1

I

D^r II Wawel

Skarb wojskowy
o naruszeniu słoków

66202/04

22/4 28/9 - 27/10 99.13. VII 893/1752 2

Z. 2384/91

Świetny c. k. Sądzie!

Wyprawa gminy

P. W. Skarb wojskowy pozostaje od dawna w spokojnem posiadaniu i używaniu muru fortyfikacyjnego Zamek na Wawelu w Krakowie okalającego, tudzież gruntów zewnątrz tego muru na około na Wawelu położonych. W szczególności grunta te posiada i używa P. W. Skarb wojskowy w ten sposób, iż trawę na tych gruntach na stokach rosnącą corocznie sprzedaje.

W dniu 22. czerwca 1891 r. powziął P. W. Skarb wojskowy wiadomość, że Gmina miasta Krakowa we wszystkich punktach załamania powyższego muru fortyfikacyjnego od zewnętrznej strony ku miastu, przed kilku dniami bez wiedzy i zezwolenia P. W. Skarbu wojskowego kamienie graniczne literami M. K. i numerami oznaczone wkopała. Tym samowolnym czynem naruszyła Gmina miasta Krakowa P. W. Skarb wojskowy w posiadaniu i używaniu powyższego muru fortyfikacyjnego i wyższeczonych gruntów zewnątrz tego muru położonych.

Z tego powodu, zastrzegając sobie ostatnie faktyczne posiadanie powyższego muru fortyfikacyjnego i wyżej wymienionych gruntów przez P. W. Skarb wojskowy, tudzież wyżej rzeczone naruszenie tego posiadania przez gminę miasta Krakowa, w toku rozprawy świadkami i dokumentami udowodnić, zapozywa niniejszem Expozytura c. k. Prokuratoryi Skarbu imieniem P. W. Skarbu wojskowego Gminę miasta Krakowa przed Świetny c. k. Sąd z prośbą, po odbyciu wizyi lokalnej i przeprowadzeniu rozprawy w myśl ces. rozp. z dnia 27. października 1849 nr. 12 dz. p. p. o wydanie orzeczenia:

I. Pozwana Gmina miasta Krakowa winną jest naruszenia P. W. Skarbu wojskowego w spokojnem posiadaniu i używaniu muru fortyfikacyjnego Zamek na Wawelu w Krakowie okalającego, tudzież gruntów zewnątrz tego muru na około ku miastu na Wawelu położonych przez to, iż w punktach załamania tego muru fortyfikacyjnego od zewnętrznej strony ku miastu, w protokole wizyi lokalnej szczegółowo podanych, bez wiedzy i zezwolenia P. W. Skarbu wojskowego, kamienie graniczne literami M. K.

i numerami oznaczone wkopała;
II. Powodowy c. k. Skarb wojskowy utrzymuje się w spokojnem posiadaniu i używaniu muru fortyfikacyjnego, tudzież gruntów w ustępie I i w protokole wizyi lokalnej bliżej opisanych;
III Zakazuje się Gminie miasta Krakowa pod grzywną 1000 złr. aw. wszelkiego dalszego naruszenia c. k. Skarbu wojskowego w posiadaniu i używaniu powyższego muru fortyfikacyjnego tudzież gruntów w ustępie I i w protokole wizyi lokalnej bliżej opisanych;
IV Nakazuje się Gminie miasta Krakowa pod rygorem egzekucyi i grzywną 500 złr. aw. własnym kosztem w dniach 14. powyższy mur fortyfikacyjny tudzież grunta w ustępie I) i w protokole wizyi lokalnej bliżej określone do pierwotnego stanu przywrócić a w szczególności także wkopane na wszystkich punktach załamania tego muru fortyfikacyjnego od zewnętrznej strony ku miastu kamienie graniczne literami M. K. i numerami oznaczone wykopać i w zupełności usunąć i sobie zabrać, a doły na tych gruntach z tego powodu powstałe w zupełności wyrównać, wreszcie
V. Pozwana Gmina miasta Krakowa winną jest, koszta sporu w swoim czasie obliczyć się mające, Expozyturze c. k. Prokuratoryi Skarbu w dniach 14. pod rygorem egzekucyi zwrócić.

W Krakowie dnia 29. czerwca 1891.–

Świączyński

Pilno z powodu naruszenia posiadania

Do

Świetnego c. k. Sądu powiatowego miejsko delegowanego

w

Krakowie

Pozew prowizoryalny

Ekspozytury c. k. Prokuratoryi Skarbu imieniem W. Skarbu wojskowego

przeciw

Gminie miasta Krakowa do rąk p. Prezydenta miasta Dra Feliksa Szlachtowskiego w Krakowie

o naruszenie w posiadaniu muru fortyfikacyjnego Zamek na Wawelu w Krakowie okalającego tudzież gruntów zewnątrz tego muru na około ku miastu na Wawelu położonych xpn.

podwójnie.

f 11

L. 22898

Prow

MAGISTRAT KRAKÓW
PODANO 4 LIPCA 891
2122
№ 18035
F
14104

Do rozprawy prowizoryalnéj wyznacza się termin na dzień 8 Lipca 1891 o godz. 3½ popołud. wzywając obie strony spór wiodące, ażeby na wyznaczonym terminie ~~w niniejszym Sądzie~~ na miejscu przedmiotu spornego ~~w~~ na Wawelu w Krakowie wraz z wszelkiemi dokumentami i świadkami na których się powołać zechcą pod rygorem ces. rozp. z dnia 27 października 1849 N. 12 dpp. niezawodnie się stawiły, w razie bowiem niestawiennictwa jednéj lub drugiej strony wnioski strony stawającéj o ile takowe przedłożonymi dowodami uchylonémi nie będą, za prawdziwe uznane zostaną i według tego orzeczenie wydaném będzie.

~~Równocześnie poleca się powodowi, aby na pokrycie kosztów komisyi zaliczkę w kwocie zł. kr. a. w. przed powyższym terminem do rąk Przełożonego Sądu w gotówce złożył, w razie bowiem przeciwnym wysłanie komisyi sądowéj zaniechanem zostanie.~~

C. k. Sąd. del. miejski
Kraków d. 3 lipca 891.

[signature]

Gminę miasta Krakowa
do rąk prezydenta
p. Dr. Szlachtowskiego 1 rez.

Ł. 1111

18

naum. f. 2529, 2531!
32, 10, 11

6, 2530, 9

5

L. 18.035 pod 4/7 1891

Ekspozytura c. k. Prokuratoryi Skarbu wzywa Gminę m. Krakowa o usunięcie [illegible] muru i gruntu poniżej tego muru na Wawelu położonych

Urząd miejski delegowany wyznacza termin na dzień 8/7 1891 na godzinę 3½ popołudniu w tej sprawie

będących własnością gmi-
ny i na p. g. 2529. 2533 i
2531. będących dobrem pu-
blicznym, osadził Kamie-
nie z znakiem M. K. liczb.
239 do 242.
[illegible], osadzając te
Kamienie trzymał się
ściśle granic katastral-
nych i nigdzie mienia
nie naruszył, a Gmina prawo podobne
miała do mienia żadnych
pretensyj sobie rościć
nie będzie.
Ponieważ wymienione par-
cele nie leżą w stronie ku
miastu tylko ku przedmieściu
Stradom.
Parcele 1. 9 nawet c. k.
Skarb wydzierżawiony od Gminy
dzierżawi. inne zaś nie będą
ze sprzedanemi lub placami publicznemi.
Gmina przez udzielenie od-
nego pozwolenia Towarzy-
stwu upiększenia miasta
na obsadzenie drzewkami w
posiadaniu utrzymywała
jeżeli gmina trawy nie
kosiła ani nie podzierża-
wiała to czyniła to dla tego
aby nie szpecić Wawelu.
Gmina miasta Krakowa
karała nawet ludzi którzy
tam bydło paśli co poświad-
czy p. Hybinski.
Kraków 5/VII 891
[illegible]

F 11

L. 1929.
d. -5. VII. 1891.

18035

bm

P. Inspektorowi Ekonomatu do wyjaśnienia dla czego i na jakiej podstawie zarzuca się „kopcowaniu” z powodu muru i gruntu poniżej tego muru położonego, – tudzież do wskazania środków obrony, jakie gmina ma wobec tej skargi.

Proszę o niezwłoczne wyjaśnienie, bo wyznaczony termin rozprawy sądowej

Kraków 5/7 1891

[illegible]

niezwłocznie
Dziś
termin

b. m.

Do Wydziału I Raport l. 14104

Ekonomat miej. w myśl otrzymanego polecenia obsadził kamieniami granicznemi na dniu 19 i 20 Maja r. b. grunta będące hipotecznem własnością gminy lub dobrem publicznym a w księgach hipotecznych jako sporne nie zastrzeżone.

W powyż. podanych dniach obsadził Ekonomat kamienie w okolicy ulicy Koletek, Rybaków i Bernardyńskiej, a na parcelach g. 6. 7. 9. 11 i 12

Do L. 18035/91

Na jakiej podstawie [illegible] ? w Gminie.

Do

Prześwietnego Magistratu

stoł. król. miasta Krakowa

Otrzymawszy z krótkiej drogi wniesienie przez
Skarb krajowy przeciw Gminie miasta
Krakowa skargi z dnia 2 lipca 1891 l. 22898
o uznanie i posiadania potrzebnego
wschodnich stoków Wawelu pomiędzy [illegible]
Kutakowskim na [illegible] między dnie
8 lipca wyznaczonym przez Sąd w celu dokona-
nia oględzin przedmiotu sporu. Ze strony powo-
dowej interweniowało przedstawicielstwo [illegible]
[illegible] i [illegible] kamieni z [illegible] [illegible] i [illegible]
być 23 kamienie graniczne od No 239 do No 262
umieszczone przez ekonomat na parcelach gr.
7, 10, 2529, 2531, 32 i 11 [illegible] na stokach Wawelu
od strony Bernardynów i na drodze biegnącej
z tej strony ku bramie zamkowej, [illegible]
[illegible] [illegible] ekonomatu z 5 lipca 1891 (i z pisma do L. 14104/91 [illegible])
[illegible] pod [illegible] [illegible], nie znajduję
ani jednego śladu fizycznego posiadania przez
Gminę [illegible] parcel 7. 10, 32, 11, 2529 i 2531;
– przeto [illegible] [illegible] Prześwietny
Magistrat [illegible] o dostarczenie mi do-
kładnej informacji i podanie dokła-
dnych dowodów w okoliczności, odkąd i
w jaki sposób Gmina miasta Krakowa

[illegible]

wymienione powyżej

parcele z faktyczne fizyczne posiadanie objęte i z jakiego tytułu posiadanie to z wyłączeniem posiadania Skarbu Wojskowego wykonywał. F uwagi skarbowości co do parceli lk. 9 także powtarzane się na p. Hybińskiego

i Towarzystwa upiększenia miasta Krakowa, gdy bez zaznaczenia, ... dla tego, że [illegible] inżynieryi wojskowej ... Towarzystwa [illegible] na oberdanie tokór i środkami — ponieważ, że parcela lk. 9 nadal nie jest sporna by [illegible] jedynie

(przechodzi przez) o parcele 7, 10, 32, 11, 2529 i 2531 F. Niechaj gminy bezpośrednio zwrócić na konto sporu, który Skarb wojskowy wobec istotnego faktycznego stanu rzeczy wygrać musi, a zatem sprawę na dzień 20 z przypomnieniem, że z wyjaśnieniem Orzecznictwa [illegible] dostarczyć mi dostatecznej informacyi i dowodów, któreby sprawę na korzyść gminy przechyliły — albo też z pomiędzy wyjaśnienie sprawy ugodnie i inżynieryi wojskowej lokacyi [illegible] przez przyjęcie [illegible]

Kraków dnia 9 lipca 1891.

[illegible] powyżej

Upraszam mnie o [illegible] i zawiadomienie mnie o [illegible]. —

F z uwagi, że w sporze niniejszym nie o własność lecz o faktyczne posiadanie rzeczonych parcel chodzi, niebezpieczne obojętnem jest, kto w księgach gruntowych jest zaintabulowany.

Żaden rozpis [illegible] – aby potrzebne dowody
zebrane być mogły, [illegible], że bra-
ku, aby [illegible] przeprowadzić na [illegible],
mogła być w [illegible]. Co do [illegible]-
[illegible] w największej [illegible] parcel, [illegible]
[illegible] Jerzy [illegible] [illegible]
[illegible] Magistratu, aby [illegible]
[illegible] [illegible], – [illegible]
[illegible]
[illegible]
w [illegible] Jerzy [illegible]
ta. Z [illegible] parcel (Dominikanie
[illegible] Magistratem. [illegible]
[illegible] parcel [illegible] Jerzy-
[illegible] do [illegible],
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

7 [illegible] [illegible] do S. 18323/91 [illegible] –

L. 23654 podano 9 lipca 1891

Protokół z 8 lipca 1891 w sprawie prowizorycznym Ekspozytury c. k. Prokuratoryi Skarbu imieniem Skarbu wojskowego przeciw Magistratowi m. Krakowa.

I. Po odbyciu wizyi lokalnej, do umorzenia obrony i dalszej rozprawy prowizorycznej, wyznacza się termin na dzień 20 lipca 1891 o 9 rano na który się strony pod rygorem prawa wzywa.

II. P. adw. Drowi Hajdukiewiczowi poleca się by na wyznaczonym terminie przedłożył Ekspozyturze gminy m. Krakowa należyte pełnomocnictwo

C. k. Sąd miej. del.
Kraków 10 lipca 1891.
[signature]

Gmina m. Krakowa
pp. adw. D. Hajdukiewicz

L. 23654 p. adw. Dr Hajnikiewicza

wzywa się o dostarczenie Ekspedyturze c. k. Sądu m. delegow. w Krakowie w przeciągu 48 godzin pod rygorem nocyi stempla na 36 zł. 15 ct. aw. do prot. i alleg.

C. k. Sąd powiatow. miejsko-deleg.

Kraków 12 lipca 1891

[illegible]

N. 547 Odebrał 51 ct. 16/7-91 [illegible]

10

11

do L: 23654/91.

Protokół z dnia 20 lipca 1891

spisany w sporze Skarbu wojskowego przeciw gm. m. Krakowa o naruszenie w posiadaniu stosowne [illegible]

[illegible]

Na zgodne żądanie stron, odracza się termin do rozprawy prowizorycznej na dzień 6 sierpnia 1891 o godzinie 9 rano na który się strony spór wiodące pod rygorem prawa wzywa.

C. k. Sąd powiat. m. deleg. cyw.

Kraków 20 lipca 1891

[illegible]

27/7

Gmina m. Krakowa

per adw. p. Dr. Hajdukiewicz.

Drukiem A. Koziańskiego w Krakowie l. 3000.

narus 7. 2529. 2531. 32. 10. 11

? 6. 2530. 9

22/10 90 ok

15 Nov

paceta 5?

1783

5. 6. 7. 9. 10.

11. 12.

odrutoy

I

II

1783

2529 2531

n. gòrne. 17. 21. 32 37. 38. 39.

42, 45, 46

na mnami 2525 drzwi od Kanonicy

odrutoy: jedynie co do fra 12.

10

9

6

2529

2530

7

Bernardynski

5

MAGISTRAT
stoł. król.
MIASTA KRAKOWA.

L. 19254.

Wielmożnego Pana Dra Hajdukiewicza

Syndyka miejskiego

w Krakowie

1. 19.254/91 z 2 zał.

2. fasc: 11 z L. 1-97.

3. 25826/80 wraz

Zwracając pod 1/. przesłane Magistratowi sprawozdanie z dnia 9 lipca 1891 do L: 18035/91 z wyjaśnieniem p. Inspektora Ekonomatu mam zaszczyt załączyć pod 2/. fascykuł a pod 3/. dowody że Gmina gruntu pod zamkiem położonego używała upraszam o poczynienie kroków jakie W. Pan za stosowne uzna.

Jeżeli z akt tutaj pod 2/. załączonych W. Pan nie zdoła wyprowadzić jakich praw dla Gminy – to celem uchronienia Gminy od większych kosztów zawarcie ugody pod warunkami z pisma Inspektora Ekonomatu z dnia 24 lipca 1891 byłoby najstosowniejszem z możliwem zastrzeżeniem praw Gminy.

Kraków dnia 30 lipca 1891.

31/7

Szlachtowski

Druk Magistratu l. 51.

do L. 18035/91. Do Prześwietnego Magistratu
stoł. król. miasta Krakowa. Otrzymawszy w
krótkiej drodze wniesioną przez Skarb wojskowy
przeciw Gminie miasta Krakowa skargę z
dnia 2. lipca 1891. l. 22898. o naruszenie w po-
siadaniu południowo wschodnich stoków
Wawelu, stanąłem wraz z p. Kułakowskim
na terminie dnia 8. lipca wyznaczonym
przez Sąd w celu dokonania oględzin przed-
miotu sporu. Ze strony powodowej interwe-
niował podpułkownik inżynieryi i wskazał
komisyi sądowej osobno w liczbie 23
kamienie graniczne od N. 259. do N. 282.
umieszczone przez ekonomat na parcelach
gr. 7. 2529. 2531. 32. i 11. Gr. na stokach Wawe-
lu od strony Bernardynów i na drodze
wiodącej z tej strony ku bramom zamko-
wym. Nie wszystkie więc parcele, na któ-
rych kamienie graniczne umieszczono
są sporne, ale tylko te poniżej wymienione,
gdyż co do innych parcel Inżynierya
wojskowa praw sobie nie rości. Ponieważ
wyjaśnienie ekonomatu z 5. lipca 1891. i w
podaniu do l. 14104/91 wymienione, które się
tyczą się pod 1/. i 2/. nie przytacza ani jednego
faktu fizycznego posiadania przez Gminę
spornych parcel 7. 10. 32. 11. 2529. i 2531. przeto
upraszam Prześwietny Magistrat o dostarcze-
nie mi dokładnej informacyi i podanie
dokładnych dowodów na okoliczności,

/

odkąd i w jaki sposób Gmina miasta Krakowa
wymienione powyżej parcele w faktyczne swoje
posiadanie objęła, i w jaki sposób posiadanie to z wy-
kluczeniem posiadania Skarbu wojskowego wykonywała.
Z góry wątpić można, aby potrzebne dowody zebrane
być mogły zwłaszcza, że trudno, aby droga prowadząca
na zamek z wymienionych powyżej parcel, oka-
zywała zastępca Inżynieryi pisemne wezwanie Ma-
gistratu, aby takowa na parcelach tych porządek
utrzymywała, wskutek czego Inżynierya takowe
barierami otoczyła. Z innych znowu parcel
XX. Dominikanie trawę zbierają za opłatą
Skarbowi wojskowemu. Wobec jasnego posiadania
tych parcel po stronie Inżynieryi wojskowej sprawa
prowizoryalna jest do przegrania podobnie jak
wiele innych np. spór prowizoryalny Bernardy-
nów dot. 18323/91, rozpoczęty, które dowolne
osadzenie kamieni granicznych wywołało.
Uwagi ekonomatu co do parceli lk. 9. trudności
powoływanie się na p. Hybińskiego i Towa-
rzystwo upiększenia miasta Krakowa są
bez znaczenia, raz dlatego, że pozwolenie
Inżynieryi wojskowej Towarzystwu na obsadze-
nie stoków świerkami świadczy właśnie
o prawie Skarbu wojskowego, powtóre, że parcela
lk. 9. wcale nie jest sporną, bo jedynie rozchodzi
się o parcele 7. 10. 32. 11. 2529 i 2531.

Nie chce Gminy bezpotrzebnie narażać na
koszta sporu, który skarb wojskowy wobec

/.

istotnego faktycznego stanu rzeczy wygrać musi-
odroczyłem rozprawę na dzień 30. w przypuszcze-
niu, że w tym czasie Prześwietny Magistrat zdoła
dostarczyć mi dostatecznej informacyi i dowodów,
któreby sprawę na korzyść Gminy przechyliły -
albo też w przeciwnym razie sprawę ugodnie
z inżynieryą wojskową zakończyć ~~mi~~ pozwoli przez
przyjęcie obowiązku i rzeczywiste usunięcie
kamieni granicznych. - Upraszam więc o
śpieszną decyzyę i zawiadomienie mnie o takowej
Kraków, dnia 9. lipca 1891. r. Dr Hejdukiewicz m.p.

Świetny Magistracie!

W dzielnicy II Zamek, stanowią własność gminną następujące parcele gruntowe zapisane w księgach hipotecznych jako dobro publiczne a mianowicie: L. par. 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 17, 21, 32, 37, 38, 39, 42, 45, 46, 2529, 2530 i 2531. Wszystkie te parcele zapisane są w katastrze niewłaściwie na Skarb wojskowy. Parcele L. 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 2529, 2530 i 2531 położone są po za obrębem murów fortyfikacyjnych i stanowią stoki Wawelu i dojazdy, parcele zaś L. 17, 21, 37, 38, 39, 42, 45 i 46 położone są w obrębie murów fortecznych Wawelu. Do parceli L. kat. 12 zgłosił Wysoki Skarb prawo własności.

W dniu 20 b.m. osadził Ekonomat kamienie graniczne około Wawelu wzdłuż murów fortecznych od L. 239 do 262 obejmujące parcele L. kat. 6, 7, 9, 10, 11, 32, 2529, 2530 i 2531, pomijając parcelę L 12. jako w sporze będącą i parcele L. 17, 21, 37, 38, 39, 42, 45 i 46 położone w obrębie murów fortecznych. Część z tychże parcel jak parcelę L. 9 wydzierżawia wojskowość od gminy pod ujeżdżalnię, parcele L. 2530 i 6 stanowią place publiczne, na parcelach L. 7, 10 i 11 zasadziło Towarzystwo upiększe" miasta drzewka szpilkowe i na tychże parcelach należałoby w porozumieniu z Towarzystwem upiększenia m. wyrzynać trawę między drzewkami dla wykonywania prawa posiadania.

Zawiadamiając o tem Świetny Magistrat uprasza Ekonomat m.

o zawiadomienie jak stoi sprawa sporu z Wysokim Skarbem o posiadanie parceli grunt. L.12 i dalsze zarządzenie co do objęcia w posiadanie ~~grunt~~ przez gminę gruntów w obrębie murów fortecznych, ponieważ sprawę ~~tę~~ posiadania tych parcel należałoby uregulować. —

Kraków dnia 27 Maja 1891 r.

[illegible] J. Ramka.

f 11

L 1577.
d 29. V. 1891.
EKONOMAT MIEJSKI

Dziennik.

MAGISTRAT KRAKÓW
1686.
PODANO 29 MAJA 891
№ 14104
D

T

Zawar
Jezyn
Myśl

SCh

Magistrat stoł. królewskiego miasta Krakowa.

L.

DO

18

ad L: 23654/91.

Protokół z dn. 6. Sierpnia 1891. w sporze Skarbu wojskowego jako Gminie M. Krakowa o naruszenie w posiadaniu.

Na zgodne żądanie stron odracza się termin do rozprawy ewent. do zawarcia ugody na dzień 7. Września 1891. o godz. 9. rano. na który się je wzywa.

C.k. Sąd del. miejski
Kraków 6. Sierpnia 1891.
[illegible]

Gmina M. Krakowa.

per p. adw. Dr. Hajdukiewicz.

9.

441.

L. 21843 19

PREZYDENT
MIASTA KRAKOWA.

Do

Wgo Pana Dra Hajdukiewicza Syndyka miejskiego
w Krakowie —

Odnośnie do tutejszego pisma z dnia 30 Lipca 1891 L. m. 19254. zawiadamiam Wgo Pana, iż Sekcya ekonomiczna Rady miejskiej na posiedzeniu z dnia 5 Sierpnia br upoważniła Wgo Pana, byś w sporze prowadzonym z wojskowością o naruszenie posiadania na stokach Wawelu położonych parcel L. kat. 7. 10, 2531, części parceli L. kat 2529, 11, 32 w drodze ugodnej zezwolił na usunięcie kamieni granicznych przez Inspektora Ekonomatu miejskiego p. Kułakowskiego posadzonych. —
O czem Wgo Pana zawiadamiam z prośbą o powiadomienie mnie kiedy te kamienie graniczne mają być usunięte.

Kraków dnia 17 października 1891

Szlachtowski

---

ad L. 21843/91

Do
Prześwietnego Magistratu
stoł. król. miasta Krakowa

2 3/10

Odnośnie do szanownego pisma z dnia 17 paździer. 1891 L. 21843 w sprawie z Władzą Wojskową o naruszenie posiadania parcel Nr. 7. 10. 11. 32. 2531. i 2529. położonych na stoku Wawelu [illegible]

Druk Magistratu l. 32

rozciąga dalej, iż proponowaną Ekspozyturze przestrzeń [illegible] Stacji [illegible], jako przeznaczona [illegible] Stacji wyżłobionego, zawarowanie [illegible] [illegible] wody. Ekspozytura [illegible] jednak i dowodu [illegible] [illegible] a w końcu [illegible] zamiany tego [illegible] wydzierżawienia [illegible] odróżniającego [illegible] [illegible] o własność parcel gr. [illegible] 12 [illegible] Gdy [illegible] te sprawy żadnego związku ze sobą nie mają, [illegible] [illegible] podjętym [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ że będzie najlepiej, jeśli by Inżynier [illegible] bezpośrednio z Inżynierya Fortecy w tej sprawie się porozumie i przy [illegible] dołączy [illegible] wszystko [illegible] i parcel gr. 7. 10. 11. 32. 2529 i 1531 [illegible] a [illegible] [illegible] tejże parcele: 6, 9, 2530 i część 2529 obszaru. Celem [illegible] [illegible] sprawy i [illegible] Ekspozytury [illegible] byłoby dobre, gdyby [illegible] porozumiał się w tej sprawie [illegible] z [illegible] Komendantem Inżynieryi, który na terminie w dniu 8 lipca 1891 w tej sprawie [illegible] i ~~[illegible]~~ Gminy za właścicielkę parcel 6, 9, 2530 i części par 2529 uznawał.

Kraków dnia 23 października 1891

i w dniu [illegible] [illegible] na [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] dd [illegible] 2 lipca 1891 L. 22898 imieniem Gminy miasta Krakowa [illegible] [illegible], że Gmina ~~[illegible]~~ ~~[illegible] [illegible] [illegible]~~, [illegible] [illegible] [illegible] granic [illegible] nie mogła. Spór ten [illegible] [illegible] — a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], aby [illegible] graniczne [illegible] [illegible] tak, jak [illegible] zostały. —

Referat do L. 19254/91 [illegible] [illegible] [illegible], i [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] granic ze [illegible] [illegible] parcel.

Zadając [illegible] tej parceli [illegible] [illegible].

Pr. nadto [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] —

[illegible] 31 [illegible] 1891

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

bo [illegible] graniczne [illegible] [illegible] [illegible], które [illegible] [illegible] Gminy i [illegible] na Gminę [illegible].

bo [illegible] że [illegible] [illegible] Gminy — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Do L. 23654/91

Protokół

spisany w dniu 30 grudnia 1891 roku w c. k. Sądzie miejsko delegowanym w Krakowie w sporze Skarbu wojskowego przeciw Gminie miasta Krakowa o naruszenie w posiadaniu parcel gr. N. 7. 10. 32. 11. 2529 i 2531 w Krakowie.

Pełnomocnik Gminy miasta Krakowa [na mocy pełnom. z Lipca 1891 l. 22898] ~~pozwanej~~ wnosi następującą obronę:

Przedewszystkiem zarzuca strona pozwana niedokładność skargi i wskazuje brak opisu spornego przedmiotu, a już dla tej niedokładności skargi pozwana z żądaniem skargi oddaloną być powinna. Że skarga ~~[illegible]~~ jest niedokładna — dowodzi protokół z odbytej komisyi na miejscu z dnia 8 Lipca 1891 — w którym strona powodowa ograniczyła swe żądanie do parcel N. 7. 10. 11. 32. 2529 i 2531 — podczas gdy w skardze gruntów szereg określono — [illegible] gruntów zawartych [illegible] na Wawelu. Na miejscu jedynie z pod skargi wyłączono, — co by do ścisłości przyczynić się. Pomimo tego uzupełnienia skargi, jest ona jednak i obecnie jeszcze niedokładna, gdy ~~[illegible]~~ [illegible] ./.

~~Nie przeczy jednak pozwana, że Gmina miasta Krakowa~~ naruszyła Skarb wojskowy w posiadaniu i używaniu muru fortyfikacyjnego na Wawelu. Na udowodnienie [ściślejszego niby naruszenia] nie ~~rozrzuconego faktu~~ nie przytoczono ani jednej okoliczności [faktycznej naruszenie stanowić mającej], nie może więc ulegać wątpliwości, że zarzut ten [skargopowodowy] z przyczyny [illegible] jest bezpodstawny, wobec czego [też] powództwo [illegible] strona z żądaniem ~~[illegible]~~ skargi oddaloną być powinna, a to tem [pewniej] ~~bardziej~~, że i komisya sądowa w czasie swojej lokalnej nie odkryła ani jednego faktu, któryby zarzut naruszenia w posiadaniu murów fortyfikacyjnych uzasadniał. ./.

[illegible] parcel nie jest opisanie spornego przedmiotu, bo niezmiernie jest potrzebne, aby i granice spornego przedmiotu, a to najpierw należycie określonem być powinno, [illegible] dla tego, aby sprawę [illegible], [illegible] gdzie jest granica, do której [illegible] wykonywanie prawa posiadania jest dozwolone lub rozciągnięte. —

Nadto [illegible] zaskarżona [illegible] zaznacza, że

% z prawa używania [illegible] członkom gminnym w [illegible] pod [illegible], [illegible] aby przez to [illegible], gdy [illegible] ani [illegible] to — i w żaden sposób [illegible] w posiadaniu i [illegible] nie przeszkodzono.

F Że [illegible] członkom gminnym [illegible] parcelach Skarb wojskowy [illegible] w posiadaniu [illegible] jest i [illegible]

Również niezrozumiałym jest zarzut co do zamieszkania z posiadania parcel 7.10. 11.32. 2529 i 2531, gdyż osiedlenie na nich kilku komorników nie jest żadnym faktem, który by powyższy zarzut mógł uzasadnić. [illegible]

[illegible] członkom gminnym na parcelach 7.10. 11. 32. 2529. i 2531 Skarb wojskowy [illegible] w posiadaniu [illegible] parcel [illegible] i [illegible] że [illegible] że i Skarb wojskowy [illegible] w [illegible] jest [illegible] parcela [illegible], i w [illegible] parcel i [illegible], a [illegible] że [illegible] członkom gminnym Skarb wojskowy [illegible] jeżeli [illegible] parcel, [illegible] nie [illegible] — z [illegible] [illegible] [illegible] i [illegible] nie [illegible]. F [illegible]

[illegible] prokuratorii Skarbu nie [illegible] chcę utworzyć [illegible] tego sporu z drogi ugody, ale [illegible] ugody [illegible] z naszych parcel [illegible] dobro=

rolnik, wobec czego cały spór niniejszy jest bez przedmiotowym. Gdy idzie o nazwanie z powiadania [illegible] Komisja przyjęła mogą być nie mówię, gdy dalej Komisja [illegible] odpowiednie przez Gminę miasta Krakowa został ~~[illegible], przeto powinna~~ Gmina miasta Krakowa (uznana, aby [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] powodem skargi z dnia 2 lipca 1891 l. 22898 wnosi [illegible] z protokołu z 8 lipca 1891 [illegible] ~~[illegible]~~ Gminie miasta Krakowa [illegible] [illegible] mające [illegible] przyznać przysłu. —

[illegible] wszystkie parcel — gdyż [illegible] [illegible] w czasie nie został, — bo [illegible] bez przekładu — jak dołączone [illegible] jak i parcele [illegible] i [illegible] — [illegible] Gmina [illegible]: nadgeometrze Romańskim i dyrektorem budownictwa miejskiego p. ~~[illegible]~~ — a ewentualnie [illegible] [illegible].

To co przytoczono wyżej [illegible] [illegible] z tem [illegible] jednej strony ~~[illegible]~~. Do [illegible] (Gmina miasta Krakowa [illegible] [illegible] [illegible], że [illegible] [illegible] wszystkich przedmiotem [illegible] [illegible] parcel [illegible] N. 7. 10. 11. 32. 2529 i 2531 — i że [illegible] [illegible] w [illegible] [illegible] jak [illegible], — wobec tego [illegible] Gmina miasta Krakowa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — gdyż [illegible], że [illegible] [illegible] parcele [illegible] — bo do tego [illegible] [illegible] §. 321. 350. 1305 u.c.

zastępca ze wzruszeniem że fakt zaznaczenia granicy ka-
[illegible], [illegible]
mieniem (małych jaskiń ~~[illegible]~~), których się
ale nie przyznaje – ~~w mowie~~ wspomni w przemowie. –

Wytrwawszy bezwzględnie stoję, wspomina

Replikę

Jeśli w każdym sporze prowizoryalnym, tak i w niniejszym dowieść, są okoliczności ewentualne i główne 1° że strona powodowa zostawała w posiadaniu przedmiotu spornego w chwili zaszłego naruszenia i 2° że w tem posiadaniu przez stronę pozwaną naruszoną została. —

Otóż W. Skarb wojskowy, jak to zresztą notoryczenie jest wiadomem zostawał od dawna nieprzerwanie w posiadaniu i używaniu tak murów zamek. Wawel otaczających, a na planie do protokołu oględzin literami A–K. oznaczonych, jak i pozostałych parcel gruntowych L. 2529, 2531, 32, 10 i 11. wznosząc, naprawiając i utrzymując te mury, wypuszczając w dzierżawę rosnące trawy na tych parcelach, pokrywając je darnią, oddając je pod uprawę drzew, budując na nich drogi, zabezpieczając takowe poręczą, utrzymując takowe i do komunikacyi wojskowej używając, nadto utrzymując porządek koło tych murów i parcel.

I tak wedle raportu budowy /: Bau-Rapport :/ z dnia 30. listop. 1850 jak A/. drogę od strony wschodniej rozszczono przez nasypy ziemne, wedle zaś takiegoż raportu z dnia 30. sierpnia 1852 jak B/. wzniesiono mury bramę od Stradomia okalające, stok od strony Stradomia przez zrównanie ziemi uregulowano, zaczęto go pokrywać darnią, rozszerzono i utrzymywano do jazdy od strony Stradomia. —

Dalej wedle takiegoż raportu z dnia 31. grudnia

1852 r. jak C/. ukończono darniowanie stoków od stro-
ny Stradomia, stoki uregulowano, koło głównego
wjazdu zaczęto wznosić tymczasowe poręcze,
drogi do bramy nawieziono szutrem i utrzymywano.
Następnie wedle takiegoż raportu z dnia 31 maja
1853 r. jak D/. zbudowano kanał na placu koło bramy
stradomskiej, dano poręcze zielone koło mostów i do-
jazdów, zburzono uszkodzone mury koło bastyonu I
wedle zaś takiegoż raportu z dnia 11 czerwca 1853
jak E/. stoki koło bramy stradomskiej ponownie wyło-
żono darnią, nadto wybrano ziemię koło murów, pod-
niesiono i wzmocniono takowe, stare części zastępu-
jąc nowemi. —
Nadto wedle takiegoż raportu z dnia 31 lipca 1853
jak F/. prowadzono dalej roboty koło osadzenia
kamiennych słupów i żelaznych poręczy przy dojaz-
dach od strony Stradomia, a dojazdy szutrem wy-
sypano i utrzymywano, wedle zaś takiegoż raportu
z października 1853 jak G/. teren w całości, a w
szczególności koło bramy stradomskiej i bastyonu IV-
go rozszerzono i ubezpieczono kamiennymi słupa-
mi i poręczą żelazną. Również wykonano w dal-
szym ciągu wedle takiegoż raportu z dnia 31 paź-
dziernika 1853 r. jak H/. dalsze roboty koło
bramy stradomskiej i bramy od bastyonu IV-go
a mianowicie rozszerzono dojazdy, postawio-
no kamienne słupy i osadzono poręcze żelazne. —
Również wedle takiegoż raportu z dnia 30.
kwietnia 1856 N. 377 Abth. II jak J/. wyrównano i wy-
mierzono ziemię koło zamku i koło dojazdów osadzo-
no brakujące jeszcze poręcze i słupy kamienne.
./.

Takież roboty roboty wykonano w dalszym ciągu wedle takiegoż raportu z dnia 28 lipca 1856. № $\frac{702}{Mil.II}$ /jak R./

Wreszcie wedle takiegoż raportu z dnia 27. października 1856 l. $\frac{1029}{Mil.II}$ /jak Q./ ukończono ustawienie słupków kamiennych w środku dojazdowej od strony Stradomia, wyrównano ziemię naokoło zamku i utrzymywano w porządku drogi dojazdy, stoki, mosty i poręcze. —

Wykonując w dalszym ciągu posiadanie na powyższych parcelach gruntowych zamek Wawel otaczających, wypuszczał W. Skarb wojskowy te parcele celem koszenia na nich trawy od r. 1873 do końca roku 1888 jako również od roku 1891 do końca 1893 Józefowi Hibnerowi w Krakowie za czynszem rocznym 20 zł. 18 kr. jak dowodzi raport c. i k. Dyrekcyi inżynieryi w Krakowie z dnia 21. sierpnia 1888 l. 3735 /jak T./ w roku zaś 1890 Konwentowi Dominikanów w Krakowie. —

Wreszcie w roku 1889 i w roku 1891 pozwolił W. Skarb wojskowy Towarzystwu dla upiększania miasta w Krakowie, jak to dowodzi podanie tegoż Towarzystwa do prez. 27. lipca 1888 L. 1844 /jak N./ do komendy fortecznej wniesione i reskrypt tejże c. k. Komendy fortecznej w Krakowie z dnia 24. sierpnia 1888 l. 1844 /jak O./ na powyższych parcelach, oczywiście o ile nie są drogami, zasadzić drzewa. —

W ten sposób wykazano i udowodniono

że Wys. Skarb wojskowy od bardzo dawnych już czasów pozostawał i pozostaje w posiadaniu i używaniu murów, zamek Wawel otaczających jako i parcel gruntowych powyżej wyszczególnionych w skład Wawelu wchodzących. Co więcej sama pozwana gmina m. Krakowa uznawała zawsze Wys. Skarb wojskowy za właściciela i posiadacza tych murów i gruntów, tak jak to dowodzi odezwa Magistratu m. Krakowa z dnia 28. lipca 1885 l. 19516 jako P/. do Komisyi wojskowo-sanitarnej wystosowana, w której tenże wzywa Wys. Skarb wojskowy jako właściciela i posiadacza tych parcel i usunięcia nagromadzonych na nich nieczystości i o zapobieżenie dalszemu zanieczyszczaniu tych parcel. Tylko zatem w nadmiarze ostrożności Ekspozytura c.k. Prokuratoryi Skarbu wprowadza jeszcze na wszystkie powyższe okoliczności posiadania tych parcel i murów wykazujące, dowód ze świadków Henryka Grouzera, markietana na zamku zamieszkałego i wyrobnika Kominka z Dyrekcyi inżynieryi w Krakowie zamieszkałego. –

Co się zaś tyczy faktu zaszłego naruszenia Wys. Skarbu wojskowego w tem udowodnionem powyżej posiadaniu murów i parcel na około Wawelu, to takowy przyznaje sama pozwana gmina w obronie, a udowadnia ten fakt w zupełności protokół oględzin sądowych z dnia 8. lipca 1891 r. który stwierdza że we wszystkich załamach murów zamek

./.

Wawel okalających na planie sytuacyjnym literami A–B oznaczonych, znaleziono kamienie graniczne oznaczone literami M–K. i liczbami bieżącemi 239 – 262 w ilości 23.–

Wobec zatem aż nadto dostatecznie ~~ud~~ udowodnionych faktów posiadania murów i gruntów po stronie W. Skarbu wojskowego z drugiej zaś strony faktu naruszenia go w tem posiadaniu przez Gminę m. Krakowa, wywody obrony żadnego nie mają znaczenia.–

W szczególności zaś takim jest zarzut niedokładności pozwu mającej polegać na wrzekomem nieoznaczeniu granic parcel spornych, albowiem protokołem wizyi lokalnej i dołączonym do tegoż planie sytuacyjnym przedmiot sporu, a w szczególności także owe parcele z wielką dokładnością oznaczone zostały, tak, iż w tym względzie żadna wątpliwość zachodzić nie może. – Że zaś po dokonanej wizyi lokalnej Ekspozytura c.k. Prokurat. Skarbu żądanie pozwu ograniczyła, a właściwie ściślej określiła, to jeszcze dokładności skargi żadnej ujmy nie przynosi.–

Co zaś do twierdzenia obrony jakoby Gmina wkopuje kamienie graniczne pod murami Wawel otaczającemi, a na planie sytuacyjnym do protokołu oględzin literami A–B. oznaczonymi, W. Skarb wojskowy

w posiadaniu tych murów i otaczających ich
parcel nie naruszyła. To przedewszystkiem
zauważyć należy, że wedle tego protokołu ka-
mienie te znaleziono oparte o mury Wawelu
a na parcelach gruntowych tylekrotnie
wspominanych umieszczone. Jeżeli zaś strona
pozwana mniema, że umieszczając te ka-
mienie graniczne W. Skarb wojskowy w po-
siadaniu tych murów i parcel gr. nie naru-
szyła, albowiem on jeszcze mimo umieszcze-
nia tych kamieni granicznych murów tych
i parcel gr. używa i nadal może to czyni-
ć, natenczas argument zasługuje tylko na
zaznaczenie, odparcie zaś takowego ze sta-
nowiska prawnego jest zbytecznem z własz-
cza że jasną jest rzeczą, iż umieszczenie
kamieni granicznych ma na celu odgranicze-
nie swej własności i swego posiadania. —

Przeczy się w końcu, jakoby Gmina m. Kra-
kowa była właścicielką parcel przedmio-
tem sporu będących i jakoby za właścicielkę
takowych była zapisaną. zważyć w sporze
niniejszym jako prowizorycznym oko-
liczności te, gdyby nawet per inconcessum
były prawdziwe, byłyby bez znaczenia. Również
powoływanie się gminy m. Krakowa na prze-
pisy §§. 321. 350. i 1305 u. c. nie przyniosą
jej żadnego pożytku, albowiem w sporach
prowizorycznych rozchodzi się o ostatnie fa-
ktyczne posiadanie przedmiotu sporu. —

Z tego powodu Expozytura c.k. Proku-
ratoryi Skarbu obstaje przy żądaniu
pozwu i likwiduje koszta sporu, o których
przyznanie uprasza.

Koerta:

N: 19516 Note. In Erledigung der geehrten Zu-
schrift vom 8/7 l. J. Zl. 7 beehrt man sich mitzuteilen,
dass alle am Fuße des Castels gelegenen Grund-
parzellen 5 bis 12 als Eigenthum des Militär-
ärars in den Katastralbüchern eingeschrie-
ben sind und es ist die Pflicht des Eigenthümers
an seinen eigenen im Gebiete der Stadt gele-
genen Grundstücken Ordnung u. Reinlichkeit
zu erhalten u. in diesem Falle um desto mehr,
da es konstatiert worden ist, dass die Verun-
reinigung der Winkel durch die in der Nacht
nach Hause zurückkehrenden Soldaten verübt
wird – – – – – – es wäre erwünscht, dass
die Absperrung der Winkel durch das Militär-
ärar sobald als möglich durchgeführt werde
Krakau 28 Juli 1885 Dr. Schmidt - An die löbl.
k.k. Militär-Salubritäts-Commando in Krakau

L: 23654. 27

Protokół z dnia 12. lutego. 1892.

spisany w sporze Wys. Skarbu wojskowego przeciw Gminie M. Krakowa o naruszenie w posiadaniu.

W załatwieniu powyższego protokołu zawiadamia się stronę powodową, że strona pozwana uznała załączone do repliki odpisy za niezgodne z oryginałami. –

~~Po wniesieniu~~ ~~na zgodne żąda-~~
~~nie stron,~~ Na niezaprzeczone żądanie strony pozwanej,

do dupliki odracza się termin i dalszej rozprawy ewentualnie do spisu aktów na dzień 11. Marca 1892.

o godzinie 9. rano na który się strony spór wiodące pod rygorem prawa wzywa.

C. k. Sąd powiat. m. deleg. cyw.

Kraków 12. lutego 1892.

[signature]

20/2

Gmina M. Krakowa

per pełnom. Dr. Hajdukiewicz.

9.

Drukiem A. Koziańskiego w Krakowie l. 3000.

44/ 28

L. 23654

Protokół z dnia 27 maja 1892 w sprawy zaopatrzenia wojennego przez gmi-
nę miasta Krakowa i zamieszczenia w po-
szczególnym stanie zasiłku.

Bez uwzględnienia wystawie stemplowanej
oznacza się termin do dalszej rozprawy
na dzień 24 czerwca 1892 o godz.
w Sali Nr. 13. na który się strony
stawić wezwane pod rygorem prawa
wzywa.

C. k. Sąd delegowany.

Kraków 27 maja 1892

[signature]

8/6

Gminie miasta Krakowa
per C. Adw. Dr Hajdukiewicz
ku.

Do L. 23654/91

Protokół z dnia 24 Czerwca 1892 w sprawie skarbu wojskowego przeciw gminie m. Krakowa o naruszenie w porządkowaniu stoków Wawelu.

Na zgodne żądanie stron odracza się termin niniejszy do dalszej rozprawy na dzień 15 lipca 1892 o godz. 9 rano w sali No 13, na który się strony pod rygorem prawa wzywa.

C. k. Sąd deleg. miej.

Kraków dn. 24 Czerwca 1892.

[illegible]

do 11/7.

Gmina m. Krakowa
per p. adw. Dr Hajdukiewicz.

Do L. 23654/91

Protokół z dnia 23 grudnia 1892

spisany w sporze c. k. Skarbu Wojskowego przeciw Gminie miasta Krakowa o naruszenie posiadania stoków Wawelu.—

~~Po wniesieniu~~ Na zgodne żądanie stron, ~~na nieczasprzeczone żądanie~~ odracza się termin do dalszej rozprawy ~~ewentualnie do spisu aktów~~ na dzień 27 stycznia 1893. o godzinie 9. rano na który się strony sporne pod rygorem prawa wzywa.

31/12

C. k. Sąd delegowany miejski
Kraków dnia 23 grudnia 1892

[illegible signature]

P. Gmina miasta Krakowa
porp. adw. Dr Hajdukiewicz

Teru 7.

Sala No 13.

Magistrat

No 1956 Note. Zur Erledigung der geschätzten Zuschrift vom 8/7 l. J. Z. 7 beehrt man sich mitzutheilen, daß alle am Fuße des Castels gelegenen Grundparzellen 5 bis 12 als Eigenthum des Militärärars in den Katastralbüchern eingeschrieben sind und es ist die Pflicht des Eigenthümers an seinen eigenen im Gebiete der Stadt gelegenen Grundstücken Ordnung u. Reinlichkeit zu erhalten u. in diesem Falle um desto mehr, da es konstatirt worden ist, daß die Verunreinigung der Rinnsal durch die in der Nacht nach Hause zurückkehrenden Soldaten getrieben wird. — . . . . . es wäre wünschenswerth, daß die Absperrung der Rinnsal durch das Militärärar sobald als möglich durchgeführt würde.

Krakau 28 Juli 1885 4 Schmidt

An die löbl. k. k. Milit. Salubritäts Commission in Krakau

7. 10. 11. 32. 2579 752

484 31

ad L. 23654/91

Protokół z dnia 7 kwietnia 1893 w sporze Skarbu wojskowego przeciw Gminie M. Krakowa o naruszenie w posiadaniu stodół Wawelu.

Na zgodne żądanie stron odracza się termin do dalszej rozprawy na dzień 5 maja 1893 o godzinie 9 rano w sali N 13 na który się strony pod rygorem prawa wzywa.

C.k. Sąd miej. deleg.,
Kraków 10 kwietnia 1893

[illegible]

18/4

Gmina M. Krakowa
per adw. Dr Hajdukiewicz

32

Dc I. 2365⁴/91

Protokół z dnia 22 Września 1893 w sprawie Skarbu wojskowego przeciw Gm. Ml. Krakowa w uiszczeniu o posiadaniu stołu Wawelu.

~~Po wniesieniu~~ . . . . . Ob zgodne żądanie stron, ~~na niestawienie się danie~~ . . . . . . odracza się termin do . . . .
i dalszej rozprawy ewentualnie do spisu akt na dzień 27 października 1893. o godzinie 9. rano w sali N. 13, na który się strony sporne pod rygorem prawa wzywa.

C. k. Sąd deleg. miejski
Kraków dnia 22 Września 1893

[signature]

wydane

~~VII 893~~
~~1752~~

~~IV~~ ~~VII~~ 91/1679

VII 91/1679

28/9 ...

par. 2529
przybito z 26/2 94 ... na stołu ...
... 2 par. 2530 i 6 ...
... 262 ...
... na drodze.

Gm. Ml. Krakowa
prez p. ad. I. Hajdukiewicz

9

prot. 8. srpna 1891

[illegible]

[illegible] 7 str.

[illegible] 2529 [illegible]

2531 [illegible]

10 str. [illegible] 2529

32 str.

11 str.

Dol: 2365/91.

Protokół

spisany w dniu 27go października 1893 roku w c.k. Sądzie miejsko-delegowanym w Krakowie w sporze prowizorycznym ~~Ekspozytury c.k. Prokuratory Skarbu imieniem~~ Skarbu wojskowego przeciw Gminie miasta Krakowa o naruszenie w posiadaniu niektórych parcel gruntowych ~~katastralnych~~ 10, 11, 32, 2529 i 2531 na stokach Wawelu ~~w Krakowie~~. –

Pełnomocnik Gminy miasta Krakowa wnosi ~~na Replikę strony powodowej~~ z dnia 1893 roku następującą:

Duplikę

Prawdą jest, że w każdym sporze prowizorycznym rozchodzi się o ostatnie faktyczne posiadanie przedmiotu sporu ze strony powoda, i o czyn naruszenia ze strony pozwanego; ~~o naruszenie tegoż~~ posiadania; co w niniejszym sporze wcale nie zachodzi, jak to dosadnie już wykazała obrona.

Gmina miasta Krakowa, jak to powszechnie jest wszystkim wiadomem, rozstowała od dawien dawna nieprzerwanie w posiadaniu i używaniu powyższych parcel gruntowych 7. 10. 11. 32, 2529 i 2531, co stwierdza najoczywiściej świadectwo hipoteczne pod/. mocą którego poświadcza c.k. Urząd hipoteczny pod datą Kraków 26 października 1891, że na karcie stanu posiadania wykazu hipotecznego 1783 gminy /.

– że jednak do wyjaśnienia tych zarzutów wątpliwości w sporze obecnym stronie wystarczają akta [illegible] spornego przedmiotu dla tego wcale nie [illegible], na nadmienia – kto jest właścicielem spornych parcel grunt.;

Że ~~[illegible] Gmina miasta Krakowa~~ Wyciągi z ksiąg gruntowych pod 2/ załączony, że sporne parcele grunt. N. 7. 10. 11. 32 2529 i 2531 – do których żądanie skargi ograniczonem zostało – zapisane są w hipotece jako własność nieograniczona i żadnemi obciążeniami nie obarczona własność Gminy miasta Krakowa ze stemplowanemi [illegible] ./. – załączone

2/

Jeżeli zatem sporne parcele gruntowe są własnością Gminy miasta Krakowa [illegible] ~~i [illegible] a w obec hipoteki~~ a zapisane być winny [illegible] na własność Skarbu [illegible] — [illegible] w obec hipoteki [illegible], [illegible] [illegible] gdy 1) [illegible] i [illegible] posiadanie [illegible] parcel Skarbowi [illegible] służą — [illegible] 2) [illegible] gruntu [illegible] w ogóle i w jakiem prawie [illegible] posiadanie [illegible].

Co się [illegible], że [illegible] jest [illegible] właścicielką spornych parcel, [illegible] posiadania na [illegible] [illegible] dotychczas, a [illegible] zapisania [illegible] [illegible] posiadanie [illegible] [illegible] [illegible] parcel [illegible] [illegible] z §§ 313. 321 i 487 UC. [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] posiadania [illegible] ustalenie [illegible] [illegible] nie mogą. Skarb [illegible] [illegible] jest właścicielem [illegible] [illegible] parcel jest i posiadaczem [illegible] [illegible], [illegible] gruntu [illegible] [illegible] i [illegible], ~~[illegible]~~ [illegible] że Skarb [illegible] jest właścicielem lub posiadaczem [illegible] a gdyby i tak było, to [illegible] Skarb

Katastralnej, obejmującego place, ulice, drogi, chodniki i plantacye miasta Krakowa – zapisane przychodzą obok innych parcel, także następujące, a to: a) L. kat. 7. plac pod zamkiem dotykający ulicy Grodzkiej i Bernardyńskiej w objętości 685 □°, b) L. kat. 10 pastwisko pod zamkiem, obok placu musztry – w objętości 709 □° c) L. kat. 11. pastwisko pod smoczą jamą w objętości 60 □° d) L. kat. 32 plac ~~plac~~ (: brzeg zamkowy przed Bernardynami:) w objętości 88 □° e) L. kat. 2529 droga w objętości 635 □°, f. L. kat. 2531 droga w objętości 323 □° które zaintabulowane są według poz. 1. wł. na imię gminy miasta Krakowa.

Ograniczeń własności, co do powyższych parcel, ani też obciążeń – nie ma żadnych. ~~Gołosłowne~~ zatem jest twierdzenie ze strony powodowej ~~jakoby Gmina miasta Krakowa była właścicielką wyżej wyszczególnionych parcel gruntowych przedmiotem sporu będących jakoby za właścicielkę takowych była zapisana pozostać musi bez~~ żadnego (uzasadnienia i nie jest w obec ~~przedstawionego~~ prawdziwego stanu rzeczy co najmniej bezcelowem. #

Jakkolwiek żadnego jej pożytku przynieść nie mogą powoływania się strony powodowej na raporta budowy, które niczego w tym wypadku nie dowodzą, przemawiającego na korzyść wrzekomych twierdzeń, które są wprost iluzoryczne. —

[illegible] ... przed przedawnieniem ... że ... nie może być ... [illegible]

[illegible]

Dalej ... [illegible]

... raportów ... [illegible]

Do Każdemu wiadomem jest, iż na zamku co dzień publikowane są wszystkie raporty i rozkazy, z których praw nie [illegible] ... dla mieszkańców ani Gminy m. Krakowa

nie [illegible] — [illegible] raporta

P. ... [illegible]

... Wawelu ... [illegible]

... Gmina [illegible]

~~Raporta~~ te wszystkie zaś i każdy z osobna, nie bliżej ich i wyraźniej ich określają i opisują, bo jeżeli np. ~~Aż raport~~ ~~z dnia 30 listopada 185~~ powiada, że drogę od strony wschodniej rozszerzono ~~przez [illegible]~~ ~~według takiegoż raportu z dnia 27 października 1856~~ od strony Stradomia utrzymywano w porządku, [illegible]

używacz postępuje podobnie dla własnej wygody, [illegible] strategicznych i obronności miasta grających bitną rolę w utrzymywaniu gmachu, bastionów, bram i murów w sposób właściwemu celowi odpowiedni.

~~Opieka rządu cesarskiego [illegible] 27 października 1849 [illegible] w tym razie nie ma miejsca, gdyż~~

przez Trybunał najwyższy orzeczeniem z dnia 10 lipca 1879 l. 7652 uznano ~~co jest bezsprzeczne~~, iż używanie drogi do powszechnego oddanej wszystkim nie wytwarza wcale posiadania i nie rozciąga się na samą osobę.

Wszak powszechnie wiadomą jest rzeczą (pamiętamy o tem dobrze), iż osobista nawet opieka cesarska spoczywa na tym zabytku polskiej przeszłości, który w dniu 2 września 1880 podczas swej bytności w Krakowie, przez [illegible] miastu drogi [illegible] przyrzekł podźwignąć z upadku i przywrócić powagę siedziby monarszej [illegible] zamkowi Wawelskiemu

[illegible] , aby w [illegible] [illegible] były w spornych parcelach w ogóle, a w szczególności aby [illegible] były z [illegible] dania. Czynności te [illegible] [illegible] zamek dla [illegible], do czego [illegible] [illegible] Magistrat [illegible] [illegible] do [illegible] [illegible] [illegible] strony: [illegible] [illegible] i posiadanie [illegible] w ogóle – a w szczególności co do spornych parcel – [illegible] parcel spornych – [illegible] Magistrat [illegible] [illegible] Kraków. [illegible] »

Zwróć, że we spornych parcelach [illegible] a więc i [illegible] [illegible] [illegible] że [illegible] [illegible] [illegible] – to [illegible] nie może, jak to

(pisz wszystko lub czerwono)

I dozór bowiem nad zamkiem od dawna był od niepamiętnych czasów miasta tj. wielkorządcy tegoż „magno procuratori arcis Cracoviensis" na co potwierdzenie znaleźć jeszcze można w „Starożytnościach Krakowa"

» że spornych parcel [illegible] [illegible] i [illegible] Gminy – [illegible] [illegible] [illegible] miasta [illegible] – i to we spornych parcelach [illegible] [illegible], [illegible]

Już i z tego poważnego względu nikt nie waży się naruszać przy[illegible] pamiątki narodowej rezydencji Królewskiej, a tem więcej stara się ów przybytek upiększyć i dodać większego uroku –

I do tego tylko zmierzają wszelkie rozporządzenia Magistratu – bo czasowo zamieszkująca załoga wojskowa utrzymywała te ubikacye w należytej czystości i staranności o zdrowotności – zwłaszcza że w budynkach tych mieści się szpital wojskowy i kasarnie kilku batalionów wojska, by zatem nie zanieczyszczano a względnie usuwano natychmiast wszelkie na terytoryum miasta wyrzucane nieczystości i śmiecie, do czego wezwała powołana odezwa Magistratu miasta Krakowa z dnia 28 lipca 1885 l. 19516 jak. Rozporządzenie to jakkolwiek ~~się władz[illegible] do kollatora~~ wyraźnie prawomocne i uzasadnione nie daje wcale powodu, by strona powodowa brała stąd asumpt do niekiedy przyjmowanej wniosków zrzeczenia się tejże samej przez Gminę miasta Krakowa praw swych własności i posiadania do tychże parcel, ~~których~~ nawierzchni zakazała je zanieczyszczać. –

Podobnież rzecz się ma i z troską upiększenia miasta, które przecież nie jest władzą rozstrzygającą o prawnem lub faktycznem posiadaniu tychże parcel albo ich naruszaniu przez kogobądź

[illegible] jest że [illegible] [illegible] sądzenia [illegible] / [illegible] [illegible] od Gminy miasta [illegible] [illegible] nabyte. –

Zart

Tym sposobem [illegible] mówiąc, że [illegible] co do [illegible] przed [illegible] przydania; i [illegible] w [illegible] być nie może. [illegible] jeżeli [illegible] przydanie – [illegible] jest [illegible] – gdy w [illegible] jest [illegible], i [illegible] miasta Krakowa [illegible] fortecznej – [illegible] przed [illegible].

~~Co do [illegible] przed [illegible] – to~~

[illegible] na [illegible] granicznych, – [illegible] jest [illegible].

Co do [illegible] – o tem mowy być nie może, [illegible] nie [illegible] – [illegible].

Co do [illegible]

~~nie umożliwiała wcale przyjęcie~~

~~Chosi [illegible] Trzeci a podziemnem wejściem do zamku jak to miało miejsce [illegible] lutego 1872 roku~~

[illegible] kamieni granicznych, [illegible] z [illegible], że [illegible] kamienia granicznego [illegible] jest [illegible]; [illegible] że [illegible] nie może [illegible] – [illegible] (§§ 364 [illegible] 1845 u. c.). – [illegible]

Z ich dyktowaniem granicznie opierając się o mur forteczny. 35

Towarzystwu również kierowała wzniosła i szlachetna myśl by ~~przygotowania może~~ Mathowiecenszi miastu w niedalekiej przyszłości stopniowi monarszemu ~~uszanowanego~~ ~~dopowrocenego miastu zamku~~ przybytkowi starej naszej stolicy restauracji ~~prace przygotowa~~ przygotowawczej ~~ople~~ ku odsłanianiu i przywróceniu do pierwotnego stanu ~~blasku i świetności~~ ~~[illegible]~~ wawelskiego zamku; zatem podaniem swem de praes. 27 lipca 1888 do komendy fortecznej uwierzonej nam domagało się, ~~aby~~ [illegible] za wiedzą i zezwoleniem poprzedniem właściciela Gminy miasta Krakowa, o ile to ma związek z bezpieczeństwem twierdzy i godzi się z strategicznymi planami siły zbrojnej, o zgodzenie ~~się~~ na aprobowanie tej innowacji, dodającej tyle uroku Krakusowemu zamku.

Ponieważ niewinna ta chęć upiększenia zamku nie groziła całości państwa ani sprzeciwiała się regulaminom wojskowym, więc postawiona komendzie do zarzucenia przeciwnemu z tego względu i z drugiej strony ~~pierwszy~~ ~~[illegible]~~ l. 1847 jak l. z 24 sierpnia 1888 zgodziła się na zasadzenie na stokach podwawelskich drzewek szpilkowych.

Pozwolenia takie ~~[illegible]~~ ~~stały~~ korporacji indywidualnym z [illegible] ~~władz~~ wojskowych udzielane w obrębie fortyfikacyi; jak: plany budowy lub ~~to~~ dekla-racye demolacyjne są na porządku dziennym; i nikogo nie będzie myśli, że ~~są~~ to akty prawnych właściciela lub posiadacza – są to tylko formalne zadość uczynienia przepisom administracyjnym ze względu

by nie może [illegible] [illegible], że [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible], aby [illegible] kamieni granicznych w jakichkolwiek [illegible] i w [illegible] punkta, do [illegible] w [illegible] wykonywania -ego [illegible] [illegible] [illegible]

Fundamentalnie nie zarzuca strona pozwana [illegible] granic, i tylko mówi o naruszeniu posiadania swoich gruntami oznaczonych parcel, granic prawa musi się wysuwać stan tak daleko idące wnioski, stwierdzając jakoby i jako dowód wykonywania praw posiadacza. — Wreszcie od [illegible] [illegible] —

Wtenczas Co do podniesionego już w obronie zasadniczego zarzutu niedokładności skargi, pod względem nie określonego ściśle naruszonego przedmiotu sporu, to naprzód i nie powinna i pozostać musi bez wszelkiego znaczenia zaś, replika Fa[illegible] przyznanie [illegible] Prokuratorji Skarbu, że już powyżej dokładniej pozwana zmiany i żądanie pozwu ograniczyła i miała ściślej określić przyjmuje się do przyjętej wiadomości. —

Gdyż w myśl § 5 ustęp 3. ces. rozp. z 24/10 1849 Nr. 12 Dz. pp. „powód ma dokładnie oznaczyć żądanie swoje, i tegoż dokładności ani w skardze, ani w replice wcale [illegible] nie zastosował.“ i dotąd bowiem pozostały niewyjaśnione ani podanie granic przedmiotu spornego.

Nieprawda zaś jest i zaprzecza się stanowczo, aby pozwana Gmina miasta Krakowa przez wykonywanie swych praw na swoich parcelach gruntowych przez wkopanie 23 kamieni około 3 [illegible] [illegible] oznaczonych literami M. K. i liczbami od 239 do 262 naruszyła jej własność strony powodowej, gdyż oznaczenie granic stwierdzonych przed naruszeniem jest przewodnim sposobem granicznym, jak to mamy smutny przykład na Morskiem Oku, wskutek właśnie braku znaków takich granicznych.

Zaprzecza się dalej [twierdzeniu]
jakoby kto inny na parcelach
do Gminy należących kont-
trawę, w szczególności, żeby Józef
Hybiński i XX. Dominikanie
w Krakowie na powyższych, nie wyszcze-
gólnionych wcale w replice parcelach
gruntowych zamek Wawel otaczających
mieli w latach od 1873 do końca
1893 roku trawę kosić za czynszem
rocznym 20 złr 18 kr, jak tego ma dowo-
dzić pod M. powołany w replice raport c.k. Dyrekcyi inżynieryi
w Krakowie z dnia 21 sierpnia 1878
l. 3735. —
Rzecz bowiem ma się wręcz prze-
ciwnie, co powołany świadek p. Józef
Hybiński w Krakowie właściciel domu pod 7 [illegible] stwierdzi, iż Gmina
miasta Krakowa karała surowo nawet
wielokrotnie ludzi, którzy tam tj.
na parcelach gminnych 7. 10. 11.
32. 2529 i 2531 wbrew zakazowi
Gminy m. Krakowa bydło
kiedykolwiek pasły, a nie pozwalała
na koszenie trawy [illegible], aby nie szpecić Wawelu. —
Stanowczo sprzeciwia się strona
zapozwana zeznaniu [illegible] ostrożnie
też powołanym świadkom, prze-
słuchaniu pp. Henryka Greinera i
Kominka, na okoliczności wcale
w replice nie wymienione, nie
jest bowiem rzeczą jasną, co który
świadek ma stwierdzić, a w replice bar-
dzo jest rzeczą, czy p. Greiner markie-
tan, lub wyrobnik Kominek mają
szczególne pojęcie o granicach
parcel gruntowych stanowiących
przedmiot sporny, gdy sama strona
powodowa, jako obrona tyle krotnie
podniosła, wcale dokładnego obrazu
stanu rzeczy nie przedstawiła, tem mniej
im będzie znana osnowa wielkich
raportów i reskryptów wydanych
przez władze wojskowe, mogli je
najwyżej [illegible] stronnie. —

to Gmina m. Krakowa przy zarzucie tym
obstaje, gdyż faktem jest, że skarga
była [illegible], i że dopiero przy
późniejszej [illegible] przedmiot
sporu były parcele 7. 10. 11. 32. 2529 i
2531 ze sprawa [illegible] wskazała — zwa-
[illegible] że podanie tych parcel
bez podania powierzchni i granic tych
że nie jest należytym opisaniem
przedmiotu sporu, nie [illegible]
[illegible], że przedmiot sporu obecnie
i obecnie nie jest dostatecznie jasny.
Że tak jest istotnie [illegible] przykład
najjaśniej. Przypuśćmy że Sąd [illegible] po-
[illegible]
dzisiaj np. parcelę 2529, [illegible]
[illegible] Gmina dalej [illegible]
[illegible], [illegible] więcej,
[illegible] a [illegible]
granicy tej Sąd [illegible] nie
może, gdyż jej nie ma podanej.

świadków

Powoływanie się zaś strony pozwanej na ustawę cywilną, ato na przepisy §. 321, 351 i 1305 ma istotne znaczenie dla niniejszego sporu o znaki graniczne — które według raportu Ekonomatu miejskiego z 5 lipca 1891 l. dz. 14114 obsadzone zostały na dniu 19 i 20 maja 1891 ściśle według granic katastralnych nigdzie murów nie naruszyły zatem W. Skarb wojskowy w posiadaniu tych murów nie naruszony po których mimo wkopania kamieni zostały to mur[ów] granicznych i nadal może używać, a argument ten słusznie i bez odparcia zarzucony w replice zaś sama strona powodowa.

Obstawanie przeto strony powodowej przy żądaniu zmodyfikowanej już skargi wydaje się niemożliwem dalej, wobec przytoczonych powyżej i stwierdzonych okoliczności prześwietny Sąd zatem zaś raczy powołanych w obronie rzeczoznawców pp. nadgeometrę Romańskiego eventualnie geometrę Jakubowskiego Alojzego i dyrektora budownictwa miejskiego Niedziałkowskiego przesłuchać na okoliczność, że W. Skarb wojskowy wcale nie został naruszony w posiadaniu murów zamkowych przez oznaczenie granic przez stronę pozwaną.

Wykazawszy bezzasadność wywodów repliki uprasza ~~się~~ przeto strona zapozwana o orzeczenie według żądania obrony, — i zasądzenie proszę ~~[illegible]~~ ~~kosztów~~ kosztów sporu ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~. —

1. Udzielenie informacji — 3 Zł
2. Pełnomoc. ze stemplem . 1 "
3. Wyjęcie obrony — pisanie i stempel . 8 " 86
4. [illegible] N 2 duplikatu . 2 "
5. Wyjęcie duplikatu . 12 Zł
6. Pisanie z odpisem i stemple . 3 " 12
7. [illegible] [illegible] . 20 " —
8. Stempel do [illegible] . 1 Zł 25 c.

Do l 2365/91 441 37

Protokół z dnia 27 października 1893 w sprawie Skarbu wojskowego przeciw gm. m. Krakowa o uznanie prawa posiadania.

~~Po wniesieniu na zgodne żądanie stron~~, Na niezaprzeczone żądanie powoda . . odracza się termin do ~~wniesienia~~ . . . . i do dalszej rozprawy, ewentualnie do spisu akt na dzień 10 listopada 1893. o godzinie 9 przedpołudniem na który się strony sporne pod rygorem prawa wzywa. –

Ck. Sąd. del. miej.
Kraków dnia 27 październ. 1893.

[signature]

4/XI

p. Gmina m. Krakowa
per p. adw. Dr. Hajdukiewicz

Sala 13.
Termin

Celem ukończenia rozprawy C.K. Sąd wzywa o polecenie pow. Gm., aby na wymaganie się mającego kolejny termin do [illegible] skargi, tem, że przy tym terminie Ex. przedłoży oryginalne załączniki skar-

---

Zgłoszenia się do dr. [illegible] rozpr. celem przedł. ogg. zał. zp. 1.

Do l. 23654.

441

38

Protokół z dnia 10 listopada 1893.
w sprawie Wys. Skarbu wojskowego
przeciw Gm. m. Krakowa o naruszenie
stoku Wawelu

~~Po uznieniu~~ . . . . ~~na zgodne~~
~~żądanie stron~~, na niezaprzeczone
żądanie powoda . . . odracza się termin
do ~~uznienia~~ udowodnienia . . . i do
dalszej rozprawy, ewentualnie do
spisu akt na dzień 1 Grudnia 1893.
o godzinie 9 przedpołudniem na który
się strony sporne pod rygorem pra-
wa wzywa.

Postanowieniu przez porozumienie na poprzednim terminie wniosłem aby polecono stronie pozwanej aby na poprzednim terminie dostarczyła uwagi [illegible] 2/12 1.22898 wydanego . gdyż nanie [illegible]

Gdyby pozwana takowej nie przedłożyła powód oraz przedłożyłaby [illegible] nie przed [illegible]

C. k. Sąd. del. miej.
Kraków dnia 10 listopada 1893.

[signature]

p. Gm. m. Krakowa
f. p. adw. D. Hajdukiewicz

21/XI

Sala 13.
Termin 9

L. 4990b pod. 1. Grudnia 1893.

Protokół z 1. Grudnia 1893 w sprawie W. Skarbu wojskowego prko Gm. m. Krakowa o naruszenie stoku Wawelu. —

W przedstanowczem załatwieniu tego sporu dopuszcza się wprowadzony przez powodową stronę w replice dowód ze świadków Henryka Greuzera i ev. Kominka. —

Do przesłuchania tych świadków wyznacza się termin na dzień 15 Stycznia 1894 o godzinie 3 popołudniu biuro 27 na który się tych świadków wzywa a strony sporne o tem z tem nadmienieniem zawiadamia że im wolno być obecnemi przy przesłuchaniu świadków. —

C.k. Sąd del. miej.
Kraków 13 grudnia 1893.

[illegible]

10/12

Gm. M. Krakowa
pp. adw. Dr Hajdukiewicz.

441

L: 24715. pod. 5. czerwca 1894.
Ekspozytura c.k. Prokuratoryi Skarbu imieniem Skarbu wojskowego przo. gminie miasta Krakowa o naruszenie w posiadaniu muru fortyfikacyjnego okalającego zamek na Wawelu w Krakowie i t.d. zwraca orzeczenie z dnia 30. marca 1894. l. 8826. do poprawienia zaszłej w niem pomyłki pisarskiej.

Gminie miasta Krakowa się poleca, by doręczony jej egzemplarz orzeczenia z dnia 30. marca 1894. L. 8826 Sądowi w dniach trzech przedłożyła.

Ck. Sąd del-miej.
Kraków 6 marca 1894

Gawronski

28/6 94 przedłożono orzeczenie pierwopis mylnego - podmiotu wydanego w Sprawie II miejsk.

Gmina miasta Krakowa
pp. adw. Dr Hajdukiewicz

Th

41

Wysoki c. k. Sądzie!

Od orzeczenia ~~z dnia~~ c. k. Sądu Krajowego Delegow. w Krakowie z dnia 31 Marca 1894 L. 8826 w sprawie [illegible] Skarbu wojskowego przeciw Gminie miasta Krakowa o uznanie, że prawo [illegible] fortyfikacyjnego zamku na Wawelu obejmującego - także ~~[illegible]~~ miasta parcel gruntowych czerwonymi [illegible] - wydanego, wnosi Gmina miasta Krakowa przez wymienionego w aktach pełnomocnika niniejszy

Rekurs.

Przedewszystkiem zwraca się uwagę Wysokiego c. k. Sądu, że zaskarżone orzeczenie nie decyduje o całym [illegible] przedmiocie sporu, - ale decyduje - i to mylnie - (o pewnej tylko części przedmiotu) sporu, ~~[illegible]~~ [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] niemy, że jest [illegible], że [illegible] [illegible] Sądowego [illegible], i dla tego [illegible] - jest [illegible], w [illegible] być nie może.

Według [illegible] de praes. (mówię 2) 4 Lipca 1891 L. 22898 Skarb Wojskowy wezwał Gminę miasta Krakowa o uznanie, że prawo: 1) [illegible] fortyfikacyjnego zamku na Wawelu [illegible] 2) gruntów [illegible] [illegible] na [illegible] miasta na Wawelu [illegible], [przez to, że na gruntach tych [illegible] [illegible] [illegible].x — ~~[illegible]~~ ~~[illegible] że~~ [illegible], że tego [illegible] [illegible] i [illegible] [illegible] przedmiotem sporu - [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] być [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] - i przy tej [illegible], dopiero Skarb wojskowy [illegible] [illegible] (protokołem z dnia 8 lutego 1891) w ten sposób, że [illegible] N. parcel grunt. 7 - 2529 - 2531 - 10 - 32 - 11 w [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], że i w [illegible] [illegible] - a to wszystko [illegible] [illegible] - [illegible] [illegible] przez to, że Gmina miasta Krakowa na tych [illegible] [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ umieściła. Potem, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] przez [illegible] [illegible] [illegible] na miejscu i przez [illegible] [illegible] nie [illegible], a według protokołu (późniejszego) z dnia 26 lutego 1894 [illegible] [illegible] [illegible] 2529 [illegible] w [illegible]

stanowi drogę na cmentarz – pozwana gdy ~~[illegible]~~ – nie ~~[illegible]~~ tylko jest ona z parcelami 2530 i 6 stanowi także publiczną drogę do dalszej gminy – tak twierdzeniem, że stanowi przez granice niniejsze są na gruncie i nie odpowiadają mapie, – a świadkami [illegible] nie zeznali, że Skarb wojskowy posiadał parcelę 2529 tylko o tyle, o ile ona drogę stanowi. –

Wobec tego stanu rzeczy należało aby Sąd I oddalił gminę miasta Krakowa naprzeciw Skarbu wojskowego o ustalenie mapy fortyfikacyjnej i o posiadanie całych parcel N. 7 – 2529 – 2531 – 10 – 32 i 11. – Otóż tego Sąd I nie uczynił, chociaż twierdzi, iż ustalono, że kamienie graniczne nie odpowiadają mapie fortyfikacyjnej, i że [illegible] tego o [illegible] mapie fortyfikacyjnego mowy być nie może, żadnej w tem wyroku nie czyni wzmianki, chociaż w tym kierunku strona pozwana wyrok ze żądaniem oddalenia dalej być powinien. – Tak samo przeczenia co do parceli 2529. – Strona pozwana bowiem przed końcem zeznała, że Skarb wojskowy parcelę na stałe [illegible] tej także o tyle tylko posiadał, o ile jest drogą, i posiadania tej parcelę o ile jest placem pod ramkiem strona pozwana nie celu – o ile jest placem pod ramkiem strona pozwana nie wystarczyła, to przez były Sądu I przeciwny stan rzeczy w orzeczeniu wyrazić, i w którym wniosku oznaczyć, że strona pozwana co do parceli N. 2529 – o ile ta jest placem – ze żądaniem strony oddalenie zostaje. Tymczasem Sąd I w całości orzeczenia powiedziano, że Gmina miasta Krakowa naruszyła Skarb wojskowy w posiadaniu części parceli N 2529 stanowiącej drogę do cmentarza, – lecz twierdzi powołano zgoda całej parceli 2529, jako gdy Skarb wojskowy całej parceli tej posiadał i Gmina miasta Krakowa w tem posiadaniu go naruszyła – czego Sąd I jednak nie przyznaje. –

Okoliczność ta podniesiona większej jest wagi, – Gmina miasta Krakowa nie może bowiem być w myśl strony wyrokiem naruszona przyjęta Skarb wojskowy w tem – czego Skarb wojskowy nie posiada (całej parceli 2529) i tego, czego wcale nie naruszyła (mapy fortyfikacyjnej) – i gdy żądanie strony w którym wniosku było przeciwne i dało powód do skargi obrony, to Gmina miasta Krakowa

nie może być uważane, do powstania którego spór nawet w ten wypadek, gdyby [illegible] nawet do rzeczy przedmiotu sporu było uzasadnionem. –

Jeżeli to co przytoczono dowodzi, że wydane orzeczenie w swem uzasadnieniu być nie może. Czy wydane orzeczenie – o ile dotyczy nawet parcel 7 – części parceli 2529 – 2531 – 10 – 32 – 11 – jest nie słusznem i przytoczonemi motywami Sądu I usprawiedliwić się nie da. –

W sprawach spornych stwierdzamy, że wszystkie wymienione te parcele są publicznem dobrem miejskiem, i że jako takie w księdze gruntowej zapisane są jako własność Gminy miasta Krakowa. Dalej z oględzin sądowych wynika, że część parceli 2529 jest drogą na zamek prowadzącą, reszta zaś parceli tej stanowi wraz z innemi parcelami plac publiczny, dalej że parcela 2531 (jest [illegible]) pierwiej drogą – a parcela 10 że jest potem drogą 2529. Powszechnie [illegible] wiadomem jest przecież, że drogami temi udaje się na zamek nie tylko strona powodowa – ale cała publiczność miasta Krakowa, która [illegible] i plac [illegible] – jako dobra publicznego pod zarządem Gminy miasta Krakowa (stojącego) wyjęte są z prawa i obrotu prywatnego. –

Wobec tego strona powodowa nie może się domagać za przyznania spornych parcel, i [illegible] że jest własnością mieszkańców Krakowa dobro publiczne, które wyjęte nie może być w żadnem prawem (przyznaniem) [illegible] te parcele (tereny), [illegible] że [illegible] nie [illegible] gruntów [illegible] na zamek (jako [illegible]) czyn [illegible] z [illegible] tem [illegible] dowolny, nie jest [illegible] tem [illegible], że w [illegible] nawet przyznania [illegible] żadnej [illegible] nie [illegible]. –

Wszystkich tych [illegible] w obrazie i dalszych przytoczonych [illegible] Sąd I wcale nie uwzględnił, ale przyjmuje [illegible] przedstawia orzeczenia [illegible] przyznanie przy stronie powodowej i czyn [illegible] przy stronie spornej.

Całkiem mylnie stwierdza Sąd I w motywach orzeczenia że strona pozwana [illegible] że sporne parcele od lat [illegible] stara [illegible] parcele są dobrem [illegible]

Sąd I [illegible] w tem wiadomem – a jednak [illegible] [illegible] –

są dobrem pu-blicznem, to

jako [illegible] przyznane

wyjęcia tych parcel [illegible] Krakowa w przyznaniu [illegible] –

[illegible] [illegible] [illegible],

gruntem [illegible] – i [illegible] [illegible] być [illegible] drogi i [illegible] strona powodowa wspólnie z wszystkimi [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] i drogą na [illegible] [illegible], to o [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] powodowej [illegible] być nie może, (gdyby [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]) [illegible] na [illegible] być [illegible], – [illegible]

Rozumie [illegible] jest twierdzenie Sądu I że [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gruntu na [illegible] [illegible] [illegible], to [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] jest [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gruntu, [illegible] [illegible] gruntu nie [illegible] [illegible] [illegible] gruntu, [illegible] [illegible] gruntu o [illegible] a nie jest Sąd I [illegible] chce objęcia gruntu o [illegible]. To że Sąd I mówi o [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] miała [illegible] – nie jest [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] być gruntu nie za [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], a [illegible] [illegible] – ale za [illegible] [illegible] [illegible] być może,

Rozumienie Sądu I że twierdzenie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] – nie jest [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] nie [illegible], i [illegible] [illegible] [illegible] nie [illegible], i twierdzenie Sądu I, [illegible] [illegible] [illegible], że i twierdzenie Sądu I, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gruntu jest [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nie może, [illegible] [illegible] Sąd I [illegible].

I twierdzenie Sądu I, że [illegible] – jako [illegible] gruntu dobro gruntowe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] nie może, [illegible] [illegible] – z gruntu jest [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Sądu I że [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gruntu, [illegible] jest [illegible] na [illegible] [illegible] dobro [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], że [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Sąd I nie [illegible], – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] należycie, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] to [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], że [illegible] Sąd I [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dobro gruntowe – [illegible] nie [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]

[illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ale [illegible] [illegible] o [illegible] [illegible] – [illegible] nie jest [illegible] [illegible].

no, że pośrodku [illegible] [illegible] drogi i placu [illegible],
i jako takie są na gminy [illegible] [illegible], te drogi
i place publiczne są i muszą być dobrem gminnem – a w drugim
[illegible] tem [illegible], że od [illegible] gminnej parcel te
[illegible] się między placami, drogami, chodnikami i ulicami do Gminy
miasta Krakowa należącemi. –

7 – ale [illegible] jest na Skarb Państwa –

Zamek nie jest własnością Skarbu Wojennego – a Zamkiem ~~[illegible]~~ [illegible]
Rząd ~~[illegible]~~ [illegible] dla miasta Krakowa ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ [illegible] sam pozwany nie [illegible], [illegible] więc ~~[illegible]~~
[illegible] Sąd I [illegible] Skarb [illegible] za [illegible] drogi [illegible]
[illegible] do zamku – i to [illegible] za obrębem zamku [illegible] –
[illegible] jest [illegible], – [illegible] w takim razie każdy [illegible]
ulicy, musiałby być [illegible] za [illegible] ulicy, a [illegible]
gmina [illegible] publiczne dobro gminne utraciłaby [illegible].
Że zaś takie zapatrywanie [illegible] jest z [illegible]
[illegible], [illegible] jest [illegible] [illegible].

Na podstawie tego Gmina miasta Krakowa
[illegible] – aby [illegible] i [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], i [illegible] pozwanego ze [illegible] [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. – [illegible] zaś [illegible] [illegible] [illegible] i [illegible]
[illegible], że [illegible] pozwanym z [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] i [illegible]
parcel 2529 – 2531 – i 10 jako placów i drogi
dobro gminne [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Do

Wysokiego c. k. Sądu krajowego wyższego

w Krakowie

(przez c. k. Sąd miejski-delegowany w Krakowie)

Rekurs

Gminy miasta Krakowa przez [illegible] [illegible] Dra [illegible]

w sprawie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

od orzeczenia c. k. Sądu miejsk. deleg. wydanego w Krakowie z dnia 30 Marca 1894 L. 8826. —

L. 23679 pod. 29 Maja 1894

Ck Sąd kraj. wyższy w Krakowie reskryptem z 22 Maja 1894 l 7101 znosi w sprawie pro- wizoryalnej wyp. Skarbu wojskowego jako Gm. M. Krakowa o nakazanie w posiadaniu muru fortyfikacyjnego Zamku na Wa- welu okalającego tu relacyę z 22 kwietnia 1894 l. 1737 z poleceniem uzupełnie- nia takowej przez zawezwanie od strony powodowej i przedłożenie wyciągu hip. odnoszącego się do parcel gruntowych lb 7, 10, 11, 32, 25 29, 25 31 na Wawelu w Kra- kowie położonych. —

W załatwieniu tego reskryptu polece- się powodowej gm. M. Krakowa by Sądowi w 8 dniach przedłożyła żąda- ny wyciąg hipoteczny. —

Ck Sąd del. miej. Kraków 30 Maja 1894.

[signature]

przedłożono.

p. adw. Dr Hajdukiewicz

Prow 1894

L: 27473. Załatwiając sprawozdanie c.k. Sądu pow. dlg. miej. w Krakowie z 7 czerwca 1894 l. 24892 w sporze prowizoryalnym Skarbu wojskowego w Krakowie strony powodowej działającej przez Prokuratorię c.k. Prok. Skarbu w Krakowie przeciw Gminie m. Krakowa stronie pozwanej zastępowanej przez adw. Dra Hajdukiewicza o naruszenie posiadania murów fortyfikacyjnego zamku na Wawelu okalających tudzież gruntów zewnątrz muru fortyfikacyjnego położonych parc. l. 7, 25, 39, 2531, 31, 32, 10, 11 oznaczonych w Krakowie położonych na rekurs pozwanej Gminy od orzeczenia tegoż Sądu z 30. marca 1894 l. 8826, którym według żądania strony powodowej postanowiono i pozwaną gminę na zwrot kosztów sporu w kwocie 61 zł. 88 c. skazano zmienia w ten sposób, że Skarb wojskowy z żądaniem w pozwie dpr. 2. lipca 1891 l. 23659 uzupełnionem o orzeczenie, że gm. m. Krakowa naruszyła Skarb wojskowy w posiadaniu murów fortyfikacyjnych zamek Wawel okalających – tudzież parcel l. 7, 2529, 2531, 32, 10, 11 na zewnątrz murów fortyfikacyjnych w Krakowie położonych bezwarunkowo oddala i skazuje Skarb wojskowy na zapłacenie Gminie m. Krakowa kosztów sporu w kwocie 17 zł. 69 ct. w dniach 14 pod rygorem egzekucyi. Koszta rekursu znosi. – Powody. Gmina miasta Krakowa będąc według właściciela

/.

urzędu hip. właścicielką parcel 7. 10. 11. 32, 2529 i 2531 na stronie południowej murów fortecznych zamek Wawel okalających, utrwaliła granice wg własności w ten sposób, że przy murach fortecznych kamienie graniczne policzbowane wkopała. Przez wkopanie to kamieni granicznych mniemana strona powodowa, iż w posiadaniu tak murów fortecznych jak i rzeczonych parcel z których do tychczas używała, naruszoną została. – Zważywszy, że jakkolwiek zeznaniami świadków Henryka Gränzera i Stanisława Hubiczka stwierdzonem zostało, że ck. Inżynierya wojskowa od lat kilku wydzierżawiła zbiór trawy z parceli spornych z których parcele N. 7. 10. 11, 32 są oznaczone jako pastwiska w wykazie hipotecznym, to jednak rozprawa nie wykazała, aby strona powodowa w posiadaniu prawa zbierania trawy z rzeczonych parcel przez wkopanie graniczników naruszoną była, zważywszy dalej, iż przez wsadzenie rzeczonych graniczników nie została bynajmniej naruszoną w posiadaniu niezaprzeczonego prawa dojazdu na Wawel przez parcele 2529 i 2531, drogi publiczne stanowiące, wedle świadectwa urzędu hipotecznego na rzecz Gminy pozwanej jako jej własność zaintabulowane; zważywszy wreszcie iż wkopane przez Gminę pozwaną policzbowane kamienie graniczne murów fortyfikacyjnych Wawel okalających nawet nie dotykają – przeto w danym razie

/.

żądanie strony powodowej nie było uzasadnio-
nem. – Orzeczenie o kosztach I instancyi
polega na przepisie §. 24-26 ust. z 16. maja
1874 l. 69 Dz.p. Koszta rekursu jako niepoli-
tykowane w myśl §. 536 pr. zniesiono. – Przyzna-
ne koszta I instancyi: 5 potrzebnych stawiennictw
wraz z wnioskami 15 fl. stemple do sporu 2 fl. 69 ct
Razem 17 fl. 69 ct. Poleca się c.k. sądowi powia-
towemu by od Dra Jan Hajdukiewicza pełnomo-
cnictwo zażądał i dodatkowo do akt dołączył. –
O tej decyzyi c.k. Sądu Kraj. wyższego w Krakowie
z 13. czerwca 1894. l. 8606 zawiadamia się obie
strony spór wiodące, polecając zarazem adw. Dr.
Hajdukiewiczowi, by udzielone mu przez po-
zwaną gminę pełnomocnictwo sądowi w 8 dniach
przedłożył. C.k. Sąd del. miej. Kraków 22. czerw-
ca 1894. – L.S. Gaertner m.p.

ad L. 18035/91

47

Do

Prześwietnego Magistratu
stoł. król. miasta Krakowa.

W sprawie prowizorycznej Straży ogniowej przez Gminę miasta Krakowa o [illegible] w przydzieleniu mu budynku, [illegible] na Wawelu [illegible] i gruntu [illegible] tego mu potrzebnego – [illegible] [illegible] [illegible] niniejszem przedstawia dalsze

Sprawozdanie.

Zaraz po [illegible] [illegible] de praes. 2 Lipca 1891 L. 22898 [illegible], tem więcej Prześwietnego Magistratu w sprawozdaniu mojem z 9 lipca 1891 od N. 18035 – że [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] w parcele N. 7 – 10 – 11 – 32 – 2529 i 2531, które Straż ogniowa faktycznie posiada – tem bardziej, że sam Magistrat pismem z 28 lipca 1886 L. 19516 wezwał go o [illegible] [illegible] a [illegible] że Straż ogniowa [illegible] [illegible] z których [illegible] [illegible] [illegible]. Pismem z dnia 17 Października 1891 L. 21843 [illegible] powiadomił mnie Prześwietny Magistrat do [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] od przyznania Straży ogniowej na [illegible] parceli N 12 – która [illegible] [illegible] [illegible], a której [illegible] na [illegible] Gminie [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~, pod [illegible] [illegible] [illegible] – o czem [illegible] z dnia 31 Października 1891 od N. 21843 Prześwietny Magistrat [illegible].—

wedle sprawozdania mego z dnia 11 Lutego 1892 L. 6364/89

Po [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] orzeczenie z dnia 31 Marca 1894 L. 8823 (ad 1) [illegible] Gminy [illegible] [illegible] i na [illegible] [illegible] w kwocie 61 złr. 88 ct. zasądzony [illegible]. Od orzeczenia tego wniosłem rekurs – a [illegible] [illegible] [illegible] orzeczenie z 13 Czerwca 1894 L 8606 (ad 2) którem Straż ogniowa z żądaniem swojem oddaloną i na [illegible] Gminie

1/

2/

[illegible] [illegible] 17 złr 69 ct. [illegible] [illegible]. O ten [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] najmniejszej [illegible] który w [illegible] się [illegible] [illegible] dekretem z dnia 16 Paździer-nika 1894 L. 9628 [illegible] 3/. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], I/ że [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] w [illegible] parceli 7-11-32-2531 i parceli 2529 w ile ta droga na [illegible] [illegible], że kamienie graniczne 239 do 261 [illegible] [illegible], i że [illegible] [illegible] [illegible] w kwocie 33 złr 10 ct. — II) że [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] w [illegible] parceli N. 10 – i 2529, w ile ta nie jest drogą na [illegible] [illegible] – że kamień graniczny 262 pozostać ma. —

[illegible] o tym [illegible] [illegible] Prezydium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — a) [illegible] kamieni granicznych 239 do 261 – b) [illegible] [illegible] do kasy [illegible] kwoty 33 złr 10 ct. —
#

[illegible] dnia 29 Grudnia 1894

[illegible signature]

[z [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] na [illegible] [illegible],

#. Nadmieniam w [illegible], że byłem na miejscu, [illegible] kamienie graniczne na parceli 2529 [illegible] drogi na [illegible] [illegible] drogą, – [illegible] że [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. —

9/10 Nowo Dep. 48 AB-

Exp.-?

1. 22740/91.

30282/92 wyrok

21473/93

Prot. oględzin wszyst. lok.

239-262 (23)

Niedokończone zeznania

Iz Korena. 73-93

Replika z dnia ? VII 93/1752

Plan oględzin str. AK.

Parcele 7. 2529. 2531. 32, 10, 11 dokumenty

Raporty budowy: Orzeczenie

1/1 50 A. Ukończenie

29/8 52 B. Hibinowskie

31/12 52 C. Pouczenie apis K.

31/5 53 D. 88 N.O.

11/6 53 E. Obrazo 85 O...

31/7 53 F. zdjęcia

1/10 53 G. Rzeczoznawca

31/10 53 H. Prot. ogl. 91.

30/4 56 I.

28/7 56 K.

27/10 56 L. 11

88 M-

20/18 Hibinowska

[illegible] [illegible]

wen.

II

50

Dz II

WAWEL

założenie hipoteki nowej w r. 1912.

Nowa hipoteka Dzielnicy II

Wawel

Zakładanie hipoteki
w r. 1912–1913

Wawel

DR. KLEMENS BĄKOWSKI
ADWOKAT
KRAKÓW - ul. Św. Jana l. 12. II. piętro

Do

Świetnego Magistratu

stołecznego królewskiego

Miasta Krakowa.

do L. 53166/12

I. a.

Sprawa uporządkowania hipoteki Wawelu wyłoniła się skutkiem wprowadzonego na mocy ustawy z d. 11/12 1906 Nr. 246 d. p. p. postępowania w celu założenia nowych ksiąg hipotecznych.

Do złożenia oświadczenia ze strony Wydziału Krajowego upełnomocnionym jest Adw. Dr. Bieliński, który zarazem jest referentem tej sprawy w Wydziale Krajowym. Ponieważ P. Dr. Bieliński w ciągu kilkakrotnych rozpraw audyencyonalnych stanął w punktach spornych na tem stanowisku, że jest nieomylnym w rozwiązaniu pytań prawnych mieszczących się w tej sprawie, wszystkie te pytania rozstrzygnął z góry na korzyść Wydziału Kraj. i objawił przekonanie, że Sądy nieinaczej orzekną jak tylko według jego myśli - wszelkie więc porozumienie in merito jest wykluczone, ponieważ

Wydział Krajowy polega na opinii Syndyka swego Dr. Bielińskiego. Nie chcąc, aby doszło do sporu sądowego w tej sprawie, chciałem, aby Wydział Krajowy względnie JWP. Marszałek wziął kwestye sporne pod rozwagę w objektywnem świetle nie pod wrażeniem indywidualnych zapatrywań prawnych Dr. Bielińskiego i zwróciłem się do członka komitetu odnowy Wawelu WP. Dr. Tomkowicza (- który po wyjaśnieniu podzielał zapatrywania referenta tej sprawy Dr. Wydry i moje co do granic ustępstw do jakich Gmina pójść może-) aby zechciał z JWP. Marszałkiem Kraju pomówić o tej sprawie przy sposobności posiedzenia d. 5/6 komitetu Wawelowego - WP. Dr. Tomkowicz doniósł mi następnie że JWP. Marszałek (z powodu swej rezygnacyi z urzędu,) zostawił rzecz Wydziałowi Krajowemu. Wobec tego, na razie stan jest niezmieniony, to jest nie może dojść do definitywnego załatwienia meritum sprawy wobec opornego stanowiska Wydziału.Krajowego. względnie Dr. Bielińskiego,

- należy jednak załatwić rzecz in formali co do treści oświadczenia, które musi się złożyć do protokołu dochodzeń hipotecznych, na dzień 15 lipca br. Otóż według ustawy wyżej cytowanej komisarz sądowy, w razie niezgodności stanu posiadania ze stanem hipotecznym - jeżeli nie nastąpi zgoda stron - odeśle uchwałą posiadacza na drogę skargi (w ciągu miesiąca wnieść się mającej) przeciw hipotecznemu właścicielowi (§ 30 i § 9 ust. 4.)

W danym wypadku Kraj pretenduje o własność pewnych parcel w obrębie Zamku i po za nim, zapisanych na rzecz Gminy miasta Krakowa. O ile Gmina miasta posiada pewne parcele, może żądać utrzymania nadal wpisu na rzecz swoją, o ile zaś nie posiada ich od lat dziesięciu musiałaby w konsekwencyi wynieść skargę (§9. ust. 4 ust.) należy więc unikać oświadczenia, żądania, takiego, z któremby do drogi procesu ~~xxxxx~~ odesłaną została, a procesu tego popierać nie mogła ze skutkiem.

Między parcelami zapisanemi na rzecz Gminy

są parcele takie, których Gmina nigdy nie

posiadała ani nie posiada a mianowicie : lk.

37 i 38, ogródek między murem Zamku a pałacem,

pod Lubranką, wewnątrz murów - 45, 46. spadek

góry między północnym frontem pałacu a murem,-

lk. 17 ogród pomiędzy b. szpitalem Rekon-

walescentów a murem,- część lk. 21 ogród

przed b. szpitalem garnizonowym między frontem

tegoż a drogą,oparkaniona - lk. 17/2 stok pod

Barbakanem przy katedrze w rogu, - lk. 39

stok między Kurzą Stopą a murem zamkowym -

należy więc przy audyencyi 15/7 1912 r.

zgodzić się, aby powyższe parcele zapisano na

własność Kraju, gdyż w razie przeciwnym

zostanie Gmina odesłaną do drogi procesu, a

nie będzie mogła niczem poprzeć skargi, czyli

byłaby to bezcelowa obrona. Dalej nie posiadała

nigdy Gmina części parceli (drogi) lk. 2525

począwszy od ul. Kanoniczej do bramy pod

Kurzą Stopą i części parceli (drogi) lk. 2531

od załamania muru pod b. szpitalem garnizonowym od południa do bramy pod Basztą Senatorską - zaczem należałoby te części dróg oznaczyć katastralnie osobno i zezwolić na ich intabulacyę na rzecz Kraju.

Co do reszty parcel to odróżnić należy takie : a) o których nie może być mowy, aby miasto się ich zrzekło, a tu należą : lk. 5, ulica między zabudowaniem Św. Idziego a zamkiem lk. 6, 2530 stanowiące plac pod Bernardynami lk. 9, Ujezdzalnia tamże - lk. 2525 droga ku katedrze od pónocy i lk. 2529 droga na Wawel od południa - b) takie co do których możnaby z pewnych względów mówić pro i contra, tj. zewnętrzne stoki Wawelu, lk. 10, 11, 12, 32.

Stoki te są ciężarem, gdyż wymagają konserwacyi i co roku muszą być naprawiane lub widnieją wydeptane - możeby lepiej było oddać ten ciężar Krajowi. Co do tych parcel więc (z wyjątkiem jednej, co do której podobno Gmina przegrała proces prowizoryalny) możnaby żądać intabulacyi

12/6 19.. 12/

Gminy, lub odstąpić od tego żądania.

Przedstawiwszy stan rzeczy (wedle mapy jaką miałem w aktach do dyspozycyi) wnoszę, aby zwołać Sekcyę prawniczą, aby ta ustaliła tekst oświadczenia na audyencyę dnia 15/7 1912 r. w myśl ustawy z d. 11/12 1906 r. N. 246 d.pp. i jako substrat przedłożyć Sekcyi Prawniczej powyższe moje wywody i wnioski - Dyrektywę tą Sekcyi prawniczej należy zakomunikować Wydziałowi Krajowemu jako obecne formalne załatwienie audyencyi hipotecznej - nie wykluczając potem innego porozumienia z Wydziałem Krajowym.

Myśl Sądu polubownego rzucona poprzednio, jest obecnie przedwczesną, albowiem obecnie idzie o formalistyczne oświadczenie hipoteczne, które - jako wyżej podano - nie wyklucza późniejszego porozumienia i zmiany meritum rzeczy, a dopiero gdyby potem Wydział Krajowy żądał sądu polubownego, możnaby wziąć tą kwestyę pod rozwagę.

12/6 1912 Bz

55

Wolne od stępla

D O

W i e l m o ż n e g o P. c. k. K O M I S A R Z A
z a k ł a d a j ą c e g o k s i ę g i g r u n t o w e
w K R A K O W I E

G m i n a stoł. król. miasta Krakowa przez Adw. Dra. Kle-
mensa Bąkowskiego.

uzasadnia żądanie zatrzymania do-
tychczasowychswych właściw włas-
ści w DzielnicyII „Wawel"

pojedynczo

Gminy, lub odstąpić od tego żądania.

Przedstawiwszy stan rzeczy (wedle mały jako miałem w aktach do dyspozycyi) wnoszę, aby zwołać Sekcyę prawniczą, aby ta ustaliła tekst oświadczenia na audyencyę dnia 15/7 1912 r. w myśl ustawy z d. 11/12 1906 r. N. 248 d.pp. i jako substrat przedłożyć Sekcyi Prawniczej powyższe moje wywody i wnioski - Dyrektywę tą Sekcyi prawniczej należy zakomunikować Wydziałowi Krajowemu jako obecnie formalne załatwienie audyencyi hipotecznej - nie wykluczającą potem innego porozumienia z Wydziałem Krajowym.

Myśl Sądu polubownego rzucona poprzednio, jest obecnie przedwczesną, albowiem obecnie idzie o formalistyczne oświadczenie hipoteczne, które - jako wyżej podano - nie wyklucza późniejszego porozumienia i zmiany meritum rzeczy, a dopiero gdyby potem Wydział Krajowy żądał sądu polubownego, możnaby wziąć tą kwestyę pod rozwagę.

12/6 1912 [signature]

Odpis.

Wolne od stępla

D O

Wielmożego P. c. k. K O M I S A R Z A

z a k ł a d a j ą c e g o k s i ę g i g r u n t o w e

W K R A K O W I E

G m i n a stoł. król. miasta Krakowa przez Adw. Dra. Klemensa Bąkowskiego.

uzasadnia żądanie zatrzymania dotychczasowychswych wpisów własności w DzielnicyII „ Wawel"

pojedynczo

Z powodu wniosków zastępcy Wydziału Krajowego we Lwowie, aby niektóre parcele w dzielnicy II przypisano do ciała hipotecznego, mającego objąć posiadłość przeznaczoną na rezydencyę Wysokiej Panującej Dynastyi a mającą sie zapisać na własność Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ksiestwem Krakowskiem.-

G M I N A stoł. król. miasta Krakowa wnosi przez swego pełnomocnika żądanie, aby wszystkie parcele, w Dzielnicy II dotąd na własność G M I N Y stoł. król. miasta Krakowa zahipotekowane w nowej księdze gruntowej również na tę Gminę zaintabulowano-G m i n a ta bowiem jest od niepamiętnych czasów w fizycznem posiadaniu tychże parcel, a w hipotecznem od czasu założenia hipoteki w Krakowie.-

Żądanie przepisania własności na rzecz Kraju polega na pewnem nieporozumieniu, albowiem w kontrakcie od Skarbu Wojskowego „Wawelu" przez kraj pojmowano mylnie, że Dzielnica II a Zamek Krakowski, jest jedno i to samo, gdy tymczasem tak nie jest, gdyż w Dzielnicy II Zamek jest tylko jej częścią, a oprócz zamku we właściwem znaczeniu, który był w posiadaniu c. k. Skarbu, istniała i istnieje własność prywatna: Gminy, Kapituły, kanoników i dobro publiczne gminne.-

Gmina miasta Krakowa, na zasadzie uchwały Rady m. z 21/2 1912 była skłonna odstąpić na własność funduszu Kraj. wszystkie swe grunta, na obszarze wzgórza Wawelskiego położone, z wyjątkiem przestrzeni potrzebnej do wykonania drogi o szerokości 10 m. w koronie /na tor jezdny i chodniki/według planu przez Magistrat wykonanego, mającej być uznaną jako dobro publiczne, pod zastrzeżeniami:

a/ że dotychczasowe faktyczne prawa przejazdu i przechodu przez główny plac wzgórza Wawelskiego pozostanie dla Gminy i dla publiczności przez Wydział krajowy zapewnione po wieczne czasy.

b/ że w wypadku gdyby dla regulacyi ulic będących w sąsiedztwie własności funduszu krajowego zaszła potrzeba zajęcia części stoków Wawelu, Wydział krajowy zezwoli na zajęcie gruntu potrzebnego, o ile to nie wpłynie ujemnie na estetyczny wygląd Zamku.-

9.

2530.

Przeciwnie gdyby przy regulacyi tych ulic zostały jakie skrawki gruntu, to Gmina m. Krakowa zobowiązuje się przyłączyć je do stoków Wawelu.-

c/ że Wydział krajowy da gminie m. Krakowa deklaracyę, że stoków Wawelu nie otoczy żadnem ogrodzeniem.

Ponieważ Wydział krajowy i jego zastępca powyższej propozycyi nie przyjął, przeto gmina m.Krakowa żąda zaintabulowania w nowych księgach na swą własność wszystkich tych gruntów, które dotychczas były w starych księgach zapisane, na jej własność.-

W szczególności więc mają być na własność Gminy zaintabulowane:

Liczba parceli		Objaśnienia
stara	nowa	
5	40 19	Parcela ta stanowi publiczną ulicę od placu Bernardynów, względnie od Stradomia u stóp Zamku ku ulicy Podzamcze, przez gminę jest szutrowaną i kanalizowaną a przez wszystkich mieszkańców używaną niezbędną komunikacyą.
6.	31.	Stanowi plac publiczny, dostęp do realności pod kościołem św. Idziego istniejących, od niepamiętnych czasów przez miasto porządkowany szutrowany,-
9.	28.	Stanowi plac u stóp Wawelu, który miasto za czynszem wydzierżawia Zarządowi wojskowemu na ujeżdżalnię za czynszem dzierżawnym.
2530.	32	Stanowi plac publiczny pod kościołem Bernardynów znany pod nazwą placu Bernardynów, stanowiący łączną całość z placem lk.6 /stara /31 nowa, przez gminę utrzymywany, a przez mieszkańców do przechodu na Wawel i ku ulicy Bernardyńskiej używany.-

2525, 33 Droga piesza do Katedry od połowy, istnieje od 900 lat jako publicznydostęp do Katedry i do domów kanoniczych na Wawelu, kosztem miasta w chodnik opatrzona, i przez miasto utrzymywana od 1815 roku, przez wszystkich mieszkańców używana.

2529. 30 Droga jezdna publiczna do mieszkań kanoniczych i katedry, przez
2531 29 wszystkich mieszkańców od lat niepamiętnych używana, dla wszy-
21 24 stkich powozów zawsze dostępna.

21 22 Stoki Wawelu zewnątrz murów zamku, kamieniami granicznymi miej-
21 23 skimi oznaczone, przez miasto były porządkowane inaprawiane,
7. 25 za zezwoleniem miasta częściowo przez Towarzystwo Upiększenia
10. 26. Krakowa drzewkami i krzewami obsadzone, oddzielone murem od
11. 17 dawnego posiadania wojskowego , bo wojsko troszczyło się i po-
12. 17
32. 27. siadało tylko budynki na Wawelu.

17.3 12/2 Stanowią stoki góry miedzy zabudowaniami zamkowemi a okalający-
17.3 14/2 mi murami. Dostęp miała publiczność przez obie publiczne drogi
37 20/2 od północy i południa, następnie przez dziedziniec zamkowy.
38 15/2 Wojsko nigdy nie broniło dostępu do tych stoków, a samo nie wykonywało na nich żadnych aktów posiadania, ponieważ stoki te nie
39, 42, 45, 46 } 18/2 nadają się do zabudowania i służą jedynie za miejsce przechadzki.
Wszystkie powyższe fakta są notoryczme dla mieszkańców Krakowa i dla członków sądów krakowskich, stwierdzone są obszerną literaturą zajmującą się Wawelem i jego dziejami, dlatego nie potrzebują dalszych dowodów.-

58

Dz 1/8

G. A. Kraków II. Wawel 5
2

W sprawie założenia na nowo ks. gr. dla gm. kat. Kraków II. Wawel w szczególności w załatwieniu protokołu dochodzeń miejscowych poz. 5. 8. odnoszących się do parcel stanowiących stoki zamkowe i drogi przez dzielnicę tę wiodące, wydaje się na zasadzie dochodzeń lokalnych następującą:

Uchwałę działową

I. Gminę ~~miasta~~ Krakowa z żądaniem, aby w nowo założyć się mającej ks. gr. dla gm. kat. Kraków II. Wawel ~~[illegible]~~ z parcel nowo oznaczonych 12/2, 14/2, 15/2, 17, 18/2, 19, 20/2, 22, 23, 25, 26, 27, odpowiadających parcelom względnie częściom parcel wedle dotychczasowego oznaczenia w ks. grunt. w prot. poz. 5. bliżej oznaczonym a w skład realności lwh. 1783 ks. gr. gm. Kraków wchodzących i dotąd ~~na rzecz Gminy miasta Krakowa zaintabulowanych~~ [osobną realność utworzono i własność tejże na rzecz Gm. m. Krakowa przypisano] – odsyła się po myśli §§. 30. 33. u. k.s. i § 74 u. w. do u. k.s. do drogi prawa, z tem dołożeniem, że gdyby Gmina miasta Krakowa w przeciągu dni 30tu powodu takiego przeciw Funduszowi krajowemu zastąpionemu przez Wydział Krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem lub ~~miasta~~ względnie wniesionego należycie nie popierała – wpis prawa własności przeczonych parcel nastanie w nowej ks. gr. uskuteczniony na rzecz Funduszu Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Ks. Krakowskiem z tem dołożeniem że realność ta przeznaczona jest pożiecznie

Do P. Dra K. Badeckiego adw.
im. Gminy m. Krakowa

-wnej stale na [illegible] [illegible] Jego Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej Mości i Jego Najdostojniejszej Dynastyi.

II. Fundusz Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielk. Księstwem Krakowskiem zastąpiony przez Wydział Krajowy tegoż Królestwa z żądaniem, aby w nowo założyć się mającej ks. gr. dla gm. kat. Kraków II. Wawel ~~[illegible]~~ z parcel nowo oznaczonych 24. 29. 33. oraz 30/1. i 40/1 odpowiadających parcelom względnie częściom parcel wedle dotychczasowego oznaczenia w ks. grunt. w prot. poz. 5. bliżej oznaczonym a z skład realności lwh. 1783 ob. gr. gm. Kraków wchodzących i dotąd na rzecz ~~[illegible]~~ Gminy miasta Krakowa zaintabulowanych – odsyła się po myśli §§ 9. 30. 33. u. h. s. i § 74 d. u. do u. h. s. na drogę prawa z tem dołożeniem, że gdyby Fundusz Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w przeciągu dni 30tu pozwu takiego przeciw Gminie miasta Krakowa nie wniósł względnie wniesionego należycie nie popierał, opis prawa własności rzeczonych parcel zostanie w nowej ks. gr. uskuteczniony na rzecz Gminy miasta Krakowa.

III. Wobec powyższych zarządzeń załatwienie wniosku Kapituły Katedralnej Krakowskiej, aby na wypadek gdyby prawo własności parcel niniejszym protokołem objętych opisanem zostało na rzecz Kraju – zaintabulowanem zostało na karcie C tejże realności w nowej ks. gr. prawo służebności przechodu i przejazdu przez parcelę 33. 14/2. 4. od bramy [illegible] w kierunku [illegible] ku parc. 24 następnie przez parc. 24 dalej 29. i 30/1 na rzecz Kapituły Katedralnej i wiernych, staje się bezprzedmiotowem a tem samem zbytecznem jest powzięcie po myśli § 22. u. h. s. i § 35. p. w. do u. h. s.

Powody

Wyszczególnione w protokole poz. 5. parcele nowe 28. 31. 32. 34. 35. 36. 37. 39. zostały na zgodny wniosek stron przeniesione do nowo utworzonego zapisku poz. 8. jako własność nieograniczonej Gminy miasta Krakowa stanowiące.

Co się tyczy parc. 40 i 30 to syndyk Kraju uznał części tychże pod oznaczeniem 40/2 i 30/2 jako własność Gminy miasta Krakowa, co do zaś pozostałych części oznaczonych jako parc. 40/2 i 30/2 zgłaszały obie strony żądania o zaintabulowanie tychże parcel 40/2 i 30/2 na ich rzecz - wobec czego sprawa wpisu prawa własności parcel 30/2 i 40/2 pozostała sporną, jak niemniej sprawa wpisu prawa własności obszarów od stoków wawelskich G. parcel 12/2, 14/2, 15/2, 17, 18/2, 19. 20/2, 22. 23. 25, 26, 27, i dróg wawelskich G. parcel 24, 29. i 33.

ad I. Co się tyczy parcel powyższych stanowiących stoki wawelskie to wobec tych sprzecznych roszczeń podpisany Komisarz musiał przystąpić w ślad § 9 u. h. z. do zbadania stanu faktycznego posiadania przez lat 10 wstecz licząc od chwili wdrożenia postępowania celem założenia ks. gr. dla gm. kat. Kraków II. Wawel, mimo że Gmina miasta Krakowa w dotychczasowych ks. gr. za właścicielkę parcel tych jest zaintabulowaną - jak wzorowo posiadanie przez Gminę miasta Krakowa parcel tych zostało przez Fundusz Krajowy zaprzeczonem.—

Fundusz Krajowy bowiem opierając się na uchwale z Rady Lwów 15. lipca 1903 na zasadzie której objął w posiadanie z rąk c. k. Skarbu (: wojskowego :) nietylko budynki na Wawelu położone, lecz także i stoki wawelskie sporne parcele stanowiące twierdzi, że tenże c. k. Skarb w nieprzerwanem posiadaniu stoki te od r. 1848 posiadał aż

do odwołania tychże po ewentualnym Wniosku prze-
wojska Wydziałowi Krajowemu w dniu 7. sierp-
nia 1905.- Na uzasadnienie twierdze-
nych zarzutów, szczególnie w „oświadczeniu
i wnioskach" do protokołu dołączonym
powołuje się Fundusz Krajowy na Dokumen-
ta tam powołane częścią w oryginale
częścią w odpisie przedłożonych.-

Po dokładnem zbadaniu wspomnianych
Dokumentów przyjmuje Komisarz, że sporne
stoki wawelskie były w okresie 10-cioletnim
od /założenia/ odnośnych [?] niniejszych dochodzeń
licząc wstecz w posiadaniu Funduszu krajowego
względnie poprzednika tj. c. k. Skarbu /wojskowego/
i na tej podstawie rolę pozwanego wyznaczył
Wydziałowi Krajowemu.-

Przyjęcie zaś posiadania po stronie Wydziału Kra-
jowego nastąpiło z następujących powodów:

a/ Umowa z dnia 15. lipca 1903 stwierdza,
że sporne stoki znajdują się w posiadaniu
c. k. Skarbu.

b/ Udzielona Gminie miasta Krakowa umowa [?]
tej umowy celem wyjednania deklaracyi
przepisania tych parcel na rzecz Kraju -
nie była przez Gminę zaczepiona, lecz prze-
ciwnie Gmina ta oświadczyła gotowość zło-
żenia żądanej deklaracyi.

c/ Dochodzenia w sprawie niniejszej przed ck.
Komisarzem dla założenia ks. gr. odroczone
były przez blisko 2 lata na żądanie
stron obu dlatego, że między stronami to-
czyły się jedynie rokowania co do ustanowienia
prawa przechodu i przejazdu co do dróg
wawelskich nad [?] przez Gminę a w sprawie
przepisania własności stoków na rzecz Wy-
działu krajowego nie było różnicy zdań [?]
w tym względzie trzeba się dopatrzeć
uznania przez Gminę posiadania stoków przez

Kraj. –

d/ Stoki wawelskie stanowiące pastwiska /trawniki/ mogą być posiadane, przez ścinanie, sieczenie, i zbieranie trawy względnie przez wydzierżawienie tego prawa osobom trzecim a nadto przez spędzanie przechodniów z trawników bezpośrednio lub przez strażników.

Z przedłożonych przez Fundusz krajowy dokumentów okazuje się, że c.k. Skarb wojskowy bez porozumienia się z Gminą i bez protestu z jej strony wydzierżawiał trawniki te osobom trzecim i pobierał do swojej kasy odnośne kwoty. –

Podobnie też nie Gmina miasta Krakowa lecz c.k. Skarb udzielił pozwolenia Towarzystwu upiększenia miasta Krakowa na zalesienie stoków Wawelu.

Fakt, że stoki górne Wawelu otoczone są murem – sam przez się illustruje chyba wyłączność posiadania tychże przez c.k. Skarb w obrębie budynków wawelskich, których był właścicielem a Gmina nawet nie twierdzi, by wyżej powołane fakty posiadania na tej części stoków wykonywała. –

e/ Odnośnie do stoków poza zewnętrznym murem aż do podstawy wzgórza wawelskiego posiadanie dotyczących trawników zarówno w sposób powyższy c.k. Skarb wojskowy wykonywał i w tym kierunku powołać się można na uchwałę c.k. Sądu Najwyższego w Wiedniu z dnia 16 października 1894 L. 9628, która pomijając orzeczenia niższych Sądów zgodnie w sporze prowizoryalnym c.k. Skarbu wojskowego przeciw Gminie miasta Krakowa o naruszenie rzeczonego mienia w części stoków poza murem tym

położonych zmiała dotychczasowe spokojne posiadanie tych przedmiotów przez c.k. Skarb a Gmina miasta Krakowa nie twierdzi nawet, by od tego czasu nastąpiła zmiana w posiadaniu.—

Notoryjnie znaną jest rzeczą każdemu Krakowiakowi a więc i Komisarzowi, że stoki wawelskie prawie pod okiem Magistratu miasta Krakowa się znajdujące nie były nigdy strzeżone przez strażników miejskich i o ile chodzi o części tychże z pod bezpośredniego nadzoru władz wojskowych się nie usuwające — to, że stokach tych nie rzadko widzieć można było żołnierzy spędzających włóczęgów lub szkodników.—

Przytoczenia Gminy miasta Krakowa na uzasadnienie swego posiadania służyć mające a to na opis prawa własności w dotychczasowej ks. gr. i na powołane w protokole Orzeczenie reskryptu Ministerstwa Spraw wewnętrznych z (dnia) roku 1856 L. 23116/522 i z roku 1861 L. 7682/734 wobec wykazanego przez kraj posiadania stoków wawelskich przez 10 letni okres czasu § 9. u. k. s. przedawany — okazuje się oczywiście jako obojętne.

Inne twierdzenia zaś Gminy m. Krakowa, że i w tym okresie czasu nie kraj względnie c.k. Skarb wojskowy, lecz Gmina stoki te posiadała są częścią albo ogólnikowe i gołosłowne i stwierdzeniem faktycznego posiadania przez kraj przeciwne — albo też faktów posiadania nie wykazujące.

Fakta bowiem posadzenia kamieni granicznych, same przez się posiadania nie wykazują i mogą wspólnie w sporze petytoryjnym służyć za dowód prawa własności i granic

przedmiotu własności.-
Że fakta te są w danym wypadku obojętne wskazuje powyż powołane orzeczenie Sądu Najwyższego wydane we wyżej przytoczonym sporze prowizorycznym, w którym Gmina pozbawioną została kamienie te przesunąć względnie wyrównać.-
Okoliczność zaś, że mieszkańcy miasta Krakowa w chwilach uroczystych zajmowali stoki wawelskie nie dowodzi jeszcze posiadania - gdyż działo się to wyjątkowo i jako konieczność licznie zebranego ludu, który na drogach wawelskich i pobliskich pomieścić się nie mógł.-
Fakt wreszcie, że Gmina zakładała na stokach chodniki i rury wodociągowe lub latarnie - nie dowodzi posiadania stoków jako trawników, bo posiadanie takich trawników w sposób pod d/ opisany wykonywać można a przeto czynności wyżej tu wspomniane wykonywała Gmina bądź jako odnośne przedsiębiorstwo bądź jako władza administracyjna.
Wobec zatem przyjętych wyżej okoliczności Komisarz zdecydował się w ślad §§ 309. 312, 314, 315. k. c. uznać jako posiadacza stoków wawelskich Wydział Krajowy względnie Fundusz Krajowy i to jedynie w celu prowadzenia spraw procesowych w rozumieniu § 9 u.h.s. z konsekwencjami w uchwale niniejszej na wypadek nie wniesienia pozwu lub nienależytego popierania go - bliżej oznaczonemi.-
ad II. Roszczenie Funduszu Krajowego, aby Fundusz ten w mocy ks. gr. zaintabulować na właściciela parcel pod II. w uchwale tej wymienionych - drogi wawelskie stanowiących, jest zdaniem Komisarza

bezpodstawne.-
Faktem jest, że w dotychczasowych ks. gr. - za właś-
ciciela dróg tych opisana jest Gmina miasta
Krakowa, faktem jest, że parcele, te stanowią
drogi publiczne prowadzące przez całą górę
wawelską od Kościoła św. Idziego do placu
przed O.O. Bernardynami, faktem jest wreszcie,
że Gmina miasta Krakowa własności tych parcel
nie przeniosła dotąd na kraj i umowa z daty
Lwów 15. lipca 1903 nie zawiera tego zrzecze-
nia, faktem wreszcie jest, że mimo, iż kraj
posiadł już prawie całe wzgórze wa-
welskie, drogi wspomniane jak były od nie-
pamiętnych czasów tak i do tej chwili
są uczęszczane przez wszystkich przecho-
dniów.-
Zresztą żądanie kraju gdyby nawet włas-
ność tych parcel posiadł nie mogłoby być
uwzględnionem - trudno bowiem sobie wy-
obrazić, aby kraj jako ewentualny właściciel
zabronić mógł przechodzić drogami tymi czy to
rodakom do pamiątek narodowych, czy wiernym
lub duchownym do świątyni katedralnej
i trudno pojąć, by Wawel jako dzielnica
miejska a już niebawem jako osobna
Gmina katedralna była zamknięta dla
publiczności i odcięta od reszty Krakowa.
Skoro zatem Fundusz krajowy posiada-
nia faktycznego tych parcel nie wykazał
a Gmina miasta Krakowa znajduje się
dotąd w ich posiadaniu i jest za właści-
cielkę tychże dotąd zaintabulowaną, - i drogi
te poprawia, konserwuje i nakładem Kra-
kowa do użytku oddaje § 288 u.c. a
wszystkie te fakty są tak powszechnie znane,
że dowodzić ich nie potrzeba - ode-
słał Komisarz Funduszu krajowego z powyższem
żądaniem w ślad § 9 u. h. s. do drogi pra-

W końcu jeszcze na odparcie jedynego twierdzenia Funduszu drogowego, że Gmina miasta Krakowa wystawiła rachunek za poprawę drogi prowadzącej na Wawel przy sposobności ingressa Ks. biskupa Sapiehy – zaznaczyć należy, że fakt ten niczego nie dowodzi, jak skoro wiadomem jest, że gmina miasta Krakowa niejednokrotnie na specyalne życzenie osób prywatnych własne drogi upiększa za zwrotem kosztów na ten cel wyłożonych.–

ad III. Skoro zaś w niniejszym wypadku w razie nie wniesienia pozwu lub nie popierania go – Gmina miasta Krakowa będzie nadal właścicielką wspomnianych pod I. parcel tj. dróg dobro gminne stanowiących, – odpada żądanie Kapituły o wniesieniu pozwu o uznanie że Kapitule Krakowskiej przysługuje prawo przechodu i przejazdu przez te parcele jak skoro prawo to wszystkim mieszkańcom Gminy Krakowa a więc i Kapitule i w ruchu na tych parcelach jako dobrze gminnem przysługuje.–

Kraków, dnia 18. lipca 1912

[signature]

Dor 1/8 1912
posłano do Sejmu
1/8 1912
Bał

G. A. Kraków II. W a w e l 5
2

W sprawie założenia na nowo ks.gr. dla gm.kat. Kraków II. Wawel a w szczególności w załatwieniu protokołu dochodzeń miejscowych poz. 5. 8. odnoszących się do parcel stanowiących stoki wawelskie i drogi przez dzielnice tę wiodące, wydaje się na zasadzie dochodzeń lokalnych następującą:

U C H W A Ł Ę   D Z I A Ł O W Ą

I. Gminę miasta Krakowa z żądaniem, aby w nowo założyć się mającej ks.gr. dla gm.kat. Kraków II. Wawel z parcel nowo oznaczonych: 12/2, 14/2, 15/2, 17, 18/2, 19, 20/2, 22, 23,25,26, 27., odpowiadających parcelom względnie częściom parcel wedle dotychczasowego oznaczenia w ks.grunt. w prot. poz.5. bliżej oznaczonym a w skład realności lwh.1783 ks.gr.gm. Kraków wchodzących i dotąd na rzecz Gminy miasta Krakowa zaintabulowanych osobną realność utworzono i własność tejże na rzecz Gminy miasta Krakowa przepisano - odsyła się po myśli §§ 9, 30, 33.u.h.s. i § 74u.w. do u.h.s. do drogi prawa, z tem dołożeniem, że gdyby Gmina miasta Krakowa w przeciągu dni 30tu pozwie takiego przeciw Funduszowi krajowemu zastąpionemu przez Wydział krajowy królestwa Galicyi i Lodomeryi z W.ks. Krakowskiem nie wniosła względnie wniesionego należycie nie popierała - wpis prawa własności rzeczonych parcel zostanie w nowej ks.gr. uskutecznionym na rzecz Funduszu królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Ks. Krakowskiem z tem dołożeniem, że realność ta przeznaczona jest po wieczne czasy stale na umieszczenie rezydencyi Jego Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej Mości i Jego Najdostojniejszej Dynastyi.-

II. Fundusz Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wiel. Księstwem Krakowskiem zastąpiony przez Wydział krajowy tegóż Królestwa z żądaniem, aby w nowo założyć się mającej ks.gr. dla gm. kat. Kraków

Stoki Wawelu

Sąd Najwyższy zniósł orzecz. pierwsze!
15/3 1913 Bał

II. Wawel z parcel nowo oznaczonych 24, 29, 33, oraz 30/1 i 40/1 odpowiadających parcelom względnie częściom parcel wedle dotychczasowego oznaczenia w ks.gr. w prot.poz.5. bliżej oznaczonym a w skład realności lwh.1783 ks.gr.gm. Kraków wchodzących i dotąd na rzecz gminy miasta Krakowa zaintabulowanych osobną realność utworzono i własność tej na rzecz Funduszu kraj. przepisano-odsyła się po myśli §§ 9, 30, 33, u.h.s. i §74r.w. do u.h.s. do drogi prawa z tem dołożeniem, że gdyby Fundusz Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w przeciągu dni 30tu pozwu takiego przeciw Gminie miasta Krakowa nie wniósł względnie wniesionego należycie nie popierał wpis prawa własności rzeczonych parcel zostanie w nowej ks.gr.uskutecznionym na rzecz Gminy miasta Krakowa.-

III. Wobec powyższych zarządzeń załatwienie wniosku Kapituły katedralnej krakowskiej, aby na wypadek gdyby prawo własności parcel niniejszym protokołem objętych wpisanem zostało na rzecz kraju zaintabulowanem zostało na karcie C, tejże realności w nowej ks.gr. prawo służebności, przechodu i przejazdu przez paecelę 33, 14/2, 4, od bramy wikaryuwki w kierunku prostym ku parc. 24 następnie przez parc.24 dalej 29 i 30/1 na rzecz Kapituły katedralnej i wiernych , okazuje się bezprzedmiotowem a tem samem zbytecznem jest pouczenie po myśli §22 u.h.s. i §35 r.w. do u.h s.-

(Powody opuszczono)

Kraków, dnia 18 lipca 1912r.

II. Wawel z parcel nowo oznaczonych 24, 29, 33, oraz 30/1 i 40/1 odpowiadających parcelom względnie częściom [illegible] według dotychczasowego oznaczenia w ks.gr. w prot.poz.5. [illegible] w skład realności lwh.1783 ks.gr.gm. Kraków wchodzących i [illegible] na rzecz gminy miasta Krakowa zaintabulowanych [illegible] i własność tej na rzecz Funduszu kraj. przepisaną [illegible] po myśli §§ 9, 30, 33, u.h.s. i 27 r.w. do u.h.s. do drogi [illegible]-żeniem, że gdyby Fundusz Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w przeciągu dni 30tu pozwu [illegible] Gminie miasta Krakowa nie wniósł względnie wniesionego [illegible] nie popierał wpis prawa własności rzeczonych parcel [illegible] w nowej ks.gr. uskutecznionym na rzecz Gminy miasta Krakowa.-

III. Wobec powyższych zarządzeń załatwienie wniosku Kapituły katedralnej krakowskiej, aby na wypadek gdyby prawo własności parcel niniejszym protokołem objętych wpisanem zostało na rzecz [illegible] zaintabulowanem zostało na karcie C, tejże realności w nowej ks.gr. prawo służebności, przechodu i przejazdu przez parcelę 33, 14/2, 4, od bramy wikaryuwki w kierunku prostym ku parc. 24 następnie przez parc. 24 dalej 29 i 30/1 na rzecz Kapituły katedralnej i wieczystych , okazuje się bezprzedmiotowem a tem samem zbytecznem jest pouczenie po myśli §22 u.h.s. i §35 r.w. do u.h.s.-

(Powody opuszczono)

Kraków, dnia 18 lipca 1912r.

66

R IV 502/12
8

C.k.Sąd krajowy w Krakowie Oddział IV jako sąd rekurso wy w sprawie założenia księgi grunt. dla gm. kat. Kraków II Wawel wskutek rekursu wydziału krajowego król. Galicyi i Lodomery z Wielkiem Księstwem Krakowskiem imieniem funduszu krajowego tegoż kraju koronnego działającego przez syndyka Dra Stanisława Bielińskiego od uchwały działowej ck. komisarza dla sprostowania ksiąg gruntowych w Krakowie z dnia 18 lipca 1912 G A. Kraków II Wawel 8/32 a mianowicie 1/ od ustępu I którym orzeczono że Gminę miasta Krakowa z żądaniem aby w nowo założyć się mającej księdze gr. gm.kat. Kraków II Wawel z parcel nowo oznaczonych 12/2 ,14/2,15/2,17,18/2,19,20/2,22,23,25,26, i 27 utworzono osobną realność i własność tejże na rzecz gminy M. Krakowa przepisano, odsyła do drogi prawa z rygorem że na wypadek nie wniesienia przez gminę M.Krakowa w przeciągu 30 dni pozwu przeciw funduszowi krajowemu zastąpionemu przez Wydział krajowy król.Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem nie wniosła, względnie wniesionego należycie nie popierała wpis prawa własności rzeczonych parcel zostanie w nowej ks. gr. uskutecziony na rzecz funduszu król. Galicyi i Lodomeryi z W.Ks.Krakowskiem z tem dołożeniem że realność ta przeznaczona jest po wieczne czasy stale na umieszczenie rezydencyi Jego Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej Mości i Jego Najdostojniejszej Dynastyi tudzież 2/ od ustępu II w którym fundusz król. Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Ks. Krakowskiem z żądaniem aby w nowo założyć się mającej księdze grunt. gm.kat.Kraków II Wawel z parc. nowo ozna-

czonych 24,29,33,30/1 i 40/1 osobną realność utworzono i własność jej na rzecz funduszu krajowego przepisano odesłano do drogi prawa z tem dołożeniem, że gdyby fundusz król.Galicyi i Lodomeryi z W.Ks. Krakowskiem w przeciągu 30 dni pozwu takiego nie wniósł przeciw gminie miasta Krakowa względnie wniesionego należycie nie popierał wpis prawa własności rzeczonych parcel zostanie w nowej ks.gr. uskutecznionym na rzecz gminy M.Krakowa powziął następującą uchwałę :

Nienaruszając ustępu III zarekurowanej uchwały jako nie zaczepionego, a przychylając się do rekursu o ile dotyczy nowo oznaczonej parc. gr. 24 z resztą zaś go nie uwzględniając

1/ zatwierdza się ustęp Iszy zaczepionej uchwały a toli z tem sprostowaniem, że w razie nie wniesienia w przeciągu 30 dni pozwu przez gminę M. Krakowa przeciw funduszowi krajowemu król.Galicyi i Lodomeryi z W.Ks.Krakowskiem względnie w razie nie należytego popierania pozwu - wpis prawa własności rzeczonych parcel nie na rzecz funduszu król.Galicyi i Lodomeryi z W.Ks.Krakowskiem lecz na rzecz funduszu krajowego król.Galicyi i Lodomeryi z W.Ks. Krakowskiem ma być uskuteczniony z dołożeniem określonem w ustępie Iszym zaczepionej uchwały.

2/ zatwierdza się w całości ustęp II zaczepionej uchwały o ile dotyczy ona nowo oznaczonych parcel 29.33,30/1 i 40/1 atoli z tem sprostowaniem ,że nie fundusz król.Galicyi i Lodomeryi z W.Ks. Krakowskiem lecz fundusz krajowy król.Galicyi i Lodomeryi z W.Ks. Krakowskiem odsyła się do drogi prawa i że w razie nie wniesienia przez fundusz krajowy król.Galicyi i Lodomeryi z W.Ks Krakowskiem pozwu w 30 dniach względnie w razie nienależytego popie-

rania przezeń wniesionego pozwu nastąpią skutki prawne przewidziane w zaczepionym ustępie uchwały.-

3/, znosi się zaczepiony ustęp uchwały działowej o ile dotyczy ona nowo oznaczonej parc. grunt. 24 i poleca się ck.komisarzowi dla sprostowania ksiąg gruntowych w Krakowie, aby po przeprowadzeniu dochodzeń w kierunku po niżej wskazanem w odniesieniu do tej parceli nową uchwałę powziął.

U Z A S A D N I E N I E

Ad I/ Rekurs wydziału krajowego o ile dotyczy ustępu I zarekurowanej uchwały ,przedstawia się faktycznie jako żądanie sprostowania zaszłej w uchwale działowej omyłki pisarskiej,a mianowicie opuszczenia pisarskiego.Zważywszy, że Wydział krajowy reprezentuje różne fundusze pod zarządem kraju się znajdujące i że w sprawie założenia nowej księgi gr. gm.kat. Wawel zastępował kraj jako taki i żądania w imieniu kraju jako takiego stawiał zatem popierając je dokumentami do kraju odnoszącymi się w imieniu król.Galicyi i Lodomeryi z W.Ks. Krakowskiem, oczywistem jest, że Ustęp I uchwały działowej ma wyłącznie na myśli fundusz krajowy król.Galicyi i Lodomeryi z W.Ks. Krakowskiem co zresztą wynika także i z treści zaczepionej uchwały, w której jest nieraz mowa o funduszu krajowym, niema zaś zgoła wzmianki o innych funduszach ,a w szczególności pod zarządem kraju się znajdujących.—

Dlatego też zatwierdzając zaczepiony ustęp I uchwały działowej należało zarządzić w sposób wyżej określony sprostowanie opuszczenia pisarskiego, które zresztą ck.komisarz dla sprostowania ksiąg gruntowych w Krakowie winien był sam przedsięwziąć.

Ad II. Z tych samych powodów przy zatwierdzeniu zaczepio-

nego ustępu II uchwały działowej w odniesieniu do parcel grunt. 29,33,30/1,i 40/1 należało ją sprostować w sposób wyżej określony. Zatwierdzenie sąd in merito zaczepionego ustępu w odniesieniu do tych parcel nastąpiło z powodów w zaczepionej uchwale przytoczonych, w powołanych w niej przepisach ustawy i stanie rzeczy uzasadnionych, a wywodami rekursu nie odpartych.

W szczególności na wywody rekursu zauważa się, że nie spornem jest, że parcele gr. 29,33,30/1 i 40/1, odpowiadają parcelom względnie częściom parcel wedle dotychczasowego oznaczenia w ks.gr. w prot. poz. 5 bliżej oznaczonym, a wchodzącym w skład realności lwh. 1783 ks.gr.gm.k. Kraków, której prawo własności jest na rzecz gminy M.Krakowa dotąd zaintabulowanem. To też na rzecz funduszu krajowego król. Galicyi i Lodomeryi z W.Ks.Krakowskiem, nie zapisanego w ks.gr. jako właściciela parcel obecnie spornych, można by Gminę M. Krakowa jako dotychczasową właścicielkę hipoteczną tylko w tym wypadku odesłać po myśli § 9 ust. z 11/12 1906 L.246 dz.pp.do drogi prawa, gdyby ani ona ani jej poprzednik prawny w przeciągu okresu 10 letniego licząc od chwili wdrożenia postępowania sprostowawczego wstecz, nie była względnie nie był ani w faktycznem posiadaniu, ani w współposiadaniu tych parcel. Z brzmienia ustawy wynika , że wystarcza by kiedykolwiek w ciągu owego 10 lecia właściciel hipoteczny lub jego poprzednik prawny wykonywał posiadanie lub współposiadanie ,że więc nie jest wymaganem nieprzerwane 10 letnie posiadanie. Skoro zaś zaczepiona uchwała w odniesieniu do tych parcel ustala wykonywanie przez gminę M.Krakowa w czasie ustawą powyższą wyznaczonem ,jest prawnie dla kwestyi wpisu prawa własności przy sprostowaniu ksiąg gruntowych na zasadzie tej ustawy obojętną okoliczność,

czy fundusz krajowy nabył na własność od Skarbu Państwa te parcele, skoro nie wykazuje nabycia ich od gminy M.Krakowa , jak również obojętnym jest prawnie fakt czy i kiedy fundusz krajowy lub jego prawny poprzednik wykonywał także na tych parcelach aktów posiadania lub współposiadania . Fakta te bowiem byłyby tylko wówczas istotne ,gdyby wyniki rozprawy nie pozwalały przyjąć za stwierdzone, że w ciągu 10 lecia wykonywała gmina m. Krakowa posiadanie lub współposiadenie na tych parcelach. W tym względzie sąd uważa za zupełnie trafne ustalenia zaczepionej uchwały , gdyż opierają się one na notorycznych faktach . Parcele te bowiem stanowią drogi publiczne prowadzące z jednej strony od placu Berhardynów do dziedzińca Zamkowego, względnie do miejsc pamiątkowych stale przez mieszkańców odwiedzanych, - z drugiej zaś strony od kościoła świętego Jdziego względnie także budynku przy nim się znajdującego do kościoła katedralnego. Częściowo zaś jako ulicę św. Jdziego stanowią połączenie pomiędzy placem Bernardyńskim a drogą wiodącą od ulicy Grodzkiej obok kościoła św. Jdziego do plant. Drogi owe stanowią jedną nieprzerwaną całość z sąsiedniemi drogami publicznemi miejskiemi ,używane są od lat niepamiętnych bez jakiejkolwiek przeszkody przez mieszkańców gminy i zarząd miasta ,a nic na nich nie wskazuje, by ktokolwiek trzeci w szczególności poprzednio Skarb Państwa a obecnie Wydział krajowym imieniem kraju objął je był w posiadanie i wykonywał to posiadanie,a mieszkańcom miasta względnie gmi nie miasta pozwalał tylko precario modo na ich używanie. Oddanie ich bowiem przez wskazanie i obejście krajowy w posiadaniu ze strony Skarbu państwa niczem na zewnątrz nie zmieniło stanu rzeczy - gdyż mieszkańcy gminy i Gmina jako taka nadał jak poprzednio bez przeszkód lub ograni

ozenia dróg tych używała . Z natury parcel drogowych wynika, że w posiadanie ich wykonuje się przez używanie ich do przechodu i przejazdu i utrzymywanie ich w stanie odpowiednim do użytku, do którego to celu służy kanalizacya, szutrowanie dróg, oświetlanie ich i tpd. a notorycznem jest , że czynności te gmina od lat niepamiętnych wykonywała. Oczywistem zaś jest, że skoro była w księgach gruntowych zapisaną jako właścicielka tych dróg wykonywała czynności owe a temsamem i posiadanie odnośnych dróg z tytułu prawa własności , nie zaś z tytułu służebności lub precario modo . Chociaż by zaś nawet prawdą było, że i pewne akta posiadania wykonywał kraj a poprzednio Skarb Państwa na powyższych parcelach tak że posiadanie gminy przebrałoby charakter współposiadania , i tak w myśl §fu 9 l.c. stroną odesłaną do drogi prawa musiał by być fundusz krajowy .

To też w obec ustalenia, że gmina miasta Krakowa w ciągu 10cio lecia od chwili wdrożenia postępowania sprostowawczego wstecz licząc wykonywała posiadanie na spornych parcelach nie mają w niniejszej sprawie znaczenia prawnego fakta na które rekurs się powołuje.

W tym względzie zauważa się , że w rekursie przyznanym jest fakt, że gmina miasta Krakowa nie złożyła deklaracyi zezwalającej na przeniesienie prawa własności spornych parcel na rzecz kraju .- To też prawnie obojętnem jest w niniejszym wypadku oświadczenie Prezydenta miasta Krakowa z 14 grudnia 1901 L. 65662 do Wydziału krajowego wystosowane z oznajmieniem , że gmina miasta Krakowa oświadczyła gotowość do uwzględnienia wszystkich postulatów przez Wydział krajowy względnie c.i k. Administracyę wojskową stawianych .

Z Oświadczenia tego wcale nie można wyprowadzać wniosku, jakoby gmina miasta Krakowa oświadczała gotowość przeniesienia na rzecz kraju prawa własności spornych parcel, tem bardziej, że o tej kwestyi nie ma wpiśmie tem najlżejszej nawet wzmianki.

Wydział krajowy w rekursie swym podnosi, że nie ulega wątpliwości, że gdyby przez nieostrożność nie był zaniedbał przed zawarciem umowy z 15 lipca 1903 ze Skarbem Państwa zażądać od gminy miasta Krakowa deklaracyi z zezwoleniem na przeniesienie prawa własności spornych parcel na rzecz kraju - byłaby niewątpliwie gmina tę deklaracyę zeznała oraz że przy wzmaganiu się szkodliwych prądów społecznych, gmina czyniąc użytek ze swego prawa własności mogłaby zabronić przystępu do Zamku wawelskiego. Konkluzye te oparte na dowolnych przypuszczeniach nie mają oczywiście żadnego znaczenia prawnego dla spornej obecnie kwestyi.

Tak samo nie mają istotnego znaczenia dla oceny kwestyi posiadania lub współposiadania spornych parcel drogowych fakta, że dochodząc z dwóch stron na wzgórze wawelskie / z jednej strony do dziedzińca wawelskiego - z drugiej do kościoła katedralnego / nie łączą się na wzgórzu tem ze sobą tak, że objekt będący w niespornem posiadaniu kraju przeszkadza im w utworzeniu pierścienia - oraz, że częściowo drogi te otoczone są stokami i murami wawelskimi. Fakta te zaś są obojętne dlatego, gdyż jak już wspomniano sporne parcele drogowe stanowią jednolitą całość z innemi drogami miejskiemi, a otoczenie ich częściowe przez parcele będące w niespornem posiadaniu kraju - nie przeszkadza i nieprzeszkadza to gminie w wykonywaniu normalnem aktów posiadania

na tych parcelach, tak jąk nie przeszkadza Krajowi w wykonywaniu posiadania na stokach i wzgórzu wawelskiem, choć są okolone pierścieniem przez grunta należące do gminy i trzecich osób .
Również niema dla niniejszej sprawy decydującego znaczenia orzeczenie c.k.Sądu Najwyższego z dnia 16 października 1894 L. 9628 . dotyczące bądź innych parcel bądź cząstki parcel obecnie spornych , skoro rozchodzi się , jak tylokrotnie już tu zaznaczono, tylko o ustalenie czy hipoteczna właścicielka kiedykolwiek w ciągu 10cio lecia od chwili wdrożenia postępowania sprostowawczego wstecz licząc znajdowała się w posiadaniu,lub współposiadaniu spornych parcel , a kwestya ta twierdząco została rozstrzygniętą .
Ad III. Natomiast nie można w części odmówić słuszności stronie rekurującej o ile rekurs jej zaczepia uchwałę ck.komisarza dla sprostowania ksiąg gruntowych w odniesieniu do nowo oznaczonej parceli gruntowej 24.
Z porównania tej parceli na szkicach indykacyjnych z dotychczasową mapą hipoteczną okazuje się że powstała ona z części dawnej parceli grunt. 21 przy skreśleniu do niej części dawnej parceli gr. 569 mur obrony stanowiącej.
Parcela ta wchodzi wkład dotychczasowego wykazu hipotecznego 508 i jest na własność C . K.Skarbu Państwa zaintabulowana, a gmina miasta Krakowa ani nikt inny żadnych roszczeń co do tej parceli nie podnosił.
Skoro zaś Wydział krajowy wykazał dokumentami publicznemi ,że parcela ta przeszła na własność kraju i jemu oddaną została, niczem nie jest prawie uzasadnionem skreśle

nie czyli przyłączenie części tej parceli do części parceli dawniej gruntowej 21 oznaczonej skoro tak utworzona parcela gruntowa 24 ma być zapisana na rzecz gminy miasta Krakowa .
W tym względzie sąd rekursowy z powodów pod 2/ wyżej wyrażonych podziela zapatrywanie ck.komisarza dla sprostowania ksiąg gruntowych ,że Gmina miasta Krakowa jako właścicielka hipoteczna dawnej parceli gruntowej 21 wykazała posiadanie względnie współposiadanie w ciągu ostatniego 10cio lecia tej części parceli gruntowej 21 .,która wchodzi w skład nowo oznaczonej parceli grunt. 24.
Natomiast wciągnięcie do tej nowej parceli części parceli gruntowej 569 ., z której reszta została skreśloną do innych parcel nowo oznaczonych , a zapisać się mających na rzecz kraju, było prawnie nie dopuszczalnem , skoro rozchodzi się w niniejszym wypadku o połączenie w jedną parcelę części dwóch parcel , wchodzących wskład dwóch wykazów hipotecznych, w których prawo własności jest na rzecz różnych właścicieli zaintabulowane - przyczem wyniki postępowania wykazują , że połączone w jedną parcelę części parcel , które w ostatniem 10cie leciu znajdowały się w posiadaniu wyłącznem różnych podmiotów prawnych . Stąd wynika, że z nowej parceli gruntowej 24 musi być wyłączona ta część ,która dotąd wchodziła wskład parceli gruntowej 569. - ta część zaś musi być albo oznaczona jako nowa parcela lub też przyłączona do parceli sąsiedniej nowo oznaczonej jako 12/2 , a w myśl ustępu Iszego uchwały działowej, na rzecz Funduszu krajowego na własność zapisać się mającej. W tym względzie bez sprostowania szkiców indykacyjnych wydanie uchwały stanowczej nie może nastąpić..
To też z tych powodów w odniesieniu do parceli gruntowej

24 o ile obejmuje część dawnej parceli gruntowej 569 zachodzą braki postępowania i dlatego należało zaczepioną uchwałę w odniesieniu do parceli gruntowej 24 znieść i zarządzić wydanie ponownej uchwały po usunięciu wytkniętych usterek .

Dnia 14 września 1912

[illegible signature]

[illegible signature]

O tej decyzyi ck. Sądu krajowego jako rekur-
sowego w Krakowie zawiadamia się inte-
resowanych z tem dodatkiem, że równo-
cześnie za zgodą zastęp. przy Gminy miasta
Krakowa, zarządzono odnośnie do ust. 3.
tej decyzyi sprostowanie mapy hipotecz-
nej nowej i odnośnych operatów kata-
stralnych przez skreślenie granicy par-
celi 12/3 w miejscu, które odpowiada
granicy dawnej parceli 569 a tem
samem przez przedłużenie przez to
obszaru parceli 12/3, o przestrzeń daw-
nej parceli lkat. 569.-
W ten sposób przestrzeń nowej parceli
12/3 obejmie także obszar dawnej
parceli 569 tak, iż parcela nowa
24 w obszarze swem nie będzie już od-
tąd zawierała przestrzeni dawnej
parceli 569.-
Ponieważ zaś parcela 12/3 przechodzi do

/.

realności, których właścicielem ma być Fundusz krajowy Król. Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem zaintabulowany, przeto w ten sposób wskazane przez decyzyę c.k. Sądu krajowego jako rekursowego obchodzenia zostają zupełnie wyczerpane. —

Nadto polecono c.k. Ewidencyi zniesienie znajdujących się klamerek ewidencyjnych na granicy parceli 12/3 a 24, które niewłaściwie wskazywały dotąd na zjednoczenie tych dwóch parcel. —

C.k. Komisarz dla sprost. ksiąg grunt.
Kraków, dnia 20 Września 1912.

f. 34 A.

88799
88765
53166
52036

W 7/10
9/12
88799

Zp.

Wobec uchwały Rady m. z 3/10 1912., na przyległym exhibicie zamieszczonej L.M. 88799/12 niniejsze

ad acta!

Kr. 7/10 912.

[illegible] [illegible] [illegible]

R IV 502/12
8

C. k. Sąd krajowy w Krakowie Oddział IV. jako sąd rekursowy w sprawie założenia księgi grunt. dla gm. kat. Kraków II. Wawel wskutek rekursu Wydziału krajowego król. Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem imieniem funduszu krajowego tegoż kraju koronnego działającego przez Syndyka Adw. D^ra^ Stanisława Bilińskiego od uchwały działowej c. k. komisarza dla sprostowania ksiąg gruntowych w Krakowie z dnia 19 lipca 1912 G. A. Kraków II. Wawel 5 a mianowicie 1/2 od ustępu I. którym orzeczono, że Gminę miasta Krakowa z żądaniem, aby w nowo założyć się mającej księdze gr. gm. kat. Kraków II Wawel z parcel nowo oznaczonych 12/2, 14/2, 15/2, 17/2, 18/2, 19, 20/2, 22, 23, 25, 26, i 27 utworzono nową realność i własność tejże na rzecz gminy M. Krakowa przepisano, odsyła do drogi prawa pod rygorem, że na wypadek nie wniesienia przez gminę M. Krakowa w przeciągu 30 dni pozwu przeciw funduszowi krajowemu zastąpionemu przez Wydział krajowy król. Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem nie wniosła, względnie wniesionego należycie nie popierała, wpis prawa własności rzeczonych parcel zostanie w nowej ks. gruntowej uskuteczniony na rzecz funduszu krajowego król. Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem z tem dołożeniem, że realność ta przeznaczona jest po wieczne czasy stale na umieszczenie rezydencyi Jego Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej Mości i Jego Najdostojniejszej

Dynastyi tudzież 2/ od ustępu II w którym funduszu król. Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Ks. Krakowskiem z żądaniem, aby w nowo założyć się mającej księdze grunt. gm. kat. Kraków II Wawel z parc. nowo oznaczonych 24, 29, 33, 30/1 i 40/1 osobną realność utworzono i własność jej na rzecz funduszu krajowego przepisane odesłano do drogi prawa z tem dołożeniem że gdyby fundusz król. Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem w przeciągu 30 dni pozwu takiego nie wniósł przeciw gminie miasta Krakowa względnie wniesionego należycie nie popierał wpis prawa własności rzeczonych parcel zostanie w nowej księdze gr. uskuteczniony na rzecz gminy M. Krakowa powziął następującą uchwałę:

Nienaruszając ustępu III. zarekurowanej uchwały jako nie zaczepionego, a przychylając się do rekursu o ile dotyczy nowo oznaczonej parc. gr. 24 z resztą zaś go nie uwzględniając:

1/ zatwierdza się ustęp Iszy zaczepionej uchwały atoli z tem sprostowaniem, że w razie nie wniesienia w przeciągu 30 dni pozwu przez gminę M. Krakowa przeciw funduszowi krajowemu król. Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem względnie w razie nienależytego popierania pozwu wpis prawa własności rzeczonych parcel nie na rzecz funduszu król. Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem lecz na rzecz funduszu król. Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Kr. ma być uskuteczniony z dołożeniem określonem w ustępie Iszym zaczepionej uchwały.

2/ zatwierdza się w całości ustęp II. zaczepionej uchwały, o ile dotyczy ona nowo oznaczonych parcel 29, 33, 30/1 i 40/1 atoli z tem sprostowaniem, że nie fundusz król. Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem, lecz fundusz krajowy

król. Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem odsyła się do drogi prawa i że wrazie nie wniesienia przez fundusz krajowy król. Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem pozwu w 30 dniach względnie w razie nienależytego popierania przezeń wniesionego pozwu nastąpią skutki prawne przewidziane w zaczepionym ustępie uchwały. –

3./ znosi się zaczepiony ustęp uchwały działowej o ile dotyczy ona nowo oznaczonej parc. gr. 24 i poleca się c.k. komisarzowi dla sprostowania ksiąg gruntowych w Krakowie, aby po przeprowadzeniu dochodzeń w kierunku poniżej wskazanem w odniesieniu do tej parceli nową uchwałę powziął.

Uzasadnienie

Ad I./ Rekurs Wydziału krajowego o ile dotyczy ustępu I. zarekurowanej uchwały, przedstawia się faktycznie jako żądanie sprostowania zaszłej w uchwale działowej omyłki pisarskiej a mianowicie opuszczenia pisarskiego. Zważywszy, że Wydział krajowy reprezentuje różne fundusze pod zarządem kraju się znajdujące i że w sprawie założenia nowej ks. gr. gm. kat. Wawel zastępował kraj jako taki i żądania w imieniu król. Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem oczywistem jest, że ustęp I. uchwały działowej ma wyłącznie na myśli fundusz krajowy król. Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem, co zresztą wynika także i z treści zaczepionej uchwały, w której jest nieraz mowa o funduszu krajowym, nie ma zaś zgoła wzmianki o innych funduszach, a wszczególności pod zarządem kraju się znajdujących. –

Dlatego też zatwierdzając zaczepiony ustęp I. uchwały działowej należało zarządzić w sposób wyżej określony sprostowanie opuszczenia pisarskiego, które zresztą c.k. komisarz dla sprostowania ksiąg gruntowych w Krakowie winien był sam przedsięwziąć.

Ad II./ Z tych samych powodów przy zatwierdzeniu zaczepionego ustępu II. uchwały działowej w odniesieniu do parcel grunt. 29, 33, 30/1 i 40/1 należało ją sprostować w sposób wyżej określony. Zatwierdzenie zaś in merito zaczepionego ustępu w odniesieniu do tych parcel nastąpiło z powodów w zaczepionej uchwale przytoczonych, w powołanych w niej przepisach ustawy i stanie rzeczy uzasadnionych a wywodami rekursu nie odpartych.-

W szczególności na wywody rekursu zauważa się, że nie spornem jest, że parcele gr. 29, 33, 30/1 i 40/1 odpowiadają parcelom względnie częściom parcel wedle dotyczasego - dotychczasowego oznaczenia w ks. gr. w prot. pos. 5 bliżej oznaczonym, a wchodzącym w skład realności lwh. 1483 ks. gr. gm. Kraków, której prawo własności jest na rzecz gminy m. Krakowa dotąd zaintabulowanem. To też na rzecz funduszu krajowego król. Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem, nie zapisanego w ks. gr. jako właściciela parcel obecnie spornych, można by Gminę M. Krakowa jako dotychczasową właścicielkę hipoteczną tylko w tym wypadku pozbawić po myśli §. 9 ust. z 11 grudnia 1906 L. 246 Dz. p.p. te drogi prawa, gdyby ani ona ani jej poprzednik prawny w przeciągu okresu 10 letniego licząc od chwili wdrożenia postępowania sprostowawczego wstecz, nie była względnie nie był ani w faktycznem posiadaniu ani w współ-

posiadaniu tych parcel. Z brzmienia ustawy wynika, że wystarcza, by kiedykolwiek w ciągu owego 10 lecia właściciel hipoteczny lub jego poprzednik prawny wykonywał posiadanie lub współposiadanie, że więc nie jest wymaganem nieprzerwane 10 letnie posiadanie. Skoro zaś zaczepiona uchwała w odniesieniu do tych parcel ustala wykonanie przez gminę M. Krakowa w czasie ustawą powyższą wyznaczonem, jest prawnie dla kwestyi wpisu prawa własności i przy sprostowaniu ksiąg gruntowych na zasadzie tej ustawy obojętną okoliczność, czy fundusz krajowy nabył na własność od Skarbu Państwa te parcele, skoro nie wykazuje nabycia ich od gminy M. Krakowa, jak również obojętnym jest prawnie fakt czy i kiedy fundusz krajowy lub jego prawny poprzednik wykonywał także na tych parcelach akta posiadania lub współposiadania. Fakta te bowiem byłyby tylko wówczas istotne, gdyby wyniki rozprawy nie pozwalały przyjąć za stwierdzone, że w ciągu 10 lecia wykonywała gmina m. Krakowa posiadanie lub współposiadanie na tych parcelach.
W tym względzie uważa sąd za zupełnie trafne ustalenie zaczepionej uchwały, gdyż opierają się one na notorycznych faktach. Parcele te bowiem stanowią drogi publiczne prowadzące z jednej strony od placu Bernardynów do dziedzińca Zamkowego, względnie do miejsc pamiątkowych stale przez mieszkańców odwiedzanych, z drugiej zaś strony od kościoła św. Idziego względnie także budynku przy nim się znajdującego do kościoła katedralnego. Częściowo zaś jako ulice św. Idziego stanowią połączenie pomiędzy placem Bernardyńskim a drogą

wiodąca od ulicy Grodzkiej obok kościoła św. Idziego
do plant. Drogi owe stanowią jedną nieprzerwaną
całość z sąsiedniemi drogami publicznemi miejski-
mi, używane są od lat niepamiętnych bez jakiejkolwiek
przeszkody przez mieszkańców gminy i zarząd
miasta, a nic na nich nie wskazuje, by ktokolwiek
trzeci w szczególności poprzednio Skarb Państwa
a obecnie Wydział krajowy imieniem kraju
objął je był w posiadanie i wykonywał to po-
siadanie, a mieszkańcom miasta względnie
gminie miasta pozwalał tylko precario modo
na ich używanie. Oddanie ich bowiem przez
wskazanie i objęcie krajowi w posiadaniu ze
strony Skarbu Państwa niczem na zewnątrz
nie zmieniło stanu rzeczy - gdyż mieszkańcy
gminy i Gmina jako taka nadal jak poprzednio
bez przeszkód lub ograniczeń dróg tych używała.
Z natury parcel drogowych wynika, że posia-
danie ich wykonuje się przez używanie ich do
przechodu i przejazdu i utrzymywanie ich
w stanie odpowiednim do użytku, do którego to
celu służy kanalizacya, szutrowanie dróg,
oświetlanie ich i t. d. a notorycznem jest, że
czynności te gmina od lat niepamiętnych wy-
konywała. Oczywistem zaś jest, że skoro była
w księgach gruntowych zapisaną jako właś-
cicielka tych dróg wykonywała czynności owe
a tem samem i posiadanie odnośnych dróg
z tytułu prawa własności, nie zaś z tytułu
służebności lub precario modo. Chociaż by
zaś nawet prawdą było, że i pewne fakta po-
siadania wykonywał kraj a poprzednio Skarb
Państwa, na powyższych parcelach tak że
posiadanie gminy przybrałoby charakter współ-

posiadania, i tak w myśl §. 91.c. stroną odesłaną do drogi prawa musiał by fundusz być krajowy. Toteż wobec ustalenia, że gmina miasta Krakowa w ciągu 10 lecia od chwili wdrożenia postępowania sprostowawczego wstecz licząc wykonywała posiadanie na spornych parcelach nie mają w niniejszej sprawie znaczenia prawnego fakta na które rekurs się powołuje.

W tym względzie zauważa się, że w rekursie przyznanym jest fakt, że gmina miasta Krakowa nie złożyła deklaracyi zezwalającej na przeniesienie prawa własności spornych parcel na rzecz kraju. – Toteż prawnie obojętnem jest w niniejszem wypadku oświadczenie Prezydenta miasta Krakowa z 14 grudnia 1901 L. 65662 do Wydziału krajowego z oznajmieniem, że gmina miasta Krakowa oświadczyła gotowość do uwzględnienia wszystkich postulatów przez Wydział krajowy względnie c. i k. Administracyę wojskową stawianych. Z oświadczenia tego w całe nie można wyprowadzać wniosku jakoby gmina miasta Krakowa oświadczała gotowość przeniesienia na rzecz kraju prawa własności spornych parcel, tem bardziej, że o tej kwestyi nie ma w piśmie tem najlżejszej wzmianki nawet.

Wydział krajowy w rekursie swym podnosi, że nie ulega wątpliwości, że gdyby przez nieostrożność nie był zaniedbał przed zawarciem umowy z 15 lipca 1903 ze Skarbem Państwa zażądać od gminy miasta Krakowa deklaracyi z zezwoleniem na przeniesienie prawa własności spornych parcel na rzecz kraju – byłaby niewątpliwie gmina tę deklaracyę zeznała oraz, że przy wzmaganiu się szkodliwych prądów społecznych, gmina czyniąc wyłom

ze swego prawa własności mogłaby zabronić przystępu do Zamku wawelskiego. Konkluzye te, oparte na dowolnych przypuszczeniach nie mają oczywiście żadnego znaczenia prawnego dla spornej obecnie kwestyi.

Tak samo nie mają istotnego znaczenia dla oceny kwestyi posiadania lub współposiadania spornych parcel drogowych fakta, że dochodząc z dwóch stron na wzgórze wawelskie (z jednej strony do dziedzińca wawelskiego – z drugiej do kościoła katedralnego) nie łączą się na wzgórzu tem ze sobą tak, że objekt będący w niespornem posiadaniu kraju przeszkadza im w utworzeniu pierścienia, oraz, że częściowo drogi te są otoczone stokami i murami wawelskimi. Fakta te raz są obojętne dlatego, gdyż jak już wspomniano sporne parcele drogowe stanowią jednolitą całość z innemi drogami miejskimi, a otoczenie ich częściowe przez parcele będące w niespornem posiadaniu kraju – nie przeszkadza i nie przeszkadzało gminie w wykonywaniu normalnem aktów posiadania na tych parcelach, tak jak nie przeszkadza krajowi w wykonywaniu posiadania na stokach i wzgórzu wawelskim, choć są okolone pierścieniem przez grunta należące do gminy i trzecich osób.

Również nie ma dla niniejszej sprawy decydującego znaczenia orzeczenie c. k. Sądu Najwyższego z dnia 16 października 1894 L. 9628. dotyczące bądź innych parcel bądź cząstki parcel obecnie spornych, skoro rozchodzi się, jak tylokrotnie już to zaznaczono, tylko o ustalenie czy hypoteczna właścicielka kiedykolwiek w ciągu 10 lecia od chwili wdrożenia postępowania sprostowawczego wstecz licząc znajdowała się

w posiadaniu lub współposiadaniu spornych parcel a kwestya ta twierdząco została rozstrzygnięta.

Ad III. Natomiast nie można w części odmówić słuszności stronie rekurującej o ile rekurs jej zaczepia uchwałę c. k. komisarza dla sprostowania ksiąg gruntowych w odniesieniu do nowo oznaczonej parceli gruntowej 24.

Z porównania tej parceli na szkicach indykacyjnych z dotychczasową mapą hipoteczną okazuje się, że powstała ona z części dawnej parceli grunt. 21 przy skreśleniu do niej części dawnej parceli gr. 569 mur obrony stanowiącej. Parcela ta wchodzi w skład dotychczasowego wykazu hipotecznego 508 i jest na własność c. k. Skarbu Państwa zaintabulowana, a gmina miasta Krakowa ani nikt inny żadnych roszczeń co do tej parceli nie podnosił.

Skoro zaś Wydział krajowy wykazał dokumentami publicznemi, że parcela ta przeszła na własność kraju i jemu oddaną została, niczem nie jest prawnie uzasadnionem określenie czyli przyłączenie części tej parceli do części parceli dawnej gruntowej 21 oznaczonej skoro tak utworzona parcela gruntowa 24 ma być zapisana na rzecz gminy miasta Krakowa.

W tym względzie sąd rekursowy z powodów pod 2/ wyżej wyrażonych podziela zapatrywanie c. k. komisarza dla sprostowania ksiąg gruntowych, że gmina miasta Krakowa jako właścicielka hipoteczna dawnej parceli gruntowej 21 wykazała posiadanie względnie współposiadanie w ciągu ostatniego 10 lecia tej części parceli gruntowej 21, która wchodzi w skład nowo oznaczonej parceli gruntowej 24. —

Natomiast wciągnięcie do tej nowej parceli części parceli gruntowej 569, z której

reszta została skreśloną do innych parcel nowo ozna-
czonych a zapisać się mających na rzecz kraju, było
prawie niedopuszczalnem, skoro rozchodzi się w ni-
niejszym wypadku o połączenie w jedną parcelę
części dwóch parcel, wchodzących w skład wy-
kazów hipotecznych, w których prawo własności
jest na rzecz różnych właścicieli zaintabulowane –
przyczem wyniki postępowania wykazują, że po-
łączone w jedną parcelę części parcel, które w ostat-
nim 10 leciu znajdowały się w posiadaniu wy-
łącznem różnych podmiotów prawnych. Stąd wy-
nika, że z nowej parceli gruntowej 24 musi być
wyłączona ta część, która dotąd wchodziła
w skład parceli gruntowej 569 – ta część zaś mu-
si być albo oznaczona jako nowa parcela lub też
przyłączona do parceli sąsiedniej nowo oznaczonej
jako 12/2, a w myśl ustępu I. uchwały
działowej na rzecz funduszu krajowego na włas-
ności zapisać się mającej. W tym względzie
bez sprostowania szkiców indykacyjnych wy-
danie uchwały stanowczej nie może nastąpić.

Toteż z tych powodów w odniesieniu
do parceli gruntowej 24 o ile obejmuje część daw-
nej parceli gruntowej 569 zachodzą braki postę-
powania i dlatego należało zaczepioną uchwałę
w odniesieniu do parceli gruntowej 24 znieść
i zarządzić wydanie ponownej uchwały po
usunięciu wytkniętych usterek.

dnia 14 września 1912

G. A. Kraków II. Wawel

8.

O tej decyzji c. k. Sądu krajowego jako rekur-
sowego w Krakowie zawiadamia się

interesowanych z tem dołożeniem, że równocześnie za zgodą zastępcy Gminy miasta Krakowa zarządzono odnośnie do ust. 3 tej decyzyi sprostowanie mapy hipotecznej nowej i odnośnych katastralnych przez skreślenie granicy parceli 12/3 w miejscu, które odpowiada granicy dawnej parceli 569 a tem samem przez przedłużenie przez to obszaru parceli 12/3, o przestrzeń dawnej parceli l.kat. 569. —

W ten sposób przestrzeń nowej parceli 12/3 obejmie także obszar dawnej parceli 569 tak, iż parcela nowa 24 w obszarze swym nie będzie już odtąd zawierała przestrzeni dawnej parceli 569. —

Ponieważ zaś parcela 12/3 przechodzi do realności których właścicielem ma być fundusz krajowy król. Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskim zaintabulowany, przeto w ten sposób wskazane przez decyzyę c. k. Sądu krajowego jako rekursowego dochodzenia zostają zupełnie wyczerpane.

Nadto polecono c. k. Ewidencyi zniesienie znajdujących się klamerek ewidencyjnych na granicy parceli 12/3 a 24, które nie właściwie wskazywały dotąd na zjednoczenie tych dwóch parcel. —

Ck. komisarz dla sprost. ksiąg grunt.

Kraków dnia 20 września 1912.

Vorgel. 15/3 1913

D Baławny

1. 180

G. A. Kraków II Wawel 5
20

C. k. Najwyższy Trybunał sądowy powziął w sprawie założenia księgi grunt. dla gminy kat. Kraków II. Wawel wskutek rekursu rewizyjnego funduszu krajowego król. Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

1/ przeciwko uchwale ck. sądu krajowego w Krakowie jako sądu rekursowego z 14. września 1912 Lcz. R IV 502/12 o ile nią na rekurs funduszu krajowego zatwierdzono uchwałę c. k. Komisarza dla sprostowania ksiąg gruntowych z 18. lipca 1912 G. A. Kraków II. Wawel 1, 5, w którego ustępie II. wspomniany wyżej fundusz krajowy z żądaniem o wpis na jego rzecz prawa własności parcel gruntowych 29, 33, 30/1 i 40/1 gminy Kraków Wawel odesłano na drogę sporu przeciwko gminie miasta Krakowa.

2/ wskutek rekursu rewizyjnego wspomnianego wyżej funduszu krajowego przeciwko uchwale ck. sądu krajowego w Krakowie jako sądu rekursowego z 24. listopada 1912 Lcz. R IV 642/12, którą na rekurs funduszu krajowego zatwierdzono uchwałę c. k. Komisarza dla sprostowania ksiąg gruntowych z 26. października 1912 Lcz. G. A. Kraków II. Wawel 5 o ile nią fundusz krajowy odnośnie do roszczonej własności parceli grt. 24 w Krakowie odesłano na drogę sporu przeciwko gminie Kraków, następującą uchwałę: Uwzględnia się rekursy rewizyjne oraz zmienia się zaczepione uchwały sądu rekursowego w tym kierunku, że gminę miasta Krakowa z żądaniem, by w nowo założyć się mającej księdze gruntowej dla gminy katastralnej Kraków II Wawel wpisano na rzecz gminy miasta Krakowa prawo własności nowo powstałych parcel gruntowych 24, 29, 33, i 30/1, które odpowia-

Dla Magistratu st. kr. m. Krakowa
im. Gminy miasta Krakowa
Doręczyć W. P. Dra Kl. Rakowskiego adw. tu

dają parcelom gruntowym względnie częściom parcel stale dotychczasowego oznaczenia w księdze gruntowej w przest. poz. 5. tejże oznaczonym a wchodzącym w skład realności lwh. 1783 gminy Krakowa, odsyła się na drogę sporu z tem dodaniem, że gdyby gmina ta w przeciągu 30 dni pozwu przeciwko Funduszowi Krajowemu król. Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Ks. Krakowskiem nie wniosła lub też należycie nie popierała, nastąpi wpis prawa własności wspomnianych wyżej parcel gruntowych w nowej księdze gruntowej na rzecz Funduszu krajowego król. Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem z tem ograniczeniem, że posiadłość ta przeznaczona jest po wieczne czasy na rezydencyę Jego Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej Mości i Jego Najdostojniejszej Dynastyi. – Odnośnie do nowo powstałej parceli gruntowej 40/1 znosi się obie uchwały niższych instancyi, oraz poleca się komisyi dla założenia ksiąg gruntowych przeprowadzenie dalszych dochodzeń odnośnie do tej parceli oraz powzięcie nowej uchwały na wnioski stron. –

Powody: Nowo powstałe parcele gruntowe 24, 29, 33, 30/1 są drogami, które znajdują się na obszarze posiadłości znanej jako zamek na Wawelu, nowa parcela drogowa 24 stanowi wedle wykazu załączonych kopii mapy katastralnej podwórze naokoło istniejącego dawniej szpitala garnizonowego oraz znajduje się w obrębie muru otaczającego zamek i jest zatem oczywiście przynależnością budynku szpitalnego. Nowa parcela gruntowa 29 odpowiada dawnej parceli grt. 2531, natomiast nowa parcela gruntowa 30/1 odpowiada dawnej 2529. W posiadaniu

obu tych parcel gruntowych utrzymał c. k. Najwyższy Trybunał sądowy orzeczeniem prawomocnym z 16. października 1894 L. 16175 c. k. Skarb wojskowy przeciwko gminie miasta Krakowa. Parcela grt. 33 odpowiadająca dawnej parceli gruntowej 2525 jest głęboką drogą ajarową na zaułek, leży z obszarze murów otaczającego, musi się ją zatem uważać także jako przynależność zamku. Krajowy fundusz galicyjski wykazał zresztą dokumentami a w szczególności raportami wojskowej władzy budowlanej, że skarb wojskowy urządził i utrzymywał drogi znajdujące się na obszarze zamku, że na drodze wjazdowej do zamku znajduje się zamykająca się brama L. 9 którą właściciele zamku mogli i mogą zamek zamknąć. - Z okoliczności, że ogół używał wszystkich wspomnianych wyżej dróg, nie można wcale wnioskować o posiadaniu gminy Krakowa ponieważ z jednej strony gmina ta nie może ogólne używanie podawać za źródło swego szczególnego posiadania, a to tem mniej, ponieważ ona wcale nie twierdzi, jakoby to ogólne używanie zarządziła lub też go chciała, - z drugiej strony ponieważ zamek sam mógł być celem odwiedzin a wobec tego stąd sprawy zwiedzający nie mogli ani sami nabyć posiadania dróg, ani też jakiegokolwiek prawa na nich ani dla siebie, ani też dla gminy Krakowa. - Zresztą wykazano dokumentami że gmina Kraków pobrała z funduszu krajowego w ostatnim czasie koszta urządzenia dróg na obszarze zamku, a tem samem uznała jego prawo własności do dróg na zamku. - Co do obu owych parcel gruntowych 24, 29, 30/1, i 33 musi się zatem przyjąć, że znajdują się one nie w posiadaniu gminy miasta Krakowa, lecz w posiadaniu

niu funduszu krajowego królestwa Galicyi i t. d. — a to przy wykazaniu posiadania prawowłaściwego jego od dłużej jak lat trzydziestu, wobec czego wniosek funduszu krajowego na warunkowy zapis własności tych parcel gruntowych na jego rzecz, oraz na odesłanie gminy Krakowa z jej roszczeniami o własność na drogę sporu uzasadniony jest w postanowieniach §§ 9, 28 i 30 ustawy z 11. grudnia 1906 L. 246 Dz. u. p. Odnośnie do nowej parceli grt. 40/1, która powstała z dawnej parceli gruntowej 5 a nie z parceli gruntowej 2528 gdyż ta ostatnia stanowi nową parcelę gruntową 40/2, nie jest stan posiadania wyjaśniony. Nie ustalono przedewszystkiem, czy dawna parcela gruntowa 5 stanowi stok wzgórza Wawelu, czy porośnięta jest trawą, a w szczególności, czy twierdzenie funduszu krajowego, że ta parcela gruntowa 5 jest poręczami oraz od sąsiedniego gruntu gminnego zamknięta, na co ofiarowano dowód ze świadków, odpowiada prawdzie, lub też czy prawdziwem jest twierdzenie gminy Krakowa, że ta parcela od dłuższego czasu stanowi ulicę. — Wobec braku potrzebnych ustaleń niedopuszczalnem jest rzeczowe rozstrzygnienie odnośnie do parceli grt. 40/1 wobec czego należało niższosądowe rozstrzygnienia w tym zakresie znieść. — Skoro niższosądowe rozstrzygnienia zawierają oczywistą nieprawidłowość, należało po myśli § 16 ces. pat. z 9. sierpnia 1854 L. 208 Dz. u. p. który znajduje w niniejszym wypadku zastosowanie wedle § 24 ustawy z 11. grudnia 1906 Dz. u. p. L. 246, wdać się w rzeczowe załatwienie rekursów rewizyjnych. —

5.

Delegowana Komisya dla sprostowania ksiąg gruntowych będzie miała obecnie rozwiązać "powstałe" wskutek zmiany niższych dwóch rozstrzygnień pytanie, czy trzecim osobom przysługują służebności na niektórych parcelach które należeć mają do galicyjskiego Funduszu krajowego.

C. k. Najwyższy Trybunał sądowy Wiedeń, dnia 5. lutego 1913. /: podpis nieczytelny /:

O tej decyzyi c. k. Sądu Najwyższego w Wiedniu z dnia 5. lutego 1913 R IV 14 i 15/13 zawiadamia się interesowanych wyznaczając równocześnie na skutek polecenia z tej decyzyi zawartego termin w biurze podpisanego Komisarza na dzień 2. kwietnia 1913 o godzinie 10. rano celem przeprowadzenia dalszych dochodzeń odnośnie do now. parc. 40/1 /: ul. św. Idziego /: i odnośnie do ewentualnych wniosków, co do ustanowienia służebności przez parcele wpisane obecnie na rzecz Galicyjskiego Funduszu Krajowego i na ten termin wzywa się:

1/. Magistrat miasta Krakowa imieniem gminy miasta Krakowa do rąk adw. Dra Bąkowskiego

2/. Magistrat miasta Krakowa imieniem dobra publicznego do rąk Wgo Pana sekretarza magistratu Dra Wydro

3/. Kapitułę katedralną w Krakowie do rąk przewielebnego X. Kanonika Dra Czesława Wądolnego.

4/. Wydział krajowy imieniem Galicyjskiego funduszu krajowego do rąk Syndyka krajowego J. Wgo Pana adw. Dra Zieleniewskiego we Lwowie.

5/ Ekspozyturę c.k. Prokuratoryi Skarbu w Krakowie imieniem c.k. Skarbu i Kapituły katedralnej w Krakowie.

6/ Pana Władysława Chrzanowskiego c.k. [illegible] ewidencyjnego w Krakowie z tem, że Komisya po zjawieniu się wezwanych w lokalu Komisarza uda się na miejsce t.j. na parc. 40/1.

7/ Równocześnie doręcza się 1 egzemplarz tej uchwały c.k. Sądowi krajowemu Oddział VII. w Krakowie jako Sądowi hipotecznemu celem przepisania w myśl § 34 u.h.s. własności parc. 24, 29, 30/1, 33, z wyk. hip. liczba 7 ks. gr. gm. kat. Kraków II Wawel na rzecz Funduszu krajowego król. Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem z tem ograniczeniem na karcie B i C nowo utworzyć się mającej realności, że posiadłość ta przeznaczoną jest po wieczne czasy na rezydencyę Jego Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej Mości i Jego Najdostojniejszej Dynastyi lub przez przypisanie tych parcel do realności lwh. 5 ks. gr. gm. kat. Kraków I Wawel po odpisaniu ich z realności lwh. 7 tejże gminy oraz zanotowania na karcie A realności wyk. hip. l. 7. ks. gr. gm. kat. Kraków II Wawel – Gminy miasta Krakowa własnej, że uchwała Komisarza dla sprostowania ks. gr. na podstawie której parc. 40/1 weszła w skład tej realności została wniesioną.~

C.k. Komisarz dla sprostowania ksiąg grunt.

Kraków, dnia 11. marca 1913

G. A. Kraków II. Wawel 5

C. k. Najwyższy Trybunał sądowy powziął w sprawie założenia księgi grunt. dla gminy kat. Kraków II. Wawel wskutek rekursu rewizyjnego funduszu krajowego król. Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem. -

1) przeciwko uchwale c. k. sądu krajowego w Krakowie jako sądu rekursowego z 14 września 1912 r. Lcz. R. IV. 502/12 ^{8} o ile nią na rekurs funduszu krajowego zatwierdzono uchwałę c. k. Komisarza dla sprostowania ksiąg gruntowych z 18 lipca 1912 G. A. Kraków II. Wawel 1, 5. w którego ustępie II. wspomniany wyżej fundusz krajowy z żądaniem o wpis na jego rzecz prawa własności parcel gruntowych 29, 33, 30/1 i 40/1 gminy Kraków-Wawel odesłano na drogę sporu przeciwko gminie miasta Krakowa.

2) wskutek rekursu rewizyjnego wspomnianego wyżej funduszu krajowego przeciwko uchwale c. k. sądu krajowego w Krakowie jako sądu rekursowego z 24 listopada 1912 Lcz. R. IV. 692/17/12, którą na rekurs funduszu krajowego zatwierdzono uchwałę c. k. Komisarza dla sprostowania ksiąg gruntowych z 26 października 1912 Lcz G. A. Kraków II. Wawel 5 o ile nią fundusz krajowy odnośnie do roszczonej własności parceli gr. 24 w Krakowie odesłano na drogę sporu przeciwko gminie Kraków, następującą uchwałę: Uwzględnia się rekursy rewizyjne oraz zmienia się zaczepione uchwały sądu rekursowego w tym kierunku, że gminie miasta Krakowa z żądaniem, by w nowo utworzyć się mającej księdze gruntowej dla gminy katastralnej Kraków II. Wawel wpisano na rzecz gminy miasta Krakowa prawo własności nowo powstałych parcel gruntowych 24, 29, 33 i 30/1, które odpowiadają parcelom gruntowym, względnie

zrzeczeniem parcel według dotychczasowego oznaczenia w księ-
dze gruntowej w przyt. pol. 5. bliżej oznaczonym, a
wchodzącym w skład realności lwh 1783 gminy Kra-
kowa, odsyła się na drogę sporu z tem dołożeniem,
że gdyby gmina ta w przeciągu 30 dni pozwu prze-
ciwko Funduszowi krajowemu król. Galicyi i Lodomeryi
wraz z W. Ks. Krakowskiem nie wniosła lub też zrze-
czenia nie podpisała, nastąpi wpis prawa własności
wspomnianych wyżej parcel gruntowych w nowej
księdze gruntowej na rzecz Funduszu krajowego król.
Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem z tem
ograniczeniem, że posiadłość ta przeznaczona jest po
wieczne czasy na rezydencyę Jego Cesarskiej i Królewskiej
Apostolskiej Mości i Jego najdostojniejszej Dynastyi.-
Odnośnie do nowo powstałej parceli gruntowej 40/1
znosi się obie uchwały niższych instancyi oraz poleca
się komisyi dla założenia ksiąg gruntowych prze-
prowadzenie dalszych dochodzeń odnośnie do tej par-
celi oraz powzięcie nowej uchwały na wnioski stron.-
Powody: Nowo powstałe parcele gruntowe 24, 29,
33, 30/1 są drogami, które znajdują się na obszarze
posiadłości oznaczonej jako zamek na Wawelu, nowa
parcela drogowa 24 stanowi według wykazu załą-
czonych kopii mapy katastralnej podwórze naokoło
istniejącego dawniej szpitala garnizonowego oraz znaj-
duje się w obrębie muru otaczającego zamek i jest
zatem rzeczywiście przynależnością budynku
szpitalnego. Nowa parcela gruntowa 29 odpo-
wiada dawnej parceli grt. 2531, natomiast nowa
parcela gruntowa 30/1 odpowiada dawnej 2529.
W posiadaniu obu tych parcel gruntowych
utrzymał c. k. Najwyższy Trybunał sądowy
orzeczeniem prawomocnem z dnia 16 paździer-
nika 1897 L. 16175 c. k. Skarb wojskowy prze-
ciwko gminie miasta Krakowa. Parcela
grt. 33 odpowiadająca dawnej parceli gruntowej
2525 jest główną drogą wjazdową na za-
mek, leży w obszarze muru otaczającego, musi
się ją zatem uważać także jako przynależność.-

zamku. Krajowy fundusz galicyjski wykazał dokumentami a w szczególności raportami wojskowej władzy budowlanej, że skarb wojskowy urządził i utrzymywał drogi znajdujące się na obszarze zamku, że na drodze wjazdowej do zamku znajduje się zamykająca się brama L. 9, którą właściciele zamku mogli i mogą zamknąć zamek.

Z okoliczności, że ogół używał wszystkich wspomnianych wyżej dróg, nie można wcale wnioskować o posiadaniu gminy Krakowa, ponieważ z jednej strony gmina ta nie może ogólne używanie podawać za źródło swego szczególnego posiadania a to tem mniej, ponieważ ona wcale nie twierdzi, jakoby to ogólne używanie zarządziła lub też go chciała — z drugiej strony, ponieważ zamek mógł być sam celem odwiedzin a wobec tego stanu sprawy zwiedzający nie mogli ani sami nabyć posiadania dróg, ani też jakiegokolwiek prawa na nich ani dla siebie, ani dla gminy Krakowa — Zresztą wykazano dokumentami, że gmina Kraków pobrała z funduszu krajowego w ostatnim czasie koszta urządzenia dróg na obszarze zamku a tem samem uznała jego prawa własności do dróg na zamku. —

Odnośnie do nowych parcel gruntowych 24, 29, 30/1 i 33 musi się zatem przyjąć, że znajdują się one nie w posiadaniu gminy miasta Krakowa, lecz w posiadaniu funduszu krajowego królestwa Galicyi i t.d. — a to przy doliczeniu posiadania prawozlewcy jego od dłużej jak lat dziesięciu, wobec czego wniosek funduszu krajowego na warunkowy wpis własności tych parcel gruntowych na jego rzecz, oraz na odesłanie gminy Krakowa z jej roszczeniami o własność na drogę sporu uzasadniony jest w postanowieniach §. §. 9, 28 i 30 ustawy z 11 grudnia 1906 L. 246 Dz. u. p. Odnośnie do nowej parceli gruntowej 5 a nie z parceli gruntowej 2528, gdyż ta ostatnia stanowi nową parcelę gruntową

40/2, nie jest stan posiadania wyjaśniony. –
Nie ustalono przedewszystkiem czy dawna parcela gruntowa 5 stanowi stok wzgórza Wawelu, czy porośnięta jest trawą, a wszczególności, czy twierdzenie fundszu krajowego, że ta parcela gruntowa 5 jest poręczami oraz od sąsiedniego gruntu gminnego zamkniętą, na co ofiarowano dowód ze świadków, odpowiada prawdzie, lub też czy prawdziwem jest twierdzenie gminy Krakowa, że ta parcela od dłuższego czasu stanowi ulicę. –
Wobec braku potrzebnych ustaleń niedopuszczalnem jest rzeczowe rozstrzygnięcie odnośnie do parceli grt. 40/1 wobec czego należało niższosądowe rozstrzygnięcia w tym zakresie znieść. – Skoro niższosądowe rozstrzygnienia zawierają oczywistą niesprawiedliwość, należało po myśli §. 16 ces. pat. z 9 sierpnia 1854 L. 208 Dz. u. p. który znajduje w niniejszym wypadku zastosowanie wedle §. 24 ustawy z 11 grudnia 1906 Dz. u. p. L. 246, uwzględnić wyrzeczone załatwienie rekursów rewizyjnych. –
Delegowana komisya dla sprostowania ksiąg gruntowych będzie miała obecnie rozwiązać powstałe, wskutek zmiennych niższosądowych rozstrzygnięń pytanie, czy trzecim osobom przysługują służebności na niektórych parcelach, które należeć mają do galicyjskiego funduszu krajowego. –
C. k. Najwyższy Trybunał sądowy Wiedeń dnia 5 lutego 1913 /:/ podpis nieczytelny /:

O tej decyzyi c. k. Sądu Najwyższego w Wiedniu z dnia 5 lutego 1913 R. IV. 14 i 15/13 zawiadamia się interesowanych wyznaczając równocześnie na skutek polecenia w tej decyzyi zawartego termin w biurze podpisanego komi-

sarza na dzień 2. kwietnia 1913. o godzinie 10. rano celem przeprowadzenia dalszych dochodzeń odnośnie do nowej parceli 40/1 (: ul. św. Idziego :) i odnośnie do ewentualnych wniosków co do ustanowienia służebności przez parcelę wpisaną obecnie na rzecz Galicyjskiego funduszu krajowego, i na ten termin wzywa się :

1) Magistrat miasta Krakowa imieniem Gminy miasta Krakowa do rąk. adw. D^ra^ Bąkowskiego

2.) Magistrat miasta Krakowa imieniem dobra publicznego do rąk W^go^ Pana sekretarza Magistratu D^ra^ Wydro

3.) Kapitułę Katedralną w Krakowie do rąk przewielebnego X. kanonika D^ra^ Czesława Wądolnego.

4.) Wydział Krajowy imieniem Galicyjskiego funduszu krajowego do rąk Syndyka krajowego J. W^go^ Pana adw. D^ra^ Bielińskiego we Lwowie.

5.) Ekspozyturę c. k. Prokuratoryi Skarbu w Krakowie imieniem c. k. Skarbu i kapituły katedralnej w Krakowie.

6.) Pana Władysława Chrzanowskiego c. k. geometry ewidencyjnego w Krakowie z tem, że Komisya po zjawieniu się wezwanych w lokalu Komisarza uda się na miejsce tj. na parc. 40/1.

7.) Równocześnie doręcza się 1 egzemplarz tej uchwały c. k. Sądowi krajowemu jako Sądowi hipotecznemu — celem przepisania w ślad §. 34 u. h. s. własności parcel 24, 29, 30/1, 33, z wyk. hip. liczba 7. ks. gr. gm. kat. Kraków II. Wawel na rzecz Funduszu krajowego król. Galicyi i Lodomeryi

z W. Ks. Krakowskiem z tem ograniczeniem na karcie B i C nowo utworzyć się mającej realności, że posiadłość ta przeznaczona jest po wieczne czasy na rezydencyę Jego Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej Mości i Jego Najdostojniejszej Dynastyi lub przez przypisanie tych parcel do realności lwh. 5 ks. gr. gm. kat. Kraków II Wawel po odpisaniu ich z realności lwh. 7 tejże gminy oraz zanotowania na karcie A. realności wyk. hip. l. 7. ks. gr. gm. kat. Kraków II Wawel – Gminy miasta Krakowa własnej, że uchwała Komisarza dla sprostowania ks. gr. na podstawie której parc. 40/1 weszła w skład tej realności została zniesioną. ~

C. k. Komisarz dla sprostowania ksiąg gruntowych. –

Kraków, dnia 11 marca 1913. r.

88

L.tab.2151/13

14

Wskutek odezwy c.k. Komisarza dla sprostowania ksiąg gruntowych w Krakowie z dnia 11 marca 1913 L.cz.G.A.Kraków II.Wawel 5 zarządza się na razie jedynie zanotowanie na karcie A. realności wykaz hipoteczny L.7 ks.gr.gm kat. Kraków Dz.II.Wawel objętej, dotąd jako własność gminy miasta Krakowa wpisanej, że uchwała rzeczonego c.k. Komisarza, na podstawie której parcele lkat.40/1 weszła w skład tej realności, została uchwałą c.k. Najwyższego Trybunału sądowego we Wiedniu z dnia 5 lutego 1913 R.IV 14 i 15/13 zniesiona.-

Zarazem uprasza się Pana c.k. Komisarza dla sprostowania ksiąg gruntowych w Krakowie ze względu na treść wyż powołanej decyzyi c.k. Sądu Najwyzszego - odnośnie do parcel lkat.24, 29, 30/1 i 33 o doniesienie tutejszemu Sądowi krajowemu do dalszego urzędowania, którego dnia doręczono w mowie będącą decyzyę Gminie stoł.król.miasta Krakowa.-

O tem zawiadamia się:

1/. Galic. Wydział Krajowy imieniem Galicyjskiego Fundu szu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wrąz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem do rąk Pana adwokata Dra. Bielińskiego we Lwowie.

2/. Gminę stoł.król. miasta Krakowa do rąk pana adwokata Dra. Bąkowskiego w Krakowie,

3/. Pana c.k. Komisarza dla sprostowania ksiąg grumtowych w Krakowie.-

C.k. Sąd krajowy w Krakowie Oddz.VII.

dnia 23 marca 1913.-

[signature]

~~3 Krolicie~~ 89

J.A Wawel II. 5

W sprawie założenia księgi gruntowej dla dzielnicy II „Wawel" w Krakowie, na Oświadczenie pełnomocnika Funduszu krajowego dołączone do protokołu dochodzeń z dnia 2 kwietnia 1913 r. wnosi pełnomocnik Gminy st. Kr., stoł. m. Kr. następujące

Oświadczenie.

Ulica Św. Idziego istnieje w obecnym stanie od r. 1852. w którym mury zamku odnowiono i przebudowano, a przestrzeń między murami a kościołem Św. Idziego oddano na użytek publiczny tj. na ulicę, a o nomenklaturę katastralną nikt się nie troszczył, skoro grunt ten nie był prywatną własnością, ani w prywatnem posiadaniu, lecz dobrem gminnem publicznem [był i jest] tj. ulicą. Czyli więc na mapie ulicę tę oznaczy się tą czy inną liczbą czy kilku liczbami, ulica ulicą pozostać musi.

Nie jest zgodnem ze stanem rzeczy, aby ulicę tę posiadał Skarb Państwa, i aby ją oddał funduszowi krajowemu w posiadanie. Być może, że kiedyś takie protokoły spisał Skarb z funduszem krajowym — atoli Gmina na protokole takiego oddania nigdy nie podpisała.

Na twierdzenia zastępcy funduszu krajowego w jego oświadczeniu podane, oświadczam:

1/ ~~Cała~~ Przestrzeń między murem zamku a kościołem Św. Idziego i budynkami przy nim jest ulicą, gdyż jest zbrukowana, a w obec komisyi przechodzono tamtędy a wozem krowę przepędzono. Gmina zbruko-

./.

wała tę ulicę i zamknęła ją baryerami
przed wozami, przeznaczając ją do pie-
szej komunikacyi, podczas gdy wozowa
idzie ulicą Grodzką. Gdy przed kilku laty
budowano kanał w ulicy Grodzkiej,
uniemożliwiający przejazd, Gmina
usunęła czasowo te baryery na ulicy
Św. Idziego i tamtędy wozowy ruch
puściła, po skończeniu kanału, zamk-
nęła ulicę Św. Idziego napowrót ba-
ryerami; dlatego trawa wyrosła z pośród środka
gdzie jest mały ruch pieszy, a wozowego obecnie Gmina zakazała. Baryery te stanowi [illegible] Gymnazyalnej [illegible] z pobliskiego zamku [illegible]

2) Prawdą jest że na gruncie nie
ma żadnej granicy między parcelą 40/1 i
19 — albowiem pustą ta stanowi
jednolitą przestrzeń pod ulicę wziętą.

3) Słupy telegraficzne stoją nie na
ulicy, lecz pod murami zamku, a to-
raz Poczt i telegrafów uzyskał od Gminy
ogólne zezwolenie na stawianie takich
słupów przy ulicach

4) Na domu narożnym jest tablica
z napisem „Ulica Św. Idziego" co komisya
sądowa stwierdziła przy oględzinach d. 2/4 1913.

5) Ulica Św. Idziego obejmuje przestrzeń
od Ulicy Podzamcze ku Placowi Ber-
nardyńskiemu i pomiędzy od powyższej
ulicy do Ulicy Grodzkiej i ~~obie te ulice~~
~~tablicami~~ i ~~tak~~ ulicę te tablicami o-
patrzono, (podobnie jak ulicę Jagiel-
lońską ~~tak nazwano~~ nazywa się także
ulica pod Collegium clausum). Ozna-
czenie takie może się wydawać za-

ślepy Gardunu krajem „wylenu" – ale
Zarząd Dr musiałby uważać owszem
że za stosowne ... tę ulicę te tablicami
opatrzyć.

6/ Wezwanie Zarządu Krajowego o utrzymanie czystości nie nastąpiło przez
Gminę, lecz przez Magistrat jako przez
polityczną władzę I instancji, opierając
wyjątek policji zdrowia (§ 25. Regulaminu czystości) – Gmina wcale
nie uważała i nie uważa innego
za właściciela spornej przestrzeni, jak
tylko siebie samą.

7/ Jeżeli Zarząd zamku czyścił kiedy
tę przestrzeń – o czem Gminie nie wiadomo – to czynił to ~~z polecenia~~ bez
wiedzy Gminy, a tem samem nie należy
powiedzieć. Zresztą czyszczenie pod
ścianami realności (chodników) jest
obowiązkiem właściciela przyległej
realności, o ile więc to czyszczenie miało
miejsce pod murami zamku przyległymi
do ulicy Św. Idziego, to było
wykonaniem obowiązku właściciela
Zamku do czyszczenia chodnika przed
swą realnością i pobocza ulicy (§ 1.
Regulaminu Czystości)

Po nadto dodaję:

8/. Pod ulicą tą przechodzi rura wodociągowa miejska a w środku ulicy ~~tej jest~~
tą między kościołem Św. Idziego a murem
Zamku jest hydrant, oraz miejski

stup Zarządu wodociągowego z oznaczeniem hydrantu znakiem: „H ~~79~~-12"

9/ Dalej ku murowi Zamku na tej ulicy jest tablica miejska ~~na~~ słupie z zakazem zanieczyszczania. Druga podobna stoi koło słupa telegraficznego.

10/ Od strony placu Bernardyńskiego pod murem zamku stoi kamienny znak graniczny miejski z~~as~~ znakiem „M. K. 202."

11/ ~~Na ulicę tę wychodzi sklep~~ Obok tego znajduje się drugi hydrant miejski ze słupem z oznaczeniem hydrantu H. 69-12".

12/ Pod tę ulicą prowadzi ściek wymurowany od ulicy Podzamcze do Placu Bernardyńskiego, a pod tą ulicą (z żelazną klapą u góry w ulicy) ~~kanał miejski~~. Do ~~tego~~ wymurowanego prowadzi ~~poprzeczny~~ wymurowany kanał odprowadzający wodę z zamku z basenu narożnego, biegnący ~~pod~~ miasto.

13/ Na ulicę tę wychodzą wyjścia z domów i sklepów przeciwległych murowi zamkowemu, a więc wzdłuż tej ulicy.

Fakta powyższe stwierdzone są oględzinami, a, o ileby trzeba dalszego dowodu, to powołuję na fakta powyższe świadków: Teodor Kuczałowski, były naczelnik Ekonomatu miejskiego - p. Feliks Naroty, naczelnik Zakładu oczyszczania p. Andrzej Kłeczek Dyrektor budownictwa F

F: p. K. Jaworowski, dyrektor wodociągów m., drogowy oraz robotnicy gminni, którzy szli do naprawy na żądanie dostawy. Wobec tego stanu ulica ta winna być przyznana do wyłącznego obejmującego ulicę Gminy ... a fundusz ... winien być oddany do drogi prawa

1. 21/5 91

L. A. Kraków I Wawel 5
23

W sprawie założenia na nowo ks. gr. dla gm. kat. Kraków I Wawel wyznacza się celem kontynuowania dochodzeń lokalnych o wpisie do nowej parc. 40/1 termin na dzień 21 Maja 1913 o godz. 10 rano na który się wzywa:

1/ Gminę miasta Krakowa z poleceniem spowodowania jawienia się na tym terminie tych robotników miejskich, którzy z polecenia Gminy miasta Krakowa w ostatnich latach 10ciu czyścili lub zamiatali ul. św. Idziego od strony Wawelu, oraz tych, którzy [illegible] lub naprawiali [illegible] [illegible] ulicę tę dziś z poleceniem dostarczenia dowodów, w którym roku zakładano hydranty wodociągowe względnie i kanał pod tą ulicą

2/ Magistrat miasta Krakowa imieniem dobra pu[illegible]

3/ Ekspozyturę ck. Prokuratoryi Skarbu imieniem ck. Skarbu i Kapituły katedr. w Krakowie

4/ Kapitułę katedralną w Krakowie do rąk Przewiel. X. kan. Dra Wadolnego.

5/ J. Wgo Pana Adw. Dra Bielińskiego imieniem funduszu kraj. król. Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem

6/ P. Władysława Chrzanowskiego c. k. [illegible] ewidencyjnego.

oraz świadków

7/ P. Władysława Białka c. i k. st. warsztatu wojskowego w Krakowie, ul. Bernardyńska L. 9.

8/ P. Karola Skawińskiego zarządcę Zamku na Wawelu

9/ P. Stanisława Kozbiała robotnika na Zamku na Wawelu

10/ p. Romualda Grzymalskiego [illegible] w Krakowie

11/ P. Teodora Kułakowskiego był. naczelnika ekonomatu miejskiego w Krakowie

12/. P. Feliksa Nowotnego naczelnika zarządu czyszczenia miasta

13/. P. Andrzeja Kuczka Dyrektora budownictwa miejskiego

14/. P. W. Jaszczurowskiego Dyrektora wodociągu miejskiego.

C. K. Komisarz dla sprost. ksiąg gruntow.
Kraków, dnia 26. kwietnia 1913

[illegible]

Pismem z dnia 11 marca 1913. G.A.Kraków II.Wawel 5. udzielił Krakowski c.k.komisarz dla sprostowania ksiąg gruntowych tutejszemu c.k. sądowi krajowemu jako hipotecznemu odpis decyzyi c.k. Sądu Najwyższego we Wiedniu z dnia 5 lutego 1913. R IV 14. i 15/13. I. między innemi celem przepisania w ślad §.34. u.h.s. własności parceli 24.29. 30/1 i 33. z wykazu hip. liczba 7. ksiąg gruntowych gminy katastralnej Kraków II. Wawel na rzecz Funduszu krajowego Król.Galicyi i Lodomeryi z W.Ks. Krakowskim z ograniczonem podanem w powyż powołanej decyzyi na kartach B. i C. nowo utworzyć się mającej realności lub przez przypisanie tych parcel do realności lwh. 5. ksiąg gruntowych gminy katastralnej Kraków II. Wawel po odpisaniu ich z realności lwh. 7. tejże gminy .-

W załatwieniu powyższego pisma Krakowskiego c.k. komisarza dla sprostowań ksiąg gruntowych tutejszy c.k.sąd krajowy uchwałą z dnia 18 kwietnia 1913.ltab. 2895/13. oznajmił , że wobec brzmienia decyzyi c.k. Sądu najwyższego z dnia 5 lutego 1913.R 14. i 15/13/1 nie wydaje na razie żadnego zarządzenia hipotecznego co do powyż wymienionych parcel gruntowych .-

Obecnie pismem z dnia 28 kwietnia 1913. G.A.Kraków II. Wawel 5./28 do tutejszego sądu krajowego wystósowanem ten sam c.k. komisarz dla sprostowania ksiąg gruntowych ponowił prośbę o wydanie uchwały zarządzającej przydzielenie parcel przyznanych funduszowi krajowemu z realności ~~lwh. 7. ksiąg gruntowych~~ lwh. 7. ksiąg gruntowych gminy katas-

tralnej Kraków II. Wawel , gminy miasta Krakowa własnej , do realności lwh. 5. tejże gminy katastralnej Funduszu krajowego własność stanowiącej motywując prośbę tę tem że przy ferowaniu Jego uchwały z dnia 18 lipca 1912. §.A. Kraków II.Wawel 5. /4 zaszła w ustępach I. i II. pomyłka o tyle , że tenor brzmiał wedle §.9. u.h.s., a nie jak powinien , wedle §. 33. u.h. s., chociaż pomyłka ta uszła uwagi sądów wyższych isnatancyi m w szczególności przy wydaniu decyzyi c.k.sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 1913.R 14. i 15/13/1 to jednak nie może ona naruszać wyraźnych i stanowczych postanowień zawartych w §§. 33. i 134 u.h.s. / o bezwarunkowości wpisów/ .-

W załatwieniu tej ponownej prośby krakowskiggo c.k.komisarza dla sprostowań ksiąg gruntowych i z przyczyn w niej wyłuszczonych , postanawia c.k. sąd krajowy wobec tego , że c.k. sąd Najwyższy decyzyą z dnia 5 lutego 1913. l.cz. R IV 14. i 15/13/1 odesłał do drogi sporu gminę miasta Krakowa z żądaniem , by na jej rzecz wpisano prawo własności parcel gruntowych lk.24. 29.33. i 30/1 w nowej księdze gruntowej dla gminy katastralnej Kraków Dzielnica II. oraz zezwolił na wpis prawa własności tych parcel na rzecz Funduszu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem z ograniczeniem w tej decyzyi podanem to przepisane prawa własności już teraz przeprowadzić i tem samem zarządza ~~się~~ , aby parcele gruntowe lk.24. 29.30/1. i 33. odpisane zostały z karty A. posiadłości lwh. 7. ksiąg gruntowych gminy katastralnej Kraków Dzielnica II.Wawel objętej , na rzecz gminy stoł. król. m.Krakowa wpisanej oraz aby parcele te dopisane zostały na karcie A. realności lwh. 5. ksiąg gruntowych gminy katastralnej Kraków Dzielnica II. objętej , funduszu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem własnej / przy-

toczone we wyż wzmiankowanej decyzyi c.k.sądu Najwyższego ograniczenie prawa własności wpisane już jest na kartach B. i C. wykazu hipotecznego l.5. ksiąg gruntowych gminy katastralnej Kraków Dzielnica II.Wawel / .-

O tem zawiadamia się:

1/. Wydział krajowy we Lwowie imieniem Funduszu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W.Księstwem Krakowskiem do rąk p. adw. Dra Bielińskiego we Lwowie .

2/. Gminę stołecznego król. miasta Krakowa do rąk pana adwokata Dra Bąkowskiego w Krakowie .-

3. Pana c.k.komisarza dla sprostowania ksiąg gruntiwych w Krakowie .-

4. c.k. Ewidencyę katastru podatku gruntowych w Krakowie / Reambul. nowych zdjęć / .

5. c.k. Urząd wymiaru należytości w Krakowie .-

6. c.k. Administracyę podatków w Krakowie .-

7. Magistrat miasta Krakowa .-

C.k.sąd krajowy cyw.O. VII.

w Krakowie, dnia 9 maja 1913.-

Dług

Wawel.
Uchwałą tab. L. 3438/13 z d. 9/5 1913
przypisano parcele 24, 29, 30 i 33
do lwh 5 Dz. II (własność funduszu
kraj.) tj. wydzielono z lwh 7 Dz. II
(Gminy) i utworzono lwh 9.

Rozpoznając wniesione przez Wydział Krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem imieniem Funduszu krajowego tegoż Królestwa przedstawienie z pras. 7 czerwca 1913 ltab.4212 przeciw tut.sąd uchwale z 9 maja 1913 ltab.3438, w którem to przedstawieniu żądano utworzenia nowego ciała hipotecznego dla parcel lkat.24, 29 i 30/1 i 33, zamiast przypisania ich do wykazu hipotecznego l.5. ks.gr.gm.kat. Kraków Dz.II. Wawel zezwala się i zarządza, aby w mowie będące parcele lkat.24 29, 30/1 i 33, które wskutek tut.sąd. uchwały z dnia 9 maja 1913 ltab.3438 po ich odpisaniu z wykazu hipotecznego l.7 ks.gr.gm.kat. Kraków Dz.II. Wawel są obecnie wpisane na karcie A. wykazu hipotecznego l.5. tej samej księgi gruntowej, odpisano z karty stanu majątkowego tego wykazu hipotecznego l.5. nowo założonej ks.gr.gm.kat. Kraków Dz.II. Wawel, oraz aby dla tych czterech parcel utworzono w tej samej księdze gruntowej nowe ciało hipoteczne liczbą 9 oznaczyć się mające i aby prawo własności tegoż zaintabulowano tak samo, jak to jest obecnie we wykazie hipotecznym l.5. w mowie będącej nowo założonej księgi gruntowej gminy katastralnej Kraków Dz.II. Wawel,- na rzecz Funduszu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z tem ograniczeniem na kartach C.i B. zaintabulować względnie zanotować się mającem, że ta /nowa/ posiadłość /tak samo jak i posiadłość objęta wykazem hipotecznym l.5. rzeczonej księgi gruntowej/ przeznaczona jest po wieczne czasy na rezydencyę Jego Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej Mości oraz Jego Najdostojniejszej Dynastyi.-

Uchwały hipoteczne
i formalne

1.tab.4212/13

L. Mag 33290/13

Uwzględniając wniesione przez Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem imieniem Funduszu krajowego tegoż kraju koronnego przedstawienie de praes. 3 czerwca 1913 ltab.4212 przeciw tut.sąd uchwale z dnia 9 maja 1913 ltab.3438, w którem to przedstawieniu zażądano utworzenia nowego ciała hipotecznego dla parcel lkat.24, 29 i 30/1 i 33. zamiast przypisania ich do wykazu hipotecznego 1.5. ks.gr.gm.kat. Kraków Dz.II. Wawel zezwala się i zarządza, aby w mowie będące parcele lkat.24 29, 30/1 i 33, które wskutek tut.sąd. uchwały z dnia 9 maja 1913 ltab.3438 po ich odpisaniu z wykazu hipotecznego L.7 ks.gr.gm.kat. Kraków Dz.II. Wawel są obecnie wpisane na karcie A. wykazu hipotecznego L.5. tej samej księgi gruntowej, zostały odpisane z karty stanu majątkowego tego wykazu hipotecznego L.5. nowo założonej ks.gr.gm.kat. Kraków Dz.II. Wawel, oraz aby dla tych czterech parcel utworzono w tej samej księdze gruntowej nowe ciało hipoteczne liczbą 9 oznaczyć się mające i aby prawo własności tegoż zaintabulowano tak samo, jak to jest obecnie we wykazie hipotecznym L.5. w mowie będącej nowo założonej księgi gruntowej gminy katastralnej Kraków Dz.II. Wawel,- na rzecz Fundusz krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z tem ograniczeniem na kartach C.i B. zaintabulować względnie zanotować się mającem, że ta /nowa/ posiadłość /tak samo jak i posiadłość objęta wykazem hipotecznym L.5. rzeczonej księgi gruntowej/ przeznaczona jest po wieczne czasy na rezydencyę Jego Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej Mości oraz Jego Najdostojniejszej Dynastyi.-

L.wh. 9 Dz II

O tem zawiadamia się:

1. Wydział krajowy we Lwowie imieniem Funduszu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem do rąk p. adwokata Dra. Bielińskiego we Lwowie.-

2. Gminę stoł.król.miasta Krakowa do rąk p. adwokata Dra. Bąkowskiego w Krakowie,

3. c.k. Ewidencyę katastru podatku gruntowego w Krakowie,

4. Magistrat miasta Krakowa.-

C.k. Sąd krajowy w Krakowie Oddz.VII.

dnia 8 czerwca 1913.-

Kreg

~~parcele~~ części parcel, ~~których miasto~~

+ Dalej nie posiadała nigdy
Gmina części (drogi) parcel. l. kat. ~~5 [illegible]~~
2525 ~~od~~ pierwszej od ul. Kanoniczej
część do bramy pod Starą stopką i
części (drogi) parcel. l. kat. 2531 od zabudowań
nie murowanych pod wspólnem garni-
zonowym ~~do bramy~~ od południa
do bramy pod Basztą Lecie-
torską — zatem należałoby
te części dróg uznać jako
stanowiące osobne i zwrócić na
ich intabulacyą na rzecz Kraju.
+

Dzielnica II Wawel
(według liczb katastralnych)

Zestawienie parcel nowych i starych.
(nie tabulowanych na własność gminy m. Krakowa)

Nr parceli dawny	Nr parceli nowy	Bliższe oznaczenie parceli	Uwaga
5	40, 19	Ulica za kościołem św. Idziego od placu Bernardyńskiego pod Wawelem do ul. Podzamcze	Nigdy do zamku nie należała – nie da się skasować ulica!
6	31	Plac naprzeciw hotelu „Royal" część północna	Własność miasta plac, niemożliwe do odstąpienia
7	25	stok góry pod wieżą Senatorską	Na tym miastu nie zależy
9	28	Ujeżdżalnia	Własność miasta, plac szczyzna pod Wawelem niemożliwa do odstąpienia
10	26	Stok między Ujeżdżalnią a drogą południową na zamek	Na tym miastu nie zależy
11	17	Stoki dokoła od Ujeżdżalni potem aż do ulicy Kanoniczej	Trzeba uregulować dolę na granicę od gminy [illegible]
12	17	" "	"
17	12/2, 14/2	Stoki w obrębie Wawelu	Nie należy się miastu
21	22, 23, 24	ogródek w obrębie zamku	"
		droga w obrębie zamku od południa	Droga publiczna
32	27	stok tuż u wejścia do zamku od ul. Bernardyńskiej	odstąpimy Wawel [illegible] dla miasta
37, 38	20/2, 15/2	stoki w obrębie zamku pod Lubranką i szpitalem Jagiellońskim	Nie należy się miastu
39, 42, 45, 46	18/2	stoki w obrębie zamku	" "
2530	32	Plac Bernardyński część południowa	Plac publiczny bez warunkowo niezbędny nie do odstąpienia
2525	33	droga do katedry od północy z ul. Kanoniczej	Droga publiczna (część koło Kurzej Stopce można odstąpić Rządowi)
2529	30	Droga południowa od grodzkiej ulicy	Droga publiczna
2531	29	taż droga w drugiej wyższej części	Droga publiczna (części koło wieży Senatorskiej może się miasto zrzec)

Dzielnica II. WAWEL.

Zestawienie parcel intabulowanych na własność M. Krakowa według liczb katastralnych nowych i starych.

Nr parceli stary	Nr. parceli nowy	Bliższe oznaczenie parceli	Uwaga
5	40 19	Ulica za kościołem Św. Idziego od placu Bernadynów pod Wawelem do ul. Podzamcze	Nigdy do zamku nie należała- nie da się skasować ulicy !
6	31	Plac na przeciw lokalu „Royal" część północna	Własność miasta plac, niemożliwe do odstąpienia
7	25	Stok góry pod wieżą Senatorską	Na tym miastu nie zależy
9	28	Ujeżdżalnia	Własność miasta, płaszczyzna pod Wawelem niemożliwa do odstąpienia
10	26	Stok między ujeżdżalnią a drogą południową na zamek	Na tym miastu nie zależy
11	17	Stoki dookoła od Ujeżdżalni kołem aż do ul. Kanoniczej	Trzeba uregulować dolną granicę od gościńca
12	17	" " "	" " "
27	12/2 14/2	Stoki w obrębie Wawelu	Nie należy się miastu
21	22 23 24 29	Ogródek w obrębie zamku Droga w obrębie zamku od południa " zewnątrz " "	" " " Droga publiczna
32	27	Stok tuż u wejścia do zamku od ul. Bernadyńskiej	Skrawek obojętny dla miasta
37 38	20/2 15/2	Stok w obrębie zamku pod Lubranką i ryzalitem Jagiellońskiem	Nie należy się miastu
39 42 45 46	18/2	Stoki w obrębie zamku	" " "
2530	32	Plac Bernadyński część południowa	Plac publiczny bezwarunkowo miejski nie do odstąpienia
2525	33	Droga do Katedry od północy z ul. Kanoniczej	Droga publiczna (część ku Kurzej Stopce można odstąpić Krajowi)
2529	30/1	Droga południowa od ul. Grodzkiej	Droga publiczna
2531	29	Też droga w drugiej wyższej części	Droga publiczna (część ku wieży senatorskiej może się miasto zrzec

L. May 53166/12
52036/12

100

III-1

Pisma procesowe

Skarga

39

101

Adwokat
DR. KLEMENS BĄKOWSKI
Syndyk sąd. król. stoł. Miasta Krakowa
Kraków, ul. Św. Jana l. 12.

HIPOTECZNE

Cg I 294/13

DO

Wysokiego c.k. Sądu Krajowego

w

Krakowie

Skarga.

Powód:
Gmina stoł.król.Miasta Krakowa
przez
Adw.Dr.Klemensa Bąkowskiego

Pozwany:
Fundusz Krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem - do rąk Wydziału Krajowego we Lwowie

SKARGA

o wschód dróg na Wawelu Dzielnica II w Krakowie
(parcel: kat. 24, 29, 32/1 i 33.)

z wnioskiem o adnotacyę tej skargi w wykazie hip. L.5.Dz.II w Krakowie

Cg I 294/13

HIPOTECZNE

DO

Wysokiego c.k. Sądu Krajowego

w

Krakowie

Powód:
Gmina stoł.król.Miasta Krakowa
przez
Adw.Dr.Klemensa Bąkowskiego

Pozwany:
Fundusz Krajowy Królestwa Galicyi i.Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem - do rąk Wydziału Krajowego we Lwowie

SKARGĄ

o własność dróg na Wawelu Dzielnica II w Krakowie
(parcel lk. 24, 29, 30/1 i 33.)

z wnioskiem o adnotacyę tej skargi w wykazie hip. L.5.Dz.II w Krakowie

2 krotnie
1 napis
zał.

Wysoki Sądzie!

I

W ostatnich kilkudziesięciu latach drogi na Wawel wiodące od ulicy Kanonicznej ku Katedrze i Pałacowi, oraz od Placu Bernardyńskiego ku dawnemu szpitalowi wojskowemu(:obecnie przerabianemu na Muzeum Narodowe:) i ku domom Wikaryuszów i Kapituły, były wszystkim dostępne, droga od ulicy Kanonicznej jako stroma, dostępna dla pieszych, od Placu Bernardyńskiego łagodniejsza dla pieszych i powozów. Drogi te były publicznemi, tj. były nie tylko przez wszystkich używane, ale i z funduszów miejskich utrzymywane. Zgodnie z faktycznym tym stanem, były więc te drogi w hipotece zapisane w wykazie obejmującym ulice, plantacye, place etc. jako własność Gminy stoł. król. Miasta Krakowa (wyk. hip. L 1783.)

Sam Wawel obejmował według hipoteki kilku ciała hipotecznych zaintabulowanych jedne na Skarb Państwa /;jak Pałac, Szpital i t.d.:/inne na Kapitułę, Zgromadzenie księży Wikaryuszów i parcele intabulowane na Gminę Miasta Krakowa.

Umową z dnia 15 lipca 1903 r. nabył Kraj Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem od Skarbu wojskowego „ Zamek Krakowski " z przeznaczeniem na rezydencyę dla Domu Panującego, a wodnośnym kontrakcie Prokuratorya Skarbu Państwa zezwoliła na intabulacyą Funduszu Krajowego na właściciela parcel na Wawelu już na rzecz Skarbu intabulowanych a Kraj zobowiązał się wyjednać u Gminy M. Krakowa zezwolenie na odpisanie prot. parcel położonych w obrębie murów zamkowych

a nawet zewnątrz tych murów i dróg, intabulowanych na własność Gminy stoł.król.Miasta Krakowa, uważając je za własność Skarbu i za przedmiot nabycia, chociaż parcele te były na Gminę zaintabulowane, jakkolwiek przeważną część tych parcel Gmina miała w niezaprzeczonem posiadaniu i dotąd posiada jak drogi na Wawel wyżej wymienione.

W tej formie zeznany kontrakt mógłby na zasadzie ogólnej ustawy hipotecznej spowodować wpis hipoteczny Kraju respektiwe Funduszu Krajowego za właściciela tylko ciał hipotecznych, które były na własność Skarbu wojskowego dotąd zaintabulowane - wpisanie zaś za właściciela tych parcel, które były zaintabulowane na własność Gminy, wymagałoby porozumienia się z Gminą i zezwolenia tejże, a wrazie braku tegoż musiałby Wydział Krajowy wytoczyć skargę o uznanie go za właściciela żądanych parcel. Tymczasem jednak ustawa z dnia 11 grudnia 1906 Nr.246.d.p.p. spowodowała odrębne postępowanie, mianowicie zakładanie hipoteki na nowo, przy którem to postępowaniu dopuszczalne są pewne ułatwienia dla żądającego wpisu, a tak sprawa intabulacyi dróg na Wawel weszła przez to w inną fazę.

Gdy mianowicie wprowadzono postępowanie na mocy powyższej ustawy w celu założenia nowej księgi gruntowej dla Dzielnicy II. „Wawel" w której położony jest Pałac Wawelski - chciała Gmina miasta Krakowa dobrowolnie zezwolić na intabulacyą Kraju za właściciela parcel na wzgórzu położonych, żądając pozostawienia jednak Gminę we własności dróg na Wawel i stoków zewnątrz murów, ostatecznie gotową była zrezygnować i ze stoków, atoli reprezentant Wydziału Krajowego żądał intabulacyi Kraju za właściciela nie tylko dróg, ale nawet części ulicy Podzamcza, św.Idziego, Placu Bernardyńskiego i Ujeżdżalni, skutkiem czego nie doszło do porozumienia, tak Kraj, jak miasto, postawiły odrębne wnioski, miasto, aby utrzymać dotychczasowy stan hipoteczny, Kraj, zaś aby parcele zapisane

dotąd na Gminę,zaintabulować na Fundusz Krajowy.Kapituła Katedralna zarządała również zabezpieczenia hipotecznego dróg do Katedry i do domów duchownych na wzgórzu położonych,a skutkiem tego musiał komisarz hipoteczny /;względnie instancye czuwające nad zakładaniem hipoteki:/roztrzygnąć te sprzeczne wnioski.Po odstąpieniu przez Kraj od żądania intabulacyi Placu Bernardyńskiego, Ujeżdżalni i części ulicy Podzamcza zadecydowały dwie pierwsze instancye ,iż drogi na Wawel mają być zaintabulowane jako Gminne,reszta zaś parcel na wzgórzu i stoki na rzecz Kraju - a Kraj odsyła się z żądaniem co do dróg do drogi prawa.

Sąd Najwyższy natomiast zmienił tę decyzyę w ten sposób,że i drogi mają być na fundusz krajowy narazie zaintabulowane,a Gminę odsyła się do drogi prawa.na tej zasadzie,że w ostatnich dziesięciu latach posiadanie na tych drogach,rzekomo wykonywał Skarb wojskowy a po nim fundusz krajowy,a nie Gmina miasta Krakowa.

W ten sposób wyłoniła się konieczność wykazania w drodze sądowej prawa własności dróg na Wawel, a w roli skarżącego ma wystąpić Gmina Miasta Krakowa. W tym stanie rzeczy uchwaliła Rada m.7 kwietnia 1913 r. upoważnienie A/ do wytoczenia procesu o własność powyższych dróg przeciw Funduszowi krajowemu,a termin do wniesienia tej skargi został uchwałą sądową do dnia 15 czerwca 1913 r.zakreślony.

A/

Gminie Miasta nie rozchodzi się o własność tych dróg ze względów materyalnych - gdyż drogi te są właściwie ciężarem ze względu na koszta utrzymania,lecz idzie jej o zapewnienie dostępu na Wawel ze względów narodowych na wypadek nieprzewidzianych wypadków i zmian politycznych.

Powszechne jest zdanie prawników,że na wypadek zmian politycznych więcej jest szanowaną własność prywatna

104

Powszechne jest zdanie prawników, że na wypadek zmian politycznych więcej jest szanowaną (prywatna i) własność gminna, (niż własność) ~~jak~~ Kraju lub Państwa i że na ten nie dający się nigdy wykluczyć z przypuszczenia wypadek, pewniejszy byłby dostęp, gdyby te drogi były intabulowane na Gminę. Dostęp na Wawel ze względu na Katedrę i na pamiątkowe znaczenie pałacu niegdyś królewskiego oraz na historyczne wspomnienia związane z tem miejscem od prawie tysiąca lat, powinien być zabezpieczonym dla ogółu, a nie zależnym od „Funduszu Krajowego" tj. od zmiennych kierúnków, które na zarząd takiego funduszu z biegiem lat i zmian politycznych wpłynąć bymogły.

nardyńskiego i Ujeżdżalni, skutkiem czego nie doszło do
rozumienia, tak Kraj, jak miasto, postawiły odrębne wniosk
miasto, aby utrzymać dotychczasowy stan hipoteczny, Kraj, a
parcele zapisane dotąd na Gminę, zaintabulować na fundus
krajowy. Kapituła katedralna zażądała również zabezpiecz
hipotecznego dróg do Katedry i domów duchownych na wzgó
położonych, a skutkiem tego musiał komisarz hipoteczny
/: względnie instancye czuwające nad zakładaniem hipotek
roztrzygnąć te sprzeczne wnioski. Po odstąpieniu przez
od żądania intabulacyi Placu Bernardyńskiego, Ujeżdżal
i części ulicy Podzamcze e zadecydowały dwie pierwsze

Rada miasta pragnęła uniknąć procesu z Krajem, który jest przecież opiekunem miasta i zabytków przeszłości i w uchwale zezwalającej na proces zaznaczyła chęć polubownego załatwienia tej sprawy z Krajem i na tej podstawie wniósł Prezydent miasta d. 28 kwietnia 1913 pismo do J.E. Marszałka Krajowego z prośbą o zwołanie konferencyi ugodowej, ~~na które dotąd nie przyszła odpowiedź~~; wniesienie skargi przez Gminę jest formalnym wynikiem przepisów ustawy i uchwały Naj. Sądu, odsyłającej Gminę do drogi prawa, jest formalnym krokiem dla zapobieżenia upływowi zakreślonego do skargi terminu, nie wyklucza jednak, że przed wydaniem wyroku przyjdzie do porozumienia między obiema stronami, które kierują się nie materyalną korzyścią, lecz dobrą chęcią zabezpieczenia własności narodowej, a jedynie różnią się co do użycia środków do tego.

~~Tu jeszcze nadmienić wypada, że~~ Jednym z motywów odpornego stanowiska zastępcy Wydziału Krajowego było zapatrywanie, że Pałac przeznaczony na rezydencyę Domu Panującego musi mieć własną drogę. Zapatrywanie to jest nieuzasadnione, albowiem do wszystkich rezydencyj dojeżdża się drogami gminnemi, np. w Wiedniu przez Ringstrasse, Burgring, Kohlmarkt - podobnież w Peszcie i Pradze. W Budzie i Pradze przecinają obszar rezydencyj drogi miejskie a dowolne używanie tych dróg, względnie czasowe ograniczenie publicznego ruchu na tych drogach nastę-

puje w razie potrzeby w drodze administracyjnej. Tak więc i na drogach na Wawel w razie obecności Członka Domu Panującego w Pałacu, może być w drodze administracyjnej zarządzone ograniczenie dostępu do pewnych godzin, lub może dostęp może być zawarunkowany np. okazaniem biletu wstępu, legitymacyi i t.d.- słowem publiczny charakter dróg na Wawel nie może w niczem ograniczać Rezydencyi, i wszelkie obawy obawy zastępcy Kraju są w tym kierunku próżne. -

II.

Jakkolwiek dla roztrzygnięcia tej kwestyi własności dróg na Wawel pod względem prawnym decydującym będzie stan faktyczny i prawny w okresie ostatnich 40 lat, jako wystarczającym do nabycia własności przez zasiedzenie, to jednak Gmina stoł. król. Miasta Krakowa jest wstanie wykazać swe prawo jeszcze z dawniejszych lat, a ze względu na ważność, jaką obie strony sporne i ogół przywiązują do tej kwestyi, koniecznem jest ~~nieograniczyć się z wywodami do parcel spornych, lecz~~ objąć pod uwagę całą Dzielnicę II przez którą drogi prowadzą i poznać przynajmniej w ogólnych zarysach historyczny przebieg zmian, jakie w tej dzielnicy zachodziły, a na charakter dróg wpływały.

Jest rzeczą ogólnie wiadomą, że biskupstwo krakowskie, a tem samem Katedra, datują się od X wieku, bo historyczny biskup Poppo, występujący już w r.1000, miał dwóch poprzedników

~~datyników~~ biskupów, prawdopodobnie morawskich, których daty nie są pewne. Kraków został w r.999. przyłączony przez króla Bolesława Chrobrego do Polski - dopiero król Bolesław Śmiały rezydował na Wawelu, z czego wynika, że Katedra i biskupi dawniej niż królowie polscy rezydowali na Wawelu i stąd datowali swe dokumenty znane już z XII i XIII w. Oczywista rzecz, że do Katedry, jako do kościoła przeznaczono dla ogółu dyecezan musiała istnieć droga! Następcy króla Bolesława Śmiałego rezydowali w Płocku, a wczasie rozdziału Polski na dzielnice był Kraków tylko nominalną stolicą, dopiero za zjednoczeniem tych dzielnic przez króla Władysława Łokietka z koronacyą tegoż w r.1320, stał się Kraków na długie wieki stolicą, a część wzgórza wawelskiego rezydencyą królów Polskich. W tych czasach Wawel, ~~t.j.~~ ufortyfikowany był tylko na górze, to wzgórze obejmujące na wierzchu płaszczyznę formy eliptycznej, długiej około 320.m. a szerokiej około 160.m. ~~Płaszczyznę tę~~ zamykały ściany budynków królewskich, Katedry, budynków duchowieństwa, oraz mury z wieżami łączące te budynki, a miejscami przed nimi. Płaszczyzna ta nigdy nie była w całości własnością Królewską, gdyż od XIV.w. znamy dokumentami wykazanych właścicieli pojedynczych budynków na Wawelu, ~~ax~~ a więc Katedrę, dwa

starożytne ~~nikówżytne~~ kościoły św.Michała i św.Jerzego,domy kanoników, psałterzystów,wikaryuszów ba!nawet domy świeckich prywatnych osobistości już w w.XV jak Jana Głowacza,wojewody sandomierskiego,Hniczy z Rogowa kasztelana sandomierskiego i t.d. Dalej od najdawniejszych lat była tam szkoła,a później i seminaryum duchowne;od XIV w.sąd ziemski,grodzki i sąd prawa magdeburskiego.Stąd jest oczywistą rzeczą,że do tych budynków najrozmaitszych właścicieli,musiała być droga dla mieszkańców dostępna,a więc właściwie publiczna, choć oczywiście nikt nie zdawał sobie sprawy,z jej charakteru.Jedynie w czasie nocy,czasów wojennych,zarazy,pilnowała pewna załoga bram i wtedy wchodzący musieli się legitymować.To pilnowanie bramy nie wynikało z prawa prywatnego własności,lecz z prawa publicznego,tak samo,jak w mieście zamykano bramy miejskie, przez które przechodziły goścince,a czyniło to miasto nie jako właściciel gościńców czy bram,lecz jako władza czuwająca nad porządkiem.Rezydencya Królewska na Wawelu obejmowała ledwo 1/4 część wzgórza,resztę zajmowały instytucye prywatne wyżej wymienione i prywatni czyli Wawel stał się dzielnicą miasta otoczoną murem, tak,jak wówczas murami otaczano miasta,do której to

dzielnicy dostawał się każdy interesowany drogą wszystkim dostępną.

Z rozwojem sztuki wojennej straciło średniowieczne otoczenie murem wszelkie znaczenie. Przy przebudowie za Zygmunta I w XVI wieku nadano więc rezydencyi charakter pałacowy a nie zamkowy; w stoiat potem król Władysław IV, chcąc stworzyć twierdzę na wypadek wojny, otoczył ją redutami na stokach poniżej budynków przeważnie ziemnemi, miejscami podmurowanemi - tak więc Wawel, który już był tylko nominalną rezydencyą, bo z początkiem XVII. stolicę przeniesiono do Warszawy, stał się małem miasteczkiem otoczonem fortyfikacyami, a droga ta sama co i dawniej od ulicy Kanonicznej ku Katedrze, pozostała dla wszystkich dostępna, o ile czasy wojenne nie nakazywały ex iure publico pewnych ostrożności co do kontroli wchodzących i wychodzących.

W czasie drugiego najazdu szwedzkiego zgorzał w r. 1702 pałac królewski w trzech czwartych częściach, zapadły się sufity i sklepienia aż po parter. W parterze i w dawnej częśc wschodnio-południowej która nie zgorzała i w przyległych budynkach gnieździły się: sąd ziemski, grodzki, prawa magdeburskiego, biura

wielkorządcy-pałac stał długo ruiną a w ciągu następnych 40 lat naprawiono go o tyle, że dano sklepienia, sufity i dachy, gmach stał jednak pustką, bo królowie rezydowali w Warszawie. W czasie Konfederacyi Barskiej opanowali Wawel w r. 1772 na krótki czas konfederaci, oblężeni przez Rosyan kapitulowali z głodu. Epizod ten wojenny dopełnił ruiny pałacu. Gdy w r. 1787 król Stanisław August miał przybyć do Krakowa, musiano pospiesznie dawać w części pałacu podłogi z tarcic, które suknem pokrywano, ściany obijano perkalem i obwieszano sprowadzanemi zwierciadłami, świecznikami i meblami, aby umożliwić na parę dni mieszkalność części pałacu, zrobiono drugą drogę po stokach wzgórza od strony Bernardynów ku Wiśle dla łatwiejszego pojenia koni, które miały stanąć w stajniach królewskich.

Powyższe szczegóły przytoczono dla zrozumienia jak z biegiem lat od XV wieku zamieniało się wzgórze Wawelskie z średniowiecznego zamku w miasteczko, w dzielnicę.

Gdy po trzecim rozbiorze Polski rząd austryacki zajął w r. 1796 Kraków, zastał na Wawelu zrujnowany pałac niegdyś królewski, który zajęto na koszary, oraz cały szereg budynków duchownych i prywatnych, słowem zastał na WAwelu dzielnicę miasta z Katedrą, dwoma kościołami św. Michała i św. Jerzego z sądem ziemskim, grodzkim, magdeburskim, szkołą, seminaryum duchownem, z domami duchownych i świeckich pry-

wałnych, z czego jasnem jest, że droga do tej dzielnicy musiała być publiczna, skoro prowadziła nie do jednego właściciela, lecz do władz ówczesnych, kościołów i do licznych domów prywatnych!

Wojskowe sprawozdanie austryackie z dnia 25 kwietnia 1798. (Teka konserwatorskaT.V str.763 i nast) w ogólnikowym opisie zamku krakowskiego pisze:

Ich setze nun das Schloss wurde zu einer Citadele, zu Casernen, Artillerie-Depots auch etwas zu Magazinen bestimmet, so bringt solches mit sich, dass allen fremden Personen so wohl geistlichen als wetlichen Standes, ein anderer Sitz angewiesen würde, weil der Dienst von der Cathedral-Kirche und des Seminaryums viele geistliche als auch Priwat Gebäude mit geistlichen und Ciwil-Personen anfüllet; und in einen so engen Raum könnte also der Gottes-Dienst, als Seminarium und die andere Ciwil-Hantirungen nicht mit militairischen Übungen und Artillerie Arbeiten wohl zusammen bestehen.

Dann wäre das nothwendigeste aus der Cathedral eine Garnisons Kirche zu machen und statt selber die schöne St.Peters-Kirche dafür anzunehmen, dadurch würden auch die Grab und Denkmähler der Könige und andere grossen Adelichen vom ehemaligen Pohlen, so in der Cathedral-Kirche aufbewahret sind und da verbleiben müssen, weniger unter die Au-

gen des noch sehr entzündbahren Volkes kommen, welches

auch seinem Nutzen hätte.

Die anderen geistlichen Gebäuden könnten eben-

fals gegen Kloster-Gütter ausgetauschet werden. Die bür-

gerlichen Eigenthümer der Gebäude aber könnten nach ihrer

Legitimation des gerechtsammen Besitzes mit Geld entsche-

diget werden.

Nach allen diesen bliebe das Schloss bloss

vom Militaire bewohnet.

W dalszym ciągu tego sprawozdania znajduje się:

Beschreibung deren auf dem königl: Schlosberg

in Crakau sich befundlichen aerarialische und priwat Ge-

bäude. Die Cathedral-Kirche dürfte keiner andern Verwendung

unterliegen, da ohnehin aldorten eine Militair-Kirche nöthig

und selbe geräumig genug, um das in Schloss wohnende Mili-

tair bey Gottesdienste in sich zufassen.

Nr. 130 ist die königl: Wohnung, welches nebst Nr: 131

und 132 die sogenante Starostey und Nr. 133 das Makulkische

Haus an der Ringmauer liegend zu einer Militair-Cassärne

für 1500 Mann vorgeschlagen werden.

Nr. 134 Ein kleines Bauernhäussel von Holz

Nr. 135 Ein gemauertes Haussl. Stock hoch, welcher Stock

unbewohnt und in schlechten Stand ist, gehört den Edelmann

Winzenz Kowalsky.

Die Kirche St.Michl wo sich dermalen ein Heu-Magazin befindet.

Nr.136.Ein davon liegender kleines hölzernes Häusigen einen gewissen Janikowsky gehörig.

Nr.137.Gehörig den geistlichen Nahmens Boreck 1.Stock hoch gemauert

Nr.138.Ein gänzlich zusammen gefallenes gemauertes Haus.

Nr:139.Psalmeriten Kloster in zimlich guten Stande 1:Stock hoch gemauert.

Nr.140,141.Zwei kleine Baurnhäuser von Holz.

Nr.142.Neben der Ringsmauer,Hauseigenthümer Czinoczynsky 1.stock hoch gemauert.

Nr.143. Hauseigenthümer Czebla,die 4 Hauptwände gemauert,das übrige von Holz.

Nr.144,145. Holzerne Baurnhäusl.

Nr.Die Kirche ST.Georgi konnte ebenfals zum Heu-Depot verwendet werden.

Nr.146. Ein an dieser Kirche anliegendes kleines Häusel.

Nr.147. Einen geistlichen mit Nahmen Witowsky gehörig ganz von Holz gebaut.

Nr.148. Normalschule woven die 4 Hauptwände nur gemauert.

Nr.149. Hausseigenthümer Hitczinsky Nr.150 zum Vikariat gehörig.Nr.151. Edlmann Walten.Nr.152. Rowaczinski und Nr.153 d"Janikowsky

Nr.154. Ein Camral-Hauss im schlechten Stande.

Nr.155, Eigenthümer Walenika befindet sich in nehmlichen Stande wie das vorhergehende.

Nr.156,157. Das Seminarium gemauert 2 Stock hoch.

Nr.158. Mansyonarie) 2 Stöck gemauert so wie

Nr.159. Propst Bitner) Seminarium

Nr.160. Den Kapitlhaus, 1 Stock hoch in guten Stande. ~~Nr.~~

Nr.161. Ein Stock hohes gemauertes Haus den Edelmann Koritowsky gehörig.

Nr.162,163. Zwey gänzlich zusammen gefallene Camral-Häuser.---

Z powyższych opisów widać, że Wawel stanowił miasteczko dzielnicę dość licznie zamieszkałą, „mit geistlichen und Ciwil Personen anfülled" ,a w celu oddania Wawelu wyłącznie wojskowości projektowano wykupno prywatnej i duchownej własności. Tego nie zrobiono, ludność prywatna pozostała nadal na Wawelu a tem samem została dla nich droga publiczna.

W r .1809 opuściła załoga austryacka Kraków, poczem Kraków został przyłączony do Księstwa Warszawskiego (pokój w Schoenbrun) a w sześć lat potem utworzono z Krakowa i okręgu neutralne Rzeczpospolitą Krakowską (kongres wiedeński). W czasach tych pozostały na Wawelu posiadłości duchowieństwa i prywatnych, pałac przerobiony w latach 1798 - 1809 na koszary służył na kwatery lub stał pustką. W nim umieścił rząd Rzptej, stanowiący zarazem zarząd miastem, we wshodniej części pałacu „dom schronienia ubogich" uchwałą z d 5 lutego 1817 Nr.386, a w północnej w r.1820 i następnych latach zezwolił na używanie sali w północnym skrzydle na popisy muzyczne.

W r.1830 podjęto inicyatywę odnowienia pałacu przeprowadzono pewne poprawki, lecz skutkiem depresyi i po wojnie z r.1831 sprawa upadła, w tym czasie zajęto część pałacu na koszary milicyi Krakowskiej.

Komisya hipoteczna utworzona przez Sejm Rzptl.Krakowskiej uchwałą z d.17 czerwca 1822 r. zakładając księgi hipoteczne pomieściła Wawel w księdze hip. Gminy II. obejmującej parafią Katedry i WW. Świętych, którą to księge do 31 maja 1826 ukończono i zatwierdzono. Obejmuje ta księga liczbami od 130 do 160 posiadłości stanowiące dziś Dzielnicę II. (Wawel)

Oprócz posiadłości wpisanych na Skarb Rzptej.Krak. znajdujemy tu dalej posiadłości prywatne ubezpieczone powyższą księgą hipoteczną:

Kamienica Nr.133 - Jakóba Mąkolskiego

" Nr.134 - Anny Gomółkowskiej

" Nr.137 - XX Wikaryuszy Katedralnych

" Nr.139 - XX Psałterzyści

" Nr.140 - Wojciecha Konarskiego

" Nr.141 Walentego Gorzkowskiego

" Nr.143 - 147 - 148 - 149 - 150 - 151 - 152 - 153 Księży Wikaryuszów

" Nr.156/7 Księży Misyonarzy

" Nr.158 /159 Księży Mansyonarzy

" Nr.161 Korytowskiego -

Oczywistą znowu jest rzeczą, że do tych posiadłości prowadzi droga publiczna. Zamieszkiwanie na wzgórzu, zdala od centrum życia, było dla prywatnych nie wygodne, z wyjątkiem więc księży związanych z Katedrą, którzy dotąd zachowali mieszkanie na wzgórzu i swą własność, inni prywatni chętnie wyzbywali się swych posiadłości i sprzedawali je.

Dlatego to z biegiem lat pozostali na wzgórzu posiadaczami i właścicielami: Skarb Rzeczypospolitej Krakowskiej, a po upadku tejże w r.1846 Skarb Państwa au-

stryackiego.(pałac, i budynki przy nim, baszty, place po kupionych budynkach i ogródkach od prywatnych właścicieli świeckich i niektórych duchownych oraz budynki na tych placach postawione tj. szpitale, warstaty, szopy, stajnie, i t.p.) - Katedra, Kapituła Katedralna - Księża Wikaryusze i Mansyonarze.

Księgi hipoteczne zaprowadzone za rządów Rzptej Krakowskiej, prowadzone były dalej po r. 1846 przez rządy austryackie i w nich byli właścicielami posiadłości na Wawelu dalej intabulowani.

Patentem cesarskim ogłoszonym w Krakowie dnia 16 listopada 1846 roku wcieloną została Rzpta Krakowska z całym okręgiem do Monarchii austryackiej, a już w końcu lutego tegoż roku miasto Kraków zostało okupowane wojskowo.

Pałac Królewski na Wawelu zajęto na koszary w następnych zaś latach przerobiono mury otaczające, zbudowano szpitale, i inne budynki wojskowe na wzgórzu, na placach ze zakupionych od właścicieli prywatnych przez Rząd byłej Rzptej Krak. i poburzonych domów - reszta właścicieli prywatnych wyżej wymienionych pozostała w posiadaniu swych własności i przy używaniu drogi. W tedy to wojskowość przerobiła od strony południowej prowizoryczną drogę zbr 1787 na łagodniejszą, łatwiej dla wozów dostępną, oraz zrobiła

dwie dalsze nowe drogi: od ulicy Kanonicznej ku Kurzej Stopce i od Bernardynów ku wieży Sandomierskiej. Te dwie nowe drogi były de facto wyłącznie w posiadaniu wojska, gdyż bramy pod Kurzą Stopką i pod wieżą Senatorską były dla publiczności zamknięte i otwierano je jedynie wojskowym, natomiast dawne drogi: od ulicy Kanonicznej ku Katedrze i od Bernardynów ku wieży Sandomierskiej, o które obecnie chodzi- były nadal zostawione do publicznego użytku, po dawnemu tędy dowolnie każdy wchodził i wychodził na Wawel, w szczególności właściciele domów na wzgórzu położonych, parafianie (bo Katedra jest także kościołem parafialnym dla najbliższej okolicy) dyecezyanie, i wogóle interesowani, spieszący na Wawel bądź do Kościoła, bądź do mieszkańców Wawelu, bądź do Sądu wojskowego i t.p.

A/

III.

Po zajęciu Krakowa przez Austryą w r. 1846, Zarząd Miasta zmieniał się kilkakrotnie co do formy swej i co do zakresu działania. Z początku ustanowiono Tymczasową administracyę - następnie Radę administracyjną. W r. 1848 zaprowadzono na podstawie Naj. postanowienia z 30 lipca Radę Miejską pochodzącą z wyborów. Od 1 lutego 1849 stworzono c.k. Komisyą gubernialną, która w r 1853 zniosła Radę Miejską a ustanowiła od 1 lipca 1853 Prowizoryczny Magistrat, który na nowo

zorganizowano w r.1854. Akta z czasów 1798 - 1867 przechowywano w owym dawnym Magistracie, a następnie w c.k. Starostwie Krakowskiem.-.W r.1867 po nadaniu Krakowowi Statutu autonomicznego, zorganizowano dotąd trwający zarząd Miasta sprawowany przez Radę Miasta i jej organ wykonawczy Magistrat i temuż oddano szczątki wyszkartowanych biurokratycznie aktów z lat poprzednich, tak, że obecnie z lat 1846 - 1867 pozostały tylko ślady działalności rządów miejskich z owych lat, a skutkiem tego brak aktów dotyczących pojedynczych czynności gospodarczych zarządu miasta co do dróg, ulic, plantacyi, budynków i gruntów miejskich i t.d.

A jednak wśród tych szczątków aktów znalazł się

A/ A dołączony pod A/ „ Wykaz kosztów przebudowania drogi od ulicy Kanonicznej do Kościoła Katedralnego aż pod bramę pałacu zamkowego wiodącej" (dziś parcela 33, dawniej 2525, droga - i plac na środku wzgórza). Wykaz ten nosi datę 26 stycznia 1846.L.1116/D.B. z którego się okazuje, że już w r.1845 sporządzono ten kosztorys na 13333.Łp. 19 gr. w celu reparacyi drogi na Wawel, do Katedry i pałacu. W następnych latach wykonano tę drogę rzeczywiście a następnie stale ją naprawiano.

W r.1854 naprawiła wojskowość drogę od strony

placu Brenardyńskiego ku Wieży Sandomierskiej (dawna lk. 2529 i 2532 nowa lk.30 i 29 .)i oddała ją do użytku publicznego. § 494. kv.

Krótkość terminu zakreślonego do wniesienia niniejszej skargi, wymagającej poszukiwań archiwalnych i ~~św~~ świadków podeszłych wiek. mogących uzupełnić dokumenta, nie pozwala obecnie szeroko opisywać stanu dróg na Wawelu w latach 1846 - 1867, to jednak jest notorycznem, dla mieszkańców Krakowa, a tem samem dla tych członków Sądu, którzy w Krakowie w tych i następnych latach przebywali, żeWawel traktował rząd wyłącznie jako koszary ~~publiczne, że~~ wstęp na Wawel był drogą publiczną, o której restauracyę rząd się nie starał i nie troszczył i że jedynie ze względu na możność tranportu armat naprawiał czasem drogę od strony placu Bernardyńskiego, nigdy zaś drogi od strony ul. Kanonicznej, że mieszkańcy i dzienniki zwracały się zawsze do zarządu miasta o naprawę dróg i że zarząd miasta swym kosztem drogi te, zwłaszcza drogę do Katedry, stale naprawiał i konserwował.

Co więcej ! Zarząd wojskowy po za budynkami uważał grunt na Wawelu za publiczny z wyjątkiem ogródków ogrodzonych przed szpitalami, publiczność używała tam przechadzek bez żadnej opozycyi ze strony zarządu wojska czy państwa. Stąd przeto, że Rząd Krajowy w r.1858 dzieląc miasto na dziel-

nicę opatrzoną w osobne numery konskrypcyjne i tabliczki odrębnego koloru (rozp.Rządu Krajowego z d.24/12 1858 L.36546.)uznając tem samem,że Wawel nie jest żadną posiadłością rządową,nie jest jednostką posiadłościową, w obrębie jakiejś dzielnicy,lecz jest osobną dzielnicą,zamieszkałą przez rozmaitych właścicieli,posiadającą prywatne i publiczne budynki oraz drogi,podobnie jak każda inna dzielnica miasta i zawsze jak dawniej tak i potem traktowano Wawel tak pod względem hipotecznym,jak podatkowym,konskrypcyjnym,ekonomicznym i porządkowym,jako osobną dzielnicę miasta,ani władza żadna, ani zarząd miasta,ani ludność nie uważała Wawelu za posiadłość rządową lecz za część miasta,za jedną z jej dzielnic,a tem samem drogi na Wawel i przez Wawel były publicznemi drogami i gminnemi.-

Uchwałą sądu Krajowego w Krakowie z dnia 4 stycznia 1884 L.31314,i uchwałami Wyższo-sądowemi tejże liczby,zezwolono na utworzenie w księgach hipotecznych wykazu hipotecznego Lwh.1783 gm:kat.Kraków,który by obejmował place,ulice,ogrody i plantacye gminne,a przy dochodzeniach hipotecznych na skutek tej uchwały przeprowadzonych w Dzielnicy „Wawel” zastała komisya hipoteczna Gminę Miasta Krakowa w posiadaniu dróg na Wawel,stoków

~~zewnętrznych~~ zewnętrznych i placów okolicznych, co więcej, komisya hipoteczna uznała, że skrawki gruntu na wzgórzu koło murów nieużytkowane przez wojsko, należy uznać za dobro Gminne. W ten sposób zapisano do karty posiadania wykazu hip.L. 1783 gm.Kraków w Dzielnicy „Wawel” parcele l.k.5 -7 - 10 11 - 12 - 17 - 21 - 32 - 37 - 39 - 38 - 42 - 45 - 46 - 2525 - 2529 i 2531 .

Drogi, o które obecnie się rozchodzi, nosiły katastralne liczby od ulicy Kanonicznej, Katedry lk.2525 - (obecnie lk.33) -od placu Bernardyńskiego po basztę Sandomierską lk.2529 -(obecnie 30/1)- i od 2531 -(obecnie lk.29) od tejże baszty po basztę Złodziejską lk.21 -(obecnie lk. 24). -

Gmina miasta Krakowa - jak wyżej podano - zdecydowała się nie rościć pretensyi własności do parcel nie stanowiących niezbędnej drogi publicznej w Dzielnicy II „Wawel” - skutkiem czego nie rekurowała od uchwały działowej komisarza hipotecznego, o ile tenże odmówił intabulacyi Gminie za właścicielkę parcel lk. 12/2 - 14/2 - 15/2 - 17/ - 18/2 - 19 - 20/2 - 22 - 23 - 25 / 26 i 27 - gdy zaś Sąd Najwyższy odmówił Gminie także intabulacyi własności dróg lk 24 -29 -30/1 i 33 - zmuszoną jest Gmina drogą skargi

bronić własności tychże dróg, przypisanych do karty posiadania wykazu hip.L.Dz.II. mającego objąć własność funduszu Krajowego.

Fundusz Krajowy w żądaniu intabulacyi tych dróg na swą własność podał jako tytuł własności umowę zawartą ze Skarbem Państwa z d. 15 lipca 1903, przez Kraj Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, na mocy uchwały Sejmu Krajowego pragnącej upamiętnić jubileusz 50 lat panowania Naj. Cesarza Franciszka Józefa I. odnowieniem dawnej siedziby Królów polskich i przeznaczeniem jej na ewentualną rezydencyę Domu Panującego, a za życzeniem samego Monarchy także na pomieszczenie pamiątek narodowych.

Otóż umowa ta nie jest odstąpieniem Krajowi dzielnicy Wawel, lecz pewnych objektów w tejże dzielnicy a w punktach dotyczących przeniesienia własności tych objektów opiewa dosłownie następująco:

Na podstawie upoważnienia udzielonego c.k. Ministrowi Skarbu ustawą z dnia 3. lipca 1901 r.Dz.u.p.Nr. 98. przenosi c.k. Skarb Państwa będące w używaniu Administracyi wojskowej przedmioty nieruchomej własności Państwa na Wawelu w Krakowie, oraz z wszystkiemi na nich znajdującemi się do c.k. Skarbu należącemi zabudowaniami i przyna-

leżnościami, niemniej z wszelkiemi prawami i ciężarami z posiadaniem tych nieruchomości połączonemi, w takim stanie, w jakim te przedmioty w dniu oddania znajdować się będą, na własność Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, a to w zamian za przyjęte przez ten Kraj niżej wyszczególnione świadczenia wzajemne.

Przedmioty te stanowią ciała hipoteczne następujących wykazów księgi gruntowej gminy katastralnej, a to:

Whl. 508 z parcelami budowlanemi Nr. 569, 570, 571, 572, 586, 587, 588, 589, 590,/1 590/2, 590/3 i 591;

Whl.509 z parcelą gruntową Nr. 22; Whl.512 z parcelami budowlanemi Nr. 581 i 585;

Whl. 513 z parcelą budowlaną Nr. 580, z których własność na rzecz c.k.Skarbu Państwa jest zaintabulowaną, wreszcie ciało hipoteczne whl. 504 z parcelami budowlanemi Nr. 573, 575, i 576, którego własność na rzecz Skarbu byłej Rzeczypospolitej Krakowskiej jest wpisaną, jednak przysługa obecnie c.k.austryackiemu Skarbowi Państwa, jako jedynemu prawnemu następcy wspomnianej Rzeczypospolitej.

Kraj zaś ze swej strony przeznacza nieru-

chomości zamkowe Wawelu, stanowiące przedmiot wyżej wymienionych wykazów hipotecznych, stałe na rezydencyę Jego Ces.Król.Apostolskiej Mości i Jego Najdostojniejszej Dynastyi.

Królestwo Galicyi zobowiązuje się w zamian za postanowione w poprzednim artykule przeniesienie własności przyczynić się sumą ryczałtową 3,300000 kor. do kosztów wybudowania budynków mających zastąpić zamek i inne budynki na Wawelu w Krakowie, które obecnie służą na częściowe pomieszczenie garnizonu i zakładów wojskowych.

Wypłata tej sumy ryczałtowej przez Kraj nastąpi częścią w gotówce, częścią przez dostarczenie dwóch gruntów budowlanych.

C.k.Skarb Państwa zezwala niniejszem, aby po oddaniu przedmiotów w posiadanie Kraju, prawo własności ciał hip. whl. 504, 509, 508, 512, i 513 księgi gruntowej gminy katastralnej miasta Krakowa, które stanowią przedmiot niniejszej transakcyi, zostało zaintabulowane dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z równoczesnym uwiadomieniem, że stanowiące przedmiot powyższych wykazów hipotecznych real,

ności zamkowe na Wawelu, przeznaczone są po wieczne czasy stale na umieszczenie rezydencyi Jego Cesarskiej i Królewskiej Mości Apostolskiej i Najdostojniejszej Jego Dynastyi.

Królestwo Galicyi i Lodoneryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem udziela dalej zezwolenia, aby równocześnie z powyższą intabulacyą jego prawa własności i ograniczenie tego prawa przez wspomniane właśnie przeznaczenie zostało zaintabulowane na karcie ciężarów wykazów hipotecznych, wyżej wymienionych.

Oprócz nieruchomości w Art. I. wymienionych, należą do kompleksu realności zamkowej na Wawelu jeszcze także parcele gruntowe Nr. 5, 7, 10, 11, 12, 17, 21, 32, 37, 38, 42, 45, 46, 2525, 2529, i 2531, stanowiące część ciała hipotecznego dla gminy katastralnej m. Krakowa; ponieważ prawo własności tego ciała hipotecznego zaintabulowano na rzecz Gminy Krakowa a wspomniane parcele jednak znajdują się oddawna w niezaprzeczonem posiadaniu i używaniu c.k. Skarbu, przyjmuje Kraj, względnie gal. Wydział Krajowy obowiązek bezzwłocznego wyjednania u gminy m. Krakowa dokumentu tabularnego, w którym ta gmina zezwala, aby powyższe parcele z whl. A. 1783 księgi gruntowej gminy katastralnej Kraków w stanie wolnym od ciężarów zostały wydzie-

lone i do jednego z wykazów hipotecznych w Art. I. wymienionych zostały dopisane, ewentualnie aby dla wymienionych właśnie parcel utworzono osobny wykaz hipoteczny i zaintabulowano prawo własności/tego ciała tabularnego dla Królestwa Galicyi i Lodoneryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem. Ewikcyi nie dał Skarb za te parcele.

Królestwo Galicyi zezwala niniejszem wyraźnie, aby wspomniana właśnie intabulacya jego prawa własności nastąpiła tylko i ograniczeniem tego prawa własności przez stałe przeznaczenie tych nieruchomości na rezydencyę Jego Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej Mości i Najdostojniejszego Jego Dynastyi, i aby wspomniane przeznaczenie na karcie własności odnośnego, nowo utworzyć się mającego wykazu hipotecznego było uwidocznione, a w stanie biernym zaintabulowane.

C.k. Skarb Państwa zobowiązuje się ze swej strony oddać z pomiędzy parcel gruntowych w tym artykule wspomnianych Krajowi parcele gruntowe Nr:17, 22, i 21 w w fizyczne posiadanie do dnia 31 grudnia 1909. Oddanie reszty parcel w hl.1783 gminy katastralnej Krakowa, jako własność gminy tego miasta zaintabulowanych postanowionem zostało według Art.IV. w terminie dwóch lat od ratyfikacyi niniejszej umowy. -

24

Otóż transakcyą tą Skarb Państwa „przenosi" własność pewnych nieruchomości na Kraj, a Kraj zobowiązuje się „w zamian" za to przyczynić sumą ryczałtową do kosztów wybudowania pewnych budynków wojskowych - tytuł prawny wk więc można sobie dedukować jako „kupno" ale nie jest on w umowie podany, można by się więc spierać, czy wpis hipoteczny jest możliwy wogóle z tej umowy, skoro według § 26 pow.ustawy hip.dokument „musi zawierać ważny tytuł prawny", którego w powyższej umowie nie wymieniono. Ale pomijając tę formalną usterkę zauważyć wypada, że Skarb Państwa zezwolił na intabulacyę Kraju tylko ciał hip.L.504,508,509,512 i 513- a Krajowi zostawił troskę, aby „wyjednał bezzwłocznie u Gminy Miasta Krakowa zezwolenie na intabulacyę parcel intabulowanych na Gminę"(wśród tych parcele będące przedmiotem niniejszej skargi)/przyczem Skarb Państwa twierdził, że „oddawna znajduje się w niezaprzeczonem posiadaniu i używaniu tych parcel" - a już w toku dochodzeń hipotecznych okazało się, że parcele lk.(Ujeżdżalnia, dzierżawiona od Gminy przez wojsko)lk. 40/1,(ulica św.Jerzego,)2530 i 6 (plac Bernardyński)nigdy w posiadaniu Skarbu Państwa nie były a obie niższe instancye hipoteczne, złożone z sędziów obeznanych ze stosunkami miejscowe,

wymi, orzekły, że i drogi (parcele lk.24, - 29, - 30/1 i 33.) nigdy przez Skarb Panstwa nie były posiadane - dopiero c.k. Sąd Najwyższy w Wiedniu uwierzył zapewnieniu kontraktu i przyjął za fakt, że w ostatniem dziesięcioleciu Gmina nie była w posiadaniu dróg powyższych, gdy właśnie posiadanie Gminy w ostatnich 40 latach ponad wszelką wątpliwość najłatwiej udowodnione być może.

. Kraj więc nie wykazał dotąd tytułu własności i prawnego nabycia dróg na Wawel tj. parcel lk. 24 - - 29 - 30/1 i 33(według obecnego katastralnego oznaczenia tych dróg) - ale skutkiem formalnego przepisu postępowania nie Kraj, lecz Gmina M.Krakowa hipoteczna i faktyczna posiadaczka tych dróg zmuszoną jest do występowania w roli skarżącego. -

Co do posiadania wykonywanego przez Gminę na drogach powyższych w latach 1846 - 1867, i następnych, wykonywanego w ten sposób, że Gmina dla umożliwienia obywatelom dostępu na Wawel, drogi te konserwowała i naprawiała i że skutkiem tego obywatele drogi tej jawnie i bez przeszkody używali - zastrzega sobie Gmina podać nazwiska świadków.

Z zaprowadzeniem autonomii w r. 1867 roz-

począł zarząd miasta energiczniejszą działalność koło porządkowania dróg, placów i plantacyi, lecz w początkach tych życia autonomicznego maszyna nie urządzona jeszcze biurokratycznie, bardzo mało pisała, stąd roboty drogowe figurowały tylko ogólnikowo w małym ówczesnym budżecie a roboty faktyczne wskazywano ustnie i dla tego brak pisemnych dowodów na jakość i rodzaj robót drogowych. -

Kraj. Ustawa Krajowa z 17 lipca 1883 Nr.65 dz.ust. nadała Krakowowi ustawę budowlaną, która w § 8. upoważnia Magistrat do odmówienia pozwolenia na gruncie, któryby nie miał przystępu z ulicy lub placu publicznego - zatem ustawowo od r.1883 nie byłoby wolno nic budować na Wawelu, gdyby przez niego nie przechodziła ulica - Fundusz Krajowy jako obecny właściciel około 3/4 części wzgórza, nie miałby prawa wznosić tam żadnych budynków, gdyby nie było przystępu z ulicy respective drogi:.Drogi więc na Wawel pierwej faktycznie istniejące, od r.1883 są ustawową koniecznością. -to też przeciw wpisaniu tych dróg na kartę posiadania ciała hip. L.1783 obejmującego place i ulice gminne nie protestował Skarb Państwa, a Ekspozytura C.k. Prokuratoryi Skarbu znała ten wykaz i niejednokrotnie zawierała z Gminą kontrakty dotyczące parcel składających ten wykaz hip.

B/

a nigdy nie zaczepiła wpisu tego, a Gmina nabyła także hipoteczne zasiedzenie parcel w umowie będących.

W r.1891 Ekonomat miejski obsadził kamienicami granicznemi stoki Wawelu oraz drogi, a Ekspozytura c.k. Prokuratoryi Skarbu wniosła z tego powodu skargę prowizoryalną tylko o stok między wieżą Lubranką a placem Bernardynów, obsadzenie zaś dróg kamienicami wcale nie kwestyonowała.

Fakt, że Gmina drogi te na Wawel naprawiała, a drogę od strony Katedry wyłącznie sama od r.1866 utrzymywała naprawiała i brukowała dowodzi się świadkami PP.Teodorem Kułakowskim i Wandalinem Beringerem.

Na zażalenia mieszkańców Wawelu, iż drogi te były nieoświecone, postanowiła Sekcya Ekonomiczna na wniosek Magistratu uchwałą z B/ z dnia 20 października 1897 oświetlić obie drogi gazem kosztem Gminy „pod warunkiem, że Skarb wojskowy ponosić będzie połowę kosztów konsumpcyi gazu dla oświetlenia drogi od ulicy Bernardyńskiej" - gdyż drogi tej więcej używali wojskowi niż cywilni. Uchwałę tę wykonywano w r.1898 i odtąd Gmina ponosi wyłącznie koszta oświetlenia drogi od strony Katedry, a w połowie koszta oświetlenia drogi od placu Bernardyńskiego, zarząd wojskowy zaś po przeprowadzonej

B/

korenspondencyi zobowiązał się ponosić połowę kosztów oświetlenia tej drogi, gdyby właścicielem tych dróg był Skarb Państwowy, natenczas onby powinien był oświetlać te drogi bo Gmina oświetla tylko publiczne gminne drogi, a nie prywatne.

W kwietniu 1906 roku zaprowadziła Elektrownia miejska na żądanie Kapituły i jej kosztem oświetlenie tejże prądem elektrycznym i w tym celu przeprowadziła przez drogę od ulicy Kanonicznej kabel aż do Katedry jako w drodze gminnej a Skarb wojskowy nie protestował wcale wiedząc, że Gmina drogę tę posiada. Okoliczności powyższe dowodzi się świadkami PP: Dubeltowiczem i Kazimierzem Gajczakiem.

Przy zakładaniu wodociągu w r. 1898, poprowadziła Gmina trasę przez drogę od ul. Kanonicznej do Katedry a porozumiała się z Zarządem wojskowym o tyle, że rura za bramę przechodziła koło drogi a następnie wkraczała w dziedziniec, nie będący własnością miasta, a z kurtuazyi także z Wydziałem Krajowym (bo wtedy już Kraj nabył części Wawelu), porozumienie to nie było żądaniem pozwolenia co do drogi ani zrzeczeniem się własności drogi na Wawel, lecz było umową o dostawę wody i o sposób trasowania także przez cudzy grunt w sposób dla obu stron wygodny i celowi odpowiadający. W tymże czasie Gmina Miasta Krakowa znacznym kosztem

wyszutrowała na nowo drogę od ul.Kanonicznej do Katedry porobiła na niej ścieki brukowane poprzeczne od muru zamku ku plantacyom a pod murem zamkowym zrobiła chodnik(trotoar) mozajkowy z krawężnikami,oraz naprawiła baryery od strony stoków.

Okoliczności te dowodzi się świadkami PP.Stanisławem Świerzyńskim,Wandalinem Beringerem,E.Śmiałowskim Adolfem Gracem. Mieszkańcy używający jawnie dróg na Wawel pieszo i pojazdami,uważali słusznie drogi te za gminne,publiczne i zwracali się do zarządu miasta z pretensyami o polepszenie stanu dróg,a Zarząd miasta w miarę możności czynił temu zadość. -

W r.1912 na przyjazd Arcyksięcia Franciszka Józefa Karola wyszutrowało miasto całą drogę od strony placu Bernardyńskiego.Fundusze na utrzymanie tych dróg czerpane były z rubryk budżetu przeznaczonych na miejskie roboty drogowe,podobnież koszt oświetlenia gazowego dróg na Wawel mieściły się w rubryce budżetu przeznaczonej na koszta oświetlenia miasta .Drogi dzielnicy Wawel - chociaż sama ta dzielnica liczy nie wielką liczbę mieszkańców(księży i ich służbę w domach duchownych na Wawelu oraz personal od budowy pałacu królewskiego w domach funduszu Krajowego) - należą do najbardziej uczęszczanych

bo tędy dążą parafianie do Katedry licznie zwiedzający pamiątki narodowe i turyści, tędy postępują uroczyste procesye w dni krzyżowe i w Boże Ciało, tysiące wiernych na nabożeństwa w Katedrze, naborzeństwa pamiątkowe, pochody publiczne w wszelkie rocznice narodowe a Gmina czuwa nad utrzymaniem tych dróg i pragnie dalej czuwać nad niemi w interesie narodowym, chce być nadal stróżem dostępu do najcenniejszej pamiątki narodowej, bez względu na wydatki z tem połączone i dlatego zmuszoną jest w drodze prawa domagać się zabezpieczenia tego dostępu do pamiątkowej dzielnicy miasta.

Z powodu krótkiego terminu zatwierdzonego do wyniesienia tej skargi, zastrzega sobie Gmina ewentualne uzupełnienie jej dalszymi dowodami przy rozprawie i stawia wniosek:

Wysoki Sąd raczy orzec:

1/ że droga od ulicy Kanonicznej do Katedry, oznaczona jako parcela l.kat.33.DzII w Krakowie jest drogą Gminną, Gminy stoł.król. Miasta Krakowa własna, i ma być odpisana z karty posiadania wykazu hip. L.5 Dz. II. w Krakowie obejmującego realność będącą własnością Funduszu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księ-

stwem Krakowskiem i do karty posiadania wykazu hip L.7 Dz. II obejmującego własność Gminy stoł.król.Miasta Krakowa przypisano

2/ że droga od placu Bernardyńskiego ku wieży Sandomierskiej na Wawelu,oznaczona jako parcela lk. 29 i 30/1 Dz.// w Krakowie jest droga gminna, Gminy stoł. król.Miasta Krakowa własną i ma być odpisana z karty posiadania wykazu hip.L.5 Dz. II w Krakowie obejmującego realność będącą własnością Funduszu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem i do karty posiadania wykazu hip. L.7 Dz.II obejmującego własność Gminy stoł.król.Miasta Krakowa przypisano,

3/ że droga od baszty Sandomirskiej ku dawnemu szpitalowi wojskowemu na Wawelu,oznaczona jako parcela lk. 24 Dz.II w Krakowie jest droga gminna,Gminy stoł. król.Miasta Krakowa własną i ma być odpisana z karty posiadania wykazu hip. L. 5 Dz.II w Krakowie obejmującego realność będąca własnością Funduszu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem i do karty posiadania wykazu hip.L.7 Dz.II obejmującego własność Gminy stoł.król.Miasta Krakowa przypisano,

4/ że strona pozwana winną jest zwrócić powodowej Gminie koszta niniejszego sporu w dniach 14 pod rygorem

egzekucyi. Zarazem raczy Wysoki Sąd polecić C.k.Urzędowi Ksiąg gruntowych, aby w wykazie hip.L.5 Dz.II w Krakowie na karcie A. zanotował, iż Gmina stoł.król.Miasta Krakowa wyniosła skargę o własność parcel lk. XXX 24, 29, 30/1 i 33. -

Dr. KLEMENS BĄKOWSKI

SPÓR O DROGI NA WAWEL

Przedruk skargi Gminy H. Kr. M. Krakowa

WE LWOWIE 1913.
Z DRUKARNI JAKUBOWSKIEGO i Sp., PIEKARSKA 11.

Dr. KLEMENS BĄKOWSKI

SPÓR O DROGI NA WAWEL

WE LWOWIE 1913.
Z DRUKARNI JAKUBOWSKIEGO i Sp., PIEKARSKA 11.

Odbitka z „Przeglądu prawa i administracyi“.

I.

W ostatnich kilkudziesięciu latach drogi na Wawel wiodące od ulicy Kanoniczej ku katedrze i ku pałacowi, oraz od placu Bernardyńskiego ku dawnemu szpitalowi wojskowemu (obecnie przerabianemu na Muzeum narodowe) i ku domom wikaryuszów i kapituły, były wszystkim dostępne, droga od ulicy Kanoniczej jako stroma, dostępna dla pieszych, od placu Bernardyńskiego, łagodniejsza, dla pieszych i powozów. Drogi te były publicznemi, t. j. były nie tylko przez wszystkich używane, ale i z funduszów miejskich utrzymywane. Zgodnie z faktycznym tym stanem, były więc te drogi w hipotece zapisane w wykazie obejmującym ulice, plantacye, place etc. jako własność gminy stoł. król. miasta Krakowa (wyk. hip. L. 1783.).

Sam Wawel obejmował według hipoteki kilka ciał hipotecznych, z tych jedne zaintabulowane na Skarb państwa (jak pałac, szpital i t. d.), inne na kapitułę, Zgromadzenie księży wikaryuszów, tudzież parcele intabulowane na gminę miasta Krakowa (Lwh. 1783).

Umową z dnia 15. lipca 1903 r. nabył kraj Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem od skarbu wojskowego „Zamek Krakowski“ z przeznaczeniem na rezydencyę dla Domu panującego, a w odnośnym kontrakcie Prokuratorya Skarbu

państwa zezwoliła na intabulacyę funduszu krajowego za właściciela parcel na Wawelu już na rzecz Skarbu intabulowanych, a kraj zobowiązał się wyjednać u gminy m. Krakowa zezwolenie na przepisanie na rzecz kraju parcel położonych w obrębie murów zamkowych, a nawet zewnątrz tych murów i dróg, intabulowanych na własność gminy stoł. król. miasta Krakowa, uważając je za własność Skarbu i za przedmiot nabycia, chociaż parcele te były na gminę zaintabulowane, i jakkolwiek przeważną część tych parcel gmina miała w niezaprzeczonem posiadaniu i dotąd je posiada, jak drogi na Wawel wyżej wymienione.

W tej formie zeznany kontrakt mógłby na zasadzie ogólnej ustawy hipotecznej spowodować wpis hipoteczny kraju respective funduszu krajowego za właściciela tylko ciał hipotecznych, które dotąd zaintabulowane były na własność Skarbu wojskowego, — wpisanie zaś za właściciela tych parcel, które były zaintabulowane na własność gminy, wymagałoby porozumienia się z gminą i zezwolenia tejże, a w razie braku tegoż musiałby Wydział krajowy wytoczyć skargę o uznanie go za właściciela żądanych parcel. Tymczasem jednak ustawa z dnia 11. grudnia 1906 Nr. 246 dz. p. p. spowodowała odrębne postępowanie, mianowicie zakładanie hipoteki na nowo, przy którem to postępowaniu dopuszczalne są pewne ułatwienia dla żądającego wpisu, a tak sprawa intabulacyi dróg na Wawel weszła przez to w inną fazę.

Gdy mianowicie wprowadzono postępowanie na mocy powyższej ustawy w celu założenia nowej księgi gruntowej dla dzielnicy II. „Wawel“, w której położony jest pałac wawelski, — chciała gmina miasta Krakowa dobrowolnie zezwolić na intabulacyę kraju za właściciela parcel na wzgórzu położonych, żądając pozostawienia jednak gminy we własności dróg na Wawel i stoków zewnątrz murów, ostatecznie gotową była zrezygnować i ze stoków, atoli reprezentant Wydziału krajowego żądał intabulacyi kraju za właści-

ciela nie tylko dróg, ale nawet części ulicy Podzamcza, św. Idziego, placu Bernardyńskiego i Ujeżdżalni, skutkiem czego nie doszło do porozumienia. Tak kraj, jak miasto, postawiły odrębne wnioski, miasto, aby utrzymać dotychczasowy stan hipoteczny, kraj zaś, aby parcele zapisane dotąd na gminę, zaintabulować na fundusz krajowy. Kapituła katedralna zażądała również zabezpieczenia hipotecznego dróg do katedry i do domów duchownych na wzgórzu położonych, a skutkiem tego musiał komisarz hipoteczny (względnie instancye czuwające nad zakładaniem hipoteki) rozstrzygnąć te sprzeczne wnioski. Po odstąpieniu przez kraj od żądania intabulacyi placu Bernardyńskiego, Ujeżdżalni i części ulicy Podzamcza, zadecydowały dwie pierwsze instancye, iż drogi na Wawel mają być zaintabulowane jako gminne, reszta zaś parcel na wzgórzu i stoki na rzecz kraju — a kraj odsyła się z żądaniem co do dróg do drogi prawa.

Sąd najwyższy natomiast zmienił tę decyzyę w ten sposób, że i drogi mają być na fundusz krajowy zaintabulowane, a gminę odsyła się do drogi prawa na tej zasadzie, że w ostatnich dziesięciu latach posiadanie na tych drogach, rzekomo wykonywał skarb wojskowy, a ponim fundusz krajowy, a nie gmina miasta Krakowa,

W ten sposób wyłoniła się konieczność wykazania w drodze sądowej prawa własności dróg na Wawel, a w roli skarżącego ma wystąpić gmina miasta Krakowa. W tym stanie rzeczy uchwaliła rada m. 4. kwietnia 1913 r. upoważnienie do wytoczenia procesu o własność powyższych dróg przeciw funduszowi krajowemu, a termin do wniesienia tej skargi został uchwałą sądową do dnia 15. czerwca 1913 r. zakreślony.

Gminie miasta nie chodzi o własność tych dróg ze względów materyalnych — gdyż drogi te są właściwie ciężarem ze względu na koszta utrzymania, lecz idzie jej o zapewnienie dostępu na Wawel ze

względów narodowych na wypadek nieprzewidzianych wypadków i zmian politycznych.

Powszechniejsze jest zdanie prawników, że na wypadek zmian politycznych więcej jest szanowaną własność prywatna i gminna, niż własność kraju lub państwa i że na ten wypadek nie dający się nigdy wykluczyć z przypuszczenia, pewniejszy byłby dostęp, gdyby drogi te były intabulowane na gminę. Dostęp na Wawel ze względu na katedrę i na pamiątkowe znaczenie pałacu niegdyś królewskiego, oraz na historyczne wspomnienia związane z tem miejscem od prawie tysiąca lat, powinien być zabezpieczony dla ogółu, a nie zależnym od „funduszu krajowego“ t. j. od zmiennych kierunków, które mogłyby wpływać na zarząd takiego funduszu z biegiem lat i zmian politycznych.

Rada miasta pragnęła uniknąć procesu z krajem, który jest przecież opiekunem miasta i zabytków przeszłości, i w uchwale zezwalającej na proces zaznaczyła chęć polubownego załatwienia tej sprawy z krajem, na tej więc podstawie wniósł pzezydent miasta dnia 28. kwietnia 1913 r. pismo do J. E. marszałka krajowego z prośbą o zwołanie konferencyi ugodowej. Wniesienie skargi przez gminę jest formalnym wynikiem przepisów ustawy i uchwały najw. sądu, odsyłającej gminę do drogi prawa, jest formalnym krokiem dla zapobieżenia upływowi terminu zakreślonego do skargi, nie wyklucza jednak, że przed wydaniem wyroku przyjdzie do porozumienia między obiema stronami, które kierują się nie materyalną korzyścią, lecz dobrą chęcią zabezpieczenia własności narodowej, a jedynie różnią się co do użycia środków do tego.

Jednym z motywów odpornego stanowiska zastępcy Wydziału krajowego było zapatrywanie, że pałac przeznaczony na rezydencyę Domu Panującego musi mieć własną drogę. Zapatrywanie to jest nieuzasadnione, albowiem do wszystkich rezydencyj dojeżdża się drogami gminnemi, n. p. w Wiedniu przez Ringstrasse, Burgring, Kohlmarkt — podobnież w Pesz-

cie i w Pradze. W Budzie i Pradze przecinają obszar rezydencyi drogi miejskie, a dowolne używanie dróg tych, względnie czasowe ograniczenie ruchu publicznego na tych drogach następuje w razie potrzeby w drodze administracyjnej. Tak więc i na drogach na Wawel w razie obecności Członka Domu Panującego w pałacu, może być w drodze administracyjnej zarządzone ograniczenie dostępu do pewnych godzin, lub dostęp może być zawarunkowany n. p. okazaniem legitymacyi, biletem wstępu i t. d. — słowem publiczny charakter dróg na Wawel nie może w niczem ograniczać rezydencyi, i wszelkie obawy zastępcy kraju są w tym kierunku próżne.

II.

Jakkolwiek dla rozstrzygnięcia tej kwestyi własności dróg na Wawel pod względem prawnym decydującym będzie stan faktyczny i prawny w okresie ostatnich 40 lat, jako wystarczającym do nabycia własności przez zasiedzenie, to jednak gmina stoł. król. miasta Krakowa jest właśnie w stanie wykazać swe prawo jeszcze z dawniejszych lat, a ze względu na ważność, jaką obie strony sporne i ogół przywiązują do tej kwestyi, koniecznem jest objąć pod uwagę całą dzielnicę II., przez którą drogi te prowadzą, i poznać przynajmniej w ogólnych zarysach historyczny przebieg zmian, jakie w tej dzielnicy zachodziły, a na charakter dróg wpływały.

Jest rzeczą ogólnie wiadomą, że biskupstwo krakowskie, a tem samem katedra, datują się od X. wieku, bo historyczny biskup Poppo, występujący już w r. 1000, miał dwóch poprzedników biskupów, prawdopodobnie morawskich, których daty nie są pewne. Kraków został w r. 999 przyłączony przez króla Bolesława Chrobrego do Polski — dopiero król Bolesław Śmiały rezydował na Wawelu, z czego wynika, że katedra i biskupi dawniej niż królowie polscy rezydowali na Wawelu i stąd datowali swe dokumenty,

znane już w XII. i XIII. w. Oczywista rzecz, że do katedry, jako do kościoła przeznaczonego dla ogółu dyecezyan, musiała istnieć droga! Następcy króla Bolesława Śmiałego rezydowali w Płocku, w czasie zaś rozdziału Polski na dzielnice, był Kraków tylko nominalną stolicą, dopiero za zjednoczeniem tych dzielnic przez króla Władysława Łokietka, z koronacyą tegoż w r. 1320, stał się Kraków na długie wieki stolicą, a część wzgórza wawelskiego rezydencyą królów polskich. W tych czasach Wawel ufortyfikowany był tylko na górze. Wzgórze to obejmujące na wierzchu płaszczyznę formy eliptycznej, długie około 320 m. a szerokie około 160 m., zamykały ściany budynków królewskich, katedry, budynków duchowieństwa, oraz mury z wieżami łączące te budynki, a miejscami mury przed nimi. Płaszczyzna ta nigdy nie była w całości własnością królewską gdyż od XIV. w. znamy dokumentami wskazanych właścicieli pojedynczych budynków na Wawelu, a więc katedrę, dwa starożytne kościoły św. Michała i św. Jerzego, domy kanoników, psałterzystów, wikaryuszów, ba nawet domy świeckich prywatnych osobistości już w w. XV., jak Jana Głowacza, wojewody sandomierskiego, Hinczy z Rogowa, wojewody sandomierskiego i t. d. Dalej od najdawniejszych czasów była tam szkoła, a później i seminaryum duchowne; od XIV. w. sąd ziemski, grodzki i sąd prawa magdeburskiego. Stąd jest oczywistą rzeczą, że do tych budynków najrozmaitszych właścicieli, musiała być droga dla mieszkańców dostępna, a więc właściwie publiczna, choć oczywiście nikt nie zdawał sobie sprawy z jej charakteru. Jedynie w czasie nocy, czasów wojennych, zarazy, pilnowała pewna załoga bram i wtedy wchodzący i wychodzący musieli się legitymować. To pilnowanie bramy nie wynikało z prawa prywatnego własności, lecz z prawa publicznego, tak samo, jak w mieście zamykano bramy miejskie, przez które przechodziły gościńce, a czyniło to miasto nie jako właściciel gościńców czy bram, lecz

jako władza czuwająca nad porządkiem. Rezydencya królewska na Wawelu obejmowała ledwo $^{1}/_{4}$ część wzgórza, resztę zajmywały instytucye prywatne wyżej wymienione i prywatni, czyli Wawel stał się dzielnicą miasta otoczoną murem, tak, jak wówczas murami otaczano miasta, do której to dzielnicy dostawał się każdy interesowany drogą wszystkim dostępną.

Z rozwojem sztuki wojennej straciło średniowieczne otoczenie murem wszelkie znaczenie. Przy przebudowie za Zygmunta I. w XVI. wieku nadano więc rezydencyi charakter pałacowy, a nie zamkowy; w sto lat potem król Władysław IV., chcąc stworzyć twierdzę na wypadek wojny, otoczył ją redutami na stokach poniżej budynków przeważnie ziemnemi, miejscami podmurowanemi — tak więc Wawel, który już był tylko nominalną rezydencyą, bo z początkiem XVII. w. stolicę przeniesiono do Warszawy, stał się małem miasteczkiem otoczonem fortyfikacyami, a droga ta sama, co i dawniej od ulicy Kanonicznej ku katedrze, pozostała dla wszystkich dostępną, o ile czasy wojenne nie nakazywały ex iure publico pewnych ostrożności co do kontroli wchodzących i wychodzących.

W czasie drugiego najazdu szwedzkiego zgorzał w r. 1712 pałac królewski w trzech czwartych częściach, zapadły się sufity i sklepienia aż po parter. W parterze i pewnej części wschodnio-południowej, która nie zgorzała i w przyległych budynkach gnieździły się: sąd ziemski, grodzki, prawa magdeburskiego, biura wielkorządcy — pałac stał długo ruiną a w ciągu następnyóh 40 lat naprawiono go o tyle, że dało sklepienia, sufity i dachy, gmach stał jednak pustką, bo królowie rezydowali w Warszawie. W czasie konfederacyi barskiej opanowali Wawel w r. 1772 na krótki czas konfederaci, a oblężeni przez Rosyan, kapitulowali z głodu. Epizod ten wojenny dopełnił ruiny pałacu. Gdy w r. 1787 król Stanisław August miał przybyć do Krakowa, musiano pospiesznie dawać w części pałacu

podłogi z tarcic, które suknem pokrywano, ściany obijano perkalem i obwieszano sprowadzanemi zwierciadłami, świecznikami i meblami, aby umożliwić mieszkalność części pałacu na parę dni, zrobiono drugą drogę na stokach wzgórza od strony Bernardynów ku Wiśle dla łatwiejszego pojenia koni, które miały stanąć w stajniach królewskich.

Powyższe szczegóły przytoczono dla zrozumienia, jak z biegiem lat od XV. wieku zmieniało się wzgórze wawelskie z średniowiecznego zamku w miasteczko, w dzielnicę. Gdy po trzecim rozbiorze Polski rząd austryacki zajął w r. 1796 Kraków, zastał na Wawelu zrujnowany pałac niegdyś królewski, który zajęto na koszary, oraz cały szereg budynków duchownych i prywatnych, słowem zastał na Wawelu dzielnicę miasta z katedrą, dwoma kościołami św. Michała i św. Jerzego, z sądem ziemskim, grodzkim, magdeburskim, szkołą i seminaryum duchownem, z domami duchownych i świeckich prywatnych, z czego jasnem jest, że droga do tej dzielnicy musiała być publiczną, skoro prowadziła nie do jednego właściciela, lecz do władz, ówczesnych kościołów i do licznych domów prywatnych!

Wojskowe sprawozdanie austryackie z dnia 25. kwietnia 1798. (Teka Konserwatorska T. V. str. 763 i nast.) w ogólnikowym opisie zamku krakowskiego pisze:

„Ich setze nun das Schloss würde zu einer Citadele, zu Casernen, Artillerie-Depots, auch etwa zu Magazinen bestimmet, so bringt solches mit sich, das allen Fremden so wohl geistlichen als weltlichen Standes, ein anderer Sitz angewiesen würde, weil der Dienst von der Catedral-Kirche und des Seminariums viele geistliche als auch Privat Gebäude mit geistlichen und Civil-Personen anfüllet: und in einen so engen Raum könnte also der Gottes-Dienst, als Seminarium und die andere Civil-Hantirungen nicht mit militairischen Übungen und Artillerie Arbeiten wohl zusammen bestehen.

„Dann wäre das nothwendige aus der Catedral eine Garnisons-Kirche zu machen und staat Selber die schöne St. Peters-Kirche dafür anzunehmen, dadurch würden auch die Grab- und Denkmähler der Könige und anderer grossen Adelichen vom ehemaligen Pohlen, so in der Catedral-Kirche aufbewahret sind und da verbleiben müssen, weniger unter die Augen des noch sehr entzüntbahren Volkes, welches auch seinem Nutzen hätte.

„Die anderen geistlichen Gebäuden könnten ebenfals gegen Kloster-Gütter ausgetauschet werden. Die bürgerlichen Eigenthümer der Gebäude aber könnten nach ihrer Legitimation des gerechtsammen Besitzes mit Geld entscheidiget werden.

„Nach allen diesen bliebe dass Schloss bloss vom Militair bewohnet“.

W dalszym ciągu tego sprawozdania znajduje się:

„Beschreibung deren auf dem königlichen Schlossberg in Crakau sich befundlichen aerarialischer und Privat-Gebäude. Die Catedral-Kirche dürfte keiner andern Verwendung unterliegen, da ohnehin ab dorten eine Militair-Kirche nöthig und selbe geräumig genug, um das in Schloss wohnende Militair bey Gottesdienste in sich zufassen.

Nr. 130 ist die königl. Wohnung, welches nebst Nr. 131 und 132 die so genannte Starostey und Nr. 133 das Makulskische Haus an der Ringmauer liegend zu einer Militair-Cassärne für 1.500 Mann vorgeschlagen werden.

Nr. 134. Ein kleines Baurnhäusel von Holz.

Nr. 135. Ein gemauertes Häusel. Stock hoch, welcher Stock unbewohnt und in schlechten Stand ist, gehört dem Edlmann Winzenz Kowalsky.

Die Kirche St Michael wo sich dermalen ein Heumagazin befindet.

Nr. 136. Ein davon liegender kleines hölzernes Haus, einem gewissen Janikowski gehörig.

Nr. 137. Gehörig den geistlichen Nahmens Boreck 1 Stock hoch, gemauert.

Nr. 138. Ein gänzlich zusammen gefallenes gemauertes Haus.

Nr. 139. Psalmeriten-Kloster in ziemlich guten Stande, 1 Stock hoch, gemauert.

Nr. 140, 141. Zwei kleine Bauernhäuser von Holz.

Nr. 142. Neben der Ringsmauer, Hauseigenthümer Czinoczyński, 1 Stock hoch, gemauert.

Nr. 143. Hauseigenthümer Czebla, die Hauptwände 4 gemauert, das übrige von Holz.

Nr. 144, 145. Holzerne Baurnhäusl.

Nr. Die Kirche ST. Georgi konnte ebenfals zum Heu-Depot verwendet werden.

Nr. 146. Ein an dieser Kirche anliegendes kleines Häusel.

Nr. 147. Einem geistlichen mit Nahmen Witowsky gehörig ganz von Holz gemauert.

Nr. 148. Normalschule wovon die 4 Hauptwände nur gemauert.

Nr. 149. Hauseigenthümer Hitczyński. Nr. 150. Zum Vikaryat gehörig. Nr. 151. Edelmann Walten. Nr. 152. Nowaczyńsky und Nr. 153 Janikowsky.

Nr. 154. Ein Camral-Haus im schlechten Stande.

Nr. 155. Eigenthümer Walenika, befindet sich in nehmlichen Stande wie das vorhergehende.

Nr. 156, 157. Das Seminarium gemauert, 2 Stock hoch.

Nr. 158. Mansyonarie, 2 Stock gemauert, so wie

Nr. 159. Propst Bittner Seminaryum.

Nr. 160. Dem Capitelhaus, 1 Stock hoch im guten Stande.

Nr. 161. Ein Stock hohes gemauertes Haus dem Edelmann Koritowsky gehörig.

Nr. 162, 163. Zwey gänzlich zusammen gefallene Camral-Häuser.

Z powyższych opisów widać, że Wawel stanowił miasteczko, dzielnicę prywatne domy mieszczącą, dość

licznie zamieszkałą, „mit geistlichen und Civil Personen anfüllet“, a w celu oddania Wawelu wyłącznie wojskowości proponowano wykupno prywatnej i duchowej własności. Tego nie zrobiono, ludność prywatna pozostała nadal na Wawelu, a tem samem została dla nich droga publiczna.

W r. 1809 opuściła załoga austryacka Kraków, poczem Kraków został przyłączony do Księstwa Warszawskiego (Pokój w Schoenbrun), a w sześć lat potem utworzono z Krakowa i okręgu neutralną Rzeczpospolitą krakowską (Kongres Wiedeński). W czasach tych pozostały na Wawelu posiadłości duchowieństwa i prywatnych; pałac przerobiony w latach 1798—1809 na koszary służył na kwatery lub stał pustką. W nim umieścił rząd Rzptej, stanowiący zarazem zarząd miastem, we wschodniej części pałacu „Dom schronienia ubogich“ uchwałą z dnia 5. lutego 1817 Nr. 386, a w r. 1820 i następnych latach zezwolił na używanie sali w północnym skrzydle na popisy muzyczne.

W r. 1830 podjęto inicyatywę odnowienia pałacu przeprowadzono pewne poprawki, lecz skutkiem depresyi i po wojnie z r. 1831 sprawa upadła; w tym czasie zajęto część pałacu na koszary milicyi krakowskiej.

Komisya hipoteczna utworzona przez sejm Rzptej krakowskiej uchwałą z dnia 17. czerwca 1822 zakładając księgi hipoteczne w Krakowie, pomieściła Wawel w księdze hip. gminy II., obejmującej parafię katedry i WW. Świętych, którą to księgę do 31. maja 1826 ukończono i zatwierdzono. Obejmuje ta księga w wykazach oznaczonych liczbami od 130—160 posiadłości dziś stanowiące dzielnicę II. (Wawel).

Oprócz posiadłości wpisanych na skarb Rzptej krak. znajdujemy tu dalej posiadłości prywatne, ubezpieczone powyższą księgą hipoteczną:

Kamienica Nr. 133 Jakóba Makolskiego,
„ „ 134 Anny Gomółkiewicz,
„ „ 137 ks. Wikaryuszów katedralnych,

Kamieniaa Nr. 139 ks. Psałterzystów,
„ „ 140 Wojciecha Konarskiego,
„ „ 141 Walentego Gorzkowskiego,
„ „ 143, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, księży wikaryuszów,
„ „ 156/7 księży misyonarzy,
„ „ 158/9 księży mansyonarzy,
„ „ 161 Korytowskiego.

Oczywistą znowu jest rzeczą, że do tych posiadłości prowadzi droga publiczna. Zamieszkiwanie na wzgórzu, z dala od centrum życia, było dla prywatnych nie wygodne, z wyjątkiem więc księży związanych z katedrą, którzy dotąd zachowali mieszkania na wzgórzu i swą własność, inni prywatni chętnie wyzbywali się swych posiadłości i sprzedawali je. Dlatego to z biegiem lat pozostali na wzgórzu posiadaczami i właścicielami: Skarb Rzptej krak., a po upadku tejże w r. 1846 skarb państwa austryackiego (pałac i budynki przy nim, baszty, place po kupionych budynkach i ogródkach od prywatnych właścicieli świeckich i niektórych duchownych oraz budynki na tych placach postawione, t. j. szpitale, warstaty, szopy, stajnie i t. p.) — katedra, kapituła katedralna — księża wikaryusze i mansyonarze.

Księgi hipoteczne zaprowadzone za rządów Rzptej krakowskiej, prowadzone były dalej po r. 1846 przez rządy austryackie i w nich byli właściciele i posiadłości na Wawelu dalej intabulowani jako właściciele tychże.

Patentem cesarskim ogłoszonym w Krakowie dnia 16. listopada 1846 roku wcieloną została Rzpta krakowska z całym okręgiem do Monarchii austryackiej, a już wkońcu lutego tegoż roku miasto Kraków zostało okupowane wojskowo. Pałac królewski na Wawelu zajęto na koszary, w następnych zaś latach przerobiono mury otaczające, zbudowano szpitale i inne budynki wojskowe ne wzgórzu, na placach ze zakupionych od właścicieli prywatnych przez rząd

byłej Rzptej krakowskiej i poburzonych domów — reszta właścicieli prywatnych wyżej wymienionych pozostała w posiadania swych własności i przy używaniu drogi. Wtedy to wojskowość przerobiła od strony południowej prowizoryczną drogą z 1787 r. na łagodniejszą, łatwiej dla wozów dostępną, oraz zrobiła dla siebie dwie dalsze nowe drogi: od ulicy Kanonicznej ku Kurzej Stopce i od Bernardynów ku wieży Senatorskiej. Te dwie nowe drogi były de facto wyłącznie w posiadaniu wojska, gdyż bramy pod Kurzą stopką i pod wieżą Senatorską były dla publiczności zamknięte i otwierano je jedynie wojskowym, natomiast dawne drogi: od ulicy Kanonicznej ku katedrze i od Bernardynów ku Sandomierskiej, o które obecnie chodzi — były nadal zostawione dla publicznego użytku po dawnemu, tędy dowolnie każdy wchodził i wychodził na Wawel w szczególności właściciele domów na wzgórzu położonych, parafianie (bo katedra jest kościołem parafialnym dla najbliższej okolicy) dyecezyanie, i wogóle interesowani, spieszący na Wawel bądź do kościoła, bądź do mieszkańców Wawelu, bądź do sądu wojskowego i t. d.

III.

Po zajęciu Krakowa przez Austryę w r. 1846, zarząd miasta zmieniał się kilkakrotnie co do formy swej i co do zakresu działania. Z początku ustanowiono Tymczasową Administracyę — następnie Radę Administracyjną. W r. 1848 zaprowadzono na podstawie naj. postanowienia z 30. lipca Radę miejską pochodzącą z wyborów. Od 1. lutego 1849 stworzono c. k. Komisyę gubernialną, która w r. 1853 zniosła radę miejską a ustanowiła od 1. lipca 1854 Prowizoryczny Magistrat, który na nowo zorganizowano w r. 1854. Akta z czasów 1798—1867 przechowywano w owym dawnym magistracie, a następnie w c. k. starostwie krakowskiem. W r. 1867 po nadaniu Krakowowi statutu autonomicznego, zorganizowano nowy,

dotąd trwający zarząd miasta, sprawowany przez radę miasta i jej ogran wykonawczy magistrat i temuż oddano szczątki wyszkartowanych biurokratycznie aktów z lat poprzednich, tak, że obecnie z czasów 1846—1867 pozostały tylko ślady działalności rządów miejskich z owych lat, a skutkiem tego brak aktów tyczących się poszczególnych czynności gospodarczych zarządu miasta, jak co do kanałów, dróg, ulic, plantacyj, budynków i gruntów miejskich i t. d.

A jednak wśród tych szczątków aktów znalazł się jeden „Wykaz kosztów przebudowania drogi od ulicy Kanonicznej do kościoła katedralnego, aż pod bramę pałacu zamkowego wiodącej“ (t. j. drogi oznaczonej jako parcela 33, dawniej 2525, „droga“ i plac na środku wzgórza). Wykaz ten nosi datę 26. stycznia 1846 l. 1116 D. B., z którego się okazuje, że już w r. 1845 sporządzono ten kosztorys na 13333 Z. ł. p. 19 gr w celu reparacyi drogi na Wawel, do katedry i pałacu. W następnych latach wykonano tę drogę rzeczywiście a następnie naprawiono ją na stałe.

W r. 1854 naprawił zarząd wojskowy drogę od strony placu Bernardyńskiego ku wieży Sandomierskiej (dawna lk. 2529 i 2532, obecnie lk. 30 i 29) i oddał ją do użytku publicznego. Krótkość terminu zakreślonego do wniesienia skargi niniejszej, wymagającej poszukiwań archiwalnych i świadków podeszłych wiekiem, mogących uzupełnić dokumenta, nie pozwala obecnie szeroko opisywać stanu dróg na Wawelu w latach 1846—1867, to jednak jest notorycznem, że Wawel traktował rząd wyłącznie jako koszary publiczne, że wstęp na Wawel był drogą publiczną, o której restauracyę rząd się nie troszczył i że jedynie ze względu na możność transportu armat naprawiał czasem drogę od strony placu Bernardyńskiego, że mieszkańcy i dzienniki zwracały się zawsze do zarządu miasta o naprawę dróg i że zarząd miasta swym kosztem drogi te, zwłaszcza drogę do katedry, stale naprawiał i konserwował.

Co więcej! Zarząd wojskowy poza budynkami uważał grunt na Wawelu za publiczny z wyjątkiem ogródków ogrodzonych przed szpitalami, publiczność używała tam przechadzek bez żadnej opozycyi ze strony zarządu wojska czy państwa. Stąd poszło, że rząd krajowy w r. 1858 dzieląc miasto na dzielnice, utworzył osobną dzielnicę „Wawel" opatrzoną w osobne numery konskrypcyjne i tabliczki odrębnego koloru (rozp. rządu krajowego z d. 24. grudnia 1858 l. 36546) uznając tem samem, że Wawel nie jest żadną posiadłością rządową, że nie jest jednostką posiadłościową, w obrębie jakiejś dzielnicy, lecz jest osobną dzielnicą, zamieszkałą przez rozmaitych właścicieli, posiadającą prywatne i publiczne budynki oraz drogi, podobnie jak każda inna dzielnica miasta i zawsze jak dawniej tak i potem traktowano Wawel tak pod względem hipotecznym jak podatkowym, konskrypcyjnym, ekonomicznym i porządkowym, jako osobną dzielnicę miasta i żadna władza, ani zarząd miasta, ani ludność nie uważali Wawelu za posiadłość rządową, lecz za część miasta, za jedną z jej dzielnic, a tem samem drogi na Wawel i przez Wawel były publicznemi drogami gminnemi.

Uchwałą sądu krajowego w Krakowie z dnia 4. stycznia 1884 l. 31314 i uchwałami wyższego sądu do tejże liczby zezwolono na utworzenie w księgach hipotecznych wykazu hipotecznego Lwh. 1783 gm. kat. Kraków, który obejmował place, drogi, ulice, ogrody i plantacye gminne, a przy dochodzeniach hipotecznych na skutek tej uchwały przeprowadzonych w dziel. II. Wawel zastała komisya hipoteczna gminę miasta Krakowa w posiadaniu dróg na Wawel, stoków i placów okolicznych, co więcej, komisya hipoteczna uznała, że skrawki gruntu na wzgórzu koło murów nie użytkowane przez wojsko, należy uznać za dobro gminne. W ten sposób zapisano do karty posiadania wykazu hip. l. 1783 gm. Kraków w dzielnicy „Wawel" parcele lk. 5—21—710—1112—1721—32—

37—39—38—42—45—46—2525—2529 i 2531, jako dobro gminne.

(Drogi, o które obecnie chodzi, nosiły następujące katastralne liczby: od ulicy Kanoniczej do Katedry lk. 2525 — (obecnie lk. 33.) — od placu Bernardyńskiego po basztę Sandomierską lk. 2529 — (obecnie lk. 30/1) i lk. 2531 — (obecnie lk. 29), od tejże baszty po basztę Złodziejską lk. 21. — (obecnie lk. 24.).

Gmina miasta Krakowa — jak wyżej podano — zdecydowała się nie rościć pretensyj własności do parcel nie stanowiących niezbędnej drogi publicznej w dzielnicy „Wawel“ — skutkiem czego nie rekurowała od uchwały działowej komisarza hipotecznego, o ile tenże odmówił intabulacyi gminy za właścicielkę parcel lk. 12/2—14/2—15/2—17—18/2—19—20/2—22, 23—25—26 i 27, gdy zaś sąd najwyższy odmówił gminie także intabulacyi własności dróg lk. 24—29—30/1 i 33, zmuszoną została gmina bronić drogą skargi własności tychże dróg, przypisanych do karty posiadania wykazu hip. 5. dz. II. mającego objąć własność funduszu krajowego.

Fundusz krajowy w żądaniu intabulacyi tych dróg na swą własność podał jako tytuł własności umowę zawartą ze skarbem państwa z dnia 15. lipca 1903, przez kraj królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, na mocy uchwały Sejmu krajowego, pragnącej jubileusz 50 lat panowania cesarza Franciszka I., upamiętnić odnowieniem dawnej siedziby królów polskich i przeznaczeniem jej ewentualnie na rezygnacyę domu panującego, a za życzeniem samego monarchy także na pomieszczenie pamiątek narodowych.

Otóż umowa tak nie jest odstąpieniem krajowi dzielnicy Wawel, lecz pewnych objektów w tejże dzielnicy położonych, a w punktach dotyczących przeniesienia własności tych objektów opiewa dosłownie następująco:

„Na podstawie upoważnienia udzielonego c. k. ministrowi skarbu ustawą z dnia 3. lipca 1901 r. dz. u. p. Nr. 98 przenosi c. k. skarb państwa będące używaniu administracyi wojskowej przedmioty nieruchomej własności państwa na Wawelu w Krakowie, oraz z wszystkiemi na nich znajdującemi się do c. k. skarbu należącemi zabudowaniami i przynależnościami, niemniej z wszelkiemi prawami i ciężarami z posiadaniem tych nieruchomości połączonemi, w takim stanie, w jakim te przedmioty w dniu oddania znajdować się będą, na własność królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstem Krakowskim, a to w zamian za przyjęte przez ten kraj niżej wyszczególnione świadczenia wzajemne.

Przedmioty te stanowią ciała hipoteczne następujących wykazów księgi gruntowej gminy katastralnej: a to: whl. 508, z parcelami budowlanemi Nr. 569, 570, 571, 572, 586, 587, 588, 589, 590/1 590/2, 590/3 i 591; whl. 590, z parcelą gruntową Nr. 22; whl. 512, z parcelami budowlanemi Nr. 581 i 582; whl. 513 z parcelą budowlaną Nr. 580, których własność na rzecz skarbu państwa jest zaintabulowaną, wreszcie ciało hipoteczne whl. 504, z parcelami budowlanemi Nr. 573, 575 i 576, którego własność na rzecz skarbu byłej Rzptej krakowskiej jest wpisaną, jednak przysłuża obecnie c. k. austryackiemu skarbowi państwa, jako jedynemu prawnemu następcy wspomnianej Rzptej.

„Kraj zaś ze swej strony przeznacza nieruchomości zamkowe Wawelu, stanowiące przedmiot wyżej wymienionych wykazów hipotecznych, stale na rezydencyę Jego Ces. Król. Apostolskiej Mości i Jego Najdostojniejszej Dynastyi. Królestwo Galicyi zobowiązuje się w zamian za postanowione w poprzednim artykule przeniesienie własności przyczynić się sumą ryczałtową 3,300.000 kor. do kosztów wybudowania budynków mających zastąpić zamek i inne budyn ki n

Wawelu w Krakowie, które obecnie służą na częściowe pomieszczenie garnizonu i zakładów wojskowych.

„Wypłata tej sumy ryczałtowej przez kraj nastąpi częściowo w gotówce, cześcią przez dostarczenie dwóch gruntów budowlanych. C. k. skarb państwa zezwala niniejszem, aby prawo własności ciał. hip. whl. 504, 509, 508, 512, 513 księgi gruntowej gminy katastralnej miasta Krakowa, które stanowią przedmiot niniejszej transakcyi, zostało zaintabulowane dla królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z równoczesnem uwidocznieniem, że stanowiące przedmiot powyższych wykazów hipotecznych realności zamkowe na Wawelu, przeznaczone są po wieczne czasy stale na umieszczenie rezydencyi Jego Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej Mości i Najdostojniejszej Jego Dynastyi.

„Królestwo Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem udziela dalej zezwolenia, aby równocześnie z powyższą intabulacyą jego prawa własności i ograniczenie tego prawa przez wspomniane właśnie przeznaczenie zostało zaintabulowane na karcie ciężarów wykazów hipotecznych wyżej wymienionych.

„Oprócz nieruchomości w artykule I. wymienionych, należą do kompleksu realności zamkowej na Wawelu jeszcze także parcele gruntowe Nr. 5, 7, 10, 11, 12, 17, 21, 32, 37, 38, 42, 45, 46, 2525, 1529 i 2531, stanowiące część ciała hipotecznego Lwh. 1783 dla gminy katastralnej m. Krakowa: ponieważ prawo własności tego ciała hipotecznego zaintabulowano na rzecz gminy Krakowa, a wspomniane parcele jednak znajdują się oddawna w niezaprzeczonem posiadaniu i używaniu c. k. skarbu, (?) przyjmuje kraj, względnie gal. Wydział krajowy obowiązek bezwłocznego wyjednania u gminy miasta Krakowa dokumentu tabularnego, w którym ta gmina zezwala, aby powyższe parcele whl. 1783 księgi gruntowej gminy katastralnej Kraków w stanie wolnym od ciężarów zostały wydzielone i do jednego z wykazów hipotecznych w art. I.:

wymienionych zostały dopisane, aby dla wymienionych właśnie parcel utworzono osobny wykaz hipoteczny i zaintabulowano prawo własności tego ciała tabularnego dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

„Królestwo Galicyi zezwala niniejszem wyraźnie, aby wspomniana właśnie intabulacya jego prawa własności nastąpiła tylko z ograniczeniem tego prawa własności przez stałe przeznaczenie tych nieruchomości na rezydencyę Jego Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej Mości i Najdostojniejszej Jego Dynastyi, i aby wspomniane przeznaczenie na karcie własności nowo utworzyć się mającego wykazu hipotecznego było uwidocznione, a w stanie biernym zaintabulowane".

„C. k. skarb państwa zobowiązuje się ze swej strony oddać z pomiędzy parcel gruntowych w tym artykule wspomnianych krajowi parcele gruntowe Nr. 17, 22 i 21 w fizyczne posiadanie do dnia 31. grudnia 1909. Oddanie reszty parcel whl. 1783 gminy katastralnej Krakowa, jako własność gminy tego miasta zaintabulowanych postanowionem zostało według art. IV. w terminie dwóch lat od ratyfikacyi niniejszej umowy".

Otóż transakcyę tą „przenosi" skarb państwa własność pewnych nieruchomości na kraj, a kraj zobowiązuje się „w zamian" za to przyczynić się sumą ryczałtową do kosztów wybudowania pewnych budynków wojskowych — tytuł prawny więc można sobie dedukować jako częściowo „kupno" a częściowo „zamiana" ale w umowie nie jest wymieniony tytuł prawny, możnaby się więc spierać, czy wpis hipoteczny jest możliwy wogóle z tej umowy, skoro według § 26. pow. ust. hipotecznej dokument „musi" zawierać ważny „tytuł prawny", którego w powyższej umowie nie uwidoczniono i nie wymieniono. Ale pomijając tę formalną usterkę zauważyć wypada, że skarb państwa zezwolił na intabulacyę kraju tylko ciał hip. L. 504, 508, 509, 512 i 513, a krajowi zostawił troskę, aby „wyjednał bezzwłocznie u gminy miasta Krakowa ze-

zwolenie na intabulacyę parcel intabulowanych na gminę“ (wśród tych parcele będące przedmiotem niniejszej skargi, t. j. drogi przyczem skarb państwa stwierdził, że „oddawna znajduje się w niezaprzeczonem posiadaniui używaniu tych parcel“ — a już w toku dochodzeń hipoteczuych okazało się, że parcele lk. 40/1: (ulica św. Idziego) 2530 i 6 (plac Bernardyński) nigdy w posiadaniu skarbu państwa nie były i obie niższe instancye hipoteczne, złożone z sędziów obeznanych ze stosunkami miejscowemi, orzekły, że i drogi (parcele lk. 24—29—30/1 i 33) nigdy przez skarb państwa nie były posiadane, dopiero c. k. sąd najwyższy w Wiedniu uwierzył zapewnieniu kontraktu i przyjął za fakt, że w ostatniem dziesięcioleciu gmina nie była w posiadaniu dróg powyższych, gdy właśnie posiadanie gminy w ostatnich 40 latach ponad wszelką wątpliwość najłatwiej udowodnione być może.

Kraj więc nie wykazał dotąd tytułu własności i prawnego nabycia dróg na Wawel, t. j. parcel lk. 24—29—30/1 i 33 (według obecnego katastralnego oznaczenia tych dróg), ale skutkiem formalnego przepisu proceduralnego nie kraj, lecz gmina miasta Krakowa, hipoteczna i faktyczna posiadaczka tych dróg, zmuszona jest do występowania w roli skarżącego.

Co do posiadania wykonywanego przez gminę na drogach powyższych w latach 1846—1867 i następnych, wykonywanego w ten sposób, że gmina dla umożliwienia obywatelom dostępu na Wawet, drogi te konserwowała i naprawiała i że skutkiem tego obywatele drogi tej jawnie i bez przeszkody używali — zastrzega sobie gmina podać nazwiska świadków. Z zaprowadzeniem autonomii w r. 1867 rozpoczął zarząd miasta energiczniejszą działalność koło porządkowania dróg, placów i plantacyj, lecz w początkach tych życia autonomicznego maszyna nie urządzona jeszcze biurokratycznie, bardzo mało pisała, stąd roboty drogowe figurowały tylko ogólnikowo w małym ówczesnym budżecie, a roboty faktyczne wskazywano ustnie i dla-

tego brak pisemnych dowodów na daty, jakość i rodzaj robót drogowych.

Ustawa krajowa z 17. lipca 1883 Nr. 65 dz. ust. kraj. nadała Krakowowi ustawę budowlaną, która w § 8. upoważnia magistrat do odmówienia pozwolenia budowy na gruncie, któryby nie miał przystępu z ulicy lub placu publicznego, zatem ustawowo od r. 1883 nie byłoby wolno nic budować na Wawelu, gdyby przez niego nie przechodziła ulica. Fundusz krajowy jako obecny właściciel około 3/4 części wzgórza, nie miałby prawa wznosić tam żadnych budynków, gdyby nie było przystępu z ulicy respectiwe drogi: drogi więc na Wawel pierwej faktycznie istniejące, od r. 1883 są ustawową koniecznością. To też przeciw wpisaniu tych dróg na kartę posiadania ciała hip. l. 1783 obejmującego place i ulice gminne nie protestował skarb państwa, a ekspozytura c. k. prokuratoryi skarbu znała ten wykaz i niejednokrotnie zawierała z gminą kontrakty dotyczące parcel składających ten wykaz hip. a nigdy nie zaczepiła wpisu tego, a gmina nabyła hipoteczne zasiedzenie parcel w umowie będących.

W r. 1891 ekonomat miejski obsadził kamieniami granicznymi stoki Wawelu, ekspozytura c. k. prokuratoryi skarbu wniosła z tego powodu skargę prowizoryalną tylko o stok między wieżą Lubranką a placem Bernardynów, obsadzenia zaś dróg kamieniami wcale nie kwestyonowała.

Fakt, że gmina drogi te na Wawel naprawiała, a drogę od strony katedry wyłącznie sama od r. 1866 utrzymywała i naprawiała i brukowała, dowodzi się świadkami pp. Teodorem Kułakowskim i Wandalinem Beringerem i t. d.

Na zażalenia mieszkańców Wawelu, iż drogi te były nieoświecone, postanowiła sekcya ekonomiczna na wniosek magistratu uchwałą z dnia 20. października 1897 oświetlić obie drogi gazem kosztem gminy „pod warunkiem, że skarb wojskowy ponosić będzie

połowę kosztów konsumcyi gazu dla oświetlenia drogi od ulicy Bernardyńskiej", gdyż drogi tej więcej używali wojskowi, niż cywilni. Uchwałę tę wykonano w r. 1898 i odtąd gmina ponosi wyłącznie koszta oświetlenia drogi od strony katedry, a w połowie koszta oświetlenia drogi od placu Bernardyńskiego, zarząd wojskowy zaś po przeprowadzonej korespondencyi zobowiązał się ponosić połowę kosztów oświetlenia tej drogi: gdyby właścicielem tych dróg był skarb państwowy, natenczas onby powinien oświetlać te drogi, bo gmina oświetla tylko publiczne gminne drogi, a nie prywatne.

W kwietniu 1906 roku zaprowadziła elektrownia miejska na żądanie kapituły i jej kosztem oświetlenie tejże prądem elektrycznym i w tym celu przeprowadziła przez drogę od ulicy Kanoniczej kabel, aż po katedrę, jako na drodze gminnej, a skarb wojskowy nie protestował wcale, wiedząc, że gmina drogę tę posiada. Okoliczności powyższe dowodzi się świadkami pp. Dubeltowiczem i Kazimierzem Gajczakiem.

Przy zakładaniu wodociągu w r. 1898, przeprowadziła gmina trasę przez drogę od ulicy Kanonicznej do katedry, a porozumiała się z zarządem wojskowym o tyle, że rura za bramą przechodziła koło drogi i następnie wkraczała w dziedziniec, nie będący własnością miasta, porozumiewała się też z kurtoazyi także z wydziałem krajowym (bo wtedy już kraj nabył części Wawelu choć jeszcze nie objął w posiadanie), porozumienie to nie było żądaniem pozwolenia co do drogi ani zrzeczeniem się własności drogi na Wawel, lecz było umową o dostawę wody i o sposób trasowania także przez cudzy grunt w sposób dla obu stron dogodny i celowi odpowiadający. W tymże czasie gmina miasta Krakowa znacznym kosztem wyszutrowała na nowo drogę od ulicy Kanonicznej do katedry, porobiła na niej ścieki brukowane poprzeczne od muru zamku ku plantacyom, a pod murem zamkowym zrobiła chodnik (trotoar) mozajkowy z krawężnikami, oraz naprawiła baryery od strony stoków.

134

Okoliczności te dowodzi się świadkami pp. Stanisławem Świerzyńskim, Wandalinem Beringeren, E. Śmiałowskim, Adolfem Gracą. Mieszkańcy używający jawnie dróg na Wawel pieszo i pojazdami, uważali słusznie drogi te za publiczne i zwracali się do zarządu miasta z pretensyami o polepszenie stanu dróg, a zarząd miasta w miarę możności czynił temu zadość.

W r. 1912 na przyjazd arcyksięcia Karola Franciszka Józefa wyszutrowało miasto całą drogę od strony placu Bernardyńskiego. Fundusze na utrzymanie tych dróg czerpane były z rubryk budżetu przeznaczonych na miejskie roboty drogowe, podobnież koszt oświetlenia gazowego dróg na Wawel mieści się w rubryce budżetu przeznaczonej na koszta oświetlenia miasta.

Drogi dzielnicy Wawel — chociaż sama ta dzielnica liczy nie wielką liczbę mieszkańców (księży i ich służbę w domach duchownych na Wawelu, oraz personal odbudowy pałacu królewskiego w domach funduszu krajowego) — należą do najbardziej uczęszszanych, bo tędy dążą parafianie do katedry, licznie zwiedzający pamiątki narodowe i turyści, tędy postępują uroczyste procesye w dni krzyżowe i w Boże Ciało, tysiące wiernych na nabożeństwa w katedrze, uroczystości pamiątkowe, pochody publiczne w wielkie rocznice narodowe, a gmina czuwa nad utrzymaniem tych dróg i pragnie dalej czuwać nad niemi w interesie narodowym, chce być nadal stróżem dostępu do najcenniejszej pamiątki narodowej, bez względu na wydatki z tem połączone i dlatego zmuszoną jest w drodze prawa domagać się zabezpieczenia tego dostępu do pamiątkowej dzielnicy miasta.

Z powodu krótkiego terminu zakreślonego do wyniesienia tej skargi, zastrzega sobie gmina ewentualne uzupełnienie jej dalszymi wywodami przy rozprawie i stawia wniosek: (Tu następuje petitum skargi).

Wydział Krajowy zgodził się w r. 1914. na przepisanie tych dróg na Gminę M. K. (z chwilą oblężenia!)

400
150

137

III-2

Odpowiedź
Wydziału Krajowego
na
Skargę Gminy M. K.
o własność dróg na Wawel
i
Pismo uzupełniające

138

Cg I 294/13
5

C.k. Sąd krajowy

w

Krakowie

do lcz.Cg.I.294/13

Powód: Gmina stoł.król.miasta Krakowa przez Adwokata Dra.Klemensa Bąkowskiego w Krakowie

Pozwany: Fundusz krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem przez Dra.Stanisława Bielińskiego adwokata we Lwowie.

podwójnie
1 napis
26 natur. podwójnie

o własność dróg na Wawelu Dz.II.w Krakowie/parcel lk. 24,29,30/1 i 33

zatwierdzono ugodę w 1914

ODPOWIEDŹ

na pozew wniesiony dnia 5 czerwca 1913 do l.cz.Cg. I.294/13
1

I.Strona pozwana zaprzecza wszystkie twierdze-
nia pozwu,o ile one w niniejszem piśmie wyraźnie nie będą pr-
znane.

Gdyby wszelako twierdzenia te były nawet pr-
dziwe,to i w takim razie pozew nie miałby podstawy prawnej.

Prawo własności spornych parcel zostało na /1,4/2
podstawie orzeczenia ck.Najwyższego Trybunału w Wiedniu z dn-
5 lutego 1913 R.IV.15/13 i prawomocnej uchwały ck.Sądu z dni-
9 maja 1913 do lcz.L.tab.3438/13 bezwarunkowo na rzecz Fundu-
krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem
Krakowskiem zaintabulowane.

D o w ó d:orzeczenie c.k.Najwyższego Trybuna-
1/1,1/2, w Wiedniu z dnia 5 lutego 1913 R.IV.14 i 15/13 pod 1/1 i 1/2
uchwała c.k.Sądu z dnia 9 maja 1913 do l.cz.L.tab.3438/13 po-
2/1,2/2, 2/1 i 2/2 i wyciąg tabularny pod 3/1 i 3/2 w odpisach załącz-
3/1,3/2,

Prawo własności strony pozwanej co do sporn-
parcel jest tedy niewątpliwie udowodnione.

To prawo własności może atoli powodowa gmina
jak w ogóle każdy zaczepić jedynie pozwem o własność w myśl
§.369 ust.cyw.Pobieżne atoli odczytanie pozwu przekonać mus-
że pozew ten nie zawiera wymogów określonych w tymże przepis-
prawnym,co zresztą poniżej szczegółowo strona pozwana wykaż-

II.Gmina powodowa w pozwie swym przedstawiła
przebieg nabycia zamku na Wawelu niedokładnie i częściowo m-
nie co powoduje stronę pozwaną do wyczerpującego skreślenia 1,5/2
rzeczonego zdarzenia.

Od długiego szeregu lat,bo jeszcze w niemal
od zaprowadzenia konstytucyi zajmowała społeczeństwo polski-

3

myśl nabycia na własność Kraju i odrestaurowania dawnej siedziby Królów polskich zamku na Wawelu.

Zamiar ten popierała bardzo gorliwie rada miasta Krakowa i zlicznych podań wniesionych do Wydziału krajowego w tej sprawie wystarczy powołać się na pismo Prezydenta miasta Krakowa z 19 grudnia 1901 do 1.65665/1 w odpisach pod 4/1 i 4/2 załączone według którego rzeczona rada miejska na posiedzeniu dnia 5 grudnia 1901 zwróciła się do Wydziału krajowego o podjęcie dalszych kroków dążących do jak najspieszniejszego i pomyślnego zakończenia tej sprawy,obchodzącej „nietylko samą gminę stoł.król.miasta Krakowa lecz i cały ogół „Narodu polskiego,tem więcej,że gmina miasta Krakowa mając na „względzie ważność tej sprawy przychyliła się bądź też oświadczyła gotowość do uwzględnienia wszelkich postulatów przez „Wydział krajowy względnie ck.Administracyę wojskową w tej „mierze postawionych."

Pominąć tu nie podobna okoliczności,że restauracya Wawelu rokowała gminie m.Krakowa bardzo znaczne korzyści materyalne,gdyż jak wiadomo kosztować będzie ona nie obliczalną ilosć milionów,które z małemi wyjątkami pozostaną w Krakowie.

Po usunięciu wiele trudności,do których należało także uzyskanie ustawy,zezwalającej na odstąpienie własności zamku wawelskiego przez c.k.Skarb państwa na rzecz Kraju przyszła za zgodą Sejmu krajowego umowa z daty Lwów 15 lipca 1903 w odpisach pod 5/1 i 5/2 załączona.

Umową tą zawartą między c.k.Skarbem państwa z jednej a Królestwem Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z drugiej strony przeniósł ck.Skarb Państwa będą-

4

ce w używaniu Administracyi wojskowej przedmioty nieruchomej własności Państwa na Wawelu w Krakowie wraz z wszystkiemi na nich znajdującemi się,do ck.Skarbu należącemi zabudowaniami i przynależytościami,niemniej z wszelkiemi prawami i ciężarami z posiadaniem tych nieruchomości połączonemi,w takim stanie w jakim te przedmioty w dniu oddania znajdować się będą, na własność królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem a to w zamian za przyjęte przez ten Kraj w umowie tej wyszczególnione świadczenia mianowicie, za zapłatą kwoty 3.300.000 K.wypłaconej przez Kraj na pokrycie kosztów zakupna gruntów i wystawienia nowych budynków w miejscu tych, które ck.wojskowość dotychczas na Wawelu zajmowała .

Według ustępu VII.rzeczonej umowy należą do kompleksu realności zamkowej na Wawelu także 17 parcel tamże wymienionych a między temi parcele obecnie sporne oznaczone dawniej numerami 21,2531,2529 i 2525 ,obecnie numerami 24/część 29,30/1 i 33 które stanowią część ciała hipotecznego objętego wykazem hipotecznym 1.1783 księgi gruntowej gminy miasta sa wprawdzie na rzecz gminy miasta Krakowa jako własność zaintabulowane,wszelako znajdujące się one od dawna w niezaprzeczonem posiadaniu i użawaniu ck.Skarbu Państwa.

W tymże ustępie rzeczonej umowy przyjął tedy Kraj względnie Wydział krajowy obowiązak bezzwłocznego wyjednania u gminy miasta Krakowa dokumentu tabularnego,w którym ta gmina zezwala,aby powyższe parcele z Whl.1783 księgi gruntowej gminy katastralnej Kraków w stanie wolnym od ciężarów zostały wydzielone,i do jednego z wykazów hipotecznych w Art I.wymienionych zostały dopisane,ewentualnie aby dla wymienionych właśnie parcel utworzono osobny wykaz hipoteczny i zaintabulowano prawo własności tego ciała tabularnego dla Kró-

lestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem./

Przyjęcie tego obowiązku nastąpiło przed porozumieniem się z Reprezentacya stołecznego królewskiego miasta Krakowa przedewszystkiem dla tego, że zawarcie rzeczonej umowy było pilne, gdyż i przyspieszenia zakończenia sprawy z ck. Skarbem państwa z wszech stron się domagano, gdy z drugiej strony wyznaczeni do sporządzenia bez udziału podpisanego umowy 5/ panowie zapewne ufając zawartemu w piśmie 4/ zobowiązaniu mogli się spodziewać, że uzyskanie rzeczonego dokumentu tabularnego na żadną nie natrafi przeszkodę.

Według umowy 5/ cała realność zamkowa na Wawelu a według ustępu VII. tejże umowy także wyżej wymienione, obecnie sporne parcele, dotychczas jako własność gminy miasta Krakowa intabulowane przeznaczone są stale na rezydencyę Jego Cesarskiej i Królewsko Apostolskiej Mości i Najdostojniejszej Jego Dynastyi i prawo własności tych parcel na rzecz Kraju tylko za równoczesnem uwidocznieniem tabularnem tego przeznaczenia może być zaintabulowaną, i rzeczywiście jak świadczy wyciąg tabularny 3/ prawo własności parcel spornych z tem zastrzeżeniem na rzecz Funduszu krajowego zostało zaintabulowane.

Gdy c.k. komisarz dla sprostowania ksiąg gruntowych m. Krakowa zawezwał Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, aby prawa Kraju do zamku na Wawelu wykazał, udał się podpisany do Prezydyum m. Krakowa celem polubownego załatwienia sprawy, gdzie zażądzono, aby Wydział krajowy owe propozycye przedłożył gminie na ręce Prezydenta. Wydział krajowy uczynił temu żądaniu zadość w piśmie, w którym stan sprawy przedstawił i wniósł, aby gmina m. Krakowa zgodziła się na zapisanie prawa własności 17 parcel

6

wymienionych w ustępie VII.umowy 5/ na rzecz funduszu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.Nadto w nadziei,że gmina miasta Krakowa z względów patryjotycznych tudzież wobec korzyści,płynących dla niej z restauracyi zamku na Wawelu wreszcie wskutek zaciągniętego w piśmie 4/zobowiązania poczuwać się będzie do ofiarności,zaproponował,aby gmina do realności zamkowej na Wawelu przyłączyła plac Bernadyński/nr.par.dawny 6 i 2530 nowy 31 i 30/2 tudzież ujeżdżalni /nr.parc.dawny 9,nowy 28/ co z względów estetycznych i dla zaokrąglenia realności zamkowej jest wskazane.

D o w ó d:odpis pisma Wydziału krajowego do prezydenta m.Krakowa Dr.Juliusza Leo załączony w odpisach pod 6/1 i 6/2,którego oryginał znajduje się w rękach strony powodowej.

6/1,6/2,

W odpowiedzi otrzymał Wydział krajowy pismo Prezydenta miasta Krakowa z 26 lutego 1912 do l.5558/912 I a, pod 7/1 i 7/2 załączone,w którem doniesiono,że gmina m.Krakowa odstąpi część parcel stanowiących stoki wzgórza zamkowego,wszelako pod warunkami 2/,że w wypadku gdyby dla regulacyi ulic będących w sąsiedztwie własności funduszu krajowego zaszła potrzeba zajęcia części stoków Wawelu,Wydział krajowy zezwoli na zajęcie gruntu potrzebnego,o ile to nie wpłynie ujemnie na estetyczny wygląd zamku 3/,że Wydział krajowy da gminie miasta Krakowa deklaracyę,że stoków Wawelu nie otoczy ogrodzeniem,4/że w odnośnej deklaracyi zapewni,że gminie i publiczności będzie zawsze służyło prawo przejazdu i przechodu przez główny plac wzgórza Wawelskiego.

7/1,7/2,

Żądaniom tym nie mógł Wydział krajowy zadość uczynić przedewszystkiem dla tego,że cały zamek na Wawelu więc także wszystkie parcele wymienione w ustępie VII umowy

[illegible]

5/przeznaczone są na rezydencyę Jego Cesarskiej i Królewsko Apostolskiej Mości i Najdostojniejszej Jego Dynastyi. Do ustępstw ograniczających w jakikolwiek sposób to przeznaczenie Wydział krajowy nie ma żadnego upoważnienia.

Nadto żądania miasta Krakowa nie mają żadnej ani faktycznej ani prawnej podstawy.

Mianowicie:

do 1/ustępstwo części stoków Wawelu jest bez żadnej wartości, gdyż prawo odnośne własności Funduszu krajowego jest nie zaprzeczalne i da się udowodnić, co jak poniżej będzie wykazane, rzeczywiście nastąpiło;

do 2/żądanie to jest tak ogólnikowo postawione, że nie dałoby się ująć w należytą formę prawną, zwłaszcza, że estetyczny wygląd zamku jest wyrażeniem tak elastycznem, że przewidzieć się nie da w jaki sposób mogłoby ono w danym wypadku być tłumaczone.

Nadto rozchodzi się przedewszystkiem o stałość /Stabilität/ budynków zamkowych, która w razie skopania stoków tworzących ich podstawą, mogłaby być naruszoną.

Na koniec w myśl §§.20 i 21 statutu krajowego dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zarząd funduszu krajowego należy do kompetencyi Sejmu krajowego wobec czego Wydział krajowy do wystawienia żądanej deklaracyi, która zawierałaby obowiązek odstąpienia części nieruchomości, będącej własnością Kraju nie jest upoważniony. Zarazem nadmienić należy, że ponieważ realność zamkowa na Wawelu przeznaczona jest na rezydencyę Jego Cesarskiej i Królewsko Apostolskiej Mości i Najdostojniejszej Jego Dynastyi, przeto Wydział krajowy również z tego powodu nie może rozporządzić

8

poszczególnymi częściami nieruchomej własności Kraju na Wawelu

do 3/ żądanie to jest bezpodstawne, gdyż w razie niecogrodzenia stoki Wawelu służyłyby włóczęgom i w ogóle proletaryatowi za schronisko tak w dzień jak w nocy, co sprzeciwia się tak porządkowi jak bezpieczeństwu publicznemu, a nadto nie dozwalają na to względy estetyczne.

Zresztą na żądane ograniczenie prawa własności tem mniej można było się zgodzić, ileże §.23 ustawy budowniczej dla m. Krakowa z dnia 18 lipca 1883 r. Nr.63 Dz.u.p.kr. kategorycznie nakazuje, że ogrody przytykające do ulic publicznych winny być w śródmieściu murem lub ozdobnemi sztachetami a na przedmieściach przynajmniej parkanem obwiedzione. Tego postanowienia ustawy winna gmina przestrzegać nikt nie może żądać przyjęcia przez Kraj zobowiązania z tą ustawą sprzecznego.

do 4/ Prawo przejazdu i przechodu przez plac główny wzgórza Wawelskiego ani gmina miasta Krakowa ani publiczność nigdy nie miały, gdyż przedewszystkiem nie zaistniały wymogi wejścia w posiadanie tego prawa.

Nadto prawo to na owym głównym placu /p.lk.22 nowa 16 wcale nie jest intabulowane.

Żądanie gminy m. Krakowa obejmuje więc nie zachowanie istniejącego prawa, ale zamiar jego nabycia.

Nabycie tego prawa przez gminę m. Krakowa nie może atoli w żadnym razie nastąpić.

Przewidzieć bowiem łatwo, że kiedyś może, a nawet musi zajść ten wypadek, że wskutek pobytu Najjaśniejszego Pana lub z innej podobnej przyczyny przystęp do zamku wawelskiego będzie musiał być czasowo ograniczony lub całkiem uchylony,

142

9

co byłoby prawnie niemożliwem, gdyby zamek służebnością przejazdu i przechodu był obciążonym.

Zresztą rozumie się samo przez się że Zamek na Wawelu jest historyczną pamiątką Narodu, i przystęp do niego względnie przechód i przejazd przez tenże będzie dla społeczeństwa wolny, o ile niedające się uchylić przeszkody na to pozwolą. np. gdy zajmą Moskale!

Ten stan rzeczy, których od objęcia Zamku przez fundusz krajowy istnieje, nie może atoli zmienić się w prawo obciążające własność Kraju.

W tym względzie istnieć co do Zamku na Wawelu ten sam stosunek, w jakim od wieków znajduje się zamek cesarski we Wiedniu, przez który przejazd i przechód dla wygody publiczności jest wprawdzie dozwolony, wszelako służebnością odnośną zamek ten nie jest obciążony i ten przechód względnie przejazd każdej chwili może być zabroniony.

Na odnośne wywody pozwu zaznaczyć należy, że gdyby gmina i publiczność miały prawo służebności przejazdu i przechodu przez zamek wawelski to prawo to prywatne wskutek braku przepisu ustawowego nie mogłoby uledz ograniczeniu przez zarządzenie administracyjne, i gdyby gmina m. Krakowa wskutek takiego zarządzenia wytoczyła spór sądowy o naruszenie jej w posiadaniu prawa przyznanych jej służebności przejazdu i przechodu, Sąd musiałby przec naruszenie tego prawa i w posiadaniu jego ją utrzymać.

Usiłowania Wydziału krajowego dążące do załatwienia sprawy w sposób polubowny nie osiągnęły tedy zamierzonego celu, i musiała być poddaną pod orzecznictwo c.k. Komisarza dla sprostowania ksiąg gruntowych.

III.Przed ck.Komisarzem dla sprostowania ksiąg gruntowych gmina m.Krakowa zgłosiła prawo własności do stoków Wawelu i do dróg przez te stoki prowadzące t.j.do wszystkich parcel,których prawo własności na jej rzecz było w księgach gruntowych intabulowane i w VII ustępie umowy 5/ są wymienione a więc także do tych,które w piśmie jak 7/obiecała krajowi nawłasność odstąpić.

Natomiast Wydział krajowy zgłosił nie mniej do tychże parcel prawo własności,przyczem nadmienić należy,że mylnem jest twierdzeniem pozwu,jakoby pełnomocnik Wydziału krajowego żądał intabulacyi prawa własności Kraju za właściciela części ulicy Podzamcze,placu Bernadyńskiego i Ujeżdżalni,a potem od tego żądania odstąpił.

D o w ó d:akty ck.Komisarza dla sprostowania ksiąg gruntowych miasta Krakowa do l.G.A.Kraków II.Wawel 5,które zażądać i do niniejszego sporu dołączyć należy.

Po przeprowadzeniu dochodzenia rzeczony ck.Komisarz wydał uchwałę działową z dnia 18 lipca 1912 do l.G.A. Kraków II.Wawel 5 pod 8/1 i 8/2 w odpisach załączoną,którą orzekł,1/,że gminę miasta Krakowa z żądaniem,aby z parcel w uchwale tej wymienionych,stanowiących stoki zamku wawelskiego i zaintabulowanych wówczas na gminę m.Krakowa nowe ciało tabularne utworzono i własność tegoż na rzecz gminy m.Krakowa zaintabulowano,-odsyła się na drogę prawa z tem nadmienieniem że gdyby gmina m.Krakowa w przeciągu dni 30 pozwu takiego przeciw Funduszowi krajowemu nie wytoczyła wpis prawa własności rzeczonych parcel zostanie w nowej ks.gr.uskutecznionym na rzecz Funduszu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z tem dołożeniem,że realność

8/1,8/2,

4 143

ta przeznaczona jest powieczne czasy stale na umieszczenie rezydencyi Jego Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej Mości i Jego Najdostojniejszej Dynastyi.

Zarazem w tejże uchwale działowej 8/orzeczono, że Fundusz krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z żądaniem, aby w nowo założyć się mającej księdze gruntowej dla gminy katastralnej Kraków II Wawel z parcel nowo oznaczonych 24,29,30/1 i 40/1 i dotąd na rzecz gminy m.Krakowa zaintabulowanych, osobną realność utworzono, i własność tejże na rzecz Funduszu krajowego zaintabulowane, odsyła się do drogi prawa z zastrzeżeniem, że gdyby Fundusz krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w przeciągu dni 30 pozwu tego przeciw gminie m.Krakowa nie wniósł, względnie wniesionego należycie nie popierał, wpis prawa własności rzeczonych parcel uskutecznionym będzie na rzecz gminy m.Krakowa.

Wskutek nie wniesienia rekursu uchwała 8/ stała się wobec gminy m.Krakowa prawomocną.

Natomiast przeciw 2 ustępowi tej uchwały wniósł Fundusz krajowy rekurs do c k.Sądu który 2 ustęp uchwały 8/ zatwierdził.

Wskutek dalszego rekursu tegoż Funduszu krajowego c.k.Trybunał Najwyższy zmienił ten ustęp II w ten atoli sposob, że orzekł, iż gminę m.Krakowa z żądaniem by w nowo założyć się mającej księdze gruntowej dla gminy katastralnej Kraków II Wawel wpisano na rzecz gminy miasta Krakowa prawo własności nowo powstałych parcel gruntowych 24,29,33 i 30/1 które odpowiadają parcelom gruntowym względnie częściom parcel wedle dotychczasowego oznaczenia w księdze gruntowej w prot.poz.5 bliżej oznaczonym a wchodzącym w skład realności lwh.1783 gminy Krakowa, odsyła

12

się na drogę sporu z tem dołożeniem, że gdyby gmina ta w przeciągu 30 dni pozwu przeciwko Funduszowi krajowemu Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem nie wniosła lub też należycie nie popierała, nastąpi wpis prawa własności wspomnianych wyżej parcel gruntowych w nowej księdze gruntowej na rzecz Funduszu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z tem ograniczeniem, że posiadłość ta przeznaczoną jest po wieczne czasy na rezydencyę Jego Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej Mości i Jego Najdostojniejszej Dynastyi.

D o w ó d: orzeczenie c.k. Najwyższego Trybunału z dnia 5 lutego 1913 do l.R.14 i 15/13 powyżej pod 1/1 i 1/2 w odpisach przedłożone.

Wymienione powyżej parcele są właśnie przedmiotem niniejszego sporu.

IV. Strona powodowa nadmienia w ustępie II. swego pozwu, że dla rozstrzygnięcia kwestyi własności dróg na Wawel decydującym będzie stan faktyczny i prawny w okresie ostatnich 40 lat.

Podnieść atoli należy, że fakt, iż w ostatnich 10 latach ck. Skarb państwa a następnie pozwany Fundusz krajowy znajdywał się w posiadaniu tych dróg względnie parcel, będących przedmiotem niniejszego sporu ustalonym został w orzeczeniu c.k. Najwyższego Trybunału sądowego 1/, gdyż właśnie na tym fakcie w myśl §§.9, 28 i 30 ustawy z 11 grudnia 1906 l.246 Dz.u.p. orzeczenie się to opiera.

Wobec tego dowód, że gmina powodowa w ostatnich 10 latach w posiadaniu spornych parcel się znajdowała jest wprost wykluczony.

Co do zamierzonego w ustępie II pozwu, wywodu

historycznego,odnoszącego się do stosunków prawnych Wawelu, to już sama strona powodowa nadmienia,że wywód ten jest bez wpływu na spór niniejszy.

Wywód ten pomija tedy strona pozwana ograniczając się do następujących uwag.

Biskup Poppo żyjący podobno około r 1000 od którego strona powodowa wywód ten zaczyna mógł,mimo swe brzydkie niemieckie nazwisko,być mężem bardzo pobożnym,ale wszedł on do sporu niniejszego jak Piłat w Credo.Niewiadomo bowiem, czy za czasów tego biskupa był już kościół katedralny na Wawelu i czy ten biskup na Wawelu mieszkał.

Pewne atoli jest,że od najdawniejszych czasów zamek na Wawelu był czasowo lub stale rezydencyą królów polskich i stał pod osobną jurysdykcyą króla,względnie mianowanych przez niego urzędników.Już bowiem Król Władysław Łokietek w przywileju z r.1306 przyrzeka,że nie ma zamiaru budować muru łączącego zamek z miastem,leĉz pozostawi zawsze zamek i miasto jako części odrębne od siebie rozdzielone.

Wobec tego nie może być o tem mowy,aby za czasów przedrozbiorowych gmina miasta Krakowa mogła uzyskać jakiekolwiek prawa na zamku wawelskim,który leżał po zaobrębem jej murów zostawał pod jurysdykcyą królewską.

Dodać tu należy,że na zamek wawelski prowadziła jedyna droga,stanowiąca obecnie sporną parcelę 33,która po obydwóch stronach opatrzoną była murami,z których mur zewnętrzny był karnelowany/z strzelnicami/z basztą więc mury te jako fortyfikacye stanowiły wraz z rzeczoną drogą część integralną zamku wawelskiego.

Mur ten zewnętrzny zbudowany został jeszcze przez Króla Zygmunta I./w pierwszej połowie XVI wieku/Oby-

14.

dwa te mury znajdują się wyraźnie oznaczone na wszystkich dawniejszych planach i rysunkach zamku Wawelskiego, sporządzonych przed połową przeszłego wieku.

Wskutek tego i znajdująca się między temi murami droga była częścią składową zamku wawelskiego i własnością Rzeczypospolitej polskiej.

Od strony południowej dróg oznaczonych nowemi numerami parcel 29 i 30/1 aż do połowy przeszłego wieku dróg wcale nie było, jak to z planów zamku wawelskiego wynika.

Dowód: Dzieło Wawel przez Dr. Stanisława Tomkowicza wydane w Krakowie MCMVIII. tom I. str. 30, 152, 169, 189, 190 i dodany do tego dzieła atlas tablice 1 do 12.

O ile z treści pozwu wyrozumieć można powodowa gmina stara się oprzeć pozew swój na wykonywaniu przez lat 40 posiadania spornych parcel i uzyskaniu prawa własności tychże w dordze zasiedzenia.

Obowiązkiem tedy gminy powodowej było przytoczyć i udowodnić fakta wyczerpujące posiadanie spornych gruntów, bo czynności wykonywane na przedmiotach sporu niewykluczające posiadania innej osoby mogą prowadzić do uzyskania prawa na tych przedmiotach/np. służebności/, ale nie mogą być uznane za posiadanie przedmiotu uzasadniające nabycie prawa własności przez zasiedzenie/orzeczenie c.k. Najwyższego Trybunału sądowego z 28 czerwca 1900 nr. 9271 Sammlung von Zivilrechlichen Entscheidungen des K.K. Obersten Gerichtshofes von Leopold Pfaff Josef v. Scheg und Vinzens Kupsky tom 39 str. 859 nr. 1158 Verlag: Manzische KK. Hofbuchhandlung Wien 1904/.

Rzeczonych czynności posiadania powodowa gmina w pozwie nie nadmienia a tem mniej nie udowadnia.

2.

Twierdzenia co do naprawy tych dróg przez gminę nie są prawdziwe, a nadto poniżej udowodni strona pozwana, że drogi te urządził i utrzymywał c.k. Skarb państwa, a następnie Fundusz krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi.

Przez chodzenie ogółu po spornych parcelach nie mogła gmina nabyć posiadania już ze względu na przepis §.315 ust.cyw. tudzież z przyczyn wymienionych w orzeczeniu ck.Najwyższego Trybunału sądowego powyżej pod 1/ załączonem.

Oświetlenie spornych dróg przez powodową gminę także nie może być uważane za jakąkolwiek czynność wykonywania posiadania, zwłaszcza, że c.k.Skarb państwa według przyznania pozwu za to oświetlenie płacił.

Zresztą, owe oświetlenie dróg zapewne nastąpiło w ostatnich 10 latach, w którym to czasokresie posiadanie strony pozwanej względnie jej prawozlewcy w orzeczeniu c.k. Najwyższego Trybunału sądowego jest ustalone.

Pominąć wreszcie nie można, że gdyby twierdzone w pozwie czynności były prawdziwe, to nie wystarczyłyby one do udowodnienia posiadania przez gminę spornych dróg przez cały czasokres wymagany przez ustawę do uzyskania prawa własności tychże przez zasiedzenie.

V. Jak wyżej pod I. wykazano prawo własności co do spornych parcel jest zupełnie udowodnione, mimo co wobec wielkiej doniosłości sprawy strona pozwana uważa za wskazane przedłożyć i udowodnić okoliczności wykazujące, że właśnie ck Skarb państwa a następnie Fundusz krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem nabyły prawo własności spornych parcel tak na podstawie posiadania przez czasokres o wiele dłuższy od wymaganego przez ustawę, jako

też na podstawie zdziałanych aktów prawnych.

Po wcieleniu Rzeczpospolitej krakowskiej do Monarchii austryackiej na podstawie patentu cesarskiego z 16 listopada 1846 zajęła zamek na Wawelu c.k.wojskowość.Formalne oddanie zamku przez ówczesną Radę administracyjną,reprezentującą także gminę miasta c.k.wojskowości względnie c.k.Skarbowi państwa nastąpiło 15 stycznia 1848 roku.

D o w ó d:protokół z 15 stycznia 1848 w odpisach pod 9/1 i 9/2 załączony.

Następnie przystąpiono do ustalenia obszaru i granic realności zamkowej na Wawelu co dowodzi odpis protokołu przechowany w aktach c.i.k.oddziału budownictwa wojskowego w Krakowie w którym to protokole granice posiadłości c.k.Skarbu państwa dokładnie zostały opisane,i z którego treści wynika że i sporne parcele jako własność temu skarbowi zostały oddane.

D o w ó d:rzeczony odpis protokołu znajduje się w aktach ck.Komisarza dla sprostowania ksiąg gruntowych w Krakowie do I.G.A.Kraków II.Wawel 5 które to akta zażądać i i do sporu niniejszego dołączyć należy a w razie potrzeby oryginał do tego protokołu,znajdujący się w aktach ck.ministerstwa wojny.

Objąwszy zamek na Wawelu c.k.Wojskowość względnie c.k.Skarb państwa drogi prowadzące na Wawel zrekunstrował a właściwie dawną łukowatą drogę na prostą przerobił,co zresztą pozew /tsr.19 i 20/ przyznaje,na drodze prowadzącej od ulicy Kanonicznej do Katedry/parcela nowa 33/ zburzył mur zewnętrzny na drodze tej porobił rynsztoki i zaopatrzył ją poręczami wpuszczonemi w słupy kamienne.

Na parcelach spornych 29 i 30/1 urządził Skarb państwa drogi których dawniej nie było i w tym celu tak drogi te jakoteż skarpy podsypywał,zaopatrzył te drogi żelaznemi poręczami wpuszczonemi w słupy kamienne,które sam dostarczył i drogi te wyszutrował.Wszytskie te roboty zostały wykonane na koszt c.k.Skarbu państwa.

Po urządzeniu tych dróg na parcelach spornych 29 i 30/1 zakazała ck.wojskowość używania tych dróg publiczności.

D o w ó d:

1/ Wyżwspomniane przy rozprawie ck.Sądowi przedłożyć się mające dzieło Wawel opracowane przez Dr.Tomkowicza tom I strony 189,190 i 191 tudzież dołączony do tego atlas, w którym plan na tablicy 9 umieszczony udowadnia,że w roku 1846 na parcelach 29 i 30/1 dróg jeszcze nie było;

2/Raporty Dyrekcyi budowy fortyfikacyi w Krakowie pod 10/1,10/2, 11/1, 11/2,12/1, 12/2,13/1,13/2,14/1,14/2, 15/1, 15/2,16/1,16/2,17/1,17/2,18/1,18/2,19/1,19/2,i 20/1, 20/2,których pierwopisy znajdują się w wyż wymienionych aktach c.k.Komisarza dla sprostowania ksiąg gruntowych i które to akty do rozprawy zażądać należy;

3/świadkowie,Władysław Białek c.i.k.wojskowy budowlany starszy kierownik budowy zamieszkały w Krakowie przy ulicy Bernadyńskiej Nr.9 i Andrzej Makus ck.kierownik fortyfikacyi przy ck.Dyrekcyi inżynieryi w Krakowie.

Wszystkie parcele sporne zostały wciągnięte jako własność skarbu do realnej księgi gruntowej prowadzonej przez c.k.Dyrekcyę inżynieryi w Krakowie pod dawnemi numerami parcel 21,25252,2531 i 2529,które nowemi numerami zostały oznaczone jako parcele 24,33,29 i 30/1,.

10/1,10/2,
11/1,11/2,
12/1,12/2,
13/1,13/2,
14/1,14/2,
15/1,15/2,
16/1,16/2,
17/1,17/2,
18/1,18/2,
19/1,19/2,
20/1,20/2,

21/1a.,21/2, a D o w ó d:Realna księga gruntowa pod 21/1 i 22/2 w odpisach załączona,której pierwopis znajduje się w wyż powołanych aktach c.k.Komisarza dla sprostowania ksiąg gruntowych w Krakowie.

W czerwcu roku 1891 gmina miasta Krakowa naruszyła ck.Skarb wojskowy w posiadaniu parcel stanowiących stok Wawelu oznaczonych numerami 7,32,i 11 tudzież parceli stanowiącej drogę i część parceli 2591/droga.Wskutek tego wytoczył Skarb wojskowy spór,który wyrokiem ck.Sądu Najwyższego w ten sposób został rozstrzygnięty,że ck.Skarb wojskowy w spokojnem posiadaniu wyż wymienionych parcel został utrzymany,a gminie m.Krakowa wszelkie dalsze naruszenia tego posiadania pod zagrożeniem środków przymusowych zakazano,a zarazem orzeczono,że pozwana gmina miasta Krakowa winną jest do dni 14 pod rygorem egzekucyi pierwotny stan posiadania przywrócić,to jest kamienie graniczne przez nią zakopane 11.239 do 261 oznaczone wykopać i usunąć a pozostały doły wyrównać.

Rzeczone parcele 2531 i część parceli 2529,opisana w protokole sporu prowizoryalnego są identyczne z nowo oznaczonemi parcelami 29 i 30/1.

22/1,22/2, D o w ó d:załączony w odpisach pod 22/1 i 22/2 wyrok ck.Sądu Najwyższego,z 16 października 1894 l.9628,względnie akty powiatowego miejsko delegowanego do L.53653/894 sygnatura registratury VII.1679/891,które do rozprawy zażądać należy,tudzież nowo sporządzony plan zamku na Wawelu w

23/1,23/2 w odpisie pod 23/1,i 23/2 załączony,którego pierwopis znajduje się w powołanych wyżej aktach c.k.Komisarza dla sprostowania ksiąg gruntowych,i które to akty zażądać należy.

Jak przed rokiem 1891 tak po tym roku aż do oddania Funduszowi krajowemu c.k.Wojskowość względnie ck.Skarb

państwa drogi na parcelach 29 i 30/1 wojskowość utrzymywała, je czyściła i szutrowała.

D o w ó d: świadkowie wyż powołani Władysław Bialek i Andrzej Makus.

Co do parceli 24 to przedewszystkiem nadmienić należy, że parcela ta nie jest drogą, ale integralną częścią dawnej parceli 21, która stanowi dziedziniec przed dawnym szpitalem wojskowym.

Tak dawna parcela 21 jak nowa parcela 24 leży w obrębie murów fortyfikacyjnych.

D o w ó d: plan 23 i naocznia sądowa.

Na tej parceli 21 ck. wojskowość plac tem czyściła zamiatała i szutrowała urządziła dwa ogródki a nadto na obecnej parceli 24 zbudowała podziemny przechód do wykuszu czyli wierzyczki znajdującej się na murze fortyfikacyjnym. Wstęp na ten plac był początkowo publiczności zabroniony, a przystęp do niego możliwym był przez wybudowaną przez Wojskowość bramę oznaczoną na planie 23/ liczbą 9. Bramę tę pilnowała ck. wojskowość przez postawioną tam wartę i często w dzień, a zawsze na noc ją zamykała kluczem, który znajdował się zawsze w rękach ck. wojskowości.

D o w ó d: plan 23/ naocznia sądowa i wyż powołani świadkowie Władysław Bialek i Andrzej Makus.

Dnia 7 sierpnia 1905 r. ck. wojskowość oddała w posiadanie i na własność Wydziałowi krajowemu, względnie Funduszowi krajowemu, Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem szereg parcel w skład zamku wawelskiego wchodzących, a między temi sporne parcele 29, /dawna 2531/ 30/1/dawna 2529/ i 33/dawna 2525/ zaś dnia 1 lipca 1911 dalsze parcele, a

między niemi sporną parcelę 24 część dawnej parceli 21/. ,

D o w ó d:Protokoły oddania wyżwymienionych parcel z dnia 7 sierpnia 1905 i z 1 lipca 1911,znane stronie powodowej z rozprawy przed ck. Komisarzem dla sprostowania ksiąg gruntowych,przy rozprawie przed ck.Sądem przedłożyć się mające i wyż powołani świadkowie Władysław Bialek i Andrzej Makus.

Od chwili oddania znajduje się Kraj względnie Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w posiadaniu tych parcel spornych mianowicie na tych drogach ogrodzenia z drutów kolczastych,urządził tablice zabraniające chodzenia po stokach poumieszczał,drogę prowadzącą na zamek od ulicy podzamcze i Kanonicznej,oznaczoną nr.nową 33 /tudzież balustradę przy tej drodze,składającą się z słupów kamiennych i sztab żelaznych naprawiał,niemniej drogi oznaczoną nowym nr.parceli 29 i 30/1 i należące do niej balustrady swoim kosztem utrzymywał,drogi prowadzące na Wawel kazał zamiatać,i w tym celu osobnego robotnika Stanisława Samka opłacał i dotychczas opłaca.

D o w ó d :świadkowie Karol Skawiński architekt i zarządca zamku na Wawelu,Franciszek Radwański podmajstrzy restauracyi na Wawelu,Michał Przybył robotnik dzienny,pracujący na Wawelu,Stanisław Kozioł,zamiatacz wszystkich dróg prowadzących na Wawel,i Stanisław Samek stróż zamkowy wreszcie naocznia sądowa.

W r.1812 oczyścił z błota zakład czyszczenia miasta drogi pod nowemi lk.kat 29 i 30/1 i 33 wskutek ingresu na biskupstwo Księcia Sapiehy.

Za roboty odnośne kazał sobie magistrat m.Krakowa zapłacić kwotę 448 Kor.którą Fundusz krajowy rzeczywiście uiścił.

D o w ó d; pismo tegoż Magistratu z 11 maja 1912 do l. 28427 tudzież kwit z 8 lipca 1912 strona księgi 1068 pod 24/1 24/1,24/2i 24/2 i 25/1 ,25/2 w odpisach załączone,na żądanie przy roz- 25/1,25/2,prawie w pierwopisach okazać się mające.

Oczywiście nie mógłby żądać Magistrat zapłaty za oczyszczenie dróg, gdyby one były własnością gminy m.Krakowa.

VI.Umowa 1/ jest kontraktem kupna i sprzedaży,gdyż zawiera wszystkie cechy,wymagane w §.1053 ust.cyw.a okoliczność,wytknięta przez stronę powodową,że umowa ta nie ma odpowiedniego napisu rzeczy nie zmienia,gdyż nie napis,ale treść aktu prawnego,rozstrzyga o właściwości aktu prawnego.

Zarzut więc pozwu,że strona pozwana nie wykazała tytułu własności i prawnego nabycia dróg na Wawel niema prawnej podstawy.

VII.Strona powodowa mylnie tłumaczy przepis §.8 ustawy budowlanej dla miasta Krakowa z 17 lipca 1883 nr.63 Dz. ust.kr.

Wszak przystęp do gruntów zamku wawelskiego od ulicy Kanonicznej i placu Bernadyńskiego przysługuje pozwanemu Funduszowi drogami na parcelach spornych 29,30/1 i 33, więc nie miałby Magistrat prawa zakazać budowy na gruntach zamku wawelskiego,a gdyby to uczynił,to pozwany Fundusz wniósłby do Wydziału krajowego,jako władzy przełożonej rekurs który wobec prawnego stanu rzeczy i wobec okoliczności,że zamek na Wawelu jest rezydencyą cesarsk̨ą,nie wątpliwie pożądany cel osiągnąłby.

VIII.Twierdzi strona powodowa,że powszechne jest zdanie prawników/? !/,że w razie zmian politycznych więcej jest szanowana własność prywatna i gminna niż własność Kraju

i że w takim wypadku pewniejszy byłby dostęp do zamku wawelskiego,gdyby sporne drogi były intabulowane na gminę m.Krakowa.

Zauważyć należy,że kwestya ta usuwa się z pod ocenienia prawników,gdyż gdyby nieprzyjaciel zajął Kraków żadnych praw nieuznawałby i kierując się zasadą „inter arma silent leges" złożyłby z urzędów prezydenta i członków rady miasta i oddałby zarząd miasta w ręce któregoś z swych oficerów.

Z drugiej strony dziwić się należy,że strona powodowa tego nie rozumie,że nawet w razie,oczywiście wykluczonym,gdyby spór niniejszy wygrała,zamierzonego celu, t.j.uzyskania przystępu do zamku wawelskiego osiągnąć nie może.

Rzut oka na plan 23/ przekonuje bowiem,że między spornemi drogami znajduje się wielki dziedziniec zamkowy oznaczony 1.16,którego prawo własności bez żadnych ciężarów zapisane jest na rzecz pozwanego funduszu krajowego,a powodowa gmina w pozwie swym żadnych praw do tego dziedzińca nie podniosła.Więc nawet własność spornych dróg nie umożliwiłaby powodowej gminie prawa przystępu do zamku wawelskiego.

IX.Zarzut,że Wydział krajowy na pismo Prezydenta miasta z 28 kwietnia 1913 zawierający prośbę o zwołanie konferencyi celem rokowań o załatwienie sprawy obecnie spornej,nie dał odpowiedzi z prawdą się nie zgadza.

Przeciwnie w odpowiedzi na to pismo wyznaczył Wydział krajowy czas i miejsce odbyć się mającej konferencyi, na co otrzymał zawiadomienie,że wyznaczeni do rokowań delegaci rady m.Krakowa wskutek innych zajęć przybyć nie mogą.

Okoliczność powyższa w razie potrzeby udowodni strona pozwana.

X.Żądanie pozwu,aby c.k.sąd orzekł,że drogi sporne są drogami gminnemi nie ma prawnej podstawy,gdyż orze-

ale do którego? zamknięto się [illegible]!

czenie,do jakiej kategoryi droga należy, do zakresu działania władz administracyjnych a nie c.k.Sądu.

Wnosi tedy pozwany Fundusz krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem aby ck. Sąd orzekł ,że oddala się powodową gminę m.Krakowa z żądaniem zawartym w pozwie wniesionym do c.k. Sądu z 5 czerwca 1913r. do lcz.Cg.I.294 i że powodowa Gmina winna jest zapłacić w 14 dniach pozwanemu Funduszowi krajowemu pod surowością egzekucyi koszty niniejszego sporu.

Pełnomocnictwo w aktach.

Dr Stanisław Bilinski

G.A.Kraków II.Wawel 5

20

C.k. Najwyższy Trybunał sądowy powziął w sprawie założenia księgi grunt.dla gminy kat,Kraków II.Wawel wskutek rekursu rewizyjnego funduszu krajowego krol.Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

1 /przeciwko uchwale ck.sądu krajowego w Krakowie jako sądu rekursowego z 14 września 1912 Lcz.R.IV.502/12 o ile nią na rekurs funduszu krajowego zatwierdzono uchwałę ck.Komisarza dla sprostowania ksiąg gruntowych z 18 lipca 1912 G.A.Kraków II.Wawel 1,5,w którego ustępie II.wspomniany wyżej fundusz krajowy z żądaniem o wpis na jego rzecz prawa własności parcel gruntowych 29,33,30/1 i 40/1,gminy Kraków Wawel odesłano na drogę sporu przeciwko gminie miasta Krakowa.

2 /wskutek rekursu rewizyjnego wspomnianego wyżej funduszu krajowego przeciwko uchwale ck.sądu krajowego w Krakowie jako sądu rekursowego z 24 listopada 1912 Lcz.R.IV.642/12 17,którą na rekurs funduszu krajowego zatwierdzono uchwałę ck.komisarza dla sprostowania ksiąg gruntowych z 26 października 1912 Lcz.G.A.Kraków II.Wawel 5 o ile nią fundusz krajowy odnośnie do roszczonej własności parceli grt.24 w Krakowie odesłano na drogę sporu przeciwko gminie Kraków,następującą uchwałę: Uwzględnia się rekursy rewizyjne oraz zmienia się zaczepione uchwały sądu rekursowego w tym kierunku,że gminę miasta Krakowa z żądaniem,by w nowo założyć się mającej księdze gruntowej dla gminy katastralnej Kraków II Wawel wpisano na rzecz gminy miasta Krakowa prawo własności nowo powstałych parcel gruntowych 24,29,33, i 30/1 które odpowiadają parcelom gruntowym względnie częściom parcel wedle dotychczasowego oznaczenia w księdze gruntowej w prot.poz 5 bliżej oznaczonym a wchodzącym w skład realności lwh.1783 gminy Krakowa odsyła się na drogę sporu z tem dołożeniem ,że gdyby gmina w przeciągu 30dni pozwu przeciwko Funduszowi krajowemu król.Galicyi i Lodomeryi wraz z W.Ks.Krakowskiem nie wniosła lub też nale-

№ 1

życie nie popierała, nastąpi wpis prawa własności wspomnianych wyżej parcel gruntowych w nowej księdze gruntowej na rzecz Funduszu krajowego król. Galicyi i Lodomeryi z W.Ks. Krakowskiem z tem ograniczeniem, że posiadłość ta przeznaczoną jest po wieczne czasy na rezydencyę Jego Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej Mości i Jego Najdostojniejszej Dynastyi. Odnośnie do nowo powstałej parceli gruntowej 40/1 znosi się obie uchwały niższych instancyi, oraz poleca się komisyi dla założenia ksiąg gruntowych przeprowadzenie dalszych dochodzeń odnośnie do tej parceli oraz powzięcie nowej uchwały na wnioski stron.

Powody: Nowo powstałe parcele gruntowe 24,29,33,30/1 są drogami, które znajdują się na obszarze posiadłości oznaczonej jako zamek na Wawelu, nowa parcela drogowa 24 stanowi wedle wykazu załączonych kopii mapy katastralnej (podworze) [l. 22 odrębna parcela] naokoło istniejącego dawniej szpitala garnizonowego oraz znajdujące się w obrębie muru otaczającego zamek i jest zatem oczywiście przynależnością budynku szpitalnego. Nowa parcela gruntowa 29 odpowiada dawnej parceli grt. 2531 [przy granicy] natomiast nowa parcela gruntowa 30/1, odpowiada dawnej 2529. W posiadaniu obu tych parcel [części 2529] gruntowych utrzymał ck. Najwyższy Trybunał sądowy orzeczeniem prowizoryalnem z 16 października 1894 L.16175 ck. Skarb wojskowy przeciwko gminie miasta Krakowa. Parcela grt. 33 odpowiadająca dawnej parceli gruntowej 2525 jest główną drogą wjazdową na zamek leży (w obszarze) [zewnątrz muru] muru otaczającego, musi się ją zatem uważać także jako przynależność zamku Krajowy fundusz galicyjski wykazał zresztą dokumentami a w szczególności raportami wojskowej władzy budowlanej, że skarb wojskowy urządził i utrzymywał drogi znajdujące [L. 494 Ke] się na obszarze zamku, że na drodze wjazdowej do zamku znajduje się zamykająca [mógły] się brama L.9. którą właściciele zamku mogli i mogą zamek zamknąć. Z okoliczności, że ogół używał wszystkich

1/
2/
3/
4/
5/

N 1

wspomnianych wyżej dróg, nie można wcale wnioskować o posiadaniu gminy Krakowa ponieważ z jednej strony gmina ta nie może ogólne używanie podawać za źródło swego szczególnego posiadania, a to tem mniej, ponieważ ona wcale (nie twierdzi) jakoby to ogólne używanie zarządziła lub też go chciała, z drugiej strony ponieważ zamek sam mógł być celem odwiedzin a wobec tego stanu sprawy zwiedzający nie mogli ani sami nabyć posiadania dróg, ani też jakiegokolwiek prawa na nich ani dla siebie, ani też dla gminy Krakowa. Zresztą wykazano dokumentami że gmina Kraków pobrała z funduszu krajowego w ostatnim czasie koszta urządzenia dróg na obszarze zamku, a tem samem uznała jego prawo własności do dróg na zamku. Odnośnie do nowych parcel gruntowych 24,29,30/1, i 33 musi się zatem przyjąć, że znajdują się one nie w posiadaniu gminy miasta Krakowa, lecz w posiadaniu funduszu krajowego królestwa Galicyi i t.d. a to przy obliczeniu posiadania prawozlewcy jego od dłużej jak lat dziesięciu, wobec czego wniosek funduszu krajowego na warunkowy wpis własności tych parcel gruntowych na jego rzecz oraz na odesłanie gminy Krakowa z jej roszczeniami o własność na drogę sporu uzasadniony jest w postanowieniach §§.9,28 i 30 ustawy z 11 grudnia 1906 L.246 Dz.up. Odnośnie do nowej parceli grt.40/1, która powstała z dawnej parceli gruntowej 5 a nie z parceli gruntowej 2528 gdyż ta ostatnia stanowi nowę parcelę gruntową 40/2, nie jest stan posiadania wyjaśniony.

Nie ustalono przedewszystkiem, czy dawna parcela gruntowa 5 stanowi stok wzgórza Wawelu, czy porośnięta jest trawą, a w szczególności, czy twierdzenie funduszu krajowego, że ta parcela gruntowa 5 jest poręczami oraz od sąsiedniego gruntu gminnego zamkniętą na co ofiarowano dowód ze świadków, odpowiada prawdzie, lub też czy prawdziwem jest twierdzenie gminy Krakowa, że ta parcela od dłuższego czasu stanowi ulicę. Wobec braku potrzebnych ustaleń niedopuszczalnem jest rzeczowe rozstrzygnienie odnośnie do parce-

li grt.40/1 wobec czego należało niższosądowe rozstrzygnienia w tym zakresie znieść. Skoro niższosądowe rozstrzygnienia zawierają oczywistą niesprawiedliwość, należało po myśli §.16 ces.pat. z 9 sierpnia 1854 L.208 dz.u.p.który znajduje w niniejszym wypadku zastosowanie wedle §.24 ustawy z 11 grudnia 1906 Dz.u.p. L.246 wdać się w rzeczowe załatwienie rekursów rewizyjnych.-

Delegowana komisya dla sprostowania ksiąg gruntowych będzie miała obecnie rozwiązać powstała wskutek zmiany niższosądowych rozstrzygnień pytanie, czy trzecim osobom przysługują służebności na niektórych parcelach które należeć mają do galicyjskiego funduszu krajowego.

C.k.Najwyższy Trybunał sądowy Wiedeń, dnia 5 lutego 1913:/ podpis nieczytelny /...................................

O tej decyzyi ck.Sądu Najwyższego w Wiedniu z dnia 5 lutego 1913 R.IV.15 i 15/13 zawiadamia się interesowanych wyznaczając równocześnie na skutek polecenia w tej decyzyi zawartego termin w biurze podpisanego Komisarza na dzień 2 kwietnia 1913 o godzinie 10 rano celem przeprowadzenia dalszych dochodzeń odnośnie do nowej parceli 40/1:/ul św.Idziego:/ i odnośnie do ewentualnych wniosków, co do ustanowienia służebności przez parcele wpisane obecnie na rzecz Galicyjskiego funduszu krajowego i na ten termin wzywa się:

1/Magistrat miasta Krakowa imieniem Gminy miasta Krakowa do rąk adw. Dra.Bąkowskiego.

2/Magistrat miasta Krakowa imieniem dobra publicznego do rąk Wgo Pana sekretarza Magistratu Dra Wydro.

3/Kapitułę katedralną w Krakowie do rąk przewielebnego X.kanonika Dra Czesława Wądolnego.

4/Wydział krajowy imieniem Galicyjskiego funduszu krajowego do rąk Syndyka krajowego J.Wgo Pana adw.Dra.Bielińskiego we Lwowie

5/Ekspozyturę ck.Prokuratoryi Skarbu w Krakowie imieniem ck Skarbu i kapituły katedralnej w Krakowie.

6/ Pana Władysława Chrzanowskiego ck.elewa ewidencyjnego w Krakowie z tem,że Komisya po zjawieniu się wezwanych w lokalu komisarza uda się na miejsce tj.na parc.40/1.

7/Równocześnie doręcza się 1 egzemplarz tej uchwały ck.Sądowi krajowemu oddział VII.w Krakowie jako Sądowi hipotecznemu celem przepisania w ślad §.34 u.h.s.własności parc. 24,29,30/1,i 33 z wyk,hip, liczba 7 ks.gr.gm.kat.Kraków II.Wawel na rzecz Funduszu krajowego król.i Lodomeryi z W.Ks. Krakowskiem z tem ograniczeniem na karcie B,i C nowo utworzyć się mającej realności,że posiadłość ta przeznaczoną jest po wieczne czasy na rezydencyę Jego Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej Mości i Jego Najdostojniejszej Dynastyi lub przez przepisanie tych parcel do realności lwh.5 ks.gr.gm.kat. Kraków II Wawel po odpisaniu ich z realności lwh.7 tejże gminy,oraz zanotowania na karcie A realności wyk.hip.l.7.ks.gr.gm.kat.Kraków II.Wawel-Gminy miasta Krakowa własnej,że uchwała Komisarza dla sprostowania ks.gr.na podstawie której parc.40/1 weszła w kład tej realności została zniesioną.

C.k. Komisarz dla sprostowania ksiąg gruntowych

Kraków dnia 11 marca 1913

podpis nieczytelny.

4/Wydział krajowy imieniem Galicyjskiego Funduszu krajowego do rąk Syndyka krajowego J.Wgo Pana adw.Dra.Bielińskiego we Lwowie

5/Ekspozyturę ck.Prokuratoryi Skarbu w Krakowie imieniem ck Skarbu i Kapituły katedralnej w Krakowie.

6/ Pana Władysława Chrzanowskiego ck.elewa ewidencyjnego w Krakowie z tem, że Komisya po zjednoczeniu się wezwanych w lokalu komisarza uda się na miejsce tj.na parc.40/1.

7/Równocześnie doręcza się 1 egzemplarz tej uchwały ck.Sądowi krajowemu oddział VII.w Krakowie jako Sądowi hipotecznemu celem przepisania w ślad §.34 u.h.s.własności/ 24,29,30/1,i 33 z wyk,hip. parc.

liczba 7 ks.gr.gm.Kat.Kraków II.Wawel na rzecz Funduszu krajowego Król.i Lodomeryi z W.Ks. Krakowskiem z tem ograniczeniem na karcie B,i C nowo utworzyć się mającej realności, że posiadłość ta przeznaczona jest po wieczne czasy na rezydencyę Jego Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej Mości i Jego Najdostojniejszej Dynastyi lub przez przepisanie tych parcel do realności lwh.5 ks.gr.gm.kat. Kraków II Wawel po odpisaniu ich z realności lwh.7 tejże gminy,oraz zanotowania na karcie A realności wyk.hip.l.7.ks.gr.gm.kat.Kraków II.Wawel-Gminy miasta Krakowa własnej, że uchwała Komisarza dla sprostowania ks.gr.na podstawie której parc.40/1 weszła w skład tej realności została zniesiona.

C.k. Komisarz dla sprostowania ksiąg gruntowych

Kraków dnia 11 marca 1913

podpis nieczytelny.

Ltab.3438/13

154

2/.

Pismem z dnia 11 marca 1913 G.A.Kraków II.Wawel 5.udzielił Krakowskie c.k.komisarz dla sprostowania ksiąg gruntowych tutejszemu c.k.sądowi krajowemu jako hipotecznemu odpis decyzyi c.k.Sądu Najwyższego we Wiedniu z dnia 5 lutego 1913. R.IX.14 i 15/13 między innemi celem przepisania w ślad §.34 u.h.s.własności parceli 24.29.30/1 i 33 z wykazu hip.liczba 7.ksiąg gruntowych gminy katastralnej Kraków II.Wawel na rzecz Funduszu krajowego Król.Galicyi i Lodomeryi z W.Ks.Krakowskiem z ograniczonem podanem w powyż powołanej decyzyi na kartach B.i C.nowo utworzyć się mającej realności lub przez przypisanie tych parcel do realności lwh.5 ksiąg gruntowych gminy katastralnej Kraków II.Wawel po podpisaniu ich z realności lwh. 7 tejże gminy.

W załatwieniu powyższego pisma Krakowskiego ck.komisarza dla sprostowań ksiąg gruntowych tutejszy c.k.sąd krajowy uchwałą z dnia 18 kwietnia 1913.ltab.2895/13 oznajmił,że wobec brzmienia decyzyi c.k.Sądu najwyższego z dnia 5 lutego 1913.R.14 i 15/13/1 nie wydaje na razie żadnego zarządzenia hipotecznego co do powyż wymienionych parcel gruntowych.

Obecnie pismem z dnia 28 kwietnia 1913 G.A.Kraków II.Wawel 5/28 do tutejszego sądu krajowego wystosowanem ten sam c.k.komisarz dla sprostowania ksiąg gruntowych ponowił prośbę o wydanie uchwały zarząd mającej przydzielenie parcel przyznanych funduszowi krajowemu z realności lwh.7 ksiąg gruntowych gminy katastralnej Kraków II Wawel,gminy miasta Krakowa własnej do realności lwh.5 tejże gminy katastralnej Funduszu krajowego własność stanowiącej motywując prośbę tę tem że przy ferowaniu Jego uchwały z dnia 18 lipca 1912.G.A.Kraków II.Wawel 5/4 zaszła w ustępach I.i II.pomyłka o tyle,że tenor brzmiał wedle §.9.u.h.s.,a nie jak powinien,wedle §.33.u.h.s.,chociaż pomył-

ka ta uszła uwagi sądów wyższych instancyi w szczególności przy wydaniu decyzyi c.k.sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 1913.R.14 i 15/13/1 to jednak nie może ona naruszać wyraźnych i stanowczych postanowień zawartych w §§.33 i 34 u.h.s./o bezwarunkowości wpisów/.

W załatwieniu tej ponownej prośby krakowskiego c.k.komisarza dla sprostowań ksiąg gruntowych i z przyczyn w niej wyłuszczonych,postanawia c.k.sąd krajowy wobec tego,że c.k.sąd Najwyższy decyzyą z dnia 5 lutego 1913 l.cz.R.IV.14 i 15/13/1 odesłał do drogi sporu gminą miasta Krakowa z żądaniem,by na jej rzecz wpisano prawo własności parcel gruntowych lk.24,29,33 i 30/1 w nowej księdze gruntowej dla gminy katastralnej Kraków Dzielnica II oraz zezwolił na wpis prawa własności tych parcel na rzecz Funduszu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W.Ks.Krakowskiem z ograniczeniem w tej decyzyi podanem to przepisane prawa własności już teraz przeprowadzić i tem samem zarządza,aby parcele lk.24,29 30/1 i 33 odpisane zostały z karty A.posiadłości lwh.7 ksiąg gruntowych gminy katastralnej Kraków Dzielnica II.Wawel objętej,na rzecz gminy stoł.krol.m.Krakowa wpisanej oraz aby parcele te dopisane zostały na karcie A.realności lwh.5 ksiąg gruntowych gminy katastralnej Kraków Dzielnica II.objętej,funduszu kraj wego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem własnej przytoczone we wyż wzmiankowanej decyzyi c.k.sądu Najwyższego ograniczenie prawa własności wpisane już jest na kartach B i C.wykazu hipotecznego l.5.ksiąg gruntowych gminy katastralnej Kraków Dzielnica II.Wawel/.-

O tem zawiadamia się:

1/Wydział krajowy we Lwowie imieniem Funduszu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W.Ks.Krakowskiem do rąk p.adw.Dra. Wielińskiego we Lwowie.

2/Gminę stołecznego krol.miasta Krakowa do rąk pana adwokata Dra.Bąkowskiego w Krakowie.

3/ Pana c.k.komisarza dla sprostowania ksiąg gruntowych w Krakowie.

4/ c.k.Ewidencyę katastru podatku gruntowych w Krakowie/Reambat .nowych zdjęć/.

5/c.k.Urząd wymiaru należytości w Krakowie.-

6/ck.Administarcyę podatków w Krakowie.-

7/Magistrat miasta Krakowa.-

C.k.sąd krajowy cyw.O.VII.

W Krakowie dnia 9 maja 1913.

podpis nieczytelny

3/.

Lwz.751/14

W Y C I Ą G Z K S I Ę G I G R U N T O W E J

dla gminy katastralnej

Kraków II Wawel

Liczba wykazu hipotecznego 9 — Gmina katastralna Kraków II Wawel

Sąd powiatowy Kraków

K A R T A S T A N U M A J Ą T K O W E G O

Liczba porządkowa	Liczba katastralna	
1	24	droga
	29	droga
	30/1	droga
	33	droga

Wpis.

Karta posiadania.

1 Lt.4212 pod.3czerwca 1913 Odpisane z Lwh.5 tej ks.parceli lkat. 24,29,30/1, i 33tu się przenosi.

Karta własności.

1 Lt.4212 pod 3 czerwca 1913 Na podstawie dochodzeń przeprowadzo-
1,2,3.nych w myśl ustawy z dnia 11 grudnia 1906 L.246 Dz.u.p.wpisuje się prawo własności dla Funduszu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

2. Notuje się,że realność ta przeznaczona jest po wieczne czasy stale na umieszczenie rezydencyi Jego Cesarskiej i Królewskiej Mości i Najdostojniejszej Jego Dynastyi.-

3. Lt.4507 pod 15 czerwca 1913 Notuje się,że Gmina stołecznego kró lewskiego miasta Krakowa wytoczyła spór o własność tej realności

K A R T A   C I Ę Ź A R Ó W.

1 Lt.4212 pod 3 czerwca 1913 Na podstawie dochodzeń przeprowadzonych w myśl ustawy z dnia 11 grudnia 1906 L:246 Dz.u.p.

W p i s

wpisuje się,że realność ta przeznaczona jest po wieczne czasy stale na umieszczenie rezydencyi Jego Cesarskiej i Królewskiej Apostoskiej Mości i Najdostojniejszej Jego Dynastyi.

C.k.Urząd ksiąg gruntowych
Kraków d.1 lipca 1913
Wiśniowski
L.S.

154

rowadzó

czasy

ewskiej

454

KARTA CIĘŻARÓW.

1 Lt.4212 pod 9 czerwca 1913 Na podstawie dochodzeń przeprowadzonych w myśl ustawy z dnia 11 grudnia 1906 L:246 Dz.u.p.

Wpis

wpisuje się, że realność ta przeznaczona jest po wieczne czasy stale na umieszczenie rezydencyi Jego Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej Mości i Najdostojniejszej Jego Dynastyi.

C.k.Urząd ksiąg gruntowych
Kraków d.1 lipca 1913

Wiśniowski

L.S.

4/1 158

O d p i s

L. 65662/901 Kraków dnia 14 grudnia 1901 r.

Wysoki Wydziale Krajowy !

Reskryptem z dnia 29 lipca 1901 r. L. 47422, zawiadomił mię Wysoki Wydział Krajowy, że układy prowadzone z c. i k. Administracyą wojskową o opróżnienie Wawelu i budowę nowych koszar, szpitali i innych budynków wojskowych nie przyszły jeszcze do skutku.-

Niemniej zawiadomiła mnie i c. i k. Komenda I. korpusu w Krakowie pismem z dnia 26 sierpnia 1901 r. L. 3087, że c. i k. Ministerstwo wojny reskryptem z dnia 19 sierpnia 1901 r. 8/H B. Nr. 2385 poleciło jej zawiadomić gminę miasta Krakowa, że budowa nowych koszar, szpitali i innych budynków, jakie wskutek mającego nastąpić opróżnienia Wawelu, dla c. i k. Administracyi wojskowej w Krakowie okazały się potrzebne, w bieżącym roku rozpoczętą być nie może, gdyż roboty przygotowawcze nie postąpiły jeszcze o tyle, aby c. i k. Ministerstwo wojny do zawarcia ostatecznych układów z Wysokim Wydziałem krajowym przystąpić mogło.

Rada miasta Krakowa na posiedzeniu w dniu 5-go grudnia 1901 przyjmując do wiadomości wyjaśnienia powyż powołanymi reskryptami objęte,uchwaliła wnieść ponownie petycyę tak do Wysokiego Wydziału Krajowego, jak i Wysokiego Koła polskiego w Wiedniu o jak najszybsze doprowadzenie do skutku opróżnienia Wawelu i łączącej się z tem budowy nowych koszar, szpitali i innych budynków wojskowych tak, iżby budowa nowych objektów z początkiem roku 1902 rozpoczętą być mogła, a co za tem idzie i Wawel w najbliższej przyszłości opróżniony został.

W wykonaniu powyższej uchwały Rady miasta z dnia 5 grudnia 1901 r. mam zaszczyt upraszać Wysoki Wydział Krajowy o podjęcie

dalszych kroków dążących do jak najspieszniejszego i pomyślnego zakończenia tej sprawy, obchodzącej już nie tylko samą gminę sto król. miasta Krakowa, lecz i cały ogół narodu polskiego, tem więcej, że gmina miasta Krakowa mając na względzie ważność tej sprawy, przychyliła się bądź też oświadczyła gotowość do uwzględnienia wszelkich postulatów przez Wysoki Wydział Krajowy, względnie c. i k. Administracyę wojskową w tej mierze postawionych, a ustawa z dnia 3-go lipca 1901 r. Nr. 98 Dz.p.p. upoważniająca c.k. Ministerstwo Skarbu do sprzedaży nieruchomości na Wawelu krajowi Galicyi, załatwiła już stanowczo najważniejszą część tej sprawy.

Wkońcu mam zaszczyt jeszcze zwrócić uwagę Wysokiego Wydziału krajowego, na okoliczności podniesione już w poprzedniej petycyi z dnia 7-go lipca 1901 r. L. 48920, a mianowicie, że z powodu ogólnego zastoju ruchu budowlanego, jaki w ostatnich latach w Krakowie ma miejsce i panującej wskutek tego nędzy pomiędzy klasą robotniczą, jak najprędsze rozpoczęcie budowli w mowie będących byłoby istnem dobrodziejstwem już nie tylko dla klasy pracującej, ale i dla przedsiębiorców i dostawców budowlanych.
Szarski mp. Prezydent miasta.

./.

(Wydział Krajowy Lwów podano dnia 19/12 1901 L. 88351/1073
Do Wysokiego Wydziału Krajowego we Lwowie.
Petycya Rady miasta st. kr. miasta Krakowa o jak najszybsze doprowadzenie do skutku opróżnienia Wawelu i łączącej się z tem budowy nowych koszar, szpitali i innych budynków wojskowych.-

Na podstawie upoważnienia udzielonego c.k. Ministrowi Skarbu ustawą z dnia 3. lipca 1901 r. DZ.u.p. Nr 98. ustępuje niniejszem c.k. Skarb Państwa będące w używaniu Administracyi wojskowej przedmioty nieruchomej własności Państwa na Wawelu w Krakowie, oraz z wszystkiemi na nich znajdującemi się, do c.k. Skarbu należącemi zabu[illegible] gru[illegible]ściami, niemniej z wszelkiemi prawami i ciężarami [illegible] nieruchomości [illegible] takim stanie, w jakim te przedmioty w dniu oddania znajdować się będą, na własność Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, a to w zamian za przyjęte przez ten kraj, niżej wyszczególnione świadczenia wzajemne.

Główny ustęp kontraktu nabycia części Wawelu od Skarbu przez Kraj

Przedmioty te stanowią ciała hipoteczne następujących wykazów księgi gruntowej gminy katastralnej, a to:

Whl. 508 z parcelami budowlanemi Nr. 569, 570, 571, 572, 586, 587, 588, 589, 590/1, 590/2, 590/3, i 591; Whl. 509 z parcelą gruntową Nr. 22; Whl. 512 z parcelami budowlanemi Nr. 581 i 585; Whl. 513 z parcelą budowlaną Nr. 580, których własność na rzecz c.k Skarbu Państwa jest zaintabulowana, wreszcie ciało hipoteczne whl. 504 z parcelami budowlanemi Nr. 573, 575, i 576, którego

Na podstawie upoważniena udzielonego c.k.Ministrowi Skarbu ustawą z dnia 3.lipca 1901 r.DZ.u.p.Nr 98. przenosi c.k.Skarb Państwa będące w używaniu Administracyi wojskowej przedmioty nieruchomej własności Państwa na Wawelu w Krakowie,oraz z wszystkiemi cna nich znajdującymi się,do c.k.Skarbu należącemi zabudowaniami i przynależytościami,niemniej z wszelkiemi prawami i ciężarami z posiadaniem tych nieruchomości połączonemi,w takim stanie,w jakim te przedmioty w dniu oddania znajdować się będą,na własność Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkie KsięstwemKrakowskiem,a to w zamian za przyjęte przez ten kraj , niżej wyszczególnione świadczenia wzajemne.

Przedmioty te stanowią ciała hipoteczne następujących wykazów księgi gruntowej gminy katastralnej, a to:

Whl.508 z parcelami budowlanemi Nr.569,570,571,572, 586,587,588,589,590/1,590/2,590/3, i 591;Whl.509 z parcelą gruntową Nr.22;Whl.512 z parcelami budowlanemi Nr.581 i 585;Whl.513 z parcelą budowlaną Nr.580,których własność na rzecz c.k Skarbu Państwa jest zaintabulowaną,wreszcie ciało hipoteczne whl.504 z parcelami budowlanemi Nr.573,575,i 576,którego

Na podstawie upoważnienia udzielonego c.k.Ministrowi Skarbu ustawą z dnia 3.lipca 1901 r.DZ.u.p.Nr 98. przenosi c.k.Skarb Państwa będące w używaniu Administracyi wojskowej przedmioty nieruchomej własności Państwa na Wawelu w Krakowie,oraz z wszystkiemi na nich znajdującymi się,do c.k.Skarbu należącemi zabudowaniami i przynależytościami,niemniej z wszelkiemi prawami i ciężarami z posiadaniem tych nieruchomości połączonemi,w takim stanie,w jakim te przedmioty w dniu oddania znajdować się będą,na własność Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem,a to w zamian za przyjęte przez ten kraj , niżej wyszczególnione świadczenia wzajemne.

Przedmioty te stanowią ciała hipoteczne następujących wykazów księgi gruntowej gminy katastralnej, a to:

Wkl.508 z parcelami budowlanemi Nr.569,570,571,572, 586,587,588,589,590/1,590/2,590/3, i 591;Wkl.509 z parcelą gruntową Nr.22;Wkl.512 z parcelami budowlanemi Nr.581 i 585;Wkl.513 z parcelą budowlaną Nr.580,których własność na rzecz c.k Skarbu Państwa jest zaintabulowana,wreszcie ciało hipoteczne Wkl.504 z parcelami budowlanemi Nr.573,575,i 576,którego

własność na rzecz Skarbu nyłej Rzeczypospolitej Krakowskiej jest wpisana, jednak przysłuża obecnie c.k. austryackiemu Skarbowi Państwa, jako jedynemu prawnemu nstępcy wspomnianej Rzeczypospolitej.

Kraj zaś ze swej strony przeznacza nieruchomości zamkowe Wawelu, stanowiące przedmiot wyżej wymienionych wykazów hipotecznych, stale na rezydencyę Jego Ces.Król.Apostolskiej Mości i Jego Najdostojniejszej Dynastyi.

Królestwo Galicyi zobowiazuje się w zamian za postanowione w poprzednim artykule przeniesienie własności przyczynić się sumą ryczałtową 3,300,000 Koron do kosztów wybudowania budynków, mających zastąpić zamek i inne budynki na Wawelu w Krakowie, które obecnie służą na częściowe pomieszczenie garnizonu i zakładów wojskowych.

Wypłata tej sumy ryczałtowej przez kraj nastąpi częścią w gotówce, częścią przez dostarczenie dwóch gruntów budowlanych.

C.k. Skarb Państwa zezwala niniejszem, aby po oddaniu przedmiotów w posiadanie kraju, prawo własności ciał hipotecznych whl.504, 508, 509, 512 i 513 księgi gruntowej gminy katastralnej miasta Krakowa, które stanowią przedmiot niniejszej transakcyi, zostało zain-

2

własność na rzecz Skarbu nyżej Rzeczypospolitej Kra-

kowskiej jest wyłsama, jednak przysługuje obecnie c.k.

austryackiemu Skarbowi Państwa, jako jedynemu prawnemu

następcy wspomnianej Rzeczypospolitej.

Kraj zaś ze swej strony przeznacza nierucho-

mości zamkowe Wawelu, stanowiące przedmiot wyżej wy-

mienionych wykazów hipotecznych, stale na rezydencyę

Jego Ces. Król. Apostolskiej Mości i Jego Najdostojniej-

szej Dynastyi.

Królestwo Galicyi zobowiązuje się w zamian za postano-

wione w poprzednim artykule przeniesienie własności

przyczynić się sumą ryczałtową 3 ~~do~~ do kosztów wybudo-

wania budynków mających zastąpić zamek i inne budynki

na Wawelu w Krakowie, które obecnie służą na częściowe

pomieszczenie garnizonu i zakładów wojskowych.

Wypłata tej sumy ryczałtowej przez Kraj na-

stąpi częścią w gotówce, częścią przez dostarczenie

dwóch gruntów budowlanych.

C.K. Skarb Państwa zezwala niniejszem, aby po oddaniu

przedmiotów w posiadanie Kraju, prawo własności ciał

hipotecznych whl. 504, 508, 509, 512 i 513 Księgi grun-

towej gminy kata stralnej Miasta Krakowa, które sta-

nowią przedmiot niniejszej transakcyi, zostało zain-

tabulowane dla K r ó l e s t w a G a l i c y i
i L o d o m e r y i z W i e l k i e m K s i ę -
s t w e m K r a k o w s k i e m zb równoczesnem uwidocznieniem, że stanowiące przedmiot powyższych wykazów hipotecznych realności zamkowe na Wawelu, przeznaczone są po wieczne czasy stale na umieszczenie rezydencyi Jego Cesarskiej i Królewskiej Mości Apostolskiej i Najdostojniejszej Jego Dynastyi.

Królestwo Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem udziela dalej zezwolenia aby równocześnie z powyższą intabulacyą jego prawa własności i ograniczenie tego prawa przez wspomniane właśnie przeznaczenie zostało zaintabulowane na karcie ciężarów wykazów hipotecznych, wyżej wymienionych.

Oprócz nieruchomości w Art.I.wymienionych, należą do kompleksu realności zamkowej na Wawelu jeszcze także parcele gruntowe Nr.5,7,10,11,12,17, 21,32,37,38,39,42,45,46,2525,2529,i 2531, stanowiące część ciała hipotecznego, objętego, whl.1783 księgi gruntowej dla gminy katastralnej m.Krakowa; ponieważ prawo własności tego ciała hipotecznego zaintabulo-

tabulowane dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ze równoczesnem uwidocznieniem, że stanowiące przedmiot powyższych wykazów hipotecznych realności zamkowe na Wawelu, przeznaczone są po wieczne czasy stale na umieszczenie rezydencyi Jego Cesarskiej i Królewskiej Mości Apostolskiej i Najdostojniejszej Jego Dynastyi.

Królestwo Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem udziela dalej zezwolenia aby równocześnie z powyższą intabulacyą jego prawa własności i ograniczenie tego prawa przez wspomniane właśnie przeznaczenie zostało zaintabulowane na Karcie ciężarów wykazów hipotecznych, wyżej wymienionych.

Oprócz nieruchomości w Art. I. wymienionych, należą do kompleksu realności zamkowej na Wawelu jeszcze także parcele gruntowe Nr. 5, 7, 10, 11, 12, 17, 21, 32, 37, 38, 39, 42, 45, 47, 2525, 2529, i 2531, stanowiące część ciała hipotecznego, objętego wkł. 1783 księgi gruntowej dla gminy katastralnej m. Krakowa; ponieważ prawo własności tego ciała hipotecznego zaintabulo-

wane jest na rzecz Gminy Krakowa a wspomniane parcele jednak znajdują się oddawna w niezaprzeczonem posiadaniu i używamiu c.k.Skarbu, przyjmuje Kraj a względnie gal.Wydział krajowy obowiązek bezzwłocznego wyjednania u gminy m.Krakowadokumentu tabularnego, w którym ta gmina zezwala, any powyższe parcele z whlA 1783.księgi gruntowej gminy katastralnej Kraków w stanie wolnym od ciężarów zostały wydzielone i do jednego z wykazów hipotecznych w Art.I. wymienionych zostały dopisane, ewentualnie aby dla wymienionych właśnie parcel utworzono osobny wykaz hipoteczny i zaintabulowano prawo własności tego ciała tabularnego dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

?

Królestwo Galicyi zezwala niniejszem wyraźnie, aby wspomniana właśnie intabulacya jego prawa własności nastąpiła tylko i ograniczeniem tego prawa własności przez stałe przeznaczenie tych nieruchomości na rezydencyę Jego Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej Mości i Najdostojniejszej Jego Dynastyi, i aby wspomniane przeznaczenie na karcie własności odnośnego, nowo otworzyć się mającego wykazu hipotecznego było uwidocznione, a wstanie biernym zaintabulowane.

wane jest na rzecz Gminy Krakowa a wspomniane par-

cele jednak znajdują się oddawna w niezaprzeczo-

nem posiadaniu i używaniu c.k.Skarbu, przyjmuje Kraj

a względnie gal.Wydział Krajowy obowiązek bezzwłocz-

nego wyjednania u gminy m.Krakowa dokumentu tabu-

larnego, w którym ta gmina zezwala, aby powyższe par-

cele z wkł. 1783. Księgi gruntowej gminy katastral-

nej Kraków w stanie wolnym od ciężarów zostały wy-

dzielone i do jednego z wykazów hipotecznych w Art.I.

wymienionych zostały dopisane, ewentualnie aby dla

wymienionych właśnie parcel utworzono osobny wykaz

hipoteczny i zaintabulowano prawo własności tego

ciała tabularnego dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi

z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Królestwo Galicyi zezwala niniejszem wyra-

źnie, aby wspomniana właśnie intabulacya jego prawa

własności nastąpiła tylko i ograniczeniem tego pra-

wa własności przez stałe przeznaczenie tych nierucho-

mości na rezydencyę Jego Cesarskiej i Królewskiej

Apostolskiej Mości i Najdostojniejszej Jego Dynastyi,

i aby wspomniane przeznaczenie na rzecz własności

odnośnego, nowo otworzyć się mającego wykazu hipoteczne-

go było uwidocznione, a w stanie biernym zaintabulowane.

C.k.Skarb Państwa zobowiązuje się ze swej strony oddać z pomiędzy parcel gruntowych w tym artykule wspomnianych krajowi parcele gruntowe Nr.17,22, i 21 w fizyczne posiadanie do dna 31 grudnia 1909. Oddanie reszty parcel w hl.1783 gminy katastralnej Krakowa,jako własność gminy tego miasta zaintabulowanych,postanowionem już zostało według art.IV.w terminie dwóch lat od ratyfikacyi niniejszej umowy.o-

ad 5/1

Übersichts-Skizze des „Wawel" in Krakau.

30 HELLER 1910

Legende:

- intabulirt als Eigenthum des Staates
- " " " der Stadtgemeinde Krakau
- " " " der ehemaligen Republik Krakau.
- " " " dem Domcapitel.

1:1440.

m 10 5 0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 110 120 130 140 150 160 170 180 m

Krakau am 2. April 1903.

[signature]

Karl Hughofer-Szalkay Hptm
kommandirt beim Generalstabe.

167

5/1

30 HELLER 30

Jaśnie Wielmożny

Panie Prezydencie!

Umową z dnia Lwów 15 lipca 1903, zawartą między ck.Skarbem państwa z jednej a Królestwem Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z drugiej strony, przeniół c.k.Skarb Państwa będące w używaniu Administracyi wojskowej przedmioty nieruchomej własności Państwa na Wawelu w Krakowie wraz z wszystkiemi na nich znajdującemi się do ck. Skarbu należącemi zabudowaniami, z posiadaniem tych nieruchomości połączonemi, w takim stanie, w jakim te przedmioty w dniu oddania znajdować się będą,na własność Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, a to w zamian za przyjęte, przez ten Kraj umowie tej wyszczególnione świadczenia.

Przedmioty te, których własnośćKraj od ck. Skarbu państwa nabył,stanowią budynki i grunta na Wawelu objęte następującemi wykazami hipotecznemi:whl. 508 z parcelami budowlanemi Nr.569,570. 571,572,586,587,588,589,590/1,590/2,590/3 i 591,whl.509 z parcelą grutową Nr.22,whl.512,z parcelami budowlanemi Nr,581 i 585,whl,513 z parcelą budowlaną Nr. 580, których własność na rzecz ck.Skarbu Państwa jest zaintabulowaną, wreszcie ciało hipoteczne whl,504 z parcelami budowlanemi Nr, 573,575,i 576,którego własność na rzecz Skarbu byłej Rzeczypospolitej Krakowskiej jest wpisaną.

Według ustępu VII.rzeczonej umowy atoli należą do kompleksu realności zamkowej także parcele gruntowe, parcele gruntowe,nr,5,7, 10,11,12,17,21,32,37,38,39,42,45,46,2525,2529,i 2531,stanowiące część ciała hipotecznego, objętego wykazem hipotecznym 1.1783 księ-

gi gruntowej dla gminy miasta Krakowa, i są wprawdzie na rzecz gminy miasta Krakowa jako własność zaintabulowane, wszelako znajdują się one od dawna jako własność w niezaprzeczonym posiadaniu i używaniu c.k. Skarb państwa.

W tymże ustępie rzeczonej umowy przyjął tedy Kraj względnie Wydział krajowy obowiązek bezzwłocznego wyjednania u gminy miasta Krakowa dokumentu tabularnego, w którym ta gmina zezwala, aby powyższe parcele z Whl.1783 księgi gruntowej gminy katastralnej Kraków w stanie wolnym od ciężarów zostały wydzielone, i do jednego z wykazow hipotecznych w Art.I.wymienionych zostały dopisane, ewentualnie aby dla wymienionych właśnie parcel utworzono osobny wykaz hipoteczny, i zaintabulowano prawo własności tego ciała tabularnego dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Przyjęcie tego obowiązku nastąpiło przed porozumieniem sięz Reprezentacyą stołecznego królewskiego miasta Krakowa także dla tego, że zawarcie rzeczonej umowy było pilne, i przyspienia zakończenia sprawy z ck. Skarbem państwa domagało się całe społeczeństwo.

Nadto krakowska rada miejska, według pisma ówczesnego Prezydenta miasta z dnia 14.grudnia 1901 do 1.65665/1 na posiedzeniu dnia 5.grudnia 1901 zwróciła się do Wydziału krajowego „o podjęcie dalszych kroków dążących do jak najspieszniejszego i pomyślnego zakończenia tej sprawy, obchodzącej nietylko samą gminę stoł.król. miasta Krakowa lecz i cały ogół Narodu polskiego, „tem więcej, że gmina miasta Krakowa, mając na względzie ważność „tej sprawy przychyliła się, bądź też oświadczyła gotowość do u„względnienia wszelkich postulaków przez Wydział krajowy względnie ck.Administracyę wojskową w tej mierze postawionych."

Z przedsięwziętych dochodzeń wynika, że parcele wyżwymienione, dotychczas jako własność na rzecz gminy stoł.król.miasta Krakowa intabulowane, od bardzo dawnych czasów, a w każdym

razie od przeszło lat 40 pozostawały w posiadaniu ck. Administracyi wojskowej względnie c.k. Skarbu państwa.

Wszystkie parcele położone wewnątrz zamkowych murów obronnych pozostawały w posiadaniu ck. wojskowości, która te parcele używała i naprawiała, od bram zamkowych posiadała klucze,i bramy te w razie potrzeby zamykała i przez postawienie wart je strzegła, a tem samem miała także w sem władaniu prowadzące do do tych bram drogi.Co się tyczy zaś parcel położonych po za murami zamkowemi, to są to stoki wzgorza, na których ck.wojskowość zbiór trawy i liści corocznie wydzierzawiała.

Następnie dnia 7. sierpnia 1905.według protokołu dnia tego spisanego oddał c.k. Skarb państwa Krajowi w posiadanie oprócz innych parcel gruntowe oznaczone numerami 5,7,10,11.12,17,32,37, 38,39,42,45,46,2525,2529,2531,tudzież parcele budowlane oznaczone numerami 569,571,572,(mury obronne),570,591 i 589,(bramy z strażnicami).

Rzeczone parcele posiada i używa Kraj od chwili ich oddania, wydzierzawiając trawę i liście na stokach, okalając części ich drutem, stawiając na tych stokach tablice, poprawiając drogi i t.d.

Wobec tego stanu rzeczy w razie, gdyby porozumienie między Krajem a gminą st.k.m.Krakowa nie miało przyjść do skutku, w myśl §.9. ustawy z 11 grudnia 1906.1.246.dz.u.p. sprawa wpisu prawa własności rzeczonych parcel, dotąd na tę gminę zaintabulowanych. musiałby być przez urzędującą obecnie c.k.Komisyą dla sprostowania ksiąg gruntowych w Krakowie odesłaną na drogę sądową a wytoczyć się mającym sporze, gminy miasta Krakowa musiałaby być stroną powodową,zaś Kraj stroną pozwną.

Wydział krajowy uważał za wskazane,podnieść stronę prawną sprawy, chociaż ani na chwilę nie wątpi, że wspomiany spór w każdym razie jest wprost wykluczony, gdyż przedmiotem sprawy jest tak Kraju jak miasta Krakowa cel wspolny, a wchodzące w rachubę wartości materyalne są dla gminy tamtejszej prawie bez znaczenia.

Odnowienie bowiem zamku wawelskiego jest dziełem obchodzącym cały nasz Naród, a Wydział krajowy z góry wyklucza aby Reprezentacya stoł. kr. m.Krakowa zmieniła zapatrywanie, wyrażone w uchwale swej Rady z 5,grudnia 1901, i chciała stawiać przeszkody, odraczające ostateczne załatwienie uporządkowania stanu tabularnego Królewskiego Zamku na Wawelu, nabytego na własność wielką ofiarnością Kraju.

Z drugiej strony spór wspomiany, o ile to się da przewidzić, musiałby skończyć się przegraną po stronie tamtejszej gminy a nawet gdyby sądy przeciwnie orzekły, gmina nietylko nie odniosłaby żadnej korzyści, ale nawet spadłyby na nią dotkliwe ,ciężary, jak kosztowny obowiązek utrzymania stoków.i dróg i t.d.

Uprasza tedy Wydział krajowy JWgo Pana Prezydenta o spowodowanie, aby gmina st.kr.miasta Krakowa wobec ck,Komisyi dla sprostowania ksiąg gruntowych złożyła w myśl §.7.ustawy z dnia 11.grudnia 1906.l.246.dz.u.p.oświadczenie, zezwalające, aby stanowiące część ciała hipotecznego, objętego wykazem hipotecznym l.1783.księgi gruntowej dla gminy Katastralnej Stołecznego Królewskiego miasta Krakowa parcele gruntowe, oznaczone,numerami, 5,7,10,11,12,17,21,32,37,38,39,42,45,46,2525,2529 i 2531,z tegoż wykazu hipotecznego l.1783 w stanie wolnym od ciężarów zostały wydzielone, i do jednego z wykazów hipotecznych ciał tabularnych, nabytych umową z 15.lipca 1903,zawartą przez c.k. Skarb państwa z Królestwem Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zostały dopisane, względnie, aby dla wymienionych właśnie parcel utworzono osobny wykaz hipoteczny,i prawo własności tego utworzyć się mającego ciała tabularnego zaintabulowano na rzecz Funduszu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Ustalenie stanu własności Zamku na Wawelu wymaga atoli oprócz wyżwymienionych parcel, także przyłączenia do realności

169

zamkowej na Wawelu parcel gruntowych oznaczonych numerami 6,9 i 2530. Zamek ten ma odzyskać dawną okazałość hojną ofiarnością Kraju, ma stanowić niespożyty pomnik sławnej przeszłości Narodu, i jest przeznaczony na rezydencyę Najjaśniejszego Pana i Jego Dynastyi.

Powinien on tedy stanowić całość harmonijną z odpowiedniem otoczeniem, które świetność tego tak cennego zabytku podnieść powinno.

Należy tedy rozważać, czy obecne otoczenie zamku na Wawelu jest odpowiednie, i nadto obmyślić środki celem zapobierzenia, aby to otoczenie w przyszłości na niekorzyść zamku zmienie nie uległo.

Parcele gruntowe oznaczone liczbami 6 i 2530 są to place, częściowo w sposób prymitywny wybrukowane, i używane na targi ogrodowizny, lub też wynajmowane przedsiębiorcom prowizorycznych bud dla menażeryi lub innych widowisk jarmarcznych, które hałasem i fałszywą muzyką dotkliwie uprzykszają się sąsiedztwu.

Nadto część parceli l.6. bezpośrednio przylega do zamkowego muru obronnego, i obawiać się należy że ten mur będzie zanieczyszczany i uszkadzany, jeżeli stan teraźniejszy trwać dalej będzie.

Parcelę oznaczoną liczbą 9. dzierżawi wojskowość, płacąc nieznaczny czynsz, i używając ją na ujeżdżalnię która wytworzyła czarną długą, dla oka nieprzyjemną smugę na tej parceli.

Sposób użycia rzeczonych parcel gruntowych 6,9,2530 już obecnie czyni ujmę powadze zamku wawelskiego, a stosunki te kiedyś mogą się jeszcze pogorszyć.

Już samo zabudowanie wspomianych trzech parcel oddziałałoby nadzwyczaj niekorzystnien na zewnętrzny wygląd zamku, gdyż nowe budynki czyniłyby wrażenie przedłużenia budowli zamkowych, które jako całość powinny się wyraźnie odcinać od budynków obcych.

Nadto wniesione na tych parcelach budowle według wszelkiego prawdopodobieństwa ani pod względem swego przeznaczenia, ani co do swej postaci zewnętrznej nie mogłyby być pożądanem sąsiedztwem dla starożytnego zamku na Wawelu. Wreszcie budynki te zasłoniłyby wspaniały widok na zamek od ulicy Grodzkiej i Bernardyńskiej.

Wydział krajowy dalekim jest od obawy, aby niebezpieczeństwo to obecnie zagrażało, gdyż wie dobrze, że obecna Reprezentacya miasta nie zezwoliłaby na nic, co tak drogiej dla całego Narodu a w pierwszem rzędzie dla miasta Krakowa pamiątce szkodę, przynieśćby mogło, pominąć atoli niemożna, że ustalenie stanu posiadania i własności zamku wawelskiego musi być dokonane na nieprzewidzialny okres czasu, i że należy, o ile to jest możliwem, przewidzieć wszystko co mogłoby wywrzeć ujemny wpływ na utrzymanie świetności tak wielkiego, ważnego i kosztownego dzieła, jakim jest odnowienie zamku na Wawelu.

Przeniesienie tych parcel na własność kraju dawałoby w tym kierunku najtrwalszą gwarancyę tem więcej że Reprezentacya Kraju, nie mogłaby w tym względzie działać samoistnie, gdyż jak już wspomiano, zamek wawelski jest przeznaczony po wieczne czasy na rezydencyą Najjaśniejszego Pana i Jego Najdostojniejszej Dynastyi, i wszelkie zmiany w przedmiotach do tej rezydencyi należących będą wymagały zezwolenia Monarchy.

Nadto w razie przeniesienia własności rzeczonych parcel gruntowych 6,9,i 2530 Kraj przyjąłby obowiązek niezabudowania tych parcel i zgodziłby się, aby tą służebnością parcele rzeczone były obciążone, a tem samem zupełnie wykluczone byłoby niebezpieczeństwo, o którem była powyżej mowa.

Zamierzonem bowiem jest utworzenie na tych parcelach plantacyi czyli ogrodów, które łączyłyby się malowniczo z gło-

wną aleją plant od ulicy św. Gertrudy, co byłoby cennem upiększeniem miasta, i rozszerzeniem miejsc dla przechadzek i spoczynku publiczności.

Myśl ta nie jest nową, gdyż podnieśli ją już w broszurach i w licznych fejletonach czasopism krakowskich prof.Dr.M.Sokołowski, Dr. St. Tomkowicz, Dr.F,Kopera i Z.Hendel.

Wydział krajowy prosi tedy Jaśnie Wielmożnego Pana Prezydenta o wyjednanie od Reprezentacyi miasta zezwolenia, aby prawo własności parcel gruntowych 6,9, i 2530 na rzecz Funduszu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zostało zaintabulowane.

W toku rokowań do których Wydział krajowy upoważnił swego syndyka adwokata Dr. Stanisława Bielińskiego pp. zastępcy tamtejszego Magistratu postawili wniosek, aby gminie miasta Krakowa zastrzeżono służebność przechodu i przejazdu przez realność zamkową.

Dr. Bieliński oświadczył,że się na ten wniosek nie może zgodzić, a to z następujących przyczyn.

Przedewszystkiem rozchodzi się w tym wniosku nie o zachowanie istniejącego prawa gminy, gdyż ona dotąd nie posiadała już wobec okoliczności, że według dotychczasowego stanu tabuli parcela gruntowa 22 (wielki dziedziniec) ,przez którą przejazd i przechód musiałby się odbywać,wolną jest od tej służebności.

Nabycie tego prawa, przez gminę miasta Krakowa nastąpić w żadnym razie nie może.

Przewidzieć bowiem łatwo, że kiedyś może, a nawet musi zajść ten wypadek, że wskutek pobytu Najjaśniejszego Pana lub z innej podobnej przyczyny przystęp do zamku wawelskiego będzie musiał być czasowo ograniczony lub całkiem uchylony, co byłoby prawnie niemożliwem, gdyby zamek rzeczoną służebnością był obciążony.

Wydział krajowy,niemogąc tedy w własnym zakresie przyjąć tego wniosku z powyższej przyczyny, nie mógłby nawet przedłożyć Najja-

śniejszemu Panu za pośrednictwem c.k. Najwyższego urzędu ochmistrowskiego prośby o zezwolenie nadania rzeczonego służebnictwa.

To zapatrywanie Dr. Bielińskiego w zupełności Wydział krajowy podziela.

Zamek na Wawelu jest klejnotem narodowym, do którego przystęp względnie przechód i przejazd przez tenże Kraj jako prawny właściciel obowiązany jest społeczenstwu umożliwić i ułatwić, o ile uchylić się nie dające przeszkody na to pozwolą. Od 7.sierpnia 1905.dnia objęcia zamku w posiadanie Kraju, przystęp ten nikomu nie był wbroniony i nie ma wątpliwosci, że i na przyszłość w tym względzie, bez koniecznej potrzeby żadna zmiana nie zajdzie. Obowiązek rzeczony nie może atoli zmienić się w prawo, którem własność Kraju miałaby być obciążoną.

W tym względzie istnieć będzie co do zamku na Wawelu ten sam stosunek, w jakim od wieków znajduje się zamek cesarski w Wiedniu, przez który przejazd i przechod dla wygody publiczności jest wprawdzie dozwolony, wszelako służebnością odnośną zamek ten nie jest obciążony i ten przechód względnie przejazd każdej chwili może być zabroniony.

Odpis wymienionej powyżej umowy z 15.lipca 1903. tudzież szkic przeglądowy Wawelu udzielił tamtejszemu Magistratowi Dr. Bieliński, którego Wydział krajowy upoważnił złożonem w Komisyi dla sprostowania ksiąg gruntowych w Krakowie pełnomocnictwem z daty Lwów 8.grudnia 1910.do rokowań, zawierania ugod imieniem Kraju z gminą stoł.kr. miasta Krakowa i w ogóle do zdziałania wszystkiego, co celem założenia ksiąg gruntowych dla realności zamkowej na Wawelu, względnie uporządkowania stanu tabularnego tejże realności w myśl ustawy z dnia 11.grudnia 1906.Dz.u.p.tenże pełnomocnik za potrzebne uzna.

Lwów......... maja 1911

Marszałek krajowy

Członek Wydziału krajowego

Członek Wydziału krajowego

Jaśnie Wielmożny Pan

J u l i u s z L e o

Doktor praw,Profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego,Poseł na Sejm krajowy,Prezydent miasta Krakowa,Komandor orderu Franciszka Józefa,Prezes Wydziału Kasy oszczędności i Rady szkolnej okręgowej w Krakowie i.t.d.

w

Krakowie

173

PREZYDENT
miasta Krakowa

L.5558/912
Ia.

Kraków dnia 26 lutego 191

7/1

D o
Wydziału krajowego
we
Lwowie

W sprawie przeintabulowania na rzecz kraju parcel miejskich na Wawelu oznajmiam odnośnie do odezwy Wydziału krajowego z 18 maja 1911r.LW.62775,że Rada miejska na posiedzeniu w dniu 21 lutego 1912r.uchwaliła:

1/Gmina miasta Krakowa odstąpi wszystkie grunta należne do niej obszarze wzgórza Wawelskiego na własność funduszu krajowego względnie kraju,z wyłączeniem parcel lk.2530,6,9,i parcel lk.5, która nie jest stokiem,lecz stanowi chodnik względnie drogę między Wawelem a ulicą Podzamcze i zabudowaniami od strony ulicy Grodzkiej,oraz przestrzeni potrzebnej do wykonania drogi o szerokości 10m w koronie/na tor jezdny i chodniki/według załączonej pod 1/ sytuacyi,która to droga ma być jako dobro publiczne.

Czyniąc to ustępstwo obstaje Gmina miasta Krakowa przytem, aby dotychczasowe,faktyczne jej prawo przejazdu i przechodu przez główny plac wzgórza Wawelskiego dla niej i dla publiczności pozostała przez Wydział krajowy zapewnione po wieczne czasy.

2/ W wypadku,gdyby dla regulacyi ilic będących w sąsiedztwie własności funduszu krajowego zaszła potrzeba zajęcia części stoków Wawelu,Wydział krajowy zezwoli na zajęcie gruntu potrzebnego o ile to nie wpłynie ujemnie na estetyczn y wygląd zamku.

Zarówno gdyby przy regulacyi tych ulic zostały jakieś skrawki gruntu,to gmina miasta Krakowa zobowiązuje się przyłączyć je

do stoków Wawelu.

3/Wydział krajowy da Gminie miasta Krakowa deklaracyę,że stoków Wawelu nie otoczy żadnem ogrodzeniem.

Udzielając tę uchwałę Rady miasta Krakowa do wiadomości, upraszam Wysoki Wydział krajowy o zaakceptowanie jej i o nadesłanie Magistratowi przed audyencyi sądowej tj.przed dniem 29 lutego 1912r.deklaracyi zapewniającej,że:

1/Gminie i publiczności będzie na zawsze służyło prawo przejazdu i przechodu przez główny palc wzgórza Wawelskiego.

2/że na wypadek,gdyby zaszła potrzeba zajęcia części stoków Wawelu dla regulacyi sąsiednich ulic,kraj zezwoli na to zajęcie,o ile ono nie wpłynie ujemnie na estetyczny wygląd zamku;

3/że stoki Wawelu nie będą otoczone żadnem ogrodzeniem.

podpis nieczytelny.

174

vężże

omości,

nade-

iem 29

awo

iego.

i sto-

a to

ląd

em.

8/. 175

G.A. Kraków.II.Wawel 5.
2

W sprawie założenia na nowo ks.gr.dla gm.kat.Kraków II Wawel a w szczególności w załatwieniu protokołu dochodzeń miejscowych poz.5.8 odnoszących się do parcel stanowiących stoki wawelskie i drogi przez dzielnice te wiodące, wydaje się na zasadzie dochodzeń lokalnych następującą

UCHWAŁĘ DZIAŁOWĄ

I.Gmina miasta Krakowa z żądaniem, aby w nowo założyć się mającej ks.gr.dla gm.kat. Kraków II.Wawel z parcel nowo oznaczonych 12/2 14/2,15/2,17, 18/2 19,20/2,22,23,25,26,27, odpowiadających parcelom względnie częsciom parcel wedle dotychczasowego oznaczenia w ks.grunt. w prot.poz.5.bliżej oznaczonym a w skład realności lwh.1783 ks.gr.gm.Kraków wchodzących i dotąd na rzecz Gminy miasta Krakowa zaintabulowanych osobną realność utworzono i własność tejże na rzecz Gminy m.Krakowa przepisano, odsyła się po myśli §§.9,30 ,33,u,h,s, i §.74 r.w.do u.h.s do drogi prawa, z tem dołożeniem, że gdyby Gmina miasta Krakowa w przeciągu dni 30tu pozwu takiego przeciw Funduszowi krajowemu zastąpionemu przez Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem nie wniosła względnie wniesionego należycie nie popierała-wpis prawa własności rzeczonych parcel zostanie w nowej ks.gr.uskutecznionym na rzecz Funduszu Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z tem dołożeniem że realność ta przeznaczona jest po wieczne czasy stale na uświetnienie rezydencyi Jego Cesarskiej i Królewskiej Apostoskiej Mości i Jego Najdostojniejszej Dynastyi.

II.Fundusz Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zastąpiony przez Wydział krajowy tegoż Królestwa z żądaniem, aby w nowo założyć się mającej ks.gr.dla gm. kat.Kraków II Wawel z parcel nowo oznaczonych 24,29,33, oraz,30/1 i 40/1, odpowiadających parcelom względnie częściom parcel wedle dotychczasowego ozna-

znaczenia w ks.grunt. w prot.poz.5.bliżej oznaczonym a w skład realności lwh.1783 ks.gr.gm.Kraków wchodzących i dotąd na rzecz Gminy miasta Krakowa zaintabulowanych osobno realność utworzono i własność jej na rzecz Funduszu kraj.przepisano odsyła się po myśli §§.9.30,33 u.h.s. i §,74 r.w.do u,h,s, do drogi prawa z tem dołożeniem,że gdyby Fundusz Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w przeciągu dni 30 tu pozwu takiego przeciw Gminie miasta Krakowa nie wniósł względnie wniesionego należycie nie popierał wpis prawa własności rzeczonych parcel zostanie w nowej ks.gr.uskutecznionym na rzecz Gminy miasta Krakowa.

Wobec powyższych zarządzeń załatwienie wniosku Kapituły katedralnej krakowskiej, aby na wypadek gdyby prawo własności parcel niniejszem protokołem objętych wpisanem zostało na rzecz kraju zaintabulowanem zostało na karcie C.tejże realności w nowej ks.gr.prawa służebności przechodu i przejazdu przez parcelę,33,14/2,4,od bramy wikaryowki w kierumku prostym ku parc.24 następnie przez parc.24 dalej 29 i 30/1 na rzecz kapituły katedralnej i wiernych okazuje się bezprzedmiotowem a tem samem zbytecznem jest pouczenie po myśli §.22 u.h.s.i §.35 r.w.do u.h.s.

POWODY

Wyszczególnione w protokole poz.5.parcele nowe 28,31,32, 34,35,36,37,39,zostały na zgodny wniosek stron przeniesione do nowo utworzonego zapisku poz.8.jako własność niezaprzeczoną Gminy miasta Krakowa stanowiące.

Co się tyczy parc.40 i 30 to syndyk Kraju uznał część tychże pod oznaczeniem 40/2 i 30/2 jako własność Gminy miasta Krakowa,co do zaś pozostałych części oznaczonych jako parc.40/2 i 30/2,zgłaszały obie strony żądania o zaintabulowanie tychże parcel 40/2 i 30/2 na ich rzecz ,wobec czego sprawa wpisu prawa własności parcel 30/2 i 40/2,pozostała sporną jak niemniej sprawa wpisu prawa własności odnośnie do stoków wawelskich tj.parcel.12/2.14/2,15/2,17, 18/2,19,20/2,22,23 25,26,27,i

dróg wawelskich tj. parcel 24,29,i 33.

ad.1.Co się tyczy parcel powyższych stanowiących stoki wawelskie to wobec tych sprzecznych roszczeń podpisany Komisarz musiał przystąpić w ślad §.9.u.h.s.do zbadania stanu faktycznego posiadania przez lat 10 wstecz licząc od chwili wdrożenia postępowania celem założenia ks,gr,dla gm.kat.Kraków.II.Wawel,mimo że Gmina miasta Krakowa w dotychczasowych ks.gr.za właścicielkę parcel tych jest zaintabulowana-jak skoro posiadanie przez Gminę miasta Krakowa parcel tych zostało przez Fundusz krajowy zaprzeczonem.-

Fundusz krajowy bowiem opierając się na umowie z daty Lwów 15 lipca 1903 na zasadzie której objął w posiadanie z rąk ck.Skarbu :/ wojskowego:/ nietylko budynki na Wawelu położone,lecz także i stoki wawelskie sporne parcele stanowiące twierdzi,że tenże ck.Skarb w nieprzerwanem posiadaniu stoki te od r.1848 posiadał aż do oddania tychże po ewokuacyi Wawelu przez wojsko Wydziałowi krajowemu w dniu 7 sierpnia 1965.-Na uzasadnienie twierdzeń tych zawartych szczegółowo w„oświadczeniu i wnioskach" do protokołu dołączonem powołuje się Fundusz krajowy na dokumenta tam powołane częścią w oryginale częścią w odpisie przedłożonych.-

Po dokładnem zbadaniu wspomnianych dokumentów przyjmuje Komisarz,że sporne stoki wawelskie były w okresie 10 cioletnim od/ założenia:/ wdrożenia niniejszych dochodzeń licząc wstecz w posiadaniu Funduszu krajowego względnie poprzednika t.j.ck.Skarbu/:wojskowego:/ i na tej podstawie rolę pozwanego wyznaczył Wydziałowi krajowemu.

Przyjęcie zaś posiadania po stronie Wydziału krajowego nastąpiło z następujących powodów.

a/ Umowa z daty Lwów15 lipca 1903 stwierdza że sporne stoki znajdują się w posiadaniu ck .Skarbu.

b/ Udzielona Gminie miasta Krakowa osnowa tej umowy celem wyjednania deklaracyi przepisania tych parcel na rzecz Kraju nie była przez Gminę zaczepiona,lecz przeciwnie Gmina ta oświadczyła gotowść złożenia żądanej deklaracyi.

c/.Dochodzenia w sprawie niniejszej przed ck. Komisarzem dla założenia ks.gr.odroczone były przez blizko 2 lata na żądanie stron obu dlatego,że między stronami toczyły się jedynie rokowania co do ustanowienia prawa przechodu i przejazdu co do dróg wawelskich na rzecz Gminy a w sprawie przepisania własności stoków na rzecz Wydziału krajowego nie było różnicy zdań w czem oczywiście trzeba się dopatrzeć uznania przez Gminę posiadania stoków przez Kraj,.

d/Stoki wawelskie stanowiące pastwiska /:trawniki:/ mogą być posiadane,przez sianie,sieczenie,i zbieranie trawy względnie przez wydzierżawienie tego prawa osobom trzecim a nadto przez spędzanie przechodniów z trawników bezpośrednio lub przez strażników.

Z przedłożonych przez Fundusz krajowy dokumentów okazuje się że ck.Skarb wojskowy bez porozumienia się z Gminą i bez protestu z jej strony wydzierżawiał trawniki te osobom trzecim i pobierał do swojej kasy odnośne kwoty.-

Podobnie też nie Gmina miasta Krakowa lecz ck.Skarb udzielił zezwolenia Towarzystwu upiększenia miasta Krakowa na zalesienie stoków Wawelu.

Fakt że stoki górne Wawelu otoczone są murem-sam przez się ilustruje chyba wyłączność posiadania tychże przez ck.Skarb w obrębie budynków wawelskich,których był właścicielem a Gmina nawet nie twierdzi,by wyżej powołane fakty posiadania na tej części stoków wykonywała.

e)Odnośnie do stoków poza rzeczonym murem aż do podstawy wgórza wawelskiego posiadanie dotyczących trawników zarówno w sposób powyższy ck. Skarb wojskowy wykonywał i w tym kierunku powołać się można na uchwałę ck. Sądu Najwyższego w Wiedniu z dnia 16 październik-nika 1894 L.9628,którą zmieniając orzeczenia niższych Sądów zapadłe w sporze prowizoryalnym ck. Skarbu wojskowego przeciw Gminie miasta Krakowa o naruszenie rzeczonego muru i części stoków poza murem tym położonych uznała dotychczasowe spokojne posiadanie tych przedmiotów przez ck.Skarb a Gmina miasta Krakowa nie twierdzi nawet,by od tego

czasu nastąpiła zmiana w posiadaniu.

f/ Notoryjnie znaną jest rzeczą każdemu Krakowiakowi a więc i komisarzowi, że stoki wawelskie prawie pod okiem Magistratu miasta Krakowa się znajdujące nie były nigdy strzeżone przez strażników miejskich i o ile chodzi o części tychże z pod bezpośredniego nadzoru władz wojskowych się nie usuwające to że stokach tych nie rzadko widzieć było żołnierzy spędzających włóczęgów lub szkodników.

g/Przytoczenia Gminy miasta Krakowa na uzasadnienie swego posiadania służyć mające a toma wpis prawa własności w dotychczasowej ks.gr.i na powołane w protokole dochodzeń reskrypta Ministerstwa spraw wewnętrznych z (dnia) roku 1856 L.$\frac{23116}{522}$ i z roku 1861 L.$\frac{7682}{734}$ wobec wykazanego przez kraj posiadania stków wawelskich przez 10 letni okres czasu §.9-u-h-s-przewidziany okazuje się oczywiście jako obojętne.

Inne twierdzenia zaś Gminy m.Krakowa, że i w tym okresie czasu nie Kraj względnie ck. Skarb wojskowy lecz Gmina stoki te posiadała są częścią albo ogólnikowe i gołosłowne i stwierdzeniom faktycznego posiadania przez Kraj, przeciwne albo też faktów posiadania nie wykazujące.

Fakta bowiem zasadzenia kamieni granicznych, same przez się posiadania nie wykazują i mogą ewentualnie w sporze petytocyjnym służyć za dowód prawa własności i granic przedmiotu własności.

Że fakta te są w danym wypadku obojętne wskazuje powyż powołane orzeczenie Sądu Najwyższego wydane we wyżej przytoczonym sporze prowizoryalnym, w którym Gmina zobowiązaną została kamienie te przesunąć względnie wyrównać .

Okoliczność zaś, że mieszkancy miasta Krakowa w chwilach uroczystych zajmowali stoki wawelskie nie dowodzi jeszcze posiadania gdyż działo się to wyjątkowo i jako twarda konieczność licznie zebranego ludu który na drogach wawelskich i poblizkich pomieścić się nie mógł.

Fakt wreszcie że Gmina zakładała na stokach chodniki i rury wodociągowe lub latarnie nie dowodzi posiadania stoków jako trawników bo posiadanie takich trawników w sposób pod d/ opisany wykonywać można a zresztą czynności wyżej tu wspomniane wykonywała Gmina bądź jako odnośne przedsiębiorstwo bądź jako władza administracyjna.

Wobec zatem przyjętych wyżej okoliczności Komisarz zdecydował się w ślad §§.309,312,314, 315,k.c.uznać jako posiadacza stoków wawelskich Wydział krajowy względnie Fundusz kraju i to jedynie w celu rozdziału ról procesowych w rozumieniu §.9.u.h.s.z konsekwencyami w uchwale niniejszej na wypadek nie wniesienia pozwu lub nienależytego popierania go bliżej oznaczonemi.

ad.II.Roszczenie Funduszu krajowego,aby Fundusz ten w nowej ks.gr.zaintabulować za właściciela parcel pod II.w uchwale tej wymienionych drogi wawelskie stanowiących jest zdaniem Komisarza bezpodstawne.

Faktem jest że w dotychczasowych ks.gr.za właściciela dróg tych wpisana jest Gmina miasta Krakowa faktem jest że parcele te stanowią drogi publiczne prowadzące przez całą górę wawelską od kościoła św. Idziego do placu przed O.O.Bernadynami,faktem jest wreszcie że Gmina miasta Krakowa własności tych parcel nie przeniosła dotąd na kraj i umowa z daty Lwów 15 lipca 1903 nie zawiera tego zezwolenia,faktem wreszcie jest że mimo iż kraj posiadł już fizycznie całe wzgórze wawelskie,drogi wspomniane jak były od niepamiętnych czasów tak i do tej chwili są uczęszczane przez wszystkich przechodniów.

Zresztą żądanie Kraju gdyby nawet i własność tych parcel posiadł nie mogłoby być nieograniczonem trudno bowiem sobie wyobrazić aby kraj jako ewentualny właściciel zabronić mógł przechodu drogami tymi czy to rodakom do pamiątek narodowych,czy wiernym lub duchownym do świątyni katedralnej i trudno pojąć by Wawel jako dzielnica miejska a już niebawem jako osobna Gmina katedralna była zamkniętą dla publiczności i odciętą od reszty Krakowa.

Skoro zatem Fundusz krajowy posiadania faktycznego tych parcel nie wykazał a Gmina miasta Krakowa znajduje się dotąd w ich posiadaniu i jest za właścicielkę tychże dotąd zaintabulowaną,i drogi te poprawia,konserwuje i mieszkańcom Krakowa do użytku oddaje §.288 u.c.a wszystkie te fakty są tak powszechne znane że dowodzić ich nie potrzeba odesłał Komisarz Fundusz krajowy z powyższem żądaniem w ślad §-9. u.h.s.do drogi prawa.

W końcu jeszcze na odparcie jedynego twierdzenia Funduszu krajowego że Gmina miasta Krakowa wystawiła rachunek za poprawę drogi prowadzącej na Wawel przy sposobności ingressa ks.biskupa Sapiehy zauważać należy że fakt ten niczego nie dowodzi jak skoro wiadomem jest że gmina miasta Krakowa niejednokrotnie na specyalne życzenie osób prywatnych własne drogi upiększa za zwrotem kosztów na ten cel wyłożonych.

adIII Skoro zaś w niniejszym wypadku w razie nie wniesienia pozwu lub nie popierania go Gmina miasta Krakowa będzie nadal właścicielką wspomnianych pod II.parcel tj.dróg dobro gminne stanowiących,odpada pouczenie Kapituły o wniesieniu pozwu o uznanie że Kapitule Krakowskiej przysługuje prawo przechodu i przejazdu przez te parcele jak skoro prawo to wszystkim mieszkańcom Gminy Krakowa a więc i Kapitule i wiernym na tych parcelach jako dobrze gminnem przysługuje.

Kraków dnia 18 lipca 1912.

Skoro zatem Fundusz krajowy posiadania faktycznego tych parcel nie wykazał a Gmina miasta Krakowa znajduje się dotąd w ich posiadaniu i jest za właścicielkę tychże dotąd zaintabulowaną, i drogi te poprawia, konserwuje i mieszkańcom Krakowa do użytku oddaje §.288 u.c.a wszystkie te fakty są tak powszechne znane że dowodzić ich nie potrzeba odesłał Komisarz Fundusz krajowy z powyższem żądaniem w ślad §-9. u.b.s.do drogi prawa.

W końcu jeszcze na odparcie jedynego twierdzenia Funduszu krajowego że Gmina miasta Krakowa wystawiła rachunek za poprawę drogi prowadzącej na Wawel przy sposobności ingressu Ks.biskupa Sapiehy zauważać należy że fakt ten niczego nie dowodzi jak skoro wiadomem jest że gmina miasta Krakowa niejednokrotnie na specyalne życzenie osób prywatnych własne drogi upiększa za zwrotem kosztów na ten cel wyłożonych.

adIII Skoro zaś w niniejszym wypadku w razie nie wniesienia pozwu lub nie popierania go Gmina miasta Krakowa będzie nadal właścicielką wspomnianych pod II.parcel tj.dróg dobro gminne stanowiących, odpada pouczenie Kapituły o wniesieniu pozwu o uznanie że Kapitule Krakowskiej przysługuje prawo przechodu i przejazdu przez te parcele jak skoro prawo to wszystkim mieszkańcom Gminy Krakowa a więc i Kapitule i wiernym na tych parcelach jako dobrze gminnem przysługuje.

Kraków dnia 18 lipca 1913.

COMMISSIONS PROTOKOLL.

Ueber die vermöge Eröffnung des k.k.Hofkommissioners Grafen Deym mittelst Note vom 9 November 1847 Z.3934-4002 vernalasste provisorische Uebergabe der als Kasernen dienenden pol. öffentlichen Gebäude der Stadt Krakau von Seite des hiesigen k.k.Administrations Rathes an die Militär Behandern,worauf diese Uebergabe von Seite hiesigen k.k.Militer Obercommandos mittelst Verordnung N.3153 vom 18 November 1847 anbehohien wurde.

Die Gefertigten zu diesem übergabsakte delegirten Kommisions mitglieder,sowohl von Seite des Civils als auch des Militärs versammelten sodan 3 Jänner 1848 auf dem hiesigen Kastell und schritten, an diesen und den nochfolgenden Tagen nach Besprechung der Aufgabe und gemeinschaftlichen Uebereinkommen,wie dieses unten naher auseinander gesatzt werden wird,zur Uebergabe respektive Uebernahme der Schlossgebaude der Realität N.114 und 116 in der Grodzka-Gasse und der Realität N.6 auf dem Ringplatze.

Nachdem schon Hochmarkts,so lange aerarische Eigenthums nicht juridisch vollkommen aus gemittelst ist,nur von einen provisorischen Uebergabe die Rede ist,und bis jetzt auch wirklich hierorts die nöthigen Daten nicht bekannt sind,weder zur Begrenzung des k.k.Kastells von Aussen und dasslbe,theils an Stadtische Grunde die sogenannte Plantationtheils an Privat Realitaten anstost,auch zur Begrenzung den Eigentlichen Schlossgebaude von innen bezuglich der anstossenden Theils geistlichen und Theils Privat Realitaten,da ferner durch aus keine genaue Kenntnis der Servituten hat,die allenfalls auf den zu übernahmenden Gebäuden ruhen konnten so kann die gesammte Komission einstimmig dahin von ein ohne sich weiter in die bis um unbekannten Eigenthums verhalt mässe einzumussen sich darauf Zu beschränken,sammtliche Gebäude des Schlosses die dermalen von dem Militär benützt werden,so wie die Realitäten N.114-116N.6 eben auch nur zur weiteren Benützüng übergeben und im diesem Sinne übernehmen.

Obwohl nun nach dem Sinne des oben angeführten Erlasses des k.k.Hofcommihsions kein zwiefel obwaltet dass nach vollbrachter Uebernahme vom 1.Februar d.j.an den Militär Behärdern die Imstandhaltung der zur Benutzung Uebernommen Gebüudetheile obliegte so glauben dennoch die das Militär Aerar vertretenden Kommissionsmitglieder ihr Recht dahin vindieiren zu sollen das es demselben im Interesse des Dienstes,der zu verschiedenen Zeiten verschiedene Auforderungen macht frei stehen solle,auch Grössere Aebeiten,Adaptirungen,Umgestaltungen in Innern der Gebäude vornehmen zu dürfen,ohne bei dem jedesmaligen Bedarf solcher grösserer Herstellungen die Einwilligung des Eigenthümers einhohlen zu müssen und dadurch die gute.

Von Seite der das Civilaren vertretenden Commisionsmitglieder, wird dagegen bemerkt dass den Militärbeharden allerdings freisteht,ja obliegt,nach ihrem Ermässen in den fraglichen Gebäudetheilen,alle Arbeiten anzuordnen die demselben als Miethsmann zur Imstandhaltung nothwendig erscheinen,bei groseren Umstallungen und Adaptirungen aber glauben hie dass so lange das Eigenthumsrecht nicht vollkommen ausgeglichen sie,die Militärbeharden sich mit denen des Civils ins Einvernohmen zu setzen hätten Die Uebergabe und Uebernahme wurde mit dem Schlossgebäude begonnen und es wurde sich dabei genau an jene Grundsatze gehalten,die oben angegeben wurden,nahmlich nur jene Gebaudetheile zu berucksichtigen,die dermalen von dem Militär wirklich besatz sind.Sie erstrekt sich daher:

1.auf die Schlossmachtstube/siehe Situationplan Lit A/mit klein a.bezeichnet.

2.auf das eingentliche ehmalige königliche Schloss N.130 in Plane mit b-c-d-e-f-g-h-i-k-l-m-n-o-p-q-r-bezeichnet

3.auf das ehmalige Seihenhaus N.131-s-f-w-l-m-v-u-t-

4.auf das Mallgebaude x-v-v-z.

5.auf das Regirungsgebaude N.156-157a-b-c-d-

6.auf die Schmiede e-f-g-h.

7.Auf die Bespannungsschupfe i-k-l-m-und jene n-o-p-q-

8.endlich auf den Pulverthurm r-s-t-u.

ad 1.Die Schlosswachtstube ist ein holzerns von aussen mit Lehm verstrichenes Gebaude mit Scheideldach hat nur theilweise Fussbeden und keinen Blafond/siehe Plan litt.B.C.D./

ad 2.Das Schlossgebaude N.130 hat durchhaus drei Geschlosse ist zu obener Erde und im 1.Stok grostentheils gewolbt, hat Ziegelbedachung, die Haupt und Scheudemauern sind nach Art alle alte Gebaude sehr dick und fast.Die Hauptstiegen sind von Stein das Oberste Stockwerk hat Sturzboden auf die Gange Sammtliche innere Einrichtung ist im hochst schadhaften Zu stande,Thuren,Fenster Fussboden ganz besonders alle Pflasterungen brauchen bedeutende durchpreisende Reparaturen-das Ziegeldach braucht jedesfalls eine ausgiebige Ubersteigung aber schon nach kurzer Zeit durften ganze Umdeckungen mit Ausweslung eines bedeutenden Theiles dies alten geholzet verkommen.Ja wie fern Sturz und Stukatarboden wovon einige vom den Altesten Zeiten herdatiren, in guten oder schlechten Zustande sind konnte nur eine genaue Untersichung mit Aufreisung der Fussboden und Abdekung des geholzes Darthun.Der Sturzboden des Ganges im 2en Stok ist entschieden und sicht bar schlecht.

Von dem beschadigen Zustande sind alle Ofengebaude nicht ausgenommen,was jedoch in der Natur der Sache liegt da bekannzlich alle genannten und Sparofen jahrliche Reparatur und Nachhilfe bedurfen.

ad 3.N.131 Das so genannte Siehenhaus/siehe Plan Litt.B.C. D,ist in sienem Mauerwerke ausserdem kleinen Ansatze bei V.ver ein sich die Aborte befinden befredigend,das Gebaude

hat eben falls drei Geschesse wenn das Erdgeschoss gewolbt ist so wie die Gange durchaus in allen Stockwerken,die Zimmer haben in 1. und 2.Stock Murzboden-das Dach ist mit Ziegeln gedeckt,die eine Halfte dieses Daches wurde von kurzem neu hergestellt die andere Halfte war zur Herstellung angetragen,die Ausfahrung wurde durch die Zeitverhaltnisse gestrat-nur ist diesen Theil dermal in eine solchen Zustande das er in diesem Augenblick aus Besorgniss eines Einsturzes gestutzt werden musste.

Auch war man genothigt in diesem Gebaude einen Abort zu sperrentda derselbe bei seinem schlechten Zustande alte Mauern an griff.

Was die innern Einrichtung betrifft,so gilt hier ganz derselbe Bemerkung die schon oben den eigentlichen Schloss gemacht wurde,bedeutende Reperaturen werden hier nothwendig sien

ad 4.Das Malgebeude x-y-o-z-/siehe Plan Litt A,B/ist nur eben irdig gewolbt,und hat Ziegeldach,der Bauzustand der Mauer ist gut,hat jedoch kein Anwurf,das Dach ist gut,die innern Einrich kleine Reparaturen bedurfen,befriedigent.

ad 5.Das so genannte Regirungsgebaude N.156 und 157 ehemaliges Janinar/siehe Plan Litt.E/hat 3 Geschosse und Schiedeldach das Erdgeschoss ist gewolbt,die Gange duraus,die Zimmer haben in den obern Stockwerke Sturzboden.

Ueber diese Gebaude lasst sich selbst was den Zustand der Mauer betrifft nicht viel Gutes sagen-abgesehen davon,dass die ganze Einteilung desselben geringe Eigang zu einer Kaserne dan biethet,das Dach ist schlecht und beschadigt,die Sturzboden gewahren durchaus keine Beruhigung-die innern Einrichtung ist allgemein beschadigt und bracht bedeutende Reparaturen.

Der Abort ist ganz von Holz für alle Stockwerke an das Hauptgebaude blos provisorisch eingebaut.

ad 6.Die Schmiede e-f-g-h-ist ein offener holzerner Schopfen mit einem Pflagdach der erst zur Zeit der Besatzung des Kastells aufgerichtet wurde,ausser der nathurlichen Abmitzung hat derselbe keine Gebrechen.

ad 7.Die beiden Schopfen i-k-l-m-und n-o-p-q-die zur Unterbringung des k.k.Militär Führwerkes dienen werden eben auch zur Zeit Die Militärischen Besätzung des Kastells aufgerichtet und sind im guten Zustande.

ad 8.r-s-t-u-Der Pulwerthurm ist ein Theil der alten Umfassungs Mauer-Abgesehen von den Beschädigungen die eine wahrscheilich mehrhundertijährige Abnützung hervorbrachte,kamm derselbe nach langen Bestand versprechen,

Eingerichtet zu seiner jetzigen Bestimmung wurde derselbe eben auch erst zur Zeit der Militärischen Besetzung.Es bestehen in demselben 2 Gewölbe,die denselben somit in 2 Etagen abtheilen eben in der untere Etage wird die Munition hinterlegt.

Ueber die wirklich übergebenen und übernommenen so genante na gelfesten Gegenstände wird in der Anlage das genauest u.gewis senhoft aufgenommen Inventar,welches von sammtlichen Commihsion Mitgliedern ausgefertigt ist -angeschlossen,nebst dem erscheint in der Anlage ein 2 Inventar über sammtliches Kasergerathe u. Requsiten u.endlich ein 2 über Feuerlosch Requsiten.

Sammtliche im 2 Inventarmaufgeführten Kasengerathschaften,wurden zur Zeit der Ocupation Krakaus von der k.k.österreichischen Regierung vom dem bestehenden Administrations Rathe dieser Stadt beigeschaft alle sind aus Holz erzeugt u.versprechen als solche nicht keine ser lange Dauer u.sehr bald wird man sich genöthiget sehen theilweise vollkommenen Austausch u.Ersatz dervzu Grunde gegangener vorgenohmen.

In wie fern sowohl für diese in 2 Inventarium verzeichneter Kasergeräthschatten so wie auch für die in 3 Inventarum aufgefahrten Feuerlösch Requsiten den Civill Aerar,welches die Anschaffun diese Gegenstände bestritt von Militär Aerar eine Rückersatz geleistet werden solle Hierüber glaubt die versammelte Commihsion ohne

nähere Direktive erhalte zu haben, keine bestimmte Meinung abgeben zu können u.dies der hohen Stelle zur Entscheidung überlassen zu müssen.

Die zwiete übergebene u.übernommene Realität ist das Gebaude N.6 auf dem Ringe wirin sich dermalen die Hauptwoche befindet /siehe Plan Litt.F/Dieses Gebaude hat 3 Geschlisse ist zu ebener Erde dukenhaus gewolbt die ebenen Stokwerke haben Sturz u. Stukatorboden, die Stiege bestelt aus Holz das Dach sit mit Schindeln eingedeckt.

Dieses ganzes Bauebjeckt ist in allen seinen Teilen durch die Lange der Zeit schathaft u.gebrechlich gewerden, u.obwohl sich dasellbe durch eine sorgfalltige Instandsetzung nach zu einer mehrjahrigen Benützung eigenen dürfte so glaubt man darauf hin weisen zu mussen, dass noch nicht gar zu langer Zeit eine radikalle Verbesserung vielleicht mit einer zugleicher Ziet vorzuvorzunohmenden Umgestaltung nothwendig werden dürfte. Die vormalige Regierung hat dieses Gabäu de schon vor mehrere Jahren ebentheils aus Rücksicht seines gebrechlichen Zustandes Theil zu Versconerung des Platzes zum Ablaufe bestimmt.

Die beiliegenden Inventaien weisen die übernommenen nagelfassen Gegenstände u.die Kasengerathschaften nach.

Die 3 Realität die der Uebergabe unterzogen werde, ist die Realität N.116 in der Grodzka-Gasse/siehe Paln Litt G./dieses Gebäude hat durchaus 2 Geschosse, das Erdgeschoss ist gewölbt obere Stokwerk hat Sturz u.Stukatorboden.

Die Stiegen sind aus Holz konstuirt, das Dach desselben ist mit Schindel gedekt. Die Hauptmassen des Mauerweks zeigen keine besondere oder nahmhaften Erschädigungen, wohl zeigen sich aber Schaden an Verputz Gefinsen Fenstergewande u.s.w. Die innere Einrichtung Thüren, Fenster, Fussboden Pflasterungen brauchen, um

dieselben klag los herzustellen,Verbesserungen u.Nachhilfen,das Dach ist ganz schlecht u.wird in nächster Zukunft ein Naues erforderlich werden Die Nagelseiten Gegenstande so wie die Kasern Gerathschaften sind in der angeschossenen Inventarien nochgewiesen.

Endlich wurde ebenso die Realität N.114 in der Grodzka Gasse untersicht u.ubernommen,der Gassen trotz dieses Gebaudes hat drei Geschosse die anderen Trakten sind blos ebenerdig das Erdgeschoss ist durch ausgewölbt,die obrn Stockwerke haben Sturz,u.Stukatoboden der Gassentrakt hat Ziegeldach,die Stiege ist aus Holz konstuirt,die Seitenflügeln aber Schindeldach,Das Mauerwerk dies Objektes ist befriedigend,die Dacher sind bei gewöhnlicher Instandhaltung,dauerversprechend,Von der Innern Einrichtung gilt was schon bei der anderen Gebauden ausgesprochen wurde,sie ist sehr schadhaft u.braucht ausgiebige Reparatur,die beigeschlossenen Inventarien zeigen die nagelfesten Baugegenstände u.das Kasergerathe.

Was oben bemert wurde,in Hinsicht der in den Schlossgebaude vorrathigen Kaserngerathe,Betreffs der Entschedigung für dieselben, gilt eben auch über die in den Realitäten N.6.114,u 116 vorfindigen Requsiten.

Mit der Bemerkung,dass somit vom 1 Februar d.J.an die Instand haltung der mehrerwahrten Realitäten vom Seite des Militär Aerars nachdem Sinne der hof.Verordnungen besorgt werden wird,alle kleinen Reparaturarbeiten die bis jetzt vorgekommen sind oder auch bis 1 Februar dienstlich eingegaben werden,von Seite Civill Aerars beendigt vollzogen u.bestritten werden sollen,wird hiemit dieses Kommihsions Protokoll nach dem von keine Seite mehr was beizusagen wurde-mittelst Fertigung dieses Protokolls so wie sammtlicher Inventarien geschlossen.

Krakau an 15 Janner 1848.

COMMISIONS PROTOKOLL.

Ueber die vermöge Eröffnung des k.k.Hofkomissioners Grafen Deym mittelst Note vom 9 November 1847 Z.3934 - 4002 pol. vernälasste provisprische Uebergabe des als Kasernen dienenden öffentlichen Gebaude der Stadt Krakau von Seite des hiesigen k.k.Administrations Rathes an die Militar Behandern,worauf diese Uebergabe von Seite hiesigen k.k.Militer Oberkomandos mittelst Verordnung N.3153 vom 18 November 1847 anbehohlien wurde. kto?

Fie Gefertigten zu diesem übergabsagte delegirten Kommisions Mitglieder sowohl von Seite des Civils als auch des Militers versammelten sodan 3 Janner 1848 auf dem hiesigen Kastell und schritten,an diesen und den nochfolgenden Tagen nach Besprechung der Aufgabe und gemeinschaftlichen Uebereinkommen,wie dieses unten naher auseinander gesatzt werden wird,zur Uebergabe respektive Uebernahme der Schlossgebaude der Realitat N.114 und 116 in der Grodzka-Gasse und der Realität N.6 auf dem Ringplatze.

Nachdem schon Hochmarkts,so lange aerarische Eigenthums nicht juridisch vollkommen aus gemittelst ist,nur von einen provisorischen Uebergabe die Rede ist, un bis jetzt auch wirklich hierots die nöthigen Daten nicht bekannt sind,weder zur Begrenzung des k.k.Kastells von Aussen und dasselbe, theils an Stadtische Grunde die sogennante Plamtationstheils an Privat Realitaten ansonst,auch zur Begrenzung den Eigentlichen Schlossgebaude von innen bezuglich der anstossenden Theils geistlichen und Theils Privat Realitaten,da ferner durch aus keine genaue Kenntnis der Servituten hat,die allenfals auf den zu ubernahmenden Gebauden ruhen konnten so kann die gesammte Komision einstimmig dahin von eine ohne sich weiter in die bis um unbekannten Eigenthums verhalt masse einzumussen sich darauf zu beschranken, samtliche Gebaude ds Schlosses die dermalen von dem Militar benutzt

werden,so wie die Realiteten N.II4 - II6 N.6 eben auch nur zur weiteren Benutzung ubergeben und im diesem Sinne ubernehmen.

Obwohl nun nach dem Sinne des oben angefurten Erlasses des k.k. Hofcommisions kein zweifel obwaltet dass nach vollbrachter Uebernahme com I.Februar d.j.an den Militer Behardern die Imstandhaltung der zur Benutzung Ueberkommen Gebaudetheile obliegte so glauben dennoch die das Militar Aerar vetretenden Kommisiondsmitglieder ihr Recht dahin vindieiren zu sollen das es demselben im Interesse des Dienstes,der zur Verschiedenen Zeiten nerschiedene Auforderungen macht frei stehen solle,auch Grössere Aebeiten,Adaptirungen,Umgestalltungen in Innern der Gebaude vornehmen zu durfen,ohne bei dem jedesmaligen Bedarf solcher grösserer Herstellungen die Einwillung des Eigenthumers einhohlen zu mussen und dadurch die gute.

Von Seite der das Civilaren vertretenden Commisionsmitglieder,wird dagegen bemerkt,dass den Militarbeharden allerdings frei steht,ja obliegt,nach ihrem Ermassen in den fraglichen Gebaudetheilen,alle Arbeiten anzuordnen die demselben als Miethsmann zur Imstandhaltung nothwendig erscheinen,bei grosseren Umstaltungen und Adaptirungen aber glauben hie dass so lange das Eigenthumsrecht nicht vollkommen ausgeglichen sie,die Militarbeharden sich mit denen des Ciwils ins Einvernohmen zu setzen hatten die Uebergabe und Uebernahme wurde mit dem Schlossgebaude begonnen und es wurde sich dabei genau an jene Grudsatze gehalten,die oben angegeben wurden,nahmlich nur jeje Gebaudetheile zu berucksichtigen,die dermalen von dem Militar wirklich besatzt sind. Sie erstrekt sich daher :

I. auf die Schlossmachtstube /siehe Situationplan Lit. A/ mit klein a bezeichnet ,

2. auf das eigentliche ehemalige königliche Schloss N.I30 in Plane mit b-c-d-e-f-g-h-i-k-l-m-n-o-p-q-r- bezeichnet,

3. auf das ehemalige Seihenhaus N.I3I s-f-v-l-m-v-u-t-.

4. auf das Mallgebaude x-v-v-z.

5. auf das Regirungsgebaude N.156 - 157 a-b-c-d-.
6. auf die Schmiede e-f-g-h.
7. auf die Bespannungsschumpfe i-k-l-m- und jene h-o-p-q.
8. endlich auf den Pulwerthurm r-s-t-u.

ad I. Die Schlossmachtsstube ist ein holzernes von aussen mit Lehm verstrichenes Gebaude mit Scheideldach hat nur theilweise Fussbeden und keinen Blafond /siehe Plan lit.B.C.D./

ad 2. Das Schlossgebaude N.130 hat durchaus drei Geschlos ist zu obener Erde und im I.Stock grostentheils gewolbt,hat Ziegelbedachung die Haupt und Scheudenmauern sind nach Art alle alte Gabaude sehr dick und fast.Die Haupstiegen auf die Gange Sammtliche innere Einrichtung ist im hochst schadhaften Zu stande Thuren,Fenster,Fussboden ganz besonders alle Pflasterungen brauchen bedeutende durchpreisende Reparaturen das Ziegeldach braucht jedesfalls eine ausgiebige Ubersteigung aber schon nach kurzer Zeit durften ganze Umdeckungen mit Ausweslung eines bedeutenden Theiles dies alten gehölzet verkommen. Ja wie fern Sturz und Stukatarboden wovon einige vom den Altesten Zeiten herdatiren,in guten oder schlechten Zustande sind konnte nur eine genaue Untersichung mit Aufreisung der Fussboden und Abdekung des geholzes Darthum. Der Sturzboden des Ganges im 2 Stock ist entschieden und sicht bar schlecht.
Von dem beschadigen Zustande sind alle Offengebaude nicht ausgenommen,was jedoch in der Natur der Sache liegt da bekanzlich alle gennten und Sparofen jahrliche Reparatur und Nachhilfe bedurfen.

ad 3. N.131 Das so genante Siehenhaus /siehe Plan Lit.B.C.D./ist in sienen Mauerwerke auserdem kleinen Ansatze bei V.wer ein sich die Aborte befinden befredigend,das Gebaude hat eben falls drei Geschesse wenn das Erdgeschoss gewolbt ist so wie die Gange durchaus in allen Stockwerken,die Zimmer haben in I.und 2 Stock Murzboden Das ist das dach mit Ziegeln gedeckt,die eine Halfte dieses Daches wurde von kurzem neu hergestellt die andere Halfte war zur Herstelleung ange-

tragen, die Ausfahrung wurde durch ~~die~~ Zeitverhaltnisse gestrat nur ist diesen Theil dermal in eine solchen Zustande das er in diesem Augenblick aus Besorgniss einen Einsturzes gestuzt werden musste.
Auch war man genothigt in diesem Gebaude einen Abort zu sperrentda derselbe bei seinem schlechten Zustande alte Mauern an griff.
Was die innern Einrichtung betrifft, so gilt hier ganz derselbe Bemerkung die schon oben den eigentlichen Schloss gamacht wurde, bedeutende Reparaturen werden hier nothwendig sien.
ad 4. Das Malgebaude x-y-o-z- /siehe Plan Lit.A.B./ ist nur eben irdig gewolbt, und hat Ziegeldach, der Bauzustand der Mauer ist gut, hat jedoch kein Anwurf, das Dach ist gut, die innern Einrich kleine Reparaturen beourfen befriedigent.
ad 5. Das so genante Regirungsgebaude N.156 und 157 ehemaligen Janinar /siehe Plan Lit.E/hat 3 Geschosse und Schiedeldach das Erdgeschoss ist gewolbt, die Gange duraus, die Zimmer haben in den obern Stockwerke Sturzboden.
Ueber diese Gebaude lasst sich selbst was den Zustand der Mauer betrifft nicht viel Gutes sagen-abgesehen davon, dass die ganze Einteilung desselben geringe Eingang zu einer Kaserne dan biethet, das Dach ist schlecht und beschadigt, die Sturzboden gewahren durchaus keine Beruhigung die innern Einrichtung ist allgemaein beschadigt und bracht bedeutende Reparaturen.
Der Abort ist ganz von Holz fur alle Stockwerke an das Hauptgebaude blos provisorisch eingebaut.
ad 6. Die Schmiede e-f-g-h- ist ein offener holzerner Schopfen mit einem Pflagdach der erst zur Zeit Besatzung des Kastells aufgerichtet wurde, auser der nathurlichen Abmitzung hat derselbe keine Gebrechen.
ad 7. Die beiden Schopfen i-k-l-m und n-o-p-q- die zur Unterbringung des k.k. Militer Fuhrwerkes dienen werden eben auch zur Zeit Die Militerischen Besatzung des Kas~~tells~~ augerichtet und sind im

–

guten Zustande.

ad 8. r-s-t-u- Der Pulwerthurm ist ein der alten Umfassungs Mauer-Abgesehen von den Beschadigungen die eine warscheinlich mehrhundertijahrige Abnutzung hervorbrachte,kamm derselbe nach langen Bestand versprechen.

Eigerichtet zu seiner jetzigen Bestimmung wurde derselbe eben auch erst zur Zeit der Militerischen Besetzung .Es bestehen in demselben 2 Gewölbe,die denselben somit in 2 Etagen abtheilen eben in der untere Etage wird die Munition hinterlegt.

Ueber die wirklich ubergebenen und ubernommenen so genante an gelfesten Gegenstande wird in der Anlage das genaust u.gewis senhoft aufgenommen Inwentar,welches von sammtlichen Commihsions Mitgliedernx ausgefertigt ist - angeschlossen,nebst dem erscheint in der Anlage ein 2 Inwentar uber sammtliches Kasergerathe u. Requisiten u.endlich ein 2 uber Feuerlosch Requisite.

Sammtliche im 2 Inwentarmaufgefurthen Kasengerathschaften,wurden zur Zeit der Ocupation Krakaus von der k.k.ósterreichischen Regie.-rung vom dem bestehenden Administrations Rathe dieser Stadt beigeschft alle sind aus Holz erzuegt u.versprechen als solche nicht keine sehr lange Dauer u.sehr bald wird man sich genóthigt sehen theilweise vollkommenen Austausch u.Ersatz devzu Grunde gegangener vorgenohmen.

In wie fern sohwol fur diese in 2 Inventarium verzeichneter Kasergerathschaftten so wie auch für die in 3 Inventarium aufgefahrten Feuerlosch Requisiten den Ciwill Aerar,welches die Anschaffxnug diese Gegenstande bestritt von Militer Aerar eine Ruckersatz geleistet werden solle daruber glaubt die versammelte Commihsion ohne nahere Direktive erhalte zu haben,keine bestimmte Meinung abgeben zu können u.dies der hohen Stelle zur Entscheidung uberlassen zu mussen.

Die zwiete ubergebene u.ubernommene Realitat ist das Gebaude N.6

auf dem Ringe wirin sich dermalen die Hauptwoche befinfet /sieheP Plan Litt.F/ Dieses Gebaude hat 3 Deschlisse ist zu ebeher Erde dukenhaus gewolbt die ebenen Stockwerke haben Sturz u.Stukatorben,die Stiege bestellet aus Holz das Dach sit mit Schinden eingedekt.
Dieses ganzes Bauobjekt ist in allen seinen Teilen durch die Lange der Zeit schafthaft u.gebrechlich gewerden,u.obwohl sich daelbe durch eine sorgfalltige Instadsetzung nach darauf hin weisen zu mussen,dass noch nicht gar zu langer Zeit eine radikalle Verbesserung vielleicht mit einer zugleicher Ziet vorzunohmenden Umgestalltung nothwendig werden durfte.Die vormalige Regierung hat dieses Gebaude schon vor mehrere Jahren ebentheils aus Rucksicht eines gebrechlichen Zustandes Theil zu Versconerung des Platzes zum Ablaufe bestimmt.
DDie beiliegenden Inventarien weisen die ubernommenen nagelfassen Gegenstande u.die Kasengerathschaften nach.
Die 3 Realitet die der Uebergabe unterzogen werde,ist die Realitat N. 116 in der Grodzka Gasse /siehe Plan Litt.G/ dieses Gebaude hat durchaus 2 Geschosse das Erdgaschos ist gewölbt obere Stockwerck hat Sturz u.Stukatorben.
Die Stiegen sind aus Holz konstuirt,das Dach derselben ist mit Schindel gedeckt.Die Hauptmassen des Mauerwerks zeigen keine besondere oder nahmhaften Erschadigung wohl zeigen sich aber Schaden an Verputz Gefinsen Fenstergewande u.s.Die innere Einrichtung Thuren,Fenster,Fussboden,Pflasterungen brauchen,um dieselben klag los herzustellen,Verbesserungen u Nachhilfen.das Dach ist ganz schlecht u.wird in nachster Zukunft ein Neues erforderlich werden .Die Nagelseiten Gegenstandeso wie die Kasern Geratschaften sind in der angeschosenen Inwentatien nochgewiesen.
Endlich wurde ebenso die Realitat N.114 in der Grodzka Gasse untersicht u.ubernommen.der Gassen trotzt dieses Gebaudes hat drei Geschosse die anderen Trakten sind blos ebenerdig das Erdgeschos ist durch ausbewölbt,die oben Stockwerke haben Sturz,u.Stukatoboden der Gassentakt hat Ziegeldach,die Stiege ist aus Holz konstruirt,die Seitenflugen aber

ber Schindeldach,Das Mauerwerk dieses Objektes ist befriedigend,die Dacher sind bei gewohnlicher Instandhaltung,dauerversprechend,Von der Innern Einrichtung gilt was schon bei der anderen Gebauden ausgesprochen wurde,sie ist sehr schafthaft u.braucht ausgiebiege Reparatur,die beigeschloessen Inventarien zeigen die nagelfesten Baugegenstande u.das Kassergerathe.

Was oben bemerkt wurde,in Hinsicht der in den Schlossgebaude vorrathigen Kasrngerathe, Betreffs der Entscheidung fur dieselben,gilt eben auch uber die den Realitaten N.6 II4 u II6 vorfindigen Requisite Mit der Bemerkung,dass somit vom I.Februar d.J.an die Instandhaltung der mehrwarten Realitaten vom Seite des Militar Aerars nachdem Sinne der hof.Verordnung besorgt werden sind,alle kleinen Reparaturarbeiten die bis jetzt vorgekommen sind oder auch bis I Februar dienstlich eingegaben werden,von Seite Civill Aerars beendigt voolzogen u.bestritten werden sollen,wird hiemit dieses Kommihsions Protokoll nach dem von keine Seite mehr was beizusagen wurde mittelst Fertigung dieses Protokolls so wie sammtlicher Inventarien geschlossen.

Krakau an I5 Janner I848.-

10 do 20

Raporty [illegible] dotyczące fortyfikacyj miasta i Wawelu oddałem P. Szyszce Bohuszowi z odpowiedzi procesowej. 1933

J. Baluk

Odpisy te kancelarie odpisane, pełne błędów!

Kraków 1 lipca 1914 r.

188

K.k.Genie-Direktion

des Hauptpostens

Ordnungs-Zahl

zu Krakau

Antrags-Nro I.Objekts-Nro.I.

20/a/2

R E A L - G R U N D B U C H

über

das k.k.Castell in K r a k a u.

Beilagen-Verzeichnis.

1.Protokoll.Krakau 14/4.1882

2 i 3 wykreślono

4.Festungs-Commando Befehl

Krakau am 8 Juni 1855.

K:k: Genie Direction zu Krakau Militairjahr 1862.

SITUATIONS PLAN

des Castells in Krakau.

130

1. THEIL

Anmerkung.

dem lte Grundbuchstheil wird hin im Allgemeinen behandelt mithin dir Besitzemgemifung und die Grundbuchs Bestandtheile aller zu diesem Complexe gehörigen Grund=und Bauparzellen wie solche in dem jetz bestehenden Kataster bezeichnet sind ausgewiesen,-Bei den Grundbüchern der einzelnen Objekten Numern,das ist bei den einzelnen Gebäden,hat man sich bei der unumgänglich nothwendigen Wodisizirung den einzelnen dem jetzigen Bestande nicht mehr entsprechenden flamzellen Unmerimung bloss auf den Ausreis des Flächenmasses dem einzelnen Objekte inkluside deman Höfe und offenen Räume beschwänken müssen.

a to odpis!

Nummer der Beilage	EIGENTHUMS ART DER BESISSERGREIFUNG	Letzte Grundbuchs-Daten.
	Zu folge Eröffnung des k.k.Haf Comimhsärs Grafen Deym mittelt Note vom 9 November 1847 Z.3434-4002/pol. wurde der neben spezifizirt Besitzstand, das ist das vormalige königliche Schloss mit den sämtlichen Objekten mit Ausnahme, der Geistichen Gebäude und der Domkirche vom k.k.Administations Rathe zu Krakau an das Militär Anram mittelst Commihsions protokoll vom 15 Jänner 1848 übergeben. provisorisch! Die Begränzung des Ganzen Grund komplexes laut beiliegenden Komissions protoklls und plan festgesetz. Die Formelle Uibernahme mittelst desselben Comihsions Protokolles vom 15 Jänner 1848 efefekluirt provisorisch! Weitere Acten fechlen.	

d
un
Kata
Num

un d -Da-

BESITZ=STANDES= BLATT.

Katastral=Parzellen Nummer	Gemeinde	Grundbuchsbestand-theile	Flächenausmass Joch	O.			STACER=QUOTE
4	Krakau	Weide		550			
5	"	"		471			
6	"	Wiese		160			
7	"	"		508			
8	"	Weide		44			
9	"	"		113			
10	"	"	1	1323			
11	"	"		60			
12	"	"	1	1226			
17	"	"		97			
18	"	"		117			
19	"	"		46			
20	"	"		248			
21	"	"		281			
31	"	"		65			
32	"	"		79			
33	"	"		690			
34	"	"		15			
35	"	"		119			
36	"	"		27			
37	"	"		157			
38	"	"		655			
39	"	"		14			
40	"	"		133			
41	"	"		106			
42	"	"		44			
43	"	"		5			
44	"	Oede		34			
45	"	"		359			
46	"	"		447			
569	"	"		362			
570	"	Weide		99			
571	"	Weide		74			
572	"	Schlossmauer		91			
573	"	Wachhaus	4	1539			
576	"	"		17			
580	"	Schlossmauer		294			
588	"	"		44			
589	"	Schlossmarkt		16			
590	"	Biblitek		27			
591	"	Seminaruim		14			
2525	"	pulverthum		366			
2526	"	hveg		20			
2527	"	"		49			
2528	"	"		103			
2529	"	"		15			
2530	"	"		63			
2531	"	"		544			
2532	"	"		378			
		Zusamen	13	1094			
		Hinzu die junseitigen Parzellen Nr. 20 bis 30 dann 581 bis 587 mit		1198			
			14	692			

6

B E S I T Z= V E R Ä N D E R U N G S= B L A T T.

Numer der Beilage	Art der Zu oder Abschreibung und Aubertragung	Katas Numm
	Auf grund des von dem bestandenen Krakauer k.k.Burnau für Rechtssachen des Staates verfassten und vom bestandenen Krakauer k.k.Tribunalle 1.Instanz mittelst Urtheil vom 4 August 1854 Festgestelten Schätzungsaktes sind die den Schlossvikerne gehörigen Realitäten sub.Nr. 139/587 neu alt 143/586, 149/581, 150/582, 151/583, 152/584, und 153/585 um die Schätzungssumme von 23.142se 45 lons.Münze Sage Zwanzig drei Tausend ein Hundert vierzig zwei Gulden 45 ke in Cons:Münze in das Eigenthum des Militärärars ohne Last übergangen und dem,dem Militärärar bereits eigenthümlichen Kastell zugeschreiben. Die Genehmigung des bezuglichen Schätzungsaktes geschah mit Plahme Armen Ober 854 Abth:10 Sect:III Nr3378 und hohne Geneval Genie Directions Erlasses vom 9. Dezember 1854 Nr.9349. Die Zuschreibung geschah am Die Ablösungs=Vergütungs Dokumente liegen dem Geldjournal des Hanptyostuns für dem Monat-pro.1856. sub.Ind.Art.8981/2 bei	

T.

BESITZ=VERÄNDERUNGS=BLATT

Katastral Parze Nummer		Gemeinde	Grundbuchsbestandtheile	Flächenausmass Joch.	◻︎°	"	"	Stener=QUOTE
	22	Krakau	Garten	"	62			
	23	"	"	"	55			
	24	"	"	"	38			
	25	"	"	"	56			
	26	"	"	"	51			
	27	"	"	"	227			
	28	"	"	"	73			
	29	"	"	"	52			
	30	"	Wohngebaude	"	201			
	581	"	"	"	23			
	582	"	"	"	30			
	583	"	"	"	23			
	584	"	Wohn=u Wirthschats Gebäude	"	31			
	585	"	Wohngebäude	"	51			
	586	"	"	"	37			
				"	198			
			Zuzamen	1	198			

30 1910 30 HELLER

2.T H E I L.

A N M E R K U N G.

Die einzelnen Gabände kommen bei den betreffenden Objekts Nemmern vom.-

Antrags=Äro
Objekts=Äro

194

Begranzung.	Südlich an die Esplanade Strasse Nr.2408 Westlich an das Wohngebäude Nr.523 Kirche Nr.522 Parzellen Nr.521 Haus Nr520 Strasse Nr.2399. Nördlich an die Ulica podzamcze Nr.2408 und Kanona ulica Nr.2407. Westlich an die Esplenade Strasse Nr.2408 dan HausNr.520 mit Parzellen 15 u/16 alt.
Zeit und dauer des Baues der Uibernahme oder des Ankaufes.	Mit Commihsions-Protokoll vom 15 Jänner 1848 fand die Uibernahme dieses gemässtenthäis mit Mauern misgeschlossenen Schlosses statt. Mit Hohee General Genie Direktions Reskript vom 27,1850 Nr.5557 R.180 wurde auf Grund des Seitens der Krakauer kk.Befestigungs Baudirektion ausgearbeiteten,und durch den Herre Major CORNELIUS Ritter von Wurmb persönlich vorgelegten Entwurfes der um Befestigung des Castells mit crenaillirten Mauern und Anlage vom Flanki,rungsthürmen-die Jutimation zur Ausführung dieses Baues ertheilt, die Erhöhung der Mauer im Herbste 1850 begennen und im Jahre 1853 wollendet; sonach hat die Bauzeit ungefähr betragen 3 Jahren.-
Art der Ausführung.	Der Bau wurde durch Contrahenten der einzelnen Arbeiten und Material Lieferungen ausgeführt.
Kosten des Baues.	Die Kosten belaufen sich nach den dinsställigen Buchnungen.
Grösse und Eintheilung.	Die Area des Castells beträgt im flächenmasse 8 Joch. 296 Klafter.
	Die Befestigung dieses Schlosses bildet die Enveloppe die aus 5 bis 8 Klafter hohen crenaillirten geböschten Mauern und 2 Flankirungs-Thürmen besteht 4 Thoce wovon das Kirchen und Brüderthor nördlich,das Stradomer und Spitalsthör südlich sich befinden mit Rollbrücken und Wachstuben gestatten die Communication mit dem Aussenfelde.Nördlich an der Stadtseite sind BATTERIEN aufgeworten.

JÄHRLICHER=KOSTEN=AUFWAND

Im Jahre	Auf Instandhaltung des Kastell sammt den Thürmen — Benanntlich.	emze fr.	emze H.	in Oesterr Währung fr.	in Oesterr Währung H.	Ausmassen einzeln 0 "	Ausmassen zusam " 0 " "
1849	Kastell der Thürme am Kastell	4.807 1.211	4.48 3248	285	25 4/8		
1850	Kastell der Thürme am Kastell	593		506	49 6/8		
1851	Kastell............	"	4148	"	"		
1852	"	688	32	"	"		
1853	"	371	35 2/8	"	"		
1854	"..............................	368	24 4/8	"	"		
1855	"..............................	568	6 2/8	"	"		
1856	"..............................	1243	44 2/8	"	"		
1857	der Thürme des Kastells des Kastells	1 951	59 3/8	189 120	16 6/8 19 6/8		
1858	" " "	925	47 7/8				
1859	des Kastells			6811	65		
1860	der Thürme des Kastells des Kastells			1004 2150	37 3/10 41 7/10		
1861	des Kastells			2546	23 17/100		
1862							
1863							
1864							
1865							
1866							
1867							
1868							
1869							
1870							
1871							
1872	Des Kastells sammt Thürmen	"	"	565	87		
1873	" " "	"	"	722	97		
1874	" " "			219	31		
1875	" " "			1429	42		

Die Restaurierungskosten der 3 Thürme sind in den Restaurierungskosten der Umfassungsmauer des Kastells miteinbegriffen.

VII.1679/91 Abschrift

L:53653 pod 28 listopada 1894 Ck. Sąd Najwyższy postanowił w sporze prowizoryalnym ck. Skarbu wojskowego przez ck. Prokuratoryą Skarbową zastępowanego powoda przeciw gminie miasta Krakowa pozwanej zastępowanej przez adwokata Dra. Hajdukiewicza o naruszenie posiadania muru fortyfikacyjnego zamku na Wawelu w Krakowie i gruntów zewnątrz tego muru położonych parcelami 7.2529,2531, 32,10 i 11 oznaczonych, na rekurs rewizyjny ck. Prokuratoryi Skarbu imieniem ck. Skarbu wojskowego od rozstrzygnienia ck. wyższego Sądu krajowego w Krakowie z 13 czerwca 1894 L.8606 którem orzeczenie ck. miejsko delegowanego Sądu powiatowego w Krakowie z 30 marca 1894.1.8826 według którego ck. Skarb wojskowy w spokojnem posiadaniu parcel 1.7.2531,1032 i 11 jakoteż części parceli 2529 oznaczonej na planie idealnym lit. αβγδ utrzymano zaś, pozwanej gminie miasta Krakowa dalsze naruszenie tego posiadania pod zagrożeniem kary zakazano i przywrócenie posiadania do dawniejszego stanu pod surowością egzekucyi nakazano, wreszcie pozwany na wynagrodzenie ck. Skarbowi wojskowemu kosztów sądowych skazano, na rekurs pozwanej gminy miasta Krakowa w ten sposób od mieniono, że ck. Skarb wojskowy z postanowionem w pozwie z 2 lipca 1891 L.22898 a uzupełnionym w protokole z 8 lipca 1891 żądaniem oddalono i na wynagrodzenie gminie miasta Krakowa kosztów sądowych w kwocie 17 złr.69 ct. skazano-do rekursu rewizyjnego ck. Prokuratoryi Skarbowej częściowo się przychylić obydwa rozstrzygnienia niższosądowe zmienić i orzec:

I. pozwana gmina miasta Krakowa naruszyła ck. Skarb wojskowy w spokojnam posiadaniu gruntów położonych poza murem zamkowym okalającym zamek na Wawelu w Krakowie a mianowicie parcel 7. 32 i 11 stanowiących stok, parceli 2531 stanowiącej drogę i części parceli 2529 w protokole oględzin lit. αβγδ oznaczonej, a to przez to, że w czerwcu 1891 od zewnętrznej strony muru zamkowego ku miastu przy wszystkich załamach muru wbić ka-

№ 22

zała 22 kamieni granicznych oznaczonych lit.M.K.i liczbami bieżącemi od 239 do 261 a to bez wiedzy i zezwolenia ck.Skarbu wojskowego.

II.Ck.Skarb wojskowy utrzymuje się w spokojnem posiadaniu opisanych pod I parcel 7.32.11.2531 oraz części parceli 2529 w Krakowie na planie idealnym lit.x oznaczonej a pozwanej gminie miasta wszelkie dalsze naruszenie tego posiadania pod zagrożeniem środków przymusowych zakazuje się.

III.Pozwana gmina miasta Krakowa winną jest w dniach 14 pod rygorem egzekucyi pierwotny stan posiadania przywrócić,to jest kamienie graniczne wyż opisane l.239 do 261 oznaczone wykopać i usunąć,a pozostałe doły wyrównać.

IV.Natomiast odnawia się żądaniu ck.Skarbu wojskowemu o ochronę posiadania części parceli 2529,oznaczonej w planie lit. i całej parceli 10,jako też o orzeczeniu nastąpionego naruszenia posiadania powoda przez wkopanie kamienia granicznego l.262

V. Co do kosztów sądowych orzeka się że pozwana gmina miasta, winna jest ck.Skarbowi Wojskowemu,tylko 2/3 części kosztów w kwocie 42 Złr.przyznanych zatem kwote 28 Złr.i koszta rekursu rewizyjnego w kwocie 5 Złr. 1 ct.w 14 dniach pod egzekucyą zapłacić.

O powyższej decyzyi ck.Sądu najwyższego z 16 października 1894 L.9628 intymowanej uchwały ck.Sądu krajowego wyższego w Krakowie z 7 listopada 1894 L.16175 zawiadamia się strony obie.

Ck.Sąd pow.miej.del.Kraków dnia 29 listopada 1894 L.S.Gaertner mp.

201

23/1

M. 1:1000
według stanu
z roku 1906

Kraków II/1.6 (Wawel)

Dawny dziedziniec zamkowy

Wawel

Dziedziniec zamkowy

Kuchnie królewskie

Stajnie królewskie

Św. Wacław

Św. Idzi

Ul. św. Idziego

Ulica św. Idziego

Ul. Grodzka

Arsenał

Ogrody królewskie

Plac Bernardyński

Ul. Bernardyńska

Ulica Bernardyńska

Ul. Podzamcze

Ulica Podzamcze

202

24/0

30 HELLER

O d p i s

Przyszło L. 622 Dn. 3 - VI. 1912 Kierownictwao Restauracyi Królewskiego Zamku na Wawelu.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa- Kraków dnia 11 maja 1912 r. L. 28427/912 Ib.

Do Szanownego Kierownictwa odnowienia królewskiego zamku na Wawelu w Krakowie.

Na prośbę Szanownego Kierownictwa oczyścił Zakład czyszczenia miasta od 26 lutego do 2 marca br. podwórze i stoki Wawelu z nagromadzonego błota własnymi robotnikami i furmankami, co pociągneło za sobą następujące koszta:

28/2	20 robotników cały dzień a 2 K.	40 K.
27/2	15 " " "	30 "
	8 furmanek " " a 10 K.	80 "
28/2	10 robotników " "	20 "
	8 furmanek	80 "
29/2	8 furmanek	80 "
	8 robotników	16 "
1/3	4 furmanki	40 "
	4 robotników	8 "
2/3	4 furmanki	40 "
	4 robotników	8 "
	1 szczotka maszynowa 3 godziny	6 "
	Razem	448 K. czyli

czterysta czterdzieści ośm koron. O tem się Szanowne Kierownictwo zawiadamia z prośbą o uiszczenie tej kwoty w Kasie miejskiej w terminie dni 30.

L. 214 Koron czterysta czterdzieści ośm (K.448) w Krakowie 3. czerwca 1912 (dwa podpisy nieczytelne mp.) sprawdziłem Kierownictwo Restauracyi Zamku na Wawelu (podpis nieczytelny mp.)

204

Odpis

Dział XIV. Strona księgi 1068 - Fundusz miejski Art. 6213
K w i t . na koron /448/ czterysta czterdzieści ośm, które Kierownictwo odnowienia Wawelu zwrot za oczyszczenie podwórza i stoków Wawelu przez Zakład czyszcz. z polecenia Magistratu z dnia 11/5 1912 L. 28427 w głównej Kasie miejskiej zapłacił. Główna Kasa miejska. Kraków dnia 8/7 1912 Kasyer: podpis nieczytelny mp. Kontroler podpis nieczytelny mp.

Spisanie ksiąg... zadnego urzędu miasta

Cg I 294/13

26/1

205

O D P I S

Comissions Protokoll

Aufgenomen und unten angesetzten Tage in folge hohen Armee Ober Comando Reskriptes v.28 Mai 1857. Abth. 12.J. 913. in Gegenwart der Gefertigten. Kto: 2

Gegenstand

betrifft die Erhebung der Area und Setzung der Gränzsteine beim ehemaligen König: Schloss, jetzt Kastell in Krakau.-

Befund.

Das vormalige König: Schloss am Stradom welcher im Jahre 1848 laut Comissions Protokoll v.3.Jänner vom bestehenden Krakauer Administrations Rathe an die österreichisch Militair Behörde resp: an die KK.Genie Dion (provisorisch) übergeben wurde, und später 1856 hin in das Eigenthum des Militär Aerars überging bestand damals aus der Königl.:Burg schwarz I oder Schlachttrakt genant, aus dem sogenanten Küchenhaustrakt II.Wachsstuben III. Stallgebäude IV.- Regierungs /später Seminer Gebäude / genant V.Schmiede VI.Bespannungsschopfe VII.und aus dem Pulverturme VIII.-in beiligenden Situationsplane bezeichnet.-Die rothschnaffirte Einzeichnung zeigt die in den folgenden Jahren geschehene Umbaung der Kastell Einfassung sowie auch die Veränderungen in folge Demolirung der Geistlichen Gebäude Nr.586,587,581,582,583,584 und 585 und Erhebung eines neuen Militair Spitals/roth/I Reconvaleszenten Hauses II.sowie des Stalltraktes III.;-wodurch sich die Ausmasse der einzelnen Grund und Bauparzellen derart geändert haben, dass bei der nächstens vorzunehmenden Rektifizierung des Katasters eine den neuentstandenen Objekten und Parzellen entsprechend Modifikation stattfinden müsste.- Die Gesammt Area des Kastells mit Ausschluss der Domkirche und der Geistlichen Gebäude Nr.577,578 und 579 beträgt nach dem Kataster, woselbst die Parzellen nach dem alten Bestande ausgewiesen sind zusammen 14 Joch 692

Inwentarz wyszły... na protokół z r. 1848 a nie na ten

verte

Klafter flächenmass, welches mit der laut Plan gepflogener Berechnung, des ganzen Gündcomplexe, übereinstimmt. Die Area gränzt und zwar gegen Norden an die Ulica Podzamcze Nr.2408 und Przecznica Kanon Nr.2407 .Gegen Osten an das Wohngebäude Nr.523 und die St.Egidius Kirche Nr.522. dem Dominikaner Orden gehörig an die Parzelle NR.521. Wohngebäude Nr.520.die Anna Łubińska und an die Grodstrasse Nr.2399.-Im Süden und Westen an die ringt um das Kastell führende Esplanade Strasse NR.2408. und an das Gebäude Nr.568.nebst den beiden Garten Parzellen 15 und 16 dem Jakób Stankewitz gehörig.-Da die sämtlichen Commisionsglieder mit dieser obigen Gränzbeschreibung wie nie nebst bei im beiliegenden Plane mit rother Abgränzung bezeichnet ist.einverstanden sich erklären wird Protokoll geschlossen und gefertigt.

Krakau den ten

Kto podpisał?

-. 3 .

-. .

-. .

-. .

W katastrze przejęła Gmina z wszystkimi obiektami a później zabrał to wojsko

209

Klafter Flächenmass, welches mit dem laut Plan gepflogenen [illegible] des ganzen Gebäudecomplex übereinstimmt. Die Area gränzt und zwar [illegible] den an die Ulica Podzamcze Nr.2408 und Prassonica Kanon Nr.2407 [illegible] Osten an das Wohngebäude Nr.522 und die St.Egidius Kirche Nr.[illegible] dem Dominikaner Orden gehörig an die Parzelle Nr.521. Wohngebäude Nr.[illegible] der Anna Zabińska und an die Grodstrasse Nr.2399.-Im Süden und Westen [illegible] ringt um das Kastell führende Esplanade Strasse Nr.2400. und [illegible] bäude Nr.563, nebst den beiden Garten Parzellen 15 und 16 dem [illegible] kewitz gehörig.-Da die sämtlichen Commissionsglieder mit dieser [illegible] Gränzbeschreibung und nebst bei im beiliegenden Plane mit rother Abgränzung bezeichnet ist, einverstanden sich erklären wird Protokoll geschlossen und gefertigt.

Krakau den

[illegible signature]

ber ... Gruiny

Protokoll

aufgenommen am 7.August 1905.

Gegenstand

ist die Uebergabe eines Teiles des "Wawel"an das Land Galizien.

Gegenwärtig

Als Vertreter des Landesausschusses des Königreiches Galizien und Lodomerien samt dem Grossherzogtum Krakau.

Herr Dr.Josef Wereszczyński,Landesausschussbesitzer .

Als Vertreter des k.k.Aerars,beziehungsweise der k.u.k.Heeresverwaltung:

Herr k.u.k.Oberstleutnant Peter Fiałkowski,Vertreter des Festungskommandos,

Herr Militär-Oberintendant Ladislaus Ritter von Czerkawski, Vertreter der Korpsintendanz,

Herr Major Karl Lustig von Preanfeld
Herr Militär-Oberbaurechnungsrat Josef Keller } Vertreter der Militär Bauabteilung des Korps.

Verhandlung

Nachdem auf Grund des zwischen dem k.k.Aerar einerseits und dem Königreiche Galizien und Lodomerien samt dem Grossherzogtum Krakau anderseits abgeschlossenen Uebereinkommens vom 15 Juli 1903, betref-

fend die Umstaltung des ehemaligen Königschlosses "Wawel" in Krakau in eine Residenz Sr.kais.und königl. Apostolischen Majestät, die in der 1.Bauperiode auszuführenden Ersatzbauten fertig gestellt wurden, werden nachstehende Grund-und Bauparzellen des "Wawel" in das unbeschränkte Eigentum des Landes Galizien seitens der k.u.k.Heeresverwaltung als dem bisherigen Benützer übergeben, und vom Vertreter des galizischen Landesausschusses übernommen:

In der beigehefteten Situationsskizze rot bezeichnet

a/ Der historische Teil der Baulichkeit, d.i. das ganze ehemalige Königsschloss samt Senatorenturm (derzeitige Bauparcelle Nr 573 bezeichnet mit den Buchstaben a,b,c,d,e,f,g,h,i,k,l,m,n,o,p,q. r,s,a,) also mit Ausnahme des sogenannten Siechenhaustraktes , Stallgebäudes und Stallgebäudeanbaues (bezeichnet mit den Buchstaben a,s,o,n,t,u,a,)

b/ Die Bauparcelle 587, welche bisher als Bauhof von der k.u.k. Geniedirektion benützt würde.

c/ Die Grundparcellen Nr. 5, 7, 10, 11, 12, 32, 37, 38, 39, 42, 45, 46, 2525, 2529, 2531.

d/ Die Bauparcellen No.590/2 und 590/3.

e/ Die Umfassungsmauern, Bauparcelle No.569, 571, u.572.

f/ Die Tore, bezw. Wachhäuser auf den Bauparcellen No.570, 590/1 und 589.

g/ Das Kirchengebäude auf den Bauparcellen No.575 u.576.

Ausser den vorbezeichneten Bau-und Grundparcellen werden nach-weil in untrennbarem Zusammenhang mit den vorstehenden Parcellen stehend-übergeben, bezw. von dem Vertreter des galizischen Landesausschusses übernommen, die in der zugehefteten Situationsskizze blau bezeichneten Parcellen, bezw. Parzellenteile:

h/ ein Teil der Bauparcelle 17 samt Abschlusstor.

Übersichts-Skizze des „Wawel" in Krakau.

Beilage zum Kommissionsprotokolle vom 7. August 1905.

Pod-Zamcze Gasse

Kanonna-Gasse

St. Egidy

Grod-Gasse

Bernardiner-Gasse

Kathedralkirche

Schlosstrakt

Schlosshof

Seminartrakt

Kastell.

Grosser Hof

Badeanstalt

Garnisons = Spital No. 15

Senatorenturm

N

Laut Übereinkommen nach der 1. Bauperiode zu übergeben

im Besitze des Domkapitels

im Besitze der Stadtgemeinde

am 7. August 1905 außerdem im Übereinkommen festgesetzten [illegible] übergeben

1:1440

Krakau am 7. August 1905.

i/Der sogenannte Zwingerhof bezeichnet mit Z/
k/der innere Schlosshof(bezeichnet mit den Buchstaben
a,p,qu,r,s,o/

Ein Teil der Bauparcelle 576,denn die ganze Bauparcelle 575 befinden sich im Besitze des Domkapitels,dagegen ein Teil der Grundparcelle 2529 im Besitze der Stadtgemeinde Krakau.

Die Vertreter der k.u.k.Heeresverwaltung sind daher nicht in der Lage,diese Parcellen,bezw.Parcellenteile zu übergeben.

Diesen Umstand nimmt der Vertreter des galizischen Landesausschusses mit dem Beifügen zur Kenntnis,dass er diese Parcellen, bezw.Parcellenteile als von der k.u.k.Heeresverwaltung übergeben annimmt und an dieselbe weitere Forderungen seitens des Landes Galizien nicht gestellt werden können.

Beschluss:

Nach Besichtigung aller in Frage kommenden Bau-und Grundparcellen,werden seitens der Vertreter der k.u.k.Heeresverwaltung nachstehende Anträge gestellt.

1/ Alle vorangeführten Bau-und Grundparcellen übergehen mit dem heutigen Tage in das unbeschränkte Eigentum des Landes Galizien, welchem daher die weitere Instandhaltung,sowie die Abstattung aller Steuern und Abgaben obliegt.

2/ Um die Kommunikation in den Hof H des Siechenhaustrakt zu ermöglichen ist das Eingangstor des Schlossgebäudes auf Kosten des Landes Galizien entsprechend zu versetzen.

3/ Um die Verwendung des Wassers aus der städtischen Wasserleitung in dem übernommenen Teile des Wawelschlosses kontrollieren und den Entgelt desselben durch das Land Galizien ermöglichen zu können, ist in den Schloss führenden Strang der städtischen Wasserleitung

ein Wassermesser vor Benützung der Wasserleitung auf Kosten des Landes Galizien einzubauen.

4/ Den im ehemaligen Offiziersinspektionszimmer in gutem Zustande befindlichen Feuerautomaten übernimmt das Land Galizien gegen Zahlung eines Betrages von 300 K sage Dreihundert Kronen, und die Aufstellung eines gleichen Automaten im Garnisonsspital zu ermöglichen.

5/ Die im nicht übergebenen Siechenhaustrakt befindlichen 2 Tore, welche auf den inneren Schlosshof münden, sind seitens der Heeresverwaltung versperrt zu halten, und können, wenn nötig, seitens des Landes Galizien abgemauert werden.

6/ Im Falle der grosse, offene Kastelhof als Kommunikation führ die Zufuhr von Baumateri alen seitens des Landes Galizien benützt wird, verpflichtet sich der Landesausschuss, eine entsprechende Strasse daselbst herzustellen und instand zu halten.

7/ Der die Zufahrstrasse zum Garnisonsspital zur Nachtzeit seitens des Landes nicht benützt wird, so sind Kosten für die Beleuchtung in der gleichen Weise wie bisher seitens der Heeresverwaltung zu tragen.

Den sub 1 bis 7 gestellten Anträgen der Vertreter der k.u.k. Heeresverwaltung schliesst sich der Vertreter der galizischen Landesausschusses im Namen des Landes Galizien vollinhaltlich an.

Dieses Protokoll wurde in drei gleichlautenden Parien ausgefertigt, wovon eines für die k.k. Finanzverwaltung, das zweite für die Landesausschuss des Königreiches Galizien, das dritte für die k.u.k. Heeresverwaltung bestimmt ist. Karl Lustig von Preanfeld mp. Peter Fiałkowski mp. Józef Keller mp. Ladislaus v. Czerkawski mp. Tak zamek odebrałem Dr. Józef Wereszczyński mp.

bez udziału Gminy sprzane

Cg I 294/13
28/1

Protokol

aufgenommen am 1. Juli 1911.

GEGENSTAND

ist die Uebergabe der noch in Benützung der k.u .k. Heeresverwaltung stehenden Bauobjekte und Grundparzellen am Wawel an das Land Galizien.-

GEGENWÄRTIG:

Als Vertreter des Landesauschlusses des Königreiches Galizien und Lodomerien samt dem Grossherzogtum Krakau:
Herr Ingenieur Karl Skawiński, Schlossverwalter;
Als Vertreter des k.k. Ärars: Herr Oberfinanzrat Josef Glatzel;
Als Vertreter der k.u.k. Heeresverwaltung:
Oberst Josef Fornasari Edler von Verce, Militärbaudirektor des 1. Korps,
Hauptmann Artur Graf Zabielski als Vertreter des Festungskommandos,
Militärunterintedant Anton Edler von Kopriva der Intendanz des 1. Korps.-

VERHANDLUNG

Nachdem auf Grund des zwischen dem k.k. Ärar einerseits und dem Königreich Galizien und Lodomerien samt dem Grossherzogtum

Krakau anderseits abgeschlossenen Uebereinkommens vom 15 Juli 1903,betreffend die Umgestaltung des ehemaligen Königschlosses Wawel in Krakau in eine Residenz Seiner käiserlichen und königlichen Apostolischen Majestät-sämtliche Ersatzbauten fertiggestellt sind,wird als Forsetzug der bereits am 7 August 1905 und am 27 September 1910 statgefundenen Uebergaben von Grund-und Bauparzellen des Wawel an das Land Galizein nunmehr der restliche Teil,und zwar die nachbezeichneten Grund und Bauparzellen des Wawel in das unbeschränkte Eingentum des Landes Galizien seitens der k.u.k.Heerres verwaltung als des bisherigen Benützers übergeben und vom Vertreter des Galizisnhen Landesauschlusses übernommen:

In der beigehefteten Situationsskizze rot bezeichnet:

Die Bauparzellen:

Nr.536/bisheriges Garnisonsspital/

Nr.588 und 591/Pulverturm/

Nr.581/Rekonvaleszentenhaus/

Nr.585/Wasserturm/

Der Rest der Bauparzellen Nr.573 mit dem Siecherhaustrakt und dem Stallgebaudeanbau.-

Die Grundparzellen:

Der Rest der Grundparzelle Nr.17

Ferner Nr.21 un 22.- [illegible]

[illegible]

B E S C H L U S S .

Nach Besichtigung aller in Frage kommenden Bau-und Grundparzellen,werden seitens der Vertreter der k.u.k. Heeresverwaltung nachstehende Anträge gestellt:

1/Alle vorangeführten Bau-und Grundparzellen übergehen mit

K. u. k. Militär Bauabtheilung des 1 Korps.

Jahr 1910.

Kataster-Kopie

des Castells in Krakau.

Legende:

Am 29. September 1910 an das Land Galizien übergebene Objekte.

Ulica Podzamcze
Przecznica Kanonna
St. Egidy
St. Stanislaus
Wawel
Grosser Kastellhof
Ulica Grodzka
Ulica Bernardynska
Nord.

1. 1440.

Krakau am 29 September 1910

dem heutigen Tage in das unbeschränkte Eigentum des Landes Galizien, welchem daher von diesem Tage die Abstattung aller Steuern und abgaben obliegt.

2/Für die Beleichtung der Zufahrtstrasse zum bisherigen Garnisonsspital,welche bisher von der Heeresverwaltung bestritten wurde hat vom heutigen Tage an das Land Galizien Sorge zu tragen.

3/Die k.u.k.Heeresverwaltung behält sich das Recht vor,die Kessel und die maschinelle Einrichtung in der Badeanstalt,deren Eigentum sich die k.u.k.Heereswaltung vorbehält,zu einen späteren Zeitpunkt im Einvernehmen mit der Schossverwaltung abzumontieren.

Den sub 1/ bis 3/gestellten Anträgen der Vertreter der k.u. k.Heeresverwaltung schliesst sich der Vertreter des Galizischen Landesauschlusses im Namen des Landes Galizien vollinhaltlich an und erklärt gleichzeitig nunmehr sämtliche Bau-und Grundparzellen des Wawels in das unbeschränkte Eigentum des Landes Galizien über nommen zu haben; erhebt ferner in Betreff der anstandslosen Ueber gabe respektive Uebernahme der vorgenannten Objekte und Parzellen keine Einwendungen.-

Dieses Protokoll wurde in drei gleichlautenden Parien ausgefertigt,wovon eines für die k.k.Finanzverwaltung,das zweite für den Landesauschluss des Königreiches Galizien,das dritte für die k.u.k.Heeresverwaltung bestimmt ist.

Hiemit geschlossen und gefertigt:

Als Uebergeber:	Als Uebernehmer:
Für die k.u.k.Heeresverwaltung: trzy podpisy nieczytelne mp.	Für den Galizein Landesausschluss:
Für das k.k.Finanzärar: Josef Glatzel mp. k.k.Oberfinanzrat	Karol Skawiński mp.

213

Cg I 294/13

29/2

ODPIS

L.tab. 3438/13.

Pismem z dnia 11 marca 1913.C.A.Kraków II.Wawel5. udzielił Krakowski c.k. komisarz dla sprostowania ksiąg gruntowych tutejszemu c.k. Sądowi krajowemu jako hipotecznemu odpis decyzyi c.k.Sądu Najwyższego we Wiedniu z dnia 5 lutego 1913.R.IX 14 i 15/13 między innemi celem przepisania w ślad §.24.u.h. s. własności parceli 24.29.30/1 i 33. z wykazu hip.liczba 7. ksiąg gruntowych gminy katastralnej Kraków II.Wawel na rzecz Funduszu krajowego Król.Galicyi i Lodomeryi z W.Ks.Krakowskiem z ograniczonem podanem w powyż powołanej decyzyi na kartach B. i C.nowo utworzyć się mającej realności lub przez przypisanie tych parcel do realności lwh.5.ksiąg gruntowych gminy katastralnej Kraków II. Wawel po odpisaniu ich z realności lwh.7.tejże gminy.-

W załatwieniu powyższego pisma Krakowskiego c.k. komisarza dla sprostowania ksiąg gruntowych tutejszy c.k. Sąd krajowy uchwałą z dnia 18 kwietnia 1913.1tab.2895/13. oznajmił, że wobec brzmienia decyzyi c.k. Sądu najwyższego z dnia 5 lutego 1913 R.14.i 15/13/1. nie wydaje na razie żadnego zarządzenia hipotecznego co do powyż wymienionych parcel gruntowych.-

Obecnie pismem z dnia 28 kwietnia 1913 G.A.Kraków II. Wawel 5./28 do tutejszego sądu krajowego wystosowanem ten sam c. k. komisarz dla sprostowania ksiąg gruntowych ponowił prośbę o wydanie uchwały zarządzającej przydzielenie parcel przyznanych funduszowi krajowemu z realności lwh.7.ksiąg gruntowych gminy katastralnej Kraków II.Wawel, gminy miasta Krakowa własnej do

realności lwh.5.tejże gminy katastralnej Funduszu krajowego własność stanowiącej motywując prośbę tą tem, że przy ferowaniu Jego uchwały z dnia 18 lipca 1912.G.A.Kraków II.Wawel 5./4 zaszła w ustępach I.i II.pomyłka o tyle, że tenor brzmiał wedle §.9.u.h.s.,a nie jak powinien, wedle §.33.u.h.s.chociaż pomyłka ta uszła uwagi sądów wyższych instancyi w szczególności przy wydaniu decyzyi c.k. sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 1913.R.14.i 15/13/1. to jednak nie może ona naruszać wyraźnych i stanowczych postanowień zawartych w §§.33.i 34.u.h.s- /o bezwarunkowości wpisów /.

W załatwieniu tej ponownej prośby krakowskiego c.k.komisarza dla sprostowania ksiąg gruntowych i z przyczyn w niej wyłuszczonych, postanawia c.k. sąd krajowy wobec tego, że c.k. sąd Najwyższy decyzyą z dnia 5 lutego 1913r.l.cz.R.IV.14.i15/13/1. odesłał do drogi sporu gminy miasta Krakowa z żądaniem, by na jej rzecz wpisano prawo własności parcel gruntowych lk. 24.29.33.i 30/1 w nowej księdze gruntowej dla gminy katastralnej Kraków Dzielnica II.oraz zezwolił na wpis prawa własności tych parcel na rzecz Funduszu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W.Ks.Krakowskiem z ograniczeniem w tej decyzyi podanem to przepisane prawa własności już teraz przeprowadzić i tem samem zarządza, aby parcele gruntowe lk.24.29.30/1.i 33.odpisane zostały z karty A.posiadłości lwh.7.ksiąg gruntowych gminy katastralnej Kraków Dzielnica II.Wawel objętej, na rzecz gminy stoł.król.m.Krakowa wpisanej oraz aby parcele te dopisane zostały na karcie A. realności lwh.5.ksiąg gruntowych gminy katastralnej Kraków Dzielnica II.objętej, funduszu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem

—

własnej przytoczone we wyż wzmiankowanej decyzyi c.k. sądu Najwyższego ograniczenie prawa własności wpisane już jest na kartach B.i C.wykazu hipotecznego 1.5.ksiąg gruntowych gminy katastralnej Kraków Dzielnica II.Wawel.-

O tem zawiadamia się:

1/. Wydział krajowy we Lwowie imieniem Funduszu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W.Księstwem Krakowskiem do rąk p-adw.Dra. Bielińskiego we Lwowie.

2/. Gminę stołecznego król. miasta Krakowa do rąk pana adwokata Dra. Bąkowskiego w Krakowie.

3/. Pana c.k. komisarza dla sprostowania ksiąg gruntowych w Krakowie.-

4/. c.k. Ewidencyę katastru podatku gruntowych w Krakowie / Reambat nowych zdjęć/.

5/. c.k. Urząd wymiaru należytości w Krakowie.

6/. c.k. Administracyę podatków w Krakowie.-

7. Magistrat miasta Krakowa.-

C.k. sąd krajowy cyw.O.VII.

w Krakowie, dnia 9 maja 1913.-

Podpis nieczytelny.

własnej przytoczone we wyż wzmiankowanej decyzyi c.k. sądu Najwyższego ograniczenie prawa własności wpisane już jest na kartach A i C wykazu hipotecznego l.5.ksiąg gruntowych gminy katastralnej Kraków Dzielnica II.Wawel.-

O tem zawiadamia się:

1/. Wydział Krajowy we Lwowie imieniem Funduszu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W.Księstwem Krakowskiem do rąk radcy Dra. Bielińskiego we Lwowie.

2/. Gminy stołecznego król. miasta Krakowa do rąk pana adwokata Dra. Bykowskiego w Krakowie.-

3/. Pana c.k. Komisarza dla sprostowania ksiąg gruntowych w Krakowie.-

4/. c.k. Ewidencyi katastru podatku gruntowych w Krakowie /z [illegible] nowych zdjęć/.

5/. c.k. Urząd wymiaru należytości w Krakowie.

6/. c.k. Administracyę podatków w Krakowie.-

7/. Magistrat miasta Krakowa.-

C.k. sąd krajowy cyw.O.VII.

W Krakowie, dnia 8 maja 1918.-

Podpis nieczytelny.

215

III-3

216

Mewel proces

Cytacye odnowienia etc

Korespondencya z wydziałem Kraj

Zbiorowe

217

Szanownej

1) Elektrowni
2/ Gazowni
3/ Wodociągi.

Z powodu zakładania nowej hipoteki znajduje się Gmina st. kr. m. K. ~~z powodu od~~ z decyzyi Najw. Sądu w konieczności wytoczenia ewentualnie przed Sądem 15 kwietnia skargi przeciw Funduszowi Krajowemu o własność dróg na Wawel (od ul. Grodzkiej ku katedrze — od Bernardyńskiego placu ku Zamkowi dawnemu szpitalowi). W tym celu musi Gmina wykazać oprócz stanu prawnego i stan faktycznego posiadania — a ~~w tym~~ do przygotowania tego potrzebuje informacyi w jaki sposób zakładano temi drogami gaz, rury wodociągowe i kable elektryczne, kto dysponował założenie, ponosił koszta, kierował robotami, kiedy je przeprowadzono, jaki zauważano stan

./.

posiadania, kto następnie repa-
rował bruki po rabatach, czy
organy rządu lub magistrat w tem
ingerowały, czy za jakie prace
w tym względzie, jakie są narzędzia
świadków mogących stan rzeczy
poświadczyć.

Z powyższych powodów upraszam
Szanowny Zarząd odnośnych wy-
żej wymienionych zakładów
gminnych o najrychlejsze ud-
zielenie mi szczegółów wyżej
podanych, w każdym razie przed
dniem 8 kwietnia, gdyż wygoto-
wanie skargi przed dniem 15 kwiet.
mi wymaga co najmniej tygodnia

Kraków 29/3 1913

ad Wawel

218

WODOCIĄG
STOŁ. KRÓL.
MIASTA KRAKOWA.

L. 267./1. Z. W. ex 1913.

Przy odpowiedzi należy powołać się na powyższą liczbę.

Kraków, dnia 1 kwietnia 1913.

Wodociąg 1898

1/4

Do

JWnego Pana Dra Klemensa Bąkowskiego

Syndyka miasta

Krakowa

Odnośnie do pisma z dnia 29 marca 1913 r.przesyła Zarząd wodociągu miejskiego wyciągi aktów złożonych w C.k.Starostwie L.273/898 r.L.277/898 r.L.280/98,oraz akta oryginalne L.241/ex 1900 L.298/1900 L.305/900 L.319/900.

Zarazem zaznacza Zarząd wodociągu,że rurociąg wodociągowy połączony na rampach dojazdowych od ul.Kanoniczej i od ul.Stradom doprowadza wodę w obręb zamku.

Można więc uważać te rurociągi jako połączenia doprowadzające wodę na podwórze Zamku królewskiego.

Zwrot aktów dołączonych zastrzega sobie Zarząd wodociągu miejskiego.

Jamrozy

Proszę o zwrot w paru dniach!

Dr Bąkowski

Zwraca się JWnemu Panu Syndykowi m. Krak.
15/V 913 Jamrozy

D. Z. w. 79 ex 1912.

~~628~~

350

~~4~~93

Telefony

Oryginalny proto-
kół z 15/5 1888.
dołączony
do L. 29831/893 dla
przesłania go do dyr.
poczt. i telegr.

wawel-Gaz

Telefon Gazowni № 16 i 72.
Telefon Filii № 198
Telefon Sklepu № 345.

KRAKOWSKA
GAZOWNIA MIEJSKA

L: 999

Kraków, dnia 2 kwietnia 1912

Wielmożny Pan
Dr. Klemens Bąkowski
Syndyk st. król. miasta
Krakowa

W załatwieniu pisma z 29/III b.r. uprzejmie donosimy, iż w r. 1898 założyła Gazownia przewód do oświetlenia dojazdów na Zamek. Odnośna uchwała Komisyi gaz. z dn. 26 października 1897 r. opiewa: „w myśl wniosku Sekcyi I. Rady miasta, Komisya uchwaliła założyć rury gazowe na dwóch dojazdach zamkowych, jako inwestycyę i ustawić od Podzamcza 6, od ulicy Bernardyńskiej 7 latarń; latarnie od ul. Podzamcze świecić się mają kosztem Gminy, od ul. Bernardyńskiej w połowie kosztem Gminy, w połowie kosztem c.k. Skarbu wojskowego." –

Korespondencyi szczegółowych ze względu na przedawnienie nie posiadamy. Skarb wojskowy, aż do czasu ewakuacyi wojska opłacał w myśl uchwały Komisyi przypadającą należytość

/.

za gaz, który to obowiązek Zarząd Król: Zamku na Wawelu pismem z 26 lipca 1911 r. przyjął na siebie.

Bruki po robotach wykonuje Gmina za umówionym ryczałtem płatnym przez Gazownię m:

Z poważaniem

M. Dąbrowski

MAGISTRAT
stoł. król. miasta
KRAKOWA.

L. 33290/913.
I.a.

Kraków, dnia 8 kwietnia 1913

Do

W.Pana Dra.Klemensa Bąkowskiego
adwokata i syndyka miejskiego

w Krakowie
ul.św.Jana L.12.

Przesyłając WPanu w załączeniu pod 1/ trzy uchwały sądowe w sprawie zaintabulowania dróg na Wawel t.j.uchwałę działową c.k.Komisarza dla założenia nowych ksiąg gruntowych,uchwałę sądu krajowego i uchwałę Trybunału najwyższego,przesyłając dalej plan parcel zamkowych,wykaz kosztów przebudowania drogi do Katedry,sporządzony przez Budownictwo m.26 stycznia 1846,pismo gazowni m.z 2 kwietnia 1913 L.999 z odpisem protokołu uchwały Sekcyi I.z 20 pazdziernika 1897 w sprawie gazowego oświetlenia dróg do zamku,akta Biura wodociągowego m.do L.36/3 Z.W. ex.1913.dotyczące wodociągu na Zamek,wreszcie dwa odpisy wierzytelne uchwały Rady m.z 7 kwietnia 1913.upraszam o wniesienie przed dniem 15 kwietnia 1913.pozwu przeciw funduszowi krajowemu,pozwu o własność parcel 24,29,33,i 30/1 w dz.II.

Dla informacyi zaznaczam:
Drogi na Wawel były zawsze i są dotychczas używane przez ogół mieszkańców Krakowa jako drogi gminne.Drogę do Katedry brukowała gmina raz po roku 1846,jak dowodzi załączony wykaz kosztów,drugi raz przed 10 laty,co może poświadczyć radca m.p.Wandalin Beringer.Na tych względnie w tych drogach znajdują się też uliczne urządzenia miejskie jak rury gazowe z lampami i rury wodociągowe.

Wydział I.a.poszukuje za dalszymi dowodami, mającymi lepiej wykazać prawa gminy do własności dróg na Wawel.

Jeżeli jakie dowody się znajdą, prześlę je Wielmożnemu Panu dodatkowo.-

Szarski

Odpis.

Gaz

Protokół

z posiedzenia Sekcyi ekonomicznej, odbytego dnia 20. październik 1897 r.

Obecni:

Przewodn. Rotter.
Rw. Biborski,
" Dr Domański,
" Fedorowicz,
" Knaus,
" Kwiatkowski,
" Łapiński,
" Nowacki,
" Dr Ponikło,
" Dr Rosenblatt,
" Rehman,
" Dr Seinfeld,
" Dr Staniszewski,
" Stryjeński,
" Szpakowski,
" Schmid,
" Dr Kohn,
" Dr Popiel

Ze strony Magistratu:
Dyrektor Bud. Wdowiszewski,
Radca Mgtu Skrzymarz,
Insp. Ekon. Kułakowski,
Protokolant M. Putka.

Po przeczytaniu, przyjęciu i podpisaniu ostatniego

protokołu:

- - - - - - - - - - - - - - - - - - -

L. 58.080. – Sekcya uchwaliła za wnioskiem Magistratu uznać potrzebę zaprowadzenia oświetlenia gazowego na drogach rampowych, wiodących na Zamek od strony ul. Podzamcze i Bernardyńskiej, a to kosztem gminy z warunkiem, że skarb wojskowy ponosić będzie połowę kosztów konsumcyi gazu dla oświetlenia drogi od ul. Bernard.

Zarazem uchwaliła S. zwrócić uwagę na to, żeby rury były takiego kalibru, iżby do oświetlenia Zamku, ewentualnie i kościoła w przyszłości wystarczyły.

- - - - - - - - - - - - - - - - - - -

Na tem posiedzenie zakończono.

Dr Putka mp. Rotter mp.

Zgodność powyższego odpisu z oryginałem stwierdzam.

Kraków 8. kwietnia 1913.

Nowosielski [signature]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Zgodność powyższego odpisu z oryginałem stwierdzam.

[illegible]

1906 226

ELEKTROWNIA MIEJSKA
W KRAKOWIE
ULICA DAJWÓR L. 27.

KONTO P. K. O. 94.392.

TELEFONY:
Nr. 0567. – SEKRETARYAT - DYREKCYA.
„ 2051. – BIURO RACHUNKOWE.
„ 2052. – BIURO INSTALACYJNE.

Kraków, dnia 12. kwietnia 1913.

Elektr

Wielmożny Pan

Dr. Klemens Bąkowski

w Krakowie

W załatwieniu pisma WPana z dnia 29/III 1913. niniejszym donosimy, iż kabel układaliśmy w kwietniu 1906 r. doprowadzając prąd do oświetlenia Katedry. Kabel idzie wprost od ulicy Podzamcze stokami, następnie przechodząc przez mur przecina drogę po za pierwszą bramą. Kabel został ułożony na rachunek Kapituły kosztem K 1200.-

Na drodze od ul. Grodzkiej do pierwszej bramy przed katedrą, jak również na drodze od ul. Bernardyńskiej do szpitala dotychczas kabli nie układaliśmy.

Z poważaniem

DYREKCYA
Elektrowni miejskiej
w KRAKOWIE.
H. Dubeltowicz

Kraków, dnia 12. kwietnia 1913.

Wielmożny Pan

Dr. Klemens Bąkowski

w Krakowie

W załatwieniu pisma Wpana z dnia 29/III 1913. niniejszym donosimy, iż kabel układaliśmy w kwietniu 1908 r. doprowadzając prąd do oświetlenia Katedry. Kabel idzie wprost od ulicy Podzamcze stokami, następnie przechodząc przez mur przecina drogę po za pierwszą bramą. Kabel został ułożony na rachunek Kapituły kosztem K 1200.-

Na drodze od ul. Grodzkiej do pierwszej bramy przed katedrą, jak również na drodze od ul. Bernardyńskiej do szpitala dotychczas kabli nie układaliśmy.

Z poważaniem

Dyrekcja
elektrowni miejskiej
w Krakowie.

227

14/1 podano do konwersji i do Sądu Kraj.
Bd

Do
~~Wysokiego c. k. Sądu Krajowego~~
~~w~~
~~Krakowie.~~

~~przez~~ Wł. Komisarza dla założenia ksiąg gruntowych

Gmina stoł. król. miasta Krakowa.
przez
DR. KLEMENSA BĄKOWSKIego
ADWOKAT
KRAKÓW - ul. Św. Jana l. 12. II. piętro

w sprawie hipoteki Dziel. II. „Wawel“ l. 5. o przedłużenie terminu do wniesienia skargi po dzień 15 lipca 1913

pojedynczo

~~Wysoki Sądzie~~!

~~W skutek~~ Decyzyi C.k. Sądu Najwyższego w wiedniu z dnia 5/2 1913 R IV 14 i 15/13 odesłaną została Gmina st. kr. Miasta Krakowa do drogi sporu przeciw Funduszowi Krajowemu Król. Galicyi i Lod. o własność parcel l.kat. 24-29-33 i 30/1, Dz. II do czego zakreślono termin dni 30.

Ponieważ w danym wypadku rozchodzi się o poszukiwania archiwalne i zgromadzenie dokumentów od rozmaitych władz, przeto przygotowanie ugruntowanej należycie skargi wymaga najmniej 3 miesięcy – a z tych przyczyn uprasza Gmina st. kr. Miasta Krakowa przez wykazanego w aktach założenia hipoteki pełnomocnika o przedłużenie terminu do wniesienia skargi po dzień 15 lipca 1913 roku.

[illegible]

Syndyk ~~st. król.~~ miasta
Krakowa

Gdy Pan Komisarz był zdania się przedłużenie terminu ~~tego~~ (kompetencji) z § 9. ust. o sprost. ks. gr. należy do Sądu Hipotecznego Wydz. Krajowego — sądzę ~~[illegible]~~ przedłożyć to podanie [illegible] Krajowemu w Krakowie.

229

L.tab.2908/13

W sprawie założenia księgi gruntowej dla gminy kat Kraków Dż. II.Wawel - w uwzględnieniu przywiedzionych w podaniu z dnia 14 kwietnia 1913 r.l.tab.2908 potrzeby po szukiwania archiwalnego i zgromadzenia dokumentów od roz maitych Władz - c.k. Sąd krajowy przychylając się lecz tylko częściowo do prośby Gminy stoł.król.miasta Krakowa w temże podaniu postawionej,- zakreślony rzeczonej Gminie decyzyą c.k. Sądu Najwyższego w Wiedniu z dnia 5 lutego 1913 R.IV.14 i 15/13 termin do wytoczenia skargi przeciw funduszowi krajowemu Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o własność par cel gruntowych lk. 24, 29, 30/1 i 33 w gminie kat.Kraków II.Wawel położonych - przedłuża po dzień 15 go./włącznie/ czerwca 1913 r.-

O tem zawiadamia się:

1/. Gminę stoł. król.miasta Krakowa do rąk. p.adwokata Dra. Bąkowskiego w Krakowie.

2/. Galic. Wydział krejowy imieniem Galicyjskiego Funduszu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem do rąk.p.adwokata Dra. Bielińskiego we Lwowie.-

3/. Pana c.k. Komisarza dla sprostowania ksiąg gruntowych w Krakowie - odnośnie do tamtejszej odezwy z dnia 14 kwietnia 1913 A.G. Kraków II.Wawel 5/24. przy zwrocie udzielonych aktów.-

C.k. Sąd krajowy w Krakowie Oddz.VII.

dnia 18 kwietnia 1913.-

[signature]

230

MAGISTRAT
stoł. król. miasta
KRAKOWA.

L. 33290/913.

Odpis

Kraków, dnia 28 kwietnia 1913.

Odpis
pisma Prezydenta do Marszałka Kraju

Wasza Ekscellencyo !

wedle mego konceptu. Bgl.

W ostatnich kilkudziesięciu latach drogi na Wawel wiodące od ulicy Kanoniczej ku katedrze i pałacowi, oraz od Placu Bernardyńskiego ku dawnemu szpitalowi wojskowemu /:obecnie przerabianemu na Muzeum Narodowe:/ i ku domom Wikaryuszów i Kapituły, były wszystkim dostępne, droga od ulicy Kanoniczej, jako stroma dostępna dla pieszych, od placu Bernardyńskiego łagodniejsza dla pieszych i dla powozów. Drogi te były publicznemi, t.j.nie tylko przez wszystkich używane, ale i z funduszów publicznych miejskich utrzymywane. Zgodnie z tym faktycznym stanem, były więc te drogi w hipotece zapisane w wykazie obejmującym ulice, place, plantacye etc. jako własność Gminy stoł.król.Miasta Krakowa. /:Lwh. 1783:/.

Sam Wawel obejmował według hipoteki kilku ciał hipotecznych zaintabulowanych jedne na Skarb Państwa /:jak Pałac, Szpitale itd.:/ inne na Kapitułę, Zgromadzenie Księży Wikaryuszów, Gminę miasta Krakowa itd.

~~W roku~~ Umową z dnia 15 lutego 1903 odkupił kraj Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem od Skarbu wojskowego "Zamek krakowski" z przeznaczeniem na rezydencyę dla Domu Panującego, a w odnośnym kontrakcie Prokuratorya Skarbu Państwa zezwoliła na inta-

bulacyą funduszu krajowego za właściciela ~~ciał hipotecznych~~ parcel na Wawelu już na rzecz Skarbu intabulowanych, oraz ~~ciał hipotecznych względnie~~ parcel parcel położonych w obrębie murów zamkowych a nawet zewnątrz tych murów i dróg, intabulowanych na własność Gminy stoł.król.miasta Krakowa, uważając je za własność Skarbu i za przedmiot sprzedaży.

W tej formie zeznany kontrakt mógłby na zasadzie ogólnej ustawy hipotecznej spowodować wpis hipoteczny Kraju resp. funduszu kraj. za właściciela tylko tych ciał hipotecznych, które były na własność Skarbu wojskowego dotąd zaintabulowane - wpisanie zaś za właściciela parcel zaintabulowanych na własność Gminy wymagałoby porozumienia się z Gminą i zezwolenia tejże, a w razie braku tegoż musiałby Wydział Krajowy wytoczyć skargę o uznanie go za właściciela żądanych parcel. Tymczasem jednak ustawa z dnia (11 grudnia) 1906 (Nr 246. d.p.p.) spowodowała odrębne postępowanie, mianowicie zakładanie hipoteki na nowo, przy którem to postępowaniu dopuszczalne są pewne ułatwienia dla żądającego wpisu, a tak sprawa ~~własności~~ intabulacyi dróg na Wawel weszła przez to w inną fazę.

Gdy mianowicie wprowadzono postępowanie na mocy powyższej ustawy w celu założenia nowej księgi gruntowej dla Dzielnicy II. "Wawel" w której położony jest zamek wawelski - chciała Gmina miasta Krakowa dobrowolnie zezwolić na intabulacyą Kraju za właściciela parcel na wzgórzu położonych, żądając pozostawienia jednak Gminę we własności dróg na Wawel i stoków zewnątrz murów, ostatecznie gotową była zrezygnować i ze stoków, atoli reprezentant Wydziału Krajowego żądał intabulacyi Kraju za właściciela nie tylko dróg, ale nawet części ulicy Podzamcze, św.Idziego, Placu Bernardyńskiego i Ujeżdżalni, skutkiem czego nie doszło do porozumienia, tak Kraj, jak miasto, postawiły odrębne wnioski, miasto, aby utrzymać dotychczasowy stan hipoteczny, Kraj, aby

parcele zapisane dotąd na Gminę zaintabulować na fundusz krajowy. Kapituła katedralna zażądała również zabezpieczenia hipotecznego dróg do Katedry i domów duchownych na wzgórzu położonych, a skutkiem tego musiał komisarz hipoteczny /:względnie instancye czuwające nad zakładaniem hipoteki:/ rozstrzygnąć te sprzeczne wnioski. Po odstąpieniu przez kraj od żądania intabulacyi Placu Bernardyńskiego, Ujeżdżalni i części ulicy Podzamcze - zadecydowały dwie pierwsze instancye, iż drogi na Wawel mają być zaintabulowane jako gminne, reszta zaś parcel na wzgórzu i stoki na rzecz Kraju - a Kraj odsyła się z żądaniem co do dróg do drogi prawa. Sąd Najwyższy natomiast zmienił tę decyzyę w ten sposób, że i drogi mają być na fundusz krajowy na razie zaintabulowane, a Gminę odsyła się do drogi prawa /:oraz zarządził uzupełnienie dochodzeń co do ulicy między kościołem św. Idziego a murami Zamku:/ na tej zasadzie, że w ostatnich dziesięciu latach posiadanie na tych drogach, rzekomo wykonywał Skarb wojskowy a po nim fundusz krajowy, a nie Gmina miasta Krakowa.

W ten sposób wyłoniła się konieczność wykazania w drodze sądowej prawa własności dróg na Wawel, a w roli skarżącego ma wystąpić Gmina miasta Krakowa.

A/. W tym stanie rzeczy uchwaliła Rada m. dnia 7 kwietnia 1913 upoważnienie A/. do wytoczenia procesu o własność powyższych dróg przeciw funduszowi krajowemu, a termin do wniesienia tej skargi, został uchwałą c.k. Sądu kraj. z d. 18 kwietnia 1913 L. Sab 2908/13 do ~~którą Syndyk miasta przygotowuje, upływa~~ dnia 15 czerwca 1913. r. zakreślony.

Odnośnie do ustnej rozmowy z Waszą Ekscellencyą w tej sprawie pozwalam sobie prosić Waszą Ekscellencyę w myśl intencyi Rady miasta o interwencyą w celu ugodowego załatwienia tej sprawy nadmieniając, że Gminie miasta nie rozchodzi się o własności tych dróg ze względów materyalnych - gdyż drogi te są właściwie ciężarem ze względu na koszta utrzymania, lecz idzie jej o zapewnienie

(ze względów narodowych

dostępu na Wawel na wypadek nieprzewidzianych wypadków i zmian politycznych.

Powszechne jest zdanie prawników, że na wypadek zmian[y] politycznych ~~władzy kraju~~ więcej jest szanowaną własność Gminna jak Kraju lub Państwa i że na ten nie dający się nigdy wykluczyć z przypuszczenia wypadek, pewniejszy byłby dostęp, gdyby te drogi były intabulowane na Gminę.

Nie chcę dodawać argumentu, że od 1846 roku Gmina konserwowała te drogi, zakładała tam chodniki, gaz, kable elektryczne, wodociągi etc., że więc były posiadaczką i według zdania prawników naszych proces powinienby wypaść na korzyść Gminy. Argument ten pomijam, gdyż jak zaznaczyłem, Gminie nie idzie wcale o wykazanie własności, lecz o zabezpieczenie dostępu ze względów narodowych i dodaję, że w razie zamieszkania na Zamku Członka Rodziny Panującej dopuszczalne będzie chwilowe ograniczenie dostępu wymagane względami obecności Członka Domu Cesarskiego lub innymi - idzie tylko o to, aby dostęp był dla ogółu zapewniony nie z łaski, mogącej być zmienną w razie zmiany rządu, lecz z tytułu prawnego respektowanego przez każdy rząd cywilizowany.

Dlatego upraszam Waszą Ekscellencyę o wyznaczenie imieniem Wydziału krajowego konferencyi celem ugodowego załatwienia tej sprawy, ewentualnie celem poddania jej pod Sąd polubowny przez obie strony, przyczem nadmieniam, że sprawa musiałaby być definitywnie załatwiona przed dniem 15 czerwca 1913 r.- gdyż w tym dniu musiałby Syndyk m. wnieść skargę do Sądu.

Termin konferencyi raczy więc Wasza Ekscellencya podać mi do wiadomości w najkrótszym możliwie czasie.-

Adwokat
DR. KLEMENS BĄKOWSKI
Syndyk stoł. król. Miasta Krakowa
Kraków, ul. Św. Jana l. 12.

Cg I 294/13

H i p o t e c z n e

DO

W y s o k i e g o c.k. S ą d u K r a j o w e g o
w
K r a k o w i e

P o w ó d :
Gmina stoł. król. Miasta Krakowa
przez
Adw. Dr. Klemensa Bąkowskiego

P o z w a n y :
Fundusz Krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem - do rąk Wydziału Krajowego we Lwowie

S k a r g a

o własność dróg na W a w e l u Dzielnica II w Krakowie
(parcel lk. 24, 29, 30 i 33.)

z wnioskiem na adnotacyę tej skargi w wykazie hip. L. 5. Dz. II w Krakowie

2 krotnie
1 napis
4 zał.
(2 dla sądu)

233

W każdem podaniu należy powołać natępującą liczbę czynności.

Liczba czynności Cg I 294/13

1/7

Wezwanie do pierwszej audyencyi.

4 tygodnie do odpowiedzi

W sprawie

c.

o

Na pozew niniejszy wyznacza się audyencyę do ustnej rozprawy na dzień 1. lipca 1913 p. południem godz. 9 do tego sądu, biuro Nr. 18.

Od wyznaczenia audyencyi niema osobnego środka prawnego.

Przeciw — powodowi — ~~każdemu z powodów~~ — lub przeciw z pozwanemu, któryby do audyencyi nie stanął, może na wniosek zapaść wyrok zaoczny; w takim razie, odnoszące się do przedmiotu sporu, faktyczne twierdzenia tej strony, która się jawi, o ile nie są odparte przedłożonymi dowodami, będą musiały być przyjęte za prawdziwe. Pisma, jakieby strona niejawiąca się nadesłała, nie będą uwzględnione.

Jeżeli żadna ze stron do wyznaczonej audyencyi nie stanie, pociągnie to za sobą spoczywanie postępowania.

Na wypadek, gdyby sprawa przy pierwszej audyencyi nie została załatwioną, wzywa się pozwanego aby najpóźniej do wniesienia odpowiedzi na pozew, ustanowił adwokata swym zastępcą w tym procesie, inaczej bowiem podania wniesione bez podpisu adwokata musiałyby być odrzucone, gdyby zaś strona do którejkolwiek audyencyi bez adwokata się jawiła, uważano by to jako uchybienie audyencyi.

Dozwala się hipotecznej adnotacyi tej skargi po myśli końcowego wniosku.

Doręczyć.

Uchwałę zastępcy powoda — wspólnemu zastępcy powodów — wspólnemu pełnomocnikowi do doręczeń.

Uchwałę wraz z pismem i odpisem załączeń pozwanemu (kolor niebieski).

C. k. sąd krajowy

w Krakowie

Oddział I, dnia 17. czerwca 1913

Dr. P. Dr. Baranowskiego adwokata w Krakowie

Drukarnia Fr. Foltina w Wadowicach

Dr. STANISŁAW BIELIŃSKI
ADWOKAT I SYNDYK
WYDZIAŁU KRAJOWEGO

C.K.SĄD KRAJ.CYW. w KRAKOWIE

Pod. 18 SIERPNIA 1913

EGZ. RUB. ZAŁ.

Cg I 294/13

234

C.K. SĄD KRAJ. W KRAKOWIE 13 VIII 1913

1 KRONE

C.k.Sąd krajowy

w

Krakowie

do l. Cg.I.294/13

Powód: Gmina stoł.król.miasta Krakowa przez adw.Dr.Klemensa Bąkowskiego

Pozwany: Fundusz krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem do rąk Wydziału krajowego we Lwowie, przez adw.Dra.Stanisława Bielińskiego we Lwowie ul.Trzeciego Maja l.2.

podwójnie
1 napis
2 załączniki

o własność dróg na Wawelu Dz.II.w Krakowie/parcel lk. 24,29,30/1.i 33./

Strony zgadzają się na [illegible]
[illegible] Gmina M.Kr. prosi o odroczenie rozprawy
[illegible]
1 napis

W sporze tym wyznaczono na audyencyi dnia 1 lipca 1913 odbytej,czasokres do odpowiedzi na pozew do czterech tygodni.Wskutek przerwy spowodowanej feryami sądowemi czasokres ten upływa z dniem 5 września 1913.

Strona pozwana nie jest w stanie w tym czasokresie wnieść odpowiedzi na pozew,a to z następujących przyczyn:

Przedewszystkiem podnieść należy,że pozew gminy miasta Krakowa jest nader obszerny i zawiera bardzo wiele okoliczności i twierdzeń,które należy szczegółowo zbadać a nadto celem uzasadnienia odpowiedzi na pozew przedsięwziąść rozległe studya w registraturach i różnych archiwach,niemniej zbadać rozliczne dzieła i publikacye o przeszłości zamku wawelskiego,co wszystko długiego wymaga czasu.

Nadto podpisany pełnomocnik przedłożył c.k.Komisyi dla sprostowania ksiąg gruntowych szereg dokumentów,z nich część w pierwopisach,które koniecznie są potrzebne do wypracowania i uzasadnienia odpowiedzi na pozew,wskutek czego podpisany udał się do Krakowa,aby odpisy dokumentów w pierwopisie załączonych zarządzić,czego dokonać nie zdołał,gdyż nie mógł dokumentów tych odszukać.

Wskutek tego zmuszony był podpisany wnieść do Prezydyum c.k.załączone w odpisach pod 1/i 2/podanie, które zawiera szczegóły usiłowań celem odszukania rzeczonych dokumentów przez podpisanego podjętych,a zarazem prośbę podpisanego o polecenie ck. komisarzowi dla sprostowania ksiąg gruntowych,aby dokumenty te do rekursu wniesionego przez pozwany Fundusz do c.k.Najwyższego Trybunału sądowego przedłożył.

1/2/

Wnosi tedy strona pozwana, aby c.k. Sąd krajowy czasokres do wniesienia odpowiedzi na pozew gminy miasta Krakowa przeciw Funduszowi krajowemu Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o własności dróg na Wawelu w Krakowie/parcel l.k.24,29,30/1,i 33/ na dalsze cztery tygodnie to jest do trzeciego października 1913r., włącznie przedłożył.

Pełnomocnictwo w aktach.

[signature]

Wysoki Sądzie!

Z powodu toczącej się ugody zgadzają się obie strony na spoczywanie sporu niniejszego aż do zgłoszenia się jednej ze stron.

L.cz.Cg I.294/13

3

Z powodów w podaniu przytoczonych przedłuża się termin do odpowiedzi na skargę na dalsze cztery tygodnie.-

C.k. Sąd krajowy cywilny Oddz.I.

Kraków, dnia 13 sierpnia 1913.-

[illegible signature]

236

F na październik br. ostatniej 7

J. Wielm. Pan. Prezydent Miasta Krakowa!

do L. Mag. 33290/13

Ai/ W załączeniu przedkładam pod A/ odpis skargi o drogi na Wawelu jako historyczną i prawną informacyę do ugodowych pertraktacyj z Wydziałem Krajowym. Rozprawa sądowa nie jest jeszcze wyznaczoną, prawdopodobnie rychlej to do sprawy F

Pod względem prawnym, nie zapatrując się optymistycznie, stoi sprawa w ten sposób, że skarga jest silną co do drogi od strony ul. Kanoniczej (l.k. 33 ~~[illegible]~~) słabą zaś co do drogi od placu Bernardyńskiego (ll. 29, 30/1, i 24) a nadto dodać należy, że o ileby drogi te zostały nawet uznane za własność Funduszu Krajowego, to Kapituła względnie XX Missyonarze mają silny tytuł do służebności drogi.

~~Gdyby~~ Byłoby więc pożądanem zawarcie ugody, przy której należałoby się starować ~~[illegible]~~ słabością skargi co do drogi południowej. (Magistrat nie dostarczył mi właściwie żadnego materyału dowodowego).

/.

Ugoda magistratu w rozmaity sposób była zawartą i dlatego podkreślam niżej odpowiednie propozycje. (z myśli § 60 ust. statutu m. musiałaby Rada Miasta ugodę następnie zatwierdzić.)

Po wniesieniu skargi na żądanie Funduszu krajowego utworzono z parcel spornych lk 24, 29, 30/, i 33 nowe ciało tab. L. 9 Dz. II, przy przeniesieniu adnotacji, że Gmina st. kr. m. Krakowa wytoczyła skargę o własność tych parcel.

Propozycja ugody magistratu mogłaby ~~być~~ opiewać:

I 1/ że droga północna od ul. Kanoniczej (lk 33.) i ——) będzie zahipotekowana na Gminę a południowa od placu Bernardyńskiego (lk 29/-30/, i 24) ~~na fundusz krajowy~~ na Fundusz krajowy

2/ że obie drogi będą wprawdzie na fundusz kraj. zintabulowane lecz obciążone służebnością dojazdu i dojazdu do Kolegjum i domów duchownych na rzecz Gminy stoł. m. Kr.

3/ że obie drogi będą uznane za publiczne dobro krajowe, i nie będą przedmiotem hipoteki, lecz będą tylko wpisane w zapiskach dobra publicznego ~~[illegible]~~
(katastralnych)

237

II Obowiązek utrzymania i oświetlenia drogi ciążyć więc będzie na ~~tym, kto o mianę~~ właścicielu – o ile tej drogi uznano za publiczne gminne lub publiczne krajowe, ~~na~~ Gminie st. k. m. Kr ~~przyjmie~~ ~~też~~ ciężar na siebie.

III ~~Koszta sporu się znoszą.~~

Kraków dnia 18 sierpnia 1913

Dr. STANISŁAW BIELIŃSKI
ADWOKAT I SYNDYK
WYDZIAŁU KRAJOWEGO.

P i l n e

D o

C.k. S ą d u k r a j o w e g o

w

K r a k o w i e

do l.Cg.I.294/13

P o w ó d: Gmina stoł.krol.Miasta Krakowa przez adw.Dr.K.Klemensa Bąkowskiego.

P o z w a n y: Fundusz krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem do rąk Wydziału krajowego we Lwowie.

podwójnie

l napis

o własność drog na Wawelu dz.II.w Krakowie/parcel lk.24,29,30/1 i 33./

W sporze tym przedłużono uchwałą z 13 sierpnia 1913 do l.cz.I.294/13 czasokres do odpowiedzi na pozew do czterech tygodni, które z dniem 3 października 1913 upływają.
3

Strona pozwana nie jest w stanie w tym czasokresie wnieść odpowiedzi na pozew, a to z następujących przyczyn

Przedewszystkiem podnieść należy, że pozew gminy miasta Krakowa jest nader obszerny i zawiera bardzo wiele okoliczności i twierdzeń, które należy szczegółowo zbadać a nadto celem uzasadnienia odpowiedzi, na pozew przedsięwziąść rozległe studya w registralnych i różnych archiwach, niemniej zbadać rozliczne dzieła i publikacya o przeszłości zamku wawelskiego, co wszystko długiego wymaga czasu. Badanie w tym kierunku podpisany rozpoczął wszelako wskutek braku czasu ukończyć ich nie zdołał.

Nadto podpisany pełnomocnik przedłożył ck. Komisyi dla sprostowania ksiąg gruntowych szereg dokumentów, z nich część w pierwopisach, które koniecznie są potrzebne do wypracowania i uzasadnienia odpowiedzi na pozew.

Z części tych dokumentów udało się podpisanemu poczynić odpisy, reszta tych dokumentów przedłożona została wraz z rekursem ck. Sądowi Najwyższemu w Wiedniu i dotychczas c.k. Komisyi dla sprostowania ksiąg gruntowych zwróconą nie została.

Wnosi tedy strona pozwana, aby ck. Sąd krajowy czasokres do wniesienia odpowiedzi na pozew gminy miasta Krakowa przeciw Funduszowi krajowemu Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o własność dróg na Wawelu

w Krakowie /parcel l.k.24,29,30/1 i 33/ na dalsze cztery tygodnie to jest do 31 października 1913 r.włącznie przedłożył.

Pełnomocnictwo w aktach.

Zgadzam się

Cg I 294/13
4

Przychylając się do niniejszego wniosku
na który zastępca powodowej gminy się
zgodził, przedłuża się termin do
wniesienia odpowiedzi na skargę na
dalsze 4 tygodnie t.j. do 31. października
1913 włącznie.

C.k. Sąd krajowy Oddział I.
Kraków, dnia 22. września 913

[illegible]

240

W każdem podaniu należy powołać następującą liczbę czynności.

20/III o. G.

Liczba czynności Cg I 294/13
5

W sprawie

Gmina miasta Krakowa

c.

Fundusz krajowy

o własność dróg na Wawel

Audyencyę do ustnej rozprawy kontradyktoryjnej — do przesłuchania — do

wyznacza się na dzień 20 marca 1914 południe

godz. 9, do tego sądu, biuro Nr. 87.

Od wyznaczenia audyencyi niema osobnego środka prawnego.

Odpowiedź pozwanego wz po informacyi dr. Maryn[illegible]

Bal

13/3 podanie o odroczenie rozprawy

Bal

C. k. sąd krajowy

w Krakowie

Oddział I, dnia 16 stycznia 1914

[illegible]

P. D. Baranowski adwokat w Krakowie

Form. cyw. proc. Nr. 17. (Wyznaczenie audyencyi, §. 130 proc. cyw.) III,

Drukarnia Fr. Foltina w Wadowicach.

241

Adwokat
DR. KLEMENS BĄKOWSKI
Syndyk stoł. król. Miasta Krakowa
Kraków, ul. Św. Jana l. 12.

C.K. SĄD KRAJ. CYW. w KRAKOWIE
Pod. 13 MARCA 1914
EGZ. RUB. ZAŁ. Cg I 294/13
7

C. K. Sąd krajowy

w

Krakowie

do L.Cg.I. 294/13

Powód : Gmina stoł.kr ól.Miasta Krakowa przez Adw.Dr.Klemensa Bąkowskiego

Pozwany : Fundusz krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem do rąk Wydziału krajowego we Lwowie,przez Adw.Dr.Stanisława Bielińskiego we Lwowie ul-Trzeciego Maja 1.12

o własność dróg na Wawelu Dz.II w Krakowie /parcel lk. 24, 29, 30/I i 33 /.

Gmina Miasta Krakowa prosi
o odroczenie rozprawy.

2 krotnie
I napis

Wawel

Cg I 294/13
7

Przychylając się do niniejszego wniosku, odwołuje się rozprawę na dzień 20. marca 914 wyznaczoną z tem, że o terminie do rozprawy wyznaczyć się mającym strony osobną uchwałą zawiadomione zostaną. —

C. k. Sąd krajowy. Oddział I

Kraków, dnia 14. marca 914

[illegible]

242

Dr. STANISŁAW BIELIŃSKI
ADWOKAT I SYNDYK
WYDZIAŁU KRAJOWEGO

Lwów, dnia 13 marca 1914

ul. Trzeciego Maja l. 2.
Telefon l. 112.

J W i e l m o ż n y P a n i e K o l e g o!

W odpowiedzi na list JWPana z 9 bm. mam zaszczyt donieść, że w sporze gminy m.Krakowa przeciw Funduszowi krajowemu o parcele na wgórzu Wawelskim imieniem strony pozwanej nie mogę zgodzić się na spoczywanie sporu ani na odroczenie wyznaczonej na dzień 20 bm. rozprawy .

Zwracając pod 1/ przysłane mi podanie zostaję
z poważaniem koleżeńskiem

Bieliński

J W i e l m o ż n y P a n

K l e m e n s B ą k o w s k i
adwokat krajowy
w
K r a k o w i e

243

MAGISTRAT
stoł. król. miasta
KRAKOWA.

L. 33330/914
Ic.

Kraków, dnia 14 marca 1914 r.

D o

Wielmożnego Pana Dra Klemensa Bąkowskiego
Adwokata i Syndyka miasta
K r a k o w a .

W dniu 16 marca 1914r. o godzinie 11-tej przed południem odbędzie się we Lwowie w sali posiedzeń Wydziału krajowego konferencya zastępców Wydziału krajowego i gminy miasta Krakowa w celu porozumienia się co do spornej kwestyi dróg na Wawelu.-

Zawiadamiając o tem upraszam Wielmożnego Pana Syndyka o wzięcie udziału w tej konferencyi.-

[signature]

Druk Magistratu L. 51.

Odpis

Lw: 53740.-

Lwów, dnia 18 marca 1914 r.-

Do

Prezydyum król. stoł. miasta

Krakowa.-

Celem załatwienia sporu, który gmina stoł. król. miasta Krakowa wytoczyła funduszowi krajowemu Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem pozwem de praes. dnia 15 czerwca 1913 r. do L. cz. Cg. I. 294/13 przed c.k. Sądem krajowym cywilnym w Krakowie o własność parcel drogowych ~~sxxkład~~ nowo oznaczonych liczbami katastralnemi 24, 29, 30/I, i 33 wchodzących w skład realności objętej wykazem hipotecznym liczbą 9 ks.gr.gminy katastralnej Kraków II Wawel, zaintabulowanej na własność funduszu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, z tem, że realność ta przeznaczona jest po wieczne czasy stale na umieszczenie rezydencyi Jego Cesarskiej i Królewskiej Mości i Najdostojniejszej Dynastyi, Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, jako zastępca prawny funduszu krajowego tegoż Kraju koronnego zezwala, gminie król. stoł. miasta Krakowa, mieszkańcom tejże gminy i wogóle publiczności wolny przechód i przejazd przez parcele drogowe 1kat. 24, 29, 30/I, i 33 wchodzące w skład realności obj. whl. 9 ks.gr.gm.kat. Kraków II Wawel z zastrzeżeniem prawa zamknięcia tego przechodu i przejazdu w wypadkach, w których potrzebę takiego zamknięcia

/ tego przechodu/- Wydział krajowy ~~wxwyżadkzakyxwkiázyxk~~ Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem albo w imieniu Jego Cesarskiej i Królewskiej Mości względnie Najdostojniejszej Dynastyi działające c.k.Władze uznają.-

Oświadczenie powyższe obowiązywać będzie fundusz krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi tylko w takim razie,

I/ jeżeli gmina stoł.król.miasta Krakowa w przeciągu dni 60 od odbioru niniejszego pisma licząc, cofnie pozew wytoczony przeciw funduszowi krajowemu przed c.k.Sądem krajowym cywilnym w Krakowie de praes.dnia 15 czerwca 1913 r.do L.cz.Cg.I.294/13 tudzież zrzeknie się raz na zawsze nieodwołalnie bez żadnych zastrzeżeń roszczenia względnie roszczeń powyższym pozwem dochodzonych jak niemniej wystara się o wpis wykreślenia adnotacyi powyższego sporu uskutecznionej na karcie B realności objętej wykazem hipotecznym 9 ksiąg gruntowych gminy kat.Kraków II Wawel.-

2/ jeżeli gmina królewskiego miasta Krakowa względnie jej Rada miejska w przeciągu dni 30-tu od dnia odebrania niniejszego pisma licząc powyższe oświadczenie Wydziału krajowego przyjmie a zarazem w piśmie do Wydziału krajowego wysłanem zrzeknie się prawa wytoczenia sporu o naruszenie posiadania i wogóle wszelkich krków w drodze sądowej lub administracyjnej w wypadku gdyby przechód lub przejazd przez rzeczone te parcele drogowe jak to wyżej nadmieniono zostały zamknięte.-

Zastrzega się wreszcie,że jakichkolwiek uprawnień z pisma niniejszego wynikających,na przedmiotach będących własnością funduszu krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ani intabulować ani praenotować nie wolno.

Marszałek krajowy

Gołuchowski.

Członek Wydziału krajowego

Bernadzikowski.

/Tego przechodu/- Wydział krajowy ~~[illegible]~~ [illegible] stwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem albo w imieniu Jego Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej [illegible] Najjaśniejszej Dynastyi działające c.k. Rządem zgodnie.

Oświadczenie powyższe obowiązuje [illegible] ze strony [illegible] Królestwa Galicyi i Lodomeryi tylko w takim razie,

1/ jeżeli gmina stoł.król.miasta Krakowa w przeciągu dni 60 od odbioru niniejszego pisma licząc, cofnie pozew wytoczony przeciw Funduszowi krajowemu przed c.k.Sądem Krajowym [illegible] w Krakowie do [illegible] dnia 16 czerwca 1918 r. do L. [illegible] tudzież zrzeknie się raz na zawsze niezależnie [illegible] zwrotu kosztów względnie roszczeń powyższym pozwem dochodzonych jak niemniej wystara się o wpis wykreślenia adnotacyi powyższego sporu uskutecznionej na parcele N [illegible] wykazem hipotecznym [illegible] księgi gruntowych gminy [illegible] sol.-

2/ jeżeli gmina królewskiego miasta Krakowa względnie jej Rada miejska w przeciągu dni 30-tu od dnia otrzymania niniejszego pisma licząc powyższe oświadczenie Wydziału krajowego przyjmie a zarazem w piśmie do Wydziału krajowego zrzecze się prawa wytoczenia sporu o naruszenie posiadania i wszelkich skarg w drodze sądowej lub administracyjnej o [illegible] gdyby przechód lub przejazd przez rzeczone te parcele gruntowe [illegible] bo wyżej zaznaczone zostały zamknięte.-

Zastrzega się wreszcie, że jakiekolwiek uprawnienia z pisma niniejszego wynikających, na przedmiotach będących własnością funduszu krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ani intabulowanymi ani prenotowanymi być nie mogą.

Marszałek krajowy:

[illegible]

Członek Wydziału Krajowego:

Z poruczenia[illegible].

HOTEL GEORGE'A

246

Nr. pokoju 75

we Lwowie.

22

JWPan Bąkowski

[illegible] 14

15			
16	Komorne [illegible]	1	20
17	" "	1	20
18	" "	1	20
	3 Doby	18	
	K	21. 60	

ZAPŁACONO
ZARZĄD HOTELU GEORGEA
we Lwowie.

[signature]

1/ Kolej 41·70
41·70
" 83.40

2/ Fiakry 4 40
1 20

3 Dyety 2 dni 30. z hotelem

Razem 119 Koron

poli[illegible] [illegible]

19/3 1908

[signature]

Rachunek przedkłada się co 8 dni. — Die Rechnung wird alle 8 Tage vorgelegt. — Le compte est presenté tous les 8 jours.
Niniejszy rachunek ma być po wyrównaniu zaopatrzony stampilią hotelową.
Die vorliegende Rechnung sol nach Begleich mit der Hotelstampiglie versehen sein.
Ce compte doit être muni après le paiement d'un cachet d'hôtel.

Duplikat tego rachunku znajduje się w biurze hotelowem.
Das Duplikat dieser Rechnung befindet sich im Hotelcomptoir.
Le duplicat de ce compte se trouve au bureau d'hôtel.
Dokąd wysyłać listy? — Wohin sind Briefe nachzusenden?
Les lettres-ou doivent elles etre expediées?

Verte!

Drukarnia „Pospieszna" Lwów, Chorążczyzna 23.

247

Wydziałowi I c.

do L. 38770/14

Na reskrypt Wydziału Kraj. w sprawie drogi na Wawel, z d. 18/3 1914. L. 53740 wniosek na Magistrat:

I
Exp.
Do
Wysokiego Wydziału Kraj.
etc.

Na cenne pismo Wysokiego Wydziału Kraj. z d. 18/3 1914 L. 53740 donosi Magistrat st. kr. M. K. iż przedstawi Sekcyom i Radzie Miasta wniosek na przyjęcie wszelkich zarządzeń i zastrzeżeń Wys. Wydz. Kr. zawartych w powyższym reskrypcie.

Zarazem ze względu, że w myśl statutu miejskiego uchwała musi przejść przez sekcyę ekonomiczną, skarbową i prawniczą, a

./.

w końcu przez Radę M.
którą zwołanie z powodu
feryj wstrzymało niemi-
ło opóźnię, a następnie
przypada okres załatwienia
budżetu i niecierpiących
zwłoki inwestycyj wrześniowych.

Sprawa ces. W. Wydział kr.
o przedłużenie terminów
w rekursie powyższym
oznaczonych do dni 60. –
zwłaszcza, że sprawa ta
nie jest wcale nagląca dla
nikogo.

Wreszcie sprawa ces. Wyd.
Wydział kraj. o dodanie
w swem orzeczeniu na
końcu następującego u-
stępu:

„Na wypadek jednak, gdyby
Wydział kraj. Królestwa Gali-
cji etc. istnieć przestał,
lub stracić kompetencję na
drogi powyższe na Wawel wio-
dące – ~~nadaje~~ Wydział kraj.
ustanawia

248

król. Galicyi etc. jako prawny zastępca ~~tegoż~~ funduszu tegoż Prolestra Galicyi etc. niniejszym zrzeka się na rzecz <Gminy st. m. Kr. i Kapituły Katedralnej w Krakowie> służebności przechodu i przejazdu przez drogi powyższe w Dzielnicy II w Krakowie oznaczone obecnie liczbami kat. 24, 29, 30/1 i 33 F i zezwala aby tę służebność zaintabulowano na rzecz <—> w wykazie hipotecznym obejmującym te drogi, oznaczonym obecnie liczbą 9. Dz. II w Krakowie

F ~~na wypadek~~ w wypadku powyżej podanym tj. w treście, gdyby <—> ¶

Kraków 29/VII 1914

[signature]

Exp II

Przedstawić powyższe uwadze Sekcyi I II i III następnie Radzie M.

Dr. STANISŁAW BIELIŃSKI
ADWOKAT I SYNDYK
WYDZIAŁU KRAJOWEGO
—o—

Lwów, dnia 8 kwietnia 1914r.

ul. Trzeciego Maja l. 2.
Telefon l. 112.

JWielmożny Panie Kolego!

Za nadesłany mi odpis wyciągu hipotecznego l.6. ks.gr.gm.m.Krakowa Dz.II.dziękuję JWPanu koledze,i z uprawnienia przysługującego Funduszowi krajowemu,zaintabulowanego w stanie biernym powyższego wykazu uczynię w swoim czasie właściwy użytek.

Z koleżeńskiem poważaniem

Bieliński

JWielmożny Pan

Dr.Klemens Bąkowski

Kraków

MAGISTRAT
stoł. król. miasta
KRAKOWA.

odpis

250

Kraków, dnia 15 kwietnia 1914

L.39804/1914
I.c.

DO

Kasy miejskiej

w

Krakowie

Niniejszem polecam Kasie miejskiej,aby tytułem zwrotu wydatków na podróż do Lwowa w interesie Gminy na konferencyę, która się odbyła w sprawie dróg na Wawelu w Wydziale Krajowym w dniu 16 marca 1914,wypłaciła p.Syndykowi miejskiemu Drowi. Klemensowi Bąkowskiemu na podstawie załączonego pod 1/. rachunku kwotę 119 K.,słowenie sto dziewiętnaście koron,za pokwitowaniem nieostemplowanem.-

Fund.
Strona
Kasa wypłaci
Kr. hal.
Dnia 191
Agt.
Załącz.

L.39804/1914
I.c.

Kraków dnia 15 kwietnia 1914

WPanu Drowi.Klemensowi Bąkowskiemu
adwokatowi i Syndykowi miasta
w
Krakowie
ul.św.Jana 1.12

udzielam do wiadomości,celem podjęcia asygnowanej kwoty.-

Szarski

Druk Magistratu L. 51.

27/IV o 6.

Okólnik.

Niniejszem zapraszam WPana Radcę na posiedzenie Sekcyi III./prawniczo-przemysłowej/ które się odbędzie w dniu 27 kwietnia jt. w poniedziałek o godzinie 6-tej popołudniu w sali posiedzeń Magistratu.

Kraków, dnia 23 kwietnia 1914r.

Prezydent miasta:
w z. Szarski mp.

Porządek dzienny:

1/. Sprawa wytoczenia imieniem Gminy skargi przeciw Janowi Mayerowi o odszkodowanie,

2/ Sprawa zbiorów muzealnych po śp. Łozińskim,
Sprawozdawca ad 1-2/ Dr. Zaczek st. radca Mgtu

3/. Sprawa obliczenia dopłaty do opłaty za ubezpieczenie robotników od wypadków za lata od 1904 do 1914 w gminnem przedsiębiorstwie drogowem.
Sprawozdawca Dr. Nowicki radca Mgtu.

4/ Odpisanie nieściągalnej reszty należytości stemplowej od dekretu nominacyjnego b. koncepisty Magtu Alfreda Wysockiego.

5/. Przedłużenie na 1 rok datku na wychowanie Zofii Wiśniowskiej sierocie po śp. Michale dyetaryuszu Magistratu.

6/. Przyznanie w drodze łaski zaopatrzenia dla 3 dzieci po śp. Kazimierzu Radziszewskim dozorcy wodociągów.

7/. Przyznanie pensyi sierocińskiej dla 4 dzieci po śp. Józefie Wiśniowskim komisarzu Magistratu.

8/. Przyznanie pensyi wdowiej dla Anny Wikoszowej wdowie

po fizyku miejskim.

9/. Przyznanie pensyi wdowiej i zaopatrzenia dla dzieci Maryi Bułkowej, wdowie po em. woźnym kancelaryjnym Magistratu.

10/. Podwyższenie pensyi wdowiej dla p. Anny Poledniakowej wdowie po śp. Tomaszu Poledniaku sekretarzu Magistratu.

11/. Przyznanie pensyi wdowiej i datku na wychowanie 8-ga dzieci dla Anny z Kaczmarczyków Gdowskiej wdowie po tercyanie szkolnym.

12/. Przedłużenie o 1 rok datku na wychowanie córki po Dr. Antonim Filimowskim.

Sprawozdawca ad 4-12/ Dr. Sikorski, radca Magistratu.

13/. Sprawa dróg na Wawel.

Sprawozdawca Dr. Wydro. sekretarz Mgtu.

I Koncept

252

Do
Wysokiego c. k. Sądu Krajowego
w
Krakowie.

Cg I 294/13

Powód
Gmina stoł. król. miasta Krakowa.
przez
DR. KLEMENS BĄKOWSKI ego.
ADWOKAT
KRAKÓW - ul. Św. Jana l. 12. II. piętro

Pozwany
Fundusz Krajowy Królestwa Galicyi etc — przez adw. Dr. S. Bieńkowskiego w Krakowie

w sprawie o własność dróg w dzielnicy II Wawel

Pismo przygotowawcze powodów

2krotnie

Wysoki Sądzie!

In formali.

Ponieważ po wniesieniu skargi Gminy M. Krakowa o własność parcel Nr. 24, 29, 30/1 i 33 Dz II, na żądanie Wydziału Krajowego wydzielono te parcele z wykazu hip. L. 5. Dz II i utworzono z nich nowe ciało hip. L. 9 do l. lab. 4212/13 i tamże przeniesiono adnotacyę wytoczonej skargi o własność tych parcel przez Gminę M. Kr. – przeto tem samem podane w petitum skargi Gminy o te parcele Cg I 294/13 w ustępach 1 do 3. liczby wykazu hip. „5 Dz II.", z którego parcele te mają być wydzielone, wskazuję ni(n)iejszem jako l. wk. „9. Dz II".

In merito

Skutkiem odnalezienia dalszych dowodów własności Gminy M. Krakowa oraz skutkiem podania tychże dowodów w niektórych załącznikach w odpowiedzi na skargę, oraz celem przedłożenia pod rozprawę dowodów na nieprawdziwość wielu twierdzeń odpowiedzi na skargę, podaje Gmina M. Krakowa jeszcze co następuje:

I.

Ad. 1) Odnośnie do żądania ~~[illegible]~~ 4/1 i 4/2 i interpretacji tychże przez stronę porwaną, podnosi się, że z treści tych pism, że Gmina chce uwzględnić wszelkie postulaty, aby doprowadzić do skutku nabycie zamku na Wawelu przez Kraj — nie wynika, aby Gmina przez to zobowiązywała się do zrzeczenia się swej własności na rzecz tych przedmiotów, tak a w szczególności drogi, które stanowią dobro gminne i stanowią jedyny dostęp do Katedry i do domów Kapitulnych na Wawelu. Gdyby kto chciał tak interpretować te pisma, to doszedłby do wniosku, że na żądanie Kraju ma się Gmina zrzec Sukiennic, plant itp. — a taka interpretacja więc jest absurdalną. Gmina zaś wyrażała się uwzględnić rozsądne postulaty i te uwzględniła tj. budowę kanału wspólnego przy od[illegible] nadaniu i kolektora do szpitala wspólnego w Dziel. XVII itd., bo to stawiała wspólnie za warunek usunięcia z Wawelu. Następnie zaś droga obecnie wcale nie przyczynia się do dobra Wawelu, bo dostęp od Natoły na los ~~[illegible]~~ zapełniony politycznych osób (rządzących) (zmienionych)

2/ Odnośnie do zastrzeżenia 5/, (w którym Skarb Państwa podał, że jest w posiadaniu Drógi — nie ma znaczenia dla Gminy, bo Gmina nie podpisała tego kontraktu. Równie dobrze można było napisać, że Skarb jest w posiadaniu Błoń, Placu Bernardyńskiego lub Parku Jordana, ale to by nie nadało własności ani Skarbowi, ani nabywcy przyszłemu od niego Urzędu.

Kraj już z tekstu tego kontraktu wiedział, że drogi te są nieraz bulwarami na własności Gminy m. Krakowa, zatem nie może powoływać się na zaufanie do księgi publ. — owszem wpis Gminy był przewidziany i Gmina ~~zaw~~, gdyby nawet nie miała tytułu własności, ~~tegoby~~ zasiedziała już własność hipoteczną.

3/ Odwoływanie się do ofiarności Gminy, aby zrzekła się dróg z powodu korzyści płynących dla Gminy z restauracyi — jest ~~wielce~~ niesmaczne, bo już w skardze zaznaczono, że Gmina z drogami obejmuje ciężar ich utrzymania, dopomina się o nie nie dla ich wartości mate-

nie mogąc znaleźć w wydziale [illegible]
jawnym zrozumienia o narodzeniu (politycznej)
zmarłemu drogi na Wawel i o VKO,
niezwanym okazani aby je należycie
zabezpieczyć na przyszłość, na
wypadek zmian politycznych

2

rystwej, bez dla zapewnienia wszystkim dostępu do pamiątki narodowej bez względu jakie kierunki polityczne opanują we Lwowie Wydział Krajowy lub na wypadek zniesienia urzędu Krajowego. ※ Oczywistą jest to, że Gmina chce utrzymać te drogi, a nie to żeby się ich zrzekła.

4) Opowiadanie dalsze odpowiedzi o pismach wymienionych pod skargą między Gminą a Wydziałem Krajowym — jest dla sprawy obojętne — wynik był taki, że Wydział Krajowy nie chciał aby nawet ulice sąsiednie zatabulowano na Kraj dlatego, i że autorowi kontraktu pomiędzy Skarbem a Krajem podobało się umieścić w tym kontrakcie według kat. parcel stanowiących Plac Bernardyński, Ulicę św. Idziego, Ulicę Podzamcze, Wjazd na tę drogę etc. — Gmina zaś nie mogąc uzyskać zgody nawet na wyłączenie tych ulic ✓, ~~stanowi~~ Gmina musiała także [illegible], że i ona nie z żądań [illegible] nie opuści. —

※ Wszakże w r. 1913 usunięto [illegible] z Teatru i krótko Wydział Krajowy [illegible] w Krakowie!

5/ Opowiadanie o etapach załatwiania wniosków Dla Dzielnicy II; dołączone odpisy uchwał Komisyi wspólnej s-go i Rządu co do parcel nie stanowiących dróg, są tu zby-teczne, bo takie parcele nie są przedmiotem sporu o-becnie.

6/ Wzmianka do odpowiedzi na str. 8. kwestya przechodu i przejazdu przez parcele kk. plac główny na Wawelu – nie była wcale poruszaną dotąd, ani w pozwie nie ma o niej mowy. Drogi o które się rozchodzi krzyżują się przy tym placu i Gmina zaskarżyła obecnie jedynie o własność tych dróg.

7/ Uwaga na str 9 odpowiedzi, że gdyby publiczność utraciła prawo przechodu i przejazdu, to administracyjnie nie możnaby zamknąć dostępu i że Gmina mająca skar-gi o naruszenie posiadania, dowodzi niezrozumienia rzeczy. W drodze policyjnej da

porządku i bezpieczeństwa moż-
na każdej chwili zamknąć
ulicę i czyni to potrzeba w
porozumieniu z Magistra-
tem co roku kilkakrotnie
np. zabrania jeżdżenia
ulicą Floryańską i grodzką
w czasie pochodów 3 Maja
lub na rocznicę Grunwal-
du, zamyka pewne ulice
dla pochodów demonstracyj-
nych na rynek itd. Są to
środki ~~porządkowe~~ stosowane
we wyjątkowych [illegible]
potrzebach dla porządku pu-
blicznego i środ. zarządzenia
te nie mogą być za nad-
zwyczajne poczytane (!)
uważane i nie należą do
kompetencyj sądu. Gdyby
więc obecność żądania dam-
Cesarskiego wymagała
ograniczenia dostępu na
zamek lub do pewnych
jego części w pewnych chwi-
lach, to władza z tytułu
pilnowania porządku publicz-
nego wydałaby pewne za-
rządzenia co do wyłączywania
spacerów

dostępu. Zresztą drogi potajemne krzyżują się pod katedrą i pod domami kapitulnymi, do których prawdopodobnie wy- dyby nie stosowano zakazu wstępowania, bo wystarczy zam- knąć wstęp z tej drogi na plac zamkowy, gdyż ~~tędy~~ jedynie przez tamże jest możliwy dostęp do Rezy- dencji – czyli można chodzić do katedry i domów kapitulnych a nie dostać się do zamku – i za czasów względnych w tem wejściu na końcu drogi był murek z bramką i „wach- cymra", gdzie zatrzymano wszelkie wstępy do korzar w nocy – aż dotąd zaś czy w dzień czy w nocy chodzono i dotąd się chodzi do katedry (wstępny pilnuje nocą przy katedry) i do domów ka- pitulnych (mieszkańcy tylko i służba).

II. F

Co do orzeczenia Najwyższego Sądu z 5/2 1913. pod 1/. ~~to~~ (które jako wydane ~~wyjątkowo~~ w postępowaniu niespornem może być zmienionem ~~nastąpionem~~ w drodze spornej) to się ~~nadmienia~~ podnosi:

256a

F Pomysł utworzenia z dróg [illegible] nowego
(dok. 9. Dz. II.)
ciała hipotecznego i zapisanie na
niem Rezydencji Monarchy, nie
był zbyt fortunnym, bo jeszcze
nigdzie nie widziano rezydencji
złożonej z samych dróg. Można
sobie wyobrazić jeszcze sam ogród ~~on~~
jako cząstkę Rezydencji — ale ~~nigdy~~
trudno wyobrazić sobie Rezydencję
na drodze!]

3.

W uchwale tej N. Sądu przytoczono
a) że parcela 24 stanowi podwórze naokoło istniejącego dawniej szpitala wojskowego. Ołożenie jest niezgodne ze stanem rzeczy F, bo wedle mapy dołączonej pod 23/, odpowiedni owo podwórze narysowane jest osobno pod budynkiem stanowi ogród, a nie drogę, a gmina nie rości so-bie prawa do owego ogródka, czy jak Sąd Najwyższy nazywa „podwórza" lecz do drogi wyszczególnionej na południe od tegoż położonej.
b) Dalej podano, że rzekomo orzeczeniem prowizorycznem z d. 16/x 1894 L. 16175 – utrzymano skarb w posiadaniu parcel 29 i 30/. (Dawnych 2531 i 2529.)
Otóż tylko owa parcela lk 2531 jest małym kęs stoku od południa nad drogą lk 2529 F; o ten stok gmina wcale nie idzie, lecz o drogę poniżej tego stoku lk 29 i 30/, (Dawna lk 2529.) Dawna lk. 2529 nie była wcale utrzymana droga w posiadaniu skarbu orzeczeniem powyższem opisanem, lecz tylko równie stok nad nią położony i to w części małej. Trzeba wolno zdać sprawę z tego że w owym sporze szło o ograniczenie kamieniami granicznymi stoków skarbu, a nie

F połączona ze stanem tzw. nowej ulicy F

F była przedmiotem sporu prowizorycznego F

o drogi, że skarb miejski na-
ruszonym posiadaniu murów; prawo dojazdu
i swój [illegible] ze składów,
że jak wyraźny orzeczenie II. in-
stancyi pod Ej zabawione z dnia ~~14/9~~
22/6 28/8 94 L. 27473. skonstato-
wano w niem, że Skarbowi woj-
skowemu służy prawo dojazdu
przez parcele lk 2531, 2529, sta-
nowiące drogi publiczne i według
świadectwa urzędu hipot. na rzecz
powołanej Gminy zaintabulowane
a kamienie graniczne nie
naruszają tego prawa dojazdu.
Skonstatowały więc sądy w obu
tych procesach, że drogi 2531
i 2529 stanowią własność
Gminy, a że Skarbowi woj-
skowemu służy jedynie prawo
dojazdu temi drogami. Zatem
przyjąć skarb Dyspozytura Pro-
kuratorji Skarbu wiedziała
dobrze, że Gmina jest zainta-
bulowaną właścicielką dróg
na Wawel (Lwh 1783), utrzymałaś z tem
i uznawała w procesach i
kontraktach tę własność na-
bywając niemal od Gminy różne grunta z
kompleksu Lwh 1783.

c) O parceli l. 33, dawniej l. 2525 tj. o drodze do Katedry z północy wypowiada się N. Sąd w powyższem orzeczeniu, że „leży w obrębie muru otaczającego", [dowodzi] to, że S. Najwyższy nie znał zupełnie sytuacji, bo droga ta leży zewnątrz murów, a nie wewnątrz, zatem „nie musi się jej uważać za przynależność zamku".

d) Dalej podaje N. Sąd, że Kraj wykazał raportami, że skarb krajowy tę drogę (33) urządził i utrzymał. Niżej wykaże się, że drogę tę od r. 1847 miasto utrzymywało, ~~wsz~~ a raporty o urządzeniu odnoszą się do drogi południowej i do drogi ~~pod~~ ku Kurzej Nogi (l. 5. starej).

e) brama ~~ll~~ l. 9. nie była nigdy zamykana, lecz brama dalsza na końcu tej drogi u tj. jej wyjścia na plac zamkowy

f) Gmina pobrała od Wydziału zwrot kosztów sporządzenia robót, a nie kosztów utrzymania drogi, nie ma więc mowy o uz- naniu własności Kraju przez żądanie zwrotu kosztów.

/.

[Margin note: „musi się jej zatem uważać Katedra za przynależność zamku"]

Jeżeli teraz zresumujemy wszy-
stkie błędy zaszłe przy wydaniu
orzeczenia N. Sądu A. z 5/2 1913
R IV 15; 15/13, tj. [wykazane wy-
żej omyłki co do orzeczenia parcel,
nieznajomość terenu, tj. przy-
puszczenie że droga lk 24 stano-
wi podwórze, że parcela lk 33 jest
wewnątrz murów, że raporty
wojskowe dotyczą dróg innych
dróg (od ul. Kanoniczej do Kurzej
nogi i od Stradomia do ulicy
Senatorskiej, nie do Sandomier-
skiej!) że orzeczenie prawomoc-
ne dotyczy innego gruntu i że
Skarb ~~uznawał~~ pretendował tylko posiadanie prawa
dojazdu a nie własności — to
wskażemy że orzeczenie to jako
w błędzie wydane — musi być
w drodze spornej zmienione,
jako sprzeczne ze stanem rzeczy,
hipoteką i aktami sądowy-
mi! ~~[illegible]~~ V

III.

1) Przeczyć twierdzeniu odpowiedzi
że Skarb Państwa a po nim Wy-
dział Kraj. był w posiadaniu
spornych dróg. Ustalenie tego
przez Sąd Najwyższy w drodze
niespornej polega na omyłkach
poprzednio wykazanych i nie
stanowi dowodu procesowego.

[przez sędziów nie znających stosun-
ków na miejscu!]

√ Zaznaczając powyższe błędy za-
strzega się tutaj wyraźnie, że przez to
nie ~~[illegible]~~ krytykuje się powagi Najw.
Sądu, lecz jedynie wykazuje się błędy
~~[illegible]~~ wynikające przy orzeczeniu nagminnie
jeżeli się orzeka bez oglądnięcia ~~[illegible]~~
lub bez dokładnej znajomości lokalnej.

Niżej wykaże się, że Gmina nie tylko ~~od~~ od r. 1847 była i jest w posiadaniu spornych dróg, że zawiadała je bezpośrednie, że na intabulacyę tych dróg na własność Gminy dały w swoim czasie zezwolenie Skarb Państwa i Wydział Krajowy – ale wykaże się także ~~tytuł~~ sposób prawny nabycia.

Kolejno

Tymczasem ~~idąc~~ odpowiadając na twierdzenia odpowiedzi na skargę, w interesie prawdy historycznej wyjaśnia się względnie autora odpowiedzi na str. 12 podniesionej, ~~że katedra została poświęconą na Wawelu dnia~~ ~~według (vide: T. Wojciechowski: „Katedra na Wawelu" str.) i że biskup Poppo nie był ... 20 kwietnia 1001~~ czy katedra istniała w XI w. że według dzieła prof. T. Wojciechowskiego: „Katedralny Rocznik" ~~[illegible]~~, (str. 60.) już katedra została poświęconą dnia 20 kwietnia 1001. ~~Nie Biskup Poppo, który odpowie wyjaśnić się że w ogóle niewiele naczelne były przed podobną Wawelem~~

Prawdą jest, że droga poznana do kate-
dry szła od zewnątrz muru (zburzony koło 1800 r.) (dziś
balaski żelazne) prawdą jest, że moż-
na tę drogę ~~na~~ w epoce była za-
możnego państwa Polski uważać
za część zamku – ale wykazano
w skardze, że droga ta była wszyst-
kim dostępna do urzędów umiesz-
czonych na zamku po opustoszeniu
pałacu królewskiego, do domów ka-
pitulnych i prywatnych na tem
wzgórzu w XVIII w. pobudowanych
wykazano dalej, że od końca XVIII
w. Wawel stał się dzielnicą mia-
sta z numerowanymi domami
prywatnymi, zatem droga do nich
była publiczną;

2/ ~~Pamiętać, że~~ Według zatwier-
dzenia 9/ przy oddawaniu zamku
15 stycznia 1848 r. zarządowi woj-
skowemu przez byłą Radę Admi-
nistracyjną, zastrzeżono wyraźnie,
że „solange aerarische Eigenthum
nicht juridisch vollkommen an-
gemittelt ist, nur von einer pro-
visorischen Übergabe die Rede ist"
dalej, że z tejże przyczyny nie wy-
łącza się granic od zewnątrz, że nie
są wadliwe serwituty i dlatego
oddaje się w ogóle prowizorycznie
do używania tylko oznaczona w

(realności!

Szyscie protokole ~~przedmioty, t.j. budynki! Własny dokument~~

(Dokument ten, którego Gmina dotąd bezskutecznie poszukiwała, został więc rozmyślnie przez stronę porwaną dostarczony na dowód że skarb wojskowy nie objął żadnych gruntów w r. 1848, a budynki tylko prowizorycznie aż do zbadania własności.

To zbadanie własności nastąpiło w r. 1856 dopiero.

Mianowicie po zajęciu Krakowa przez Austryę przeprowadzono dochodzenia co do majątku byłej Rzplitej Krakowskiej, przechodzącej na Skarb Państwa Austryackiego i co do majątku miejskiego, pozostającego przy mieście.

Jak dowodzi odnaleziony obecnie reskrypt Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 25 paźdz.

A. C) 1856. L. 23116/522, załączony pod D 4, przyznano i oddano ~~oddano miastu~~ miastu na własność w poz. 20: „öffentliche Plätze, Gassen, Brücken, Kanäle u. d. gl." natomiast ~~[illegible]~~ (zamiast poz. 6 „Das

(Skarbowi Państwa z

Krakauer Schloss das ist jener Theil des Kastells, welcher "Pallast genannt wird – poz. 7. "Starostei" – poz. 8. realność № 156 na zamku – poz. 9. realność № 168 – poz. 10. realność № 176 " i nic więcej! Resztę posiadłości na Wawelu tj. w Dzielnicy II posiadały osoby prywatne fizyczne i ~~prawne~~, prawne, tj. Kapituła, która dotąd posiada dwie realności i osoby ~~prawne~~ fizyczne, a do tych realności prowadziła droga lk. 33.

Dopiero w następnych latach wykupił Rząd realności osób ~~wiele~~ prywatnych i zatabulował swą własność, a Kapituła dalej została przy swych realnościach.

Dowód: Dawna księga hipoteczna ~~Dzielnicy II i Jur~~ i akta do niej przechowane w hipotece Wyższego Sądu.

Jasnem więc i udowodnionem jest, że skarb należą ~~mu~~ na własność tylko przedmioty wyżej wymienione, ~~nie objęte hipoteką ogrodami~~ a nie cała Dzielnica II Wawel, nie należy nic więcej, w szczególności nie należy drogi i stoki ~~...~~ zewnętrznych, gdyż drogi były przeznaczone publicznie, a stoki miejscem przechadzek okolicznych mieszkańców przez gminę ~~...~~ stanowienie.

5.

D/.

Jak wskazuje załączony pod D/ wykaz robót gminnych z dnia 8 lutego 1845 r. wykonano wokoło Wawelu obrzymowanie ścieżek i dróg spacerowych i koło Altany która stała od południa ~~dzis~~ przy ścieżce, ~~która potem na dr.~~ (lk. 30/1) na parceli lk 25. i pod Zygmuntem (dzwonem) tj. przy drodze północnej (lk 33.) czyli obrzymowano tę drogę.

W roku następnym, jak załącznik A/. skargi, wybrukowało miasto całą drogę od ulicy Kanoniczej aż do katedry a nawet od katedry do pałacu przez plac zamkowy.

~~Z tych to~~ Tego dowodzie posiadania dróg i ścieżek przez miasto spowodowało, że przy opisanem wyżej oddaniu Skarbowi Państwa własności byłej Rzeczypospolitej Krakowskiej, oddano ~~...~~ w dzielnicy II Skarbowi tylko oznaczone wyżej realności a miasto nadal pozostało we władaniu i posiadaniu dróg i ścieżek. —

/./.

Krakowie

Powód:	Pozwany:
Krakowska Gazownia miejska przez Adw. Dr. Klemensa Bąkowskiego	Samuel Körner w Krakowie ul. św. Sebastyana l. 20 pff.

Powrócić!
Losi Mayer 59, 10. do 15/5.

2 krotnie
I napis.

263

~~Drogi i ulice~~. (wojska

Po tem zadowoleniu się Rząd realizowaniem na wzgórzu okazało się, że droga północna jest za stroma dla broni i zarząd wojskowy postanowił przerobić spacerowe ścieżki na stokach Wawelu na drogi jezdne.

Dokumenty dotyczące pertraktacji z Radą Administracyjną, które sprawowała zarząd miasta z magistratem pod legitymacją — musiały znajdować się w rękach archiwum państwowym, gdyż akta z lat 1847–1867 nie zostawiono miastu.

Raporty wojskowe podkreślały w odpowiedzi na skargę dotyczącą tych dróg i zmowa przypisuje wykonywanie drożności na stronę Gminy M. Krakowa, jak się niżej szczegółowo wykaże.

Dla uniknięcia z pod dyskusji przedmiotów nie należących ściśle do tego sporu, zwraca się uwagę że Gmina we rocznie żąda jus praw własności do:

a) Drogi od ulicy Kanoniczej prowadzącej /.

Na Kurzej Nodze

b/ do drogi wiodącej od Stradomia ku baszcie Senatorskiej.

Sporną jest (obecnie) jedynie droga północna (lk. 33) od ulicy Kanoniczej do Katedry i do domów kapitulnych, d) droga południowa (lk 29–30, i 24) od Stradomia ku baszcie Sandomierskiej i koło niej ku baszcie Złodziejskiej.

Otóż (zaraz) wojskowy adaptując posiadłości swe na cytadelę II (pomimo) Reszta przekształcenia ścieżek na drogi a, b, oraz d – drogę (wymienione wyżej pod) północna c pozostała po dawnemu. Skarb jako wyłączny tych dróg obowiązany był w myśl § 494. Kod. cyw. ponosić koszt urządzenia tych dróg i utrzymania.

Zwłaszcza według raportu z listopada 1851, Nr 10. odpowiedni – rów poprzeczny pod bramą (Graben Escarpe) na wypadek oblężenia, także pobudował nad nim most drewniany, który dotąd tam istnieje (§ 494. K.C.). Reszta treści tego raportu odnosi się do drogi pod Kurzą Nogą, o którą tu nie chodzi (drogi), jak wyżej podano.

5.

(z Kwietnia 1852)

Raport № 11 odpowiedź odnosi się do robót muru nad drogą i schodów na drzwiach nad drogą, a nie do żadnej drogi.

Raport z września 1852 № 12. odnosi się do ~~drogi pod wieżą~~ muru i bramy pod wieżą Senatorską, podsypania stoków oraz ~~do bramy~~ rozszerzenia ścieżek spacerowych, aby mogły służyć za drogi od strony Stradomia – oraz do zbudowania bramy pod katedrą i izby dla warty wojskowej. ~~Wyżej pod potem~~ Brama ta była zawsze otworzona, nawet w r. 1863. bo tędy chodzić musiano do katedry i domów kapitulnych, dlatego wartę z wyłącznej mocy pod bastyonem Władysława IV wedle raportu № 12. zbudowanej przeniesiono potem do izby jeszcze wyżej na końcu tej drogi przy wejściu jej na plac zamkowy. I tędy wszyscy swobodnie przechodzili, bo warta była dla kontroli osób wojskowych a nie cywilnych.

[margin: od Stradomia]

F (Zauważ się że w odpisach niemieckich urzędników w odpowiedzi tak pokaleczono wyrazy, że trudno nieraz ~~[illegible]~~ odgadnąć właściwe

Raport z grudnia 1852, № 13. mówi o ukończeniu bramy, budki przy bramie naprzeciw dróg i o zrobieniu bariery ze względu bezpieczeństwa (Schutzgeländer). Do wykonania tych robót drogowych było wojsko zobowiązane jako wyszczególnia w uzup. § 494. K. c.

Raport z maja 1853 № 14. wspomina tylko o postawieniu napisów nad bramami. ~~Ostatnie~~

Raport z ~~lipca~~ 1853 № 15. stwierdza przyznany fakt, że dano baryery i wyprzątnięto wyjazdy (§ 494. kc.) przyczem się zaznacza, że ten raport nie odnosi się do drogi pod-[illegible]mnej lit. K 33. bo tu nie było wyjazdu tylko wyciąg.

Raport z Czerwca 1853 N. 16. mówi tylko o wydarniowaniu stoku pod rampą od południa i o kanałach pod mostkami.

Raport za 4 kwartał 1853, № 17. mówi o różnych robotach około murów i wałów ale nic o drogach.

Raport ogólny z 1853. r. № 18. powtarza ~~pospolicie~~ szczegóły raportów poprzednich.

Raport za 2 kwartał 1856. № 19. mówi o ~~prze~~ postawieniu kamiennej baryer od ~~Stradomia~~ pod wieżą Senatorską.

Raport z października 1856 N. 20. wspomina tylko o oczyszczeniu ~~ramp~~, ~~ocembrowaniu których~~ Komunikacye

Raporty te zaś mają nic wspólnego z własnością, bo jak wyżej podany reskrypt ministerialny z 25/X 1856. L. 23116. po tych robotach wydany, ~~oddano~~ przyznano uznano Skarb za właściciela tylko co do realności wymienionych

w tymże reskrypcie, a resztę zo-
stała in statu quo, stąd więc
i drogi sporne obecnie, zostały wła-
snością miasta, a wszelko jako
wszystkowca przykładało się w
myśl § 494. ke. do należytego
utrzymania tych dróg.

Co do inwentarza wszelkiego Nr. 20.
to nadmienia się

1/ że spisany został ~~[illegible]~~ bez słuchania
Gminy M. Krakowa, zatem ~~nowie sta-~~
~~nowie dwór~~ nie ma znaczenia dla
niej jako akt jednostronny, do któ-
rego mogła sobie Dyrekcya Leśnych
wpisać, co jej się podobało

2/. że inwentarz ten spisany nie
przez prawnika, lecz po gospodarsku,
przeznacza właściwie gruntów
Skarbowi, albowiem:

a) w rubryce: Besitzergreifung
podano jako tytuł protokół z dnia
15/1 1848 — a protokół ten właśnie
stwierdza prowizoryczne oddanie
tylko i zastrzega kwestyę własności
na później, którą rozstrzygnięto re-
skryptem ministeryalnym z 20/1
1856 pod C/ dołączonym, skutkiem
czego

b) rubryka Besitzstandesblatt nie
zgadza się z tymże reskryptem C
bo obejmuje parcele wyłączno-
wane w reskrypcie C

c) rubryka Besitzänderungsblatt
stwierdza, że Skarb wykupywał
od niektórych właścicieli to, co w reskrypcie
C/ było wyłączone z oddania włas-
ności i nie wykazuje wcale, aby tenże
Skarb wykupił od niczyje stoki lub
drogi

3/ Dalsza treść tego inwentarza ~~rubryki o ograniczeniu~~
podaje granice ogólnikowe, ~~stoki~~
~~bez podania, których je oznacza~~
nigdy niczem się i nieoznaczone
a z tytułu znowu podaje on przelotnie
z 15/1 1848, który był tylko pro-
wizorycznym, a zatwierdzonym zo-
stał reskryptem C ówczesnej, niż
treść inwentarza podaje

Skonfrontowawszy z powyższymi doku-
mentami wracam do treści dal-
szej odpowiedzi na skargę: 4te Kame-
ralia, aby Skarb zburzył po r. 1846
mur zewnętrzny przy drodze do kolegiaty
od strony ulicy Kanonicznej, albowiem
mur ten już na wszystkich rycinach
wcale nie istnieje i zniknął około
1800 roku.

Nie jest zgodne z prawdą, aby Kie-
dykasteria zakazywała wszelkiego
używania dróg w mowie będących.
Jedynie dwie drogi, wyżej podane

Koło Kurii Magi i pod wieżą Senatorską były wierzyczane, ponieważ bramy były na ich kurii zamknięte, natomiast drogi sporne dniem i nocą stały otworem dla wszystkich, a w izbach wart wojskowych meldowali się jedynie wojskowi ze względów służbowych i przydziałowych. Przeciwnie na planie Katedry są trzy dotąd domy zamurowane kapitulne a mieszkańcy ich i ich służba zawsze tam chodzili i chodzą, a powozami od Stradomia dojeżdżali i dojeżdżają. Nie jest zgodne z aktami, jakoby Sąd uznał, prowizorycznie Skarb w posiadaniu drogi na Wawel, a fakt naprawiania tych dróg przez wojsko polegał na obowiązku z § 494. kc. a nie z tytułu własności.

Nie jest zgodne ze stanem rzeczy, żeby droga lk 24 była identyczna z całą dawną parcelą lk 21. Albowiem stanowi ona tylko jej część wyasfaltowaną, a reszta stanowi ogródek, obecnie oznaczony nową liczbą kat. 22, jak dołączony do odpowiedzi plan Nr 23. i Gmina nie rości sobie obecnie praw do tej części dawnej parceli lk 21.

Branka № 23 o której mówi odpo-
wiedź, dotyczyła wejścia z drogi lk
24 na plac zamkowy lk. 16, a nie
z miasta do drzewnej II. FF

Twierdzenie, że urzędnik oddz-
iału Krajowi d. 7/8 1905 czyli zam-
ku, napisała w protokole, że
oddaje i drogi sporne, jest bez
znaczenia dla Gminy, bo Gminy
do tego nie wezwano i Gmina
nie ~~potwierdziła~~ zezwoliła na to od-
danie. Również dobrze można
tam było napisać, że się oddaje
i Sukiennice lub Rynek. ~~a pa-~~
~~rnie dopłata~~

Prawdą jest, że Gmina dozwoliła
potem Krajowi ogrodzić stałe drze-
wem i wyprać stałemu, ale stało się
to przez wzgląd na Kraj, że Gmina
nie chciała sporu, a na stałem jej
nie zależało. O ile zaś Kraj dro-
gi naprawiał, to czynił to tylko
z obowiązku § 494 kc. jako u-
żytkownik dróg.

Co do zapłaty Gminie według
rachunków № 24 i 25 za czyszcze-
nie, to według treści tychże
czyszczono podwórze i stajnie, a nie
drogi. Choćby i drogi oczyszczono
to skoro stało się to na specyalne
życzenie, to zwrot kosztów należy
się Gminie.

Podziemny przechód do wykusza nie znajduje się na drodze lk. 24. lecz na trawniku obok niej, przy załomaniu muru zewnętrznego o kilka kroków od drogi – pozostałe wejście do twierdzy, zaś inny znajduje się pod wieżyczką kwadratową obok drogi. Gmina nie rości sobie praw do tych obok drogi położonych placyków czy trawników, lecz jedynie do drogi szutrowanej, wyraźniej i na oko widoczniej każdemu.

268

~~Stanowisko odpow~~ (Co do §.)

~~Interpretacyi~~ (§fu 8. ustawy budowla-
nej dozwalającego ~~zakazującego~~ budowy na placach
nie mających dostępu z dróg lub pla-
ców publicznych, — ~~interpretacya~~ to argumentacya w
odpowiedzi na skargę pomieszczona
że Wydział Krajowy tj. ~~Wydział Krajowy~~ wniósłby rekurs
„Do... Wydziału Krajowego, a rekurs
niewątpliwie pożądany cel osiąg-
nąłby — ~~jest właśnie zabawny~~,
nie nadaje się do dyskusyi.

Dalsza uwaga, że nieprzyjaciel
w razie wojny ~~zajęcia~~ żadnych praw uzna-
wać nie będzie — może mieć pozór
na razie na czas ~~w czasie~~ samej wojny, ale
po wojnie następuje porządkowanie
interesów prawnych, a cywilizacya
doszła już w Europie do tego, że pry-
watnych praw się nie konfiskuje,
przypuszczać więc można, że ~~[illegible]~~
wpolekowane prawo Gmi-
ny, która nigdy nie może być stro-
ną wojującą, zostałoby uszano-
wane. Natomiast wojna to-
czona przez „Kraje reprezento-
wane w Radzie państwa" a więc i
przez Królestwo Galicyi, mogłaby
Tatrzej spowodować przejście na-
jakim tego Królestwa przez Państwo,
któreby zwyciężyło.

Co się tyczy obaw odpowiedzi, że
Gminie nawet w razie wygrania

dróg w skardze oznaczonych, nie
będzie miała dostępu do zamku,
bo drogi kończą się przy placu
zamkowym ad. 16. – to ~~[illegible]~~
Gmina [illegible] nie przestaje na dotych-
czasowym stanie rzeczy ad. 9.,
mogąc się w tym sporze uznania jedynie
własności dróg w skardze ozna-
czonych.

Wreszcie nadmieniam że, że
Gmina nie podniosła zarzutu
że Wydział Krajowy nie dał odpo-
wiedzi na prośbę o konferencję,
lecz jedynie dla wykazania
konieczności wyniesienia skargi
w oznaczonym terminie uspra-
wiedliwiła siebie, że nie mogła pierwej sprawy
ugodnie załatwić, albowiem
wezwanie do konferencji przyszło
po wniesieniu skargi, to
dziś na jutro, zatem ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ z powodu spóźnienia
było niemożliwem udać się wtedy
na konferencję. Zresztą kon-
ferencja ta odbyła się pókiżby atoli bez realnego skutku
bez uwagi końcowej V spowiedzi, że Sąd nie
może uznać drogi za wła-
sność Gminy, lecz że to ma
należeć do kompetencji władz, wymaganą
administracyjnych, nie jest ~~[illegible]~~
~~na żadnym [illegible]~~
bo nie idzie o drogę publiczną państwową lub kra-
jową, lecz o drogę będącą własnością intabulowaną Gminy
w wykazie dawnym. 1783.

8.)

209

V.

Według twierdzeń odpowiedzi na skargę, prawo własności Skarbu, jako prawo rozlewny strony pozwanej, opiera się na protokole oddania z 3 stycznia 1848 r. (zatem według 9. odpowiedzi wyżej wykazano, że treść tegoż protokołu dowodzi tylko 1/ prowizorycznego oddania 2/ i to tylko przedmiotów tamże wymienionych aż do czasu wyjaśnienia kwestyi własności. 3/ że drogą ani stałość nie oddano Skarbowi w wyżej tym protokołem zatarczenie, że owo wyjaśnienie własności nastąpiło reskryptem ministeryalnym z dnia 25/1856 L. 2316. w ten sposób, że za własność Skarbu uznano te realności, które w hipotece były zaintabulowane na byłą Rzeczpospolitą Krakowską, a wśród nich w Dzielnicy II, tj. na Zamku, dawny pałac królewski i realności oznaczone liczbami konskr. 131 i 156/157

Następnie według tutejszego sądowej hipoteki nabył Skarb jeszcze kilka realności na zamku, tak, że według hipoteki posiadał Skarb w Dzielnicy II realności objęte wykazami L. 508, 509, 512 i 513 – a (504), nie więcej – a kontraktem dotyczącym jako No 5 Odpowiedzi, odstąpił

Skarb te realności Królestwu Galicji (art VI). W art VII ~~wy~~ oświadczył Skarb ostrożnie, że do „kompleksu realności zamkowych" należą rozmaite parcele (ul., place i drogi) wcale drogie w skład wykazu L. 1783 intabulowane na Gminę, „że są od dawna w posiadaniu Skarbu" (!) i co do tych parcel nie oświadczył, że jako właściciel odstępuje je Krajowi, lecz przeciwnie umył ręce od tego i zastrzegł wcale, że Kraj bierze na siebie postaranie się ~~o dokument~~ u Gminy Miasta Krakowa o dokument zezwolenia Gminy na ~~ta~~ intabulacyę tych parcel na rzecz Królestwa Galicyi; ~~Skarb nie wchodzi w kontrakcie żadnej ewikcyi za te parcele;~~ Ponieważ nemo plus iuris in alium transferre potest, quam ipse habet, przeto Skarb nie mógł przenieść na Kraj własności tych przedmiotów, których właścicielem nie był, ~~a w szczególności~~ odstąpił więc realności Lwl. 504, 508, 509, 572 i 573, a nie inne, w szczególności nie mógł przelać na Kraj własności parcel obecnie spornych, dróg, bo ~~te były drogami~~ ich nie nabył ani przez oddanie w r. 1848, ani przez ustalenie własności w r. 1856 przez reskrypt ministeryalny C — a Gmina ~~przeciwnie~~ była nie tylko przeciwnie

Była posiadaczką stoków i dróg już dawniej – (załącznik D o obarysowaniu stoków, ~~załącznik~~ v. 1845, załącznik A skargi, o brukowaniu drogi pod katedrą) ale prawnie uznaną właścicielką, której ze skryptem ministeryalnym C przyznano na własność wszystkie drogi i ulice – a w następstwie przy urządzeniu księgi gruntowej zamiast [illegible] przeznaczone parcele na własność gminy przeważnie za zezwoleniem ~~Skarbu~~ ~~Namiestnictwa~~, wydziału Krajowego i Ekspozytury C.k. Prokuratoryi Skarbu, ~~jak tego dowodzą akta~~

Dowód. Akta założenia wykazu hipot. L. 1783 gm. kat. Kraków przechowane w tutejszym Sądzie.

Według aktów przysięgłych u skutek starań Gminy st. król. m. [illegible] o założenie wykazu hipotecz. dla jego placów, dróg, ulic, plantacyj etc. – odpowiedział wydział Krajowy reskryptem z dnia 27/12 1887 L. 62963. do C.k. Namiestnictwa że zgadza się na to i upraszał aby C.k. Namiestnictwo opinię swą udzieliło wprost Sądowi.

C.k. Namiestnictwo reskryptem

9.

z 17 maja 1889. L. 29643 ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~, wyrażono opinię, że gmina nie wykazała ~~ogólnie~~ które parcele są jej własnością, że więc zarzuty w tej mierze przy naturalnem postępowaniu z powodu zamierzonego utworzenia nowego wykazu hip. podniesione być by mogły."

Urząd podatkowy dostarczył Sądowi wykaz parcel zaprzanych (katastralnie) na rzecz Gminy st. król. Miasta Krakowa — wśród nich i parcele obecnie sporne — i ~~ten~~ (wykaz) ~~stał~~ się [illegible] podstawą dochodzenia w których

Jak uprawdzę wyłuszała [illegible] C. k. Sądu Kraj. w Krakowie z d. 30 maja 1890. L. 12544 „w skutek decyzji wzięła urząd i ~~[illegible]~~ ~~Eksposytura~~ C. k. Prokuratorji Skarbu w Krakowie, a ta zgłosiła ~~[illegible]~~ prawo własności tylko co do parceli lk. 12, lecz i co do naj zostało uchwałą z 13/1 1888. L. 33501 odesłaną do drogi prawa, pozem [illegible] tego zgłoszenia wykreślono w hipotece!

./.

9.)

2/.

uchwałą E/ z dnia 30 marca 1890 L. 12544 postanowił Sąd Krajowy, że

~~L. 12544 pod 7 maja 1890. I.~~ wskutek decyzyi c.k.Sądu Najwyższego z dnia 2 stycznia 1890 L.14516 ~~intymowanej uchwałą c.k.Sądu Krajowego Wyższego w Krakowie z dnia 28 stycznia 1890 L.1371 ck.Sąd krajowy w Krakowie~~ wprowadzając w myśl ustawy z dnia 25 lipca 1871 N.96 D.p.p.postępowanie w celu utworzenia nowego wykazu hipotecznego dla parcel budowlanych i gruntowych,w mieście Krakowie położonych,nie będących dotąd przedmiotem ksiąg gruntowych ~~miasta Krakowa~~,lecz stanowiące dobro publiczne,poleca ck.Urzędowi hipotecznemu : ~~1/.~~ aby dla parcel katastralnych położonych w mieście Krakowie niewpisanych dotąd w żadnej księdze hipotecznej,wyszczególnionych w dołączonym przy niniejszej uchwale projekcie nowego wykazu hipotecznego - utworzył nowy wykaz hipoteczny w księdze głównej dodatkowej dla miasta Krakowa liczbą porządkową 1783 oznaczyć się mający,~~aby w takowym na karcie A. w nagłówku zamieścił napis wskazujący nazwę nowo utworzyć się mającego ciała hipotecznego i : ,, Place,ulice,drogi i chodniki gminy miasta Krakowa "~~, tudzież aby w oddziale pierwszym ~~tejże~~ karty A. wpisał w porządku arytmetycznym wszystkie w dołączonym do niniejszej uchwały projekcie wykazu hipotecznego wyszczególnione parcele budowlane i parcele gruntowe ~~oraz oznaczenie takowych~~ : 2/ aby w oddziale drugim karty A.nowo utworzyć się mającego wykazu hipotecznego uwidocznił : a/. że Ekspozytura ck.Prokuratoryi Sakrbu imieniem Konwentu OO.Paulinów na Sakłce w Krakowie zgłosiła prawo własności do parcel gruntowych oznaczonych liczbami kat. 399, 452 i 2553, b/. że Ekspozytura ck.Prokuratoryi Skarbu im. Wysokiego Skarbu wojskowego zgłosiła prawo własności do parceli gruntowej lkat.12 i że uchwałą z dnia 13 stycznia 1888 L. 33501 została z tem zgłoszeniem odesłana do drogi prawa.
c/. że nowo utworzony wykaz hipoteczny stanowi dopiero projekt,

w celu ustalenia którego wprowadzono postępowanie przepisane ustawą z dnia 25 lipca 1871 N.96 D.p.p. 3/ aby nakrcie B. nowo utworzyć się mającego wykazu hip.prawo własności ciała hipotecznego wykazem tym onjętego wpisał na rzecz Gminy miasta Krakowa.) ~~III. Stosownie do przepisów §§.2 i 10 ustawy z dnia 25 lipca 1871 L.96 D.p.p. projekt nowego wykazu hipotecznego utworzyć się mającego w ks.gruntowej dla gminy miasta Krakowa dla posiadłości pod nazwą ,,Place,ulice,drogi,chodniki i plantacye miasta Krakowa" przedkładamy ck. Sądowi Wyższemu do zatwierdzenia i w celu wprowadzenia postępowania sprostowawczego.~~ O uchwale ~~niniejszej~~ tej zawiadamiamy: I. Gminę miasta Krakowa ~~do rąk p.adw. Dra Hajdukiewicza~~ 2. Ekspozyturę ck.Prokuratoryi Skarbu w Krakowie imieniem OO Paulinów i Wysokiego Skarbu ~~im.Konwentu OO.Paulinów . 3. Ekspozyturę ck. Prokuratoryi Skarbu w Krakowie imieniem Wysokiego Skarbu.~~ 3. ~~Ekspozyturę ck. Prokuratoryi Świetne~~ ck.Starostwo w Krakowie jako władzę administracyjną powołaną do czuwania nad dobrami publicznemi istniejącemi w gminie miasta Krakowa. 4. ~~Świetny~~ Magistrat miasta Krakowa. 5. ~~Świetną~~ ck.Ewidencyą katastru podatku gruntowego w Krakowie ~~Uchwalono w Radzie ck.Sądu krajowego Kraków dnia 30 maja 1890 Morecki L.S.~~

Projekt ten, w który wciągnięto parcele sporne ~~własność Skarbu~~ zatwierdził Ck. Sąd Wyższy uchwałą F/ z dnia 26/9 1890. L. 23702 i oznaczył dzień 1 października 1890 jako dzień otwarcia. O tem wiem zawiadomiono wszystkie wyżej wymienione władze.

Od 1/X 1890 posiadała więc Gmina sporne parcele także hipotecznie z wiedzą Skarbu Państw. i władz wszelakich, i nikt nigdy nie kwestyonował tej własności.

F/

7 od F/

powyżej

wykazaliśmy, że Skarb Państwa nie nabył własności stoków i dróg, że Kraj więc nie mógł ich nabyć od Skarbu i że rzeczywiście w kontrakcie nabycia Skarb nie przyjął obowiązku przeniesienia na Kraj własności stoków i dróg tj. parcel na Gminę intabulowanych, lecz przedstawił to nabywcy ~~wykazawszy~~ ~~że Gmina zarazem wykazała~~ odnośny gminie (tytuł nabycia tj. akt rozdziału majątku byłej Rzpltej Krak. od majątku miasta z 25/X 1856 L. 28216, którymto aktem Skarbowi oddano w dzielnicy II. Pałac, starostwo i ~~inne~~ realność № 155. a drogi i place miastu, oraz (odnośnie) przeciwności wpis hipoteczny spornych dróg w wykazie L. 1783, ~~tak tak więc tytuł własności wykazany jest~~ — czyli ~~ako~~ udowodniono że kraj nie ma tytułu prawnego własności spornych (ważnego) dróg, podczas gdy przeciwnie Gmina tytuł ten ~~udowadnia~~ wykazuje.

A teraz wykażemy, że Gmina ma za sobą nadto przeszło posiadanie tych dróg co najmniej od 1845 r. tj. od ~~lat~~ 70 lat!

Załącznik D/ tego przecież dowodzi, że Gmina 8 lutego 1845 oparkanowała stoki Wawelu — załącznik A [illegible]gi, że w roku ~~następnym~~ 1847. Gmina wybrukowała całą drogę od ulicy Kanoniczej do Katedry, i dalej od Katedry przez plac zamkowy do pałacu.

Z nadużyciem się w r. 1848 wojska na niektórych realnościach Wawelu, zarówno wojskowy jako główne ~~drogi~~ wychodzący ~~[illegible]~~ drogi naprawił potem niektóre nasze drogi przejrzał ~~[illegible]~~ Skarb w r. 1852 (w miejscu uroczystego space- rowej urządził drogę jedną od po- łudnia lit. 24, 29, 30/, i ~~[illegible]~~ z naprawiał je ~~[illegible]~~ nie z tytułu własności, lecz z obowiąz- ku jako wytłumacza § 494. k.c. i ~~nie występował~~ Skarb Państwa był zastąpiony przez Ekspozyturę C.K. Prokuratorji Skarbu przy zakła- daniu ~~[illegible]~~ wykazu liczb. L. 1783. i nie podniósł ~~[illegible]~~ żadnych zarzutów przeciw wpisaniu własności ~~tych~~ też drogi na ~~rzecz~~ (jako przynależności) Gminy, i ~~Skarb Państwa~~ wpis ten jest pra- womocny i dotąd nie zaczepiony. ~~Skoro Skarb uważał tę własność~~ ~~to [illegible] samem Kraj, jako jego~~ wszelkie więc naprawy przez Skarb zrobione na tych drogach ze świa- domością, że drogi te są gminne, były aktami nie posiadania pro suo, lecz wykonaniem obowiązku wytłumaczącego drogi do jej naprawiania.

Że Skarb nie rościł sobie żadnych praw do własności drógi, spowo- dowało to, że nigdy nie wtrącał się do ~~[illegible]~~ sposobu jej wytłumaczenia

F zaprzeczyć, że przebudował drogi i [illegible] nawy wyrzeczone na górę

a gdy na zamku były koszary i wymagały kontroli osób wchodzących, urzędował zawsze najsłabszy oddział warty (wachtzimmer) nie w bramach na tych drogach, lecz u wejścia na plac zamkowy, a więc na końcu drogi północnej pod domem wikaryuszów i pod basztą złodziejską i wojskową. Kto więc wchodził na zamek, legitymował się u tych wart, a nie w bramie. Bramy były przeznaczone na czas wojenny, zresztą stały otworem podobnie, jak bramy miejskie stojące obecnie za rogatkami miasta na drogach publicznych.

Cywilni nigdy nie meldowali się, ani nie byli na zamku mieszkańcami przez wojsko, wszyscy przychodzili i przebywali dowolnie po drogach powyższych, czy do katedry, czy do domów ka[illegible], czy do sądu wojskowego lub do urzędu metrykalnego wojskowego, z ini-cyatywy Gminy i ka[illegible] publicznych odbywały się po tych

Drogami pochody wszystkie jak pogrzeb króla Kazimierza W. w r. 1869, pogrzeb ~~Adama Mic=kiewicza~~ malarza Jana Matejki 1890 r. co roku pochody do ~~Trumny~~ Grobów Kościuszki, ks. Po=niatowskiego, w rocznicę Kon=stytucyi 3 Maja i Grunwaldzką – mieszkańcy domów kapitul=nych chodzili i jeździli do swych domów, ich służba i goście do nich przybywający, procesye w dni Krzyżowe i w Boże Ciało, reprezentanci gminy i urzę=dów miejskich na oficyalne nabożeństwa, wszyscy członkowie gminy używali swobodnie tych dróg sami i korzystali z dorożkom ~~to~~ na zamek wozić w pełni świadomości, że są to drogi ~~gminne~~ publiczne przez gminy wszystkich do wszystkich oddane.

Dowód: świadkowie p. Józef Friedlein były prezydent miasta, Wandalin Beringer, Władysław Turski radcy miejscy, radca dworu Juvenal Korwarowski, naczelnik Ekspozytury Ob. Prokuratoryi Skarbu

W katedrze obok zakrystyi stale nawet w nocy są obecni stróże tak zwani Świętnicy którzy dniem i nocą w razie potrzeby drzwi spornych używają.

Dowód: Józef Zawada świętnik od lat 35, Wojciech Michalski świętnik od lat około 25

Jan Pawajowski, zakrystyan, mieszka na Wawelu od ~~...~~ 1878. r. tj: używa tych drog już 36 lat!

W domach kapitulnych mieszkają Mansonary i cała służba używając drog pieszo i powozem od 1850 roku

Dowód: świadkowie Ks. Teofil Jarym, mieszcz., podziękami, wikaryusz katedralny, mieszkający w domu kapitulnym na Zamku już od r. 1879 – ks. Kanonik Tomasz Bukowski, mieszkał na Zamku około 20 lat, chodził i jeździł powozem drogami wedle potrzeby i swej woli. – Walenty Cyganowski, stróż w domu XX. Wikaryuszów na Zamku od 30 lat tam mieszka, chodzi.

Dorożki publiczne używały ~~...~~ i używają stale drogi południowej na Wawel do swobodnego ~~...~~ dojazdu do Katedry, domów Kapitulnych i td., podobnie prywatne powozy swobodnie zawsze tam jeździły i jeżdżą, o podob /.

nie zaprzęgi miejskie.

Dowód: Świadkowie: P. Józef Friedlein, były prezydent miasta, Wandalin Beringer Dr Stanisław Domański, Klaudyusz ~~Dr~~ Władysław Turski radcy miejscy — Teofil Żegliński i Jan Grzybowski właściciele zakładu dorożkarskiego w Krakowie — a w miarę potrzeby możnaby setki świadków na te okoliczności postawić.

Ponieważ Gmina swobodnie drogi tej używa i używała, przeto też nie pytając o niczyje pozwolenie zrobiła ~~założyła~~ Gmina na Dworze ~~publiczny~~ poprzeczny (trotoar) w r. 1892 chodnik ~~do~~ pod nim zamkowym ~~nowym~~ miejskim budowany a później ~~w r. 1902~~ położyła tamtędy kabel elektryczny dla wszystkich katedry i domów kapitulnych.

Dowód: Świadkowie: Stanisław Krelinski dyrektor Elektrowni miejskiej, Wandalin Beringer, radca miejski, Stanisław Chorążko dyrektor budownictwa miejskiego —

11/.

~~Wszelkie podane szczegóły z-
nosi czasów których Gmina ko-
rzystała z nich tych dróg niezmi-
[illegible] i [illegible]~~

Stwierdzam od lat przeszło 40
Skarb i Zarząd wojskowy uzna-
wali publiczny gminny cha-
rakter dróg powyższych, a
gmina i jej członkowie za wiedzą
i z wolą gminy ~~[illegible]~~
~~[illegible] [illegible] [illegible]~~
~~[illegible] [illegible]~~ używali za dnia
i w nocy (w razie potrzeby także) tychże dróg do przecho-
du i dojazdu do domów ka-
pitulnych i do Katedry oraz z
powrotem, swobodnie, bez żad-
nej przeszkody ze strony zarządu
wojskowego, który uznawał
dostępność tych dróg
dla wszystkich członków Gminy
wiedząc dobrze, że drogi te są
na własność Gminy zamiesz-
kowane i rozumiejąc, że Wawel
jako dzielnica zamieszkała
nie tylko przez wojsko, nie może
egzystować bez publicznych dro-
gi. ~~[illegible] [illegible] [illegible]~~

Wyżej podanymi szczegółami
udowodniono przeszło 40 letnie

./.

posiadanie, ~~wraz~~ poprzednio
wykazane dokumentami
tytuł prawny własności i
prawomocną intabulacyą
Gminy – a wobec tych do-
wodów nie może być mowy
o uznaniu tych dróg za
prywatną własność Kraju
którąby władca mógł
dowolnie zamykać lub od-
mykać, bo bez tych dróg
nie mogliby wierni i ducho-
wieństwo dostać się do kate-
dry a mieszkańcy domów
kapitulnych do swych miesz-
kań, ostatecznie gminy ~~do~~ tej
i parafianie do katedry iść
mógłby!

Żądanie więc skargi Gminy
~~ze względu~~ jest prawnie
~~uzasadnione~~ ~~zasadnione~~, a argumenty
odpowiedzi na skargę nie ~~są~~
mogą zachwiać żądania opar-
tego na zasadach słuszności
i na przepisach prawa obowiązu-
jącego.

Adwokat
DR. KLEMENS BĄKOWSKI
Syndyk stoł. król. Miasta Krakowa
Kraków, ul. Św. Jana l. 12.

Cg I 294/13
8

D o

W y s o k i e g o c.k. S ą d u K r a j o w e g o

w

K r a k o w i e.

Cg. I. 294/13.

Powód :	Pozwany :
Gmina stoł. król. Miasta Krakowa przez Adw. Dr. Klemensa Bąkowskiego w Krakowie	Fundusz Krajowy Królestwa Galicyi etc.- przez Adw.Dr.Stanisława Bielińskiego we Lwowie

w sprawie o własność
dróg w Dzielnicy II. ,,Wawel "

P i s m o p r z y g o t o w a w c z e p o w ó d k i

2 krotnie
5 zał.

18/V 1914

Adwokat
DR. KLEMENS BĄKOWSKI
Syndyk stol. król. Miasta Krakowa
Kraków, ul. Św. Jana l. 12.

Odpis

Do

Wysokiego c.k. Sądu Krajowego

w

Krakowie.

Cg.I. 294/13.

Powód :	Pozwany :
Gmina stoł. król. Miasta Krakowa przez Adw. Dr. Klemensa Bąkowskiego w Krakowie	Fundusz Krajowy Królestwa Galicyi etc.- przez Adw. Dr. S.Bielińskiego we Lwowie.

W sprawie o własność dróg w Dzielnicy II. „Wawel "

Pismo przygotowawcze powódki

2 krotnie

5 zał.

W y s o k i S ą d z i e !

In Formali :
Ponieważ po wniesieniu skargi Gminy M. Krakowa o własność parcel lk. 24, 29, 30/I i 33 Dz.II. wydzielono na żądanie Wydziału Krajowego te parcele z wykazu hip.L.5.Dz.II. i utworzono z nich nowe ciało hip.L.9. do l.tab.4221/13 i tamże przeniesiono adnotacyą wytoczonej skargi o własność tych parcel przez Gminę M.Krakowa przeto tem samem podane w petitum skargi Gminy o te parcele Cg.I.294/13 w ustępach I do 3. liczby wykazu hip.5.Dz.II.,z którego parcele te mają być wydzielone, wskazuje się niniejszem jako lwh. 9.Dz.II.

In merito :
Skutkiem odnalezienia dalszych dowodów własności Gminy M.Krakowa oraz skutkiem podania tychże dowodów w kilku załącznikach odpowiedz na skargę, oraz celem przedłożenia przed rozprawą dowodów na nieprawdziwość wielu twierdzeń odpowiedzi na skargę podaje Gmina M. Krakowa jeszcze co następuje :

I.

1/. Odnośnie do załącznika 4/ i interpretacyi tegoż przez stronę pozwaną, podnosi się, że z treści tych pism, iż Gmina chce uwzględnić wszelkie postulaty, aby doprowadzić do skutku nabycie zamku na Wawelu przez Kraj - nie wynika, aby Gmina przez to zobowiązała się do zrzeczenia się swej własności na rozmaitych przedmiotach w szczególności dróg, które stanowią dobro gminnei stanowią jedyny dostęp do Katedry i do domów kapitulnych na Wawelu. Gdyby kto chciał tak interpretować to pismo, to doszedłby do wniosku, że na żądanie Kraju ma się Gmina zrzec Sukiennic, plant itp.- taka interpretacya jest więc absurdalną. Gmina zobowiązała się uwzględnić rozsądne postulaty i te uwzględniła tj. budowę kasy wojskowej przy odwachu, kolektora do szpitala wojskowego w Dziel.XVII dróg tamże, chodnika itd. bo to stawiało wojsko za warunek ustąpienia z Wawelu. Ustąpienie zaś dróg obecnie wcale nie przyczyniłoby się do dobra Wawelu, bo dostęp oddałoby na los zmiennych zapatrywań politycznych rządzących osób.

2/. Odnośnie do załącznika 5. w którym Skarb Państwa podał, iż jest w posiadaniu dróg - twierdzenie to nie ma znaczenia dla Gminy, bo Gmina nie podpisała tego kontraktu. Równie dobrze można było napisać że Skarb jest w posiadaniu Błoń, Rynku lub Parku Jor-

dana, ale toby nie nadało własności ani Skarbowi, ani nabywające - mu od niego Krajowi.

Kraj już z tekstu tego kontraktu wiedział, że drogi te są intabulowane na własność Gminy M.Krakowa, zatem nie może powoły - wać się na zaufanie do ksiąg publicznych - owszem wpis Gminy był prawomocny i Gmina, gdyby nawet nie miała tytułu własności, zasie- działa już własność hipotecznie.

3/. Odwoływanie się do ofiarności Gminy, aby zrzekła się dróg „ z powodu korzyści płynących dla Gminy z restauracyi " - jest nie smaczne, bo już w skardze zaznaczono,że Gmina obejmuje z drogami ciężar ich utrzymania, żąda ich nie dla ich wartości materyalnej , lecz dla zapewnienia wszystkim dostępu do pamiątki narodowej bez względu jakie kierunki polityczne opanują we Lwowie Wydział Krajo- wy lub na wypadek zniesienia Rządu Krajowego. Wszakże w r.1913. usunięto bardzo gładko i krótko Wydział Krajowy czeski w Pradze! Ofiarnością jest to, że Gmina chce utrzymywać te drogi, a nie to żeby się ich zrzekła !

4/. Opowiadania dalsze odpowiedzi o pismach wymienionych przed skargą między Gminą a Wydziałem Krajowym, jest dla sprawy obojętne - wynik był taki, że Wydział Krajowy chciał, aby nawet ulice sąsiednie zaintabulowano na Kraj dla tego, że autorowi kon-

traktu między Skarbem a Krajem podobało się umieścić w tym kontrakcie liczby kat. parcel stanowiących Plac Bernardyński, Ulicę św. Idziego, Ulicę Podzamcze, Ujeżdżalnię miejską, drogi itd. Gmina zaś nie mogąc uzyskać zgody nawet na wypuszczenie tych ulic, nie mogąc znaleźć w Wydziale Krajowym zrozumienia o narodowem znaczeniu dróg na Wawel i o patryotycznej konieczności dołożenia starań aby je możliwie zabezpieczyć na przyszłość, na wypadek zmian politycznych, Gmina musiała stanąć także na odpornem stanowisku, że i ona nic z żądań nie opuści.-

5/. Opowiadanie o etapach zakładania hipoteki dla Dzielnicy II. i dołączone odpisy uchwał Komisarza hipotecznego i sądu co do parcel nie stanowiących dróg, są tu zbyteczne, bo tamte parcele nie są przedmiotem sporu obecnie, a akta Komisarza hipotecznego będą w oryginale przez Sąd użyte.

6/. Wtrącona do odpowiedzi na str.8 kwestya przechodu i przejazdu przez plac główny na Wawelu - nie była wcale poruszaną dotąd, ani w pozwie nie ma o niej mowy. Drogi, o które się rozchodzi kończą się przy tym placu i Gmina zaskarżyła obecnie jedynie o własność tych dróg.

7/. Uwaga na stronie 9 odpowiedzi, że gdyby publiczność miała prawo przechodu i przejazdu, to administracyjnie nie możnaby zamknąć dostępu i że Gmina mogłaby skarżyć o naruszenie posiadania

dowodzi niezrozumienia rzeczy i przepisów administracyjnych. W środzie policyjnej dla porządku i bezpieczeństwa można każdej chwili zamknąć ulicę i czyni to policya w porozumieniu z Magistratem co roku kilkakrotnie np. zabrania jeżdżenia ulicą Floryańską i Grodzką w czasie pochodów 3. Maja lub na rocznicę Grunwaldzką, zamyka pewne ulice dla pochodów demonstracyjnych na Rynek itd. Są to środki stosowane na wypadek wszelki we wszystkich cywilizowanych państwach dla porządku publicznego i zarządzenia te nie mogą być za naruszenie posiadania /!/ uważane i nie należą do kompetencyi Sądu. Gdyby więc obecność członka domu Cesarskiego wymagała ograniczenia dostępu na zamek lub do pewnych jego części w pewnych chwilach, to władza z tytułu pilnowania porządku publicznego wydałaby pewne zarządzenia co do sposobu wykonania dostępu np. za biletami itp. Zresztą droga północna kończy się pod Katedrą i pod domami kapitulnymi, do którejto drogi prawdopodobnie nigdy nie stosowano by zakazu używania, bo wystarczy zamknąć wstęp z tej drogi na plac zamkowy, gdyż jedynie przez tenże jest możliwy dostęp do Rezydencyi, czyli można chodzić do Katedry i do domów kapitulnych a nie dostać się do zamku - i za czasów wojskowych w tem miejscu na końcu drogi był murek z bramką i „wachcymra” gdzie załatwiano kwestye wstępu wojskowych do koszar w nocy,- aż dotąd zaś, czy w dzień czy w nocy, chodzono i dotąd się chodzi do Katedry / np. świątnicy

pilnujący nocą katedry / i do domów kapitulnych /:mieszkańcy i sł
użba tychże :/ Pomysł utworzenia z czterech dróg nowego ciała
hipotecznego Lwh.8.Dz.II. i zapisania na niem Rezydencyi Monar-
chy, nie był zbyt fortunnym, bo jeszcze nigdzie nie widziano
rezydencyi złożonej z samych dróg. Możnaby sobie wyobrazić jesz-
cze sam ogród jako chwilową Rezydencyę, a trudno sobie pomyśleć
Rezydencyę na drodze !

II.

Co do orzeczenia Najwyższego Sądu z 5/2 1913. Nr.1./które
zresztą jako wydane w postępowaniu niespornem może być zmienio -
nem w drodze spornej/ to się podnosi : W uchwale tej N.Sądu
przytoczono a/ że parcela 24 stanowi podwórze naokoło istniejąc -
cego dawniej szpitala wojskowego. Otóż jest to nie zgodne ze
stanem rzeczy, polega na nieznajomości terenu lokalnego, bo we-
dle mapy dołączonej pod 23 odpowiedzi, owo podwórze naznaczone
jest osobno przed budynkami stanowi ogród parcela osobna lk.22.
a nie drogę, a Gmina nie rości sobie prawa do owego ogródka, czy
jak Sąd Najwyższy nazywa „podwórza" lecz do drogi wyszutrowanej
na południe od tegoż położonej. b/ Dalej podano, że rzekomo orze
czeniem prowizorycznem z d.16/X 1894 L.16175 - utrzymano skarb
w posiadaniu parcel 29 i 30/1 /dawnych 2531 i 2529 /.

Otóż tylko część lk.2531, mały stok tej parceli od południa nad drogą lk.2529 był przedmiotem sporu prowizoryalnego i o ten stok Gminie wcale nie chodzi, lecz o drogę poniżej tego stoku lk.29 i 30/1 /dawna lk.2529/. Dawna lk.2529 nie była wcale utrzymana w posiadaniu skarbu orzeczeniem powyżej opisanem, lecz tylko również stok nad nią położony i to w części małej.

Trzeba sobie zdać sprawę z tego, że w owym sporze ~~xxx~~ szło o ograniczenie kamieniami granicznymi stoków Wawelu, a nie o drogi, że skarb mienił się naruszonym w posiadaniu murów, prawa dojazdu i sianobrania ze stoków, że jak świadczy orzeczenie II. instancyi pod C/załączone z dnia 22/6 1894 L.27473 skonstatowano w niem, że Skarbowi wojskowemu „służy prawo dojazdu przez parcele lk.2531, 2529, stanowiące drogi publiczne i wedle świadectwa urzędu hip. na rzecz pozwanej Gminy zaintabulowane a kamienie graniczne nie naruszają tego prawa dojazdu." Skonstatowały więc Sądy w aktach powyższych, że drogi 2531 i 2529 stanowią własność Gminy, a że Skarbowi wojskowemu służy jedynie prawo dojazdu temi drogami. Zastępująca Skarb Ekspozytura Prokuratoryi Skarbu wiedziała dobrze, że Gmina jest zaintabulowaną właścicielką dróg na Wawel /Lwh.1783/ o założeniu tego wykazu była zawiadomioną przez doręczenie uchwały, liczyła się z tem i uznawała

C/

w procesach i kontraktach tę własność, nabywając nieraz od Gminy różne grunta z kompleksu Lwh.1783.

c/. O parceli lk.33 dawniej lk.2525 tj. o drodze do Katedry z północy wyraża się Najw. Sąd w powyższem orzeczeniu, że „leży w obszarze muru otaczającego" musi się zatem uważać także za przynależność zamku", Wyrażenie to dowodzi, że N.Sąd nie znał zupełnie sytuacyi, bo droga ta leży zewnątrz murów, a nie wewnątrz, zatem „nie musi się jejuw uważać za przynależność zamku".

d/. Dalej podaje N. Sąd, że kraj wykazał raportami, że Skarb wojskowy tę drogę /33/ urządził i utrzymał. Niżej wykaże się, że drogę tę od r.1847 miasto utrzymywało, a raporty o urządzeniu odnoszą się do drogi południowej i do drogi ku Kurzej Nodze / lk. 5. starej /.

e/.Brama l.9. nie była nigdy zamykaną, a brama dalsza na końcu tej drogi u jej ujścia na plac zamkowy służyła do meldunku wojskowych.

f/. Gmina pobrała od Wydziału zwrot kosztów specyalnie żądanych robót, a nie kosztów utrzymania dróg, nie ma więc mowy o uznaniu własności kraju przez żądanie zwrotu kosztów porządkowania i to nie dróg lecz „stoków i placu ". Jeżeli teraz zesumujemy oczywiste błędy zaszłe przy wydaniu orzeczenia N.Sądu

25/2 1913 R IV. 15 i 15/13 orzeczenia przez sędziów nie znających stosunków na miejscu, tj. wykazane wyżej omyłki co do oznaczenia parcel, nieznajomość terenu, jak przypuszczenie że droga lk. 24 stanowi podwórze, że parcela lk. 33 jest wewnątrz murów, że raporty wojskowe dotyczą dwóch innych dróg / od ulicy Kanoniczej do Kurzej Nogi i od Stradomia do wieży Senatorskiej, nie do Sandomierskiej!/ że orzeczenie prowizoryalne dotyczy innego gruntu i że Skarb pre - tendował tylko posiadanie prawa dojazdu a nie własności - to widzimy, że orzeczenie to jako w błędzie wydane - musi być w drodze spornej zmienione, jako sprzeczne ze stanem rzeczy, hipoteką i aktemi sądowymi ! Zaznaczając powyższe błędy, zastrzega się tutaj wyrażenie, że przez to nie krytykuje się powagi Najw. Sądu, lecz jedynie wykazuje się błędy wynikające przy sądzeniu, jeżeli się orzeka bez oględzin naocznych, lub bez dokładnej znajomości lokalnej.

III.

Przeczy się twierdzeniu odpowiedzi, że Skarb Państwa a po nim Wydział Kraj. był w posiadaniu spornych dróg. Ustalenie tego przez Sąd Najwyższy w drodze niespornej, polega na omyłkach poprzednio wykazanych i nie stanowi dowodu procesowego.

Niżej wykaże się, że Gmina nie tylko od r. 1847 była i jest w posiadaniu spornych dróg, że zasiedziała je hipotecznie, że na

intabulację tych dróg na własność Gminy dały w swoim czasie zez - wolenie Skarb Państwa i Wydział Krajowy - ale wykaże się także tytuł prawny nabycia.

Tymczasem odpowiadając kolejno na twierdzenia odpowiedzi na skargę, w interesie prawdy historycznej wyjaśnia się wątpliwość autora odpowiedzi na str.12 podniesioną, czy katedra istniała w XI.w. że według dzieła prof. T. Wojciechowskiego: ,,Kościół Katedralny w Krakowie", /str.60/ taż katedra została poświęconą dnia 20.kwietnia 1001 roku.

1/. Prawdą jest, że droga północna do Katedry miała od zewnątrz mur /dziś balaski żelazne/ prawdą jest, że można by tę drogę w epoce rezydowania królów na zamku tj. przed rokiem 1700.uważać za część zamku - ale wykazano w skardze, że droga ta była potem wszystkim dostępną do urzędów umieszczonych na zamku, po opustoszeniu pałacu królewskiego, do domów kapitulnych i prywatnych na tem wzgórzu w XVIII.w. pobudowanych, wykazano dalej, że od końca XVIII.w. Wawel stał się dzielnicą miasta z nimerowanymi domami prywatnymi, zatem droga do nich była publiczną.

2/. Według załącznika 9/ przy oddawaniu zamku 15.stycznia 1848 r. Zarządowi wojskowemu przez byłą Radę Administracyjną, zastrzeżono wyraźnie że ,,solange aerarische Eigenthum nicht juridisch vollkommen ausgemittelt ist, nur von einer <u>provisorischen</u> Uibergabe <u>die Rede ist</u>", dalej że z tejże <u>przyczyny nie wytacza</u>

się granic od zewnątrz, że nie są wiadome serwituty i dlatego oddaje się wojsku prowizorycznie do używania tylko oznaczone w tymże protokole realności! Tym dokumentem którego Gmina dotąd bezskutecznie poszukiwała, został więc szczęśliwie przez stronę pozwaną dostarczony dowód, że skarb wojskowy nie objął żadnych gruntów w r. 1848 na własność, lecz tylko prowizorycznie pewne realności, aż do zbadania własności.

To zbadanie własności nastąpiło dopiero w r. 1856.

Mianowicie po zajęciu Krakowa przez Austrię przeprowadzono dochodzenia co do majątku byłej Rzplitej Krakowskiej przechodzącej na Skarb Państwa Austryackiego i co do majątku miejskiego pozostającego przy mieście.

Jak świadczy odnaleziony obecnie reskrypt Ministerstwa spraw D/ wewnętrznych z dnia 25. paźd. 1856 r. L. $\frac{23116}{522}$ załączony pod D/ przyznano i oddano miastu na własność w poz.20: „offentliche Plätze, Gassen, Brücken, Kanele u.d.g." natomiast Skarbowi Państwa oddano z zamku poz.6. „Das Krakauer Schloss, das ist jener Theil des Kastells, welcher Pallast genannt wird"- poz.7. „Starostei"- poz.8. realność Nr. 156 na zamku - poz.9. realność Nr.168 poz.10. realność Nr.176 i nic więcej ! Resztę posiadłości na Wawelu t.j. w dzielnicy II. posiadały osoby prywatne, fizyczne i prawne, tj. Kapituła, która dotąd posiada trzy realności i oso-

by fizyczne, a do tych realności prowadziła droga północna lk.33.

Dopiero w następnych latach wykupił Rząd realności kilku osób prywatnych i zaintabulował swą własność, a Kapituła dalej została przy swych realnościach.

Dowód : Dawna księga hipoteczna i akta do niej przechowane w hipotece wysokiego Sądu.

Jasnem więc i udowodnionem jest, że Skarb nabył na własność tylko przedmioty wyżej wymienione, a nie całą Dzielnicę II. Wawel, nie nabył nic więcej, w szczególności nie nabył dróg i stoków zewnętrznych, gdyż drogi były publicznemi, gminnemi, a stoki miejscem przechadzek, otoczonem baryerami przez Gminę stawianemi.

IV.

E/ Jak świadczy załączony pod E/ wykaz robót gminnych z d.8.lutego 1845 r. wykonało miasto dokoła Wawelu obaryerowanie ścieżek i dróg spacerowych i koło Altany, która stała od południa przy ścieżce /lk.30/1 / na parceli lk. 25. i pod Zygmuntem/dzwonem/ tj. przy drodze północnej /lk. 33/ czyli obaryerowano tę drogę.

W roku następnym, jak załącznik A/, skargi, wybrukowało miasto całą drogę od ulicy Kanoniczej aż do Katedry, a nawet od Katedry do pałacu przez plac zamkowy.

To dowodne posiadanie dróg i stoków przez miasto, spowodowało że przy opisanem wyżej oddaniu Skarbowi Państwa własności byłej Rzeczypospolitej Krakowskiej, oddano w Dzielnicy II. Skarbowi , tylko oznaczone wyżej realności, a miasto pozostało nadal we własności i posiadaniu dróg i stoków.

Po tem usadowieniu się wojska w realnościach na wzgórzu , okazało się, że droga północna jest za stromą dla koni i zarząd wojskowy,postanowił przerobić spacerowe ścieżki na stokach Wawełu, na drogi jezdne.

Dokumenty dotyczących pertraktacyi z Radą Administracyjną która sprawowała zarząd miasta i z magistratem podległym tejże - muszą znajdować się w archiwach państwowych, gdyż aktów z lat 1847 - 1867 nie pozostawiono miastu.

Raporty wojskowe przedłożone w odpowiedzi na skargę dotyczące tych dróg, znowu przynoszą poważny materyał dowodowy na stronę Gminy M.Krakowa, jak się niżej szczegółowo wykaże.

Dla usunięcia z pod dyskusyi przedmiotów nie należących ściśle do tego sporu, zwraca się uwagę, że Gmina nie rości sobie prawa własności a/ do drogi wiodącej od ulicy Kanoniczej ku Kurzej Nodze. b/ do drogi wiodącej od Stradomia ku baszcie Senatorskiej.

Spornemi są obecnie jedynie c/ droga północna /lk.33/. od

ulicy Kanoniczej do Katedry i do domów kapitulnych, d/ droga południowa /lk.29-30 i 24/ od Stradomia ku baszcie Sandomierskiej i koło niej ku baszcie Złodziejskiej.

Otóż zarząd wojskowy adaptując posiadłości swe w Dziel. II. na cytadelę, poniósł koszta przerobienia ścieżek na drogi wymienione wyżej pod a,b, oraz d,-droga północna c,pozostała po dawnemu. Skarb jako użytkowca tych dróg obowiązany był w myśl § 494. kod. cyw. ponosić koszta urządzenia tych dróg i ich utrzymania. Zarząd wojskowy zrobił wedle raportu z 1.listopada 1851r. N.10. odpowiedzi - rów poprzeczny pod bramą /Graben Escarpe /na wypadek oblężenia, lecz położył na nim most drewniany, który dotąd tam istnieje, / § 494. kod.cyw./ Reszta treści tego raportu odnosi się do drogi pod Kurzą Nogą o którą tu nie chodzi, jak wyżej podano. Do tejże drogi odnosi się i raport Nr.11. odpowiedzi, co do którego mówiący o murach nad drogą a nie o drodze/ /zauważa się, że w odpisach niemieckich załączników odpowiedzi, tak pokaleczono wyrazy, że teudno nieraz odgadnąć właściwe słowo/.

Raport z września 1852. Nr.12. odnosi się do muru i bramy pod wieżą Senatorską, podsypania stoków od Stradomia oraz rozszeżenia ścieżek spacerowych, aby mogły służyć za drogi od strony Stradomia - oraz do zbudowania bramy pod katedrą i izby dla warty wojskowej. Brama ta była zawsze otworem, nawet w r.1863. bo

tędy chodzić musiano do katedry i domów kapitulnych, dlatego nie umieszczono warty w wilgotnej norze pod bastyonem Władysława IV. zbudowanej według raportu Nr. 12. lecz w izbie wyżej na końcu tej drogi zrobionej przy ujściu jej na plac zamkowy, a i tędy wszyscy spokojnie przechodzili, bo warta była dla kontroli osób wojskowych a nie cywilnych.

Rapotr z grudnia 1852. Nr. 13. mówi o ukończeniu bram, bruku przy bramie, naprawie dróg i o zrobieniu baryery ze względów bezpieczeństwa /Schutzgeländer/. Do wykonania tych robót drogowych, było wojsko zobowiązane jako użytkowcy w myśl §494. k.c.

Raport z maja 1853. Nr.14. wspomina tylko o położeniu napisów nad bramami.

Raport z lipca 1853. Nr. 15. stwierdza przyznany fakt, że dano baryery i wyszutrowano wyjazdy /§ 494. k.c./ przyczem się zauważa, że ten raport nie odnosi się do drogi północnej lk.33. bo tu nie było wyjazdu tylko wychód.

Raport z czerwca 1853. Nr.16. mówi tylko o wydarniowaniu stoku pod rampą od południa i o kanale pod mostkami.

Raport za 4 kwartał 1853.Nr.17. mówi o różnych robotach koło muru i warowni, ale nie o drogach.

Raport ogólny z 1853 r.Nr.18. powtarza szczegóły raportów poprzednich.

Raport za drugi kwartał 1856. Nr.19. mówi o ułożeniu kamieni przy baryerach od Stradomia pod wieżą Senatorską.

Raport z października 1856. Nr.20. wspomina tylko o oczyszczeniu komunikacyi.

Raporty te nie mają nic wspólnego z własnością, bo jak wyżej podany reskrypt ministeryalny D. z 25/X.1856.L.23116. po powyższych robotach wydany, uznano Skarb za właściciela tylko co do realności wymienionych w tymże reskrypcie, a reszta została in statu quo, stoki więc i drogi sporne obecnie, zostały własnością miasta, a wojsko jako użytkowca przykładało się w myśl §494.k.c. do należytego utrzymania tych dróg.

Co do inwentarza wojskowego Nr.20 nadmienia się :

1/ że spisany został bez słuchania Gminy M. Krakowa, zatem nie ma znaczenia dla niej, jako akt jednostronny, do którego mogła sobie Dyrekcya Inżynieryi wpisać, co jej się podobało.

2/ że inwentarz ten spisany nie przez prawnika, lecz po gospodarsku, przemawia właśnie przeciw Skarbowi, albowiem :

a/ w rubryce: Besitzergreifung, podano jako tytuł, protokół z dnia 15/1,1848. a protokół ten właśnie stwierdza prowizoryczne oddanie tylko i zastrzega kwestye własności na później, którą rozstrzygnięto reskryptem ministeryalnym z 25/X.1856.pod D/ dołączonym, skutkiem czego:

łączonym,
b/ rubryki Besitzlandesblatt, nie zgadzają się z tymże reskryptem D. bo obejmują parcele wyeliminowane w reskrypcie D.

c/ rubryka Besitzänderungsblatt stwierdza, że Skarb wykupywał od niektórych właścicieli to, co w reskrypcie D/ było wyłączone z oddania Skarbowi, a nie wykazuje wcale, aby tenże Skarb wykupił od miasta stoki lub drogi.

3/ Dalsza część tego inwentarza podaje granice ogólnikowe nigdy niczem nieoznaczone, a za tytuł znowu podaje /w protokół z 15/1.1848. który był tylko prowizorycznym i załatwionym został reskryptem D inaczej, niż treść inwentarza podaje.

Skończywszy z powyższymi dokumentami, wraca się do treści dalszej odpowiedzi na skargę : Zaprzecza się, aby Skarb zburzył po r.1846. mur zewnętrzny przy drodze do Katedry od strony ulicy Kanoniczej, albowiem mur ten już na widokach z początku XIX. w. nie istnieje.

Nie jest zgodne z prawdą, aby kiedykolwiek zakazywało wojsko, używania dróg w mowie będących. Jedynie dwie drogi, wyżej podane, koło Kurzej Nogi i pod wieżą Senatorską były nieużywane, ponieważ bramy były na ich końcu zamknięte, natomiast drogi sporne dniem i nocą stały otworem dla wszystkich, a w izbach wart wojskowych na końcu tych dróg meldowali się jedynie wojskowi, ze względów

służbowych i porządkowych. Przecież naprzeciw Katedry są dotąd trzy zamieszkane domy kapitulne, a mieszkańcy ich i ich służba zawsze tam chodzili i chodzą, a powozami od Stradomia dojeżdżali i dojeżdżają. Nie jest zgodne z aktami, jakoby Sąd utrzymał prowizoryalnie Skarb w posiadaniu dróg na Wawel, a fakt naprawienia tych dróg przez wojsko, polegał na obowiązku z §494. k.c. a nie z tytułu własności.

Nie jest zgodne ze stanem rzeczy, żeby droga lk.24. była identyczną z całą dawną parcelą lk. 21. albowiem stanowi ona tylko jej część wyszutrowaną, a reszta stanowi ogródek, obecnie oznaczony nową liczbą kat. 22. jak dołączony do odpowiedzi plan Nr. 23. i Gmina nie rości sobie praw do tej części dawnej parceli lk. 21.

Bramka Nr.23. o której mówi odpowiedź, dotyczyła wejścia z drogi lk.24. na plac zamkowy lk.16.a nie z miasta do dziel. II.

Podziemny przechód do wykusza nie znajduje się na drodze lk.24. lecz na trawniku obok między załomami muru zewnętrznego o kilka kroków od drogi - podobnie wejście do Smoczej Jamy znajduje się pod wieżą złodziejską, obok drogi. Gmina nie rości sobie praw do tych obok drogi położonych placyków czy trawników, lecz jedynie do drogi szutrowanej, wyraznej i na oko widocznej każdemu.

Twierdzenie, że wojskowość oddając krajowi d.7/8.1905. część

zaku napisała w protokole, że oddaje i drogi sporne, jest bez znaczenia dla Gminy, bo Gminy do tego nie wezwano i Gmina nie zezwoliła na to oddanie. Również dobrze można tam było napisać, że się oddaje i Sukiennice lub Rynek.

Prawdą jest, że Gmina dozwoliła potem Krajowi ogrodzić stoki drutem i używać stoków, ale stało się to przez wzgląd na Kraj, że Gmina nie chciała sporu, a na stokach jej nie zależało. O ile zaś Kraj drogi naprawiał, to czynił to tylko z obowiązku § 494. k. c. jako użytkowca dróg.

Co do zapłaty Gminie według rachunków Nr.24 i 25 za czyszczenie, to według treści tychże, czyszczono podwórze i stoki a nie drogi. Choćby i drogi oczyszczono, to skoro stało się to na specyalne życzenie, to zwrot kosztów należał się Gminie.

Co do § 8 ustawy budowlanej, dozwalającego zakazania budowy na placach nie mających dostępu z dróg lub placów publicznych to argumentacya odpowiedzi na skargę pomieszczona, że fundusz krajowy tj. Wydział krajowy, wniósłby rekurs do ....Wydziału Krajowego, a rekurs niewątpliwie pożądany cel osiągnąłby - nie nadaje się do dyskusyi.

Dalsza uwaga, że nieprzyjaciel w razie zajęcia miasta, żadnych praw uznawać nie będzie - może mieć pewną racyę na czas samej wojny, ale po wojnie następuje porządkowanie interesów prawnych ,

a cywilizacya doszła już w Europie do tego, że prywatnych praw się nie konfiskuje, przypuszczać więc można, że hipoteczne prawo Gminy która nigdy nie może być stroną wojującą, zostałoby i uszanowane. Natomiast wojna toczona przez ,,Kraje reprezentowane w Radzie państwa ", a więc i przez Królestwo Galicyi, mogłaby łatwiej spowodować przejęcie majątku tego Królestwa przez Państwo któreby zwyciężyło.

Co się tyczy obaw odpowiedzi, że Gmina nawet w razie wygrania dróg w skardze oznaczonych, nie będzie miała dostępu do zamku, bo drogi kończą się przy placu zamkowym lk.16 to Gmina poprzestaje na dotychczasowym stanie rzeczy, domagając się w tym sporze uznania jedynie własności dróg w skardze oznaczonych.

Wreszcie nadmienia się, że Gmina nie podniosła zarzutu że Wydział Krajowy nie dał odpowiedzi na prośbę o konferencyę, lecz jedynie dla wykazania konieczności wyniesienia skargi w oznaczonym terminie usprawiedliwiła siebie, że nie mogła pierwej sprawę ugodnie załatwić, wezwanie do konferencyi przyszło po napisaniu skargi i to dziś na jutro, zatem z powodu spóźnienia było niemożliwem wtedy udać się na konferencyę. Zresztą konferencya ta odbyła się później, atoli bez realnego skutku. Uwaga końcowa odpowiedzi, że Sąd nie może uznać drogi za własność Gminy, lecz że to ma należeć do kompetencyi władz administracyjnych, nie jest uzasadnioną, bo nie idzie o drogę publiczną państwową lub krajową, lecz

o drogę będącą własnością Gminy, intabulowaną w wykazie dawnym 1783. a kraj również nie chce jej uznać za publiczną, lecz chce ją traktować jako własność prawno-prywatmą.-

V.

Według twierdzeń odpowiedzi na skargę, prawo własności Skarbu, jako prawozlewcy strony pozwanej, opiera się na protokole oddania z 3.stycznia 1848 r. /załącznik 9. odpowiedzi/.

Wyżej wykazano, że treść tegoż protokołu dowodzi tylko 1/ prowizorycznego oddania, 2/ i to tylko przedmiotów tamże wymienionych aż do czasu wykazania lwestyi własności, 3/ że dróg ani stoków nie oddano Skarbowi powyższym protokołem. Udowodniono załącznikiem D. że owo wykazanie własności, nastąpiło reskryptem ministeryalnym z dnia 25/X 1856 L.23116. w ten sposób, że za własność Skarbu uznano te realności, które w hipotece były zaintabulowane na byłą Rzeczpospolitą Krakowską, a wśród nich w Dzielnicy II.tj. na zamku, dawny pałac królewski i realności oznaczone liczbami konskr. 131 i $\frac{156}{157}$.

Następnie według tutejszo sądowej hipoteki, nabył Skarb jeszcze kilka realności na zamku, tak że według hipoteki posiadał Skarb w Dzielnicy II.realności objęte wykazami L.504, 508, 509, 512, i 513 i nic więcej, a kontraktem dołączonym jako Nr. 5. odpowiedzi, odstąpił Skarb te realności Królestwu Galicyi /art.VI./ W artyku-

kule VII. oświadczył Skarb ostrożnie, że do ,,kompleksu realności zamkowych", należą rozmaite parcele tj. stoki i drogi wchodzące w skład wykazu L.1783 intabulowane na Gminę ,,że są od dawna w posiadaniu Skarbu" /!/i co do tych parcel nie oświadczył, że jako właściciel odstępuje je Krajowi, lecz przeciwnie umył ręce od tego i zastrzegł sobie, że Kraj bierze na siebie postaranie się u Gminy Miasta Krakowa, o dokument zezwolenia Gminy, na intabulacyę tych parcel, na rzecz Królestwa Galicyi. Ponieważ nemo plus iuris in alium transferre potest, quam ipse habet, przeto Skarb nie mógł przenieść na Kraj własności tych przedmiotów, których właścicielem nie był, odstąpił więc realności Lwh. 504,508,509, 512 i 513, a nie inne, w szczególności nie mógł przelać na Kraj parcel obecnie spornych, dróg,bo ich nie nabył ani przez oddanie w r.1848, ani przez ustalenie własności w r. 1856 przez reskrypt ministeryalny D, a przeciwnie Gmina była nie tylko posiadaczką stoków idróg już dawniej -/załącznik C o obaryerowaniu stoków w r.1845, załącznik A skargi o brukowaniu drogi w r,1847 pod Katedrą/ ale prawnie uznaną właścicielką, której reskryptem ministeryalnym D przyznano na własność wszystkie drogi i ulice a wnastępstwie, przy uzupełnieniu księgi gruntowej zaintabulowano rzeczone parcele na własność Gminy prawomocnie za zezwoleniem Wydziału Krajowego i Ekspozytury c.k. Prokuratoryi Skarbu.

Dowód: Akta założenia wykazu hip.L.1783.gm.kat.Kraków przechowane w Wysokim Sądzie.

Według aktów powyższych, wskutek starań Gminy stoł.król. Miasta Krakowa, o założenie wykazu hipotecznego dla jego placów, dróg, ulic, plantacyi etc. oświadczył Wydział Krajowy reskryptem z dnia 27/12.1887.L.62963. do c.k. Namiestnictwa, że zgadza się na to i uprasza, aby c.k. Namiestnictwo opinię swą udzieliło wprost Sądowi.

C.k. Namiestnictwo, reskryptem z 17.maja 1889.L.29643. wyraziło opinię, że Gmina nie wykazała, które parcele są jej własnością, że więc „zarzuty w tej mierze przy naturalnem postępowaniu z powodu zamierzonego utworzenia nowego wykazu hipotecznego podniesione by być mogły."

Urząd podatkowy dostarczył Sądowi wykaz parcel zapisanych katastralnie na rzecz Gminy stoł.król. Miasta Krakowa - wśród nich i parcele obecnie sporne - i ten wykaz znajdujący się w aktach hip. stał się podstawą dochodzeń, w których wzięła udział i Ekspozytura c.k. Prokuratoryi Skarbu w Krakowie, a ta zgłosiła prawo własności, tylko do parceli lk.12. lecz i co do niej została uchwałą z d.13/1.1888.L.33501. odsłaną do drogi prawa, poczem adnotacyę tego zgłoszenia wykreślono w hipotece.

F/. Uchwałą F/ z dnia 30.maja 1890.L.12544. postanowił Sąd Krajowy, że wskutek decyzyi c.k. Sądu Najwyższego z dnia 2 stycz. 1890.L.14516. wprowadzając w myśl ustawy z dnia 25.lipca1871.Nr.96

D.p.p. postępowania w celu utworzenia nowego wykazu hipotecznego dla parcel budowlanych i gruntowych, w mieście Krakowie położonych, nie będących dotąd przedmiotem ksiąg gruntowych, lecz stanowiące dobro publiczne, poleca c.k. Urzędowi hipotecznemu : aby dla parcel katastralnych położonych w mieście Krakowie, nie wpisanych dotąd w żadnej księdze hipotecznej, wyszczególnionych w dołączonym przy tej uchwale projekcie nowego wykazu hipotecznego - utworzył nowy wykaz hipoteczny w księdze głównej dodatkowej dla miasta Krakowa liczbą porządkową 1783 oznaczyć się mający, tudzież aby w oddziele pierwszym karty A. wpisał w porządku arytmetycznym, wszystkie w dołączonym projekcie wykazu hipotecznego wyszczególnione parcele budowlane i parcele gruntowe, 2/ aby w oddziale drugim karty A.nowo utworzyć się mającego wykazu hipotecznego uwidocznił : a/ że Ekspozytura c.k. Prokuratoryi Skarbu. imieniem konwentu O.O. Paulinów na Skałce w Krakowie, zgłosiła prawo własności do parcel gruntowych, oznaczonych liczbami kat. 399, 452, i 2553, b/ że Ekspozytura c.k. prokuratoryi Skarbu, im. Wysokiego Skarbu wojskowego zgłosiła prawo własności do parceli gruntowej l.kat.12 i że uchwałą z d. 13.stycznia 1888 L.33501. została w tem zgłoszeniu odesłana do drogi prawa. c/ że nowo utworzony wykaz hipoteczny stanowi dopiero projekt w celu ustalenia którego, wprowadzono postępowanie przepisane ustawą

z d.25.lipca 1871.N.96.D.p.p.

3/ aby na karcie B. nowo utworzyć się mającego wykazu hip. prawo własności ciała hipotecznego wykazem tym objętego, wpisał na rzecz Gminy miasta Krakowa. O uchwale tej zawiadamiemy 1. Gminę miasta Krakowa, 2. Ekspozyturę c.k. Prokuratoryi Skarbu w Krakowie imieniem O.O.Paulinów i Wysokiego Skarbu, 3, C.k. Starostwo, w Krakowie, jako władzę administracyjną, powołaną do czuwania nad dobrami publicznemi, istniejącemi w Gminie miasta Krakowa i 5. c.k. Ewidencyą katastru podatku gruntowego w Krakowie.

Projekt ten w który wciągnięto parcele sporne, zatwierdził

G/. c.k. Sąd Krajowy wyższy uchwałą G/ z dnia 21/9 1890 L.23702 i oznaczył dzień 1.października 1890 jako dzień otwarcia.

O tem znowu zawiadomiono wszystkie wyżej wymienione władze.

Od 1/X. 1890. posiadała więc Gmina sporne parcele także hipotecznie, z wiedzą Skarbu Państwa i władz wszelakich i nikt nigdy nie kwestyonował tej własności.

Wykazano powyżej, że Skarb Państwa nie nabył własności stoków i dróg, że Kraj więc nie mógł ich nabyć od Skarbu i że rzeczywiście w kontrakcie nabycia Skarb nie przyjął obowiązku przeniesienia na Kraj własności stoków i dróg tj. parcel na Gminę intabulowanych, lecz pozostawił to nabywcy, udowodniła dalej Gmina tytuł nabycia tj.

akt rozdziału majątku byłej Rzeczposp. Krakowskiej od majątku miasta z 25/X. 1856. L.28116, którymto aktem Skarbowi oddano w dzielnicy II pałac, starostwo i realność Nr. 155. a drogi i place miastu, oraz udowodniła prawomocny wpis hipoteczny spornych dróg w wykazie L.1783 czyli udowodniono, że Kraj nie ma ważnego tytułu prawnego własności spornych dróg podczas gdy przeciwnie, Gmina tytuł ten okazuje.

A teraz wykażemy, że Gmina ma za sobą nadto fizyczne posiadanie tych dróg, conajmniej od 1845.r. t,j.od 70 lat ! 60

Załącznik C/ tego pisma dowodzi, że Gmina 8.lutego 1845 obaryerowała stoki Wawelu - załącznik A/ skargi, że w r.1847 Gmina wybrukowała całą drogę od ulicy Kanoniczej do Katedry i dalej od Katedry przez plac zamkowy do pałacu.

Gdy Skarb w r.1852 w miejsce ścieżki spacerowej urządził drogę jezdną od południa lk.24,29,30/1, naprawiał ją nie z tytułu własności , lecz z obowiązku jako użytkowca §494 k.c. Skarb Państwa był zastąpiony przez Ekspozyturę c.k. Prokuratoryi Skarbu przy zakładaniu wykazu hip.L.1783, nie podniósł żadnych zarzutów przeciw wpisaniu tej drogi /jak i północnej/ na rzecz Gminy, wpis ten jest prawomocny i dotąd nie był zaczepiany, wszelkie więc naprawy przez Skarb robione na tych drogach ze świadomością że drogi te są Gminne, były akta mi nie posiadania pro suo, lecz wykonaniem obowiązku użytkującego drogi do jej naprawiania.

Posiadanie

Że Skarb nie rości sobie żadnych praw do własności dróg powyższych dowodzi to, że nigdy nie mieszał się do sposobu jej użytkowania, a gdy na zamku były koszary i wymagały kontroli osób wchodzących, urządzał Zarząd wojskowy izby warty /Wachzimmer/ nie w bramach na tych drogach, lecz u wejścia na plac zamkowy, a więc na końcu drogi północnej pod domem wikaryuszów i na końcu drogi południowej pod basztą złodziejską. Wojskowy, który nocą wchodził na Zamek legitymował się u tych wart, a nie w bramie. Bramy były przeznaczone na czas wojenny, zresztą stały otworem, podobnie jak bramy wojskowe stojące obecnie za rogatkami miasta na drogach publicznych.

Cywilni nigdy nie meldowali się, ani nie byli na Zamku inkommodowani przez wojsko, wszyscy chodzili i jeździli dowolnie po drogach powyższych, czy to do Katedry czy do domów kapitulnych, czy do Rządu wojskowego, z inicyatywy Gminy i komitetów publicznych odbywały się po tych drogach pochody uroczyste, jak pogrzeb Króla Kazimierza W. w r. 1869, co roku pochody do grobów Kościuszki, ks. Poniatowskiego, w rocznicę Konstytucyi 3. Maja, jubileusz Jana Matejki, rocznicę Grunwaldzką - mieszkańcy domów kapitulnych chodzili i jeździli do swych domów, ich służba i goście do nich przybywający, procesye w dni Krzyżowe i w Boże Ciało, reprezentanci Gminy i urzędów miejskich na oficyalne nabożeństwa, wszyscy członkowie Gminy używali swobodnie tych dróg sami i kazali się dorożkom na Zamek wozić

292

w pełni świadomości, że są to drogi publiczne, przez Gminę wszystkim do użytku oddane.

Dowód: Świadkowie p.Józef Friedlein były prezydent miasta, Wandalin Beringer, Władysław Turski radcy miejscy, radca dworu Juwenal Rozwadowski, naczelnik Ekspozytury c.k. Prokuratoryi Skarbu.

Katedrze obok zakrystyi stale, nawet w nocy są obecni stróże tak zwani świątnicy, którzy dniem i nocą w razie potrzeby dróg spornych używają.

Dowód: Józef Zaczek świątnik od lat 35, Wojciech Michalski, świątnik od lat około 25, Jan Pawojowski zakrystyan, mieszka na Wawelu od 1878 r. t.j. używa tych dróg już 36 lat !

W domach kapitulnych mieszkają kanonicy i ich służba, używając dróg pieszo i powozem od 1850 r.

Dowód: Świadkowie, Ks. Teofil Parynkiewicz , poddziekani, wikaryusz katedralny, mieszkający w domu kapitulnym na Zamku już od r.1879 ks. kanonik Tomasz Bukowski , mieszkał na Zamku około 20 lat, chodził i jeździł powozem drogami wedle potrzeby i swej woli. Walenty Czyszczoń, stróż w domu XX.Wikaryuszów na Zamku od 30 lat tam mieszka i chodzi.

Dorożki publiczne używały i używają stale drogi południowej na

Wawel do swobodnego dojazdu do Katedry, domów kapitulnych i t.d. podobnie prywatne powozy swobodnie zawsze tam jeździły i jeżdżą podobnie zaprzęgi miejskie.

Dowód: Świadkowie : p.Józef Friedlein, były prezydent miasta, Wandalin Beringer, Dr.Stanisław Domański, Klaudyusz Dębicki, Władysław Turski radcy miejscy - Teofil Zeglikowski właściciel zakładu dorożkarskiego w Krakowie od r. 1879 - a w miarę potrzeby możnaby setki świadków na te okoliczności dostarczyć.

Ponieważ Gmina swobodnie dróg tych używała i używa, przeto też nie pytając o niczyje pozwolenie, zrobiła Gmina na drodze północnej w r.1892. chodniki /trotoar/ pod murem zamkowym mozajkowo brukowany, a później położyła tamtędy kabel elektryczny dla użytku Katedry i domów kapitulnych.

Dowód: Świadkowie : Stanisław Bieliński dyrektor Elektrowni miejskiej, Wandalin Beringer radca miejski Stanisław Swierzyński dyrektor budownictwa miejskiego.

Słowem od lat przeszło 40 Skarb o Zarząd wojskowy uznawali publiczny, gminny charakter dróg powyższych, a Gmina i jej członkowie, za wiedzą i z wolą Gminy, używali za dnia i w razie potrzeby także i w nocy tychże dróg do przechodu i dojazdu do domów kapitulny

nych i do Katedry oraz z powrotem, swobodnie, bez żadnej przeszkody ze strony Zarządu wojskowego, który lojalnie uznawał dostępność tych dróg dla wszystkich członków Gminy, wiedząc dobrze, że drogi te są na własność Gminy zaintabulowane i rozumiejąc, że Wawel jako dzielnica zamieszkała nie tylko przez wojsko, nie może egzystować bez publicznej drogi - czego Wydział Krajowy zrozumieć nie chce !

Wyżej podanymi świadkami udowodniono przeszło 40-letnie posiadanie, poprzednio wykazano dokumentami tytuł prawny własności i prawomocną intabulacyę Gminy- a w obec tych dowodów nie może być mowy o uznaniu tych dróg za prawno prywatną własność Kraju, którąby właściciel mógł dowolnie zamykać lub odmykać, bo bez tych dróg nie mogliby wierni i duchowieństwo dostać się do Katedry, a mieszkańcy domów kapitulnych do swych mieszkań, członkowie Gminy i parafianie do Katedry i jej pamiątek !

Żądanie więc skargi Gminy stoł. król. miasta Krakowa jest prawnie uzasadnionem, a argumenty odpowiedzi na skargę, nie mogą zachwiać żądania opartego na zasadach słuszności i na przepisach prawa obowiązującego.

2/7

294

W każdem podaniu należy powołać następującą liczbę czynności.

Liczba czynności Cg I 294/13
8

W sprawie

Spinner

c.

Gundżer Przy

o

drogi na Wawel

Audyencyę do ustnej rozprawy kontr.
— do przesłuchania — do dyktatoryjnej

wyznacza się na dzień 2. lipca 1914
przed południem

godz. 9, do tego sądu, biuro Nr. 37.

Od wyznaczenia audyencyi niema osobnego środka prawnego.

C. k. sąd krajowy
w Krakowie

Oddział I, dnia 20. maja 1914

[signature]

Form. cyw. proc. Nr. 17. (Wyznaczenie audyencyi, §. 130 proc. cyw.) III,

Drukarnia Fr. Foltina w Wadowicach.

295

Na rozprawę sądową o
drogi na Wawel po-
trzebuję na 28/6 planu
Wawelu dużego dla
objaśnienia Sądu o
sytuacyi, więc w skali
conajmniej 1:250
od ręki rysowany nie
potrzebuje być zupełnie
dokładny, byleby był
aktualnie dość dla
orjentacyi Trybunału.
Rysunek może być
pobieżny

4/6 1914

[illegible]

O. Balzer

Wnp. Syndykowi miasta

zwraca się akt, przy dołączeniu planu sytuacyjnego Wawelu w skali 1:250. Na planie oznaczono numera parcel tak stare jak i nowe.

Kraków 23 czerwca 1914

Koczorowski

Po załatwieniu sprawy w której gdy plan będzie już niepotrzebny uprasza się o łaskawy zwrot planu.

Koczorowski

23/6 Kl[illegible]

jstaw.

Wawel

Ic

Zaraz

K. do 23/6 m. Skala 1:250 re szkicu położyt.

Cg I 294/13

C.k. Sąd krajowy

w

Krakowie

do Lcz.Cg.I.294/13

Powódka: Gmina stoł.król.miasta Krakowa przez adwokata Dr Klemensa Bąkowskiego we Lwowie.

Pozwany: Fundusz krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem przez adwokata Dr Stanisława Bielińskiego we Lwowie.

podwójnie

napis

o własność dróg na Wawelu /Dz.II.w Krakowie/parcel lk.24,29,30/1, i 33 /

Pismo przygotowawcze pozwanego

Na pismo przygotowawcze strony powodowej wniesione do Wysokiego Sądu de praes.dnia 18 maja 1914 odpowiada strona pozwana, jak następuje:

I. Przedewszystkiem zaprzecza strona pozwana wszystkie twierdzenia faktyczne powyższego pisma przygotowawczego, o ile wyraźnie nie będą przyznane.

II. Następnie podnosi strona pozwana brak wyłącznej biernej legitymacyi do niniejszego sporu po swej stronie, który wynika z następującego przedstawienia stanu sprawy.

Za świadectwem księgi gruntowej gm.kat.m.Krakowa Dzielnica II.Wawel zaintabulowane jest prawo własności ciała hipotecznego obj.whl.9, w skład którego wchodzą sporne obecnie parcele, na rzecz pozwanego Funduszu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z tem ograniczeniem, że posiadłość ta przeznaczona jest po wieczne czasy na rezydencyę Jego Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej Mości i Jego Najdostojniejszej Dynastyi co również na karcie ciężarów wspomnianego wykazu hipotecznego jest uwidocznionem.

D o w ó d: Wyciąg tabularny jak 3/1, i 3/2 już do odpowiedzi na pozew w odpisach dołączony.

Z tego wynika, że prawo własności przedmiotu sporu jest podzielone, i że funduszowi krajowemu przysługuje tylko zwierzchnicze prawo własności, gdyż wyłącznie prawo użytkowania należy Jego Cesarkiej i Królewskiej Apostolskiej Mości i Jego Najdostojniejszej Dynastyi.

Wobec tego fundusz krajowy nie może samoistnie dysponować przedmiotami nieruchomej własnosci na Wawelu, zaczem także i spornymi parcelami/§.357 i 363 u.c./Wskutek tego brak pozwanemu Funduszowi krajowemu wyłącznej biernej

legitymacyi do niniejszego sporu,gdyż tylko legitymacyę tę posiada pozwany Fundusz krajowy wspólnie z Jego Cesarską i Królewską Apostolską Mością i Jego Najdostojniejszą Dynastyą.

Gdy atoli powodowa gmina żąda,aby niepodzielne i zupełne prawo własnosci spornych parcel było na jej rzecz w księgach gruntowych zaintabulowane,więc wniesiony w sporze niniejszym pozew winien być skierowany i nie tylko przeciw Funduszowi krajowemu lecz także przeciw Jego Cesarskiej i Krolewskiej Apostolskiej Mości i Jego Najdostoniejszej Dynastyi.

Strona powodowa spor niniejszy musi tedy przegrać,skoro wyrok nie może naruszyć praw Najjaśniejszego Pana i Jego Najdostojniejszej Dynastyi.

III.Strona pozwana powołała się w odpowiedzi na pozew na dowód z aktów załączonych przez nią do aktów ck.Komisarza dla sprostowania ksiąg gruntowych miasta Krakowa do l.G.A.Kraków II.Wawel 5 Gdy tymczasem akta powyższe zwrócił ck.Komisarz dla sprostowania ksiąg gruntowych w Krakowie pismem z dnia 17 listopada 1913 Lcz.G.A.Kraków II.Wawel 5/42,przeto niniejszem przedkłada fundusz pozwany odnośnie do ustępu V.odpowiedzi na pozew pod 26/1,i 26/2 odpis protokołu,oznaczającego odnośnie do protokołu komisyjnego pod 9 do odpowiedzi na pozew załączonego granice realności zamkowej na Wawelu, którego orygínał znajduje się w aktach c.i k.Ministerstwa wojny,skąd akt ten w razie potrzeby zażądać należy.

26/1 i 26/2

Nadto przedkłada strona pozwana pod 27/1, 27/2,28/1 i 28/2 protokoły oddania realności zamkowej na Wawelu przez ck.Skarb Państwa funduszowi krajowemu

27/1

27/2,28/1 i 28/2

Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

IV Na niesmaczne wywody i inwektywy zawarte w piśmie przygotowawczem strony powodowej/ustęp I.1,2,i 7/ nie uważa za stosowne odpowiadać strona pozwana pozostawiając ocenie Wysokiego Trybunału,czy forma i sposób pisania przyjęte przez stronę powodową odpowiadają ważności sprawy i wyższym względom,które ustawy przestrzegać nakazują.

V Podnosi tylko strona pozwana odnośnie do wywodów ustępu I.4,pisma przygotowawczego powódki,że twierdzenie powódki jakoby w umowie z daty Lwów dnia 15 lipca 1903,jak 5/1 i 5/2 do odpowiedzi na pozew dołączonej,autorowi kontraktu między Skarbem a Krajem podobało się umieścić w tym kontrakcie liczby kat.parcel stanowiących Plac Bernardyński,Ulicę św.Idziego,Ulicę Podzamcze,Ujeżdżalnię miejską drogi itd.jest zgoła nieprawdziwe.

Nadto nadmieniać należy,że tak w pozwie jak w piśmie przygotowawczem /ustęp.I.3/powodowa gmina podnosi że przyczyna,która skłoniła gminę do wytoczenia niniejszego sporu było zapewnienie publiczności dostępu do zamku Wawelskiego.Odnośnie więc do ustępu I.6 pisma przygotowawczego strony powodowej podnieść należy,że wskazanem było wykazać,że to twierdzenie gminy żadnej nie ma podstawy, gdyż gdyby ona nawet spór wygrała,to tem dostępem do zamku wawelskiego rozporządzać nie będzie mogła.

VI Odnośnie do II.ustępu pisma przygotowawczego strony powodowej nadmienić należy,że parcele sporne nowo oznaczone 24 i 22,stanowią plac który dawniej jedną tylko

299

liczbą katastralną 21 był oznaczony, tudzież że w pozwie domaga się powodowa gmina o przyznanie jej własności nietylko południowej części tego placu, ale także smugi gruntu leżącego między ogrodkami a budynkiem szpitalnym.

Parcela 24 nie jest drogą ale placem pod wórzem przed b. szpitalem garnizonowym, co już z konfiguracyi jej wynika a połączona wewnątrz muru utaczającego zamek jest przynależnością budynku szpitalnego, co też ck. Sąd Najwyższy w swem orzeczeniu w odpisie do odpowiedzi na pozew pod 1/ załączonym uznał.

VII Niemniej odnośnie do tego ustępu pisma przygotowawczego gminy nadmienić należy, że wyrok ck. Najwyższego Sądu do odpowiedzi na pozew pod 22 dołączony utrzymał ck. Skarb państwa także w posiadaniu parceli 2531 liczbą nową 29 i części parceli 1529 oznaczonej liczbą nową 30/1. Dowodzą te akta odnośnego sporu prowizoryalnego i porównanie na odnośnych mapach dawnych liczb katastralnych z nowemi.

Wszelkie więc wywody powodowej gminy, że rzecz się ma inaczej, nie mogą więc mieć żadnej doniosłości.

VIII Co do ustępu IIc/ nadmienia się, że parcela /nowa/ 33 była dawniej drogą na Wawel ciągnącą się między dwoma murami z których jeden dotychczas istniejący ciągnie się od strony Katedry do ulicy Podzamcze, gdy drugi mur równolegle z pierwszym karnelowany, tj. opatrzony strzelnicami ciągnął się po drugiej stronie drogi także do ulicy Podzamcze, gdzie droga ta kończyła się bramą, oddzielającą tę drogę od miasta.

nie l. 22 nowa wcielona

część tylko kata prowizorium

Strona powodowa przyznaje w piśmie przygotowawczem/ustęp III 1/ /,że droga w mowie będąca miała od zewnątrz mur /dziś balaski żelazne/,wszelako z ostrożności wyż nadmienioną okoliczność udowadnia się znawcami, którzy na podstawie dawnych map zamku wawelskiego tę okoliczność twierdzą.

Ten drugi mur położony po prawej ręce,idąc drogą z Podzamcza na Wawel,położony został zburzony,która to okoliczność nie była wiadoma ck.Sądowi Najwyższemu wskutek czego użył on wyrażenie,że droga ta leży w obszarze muru otaczającego zamiast leżała w obszarze muru otaczającego.

IX ~~VI~~. Na udowodnienie twierdzonego czterdziestoletniego zasiedzenia powołuje strona powodowa dowód ze świadków na fakta,które przyjąwszy nawet ich prawdziwość,nie są w stanie wykazać nabycia posiadania spornych parcel i wykonywanie tegoż posiadania na rzeczonych parcelach przez gminę m.Krakowa.

Z okoliczności,że ogół używał rzekomo wszystkich spornych parcel dróg nie można wcale wnioskować o posiadaniu gminy m.Krakowa,ponieważ z jednej strony gmina ta nie może ogólne używanie podawać za źródło swego szczególnego posiadania,a to tem mniej ponieważ wcale nie twierdzi,jakoby to ogólne używanie zarządziła lub też go chciała-z drugiej strony ponieważ Zamek sam mógł być celem odwiedzin a wobec tego stanu sprawy zwiedzający nie mogli ani sami nabyć posiadania dróg,ani też jakiegokolwiek prawa na nich dla siebie,ani też dla gminy Krakowa/ O.N.T.z 5/II.1913 R.IV.14 i 15/13 pod 1/ do

odpowiedzi na pozew załączone/

Zresztą ani przez chodzenie lub jeżdzenie po drodze ani przez jej naprawę posiadanie drogi nabyte być nie może,gdyż ustawa cywilna sposób nabycia posiadania nieruchomości wyraźnie w 315 u.c.wymieniając o takowych wcale nie wspomina.

VII.Ponadto podnosi strona pozwana,że między żądaniem pozwu jak 1/ a treścią pisma przygotowawczego powódki zachodzi pewna sprzeczność.W pozwie bowiem domaga się powódka uznania całej pgrt.l 33.za własność gminy m. Krakowa,podczas gdy w piśmie przygotowawczem/ustęp IV./ oświadcza,że nie rości sobie pretensyi do drogi od ulicy Kanonicznej ku Kurzej Nodze,która przecież stanowi pgrt. l.33.

nie od Kanonicznej do Katedry

2 Niezrozumiałem jest także oświadczenie powodowej gminy w piśmie przygotowawczem,/ustęp IV.b./,że nie rości ona sobie prawa własności,do drogi wiodącej z Stradomia ku baszcie senatorskiej,skoro droga ta jest częścią składową parcel spornych 29 i 30/1.

VIII.Że gmina m.Krakowa naprawiała drogi stanowiące sporne parcele,temu się zaprzecza,a ponadto podnosi,że w ten sposób nie mogła gmina nabyć posiadania spornych parcel,zwłaszcza,że co strona pozwana w odpowiedzi na pozew zarzuciła gmina m.Krakowa zażądała w r. 1912 od Funduszu krajowego zwrotu kosztów czyszczenia spornych parcel u okazyi ingresu na biskupstwo ks.Sapiehy czyszczonych..

Co do załączonego pod E/ do pisma przygotowawczego gminy rzekomego wykazu robót około Wawelu,to nadmienić należy,że jest to tylko jak wskazuje nagłówek

wymiar robót,u którego nie wynika,że roboty te rzeczywiście wykonane zostały,nadto,że w czasie tego sporządzenia wymiaru /8 lutego 1845/Kraków był niepodległą rzecząpospolitą,która była właścicielką zamku wawelskiego.

Powoływanie się gminy m.Krakowa w piśmie przygotowawczem na sztuczną konstrukcyę §.494 u.c.i nakładanie na Skarb Państwa względnie Fundusz krajowy roli użytkowcy spornych parcel,który z tego tytułu je naprawiał i konserwował,jest konstrukcyą zbyt sztuczną i chybioną.

Jeżeli bowiem gmina powodowa twierdzi,że sporne drogi były drogami gminnemi,to c.k.Skarb państwa nie mógł mieć obowiązku do ich utrzymywania,ani nawet do ponoszenia jakichkolwiek kosztów w tym względzie.

IX.Przyjmuje się natomiast przyznanie zawarte w piśmie przygotowawczem gminy/ustęp IV./,że przed objęciem zamku wawelskiego przez ck.Skarb państwa drogi północne /parcele sporne 29 i 30/1 /wcale nie istniały,ale były tam tylko ścieżki,które ck.Skarb państwa przerobił na drogi,wskutek czego właśnie te parcele powstały.

Zarzutu,że w odpisach niemieckich raportów do odpowiedzi na pozew dołączonych pokaleczono wyrazy nie może strona pozwana sprawdzić,więc na wypadek,że zarzut ten jest uzasadniony przedłoży na raporty te w oryginale przy rozprawie.

X.Odnośnie do ustępu V.pisma przygotowawczego gminy zauważać należy,że zupełnie obojętną rzeczą w sporze niniejszem jest przebieg w jaki sposób dawniej

gmina ta za właścicielkę spornych parcel zaintabulowana została, zwłaszcza, że obecnie fundusz krajowy za właściciela spornych parcel w księdze gruntowej jest wpisany z tem jedynie ograniczeniem, że parcele sporne jak cały zamek na Wawelu są przeznaczone na rezydencyę Najjaśniejszego Pana i Jego Najdostojniejszej Dynastyi. Nadto gdy gmina obecnie za właścicielkę spornych parcel nie jest zaintabulowaną nie może ona powoływać się na zasiedzenie tabularne, zwłaszcza, że na podstawie wyroku ck. Sądu Najwyższego 1/ i prawomocnej uchwały ck. Sądu krajowego cywilnego w Krakowie z 9 maja 1913 do lcz. 3438/13 w odpisach pod 29/1, 29/2, załączonej wynika, że zaintabulowanie gmin za właścicielkę parcel spornych za mylne uznane zostało.

29/1, 29/2,

21

Wobec tego błędnem jest także zapatrywanie powodowej gminy kilkakrotnie w pismach jej podnoszone, jakoby do wytoczenia pozwu miała ona jakikolwiek oznaczony, w roku przeszłym kończący się termin.

N.t. obrona

Co do załączenia D/, to nadmienić należy, że powodowa gmina przedłożyła tylko nieliczne ustępy rozporządzenia ck. Ministerstwa spraw zewnętrznych z 25 października 1856 l. $\frac{23116}{522}$ które jak z tego odpisu wynika przynajmniej 29 stron obejmuje, i dlatego doniosłość tego rozporządzenia dokładnie nie da się ocenić.

Zwrócić jeszcze należy uwagę na okoliczność że załączone pod C/ do pisma przygotowawczego orzeczenie ck. Sądu krajowego wyższego zniesione zostało orzeczeniem ck. Sądu Najwyższego załączonego do odpowiedzi na pozew,

wierny, ale wypaczona treść stan faktyczny

wniesionej przez Fundusz krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Pełnomocnictwo w aktach.

Kieliński

Cg I. 294/13

Udziela się stronie powodowej do wiadomości. —

Ck. Sąd Krajowy Oddz. I.

Kraków dnia 29. czerwca 1914.

[illegible signature]

Rozprawa dnia 2 lipca 1914.

Gmina przedstawia rzecz jak w skardze i pisemnie przygotowawczem zaprzecza wszelkim twierdzeniom strony przeciwnej, o ile są przeciwne twierdzeniom Gminy.

Wartość interesu podaje Gmina na 3000. koron.

Zauważa, że dokumenty dołączone do pisma przygotowawczego Wydziału Krajowego, sporządzone były bez udziału Gminy.

Wreszcie oświadcza, że Gmina rości sobie prawo własności części do drogi, tj. miejsca wyjeżdżowanego lub wybrukowanego, a nie do całych parcel które nie odpowiadają na mapie stanowi faktycznemu i wnosi na sporządzenie planu sytuacyjnego przez sąd z przybraniem geometry celem ścisłego oznaczenia katastralnego dróg windykowanych.

Trybunał dopuścił oględziny z jednym znawcą celem określenia dróg etc. i uwzględnił na fakta posiadania ~~i stan~~ podane przez powódz i pozwanego. Termin na piśmie

Ldl Reforma

dor. 20/8 914.

304

19/9

W każdem podaniu należy powołać następującą liczbę czynności.

Liczba czynności Cg I 294/13
10

W sprawie Gminy miasta Krakowa

c.

Wydział Krajowy

o własność drogi na Wawel

Audyencyę do ustnej rozprawy

— do przesłuchania — do

Na Wawelu na miejscu sporu

wyznacza się na dzień 9 września 1914 przed południem

godz. 9, do tego sądu, biuro Nr. na miejscu sporu

Od wyznaczenia audyencyi niema osobnego środka prawnego.

Do oznaczonego wezwać się znawcę Aleksandra Skrzecha

C. k. sąd krajowy

w Krakowie

Oddział I, dnia 14 lipca 1914

Drukarnia Fr. Foltina w Wadowicach.

Adwokat
DR. KLEMENS BĄKOWSKI
Syndyk stoł. król. Miasta Krakowa
Kraków, ul. Św. Jana l. 12.

305

II

C. k. Sąd krajowy

w

Krakowie

do l. cz. Cg. I. 294/13

Powód:

Gmina stoł. król. miasta Krakowa
przez
Adwokata Dr. Klemensa Bąkowskiego
w Krakowie

Pozwany:

Fundusz krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ~~przez Dra Stanisława Bielińskiego Adwokata we Lwowie~~
do rąk Wydziału Krajowego ~~w Krynicy~~ w Zakopanem

w sprawie o własność dróg na Wawelu.

Wniosek
zawieszenie spoczywania
~~na odroczenie postępowania dowodowego.~~

Zbrotecce (?)
1 napis

Cg I 294/13
II

Przychylając się do niniejszego wniosku o d w o ł u j e się audyencyę na miejscu sporu na Wawelu w Krakowie na dzień 19. września 1914 wyznaczoną z tem, że o nowo wyznaczyć się mającej audyencyi strony zawiadomione zostaną.

C.k. Sąd krajowy cywilny O. I.

Kraków, dnia 13. września 1914.-

Salomon Jurowicz
Należyte wygotowanie potwierdza
kierownik kancelaryi:

Wysoki Sądzie!

Ponieważ sprawa niniejsza została uregulowana w drodze postępowania hipotecznego, a spór stał się przeto bezprzedmiotowym — przeto raczy Wysoki Sąd zaniechać wyznaczenia audyencyi do przeprowadzenia dowodów lub dalszej rozprawy.

[illegible]

Odpis

Wydział Krajowy.

L.W. 1534

Zakopane d. 3 października 1914

Do Prezydyum Magistratu
Król. stoł. miasta
Krakowa

Wskutek pisma tamtejszego z d. 16 września 1914 L. 117.843/914 / 1c Wydział Krajowy postanowił zgodzić się w zasadzie na uznanie dróg, prowadzących na Wawel, jako dobro gminy m. Krakowa o charakterze dróg publicznych i skłonny jest podpisać odnośną deklaracyę, pod tym atoli warunkiem, że zastrzeżoną w niej będzie dla zamku na Wawelu (względnie Kraju) służebność urządzenia centrali dla ogrzewania i kanałów pod poziomem dróg, oraz rekonstrukcyi tychże dróg z przyczynieniem się funduszu krajowego.

Zechce zatem Prezydyum Magistratu przedłożyć Wydziałowi Krajowemu projekt deklaracyi, zawierającej powyższe zastrzeżenie.

Wielmożnemu Panu

p. Klemensowi Bąkowskiemu

syndykowi miasta

Krakowa

ul. św. Jana l. 12

do wiadomości.

Marszałek Krajowy:

[illegible]

Członek Wydziału Krajowego:

[illegible]

L. dz. 1534
14.

Do

Wielmożnego Pana

D=ra Klemensa Bąkowskiego

Syndyka m. Krakowa

w Krakowie

ul. Św. Tomasza 12.

ZENSURIERT

SPRAWA U[illegible]WA
WOLNE OD POCZTOWEGO

ZENSURIERT

WYDZIAŁ KRAJOWY KRÓL. GALICYI I LODOM. W W. KS. KRAK. WE LWOWIE.

14-5

308

Exp 13/x 914

Wysoki Wydziale Krajowy!

Odnośnie do cennego pisma z d. 3. bm L. 1534 przesyłam z polecenia Prezydyum Miasta Kr[illegible] podjętą deklaracyę Gminy legalizowaną, zdolną do intabulacyi, zgłaszaną do wy[illegible] [illegible] ustanawiającą na rzecz Funduszu Krajowego prawo rekonstrukcyi dróg w dzielnicy „Wawel" oraz służebność zakładania kanałów i wszelkich urządzeń do centralnego ogrzewania pod powierzchnią tychże dróg. Dla aktów Wydziału Krajowego dołączam 3 kopie tejże deklaracyi.

A/

Nie potrzebuję dodawać, że Gmina zastosuje się zawsze do wszelkich życzeń Wydziału Krajowego co do tych dróg, oraz że w myśl konferencyi z dnia 16 ma-ca odbytej w Wydziale Krajowym ma

/.

Zwiezie odstąpi z uprzedniej par-
celi potrzebna grunt potrzebny
pod projektowane rozszerzenie
drogi południowej.

B./ Pod ./. załączam projekt
deklaracyi wzajemnej wyd-
przez Wydziału Krajowego w
przedmiocie przywrócenia prze-
robnego wpisu hipot. gruntu
za własność powszechnych
dróg, upraszając o podpisanie
tejże deklaracyi i nadesłanie
jej wraz deklaracyą ./. celem
najszybszego niezwłocznego
zaintabulowania obu dekla-
racyi.

Kraków 13/X 1914

Z wysokiem poważaniem

Odpis

do L.I.a. 33290/13.

O d p i s .

D E K L A R A C J A .

Parcele drogowe lk.2525, 2431, 2529 i 21 w Dzielnicy II. w Krakowie zaintabulowane zostały w wykazie hipot. L.1783 ks.gr. gm.kat. Kraków na własność Gminy stoł. król.miasta Krakowa.Przy zakładaniu na nowo hipoteki krakowskiej na zasadzie ustawy z d. 11 grudnia 1906 Nr. 246 d.p.p. po sporządzeniu nowej mapy hipotecznej, w której oznaczono parcelę lk.2525 nową liczbą 33- parcelę lk. 2531 nową liczbą 29- parcelę lk. 2529 nową liczbą 30/1 a parcelę lk. 21 nową liczbą 24.- zgłosił prawo własności do tych parcel Fundusz Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, skutkiem czego utworzono z powyższych parcel drogowych lk.33- 29- 30/1 i 24 nowe ciało hipoteczne oznaczone liczbą wykazu hip. 9. Dzielnicy II. Wawel w Krakowie na własność Funduszu Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem oraz zaadnotowano, iż Gmina stoł.król. miasta Krakowa wniosła do Lc.Cg.294/13 skargę o własność tychże parcel.-

Uchwałą z dnia 7 kwietnia 1913 poleciła Rada Miasta Krakowa Prezydjum miasta dążyć do ugodowego załatwienia sporu o własność tych parcel, a gdy Wysoki Wydział Krajowy reskryptem z dnia 3.pazdziernika 1914 L.1534 po zbadaniu archiwów i aktów hipotecznych uznał prawo własności Gminy stoł. król.miasta Krakowa z zastrzeżeniem prawa rekonstrukcji tychże dróg za przyczynieniem się funduszu krajowego i służebności urządzenia pod poziomem tychże dróg kanałów, kotłowni do centralnego ogrzewania

budynków na Wawelu - przeto Gmina stoł. król.miasta Kra=
kowa przyjmując powyższe oświadczenie i zastrzeżenie Wy=
działu Krajowego oświadcza przez swe prawne zastępstwo
niniejszem, iż nadaje Funduszowi Królestwa Galicji i Lo=
domerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem prawo rekonstruk=
cji dróg lk.33, 29,30/1 i 24 w Dzielnicy II. w Krakowie
przyczynieniem się do kosztów przez tenże Fundusz, oraz
służebność urządzenia pod poziomem tychże dróg kanałów
i kotłowni do centrali dla ogrzewania budynków na Wawelu
oraz wszelkich ubikacji dla tegoż celu i zezwala, aby w
wykazie hipotecznym obejmującym parcele drogowe lk.33,
29,30/1 i 24 tj. w wykazie hip. L.9. ks.gr.Dzielnicy II.
Wawel w Krakowie zaintabulowano na rzecz Funduszu Kró=
lestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakow=
skiem służebność urządzenia pod poziomem parcel lk.33,
29,30/1 i 24 kanałów i wszelkich ubikacji dla central=
nego ogrzewania budynków w Dzielnicy II. oraz prawo re=
konstrukcji tychże dróg za przyczynieniem się Funduszu
Krajowego.-

Kraków, dnia 13 pazdziernika 1914.

Za Gminę stoł.król.Miasta Krakowa:
Józef Sare
II.Wiceprez.m.
Ludwik Halski Radca miejski
Józef Mitasiński Radca miejski

L.R. 44489.- W Krakowie dnia trzynastego pazdziernika roku
tysięcznego dziewięćsetnego czternastego.-
Ja podpisany c.k.Notarjusz poświadczam, że dokument ten
przedemną własnoręcznie podpisali - osobiście mnie znani JWP.
Józef Sare II Wiceprezydent miasta, oraz Ludwik Halski i

Józef Mitasiński, obaj radcy miejscy, imieniem Gminy stoł.król. Miasta Krakowa działający i do działania tego uprawnieni w Krakowie zamieszkali z tem, że na stronicy drugiej w wierszu czwartym od góry, słowo: "Dążyć" dopisano nad wierszem.-

Edmund Klemensiewicz

c.k. notarjusz.

Odpis

310

do L.I.a. 33290/13.

O d p i s .

D E K L A R A C J A .

Parcele drogowe lk.2525, 2431, 2529 i 21 w Dzielnicy II. w Krakowie zaintabulowane zostały w wykazie hipot. L.1783 ks.gr. gm.kat. Kraków na własność Gminy stoł. król.miasta Krakowa. Przy zakładaniu na nowo hipoteki krakowskiej na zasadzie ustawy z d. 11 grudnia 1906 Nr. 246 d.p.p. po sporządzeniu nowej mapy hipotecznej, w której oznaczono parcelę lk.2525 nową liczbą 33- parcelę lk. 2531 nową liczbą 29- parcelę lk. 2529 nową liczbą 30/1 a parcelę lk. 21 nową liczbą 24.- zgłosił prawo własności do tych parcel Fundusz Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, skutkiem czego utworzono z powyższych parcel drogowych lk.33- 29- 30/1 i 24 nowe ciało hipoteczne oznaczone liczbą wykazu hip. 9. Dzielnicy II. Wawel w Krakowie na własność Funduszu Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem oraz zaadnotowano, iż Gmina stoł.król. miasta Krakowa wniosła do Lc.Cg.294/13 skargę o własność tychże parcel.-

Uchwałą z dnia 7 kwietnia 1913 poleciła Rada Miasta Krakowa Prezydjum miasta dążyć do ugodowego załatwienia sporu o własność tych parcel, a gdy Wysoki Wydział Krajowy reskryptem z dnia 3.pazdziernika 1914 L.1534 po zbadaniu archiwów i aktów hipotecznych uznał prawo własności Gminy stoł. król.miasta Krakowa z zastrzeżeniem prawa rekonstrukcji tychże dróg za przyczynieniem się funduszu krajowego i służebności urządzenia pod poziomem tychże dróg kanałów, kotłowni do centralnego ogrzewania

budynków na Wawelu - przeto Gmina stoł. król.miasta Kra=
kowa przyjmując powyższe oświadczenie i zastrzeżenie Wy=
działu Krajowego oświadcza przez swe prawne zastępstwo
niniejszem, iż nadaje Funduszowi Królestwa Galicji i Lo=
domerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem prawo rekonstruk=
cji dróg lk.33, 29,30/1 i 24 w Dzielnicy II. w Krakowie
przyczynieniem się do kosztów przez tenże Fundusz, oraz
służebność urządzenia pod poziomem tychże dróg kanałów
i kotłowni do centrali dla ogrzewania budynków na Wawelu
oraz wszelkich ubikacji dla tegoż celu i zezwala, aby w
wykazie hipotecznym obejmującym parcele drogowe lk.33,
29,30/1 i 24 tj. w wykazie hip. L.9. ks.gr.Dzielnicy II.
Wawel w Krakowie zaintabulowano na rzecz Funduszu Kró=
lestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakow=
skiem służebność urządzenia pod poziomem parcel lk.33,
29,30/1 i 24 kanałów i wszelkich ubikacji dla central=
nego ogrzewania budynków w Dzielnicy II. oraz prawo re=
konstrukcji tychże dróg za przyczynieniem się Funduszu
Krajowego.-

Kraków,dnia 13 pazdziernika 1914.

Za Gminę stoł.król.Miasta Krakowa:
Józef Sare
II.Wiceprez.m.
Ludwik Halski Radca miejski
Józef Mitasiński Radca miejski

L.R. 44489.- W Krakowie dnia trzynastego pazdziernika roku
tysięcznego dziewięćsetnego czternastego.-
Ja podpisany c.k.Notarjusz poświadczam, że dokument ten
przedemną własnoręcznie podpisali - osobiście mnie znani JWP.
Józef Sare II Wiceprezydent miasta, oraz Ludwik Halski i

Józef Mitasiński, obaj radcy miejscy, imieniem Gminy stoł.król. Miasta Krakowa działający i do działania tego uprawnieni w Krakowie zamieszkali z tem, że na stronicy drugiej w wierszu czwartym od góry, słowo: "Dążyć" dopisano nad wierszem.-

Edmund Klemensiewicz

c.k. notarjusz.

budynków na Wawelu - przeto Gmina stoł. król. miasta Kra-
kowa przyjmując powyższe oświadczenie i zastrzeżenia Wy-
działu Krajowego oświadcza przez swe prawne zastępstwo
niniejszem, iż nadaje Funduszowi Królestwa Galicji i Lodo-
merji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem prawo rekonstruk-
cji dróg lk.32, 29,30/1 i 34 w Dzielnicy II. w Krakowie
przyczynieniem się do kosztów przez tenże Fundusz, oraz
służebność urządzenia pod poziomem tychże dróg kanałów
i kotłowni do centrali dla ogrzewania budynków na Wawelu
oraz wszelkich ubikacji dla tegoż celu i zezwala, aby w
wykazie hipotecznym obejmującym parcele drogowe lk.32,
29,30/1 i 34 tj. w wykazie hip. L.2. kat.gr. Dzielnicy II.
Wawel w Krakowie zaintabulowano na rzecz Funduszu Kró-
lestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakow-
skiem służebność urządzenia pod poziomem parcel lk.32,
29,30/1 i 34 kanałów i wszelkich ubikacji dla centralne-
nego ogrzewania budynków w Dzielnicy II. oraz prawo re-
konstrukcji tychże dróg za przyczynieniem się Wydziału
Krajowego.-

Kraków, dnia 13 października 1914.

Za Gminę stoł.król.Miasta Krakowa:

Józef Sare

II.Wiceprez.m.:

Ludwik Halski Radca miejski

Józef Mitasiński Radca miejski

L.R. 44428.- W Krakowie dnia trzynastego października roku
tysiącznego dziewięćsetnego czternastego.-
Ja podpisany c.k.Notarjusz poświadczam, że dokument ten
przedemną własnoręcznie podpisali - osobiście mnie znani PP.
Józef Sare II Wiceprezydent miasta, oraz Ludwik Halski i

D E K L A R A C Y A.

Parcele drogowe lk. 2525 - 2431 - 2529 i 21 w Dzielnicy II w Krakowie zaintabulowane zostały w wykazie hipot. L. 1783 ks.gr.gm.kat. Kraków na własność Gminy stoł. król. Miasta Krakowa. Przy zakładaniu na nowo hipoteki krakowskiej na zasadzie ustawy z d. 11. grudnia 1906 Nr. 246 d.p.p. po sporządzeniu nowej mapy hipotecznej, w której oznaczono parcelę lk. 2525 nową liczbą 33 - parcelę lk. 2531 nową liczbą 29 - parcelę lk. 2529 nową liczbą 30/1 a parcelę lk. 21 nową liczbą 24. -zgłosił prawo własności do tych parcel Fundusz Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, skutkiem czego utworzono z powyższych parcel drogowych lk. 33 - 29 - 30/1 i 24 nowe ciało hipoteczne oznaczone liczbą wykazu hip. 9 Dzienicy II Wawel w Krakowie na własność Funduszu Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem oraz zaadnotowano, iż

Gmina stoł. król. Miasta Krakowa wniosła do Lc. Cg. 294/13 skargę o własność tychże parcel.

Uchwałą z dnia 7. kwietnia 1913 poleciła Rada Miasta Krakowa Prezydyum miasta dążyć do ugodowego załatwienia sporu o własność tych parcel, a gdy Wysoki Wydział Krajowy reskryptem z dnia 3. października 1914. L. 1534 po zbadaniu archiwów i aktów hipotecznych uznał prawo własności Gminy stoł. król. Miasta Krakowa z zastrzeżeniem prawa rekonstrukcyi tychże dróg za przyczynieniem się funduszu krajowego i służebności urządzenia pod poziomem tychże dróg kanałów, kotłowni do centralnego ogrzewania budynków na Wawelu- przeto Gmina stoł. król. Miasta Krakowa przyjmując powyższe oświadczenie i zastrzeżenie Wydziału Krajowego oświadcza przez swe prawne zastępstwo niniejszem, iż nadaje Funduszowi Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem prawo rekonstrukcyi dróg lk. 33, 29, 30/1 i 24 w Dzielnicy II w Krakowie za przyczynieniem się do kosztów przez tenże Fundusz, oraz służebność urządzenia pod poziomem tychże dróg kanałów i kotłowni do centrali dla ogrzewania budynków na Wawelu oraz wszelkich ubikacyi dla tegoż celu, i zezwala, aby w wykazie hipotecznym

obejmującym parcele drogowe lk. 33, 29, 30/1 i 24 tj. w wykazie hip. L.9. ks.gr. Dzielnicy II Wawel w Krakowie zaintabulowano na rzecz Funduszu Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem służebność urządzenia pod poziomem parcel lk. 33, 29, 30/1 i 24 kanałów i wszelkich ubikacyi dla centralnego ogrzewania budynków w Dzielnicy II oraz prawo rekonstrukcyi tychże dróg za przyczynieniem się Funduszu Krajowego.

Kraków dnia 13 października 1914.

Za Gminę stoł. król. Miasta Krakowa :

Józef Sare

II Wiceprez. m.

Ludwik Halski Radca miejski

Józef Mitasiński Radca miejski

L.R. 44489.- w Krakowie dnia trzynastego października roku tysiącznego dziewięćsetnego czternastego.-
Ja podpisany c.k.Notaryusz poświadczam, że dokument ten przede mną własnoręcznie podpisali - osobiście mnie znani JWP. Józef Sare II Wiceprezydent miasta, oraz Ludwik Halski i Józef Mitasiński, obaj radcy miejscy, imieniem Gminy stoł. król. Miasta Krakowa działający i do działania tego uprawnieni w Krakowie zamieszkali z tem, że na stronicy drugiej w wierszu czwartym od góry, słowo „dążyć" dopisano nad wierszem.-

Edmund Klemensiewicz

c.k. notaryusz.

Wydział Krajowy.

L. W. 3174 W Zakopanem d. 25 października 1914

Wielmożnemu Panu
Drowi Klemensowi Bąkowskiemu
adwokatowi krajowemu
w Krakowie
ul. św. Jana l. 12

Wydział Krajowy zwraca p. uwagę, że przyległe deklaracye nie odpowiadają ściśle żądaniom tutejszego reskryptu z d. 3 października 1913 L. 1534. W reskrypcie tym bowiem Wydział Krajowy oświadczył, że gotów jest pod pewnymi warunkami uznać drogi prowadzące na Wawel jako dobro gminy m. Krakowa o charakterze dróg publicznych, podczas gdy w przyległych deklaracyach jest mowa jedynie o zaintabulowaniu dotyczących parcel drogowych na własność gminy m. Krakowa bez bliższego określenia charakteru tych dróg.

Zechce zatem Wielmożny Pan Dekla-
racye te odpowiednio sprostować, poczem
Wydział Krajowy będzie mógł je podpisać.

Marszałek Krajowy:

Członek Wydziału Krajowego:

Wysoki Wydziale Krajowy!

Odnośnie do cennego pisma z D. 25. bm L. 3174 przesyłam projekt deklaracyi w sprawie dróg na Wawel z żądanemi poprawkami. Gdyby te nie wydawały się dostateczne, zechce Wysoki Wydział wstawić na końcu tekstu deklaracyi jeszcze raz dodatek zastrzegający publiczny charakter powyższych parcel.

Nadmieniam, że już w pierwszym projekcie wyraźnie wymieniłem [illegible] w tekście sporne parcele jako „drogowe", gdyż kataster odróżnia parcele budowlane, gruntowe, drogowe i t.p., a wszystkie ulice i place miasta Krakowa są w podobny sposób intabulowane, jak w projekcie deklaracyi podałem. Ponieważ co do istoty rzeczy nie ma już różnicy w zapatrywaniu Wysokiego Wydziału i Rady m. Krakowa i rozchodzi się tylko o nadanie formy hipotecznej,

Sądzi tem

że publiczny charakter parcel drogowych m. Krakowa nie ulega wątpliwości, ~~a że~~ ~~Gmina M. Kr. jedynie~~ – ale owszem wiście ~~nie mam~~ gmina ~~nie ma~~ nic przeciw wyraźnemu dodaniu ~~tej okoliczności~~ dalszego dodatku stwierdzającego ten publiczny charakter dróg na Wawel.

Ze względu na pomienione [illegible] nie do ewakuacyi rejonu fortecznego w ~~b~~ upraszam Wysoki Wydział o łaskawe przychylne załatwienie

Kraków 31 paźd. 1917

Z wysokim poważaniem [signature]

Wydział Krajowy. 317

L. W. 4781 W Zakopanem d. 3 listopada 1917.

Do

Wielmożnego Pana

dra Klemensa Bąkowskiego

syndyka miasta

w

Krakowie

ul. św. Jana l. 12.

Wydział Krajowy przesyła w załączeniu ./. zaopatrzoną podpisami swymi Deklaracyę w sprawie zaintabulowania dróg prowadzących na Wawel na własność gminy m. Krakowa jako dobra gminnego o charakterze dróg publicznych i uprasza o bezzwłoczne nadesłanie uwierzytelnionego odpisu wzajemnej Deklaracyi Magistratu m. Krakowa w tej sprawie.

Marszałek Krajowy:

[illegible]

Członek Wydziału Krajowego:

[illegible]

Posłano do ks. hipotecznej Deklaracye obu stron i posłano Wydziałowi Kraj. żądany odpis wzajemny 7/11 1917

[illegible]

[illegible]

319

Odpis

Wawel

DEKLARACYA.

Parcele drogowe lk. 2525 - 2531 - 2529 i 21 w Dzielnicy II w Krakowie zaintabulowane zostały w wykazie hipot. L. 1783 ks.gr.gm.kat. Kraków na własność Gminy stoł. król. Miasta Krakowa. Przy zakładaniu na nowo hipoteki krakowskiej na zasadzie ustawy z d. 11 grudnia 1906 Nr. 246 d.p.p. po sporządzeniu nowej mapy hipotecznej, w której oznaczono parcelę lk. 2525 nową liczbą 33 - parcelę lk. 2531 nową liczbą 29 - parcelę lk. 2529 nową liczbą 30/1, a parcelę lk. 21 nową liczbą 24. - zgłosił prawo własności do tych parcel Fundusz Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, skutkiem czego utworzono z powyższych parcel drogowych lk. 33 - 29 - 30/1 i 24 nowe ciało hipoteczne oznaczone liczbą wykazu hip. 9. Dzielnicy II „Wawel" w Krakowie na własność Funduszu Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem oraz zaadnotowano, iż Gmina stoł. król. Miasta Krakowa wniosła do Lc. Cg. 294/13 skargę o własność tychże parcel.
Po zbadaniu archiwów i aktów hipotecznych okazało się, że drogi powyższe są rzeczywiście publicznemi drogami Gminy stoł. król. Miasta Krakowa lecz Funduszowi Krajowemu Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem jako posiadaczowi przeważnej części zabudowań na Wawelu przysługują prawa rekonstrukcyi tychże dróg i używania ich pod poziomem - a gdy Gmina stoł. król. Miasta Krakowa deklaracyą z daty Kraków 13 paździer

nika 1914 uznała te prawa Funduszu Krajowego i na intabulacyę ich zezwoliła - przeto przyjmując powyższą deklaracyę Gminy stoł. król. Miasta Krakowa, oświadcza niniejszem Wydział Krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem imieniem Funduszu Krajowego tegoż Królestwa, iż uznaje niniejszem parcele drogowe lk. 33 - 29 - 30/1 i 24 w Dzielnicy II w Krakowie za ~~własność~~ dobro Gminy stoł. król. Miasta Krakowa o charakterze dróg publicznych z zastrzeżeniem prawa rekonstrukcyi tychże dróg za przyczynieniem się Funduszu Krajowego i służebności urządzenia pod poziomem tychże dróg kanałów i wszelkich ubikacyi do centralnego ogrzewania budynków na Wawelu na rzecz Funduszu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem i zezwala niniejszem, aby powyższe parcele drogowe lk. 33 - 29 - 30/1 i 24 w Dzielnicy II „Wawel" w Krakowie składające obecnie ciało hipoteczne L. 9. księgi gr. tejże Dzielnicy, zostały zaintabulowane na własność jako dobro gminne (: drogi publiczne :) Gminy stoł. król. Miasta Krakowa względnie aby ciało hipoteczne L. 9. ks.gr. Dzielnicy II w Krakowie z tychże parcel złożone, zostało na własność tejże Gminy zaintabulowane za równoczesnym wpisem na rzecz Funduszu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem prawa rekonstrukcyi tychże dróg za przyczynieniem się Funduszu Krajowego i służebności urządzenia pod poziomem tychże dróg kanałów i wszelkich ubikacyi do centralnego ogrzewania budynków na Wawelu.

Zakopane, dnia 3. listopada 1914.

M. P. Marszałek Krajowy: Niezabitowski

Członek Wydziału Krajowego: Dr Władysław Jahl.

Członek Wydziału Krajowego: Dąmski

O d p i s.

D E K L A R A C J A.

Parcele drogowe lk.2525 - 2531 - 2529 i 21 2 Dzielnicy II. w Krakowie zaintabulowane zostały w wykazie hipot.L.1783 ks.gr. gm.kat. Kraków na własność Gminy stoł. król.miasta Krakowa.Przy zakładaniu na nowo hipoteki krakowskiej na zasadzie ustawy z d. 11 grudnia 1906 Nr.246 d.p.p. po sporządzeniu nowej mapy hipo=tecznej, w której oznaczono parcelę lk.2525 nową liczbą 33-par=celę lk.2531 nową liczbą 29 - parcelę lk.2529 nową liczbą 30/1 a parcelę lk.21 nową liczbą 24 - zgłosił prawo własności do tych parcel fundusz królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem skutkiem czego utworzono z powyższych parcel drogo=wych lk.33 - 29- 301 i 24 nowe ciało hipoteczne oznaczone liczbą wykazu hip. 9 Dzielnicy II. "Wawel " w Krakowie na własność Fun=duszu Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakow=skiem oraz zaadnotowano, iż Gmina stoł. król.miasta Krakowa wnio=sła do Lc.Cg.294/13 skargę o własność tychże parcel.-

Po zbadaniu archiwów i aktów hipotecznych okazało się,że drogi powyższe są rzeczywiście publicznemi drogami Gminy stoł. król.miasta Krakowa,lecz Funduszowi Krajowemu Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem jako posiadaczowi przeważnej części zabudowań na Wawelu przysługują prawa rekon=strukcji tychże dróg i używania ich pod poziomem, a gdy Gmina stoł. król.miasta Krakowa deklaracją z daty Kraków 13 pazdzier=nika 1914 uznała te prawa Funduszu Krajowego i na intabulację ich zezwoliła, przeto przyjmując powyższą deklarację Gminy stoł. król.miasta Krakowa,oświadcza niniejszem Wydział Krajowy Kró=lestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem imie=niem Funduszu Krajowego tegoż Królestwa iż uznaje niniejszem

parcele drogowe lk.33 - 29 - 30/1 i 24 w Dzielnicy II. w Krakowie za dobro Gminy stoł. król.miasta Krakowa o charakterze dróg publicznych z zastrzeżeniem prawa rekon= strukcji tychże dróg za przyczynieniem się Funduszu Kra= jowego i Służebności urządzenia pod poziomem tychże dróg kanałów i wszelkich ubikacji do centralnego ogrzewania budynków na Wawelu na Funduszu Krajowego Królestwa Ga= licji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem i zezwala niniejszem, aby powyższe parcele drogowe lk.33- 29- 30/1 i 24 w Dzielnicy II. " Wawel " w Krakowie skła= dające obecnie ciało hipoteczne L.9.księgi gr. tejże Dziel= nicy, zostały zaintabulowane na własność Gminy stoł.król. miasta Krakowa jako dobro gminne / drogi publiczne / względnie, aby ciało hipoteczne L.9.ks.gr.Dzielnicy II. w Krakowie z tychże parcel złożone, zostało na własność tejże Gminy zaintabulowane za równoczesnym wpisem na rzecz Funduszu krajowego Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem prawa rekonstrukcji tychże dróg za przyczynieniem się Funduszu Krajowego i służebności urządzenia po poziomem tychże dróg kanałów i wszelkich ubikacji do centralnego ogrzewania budynków na Wawelu.-

Zakopane,dnia 3 listopada 1914.

M.P.Marszałek Krajowy: Niezabitowski

Członek Wydziału Krajowego:
Dr.Władysław Jahl.

Członek Wydziału Krajowego:
Dąmski.

parcele drogowe Nr.62 – 65 – 90/1 [illegible] [illegible]

w Krakowie na [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

charakterem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] na Wawelu za Funduszem Krajowym Królestwa Ga-

licji i Lodomerii z Wielkiem Księstwem Krakowskiem

zezwala niniejszem, aby powyższe parcele drogowe [illegible]

90– 90/1 i 24 w Dzielnicy II. " Wawel " w [illegible] [illegible]

będące obecnie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible], zostały zaintabulowane na [illegible] [illegible]

miasta Krakowa jako dobro gminne / drogi publiczne /

względnie, aby [illegible] [illegible] [illegible]

w Krakowie z tych parcel [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] zaintabulowane [illegible] [illegible]

rzecz Funduszu Krajowego Królestwa Galicji i Lodomerii

z Wielkiem Księstwem Krakowskiem [illegible] [illegible]

[illegible] dróg na [illegible] [illegible] [illegible]

z [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] do [illegible] [illegible] [illegible]

na Wawelu.-

[illegible], dnia 9 listopada [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Dr. [illegible] [illegible]

Odpis.

DEKLARACJA.

Parcele drogowe lk.2525 - 2531 - 2529 i 21 z Dzielnicy II. w Krakowie zaintabulowane zostały w wykazie hipot.L.1783 ks.gr. gm.kat. Kraków na własność Gminy stoł. król.miasta Krakowa. Przy zakładaniu na nowo hipoteki krakowskiej na zasadzie ustawy z d. 11 grudnia 1906 Nr.246 d.p.p. po sporządzeniu nowej mapy hipotecznej, w której oznaczono parcelę lk.2525 nową liczbą 33-parcelę lk.2531 nową liczbą 29 - parcelę lk.2529 nową liczbą 30/1 a parcelę lk.21 nową liczbą 24 - zgłosił prawo własności do tych parcel fundusz królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem skutkiem czego utworzono z powyższych parcel drogowych lk.33 - 29- 301 i 24 nowe ciało hipoteczne oznaczone liczbą wykazu hip. 9 Dzielnicy II. "Wawel " w Krakowie na własność Funduszu Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem oraz zaadnotowano, iż Gmina stoł. król.miasta Krakowa wniosła do Lc.Cg.294/13 skargę o własność tychże parcel.-

Po zbadaniu archiwów i aktów hipotecznych okazało się, że drogi powyższe są rzeczywiście publicznemi drogami Gminy stoł. król.miasta Krakowa, lecz Funduszowi Krajowemu Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem jako posiadaczowi przeważnej części zabudowań na Wawelu przysługują prawa rekonstrukcji tychże dróg i używania ich pod poziomem, a gdy Gmina stoł. król.miasta Krakowa deklaracją z daty Kraków 13 pazdziernika 1914 uznała te prawa Funduszu Krajowego i na intabulację ich zezwoliła, przeto przyjmując powyższą deklarację Gminy stoł. król.miasta Krakowa, oświadcza niniejszem Wydział Krajowy Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem imieniem Funduszu Krajowego tegoż Królestwa iż uznaje niniejszem

parcele drogowe lk.33 - 29 - 30/1 i 24 w Dzielnicy II.
w Krakowie za dobro Gminy stoł. król.miasta Krakowa o
charakterze dróg publicznych z zastrzeżeniem prawa rekon=
strukcji tychże dróg za przyczynieniem się Funduszu Kra=
jowego i służebności urządzenia pod poziomem tychże dróg
kanałów i wszelkich ubikacji do centralnego ogrzewania
budynków na Wawelu na Funduszu Krajowego Królestwa Ga=
licji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem i
zezwala niniejszem, aby powyższe parcele drogowe lk.33-
29- 30/1 i 24 w Dzielnicy II. " Wawel " w Krakowie skła=
dające obecnie ciało hipoteczne L.9.księgi gr. tejże Dziel=
nicy, zostały zaintabulowane na własność Gminy stoł.król.
miasta Krakowa jako dobro gminne / drogi publiczne /
względnie, aby ciało hipoteczne L.9.ks.gr.Dzielnicy II.
w Krakowie z tychże parcel złożone, zostało na własność
tejże Gminy zaintabulowane za równoczesnym wpisem na
rzecz Funduszu krajowego Królestwa Galicji i Lodomerji
z Wielkiem Księstwem Krakowskiem prawa rekonstrukcji
tychże dróg za przyczynieniem się Funduszu Krajowego
i służebności urządzenia po poziomem tychże dróg kanałów i
wszelkich ubikacji do centralnego ogrzwwania budynków
na Wawelu.-

Zakopane,dnia 3 listopada 1914.

M.P.Marszałek Krajowy: Niezabitowski

Członek Wydziału Krajowego: Dr.Władysław Jahl.

Członek Wydziału Krajowego: Dapmski.

parcele drogowe lz.33 -,29 - 30/1 i 24 w Dzielnicy XI. w Krakowie za dobro Gminy stoł. król.miasta Krakowa o charakterze dróg publicznych z zastrzeżeniem prawa [illegible] [illegible] tychże dróg na [illegible] Funduszu Kra- jowego i Właścicieli urządzenia pod poziomem tychże dróg kanałów i wszelkich ubikacji do centralnego ogrzewania budynków na Wawelu ze Funduszu Krajowego Królestwa Ga- licji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem i zezwala niniejszem, aby powyższe parcele drogowe lz.33- 29- 30/1 i 24 w Dzielnicy XI. " Wawel " w Krakowie składa- jące obecnie ciało hipoteczne l.w.księgi gr. tejże Dziel- nicy, zostały zaintabulowane na własność Gminy stoł.król. miasta Krakowa jako dobro gminne / drogi publiczne / względnie, aby ciało hipoteczne l.w.kr.gr.Dzielnicy XI. w Krakowie z tychże parcel złożone, przeszło na własność tejże Gminy zaintabulowane z równoczesnym [illegible] na rzecz Funduszu Krajowego Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem prawa [illegible] tychże dróg na przypadek [illegible] się Funduszu Krajowego i własności urządzenia po poziomem tychże dróg kanałów - wszelkich ubikacji do centralnego ogrzewania budynków na Wawelu.-

Zakopane, dnia 9 listopada 19[illegible].

Z.P.Marszałek Krajowy: [illegible]

Członek Wydziału Krajowego: Dr.Władysław [illegible]

Członek Wydziału Krajowego: [illegible]

324

ADWOKAT
Dr. KLEMENS BĄKOWSKI
Syndyk stoł. król. Miasta Krakowa
KRAKÓW, ul. Św. Jana 12,

O d p i s .

D E K L A R A C J A .

Parcele drogowe lk.2525 -2531 - 2529 i 21 w Dzielnicy II. w Krakowie zaintabulowane zostały w wykazie hipot.L.1783.ks.gr.gm. kat.Kraków na własność Gminy stoł. król.miasta Krakowa.Przy zakła= daniu na nowo hipoteki krakowskiej na zasadzie ustawy z d.11 gru= dnia 1906.Nr.246.d.p.p. po sporządzeniu nowej mapy hipotecznej, w której oznaczono parcelę lk.2525 nową liczbą 33 - parcelę lk. 2531 nową liczbą 29 - parcelę lk. 2529 nową liczbą 30/1.a parcelę lk.21 nową liczbą 24.- zgłosił prawo własności do tych parcel fun= dusz Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem skutkiem czego utworzono z powyższych parcel drogowych lk.33-29 30/1. i 24. nowe ciało hipoteczne oznaczone liczbą wykazu hip.9. Dzielnicy II. " Wawel " w Krakowie na własność Funduszu Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem oraz zaadno= towano, iż Gmina stoł. król.miasta Krakowa wniosła do Lc.Cg.294/13 skargę o własność tychże parcel.-

Po zbadaniu archiwów i aktów hipotecznych okazało się,że drogi powyższe są rzeczywiście publicznemi drogami Gminy stoł. król.miasta Krakowa lecz Funduszowi Krajowemu Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem jako posiadaczowi przeważnej części zabudowań na Wawelu przysługują prawarekonstru= kcji tychże dróg i używania ich pod poziomem, a gdy Gmina stoł. król.Miasta Krakowa deklaracją z daty Kraków 13 pazdziernika 1914 uznała te prawa Funduszu Krajowego i na intabulację ich zezwoliła przeto przyjmując powyższą deklarację Gminy stoł. król.miasta

Krakowa, oświadcza niniejszem Wydział Krajowy Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem imieniem Funduszu Krajowego tegoż Królestwa iż uznaje niniejszem parcele drogowe lk.33 - 29 -30/1 i 24 w Dzielnicy II. w Krakowieza dobro Gminy stoł. król.miasta Krakowa o charakterze dróg publicznych z zastrzeżeniem pra= wa rekonstrukcji tychże dróg za przyczynieniem się Funduszu Krajowego i służebności urządzenia pod pozio= mem tychże dróg kanałów i wszelkich ubikacji do centrał= nego ogrzewania budynków na Wawelu na rzecz Funduszu Krajowego Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem i zezwala niniejszem, aby powyższe parcele drogowe lk.33 - 29 -30/1 - 24 w Dzielnicy II. "Wawel " w Krakowie składające obecnie ciało hipoteczne L.9. księgi gr. tejże Dzielnicy, zostały zaintabulowane na własność Gminy stoł. król.miasta Krakowa jako dobro gminne / drogi publiczne / względnie, aby ciało hi= poteczne L.9. ks. gr. Dzielnicy II. w Krakowie z tych= że parcel złożone, zostało na własność tejże Gminy za= intabulowane za równoczesnym wpisem na rzecz Funduszu Krajowego Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem prawa rekonstrukcji tychże dróg za przyczynieniem się Funduszu Krajowego i służebności urządzenia pod poziomem tychże dróg kanałów i wszelkich ubikacji do centralnego ogrzewania budynków na Wawelu.-

Zakopane,dnia 3 listopada 1914.

M.P. Marszałek Krajowy: Niezabitowski

Członek Wydziału Krajowego: Dr.Władysław Jahl.

Członek Wydziału Krajowego: Dąmski.

Krakowa, [illegible] Wydział Kr[illegible]

Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem [illegible]

[illegible] Królestwu [illegible]

[illegible] 22 430/1 i 24 [illegible]

[illegible] Królewsk[illegible]

[illegible] z zastrzeżeniem [illegible]

[illegible] się

[illegible] pod [illegible]

[illegible] do [illegible]

[illegible] budynków na Wawelu na rzecz [illegible] Kr[illegible]

[illegible]stwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem

Krakowskiem i zezwala niniejszem, aby powyższe parcele

gruntowe [illegible] - 22 430/1 - 24 w Dzielnicy II. "Wawel"

w Krakowie wchodzące obecnie w skład hipoteczny l.w.

[illegible] gr. tejże Dzielnicy, zostały [illegible] na

własność [illegible] stoł. król. miasta Krakowa jako [illegible]

[illegible] drogi publiczne / wszelkie, aby ciało [illegible]

[illegible] l.w. [illegible] gr. Dzielnicy XI. w Krakowie [illegible]

[illegible] zarazem [illegible]

[illegible] na rzecz [illegible]

Krajowemu Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem

Księstwem [illegible] przez [illegible]

[illegible]

[illegible] pod [illegible]

[illegible] budynków na Wawelu.-

[illegible] dnia [illegible] listopada [illegible]

N.B. [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

326

Tab. 6132/14

Dor. 10/11 914
Bel

Na zasadzie deklaracyi z daty Kraków 13 października 1914 i reskryptu Wydziału Krajowego z dnia 3 listopada 1914 L.W. 4781/14 zezwala się i zarządza :

1/. na wpis Gminy stoł. król. Miasta Krakowa za właścicielkę ciała hipotecznego objętego wykazem hipotecznym L. 9. Dz. II. ,,Wawel" w Krakowie złożonego z parcel drogowych lk. 33, 29, 30/1 i 24, /: zapisanych dotąd w wykazie hip. starym lwh. 1783 ks.gr.gm.kat. Kraków jako parcele lk. 2525, 2431, 2529 i 21, na własność Gminy stoł. król. Miasta Krakowa-/ :, - utworzonego na rzecz Funduszu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem przy równoczesnem wykreśleniu wszelkich adnotacyi i ciężaru zgłoszonego w toku postępowania dla założenia nowej księgi gruntowej dla Dzielnicy II. poz. 2 i 3 karty B. i poz. 1. karty C,-

2/. na wpis na karcie ciężarów tegoż wykazu hip. L. 9. ks.gr. Dzielnicy II. ,,Wawel" w Krakowie służebności urządzenia pod poziomem parcel lk. 33. 29. 30/1. i 24. kanałów i wszelkich ubikacyi dla centralnego ogrzewania budynków Dzielnicy II. oraz prawa rekonstrukcyi tychże dróg za przyczynieniem się Funduszu Krajowego,- na rzecz Funduszu Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

C.k. Sąd krajowy cyw. Oddział VII.
Kraków 9 listopada 1914.

Juliusz Pietsch

Należyte wygotowanie potwierdza
kierownik kancelaryi:
Podpis nieczytelny.

Przesłano Magistratowi oryginał
i reskrypt Wydziału Krajow.
11/11 914 Bałuc[illegible]

Tab. 6132/14.

Na zasadzie deklaracji z daty Kraków 13 pazdziernika 1914 i reskryptu Wydziału Krajowego z dnia 3 listopada 1914 L.W.4781/14 zezwala się i zarządza:

1/ na wpis Gminy stoł. król.miasta Krakowa za właścicielkę ciała hipotecznego objętego wykazem hipotecznym L.9.Dz.II." Wawel "w Krakowie złożonego z parcel drogowych lk.33, 29, 30/1 i 24 / zapisanych dotąd w wykazie hip.starym Lwh.1783 ks.gr.gm.kat. Kraków jako parcele lk.2525, 2431, 2529 i 21 na własność Gminy stoł. król.miasta Krakowa/ - utworzonego na rzecz Funduszu Krajowego Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem przy równoczesnem wykreśleniu wszelkich adnotacji i ciężaru zgłoszonego w toku postępowania dla założenia nowej księgi gruntowej dla Dzielnicy II.poz.2 i 3 karty B. i poz. 1 karty C.-

2/ na wpis na karcie ciężarów tegoż wykazu hip.L.9.ks.gr.Dzielnicy II. "Wawel" w Krakowie służebność urządzenia pod poziomem parcel lk.33, 29, 30/1 i 24 kanałów i wszelkich ubikacji dla centralnego ogrzewania budynków Dzielnicy II. oraz prawa rekonstrukcji tychże dróg za przyczynieniem się Funduszu Krajowego,- na rzecz Funduszu Krajowego Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.-

C.k. Sąd Krajowy cyw.Oddział VII.
Kraków 9 listopada 1914.

Juljusz Pietsch

Należyte wygotowanie potwierdza
kierownik kancelarji:
Podpis nieczytelny.

Świętniki: Józef Żurek od 35 lat, wójt [illegible]
Michał [illegible] od 18 lat (przybywa [illegible] po 2 tyg[odniach])
Zatrzymany Jan Bogusławski; [illegible] na [illegible] od 1878 r.

podstrzebani

Ks. Teofil Jarzębowski wikar. [illegible] od 1879 r. przy [illegible] nie było przeszkody
Od południa była warta, ale tylko dla [illegible]
Ks. Tomasz Bulewski [illegible]
od + 20 lat. [illegible]

Walenty Orzechowski stróż [illegible]
w [illegible] od 30 lat

Filia Banku Krajowego

Kraków.

Przy niniejszem składam gotówką

K .... *h* .... *(słowami koron* ....

.... *) z prośbą o zapisanie tychże*

na dobro mego (naszego) .... *%wego rachunku bieżącego* ....

....

....

Kraków, dnia .... *191*....

Z poważaniem

(Podpis)

(Adres) ....

....

Uznać R^k b....

....

B. K. Fil.

DRUKARNIA ALEKSANDRA RIPPERA W KRAKOWIE

Kodeks cywilny uznaje

w § 287 Rzeczy zostawione wszystkim obywatelom państwa do używania jak drogi, rzeki, potoki, zatoki, brzegi morza zwie się dobrem publicznem

Co na pokrycie potrzeb państwa, majątkiem państwa

w § 288 Rzeczy zostawione przez urządzenie krajowe (Landesverfassung) do użytku każdego członka gminy, dobro gminne
te rzeczy, z których dochód na pokrycie wydatków gminy, majątek gminy.

O majątku krajowym ani o dobrze krajowem kodeks nie mówi.

Statut krajowy ~~wymienia~~ mówi w § 18. a) i innych o dochodach z zarządu majątku krajowego, a więc istnieje majątek kraju

Rozporządzenia skarbowe wyróżniają fundusz krajowy (Landesfond) (Rozp. min. fin. z 20/6 1865 L. 37810 na publiczne cele ~~np.~~ i stawiają go na równi z zakładem krajowym (Landesanstalt) np. szpitalem lub szkołą i w tym celu muszą mają podania o intabulacyę takiego funduszu za wolnością od należytości.

W majątku prywatnym wyróżniają ~~roz~~ rozporządzenia skarbowe takie fundusze (np. drogowe szkolne) i zakłady na publiczne cele – a jedynie co do majątku gminnego odróżniają wyraźnie majątek gminny ~~zasadnie~~ (Stammvermögen) jako prawno prywatny i majątek na cele publiczne.

331

III - 4

Statystyka
spraw. Elektrowni
i
Gazowni
za r. 1914.

~~Kapituła~~

4 krotnie
co 3 zgłoski
2 odstępy jeden od drugiego.

Wszystkie Wydziału Rady

Kapituła

Z [illegible] naszej hipoteki w Krakowie, stała się aktualną sprawa [illegible] własności dróg w dzielnicy II „Wawel" w Krakowie, w której to dzielnicy Gmina Krakowska nabyła prawo własności ~~[illegible]~~ z przeznaczeniem na [illegible] Domu Parafialnego. W dzielnicy tej posiada Biskupstwo Krakowskie, Kapituła Katedralna, Kapitulne, ~~[illegible]~~ ~~XX. Biskupów~~ i dom przeznaczony na Muzeum Dyecezalne. Od XX. Biskupów Katedralni posiadają obecnie [illegible], do których od czasów lat mają ~~[illegible]~~ drogę, — sprawa więc dróg w Dzielnicy „Wawel" dotyczy zarówno Gminy Krakowskiej jako Dominium [illegible] jak i ich posiadłości.

Drogi te były dotychczas publiczne, [illegible], jako takie były [illegible] w wykazie hip. L. 1783 gm. Kraków, [illegible] placu, ulic dróg z [illegible] Gminy st. król. Miasta Krakowa

Kapituła

4 Krotnie
co 3 zgłębić
2 odbicie jeden w drugi

Wysoki Wydziale Krajowy!

Z powodu zakładania nowej hipoteki w Krakowie, stała się aktualną sprawa intabulacyi własności dróg w Dzielnicy II „Wawel" w Krakowie, z których [illegible] Fundusz Krajowy nabył przeważną część realności ~~z~~ z przeznaczeniem na ewentualną rezydencyę Domu Panującego. W Dzielnicy tej posiada Biskupstwo Krakow., Kapituła Katedr., archiwum Kapitulne, ~~nadto XX. Wikaryusze~~ i Dom przebrany na Muzeum dyecezalne, ~~[illegible]~~ XX. Wikaryusze katedralni posiadają obszerną realność, do których od szeregu lat mają ~~dróg~~ drogę, — sprawa więc dróg w Dzielnicy „Wawel" dotyczy zarówno Funduszu Krajowego jako Duchowieństwa posiadającego w tej Dzielnicy swe posiadłości.

Drogi te były dotychczas publiczne, niegminne; i jako takie były zaintabulowane w wykazie hip. L. 1783. gm. Kraków, obejmującym place, ulice, drogi i ogrody Gminy st. król. Miasta Krakowa.

a tem samem Dietnowszczyzna(?) korzystało z tych dróg jako publicznych gminnych podobnie, jak wszyscy z dróg publicznych korzystać mogą.

Przy zakładaniu na nowo hipoteki zażądał zastępca Funduszu Krajowego adw. Dr. Adam Bielański(?), aby drogi powyższe zostały zaintabulowane za własność Funduszu Krajowego, ~~a Sąd Krajowy polecił Gminie miasta Krakowa, aby~~ a gdy Gmina ~~m. K.~~ na to się nie zgodziła, polecił Sąd Gminie aby się udała na drogę prawa w dniach 30.

Rada Miasta ~~K. nie chcąc~~ chcąc polubownie załatwić tę sprawę, a nie mogąc tego uczynić w krótkim 30 dniowym ~~terminie załatwić~~ porozumieniem się o ugodę z Wysokim Wydziałem Krajowym, zezwoliła się dla formalności na ~~wn~~ udanie się do drogi prawa, skutkiem czego Syndyk miejski wniósł do Sądu Krajowego w Krakowie skargę o uznanie dróg w Dzielnicy II za drogi gminne ~~Z~~ ~~[illegible]~~ aby termin zakreślony Gminie do skargi nie upadł, — ale mimo tego formalnego ~~kroku~~ robi Gmina starania, aby sprawę tych dróg załatwić bez procesu sądowego, ~~a jedynie~~ lecz przeciągnięcie(?) ~~wydziału~~

prawa wydziału krajowego i Prezydenta
Miasta ~~ustawami wobec~~ w sprawie refor-
my wyborczej ~~odkładając ciągle~~ odwleka-
ją ciągle ~~wstrzymanie~~ dopuścić do
skutku konferencji i jakiegoś porozu-
mienia się.

Kapituła katedralna, jako odwieczna
posiadaczka drogi na Wawel, nie może
być obojętną co do sprawy hipoteki
tylko drogi i musi zaznaczyć wy-
raźnie swe stanowisko, iż musi
obstawać przy przyznaniu tym dro-
gom charakteru drogi publicznej,
i nie może się zgodzić na to, aby
drogi te były zaintabulowane
jako własność ~~prawno prywatna~~
Funduszu krajowego bez hipotecz-
nego zabezpieczenia tych dróg dla
duchowieństwa posiadającego mie-
mieszkanie w [illegible] sporu i dla
wiernych, mających ~~w kat~~ tam
katedrę i parafię, czyli konse-
kwencją tego stanowiska jest to, że
na wypadek, gdyby drogi te czy
z mocy wyroku sądowego w sprawie
między Gminą a Funduszem Krajo-
wym, czy na innej zasadzie, zostały

na własność Fundum Krajowemu i zain-
tabulowane — Kapituła będzie zmu-
szoną wytoczyć skargę przeciw Fundowi
Krajowemu o skwitowanie wyzbycia
dróg w Dzielnicy II i o zaintabulowanie
tych praw.

Kapituła nie chciała dopuścić do tego
~~potocznego wyroku~~ przyjmując wytocze-
nie skargi przeciw Fundowi Krajowe-
mu zwracała się zawsze uwagę
wysokiego Wydziału Krajowego, na
konieczność zapewnienia drogom
na Wawel charakteru dróg publicz-
nych niezależnych od zmiany poli-
tycznych, od zmiany ustroju Wy-
działu Krajowego ~~lub~~ albo w ogóle od
(zmiany) zarządu Krajem — a zapewnienie to
publicznego charakteru dróg pozy-
cji może nastąpić jedynie w drodze po-
rozumienia się z Gminą stoł. król.
m. Kr. Dlatego uprasza
Kapituła o powzięcie decyzji w
porozumieniu z Gminą ... i za-
wiadomienie Kapituły o swem posta-
nowieniu, aby w miarę treści tegoż
(mogła) Kapituła zawczasu ~~mogła~~ zająć stano-
wisko prawne, ewentualnie przez przy-
stąpienie do sporu po stronie Gminy stoł.
Król. m. Kr.

W Y S O K I   W Y D Z I A L E

K R A J O W Y !

Z powodu zakładania nowej hipoteki w Krakowie, stała się aktualną sprawa intabulacyi własności dróg w Dzielnicy II „Wawel” w Krakowie, w której to Dzielnicy fundusz krajowy nabył przeważną część realności z przeznaczeniem na ewentualną rezydencyą Domu Panującego. W dzielnicy tej posiada Biskupstwo krakowskie katedrę, kapituła archiwum, kapitularz i dom przerobiony na Muzeum dyecezalne, a XX. Wikaryusze katedralni posiadają obszerną realność, do których od setek lat

mają drogę , - sprawa więc dróg w Dzielnicy „ Wawel " dotyczy zarówno Funduszu krajowego jak Duchowieństwa posiadającego w tej Dzielnicy swe posiadłości.

Drogi te były dotychczas publicznemi gminnemi i jako takie były zaintabulowane w wykazie hip . L . 1783 . gm. Kraków , obejmującego place , ulice , drogi i ogrody Gminy stoł . król . Miasta Krakowa , a tem samem Duchowieństwo korzystało z tych dróg jako publicznych gminnych podobnie , jak wszyscy z dróg publicznych korzystać mogą .

Przy zakładaniu na nowo hipotek zażądał zastępca Fun-

———duszu Krajowego Adw . Dr. Stanisław Bieliński , aby drogi powyższe zostały zaintabulowane na własność Funduszu Krajowego , a gdy Gmina stoł . król . Miasta Krakowa na to się nie zgodziła polecił Sąd Gminie aby się udała na drogę prawa w dniach 30 .

Rada Miasta Krakowa chcąc polubownie załatwić tę sprawę , a nie mogąc tego uczynić w krótkim 30 dniowym terminie porozumieć się o ugodę z Wysokim Wydziałem Krajowym , zezwoliła więc dla formalności na udanie się do drogi prawa , skutkiem czego Syndyk miejski wniósł do Sądu Krajowego w Krakowie skargę o uznanie dróg w Dzielnicy II za drogi gminne - aby termin zakreślo-

ny Gminie do skargi nie upadł, - ale mimo tego formalnego kroku robi Gmina starania, aby sprawę tych dróg załatwić bez procesu sądowego, lecz przeciążenie pracą Wydziału Krajowego i Prezydenta Miasta w sprawie reformy wyborczej odwlekają ciągle dojście do skutku konferencyi i jakiegoś porozumienia się.

Kapituła katedralna, jako odwieczna posiadaczka dróg na Wawel, nie może być obojętną co do sprawy hipoteki tychże dróg i musi zaznaczyć wyraźnie swe stanowisko, iż musi obstawać przy przyznaniu tym drogom charakteru dróg publicznych, i nie może się zgodzić na to, aby drogi te były zaintabulowane

jako własność Funduszu Krajowego bez hipotecznego zabezpieczenia tych dróg dla Duchowieństwa posiadającego nieruchomości w Dzielnicy II i dla wiernych , mających tam katedrę i parafia , czyli konsekwencyą tego stanowiska jest to , że na wypadek ,gdyby drogi te czy z mocy wyroku sądowego w sprawie między Gminą a Funduszem Krajowym , czy na innej zasadzie zostały na własność Funduszu Krajowego zaintabulowane - Kapituła będzie zmuszoną wytoczyć skargę przeciw Funduszowi Krajowemu o służebność używania dróg w Dzielnicy II i o zaintabulowanie tych praw .

Kapituła nie chcąc

dojść do tego przymusu wytoczenia skargi przeciw Funduszowi Krajowemu zwraca więc zawczasu uwagę Wysokiego Wydziału Krajowego, na konieczność zapewnienia drogom na Wawel charakteru dróg publicznych nie zależnych od zmian politycznych, od zmiany ustroju Wydziału Krajowego albo w ogóle od zmiany Zarządu krajem - a zapewnienie to publicznego charakteru dróg powyższych może nastąpić jeszcze w drodze porozumienia się z Gminą stoł. król. Miasta Krakowa.

Dlatego uprasza Kapituła o powzięcie decyzyi w powy-

żej wzkazanym kierunku i zawiadomienie kapituły o swem postanowieniu , aby w miarę treści tegoż mogła Kapituła zawczasu zająć stanowisko prawne , ewentualnie przez przystąpienie do sporu po stronie Gminy stoł . król . Miasta. Krakowa .

Kapituła Katedralna

w Krakowie

Ekscellencyo Panie Marszałku

Wysoki Wydziale Krajowy !

Dowiedziawszy się,z gazet,że Wydział krajowy nie zgodził się w pertraktacyach z reprezentantami Miasta Krakowa na uznanie dróg do Katedry i do domów Kapitulnych w dzielnicy II ,, Wawel " za drogi publiczne, ani na ustanowienie na tych parcelach służebności drogi do Katedry i do domów Kapitulnych, oświadcza Kapituła Katedralna / ubolewając, że na pismo swe poprzednie w tej sprawie wniesione do Wysokiego Wydziału krajowego nie otrzymała żadnej odpowiedzi /,- iż musi obstawać przy żądaniu hipotecznego zabezpieczenia praw Kapituły co do dostępu do Katedry i domów Kapitulnych i nie może się zgodzić na to, aby droga ta była prawnoprywatną parcelą funduszu krajowego oraz aby dostęp przez nią do Katedry i do domów Kapitulnych na Wawelu ,mógł być zależnym od zezwolenia Wydziału

krajowego lub kogo innego : i gdyby zatem Wysoki Wydział krajowy nie zmienił swego stanowiska, oświadcza Kapituła Katedralna Krakowska, że zmuszona będzie wnieść skargę przeciw „ funduszowi Krajowemu " o uznanie i zaintabulowanie służebności drogi do Katedry i do domów Kapitulnych w Dzielnicy II „ Wawel" na zasadzie najdłuższego zasiedzenia, a wynik tego sporu nie może być dla prawnika obznajomionego ze stosunkami dotychczasowego użytkowania tych dróg wątpliwym.-

krajowego lub kogo innego ; a gdyby nawet tymczasem Wydział Kra-

jowy nie zmienił swego stanowiska, [illegible] Kapituła Katedral-

na Krakowska, że zmuszona będzie [illegible] przeciw „

„Fundacji Krajowej " o zamknięcie i [illegible] własności

drogi do Katedry i do domów Kapitulnych [illegible] na „ Wawel"

ze względu najsłuszniejszego zasiedzenia, a wynik tego sporu nie może

być dla prawnika obznajomionego ze stosunkami dotychczasowego

użytkowania tych dróg wątpliwym.-

<u>W sporze o drogi na Wawel</u> ogłosił Trybunał po wysłuchaniu stron, że do przeprowadzenia dowodu z przedłożonych dokumentów, z naoczni sądowej mającej się przeprowadzić przez delegowanego członka trybunału z autoryzowanym geometrą celem oznaczenia na mapie faktycznych dróg i oznaczenia granicy ich z sąsiednimi parcelami, dalej ~~dowody ze świadków~~ z aktów hipotecznych i aktów założenia wyciągu L. 1783 tj. dobra gminnego, dalej ze świadków na fakta posiadania drogi przez miasto tj. wykonywania dostępu i dojazdu od lat przeszło 40 przez drogi sporne bez przeszkody ze strony władz najwyższych, na wybrukowanie chodnika na drodze od ul. Kanoniczej i na założenie kabla elektrycznego pod tą drogą na żądanie Kapituły; ~~dla~~ świadków powołano b. prezydenta p. J. Friedleina, radców Z. Beringera, W. Turskiego, S. Domańskiego, K. Dębickiego ~~radców~~ urzędników i funkcjonaryuszów miejskich pp. Świerzyńskiego, Brelińskiego, Dubeltowicza, Smadowskiego, Kudałkowskiego. Na fakt mieszkania i dojazdu do domów kapitulnych świadków ~~Józefa~~ Zawrka, W. Michalskiego, zakrystyana Powąpskiego, stróża

F. Ks. [illegible] podstrzelkowego Kr. Kan. J. Bukowskiego

Oszpecenia — za fakt swobodnego kroczenia drożek właściciela zakładu prowadzonego p. Żeglickiemu, sługi, oraz dwóch świadków odwodowych ~~fuzyto~~ powołanych przez wydział krajowy za fakt, że wóz albo utrzymywało drogi.

Wprowadzenie tych dowodów nastąpi dopiero po feryach sądowych i potrwa oczywiście czas dłuższy

W sporze o drogi na Wawel ogłosił Trybunał po przesłuchaniu stron, ė że dopuszcza dowody z przedłożonych dokumentów, z naoczni sądowej mającej się przedsięwziąć przez delegowanego członko trybunału z autoryzowanym geometrą celem uznaczenia na mapie faktycznach dróg i oznaczenia granicy ich z sąsiedniemi parcelami, dalej z aktów hipotecznych i aktów założenia wykazu L.1783 tj. dobra gminnego, dalej ze świadków na fakta posiadania drogi przez miasto tj. wykonywanie dostępu i dojazdu od lat przeszło 40 przez drogi sporne bez przeszkody ze strony władz wojskowych, na wybrukowanie chodnika na drodze od ulicy Kanonicznej i na założenia kabla elektrycznego pod tą drogą na żądanie Kapituły. Na świadków powołano b. prezydenta p.J. Friedleina, radców W. Beringera, W. Turskiego, S. Domańskiego, K. Dębickiego urzędników i funkcyonaryuszów miejskich, pp. Swierzyńskiego, Bielińskiego, Dubeltowicza, Smiałowskiego, Kułakowskiego. Na fakt mieszkania i dojazdu do domów kapitulnych ks. Jarynkiewicza poddziekaniego ks.kan.T. Bukowskoego, świątników Zaczka, W. Michalskiego, zakrystyana Powojowskiego stróża Czyszczenia - na fakt swobodnego krążenia dorożek właściciela zakładu powozowego p. Zeglikowskiego, oraz dwóch świadków odwodowych powołanych przez Wydział Krajowy na fakt, że wojsko utrzymywało drogi.

Przeprowadzenie tych dowodów nastąpi dopiero po feryach sądowych i potrwa oczywiście czas dłuższy.-

Zabezpieczenie dostępu dla publiczności na Wawel .

Informacye ~~z Magtu~~
o Konferencyi w Wydziale Kraj
do gazet

Dnia 17 b.m. odbyła się we Lwowie konferencya między Reprezentacyą krajową a Delegatami Miasta Krakowa w sprawie zabezpieczenia wieczystego dostępu publiczności na Wawel. Mianowicie przy zakładaniu nowej hipoteki [illegible]tekowały dwie [illegible] strony miasta do Katedry i do 4 domów [illegible] oraz droga od strony Bernardynów do dawnego szpitala wojskowego przerobionego na Muzeum Narodowem, jako drogi Gminy Miasta Krakowa, jak to miało miejsce w starej hipotece , - natomiast Sąd Najwyższy w Wiedniu drogi te zahipotekować kazał na rzecz Funduszu krajowego Królestwa Galicyi, polecając Gminie miasta Krakowa, aby w 30 dniach wniosła skargę o te drogi, jeżeli sobie do nich prawa rości. Ponieważ Gminie Miasta nie chodzi o własność tych dróg ze względów materyalnych - gdyż drogi te są właściwie ciężarem ze względu na koszta utrzymania lecz idzie o zapewnienie dostępu na Wawel ze względów narodowych na wypadek nieprzewidzianych wypadków i zmian politycznych a powszechniej sze jest zdanie prawnik ów, że na wypadek zmian politycznych więcej jest szanowaną własność prywatna i gminna niż własno ć kraju lub państwa i że na wypadek ten, nie dający się nigdy wykluczyć z przypuszczenia, pewniejszy byłby dostęp gdyby drogi te były intabulowane na Gminę, prze-

Zabezpieczenie dostępu dla publiczności na Wawel .

Dnia 17 b.m.odbyła się we Lwowie konferencya między Reprezentacyą krajową a Delegatami Miasta Krakowa w sprawie zabezpieczenia wieczystego dostępu publiczności na Wawel. Mianowicie przy zazakładaniu nowej hipoteki zahipotekowały dwie pierwsze instancye drogę od strony miasta do Katedry i do 4 domów kapitulnych oraz drogę od strony Bernardynów do dawnego szpitala wojskowego przerobionego na Muzeum Narodowem,jako drogi Gminy Miasta Krakowa,jak to miało miejsce w starej hipotece , - natomiast Sąd Najwyższy w Wiedniu drogi te zahipo tekować kazał na rzecz Funduszu krajowego Królestwa Galicyi,polecając Gminie miasta Krakowa,aby w 30 dniach wyniosła skargę o te drogi,jeżeli sobie do nich prawa rości. Ponieważ Gminie Miasta nie chodzi o własność tych dróg ze względów materyalnych - gdyż drogi te są właściwie ciężarem ze względu na koszta utrzymania lecz idzie o zapewnienie dostępu na Wawel ze względów narodowych na wypadek nieprzewidzianych wypadków i zmian politycznych a powszechniejsze jest zdanie prawnik ów,że na wypadek zmian politycznych więcej jest szanowaną własność prywatna i gminna niż własność kraju lub państwa i że na wypadek ten,nie dający się nigdy wykluczyć z przypuszczenia,pewniejszy byłby dostęp gdyby drogi te były intabulowane na Gminę,prze-

to dla salwowania terminu sądowego wniosła Gmina w prawdzie skargę o własność tych dróg,ale równo cześnie,w myśl uchwały Rady Miasta,polecającej polubowne załatwienie tej sprawy z Wydziałem kra jowym,prosiła Wydział krajowy o zwołanie konferencyi w celu porozumienia się.

Reprezentanci Gminy Wiceprezydent Szarski, syndyk Dr.Bąkowski i sekretarz Mag.Dr.Wydro podnieśli, że dostęp na Wawel ze względu na katedrę i na pamiątkowe znaczenie pałacu niegdyś królewskiego oraz na historyczne wspomnienia związane z tem miejscem od prawie tysiąca lat,powinien być zabezpieczony dla ogółu a nie zależnym od ,,funduszu krajowego " tj.od zmiennych kierunków, które mogłyby wpływać na zarząd takiego funduszu z biegiem lat i zmien politycznych. Nadto znajduje się na Wawelu katedra i domy kapitulne,które mają prawo odwieczne do posiadania gróg do swych posiadłości. Obawy Wydziału kraj. że wobec przeznaczenia pałacu na rezydencyą cesarską zachodzić może trudność zakazania jakichś pochodów na Wawel.jest nieuzasadnioną,albowiem do wszystkich rezydencyj dojeżdża się drogami gminnemi,n.p.w Wiedniu przez Ringstrasse Burgring,Kohlmarkt -podobnież w Peszcie i Pradze. W Budzie i Pradze przecinają nawet obszar rezydencyi drogi miejskie,a dowolne używanie dróg tych,względnie czasowe ograniczenie ruchu publicznego na tych drogac h następuje w razie potrzeby w drodze administracyjnej. Tak więc i na dogach na Wawel w razie obecności Członka Do

mu Panującego w pałacu, może być w drodze administracyjnej zarządzone ograniczenie dostępu do pewnych godzin, lub dostęp może być zawarunkowany n.o.p. okazaniem legitymacyi, biletem wstępu i t. d. - słowem publiczny charakter dróg na Wawel nie może w nicze ograniczać rezydencyi.

Skoro jednak Wydział krajowy nie godzi się na zahipotekowanie tych dróg jako gminnych, przeto Gmina propohuje 3 alternatywy :

I. że droga do katedry będzie intabulowaną na rzecz Gminy a droga od Bernardynów na kraj -

2. albo, że obie drogi pozostaną p u b l i c z n e m i d r o g a m i k r a j o w e m i .

3. albo drogi te zaintabulowane będą na kraj a na nich zahipotekowaną uostanie służebność dostępu na rzecz Gminy / tj. dla wszystkich /,.

Szef departamentu Wydz.kraj.P.Onyszkiewicz zaproponował ze swej strony, aby drogi te pozostały zahipotekowane na fundusz krajowy a Wydział krajowy wystawiłby dokument zapewniający wolny dostęp przez te drogi z zastrzeżeniem, że Wydziałowi krajowemu w nadzwyczajnych przypadkach zamknąć ten dostęp wedle swego uznania i z zastrzeżeniem. że dokument ten nie będzie wniesiony do hipoteki.

Syndyk Wydziału krajowego Dr.Bielinski zażądał jeszcze aby Urząd ochmistrzowski cesarski zgodził się na to. Reprezentanci Gminy po dłuższej dyskusyi, mając w uchwale Rady miasta nakazaną dyrektywę do ugodowego zakończenia sporu, przyjęli propozycyę P.Onyszkiewicza z zastrze-

żeniem,że zostanie ona przez Wydział krajowy zatwierdzoną i przez Radę Miasta Krakowa. Zarazem zgodzili się - pod warunkiem zezwolenia Rady Miasta - na odstąpienie 504 metrów gruntu pod Wawelem od strony Bernardynów na rozszerzenie drogi do Muzeum Norodowego na Wawelu. Oczywistą jest rzeczą,że stylizacya takiego dokumentu,jeżeli ma on mieć jakieś znaczenie na wypadek zmian politycznych,skutkiem których ustałaby ingerencya Wydz.kraj.na drogi wawelskie,/n.p.w Czechach obecnie Wydz.kraj.został usunięty/ - wymagać będzie jeszcze głębokiego zastanowienia i porozumienia się między Reprezentacyą kraju a Miasta Inną jest rzeczą,czy opinia narodu będzie zadowoloną ze stanowiska Wydziału krajowego w tej sprawie,z intabulacyi nieokreślonego funduszu krajowego za właściciela dróg,czy kapituła katedral nazgodzi się na to,aby dostęp do katedry i jej domów mógł być zakazany.

Ileż to funduszów publicznych zaginęło przez rozbiory i następne zmiany polityczne ! Ordynacya rydzyńska zginęła przez przeznaczenie jej na komisyą edukacyjną,która zginęła tak,jak może zginąć Wydział krajowy lub fundusz krajowy......

Zabezpieczenie dostępu dla publiczności na Wawel .

Dnia 17 b.m.odbyła się we Lwowie konferencya między Reprezentacyą krajową a Delegatami Miasta Krakowa w sprawie zabezpieczenia wieczystego dostępu publiczności na Wawel. Mianowicie przy zakładaniu nowej hipoteki zahipotekowały dwie pierwsze instancye drogę od strony miasta do Katedry i do 4 domów kapitulnych oraz drogę od strony Bernardynów do dawnego szpitala wojskowego przerobionego na Muzeum Narodowem,jako drogi Gminy Miasta Krakowa,jak to miało miejsce w starej hipotece , - natomiast Sąd Najwyższy w Wiedniu drogi te zahipo tekować kazał na rzecz Funduszu krajowego Królestwa Galicyi,polecając Gminie miasta Krakowa,aby w 30 dniach wniosła skargę o te drogi,jeżeli sobie do nich prawa rości. Ponieważ Gminie Miasta nie chodzi o własność tych dróg ze względów materyalnych - gdyż drogi te są właściwie ciężarem ze względu na koszta utrzymania lecz idzie o zapewnienie dostępu na Wawel ze względów narodowych na wypadek nieprzewidzianych wypadków i zmian politycznych a powszechniejsze jest zdanie prawnik ów,że na wypadekx zmian politycznych więcej jest szanowaną własność prywatna i gminna niż własność kraju lub państwa i że na wypadek ten,nie dający się nigdy wykluczyć z przypuszczenia,pewniejszy byłby dostęp gdyby drogi te były intabulowane na Gminę,prze-

to dla salwowania terminu sądowego wniosła Gmina w prawdzie skargę o własność tych dróg,ale równo cześnie,w myśl uchwały Rady Miasta,polecającej polubowne załatwienie tej sprawy z Wydziałem kra jowym,prosiła Wydział krajowy o zwołanie konferencyi w celu porozumienia się.

Reprezentanci Gminy Wiceprezydent Szarski, syndyk Dr.Bąkowski i sekretarz Mag.Dr.Wydro podnieśli, że dostęp na Wawel ze względu na katedrę i na pamiątkowe znaczenie pałacu niegdyś królewskiego oraz na historyczne wspomnienia związane z tem miejscem od prawie tysiąca lat,powinien być zabezpieczony dla ogółu a nie zależnym od ,,funduszu krajowego " tj.od zmiennych kierunków, które mogłyby wpływać na zarząd takiego funduszu z biegiem lat i zmien politycznych. Nadto znajduje się na Wawelu katedra i domy kapitulne,które mają prawo odwieczne do posiadania gróg do swych posiadłości. Obawy Wydziału kraj. że wobec przeznaczenia pałacu na rezydencyą cesarską zachodzić może trudność zakazania jakichś pochodów na Wawel.jest nieuzasadnioną,albowiem do wszystkich rezydencyj dojeżdża się drogami gminnemi,n.p.w Wiedniu przez Ringstrasse Burgring,Kohlmarkt -podobnież w Peszcie i Pradze. W Budzie i Pradze przecinają nawet obszar rezydencyi drogi miejskie,a dowolne używanie dróg tych,względnie czasowe ograniczenie ruchu publicznego na tych drogac h następuje w razie potrzeby w drodze administracyjnej. Tak więc i na dogach na Wawel w razie obecności Członka Do

mu Panującego w pałacu,może być w drodze administracyjnej zarządzone ograniczenie dostępu do pewnych godzin,lub dostęp może być zawarunkowany n.p.p.okazaniem legitymacyi,biletem wstępu i t. d. - słowem publiczny charakter dróg na Wawel nie może w niczem ograniczać m/ rezydencyi.
Skoro jednak Wydział krajowy nie godzi się na zahipotekowanie tych dróg jako gminnych,przeto Gmina propohuje 3 alternatywy :

I. że droga do katedry będzie intabulowaną na rzecz Gminy a droga od Bernardynów na kraj -
2. albo,że obie drogi pozostaną p u b l i c z n e m i d r o g a m i k r a j o w e m i.
3. albo drogi te zaintabulowane będą na kraj a na nich zahipotekowaną uostanie służebność dostępu na rzecz Gminy / tj.dla wszystkich /..

Szef departamentu Wydz.kraj.P.Onyszkiewicz zaproponował ze swej strony,aby drogi te pozostały zahipotekowane na fundusz krajowy a Wydział krajowy wystawiłby dokument zapewniający wolny dostęp przez te drogi z zastrzeżeniem,że Wydziałowi krajowemu w nadzwyczajnych przypadkach zamknąć ten dostęp wedle swego uznania i z zastrzeżeniem.że dokument ten nie będzie wniesiony do hipoteki.

Syndyk Wydziału krajowego Dr.Bielinski zażądał jeszcze aby Urząd ochmistrzowski cesarski zgodził się na to. Reprezentanci Gminy po dłuższej dyskusyi,mając w uchwale Rady miasta nakazaną dyrektywę do ugodowego zakończenia sporu, przyjęli propozycyę P.Onyszkiewicza z zastrze-

żeniem,że zostanie ona przez Wydział krajowy zatwierdzoną i przez Radę Miasta Krakowa. Zarazem zgodzili się - pod warunkiem zezwolenia Rady Miasta - na odstąpienie 504 metrów gruntu pod Wawelem od strony Bernardynów na rozszerzenie drogi do Muzeum Narodowego na Wawelu. Oczywistą jest rzeczą,że stylizacya takiego dokumentu,jeżeli ma on mieć jakieś znaczenie na wypadek zmian politycznych,skutkiem których ustałaby ingerencya Wydz.kraj.na drogi wawelskie,/n.p.w Czechach obecnie Wydz.kraj.został usunięty/ - wymagać będzie jeszcze głębokiego zastanowienia i porozumienia się między Reprezentacyą kraju a Miasta Inną jest rzeczą,czy opinia narodu będzie zadowoloną ze stanowiska Wydziału krajowego w tej sprawie,z intabulacyi nieokreślonego funduszu krajowego za właściciela dróg,czy kapituła katedral nazgodzi się na to,aby dostęp do katedry i jej domów mógł być zakazany.

Ileż to funduszów publicznych zaginęło przez rozbiory i następne zmiany polityczne ! Ordynacya rydzyńska zginęła przez przeznaczenie jej na komisyą edukacyjną,która zginęła tak,jak może zginąć Wydział krajowy lub fundusz krajowy......

I.

Zabezpieczenie dostępu dla publiczności na Wawel

Dnia 17 b.m. odbyła się we Lwowie konferencya między Reprezentacyą krajową a Delegatami Miasta Krakowa w sprawie zabezpieczenia wieczystego dostępu publiczności na Wawel. Mianowicie przy zakładaniu nowej hip teki zahipotekowały dwie pierwsze instancye drogę od strony miasta do katedry i do 4 domów kapitulnych oraz drogę od strony Bernardynów do dawnego szp itala wojskowego, przerobionego na Muzeum Narodowe, jako drogi Gminy Miasta Krakowa ,jak to miało miejsce w starej hipotece - natomiast Sąd Najwyższy w Wiedniu kazał drogi te zahipotekować na rzecz funduszu krajowego Królestwa Galicyi, polecając Gminie Miasta Krakowa, aby w 30 dniach wyniosła skargę o te drogi, jeżeli sobie do nich prawa rości. Ponieważ. Gminie miasta nie chodzi o własność tych dróg ze względów materyalnych - gdyż drogi te są właściwie ciężar m ze względu na koszta utrzymania - lecz idzie o zapewnienie dostępu na Wawel ze względów narodowych na wypadek nieprzewidzianych wypadków i zmian politycznych, a powszechniejsze jest zdaniem prawników, że na wypadek zmian politycznych więcej jest szanowaną własność prywatna i własność gminna niż własność kraju lub państwa i że na wypadek tennie dający

się wykluczyć z przypuszczenia,pewniejszy byłby dostęp,gdyby te drogi były intabulowane na gmin przeto dla salwowania terminu sądowego wniosła gmina ~~zakrgę~~ skargę o własność tych dróg,ale równocześnie,w myśl uchwały Rady Miasta,polecającej polubowne załatwienie tej sprawy z Wydzi kraj.,prosiła Wydział krajowy o zwołanie konferencyi w celu porozumienia się.
Reprezentanci Gminy Wiceprezydent Szarski,syndyk Dr,Bąkowski i sekretarz Mag.Dr.Wydro podnieśli,że dostęp na Wawel ze względu na katedrę i na pamiątkowe znaczenie pałacu niegdyś królewskiego,oraz na historyczne wspomnienia związane z tem miejscem od prawie tysiąca lat,powinien być zabezpieczony dla ogółu a nie zależnym od funduszu krajowego " tj.od zmiennych kierunków,które mogłyby z biegiem lat wpływać na zarzą takiego funduszu i zmian politycznych. Nadto znajduje się na Wawelu katedra i domy kapitulne, które mają prawo odwieczne do posiadania dróg do swyc h posiadłości. Obawy Wydziału krajowego,że wobec przeznaczenia pałacu na rezydencyą cesarską zachodzić może trudność zakazania jakichś pochodów na Wawel,jest nieuzasadnioną,albowiem do wszystkich rezydencyj dojeżdża się drogami gminnemi,n.p.w Wiedniu przez Ringstrasse,Burgring,Kohlmartkt, - podobnież w Peszcie i w Pradze. W Budzie i Pradze przecinają nawet obszar rezydencyi drogi miejskie, a dowolne używanie dróg tych,względnie czasowe ograniczenie ruchu pu-

blicznego na tych drogach następuje w razie potrzeby w drodze administracyjnej. Tak więc i na drogach na Wawel w razie obecności Członka Domu Panującego w pałacu, może być w drodze administracyjnej zarządzone ograniczenie dostępu do pewnyc godzin, lub dostęp może być warunkowany n.p. okazaniem legitymacyi, biletem wstępu i t.d. - słowem publiczny charakter dróg na Wawel nie może w niczem ograniczać rezydencyi.

Skoro jednak Wydział krajowy nie godzi się na zahipotekowanie tych dróg jako gminnych, przeto Gmina proponuje 3 alternatywy:

I. że droga do katedry będzie intabulowaną na rzecz Gminy a droga od Bernardynów na kraj -

2. alboż, że obie drogi pozostaną p u b l i c z n e m i d r o g a m i k r a j o w e m i -

3. albo drogi te zaimtabulowane będą na kraj a na nich zahipotekowaną zostanie służebność dostępu na rzecz gminy /tj.dla wszystkich/.

Szef departamentu Wydz.kraj.P.Onyszkiewicz zaproponował ze swej strony, aby drogi te pozostały zahipotekowane na fundusz krajowy a Wydział kraj wystawiłby dokument zapewniający wolny dostęp przez te drogi z zastrzeżeniem, że Wydziałowi krajowemu w nadzwyczajnych przypadkach zamknąć ten dostęp wedle swefo uznania i zz zastrzeżeniem, że dokument ten nie będzie wniesiony do hipoteki.

Syndyk Wydziału krajowego Dr.Bieliński zażądał jeszcze aby Urząd ochmistrzowski cesarski zgo-

dził się na to. Reprezentanci Gminy po dłuższej dyskusyi,mając w uchwale Rady Miasta nakazaną dyrektywę do ugodowego zakończenia sporu,przyjęli propozycyę p.Onyszkiewicza z zastrzeżeniem,że zostanie ona przez Wydział krajowy zatwierdzoną i przez Radę Miasta Krakowa . Zarazem zgodzili się - pod warunkiem zezwolenia Rady Miastan - na odstąpienie 504 metrów gruntu pod Wawelem od strony Bernardynów na rozszerzenie drogi do Muzeum Narodowego na Wawelu. Oczywistą jest rzeczą,że stylizacya takiego dokmentujeżeli ma on mieć jakieś znaczenie na wypadek zmian politycznych,skutkiem których ustałaby ingerencya Wydz.kraj.na drogi wawelskie, / n.p. w Czechach obecnie Wydz,kraj.został usunięty / wymagać będzie jeszcze głębokiego zastanowienia i porozumienia się między Reprezentancyą kraju a Miasta. Inną jest rzeczą, czy opinia narodu będzie zadowoloną ze stanowiska Wydziału krajowego w tej sprawie,z intabilacyi nieokreślonego funduszu krajowego za właściciela dróg czy kapituła katedralna zgodzi się na to,aby dostęp do katedry i jej domów mógł być zakazany.

Ileż to funduszów publicznych zaginęło przez rozbiory i następne zmiany polityczne ! Ordynacya rydzyńska zginęła przez przeznaczenie jej na komisyą edukacyjną,która zginęła tak,jak może zginąć Wydział krajowy lub fundusz krajowy .....

357

Rok XXXIII.

nceratę przyjmują:
Nowej Reformy" i wszystkie urzędy pocztowe; miejsco-
rmy". — Główna trafika w Rynku. — Agencya J. Hopcasa
a 9; Biuro dzienników M. Hupczyca, ul. Jagiellońska 7;
Trafika w Sukiennicach.
i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: We Lwowie Biura
arola Ludwika 21, S. Sokołowski, ul. Jagiellońska 3. —
W Tarnowie M. Rockach. — W Wiedniu Herman
h numerów), I. Wollzeile 6. — M. Dukes Nachfolger,
Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei
w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). —
yżu Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeur
61 Rue Rougemont.
e Administracya „Nowej Reformy" za opłatą od miejsca
za pierwszy raz 24 h., za każdy następny raz 18 h. —
a. — Głosy publiczne po 2 kor. od wiersza. Układ
any, pierwszy raz 40 h. — Załączniki do „Nowej Re-
oszenia i t. p.) przyjmuje się za cenę 2 kor. od 100 egz.
or. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

protokół, zawarty przez generała Gougha z ministrem wojny Seelym.

Dzienniki konserwatywne twierdzą, że w ubiegłą sobotę rząd chciał przy pomocy okrętów wojennych wysłanych do Ulsteru, wywieść nagle Carsona i innych przywódców powstania ulsterskiego do Afryki południowej, plan ten jednak zdradziło kilku wtajemniczonych oficerów.

N. Reforma 27/3 1914

Zabezpieczenie dostępu dla publiczności na Wawel.

Dnia 17 b. m. odbyła się we Lwowie konferencya między reprezentacyą krajową a delegatami miasta Krakowa w sprawie zabezpieczenia wieczystego dostępu publiczności na Wawel. Mianowicie przy zakładaniu nowej hipoteki zahipotekowały dwie pierwsze instancye drogę od strony miasta do katedry i do 4 domów kapitulnych, oraz drogę od strony Bernardynów do dawnego szpitala wojskowego, przerobionego na Muzeum Narodowe, jako drogi gminy miasta Krakowa, jak to miało miejsce w starej hipotece. Natomiast Sąd Najwyższy w Wiedniu kazał drogi te zahipotekować na rzecz funduszu krajowego królestwa Galicyi, polecając gminie miasta Krakowa, aby w 30 dniach wyniosła skargę o te drogi, jeżeli sobie do nich prawa rości. Ponieważ gminie miasta nie chodzi o własność tych dróg ze względów materyalnych, gdyż drogi te są właściwie ciężarem ze względu na koszta ich utrzymania, lecz idzie o zapewnienie dostępu na Wawel ze względów narodowych, na wypadek nieprzewidzianych wypadków i zmian politycznych, a powszechniejsze jest, zdaniem prawników, że na wypadek zmian politycznych więcej jest szanowaną własność prywatna i własność gmin na, niż własność kraju lub państwa, i że na ten wypadek, nie dający się wykluczyć z zakresu przypuszczeń, pewniejszy byłby dostęp, gdyby te drogi były intabulowane na gminę, przeto dla salwowania terminu sądowego wniosła gmina skargę o własność tych dróg, ale równocześnie, w myśl uchwały Rady miasta, polecającej polubowne załatwienie tej sprawy z Wydziałem krajowym, prosiła Wydział krajowy o zwołanie konferencyi w celu porozumienia się.

Reprezentanci gminy, wiceprezydent Szarski, syndyk dr Bąkowski i sekretarz mag. dr Wydro, podnieśli, że dostęp na Wawel ze względu na katedrę i pamiątkowe znaczenie pałacu niegdyś królewskiego, oraz na historyczne wspomnienia, związane z tem miejscem, od prawie tysiąca lat, powinien być zabezpieczony dla ogółu, a nie zależnym od funduszu krajowego, t. j. od zmiennych kierunków, które mogłyby z biegiem lat wpłynąć na zarząd takiego funduszu i zmian politycznych. Nadto znajdują się na Wawelu: katedra i domy kapitulne, które mają odwieczne prawo do posiadania dróg do swych posiadłości. Obawy Wydziału krajowego, że wobec przeznaczenia pałacu na rezydencyę cesarską zachodzić może trudność zakazania jakichś pochodów na Wawel, jest nieuzasadnioną, albowiem do wszystkich rezydencyj dojeżdża się drogami gminnemi, n. p. w Wiedniu przez Ringstrasse, Burgring, Kohlmarkt, — podobnie w Peszcie i w Pradze. W Budzie i Pradze przecinają nawet obszar rezydencyi drogi miejskie, a dowolne używanie dróg tych, względnie czasowe ograniczenie ruchu publicznego na tych drogach, następuje w razie potrzeby w drodze administracyjnej. Tak więc i na drogach na Wawel, w razie obecności członka domu panującego w pałacu, może być w drodze administracyjnej zarządzone ograniczenie

verte

Kłopotliwy uśmiech przebiegł mu po wargach.

dostępu do pewnych godzin, lub dostęp może być warunkowy, n. p. okazaniem legitymacyi, biletu wstępu i t. d., słowem publiczny charakter dróg na Wawel nie może w niczem ograniczać rezydencyi.

Skoro jednak Wydział krajowy nie godzi się na zahipotekowanie tych dróg jako gminnych, przeto gmina proponuje 3 ewentualności:

1) droga do katedry będzie intabulowaną na rzecz gminy, a droga od Bernardynów na kraj; albo

2) obie drogi pozostaną publicznemi drogami krajowemi, albo też

3) drogi te zaintabulowane będą na kraj, a na nich zahipotekowaną zostanie służebność dostępu na rzecz gminy (tj. dla wszystkich).

Szef departamentu Wydz. kraj. p. Onyszkiewicz, zaproponował ze swej strony, aby drogi te pozostały zahipotekowane na fundusz krajowy, a Wydział kraj. wystawiłby dokument, zapewniający wolny dostęp przez te drogi z zastrzeżeniem, że wydziałowi krajowemu, w nadzwyczajnych wypadkach, wolno zamknąć ten dostęp wedle swego uznania i z zastrzeżeniem, że dokument ten nie będzie wniesiony do hipoteki.

Syndyk Wydziału krajowego Dr Bieliński zażądał jeszcze, aby urząd ochmistrzowski cesarski zgodził się na to. Reprezentanci gminy po dłuższej dyskusyi, mając w uchwale Rady miasta nakazaną dyrektywą do ugodowego zakończenia sporu, przyjęli propozycyę p. Onyszkiewicza z zastrzeżeniem, że zostanie ona przez Wydział krajowy zatwierdzoną i przez Radę miasta Krakowa. Zarazem zgodzili się — pod warunkiem zezwolenia Rady miasta — na odstąpienie 504 metrów gruntu pod Wawelem od strony Bernardynów na rozszerzenie drogi do Muzeum Narodowego na Wawelu. Oczywistą jest rzeczą, że stylizacya takiego dokumentu, jeżeli ma on mieć jakieś znaczenie na wypadek zmian politycznych, skutkiem których ustałaby ingerencya Wydz. kraj. na drogi wawelskie (np. w Czechach obecnie Wydz. kraj. został usunięty) wymagać jeszcze będzie głębokiego zastanowienia i porozumienia się między reprezentacyą kraju a miasta. Inną rzeczą, **czy opinia narodu będzie zadowolną ze stanowiska Wydziału krajowego w tej sprawie,** z intabilacyi nieokreślonego funduszu krajowego jako właściciela dróg, czy nadto kapituła katedralna zgodzi się na to, aby dostęp do katedry i jej domów mógł być zakazany.

Ileż to funduszów publicznych zginęło przez rozbiory i następne zmiany polityczne! Ordynacya rydzyńska zginęła przez przeznaczenie jej na Komisyę Edukacyjną, która zginęła tak, jak może zginąć Wydział krajowy lub Fundusz krajowy...

Kronika.

Kraków, 27 marca.

Ochrona dzieci. W sobotę dnia 28 b. m. o godz. 5 po południu w sądzie powiatowym cywilnym przy ul. św. Jana, odbędzie się posiedzenie Rady zawiadowczej Związku okręgowego stowarzyszeń, zakładów i instytucyj, poświęconych ochronie dzieci. Na porządku dziennym między innemi sprawozdanie komitetu opieki pozaszkolnej, oraz sprawa organizacyj powiatowych stowarzyszeń opieki nad sierotami i opuszczonemi dziećmi.

Przed kilku miesiącami powstała w łonie Rady opiekuńczej odrębna sekcya, mająca za zadanie zajmować się w szczególności dziećmi ułomnemi, upośledzonemi na umyśle, tudzież dziećmi, katowanemi przez rodziców i opiekunów. — Ponieważ wypadki tego ostatniego rodzaju z natury rzeczy tylko z trudnością mogą dojść do wiadomości członków sekcyi, przeto Rada podaje do publicznej wiadomości, aby każdy, ktoby o tego rodzaju wypadkach miał wiadomość, zechciał donieść o nich pisemnie, lub ustnie w godzinach południowych do biura Rady opiekuńczej Nr 34 w Sądzie obwodowym przy ul. św. Jana, celem możliwego zapobieżenia złemu.

O polską korespondencyę. Zeszłoroczna uchwała krakowskiej Izby handlowej, aby korespondencyę ze wszystkiemi władzami centralnemi prowadzić wyłącznie w języku polskim, wywołała półurzędową enuncyacyę w niektórych organach prasy wiedeńskiej, wedle której niema wyraźnego przepisu o tej sprawie, tak iż autonomia językowa polskich Izb handlowych zyskała formalne zatwierdzenie. Ponieważ uchwałę tę stosuje Izba handlowa także do wszystkich organizacyi gospodarczych i firm prywatnych swego okręgu, poczęły z Białej i okręgu bialskiego napływać zażalenia niektórych fabryk niemieckich i związków przemysłowych, żądające, aby zapytania, cyrkularze, druki i zawiadomienia, wychodzące z Izby, pisane były w języku niemieckim. Jak się dowiadujemy, żądania te spotkały się z kategoryczną odmową krakowskiej Izby handlowej i przemysłowej, za którą pójdą bez wątpienia inne Izby galicyjskie.

protokół, zawarty przez generała Goughe z ministrem wojny Seelym.

Dzienniki konserwatywne twierdzą, że w ubiegłą sobotę rząd chciał przy pomocy okrętów wojennych wysłanych do Irlandyi, uwięzić nagle Carsona i innych przywódców [illegible] ulsterskiego do Afryki południowej, czego jednak zdradziło kilku wtajemniczonych oficerów.

Zabezpieczenie dostępu dla publiczności na Wawel.

Dnia 17 b. m. odbyła się we Lwowie konferencya między reprezentacyą krajową a delegatami miasta Krakowa w sprawie zabezpieczenia wieczystego dostępu publiczności na Wawel. Mianowicie przy zakładaniu nowej hipoteki zahipotekowały dwie pierwsze instancye drogę od strony miasta do katedry i do i domów kapitulnych, oraz drogę od strony Bernardynów do dawnego szpitala wojskowego, przerobionego na Muzeum Narodowe, jako drogi gminy miasta Krakowa, jak to miało miejsce w starej hipotece. Natomiast Sąd Najwyższy w Wiedniu kazał drogi te zahipotekować na rzecz funduszu krajowego królewsko-[illegible], polecając gminie miasta Krakowa, aby w 30 dniach wytoczyła skargę o te drogi, jeśli sobie do nich prawa rości. Ponieważ gminie miasta nie chodzi o własność tych dróg ze względów materyalnych, gdyż drogi te są właściwie ciężarem ze względu na koszta ich utrzymania, lecz idzie o zapewnienie dostępu na Wawel ze względów narodowych na wypadek nieprzewidzianych wypadków i zmian politycznych, a powszechniejsze jest, zdaniem [illegible], że na wypadek zmian politycznych więcej jest szanowaną własność prywatna i własność gminna, niż własność kraju lub państwa, i że na ten wypadek, nie dający się wykluczyć z zakresu przypuszczeń, pewniejszy byłby dostęp, gdyby te drogi były intabulowane na gminę, przeto dla zachowania terminu sądowego wniosła gmina skargę o własność tych dróg, ale równocześnie, w myśl uchwały Rady miasta, polecającej polubowne załatwienie tej sprawy z Wydziałem krajowym, prosiła Wydział krajowy o zwołanie konferencyi w celu porozumienia się.

Reprezentanci gminy, wiceprezydent [illegible], syndyk dr Bąkowski i [illegible] Tyrdro, podnieśli, że dostęp na Wawel [illegible] na katedrę i pamiątkowe [illegible] grobów królewskich, oraz [illegible], związane z tem [illegible] tysiąca lat, powinien być zabezpieczony dla ogółu, a nie zależnym od funduszu krajowego, t. j. od zmiennych kierunków, które mogłyby z biegiem lat wpłynąć na zarząd takiego funduszu i zmian politycznych. Także znajdują się na Wawelu: katedra i domy kapitulne, które mają odwieczne prawo do posiadania dróg do swych posiadłości. Obawy Wydziału krajowego, że wobec przeznaczenia pałacu na rezydencyę cesarską zachodzić może trudność odbywania jakichś pochodów na Wawel, jest nieuzasadnionem, albowiem do wszystkich rezydencyj dojeżdża się drogami gminnemi, n. p. w Wiedniu przez Ringstrasse, Burgring, Kohlmarkt, — podobnie w Peszcie i w Pradze. W Budzie i Pradze przecinają nawet obszar rezydencyi drogi miejskie, a dowolne używanie dróg tych, względnie czasowe ograniczenie ruchu publicznego na tych drogach, następuje w razie potrzeby w drodze administracyjnej. Tak więc i na drogach na Wawel, w razie obecności członka domu panującego w pałacu, może być w drodze administracyjnej zarządzone ograniczenie

---

Kłopotliwy [illegible] przebieg [illegible] po war-[illegible]

N. Reforma 24/3 1914

verte

359

Adwokat
DR. KLEMENS BĄKOWSKI
Syndyk stoł. król. Miasta Krakowa
Kraków, ul. Św. Jana l. 12.

S p ó r

o zabezpieczenie dostępu na Wawel.

Dnia 2 lipca odbędzie się w Sądzie Krajowym Krakowskim nader interesująca rozprawa w procesie, w którym nie chodzi o wartość materyalną lecz ideową, spór nie między stronami wrogiemi, lecz między ideowymi konkurentami do opieki nad zabytkiem narodowym.

Mianowicie po zakupnie pałacu na Wawelu przez Kraj, Gmina zażądała, aby przy zakładaniu nowej hipoteki zostawiono ją przy dotychczasowej własności dróg na Wawel, mniemając, że w razie zmiany politycznej, własność gminy prędzej będzie przez ewentualny rząd zaborczy uszanowaną, niż własność Kraju. Podobnież Kapituła żądała, aby drogi pozostały gminnemi, lub aby na nich zahipotekowano służebność drogi do Katedry i do domów Kapitulnych.

Natomiast Wydział Krajowy jest zdania, że własność dróg w ręku Kraju jest pewniejszą i nie zgodził się na propozycye ugodowe Gminy, co najwyżej ofiarował deklaracyę, nie mającą być nigdy wniesioną do hipoteki, że drogi te zostawia dostępnemi dla publiczności ale z zastrzeżeniem dla Wydziału Krajowego i dla władz cesarskich, mogących zawiadywać pałacem na Wawelu, prawa zamknięcia tych dróg w poszczególnych razach.

Rada miasta nie zgodziła się na to, i stąd zmuszoną była Gmina domagać się w drodze sądowej uznania swej własności. Uzasadnienie żądania w skardze skonstruowanej przez Syndyka miasta Dra. Bąkowskiego, jest w streszczeniu następujące :

Po spaleniu pałacu przez Szwedów w r.1702 gnieździły się w ruinie sądy ziemskie i grodzkie, magdeburski, wielkorządowy, place i domki posprzedawano prywatnym osobom, resztę zajmowały domy duchowieństwa. Po zajęciu Krakowa przez Austrye w r. 1796 podano w urzędowym opisie Wawelu, że jest ,, mit Geistlichen und Civil Individuen anfüllet " - czyli Wawel zamienił się w dzielnicę miasta, a droga oczywiście była publiczną, dla tej ludności, bo nie było tam ni rezydency ni dworu.

Przy zakładaniu hipoteki w r. 1822 zapisano pałac i starostwo przy nim na własność Rzeczypospolitej - inne domy na duchowieństwo i osoby prywatne / Mąkolscy, Gomółkiewiczowa, Konarski, Gorzkowski, Korytowski, ks. wikaryusze i t. d. /

Po ponownem zajęciu Krakowa przez Austrye w r. 1846 przy oddawaniu zamku 15 stycznia 1848 r. Zarządowi wojskowemu przez byłą Radę Administracyjną, zastrzeżono wyraznie że ,,solange aerarische Eigenthum nicht juridisch vollkomman ausgemittelt ist, nur von einer <u>provisorischen Uibergabe die Rede ist</u> Z ",dalej, że z tejże <u>przyczyny nie wytacza się granic od zewnątrz</u>, że <u>nie</u> są wiadome <u>serwituty</u> i dlatego

oddaje się wojsku prowizorycznie do używania tylko oznaczone w tymże protokole realności !

Zbadanie własności nastąpiło dopiero w r. 1856. Przeprowadzono dochodzenia co do majątku byłej Rzplitej Krakowskiej przechodzącej na Skarb Państwa Austryackiego i co do majątku miejskiego, pozostającego przy mieście. Reskryptem Ministerstwa spraw wewnętrznych z d. 25 pazdziernika 1856 r.L. 23116/522 przyznano i oddano miastu na własność w poz. 20 : ,,öffentliche Plätze, Gassen, Brücken, Kanale, u.d.g. " natomiast Skarbowi Państwa oddano z Zamku poz.6 ,,Das Krakauer Schloss das in jener Theil des Kastells, welcher Pallast genannt wird " poz.7 ,,Starostei "- poz.8. realność Nr.156 na zamku - poz.9. realność Nr. 168 - poz.10. realność Nr. 176 i nic więcej ! Resztę posiadłości na Wawelu tj. w Dzielnicy II. posiadały osoby prywatne, fizyczne i prawne, tj. Kapituła, która dotąd posiada trzy realności i osoby fizyczne, a do tych realności prowadziła droga publiczna,.

Jak świadczy wykaz robót gminnych z d. 8 lutego 1845 r. wykonało miasto dokoła Wawelu obaryerowanie ścieżek i dróg spacerowych.

W roku następnym wybrukowało miasto całą drogę od ulicy Kanoniczej aż do Katedry, a nawet od Katedry aż do pałacu przez plac zamkowy.

Po usadowieniu się wojska w realnościach na wzgórzu okazało się że droga północna jest za stromą dla koni i zarząd wojskowy postanowił

przerobić spacerowe ścieżki na stokach Wawelu na drogi jezdne.

Zarząd wojskowy adaptując posiadłości swe w Dz.II. na cytadelę, poniósł koszta przerobienia ścieżek na drogi wymienione. Skarb jako użytkowca tych dróg obowiązany był w myśl § 494 kod.cyw. ponosić koszta urządzenia tych dróg i ich utrzymania.

Następnie według tutejszej sądowej hipoteki, nabył Skarb jeszcze kilka realności prywatnych na Zamku i odstąpił te realności (w r. 1906 Królestwu Galicyi. Wskutek starań Gminy stoł. król. Miasta Krakowa, o założenie wykazu hipotecznego dla jego placów, dróg, ulic, plantacyi etc. oświadczył Wydział Krajowy reskryptem z dnia 27/IX 1887.L.62063 do c.k. Namiestnictwa, że zgadza się na to. Urząd podatkowy dostarczył sądowi wykaz parcel zapisanych katastralnie na rzecz Gminy stoł. król. Miasta Krakowa - wśród nich i parcele stanowiące drogi na Wawel i ten wykaz znajdujący się w aktach hip. stał się podstawą dochodzeń, w których wzięła udział i Ekspozytura c. k. Prokuratoryi Skarbu w Krakowie.

Uchwałą z dnia 30 maja 1890.L.12544. postanowił Sąd Krajowy, aby dla parcel katastralnych położonych w mieście Krakowie, nie wpisanych dotąd w żadnej księdze hipotecznej, wyszczególnionych w dołączonym do tej uchwały projekcie nowego wykazu hipotecznego - utworzono nowy wykaz hipoteczny, a prawo własności ciała hipotecznego wykazem tym objętego, wpisano na rzecz Gminy miasta Krakowa. O uchwale tej zawiadomiono: Ekspozyturę c. k. Prokuratoryi Skarbu w Krakowie imieniem Skarbu i Zwi-

dencyą katastru podatku gruntowego. Projekt ten, w który wciągni,to drogi na Wawel, zatwierdził c. k. Sąd Krajowy wyższy.

O tem znowu zawiadomiono wszystkie wyżej wymienione władze.

Od 1 października 1890 r. posiadała więc Gmina sporne drogi także hipotecznie z wiedzą Skarbu Państwa i władz wszelakich i nikt nigdy nie kwestyonował tej własności. Gmina ma za sobą nadto fizyczne posiadanie tych dróg, conajmniej od 1845 r.tj. od 70 lat bo : w r. 1845 obaryerowała stoki Wawelu, w r. 1847 wybrukowała całą drogę od ulicy Kanoniczej aż do Katedry i dalej od Katedry przez plac zamkowy do pałacu. Skarb nigdy nie mieszał się do sposobu jej użytkowania, a gdy na zamku były koszary i wymagały kontroli osób wchodzących, urządzał zarząd wojskowy izby warty /Wachzimmer/ nie w bramach na tych drogach, lecz u wejścia na plac zamkowy, a więc na końcu drogi północnej pod domem wikaryuszów i na końcu drogi południowej pod basztą złodziejską. Wojskowy który nocą wchodził na zamek legitymował się u tych wart, a nie w bramie. Bramy były przeznaczone na czas wojenny, zresztą stały otworem, podobnie jak bramy wojskowe stojące obecnie za rogatkami miasta na drogach publicznych . Cywilni nigdy nie meldowali się ani nie byli na zamku inkommodowani przez wojsko, wszyscy chodzili i jeździli dowolnie po drogach powyższych czy to do Katedry czy do domów kapitulnych, z inicyatywy Gminy i komitetów publicznych odbywały się po tych drogach pochody uroczyste, jak pogrzeb króla Kazimierza w. w r.1869.

co roku pochody do grobu Kościuszki, ks. Poniatowskiego, w rocznicę konstytucyi 3 maja, jubileusz Jana Matejki, w rocznicę Grunwaldzką - mieszkańcy domów kapitulnych chodzili ijezdzili do swych domów, ich służba i goście do nich przybywająęcy, procesye w dni Krzyżowe i w Boże Ciało, reprezentanci Gminy i urzędów miejskich na oficyalne nabożeństwa, słowem wszyscy członkowie gminy używali swobodnie tych dróg sami i kazali się dorozkom na Zamek wozić w pełni świadomości, że są to drogi publiczne, przez Gminę wszystkim do użytku oddane.

W Katedrze obok zakrystyi stale, nawet w nocy są obecni stróże tak zwani świątnicy, którzy dniem i nocą w razie potrzeby dróg spornych używają. W domach kapitulnych miesukają kanonicy i ich służba, używając dróg pieszo i powozem od 1850 r. Dorożki uywały i używają stale drogi południowej na Wawel do swobodnego dojazdu do Katedry , domów kapitulnych i td. podobnie prywatne powozy zawsze tam jezdziły i jażdżą, tak samo zaprzęgi miejskie.

Ponieważ Gmina swobodnie dróg tych używała iu używa, przeto też nie pytając o niczyje pozwolenie, zrobiła Gmina swoim kosztem na drodze północnej w r. 1892 chodniki /trotoar/ pod murem zamkowym mozajkowo brukowanym, a pózniej położyła tamtędy kabel elaktryczny dla użytku Katedry i domów kapitulnych.

Słowem od lat przeszło 40 Skarb i Zarząd wojskowy uznawali pub-

liczny, gminny charakter dróg powyższych, a Gmina i jej członkowie za wiedzą i z wolą Gminy, używali za dnia a w razie potrzeby także i w nocy tychże dróg do przechodu i dojazdu do domów kapitulnych i do Katedry oraz z powrotem, swobodnie bez żadnej przeszkody ze strony Zarządu wojskowego, który lojalnie uznawał dostępność tych dróg dla wszystkich członków Gminy, wiedząc dobrze, że drogi te są na własność Gminy zaintabulowane i rozumiejąc, że Wawel jako dzielnica zamieszkała nie tylko przez wojsko, nie może egzystować bez publicznej drogi - czego Wydział Krajowy zrozumieć nie chce !

Na twierdzenie powyższe wprowadzono liczne dowody z dokumentów i świadków. Proces ten przypomina spór o Morskie Oko, gdzie także nie rozchodziło się o wartość materyalną, lecz o wartość ideową.

Zapewnienie hipoteczne publicznego charakteru dróg na Wawel jako gminnych, leży na sercu wszystkich Polaków, którzy przeszedłszy tyle zmian politycznych, muszą się obawiać, aby nie nastały czasy w którychby im zabroniono chodzić do Panteonu pamiątek narodowych.

Zapewne, że przeciw gwałtowi nic uchronić nie może, ale nie należy zaniedbywać żadnego środka prawnego obecnie możliwego, aby potomni nie zarzucili zaniedbania. Cywilizacya robi coraz większe postępy i zasada nienaruszalności majątku przez wojny powszechnie jest uznawaną uznanie więc dróg na Wawel za własność Gminy dodaje im tego charakteru prawnej nienaruszalności, nawet w razie zmian politycznych.

Kraków, Wtorek 23 Czerwca 1914. Rok XXXIII.

[...]wa razy dziennie.
[...]ków i dni poświątecznych. — Numer [...] niedziel i świąt.

[...]troeznie [...] koron | kwartalnie 6 kor. | miesięcznie 2 kor.
[...] 8 [...] 2 [...] 70 h.
[...] 9 [...] 50 h. 8 [...] 20 [...]
[...] 9 [...] 3 [...]
[...] 12 [...] 4 [...]

[...]łać wprost do Administracyi „Nowej [...] Kasy Oszczęd. 857.484.
[...]nny 3. — Telefon Redakcyi i Admi[...]sów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.
[...] dzienników S. Sokołowskiego, ulica [...] Karola Ludwika 9.
[...]ką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA

WYDANIE POPOŁUDNIOWE

Prenumeratę przyjmują:
zamiejscową: Administracya „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; miejscową Administracya „Nowej Reformy“. — Główna trafika w Rynku. — Agencya J. Hopcasa i A. Salomonowej, ul. Szczepańska 9; Biuro dzienników M. Hupczyca, ul. Jagiellońska 7; Trafika w Sukiennicach.
Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: we Lwowie Biura dzienników: A. Buchstab, ulica Karola Ludwika L. 21. — S. Sokołowski, ulica Jagiellońska 8. — W Jarosławiu A. Amster. — W Tarnowie M. Rockach. — W Wiedniu: Hermann Goldschmied (sprzedaż oddzielnych numerów), I Wollzeile 6. — M. Dukes Nachf., Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu). — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek (Wollzeile). — W Paryżu Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeur, Rue Rougemont 14.
Do numeru popołudniowego przyjmuje się tylko „Nadesłane“ po 80 hal. od wiersza i „Głosy publiczne“ po 2 kor. od wiersza.
W numerze popołudniowym, wychodzącym w poniedziałki i dni poświąteczne, zamieszczane będą także inne inseraty.
Załączniki do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia itp.) przyjmuje się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów

Oświetlenie włoskie.

Rzym, 23 czerwca.

„Tribuna“ donosi, że **powstańcy pragną pokoju**, ale domagają się, aby **międzynarodowa komisya kontrolna objęła rządy.** „Tribuna“ zapewnia, że posłowie Austryi i Włoch w Durazzo działają zgodnie, a tylko oficerowie austryaccy z otoczenia księcia zakłócają to porozumienie.

Rozszerzanie się powstania.

Rzym, 23 czerwca.

„Tribuna“ stwierdza, że powstanie ogarnęło całą muzułmańską ludność Albanii.

Przemycanie broni.

Durazzo, 23 czerwca.

Stwierdzono, że z Czarnogóry nadchodziły dla powstańców wielkie zapasy broni i amunicyi. Władze albańskie poczyniły z tego powodu odpowiednie zarządzenia na granicy czarnogórskiej.

Durazzo, 23 czerwca.

Wczoraj aresztowano tu kilku muzułmanów, u których znaleziono wielkie zapasy amunicyi i broni.

Odwołanie obecnych posłów.

Durazzo, 23 czerwca.

Słychać ponownie, że posłowie Aliotti i Loewenthal mają być odwołani i zastąpieni innymi osobistościami.

Spór
o zabezpieczenie dostępu na Wawel.

Dnia 2 lipca odbędzie się w sądzie krajowym krakowskim nader interesująca rozprawa w procesie, w którym nie chodzi o wartość materyalną lecz ideową, spór nie między stronami wrogiemi, lecz między ideowymi konkurentami do opieki nad zabytkiem narodowym.

Mianowicie po zakupnie pałacu na Wawelu przez kraj, gmina zażądała, aby przy zakładaniu nowej hipoteki, zostawiono ją przy dotychczasowej własności dróg na Wawel, mniemając, że w razie zmiany politycznej, własność gminy prędzej będzie przez ewentualny rząd zaborczy uszanowaną, niż własność kraju. Podobnie kapituła zażądała, aby drogi pozostały gminnemi, lub by zahipotekowano służebność drogi do katedry i domów kapitulnych. Natomiast Wydział krajowy jest zdania, że własność dróg w ręku kraju jest pewniejszą i nie zgodził się na propozycye ugodowe gminy, co najwyżej ofiarował deklaracyę, nie mającą być nigdy wniesioną do hipoteki, że drogi te zostawia dostępnemi dla publiczności ale z zastrzeżeniem dla Wydziału krajowego i dla władz cesarskich, mogących zawiadywać pałacem na Wawelu, prawa zamknięcia tych dróg w poszczególnych razach.

Rada miasta nie zgodziła się na to, i stąd zmuszoną była gmina domagać się w drodze sądowej uznania swej własności. Uzasadnienie żądania w skardze, skonstruowanej przez syndyka miasta, dra Bąkowskiego, jest w streszczeniu następujące:

Po spaleniu pałacu przez Szwedów w roku 1702, gnieździły się w ruinie sądy ziemskie i grodzkie, magdeburskie, wielkorządowy, place i domki posprzedawano prywatnym osobom, resztę zajmowały domy duchowieństwa. Po zajęciu Krakowa przez Austryę w roku 1796, podano w urzędowym opisie Wawelu, że jest „mit Geistlichen und Civil Individuen anfüllet“ — czyli Wawel zamienił się w dzielnicę miasta, a droga oczywiście była publiczną dla tej ludności, bo nie było tam ani rezydencyi, ani dworu. Przy zakładaniu hipoteki w roku 1822 zapisano pałac i starostwo przy nim na własność Rzeczypospolitej, inne domy na duchowieństwo i osoby prywatne (Mąkolscy, Gomółkiewiczowa, Konarski, Gorzkowski, Korytowski, ks. wikaryusze i t. d.).

Po ponownem zajęciu Krakowa przez Austryę w roku 1846, przy oddawaniu zamku 15 stycznia 1848 roku zarządowi wojskowemu przez byłą Radę Administracyjną, zastrzeżono wyraźnie, że „solange aerarisches Eigenthum nicht juridisch vollkommen ausgemittelt ist, nur von einer provisorischen Uebergabe die Rede ist“ dalej, z tejże przyczyny nie wytycza się granic od zewnątrz, że nie są wiadome serwituty i dlatego oddaje się wojsku prowizorycznie do używania tylko oznaczono w tymże protokóle realności.

Zbadanie własności nastąpiło dopiero w roku 1856. Przeprowadzono dochodzenia co do majątku byłej Rzeczypospolitej krakowskiej, przechodzącego na skarb państwa austryackiego i co do majątku miejskiego, pozostającego przy mieście. Reskryptem ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 26 października 1856 roku L. 23116/622 przyznano i oddano miastu na własność w poz. 20: „oeffentliche Plätze, Gassen, Brücken, Kanäle u. d. g.“ natomiast skarbowi państwa oddano z zamku poz. 6 „Das Krakauer Schloss das ist jener Theil des Kastels, welcher Palast genannt wird“ poz. 7 „Starostwo“ — poz. 8 realność nr. 176 i nic więcej! Resztę posiadłości na Wawelu t. j. w dzielnicy II., posiadały osoby prywatne, fizyczne i prawne, t. j. kapituła, która dotąd posiada trzy realności, i osoby fizyczne — a do tych realności prowadziła droga publiczna.

Jak świadczy wykaz robót gminnych z dnia 8 lutego 1845 roku, wykonało miasto dokoła Wawelu obaryerowanie ścieżek i dróg spacerowych. W roku następnym wybrukowało miasto całą drogę od ulicy Kanoniczej aż do katedry, a nawet od katedry do pałacu przez plac zamkowy.

Po usadowieniu się wojska w realnościach na wzgórzu, okazało się, że droga północna jest zbyt stromą dla koni, i zarząd wojskowy postanowił przerobić spacerowe ścieżki na stokach Wawelu na drogi jezdne. Zarząd wojskowy adaptując posiadłości swe w dziel. II. na cytadelę, poniósł koszta przerobienia ścieżek na drogi wymienione. Skarb, jako użytkowca tych dróg, obowiązany był w myśl § 494 kod. cyw. ponosić koszta urządzenia tych dróg i ich utrzymania.

Następnie według tutejszo-sądowej hipoteki, nabył skarb jeszcze kilka realności prywatnych na zamku i odstąpił te realności Królestwu Galicyi. Wskutek starań gminy stoł. król. miasta Krakowa, o założenie wykazu hipotecznego dla jego placów, dróg, ulic, plantacyj i t. d., oświadczył Wydział krajowy reskryptem z dnia 27 grudnia 1887 roku L. 62963 do c. k. Namiestnictwa, że zgadza się na to. Urząd podatkowy dostarczył sądowi wykazu parcel, zapisanych katastralnie na rzecz gminy stoł. król. miasta Krakowa — wśród nich i parcele, stanowiące drogi na Wawel i ten wykaz, znajdujący się w aktach hip., stał się podstawą dochodzeń, w których wzięła udział i ekspozytura c. k. prokuratoryi skarbu w Krakowie.

Uchwałą z dnia 30 maja 1890 roku L. 12.544, postanowił sąd krajowy, aby dla parcel katastralnych, położonych w mieście Krakowie, nie wpisanych dotąd w żadnej księdze hipotecznej, wyszczególnionych w dołączonym do tej uchwały projekcie nowego wykazu hipotecznego — utworzono nowy wykaz hipoteczny, a prawo własności ciała hipotecznego wykazem tym objętego, wpisano na rzecz gminy miasta Krakowa. O uchwale tej zawiadomiono: Ekspozyturę c. k. prokuratoryi skarbu w Krakowie imieniem skarbu i Ewidencyę katastru podatku gruntowego. Projekt ten, w który wciągnięto drogi na Wawel, zatwierdził c. k. sąd krajowy wyższy. O tem znowu zawiadomiono wszystkie wyżej wymienione władze.

Od 1 października 1890 r. posiadała więc gmina sporne drogi także hipotecznie, z wiedzą skarbu państwa i władz wszelkich i nikt nigdy nie kwestyonował tej własności. Gmina ma za sobą fizyczne posiadanie tych dróg, conajmniej od 1845 r. t. j. od 70 lat, bo w r. 1845 obaryerowała stoki Wawelu, w r. 1847 wybrukowała całą drogę od ulicy Kanonicznej aż do Katedry, i dalej od Katedry przez plac zamkowy do pałacu. Skarb nigdy nie mieszał się do sposobu jej użytkowania, a gdy na zamku były koszary i wymagały kontroli osób wchodzących, urządzał zarząd wojskowy izby warty (Wachzimmer) nie w bramach na tych drogach, lecz u wejścia na plac zamkowy, a więc na końcu drogi północnej pod domem wikaryuszów i na końcu drogi południowej pod „basztą złodziejską“. Wojskowy, który nocą wchodził na zamek, legitymował się u tych wart, a nie w bramie. Bramy były przeznaczone na czas wojenny, zresztą stały otworem, podobnie jak bramy wojskowe, stojące obecnie za rogatkami miasta na drogach publicznych. Cywilni nigdy nie meldowali się ani nie byli na zamku inkommodowani przez wojsko, wszyscy chodzili i jeździli dowolnie po drogach powyższych, czy to do Katedry, czy do domów kapitulnych. Z inicyatywy gminy i komitetów publicznych odbywały się po tych drogach pochody uroczyste, jak pogrzeb króla Kazimierza Wielkiego w r. 1869, co roku pochody do grobu Kościuszki, ks. Poniatowskiego, w rocznicę Konstytucyi 3 Maja, jubileusz Jana Matejki, w rocznicę Grunwaldzką — mieszkańcy domów kapitulnych chodzili i jeździli do swych domów, ich służba i goście do nich przybywający, procesye w dni Krzyżowe i w Boże Ciało, reprezentanci gminy i urzędów miejskich na oficyalne nabożeństwa, słowem wszyscy członkowie gminy używali swobodnie tych dróg sami i kazali się dorożkom na zamek wozić w pełnej świadomości, że są to drogi publiczne, przez gminę wszystkim do użytku oddane.

W Katedrze, obok zakrystyi, stale, nawet w nocy, są obecni stróże tak zwani Świątnicy, którzy dniem i nocą w razie potrzeby dróg spornych używają. W domach kapitulnych mieszkają kanonicy i ich służba, używają dróg pieszo i powozem od 1850 r. Dorożki używały i używają stale drogi południowej na Wawel do swobodnego dojazdu do Katedry, domów kapitulnych i t. d. podobnie prywatne powozy zawsze tam jeździły i jeżdżą, tak samo zaprzęgi miejskie.

Ponieważ gmina swobodnie dróg tych używała i używa, przeto też, nie pytając o niczyje pozwolenie, zrobiła gmina swoim kosztem na drodze północnej w r. 1892 chodnik (trotoar) pod murem zamkowym mozajkowo brukowany, a później położyła tamtędy kabel elektryczny dla użytku Katedry i domów kapitulnych. Słowem, od lat przeszło 40 skarb i zarząd wojskowy uznawali publiczny, gminny charakter dróg powyższych, a gmina i jej członkowie za wiedzą i z wolą gminy, używali za dnia, a w razie potrzeby także i w nocy, tych dróg do przechodu i dojazdu do domów kapitulnych i do Katedry, oraz z powrotem, swobodnie bez żadnej przeszkody ze strony zarządu wojskowego, który lojalnie uznawał dostępność tych dróg dla wszystkich członków gminy, wiedząc dobrze, że drogi te są na własność gminy zaintabulowane i rozumiejąc, że Wawel, jako dzielnica zamieszkała nie tylko przez wojsko, nie może egzystować bez publicznej drogi — czego Wydział krajowy zrozumieć nie chce!

Na twierdzenie powyższe wprowadzono liczne dowody z dokumentów i świadków. Proces ten przypomina spór o Morskie Oko, gdzie także nie rozchodziło się o wartość materyalną lecz o wartość ideową.

Zapewnienie hipoteczne publicznego charakteru dróg na Wawel jako gminnych, leży na sercu wszystkich Polaków, którzy, przeszedłszy tyle zmian politycznych, muszą się obawiać, aby nie nastały czasy, w którychby im zabroniono chodzić do Panteonu pamiątek narodowych. Zapewne przeciw gwałtowi nic uchronić nie może, ale nie należy zaniedbywać żadnego środka prawnego, obecnie możliwego, aby potomni nie zarzucili nam zaniedbania. Cywilizacya robi coraz większe postępy i zasada nienaruszalności majątku przez wojny powszechnie jest uznawaną. Uznanie więc dróg na Wawel za własność gminy dodaje im tego charakteru prawnej nienaruszalności, nawet w razie zmian politycznych.

Konferencya prezesa Koła polskiego.

(Telefonem).

Wiedeń, 23 czerwca.

Prezes Koła polskiego dr. Leo udał się dzisiaj o 11 przed południem do premiera z którym odbył konferencyę o sytuacyi polityczne, i o sprawach krajowych. Z konferencyi tej zda prezes Leo sprawę na popołudniowem posiedzeniu prezydyum Koła.

Odnośnie do tych obrad „N. Fr. Presse“ w doniesieniu ze Lwowa wskazuje na przemowę posła Germana, wygłoszoną na zebraniu mężów zaufania demokratów, który oświadczył, że powszechnem jest niezadowolenie z powodu rządów bezparlamentarnych. Przywódcy Koła polskiego uważają za niewłaściwe, że strzeżenie polskich interesów Radzie korony w czasie bezparlamentarnym, którego trwanie jest nieograniczone, nie spoczywa w rękach ministra, posiadającego pełną powagę, tylko w rękach szefa sekcyi.

Prezes Koła prawdopodobnie zwróci uwagę ministra prezydenta na te anormalne stosunki.

Co się tyczy wiadomości, jakoby prezydyum Koła polskiego miało zająć się kwestyą uniwersytetu ruskiego, dziennik na podstawie otrzymanych ze Lwowa informacyj, nazywa tę wiadomość nieprawdziwą. Prezydyum Koła

nie jest wcale skłonne do zmiany swoich dawniejszych uchwał w tej sprawie.

KRONIKA.

Kraków, 23 czerwca.

Z uniwersytetu. P. Michalina Matritczakówna, rodem z Turki, otrzymała w uniwersytecie Jagiellońskim stopień doktora wszech nauk lekarskich.

Wycieczka dziatwy szkolnej z Dojazdowa. — Wczoraj bawiła w Krakowie wycieczka dziatwy czteroklasowej szkoły ludowej z Dojazdowa, pod kierunkiem dyr. Lityńskiego i grona nauczycielskiego szkoły. Dziatwa zwiedziła Wawel, groby królewskie, skarbiec, park Jordana, spędziła kilka miłych chwil w kinie T. S. L., a wieczorem powróciła koleją do domu, syta wrażeń, które na długo upamiętnią się w młodocianych sercach.

„Żółte niebezpieczeństwo“. Od kilku dni chodziła po Krakowie grupa Chińczyków, złożona z czterech mężczyzn i dwóch kobiet, którzy sprzedawali swe wyroby, przeważnie papierowe, bardzo zresztą pomysłowe i ładne. Chińczycy ci wyglądali dość sympatycznie, a Chinki miały charakterystyczne małe zdeformowane specyalnym od dzieciństwa zabiegiem stopy, który to zabieg, jak wiadomo, stosowany jest w Chinach tylko u klas zamożniejszych, wyższych, kobiety bowiem z ludu chińskiego mają stopy „naturalne“. Handel szedł im, zdaje się, jako tako.

Wczoraj jednak spotkała poddanych „państwa niebieskiego“ przykra przygoda. Policya krakowska aresztowała ich pod zarzutem, że nie mają stałego zajęcia i miejsca zamieszkania, a ma ich zapewne zamiar odstawić do granicy. Żółtolicym stała się przykrość. W każdym razie ze sprzedaży tych swoich wyrobów mogli oni żyć, o takich zaś wymaganiach cywilizacyi, jak stałe zamieszkanie, mają oni zapewne chwiejne pojęcia. Jeżeli więc to „żółte niebezpieczeństwo“, reprezentowane przez sześciu Chińczyków, sprzedających papierowe kwiatki, nie zagraża zbytnio całości Krakowa i państwa, jeżeli nie są oni, broń Boże, szpiegami — może możnaby wobec biednych warkoczowców wstrzymać surowość litery prawa i pozwolić im handlować kwiatkami, dopóki będą mieli na nie popyt i dopóki nie usunie ich z Krakowa naturalną drogą większa od wszystkich władz potencya — brak monety.

Gość i gospodarz czyli przygoda niefortunnego złodzieja. Wczoraj w jednym z domów przy ul. Radziwiłłowskiej, do pokoju kawalerskiego, zamieszkałego przez p. N., dokonano śmiałego włamania, które omal nie zostało uwieńczone „wielką“ kradzieżą.

Dość późno wieczorem powrócił p. N. do domu. Dzięki obfitym libacyom czynionym na cześć Bachusa, a jednocześnie posiadaniu „mocnej głowy“ nie mógł zasnąć. Leżał przeto w swem samotnem łożu w stanie rozmarzenia, na granicy między snem a jawą. Nagle — dochodzi niewyraźnie do jego świadomości, że ktoś dostaje się do jego pokoju przez okno (pokój znajduje się na parterze). Nastrojony zbyt błogo i leniwie, aby się czynnie sprzeciwiać wtargnięciu nocnego gościa — p. N. był raczej ciekawy, co i jak ten będzie sobie poczynał. Leżał przeto spokojnie i obserwował.

Złodziej — gdyż okazało się, że niestety do tej właśnie kategoryi gości należał nocny intruz — pocichu zamknął za sobą okno i ruszył w głąb pokoju. Widocznie niezbyt dowierzając głębokości snu gospodarza, pominął stolik nocny, stojący przy łóżku, na którym znajdował się zegarek i inne precyoza, zbliżył się natomiast do krzesełka, na którem leżało zdjęte na noc ubranie. Obejrzał się przelotnie — i skierował się do szafy. Otworzywszy ją — wyjął stamtąd jedno ubranie. Gospodarz widząc, że to ubranie stare, którego i tak miał się zamiar pozbyć — milczy. Złodziej wyjmuje drugie ubranie, płócienne letnie, również stare — gospodarz milczy dalej. Gdy jednak złodziej wyjął dobre futro, instykt właściciela przemógł i p. N. odruchowo groźnym głosem krzyknął: „Ty, p......., połóż to!“ Usłyszawszy ten okrzyk, złodziej jednym susem już był za oknem, bez łupu, śladu nawet za sobą nie zostawiwszy...

Pan N. radby był poznać swego nocnego gościa, wszelkie jednak starania poczynione w tym kierunku, pozostały bezskuteczne.

Oryginalne sprzeniewierzenie. Czego już nie sprzeniewierzają obecnie! Nie można teraz bliźniemu, jak się okazuje, powierzyć ani pieniędzy, ani towarów, ani żony, ani strzelby, ani nawet — jałówki. Doświadczył tego na sobie p. N. N., który powierzył rzeźnikowi Wincentemu Zyzańskiemu do sprzedaży trzy jałówki. Płynęły dni, a p. N. N. nie widział ani [illegible]

mu na nogę, łamiąc ją powyżej kolana. Oczywiście wezwano zaraz pogotowie. Gdy przybyło, lekarz opatrzył go, założył szynę i polecił odwieźć Dziadowca do szpitala. Ale tu się dopiero zaczęła charakterystyczna tragi-komedya chłopskiej wytrzymałości na ból i wszelkie niedole. Ani sam Dziadowiec, ani otaczający go „swojacy“ z Chrzczonowa ani słyszeć nie chcieli o szpitalu. Chcieli go ze złamaną nogą wieźć na wozie 6 mil do wsi! Wszelkie perswazye i długie pertraktacye pozostawały bez skutku. Dopiero gdy lekarz pogotowia zastraszył Dziadowca możliwą śmiercią, a jednocześnie wpadł na dobry pomysł zapytania „swojaków“, który z nich bierze na swoje sumienie zgon sąsiada — ustąpili i Dziadowca przewiozła karetka pogotowia na oddział chirurgiczny szpitala św. Łazarza.

Ze stowarzyszeń.

Posiedzenie Towarzystwa lekarskiego odbędzie się w środę 24 b. m. o godz. 6 wiecz. w sali Towarzystwa. Dr Rose mówić będzie „o nowych badaniach nad lokalizacyą w korze mózgowej“.

Walne zgromadzenie Tow. Ratunkowego odbędzie się dzisiaj o godz. 5 po południu w klinice okulistycznej przy ul. Kopernika.

Oddział konny Sokoła. We środę 24 b. m. o g. 8 wieczór odbędzie się w górnej sali gmachu Sokoła pierwsze walne zgromadzenie oddziału konnego Sokoła.

Informacye szkolne.

W gimnazyum św. Anny w Krakowie odbędą się wpisy uczniów do klasy I. 26 czerwca o g. 4 po połduniu. Egzamina wstępne do klasy I. odbędą się 27 czerwca b. r. o godz. 9.

W gimnazyum realnem (IV). Egzamina wstępne do klasy I. odbędą się dnia 27 czerwca (t. j. w sobotę) od godziny 9—1 przed południem, ew. od godziny 4—6 po południu. Zgłoszenia do tego egzaminu przyjmuje dyrekcya 26 czerwca t. j. w piątek po południu od godziny 4—6. Przy zgłoszeniu (niepotrzebni są uczniowie) należy przedłożyć: a) metrykę, potwierdzającą, że uczeń ukończył już lat 10, lub je ukończy w tym roku kalendarzowym; b) świadectwo powtórnego szczepienia ospy (rewakcynacyi); c) świadectwo szkolne z półrocza drugiego klasy IV pospolitej, jeżeli uczeń do szkoły uczęszczał. Uwaga. Rodzice lub opiekunowie, życzący sobie zapisać swych wychowanków zaraz po pomyślnym egzaminie, mogą to uczynić przed feryami, składając przyrzeczenie, że ucznia po feryach do innego zakładu nie przeniosą, nadto płacąc taksę wstępną i datki w kwocie K 7 hal. 20. W razie niepomyślnego wyniku egzaminu powtórzenie go przed upływem roku nie jest dozwolone ani w tym, ani w innym zakładzie.

W drugiej szkole realnej w Krakowie wpisy do klasy pierwszej odbędą się w piątek dn. 26 czerwca po południu, a egzamina wstępne do klasy pierwszej w sobotę 27 czerwca przed południem od godziny pół do dziesiątej począwszy.

Egzamin dojrzałości w V. gimnazyum w Krakowie odbył się w dniach od 15 do 20 czerwca pod przewodnictwem profesora uniw. Jagiell. dra Leona Sternbacha. Świadectwo dojrzałości otrzymali: a) uczniowie publiczni: Baczak Stanisław, Bartyzel Jan, Bielak Paweł, Buchała Stanisław (z odzn.), Ciastoń Feliks, Ćwik Michał, Gałuszka Antoni, Greiner Józef ,Haber Paweł, Jelonek Władysław (z odzn.), Kmieć Franciszek, Kozłowski Julian (z odzn.), Leśniak Adam, Limanowski Maryan, Mielech Stanisław, Mogulski Jan, Nazarkiewicz Stanisław, Pacułt Antoni (z odzn.), Paster Zygmunt, Pluskwa Adolf (z odzn.), Podobiński Franciszek (z odzn.), Przybylski Adam, Puc Aleksander, Schönberg Maksymilian, Syguliński Zygmunt, Szkotnicki Kazimierz, Ścisło Antoni, Wilczek Emeryk, Wleciał Leon, Wyczesany Stefan; b) eksterniści: Bieniek Franciszek, Feicht Hieronim, Hładki Franciszek, Matelski Franciszek, Niemkiewicz Bronisław, Sinka Jan, Sprengel Jan, Wagner Jan, Wojtaszak Michał (z odzn.) Reprobowano na pół roku 1 ucznia publicznego i 2 eksternistów, na rok 1 eksternistę; odstąpiło od egzaminu 2 uczniów publicznych i 1 eksternista.

Dyrekcya szkoły kupieckiej w Przemyślu ogłasza, że wpisy do dwuklasowej szkoły odbędą się 1, 2 i 3 lipca, oraz 31 sierpnia i 1 września b. r., a na jednoroczny kurs handlowy żeński dnia 31 sierpnia i 1 września.

Z kraju.

Zjazd do kopalń wielickich odbędzie się 4 lipca o godzinie 1 min. 30 i 2 min. 30 po południu. — Wstęp do kopalni wynosi 5 koron bez wyciągu, z użyciem wyciągu parowego 6 koron od osoby. Bilety wstępu są do nabycia w Krajowym Związ-

jak i cały komitet wytężył też siły, aby sprostać zadaniu, co się znakomicie powiodło.

Dębica, 22 czerwca. Egzamin dojrzałości w gimnazyum w Dębicy odbył się pod przewodnictwem dyr. Wincentego Tyrana w dniach 6—8 czerwca. Do egzaminu przystąpiło 18 abituryentów. Egzamin dojrzałości zdali: Brniak Józef (z odzn.), Buszko Alojzy, Leibel Daniel, Leja Edward, Łukasik Władysław, Marć Józef (z odzn.), Nagawiecki Stanisław, Pająk Waleryan (z odzn.), Szelowski Stanisław, Ściora Franc., Trznadel Edward, Wielgus Jan, Zając Józef, Zaworski Mieczysław. Jeden abituryent odstąpił od egzaminu, trzech reprobowano na pół roku.

Kronika lwowska.

Rektorem politechniki wybrany został dr Huber, profesor zwyczajny mechaniki.

Technickie Koło T. S. L. wydało własnym nakładem poradnik dla wpisujących się na technikę. Poradnik ten wysyła zarząd każdemu za nadesłaniem 50 hal. w markach pocztowych, lub przekazem.

„Dzień dzieci“ we Lwowie, urządzony onegdaj staraniem komitetu pod przewodnictwem namiestnikowej p. Korytowskiej, powiódł się znakomicie. W komitecie zastąpione były zarządy: kolonij wakacyjnych dla dziewcząt w Pniowie pod Nadwórną, kolonii leczniczej w Rymanowie, kolonii dla dzieci izraelickich w Dębinie pod Skolem, kolonii dla młodzieży szkół średnich, kolonii Tow. pedagogicznego dla uczniów szkół ludowych, zakładu „Dzieciątka Jezus“, domu sierót pod wezwaniem N. P. Maryi i ochronek dla dziatwy wyznania mojżeszowego. Od rana odbywała się zbiórka, która trwała do godz. 1 w południe i tylko dzięki ulewie przerwaną została. Po ustaniu deszczu rozpoczęła się na nowo i trwała do późnego wieczora.

Po południu o g. 3½ głównemi ulicami miasta przedefilował pochód, przedstawiający łowy staropolskie. Pochód udał się na plac wyścigowy, gdzie odbyły się produkcye, którym przypatrywało się kilkanaście tysięcy osób. Pochód prowadził p. W. Traczewski, za pochodem postępowało mnóstwo powozów i automobilów przybranych kwiatami.

Wśród długiego szeregu automobilów zwracał uwagę p. Richtman na swym w białe kwiaty bogato przybranym wozie; automobil pp. Włodzimierzostwa Strzeleckich przybrany był dużemi „boule de neige“, hr. Stanisława Mycielskiego białą i różową fasolką; ks. Andrzeja Lubomirskiego kwiatem migdałowym i palmami (wozem tym jechali: namiestnik Korytowski, hr. Leon Piniński, ks. Andrzej Lubomirski, wiceprezydent Dembowski, hr. Albert Mniszek). Trzy automobile przybrał kwiatami p. Tranda; jeden z nich, wiozący kilku dziennikarzy, miał na kołach wizerunki — kaczek dziennikarskich, a u góry, nad całym wozem, duże pióro.

Z powozów zwracał powszechną uwagę prześliczny zaprzęg p. namiestnikowej Korytowskiej, przybrany niezwykle wdzięcznie w liliowe dzwonki. Godnie reprezetował miasto powóz prezydenta Neumanna, wyglądający imponująco, z woźnicą i służącym w strojach barwy miasta. Powszechną uwagę zwracał pięknie pomyślany zaprzęg dra Teodora Bałłabana, przybrany w maki, z sokołem ponad kwiatowem sklepieniem powoziku. Jednym z najpiękniejszych zaprzęgów był także biało przybrany powóz hr. Stanisławowej Henrykowej Badeniowej, która jechała z hr. Platerową.

Na ogromnym wozie, ciągnionym przez cztery konie, jechała wyniosła bogini Dyana (p. Kłosowska) ze swym orszakiem, pannami; Borysławską, Brzostowską, Pielecką i Żelechowską. Wóz ten zwracał powszechną, żywą uwagę.

Około godz. 6 wieczorem ruszył cały korowód automobilów, powozów i orszaku myśliwskiego na pl. powystawowy do pałacu sztuki, gdzie odbył się niezwykle ożywiony i wśród miłego nastroju towarzyskiego podwieczorek ,poczem jeszcze raz cały Lwów podziwiał powracające do miasta pojazdy.

Na dzieci zebrano pokaźną kwotę dzięki ofiarności publiczności i zabiegom komitetu, który urzędował przez cały dzień w gmachu galic. Kasy Oszczędności.

Z dzielnic polskich.

Warszawa, 22 czerwca. (Uniwersytet warszawski. — Statystyka katastrof.)

— Doroczne sprawozdanie uniwersytetu warszawskiego stwierdza, że bojkot uniwersytetu ze strony Polaków obniżył do najwyższego stopnia frekwencyę wszechnicy i całe znaczenie uniwersytetu. W r. b. ukończyło uniwersytet warszawski 383 studentów, mianowicie wydział historyczno-filozoficzny 116, w tem kurs słowiańsko-rosyjski

Przykład godny naśladowania. Polacy, przebywający na kuracyi w słynnem miejscu kąpielowem Vichy we Francyi wnieśli do dyrekcyi zakładu kąpielowego podanie, w którem domagają się, ażeby w spisie urzędowym obcych, obejmującym 17 narodowości, znajdowała się także narodowość polska. Dotąd Polaków zapisywała dyrekcya jako Rosyan, Niemców, lub nawet Austryaków. Nie ulega wątpliwości, że dyrekcya uwzględni to życzenie. Polacy za granicą powinni pójść za tym przykładem i wszędzie domagać się uwzględnienia naszej narodowości.

Pojedynek polski w Paryżu. O pojedynku, stoczonym przez dwóch artystów malarzy polskich w Paryżu, pp.Gotlieba i Kisslinga, pisaliśmy nazajutrz po fakcie na podstawie telegramu. Obecnie „Polonia“, tygodnik polski, wychodzący w Paryżu, podaje następujący opis tego pojedynku:

„I znów, po raz czwarty w ciągu kilku ostatnich miesięcy, odbył się pojedynek, pod znakiem imienia polskiego i przy wrzaskliwej reklamie całej prasy francuskiej. Bohaterami rozprawy pojedynkowej byli, tym razem, pp.: Leopold Gotlieb i Mojżesz Kissling. Bronią były pistolety i pałasze; w szczególności dwie kule, przepadłe bez wieści w przestrzeni, i szereg cięć i draśnień, które nietylko przeciwnikom się dostały, lecz nawet i jednemu ze śpieszących z rozejmem świadków. Aparaty fotograficzne działały zawzięcie podczas pojedynku, zdobywając pismom brukowym całą kolekcyę zdjęć. Honorowi stało się zadość; pp. Leopold Gotlieb i Mojżesz Kissilng zdobyli sobie rozgłos. Imię polskie zaś wyszło na tem najgorzej, bo znów wypłynęło na fali sensacyi i chryi. Nasuwa się refleksya, czyby nie należało, na przyszłość, tak załatwiać podobnych rozpraw, aby nie zamieniły się w pełne reporterskich konceptów historyjki o awanturniczości Polaków, oraz czy wogóle nie wypadałoby, aby odnośne sądy honorowe polskich korporacyj zamieniły się w ligę obrony czci. Kto wie, czyby na orzeczeniach ligi nie wyszedł lepiej i honor i polskiego imienia sława. — Jest to sprawa pilna. Przykład działa zaraźliwie, a zaiste przyczyn w skłóconym, obmawiającym się lekkomyślnie, światku kolonii, jest zadość na setki podobnych starć.“

Proces Chełmińskiego przeciw księgarzowi paryskiemu. Paryska „Polonia“ donosi: Ciągnący się od roku z górą proces wytoczony przez znanego artystę-malarza, p. Jana Chełmińskiego, przeciw wydawcy dzieła „Wojsko Księstwa Warszawskiego“, p. Leroy, został w dniu 10 b. m. przez trybunał handlowy paryski rozstrzygnięty. Jak było z góry do przewidzenia, trybunał przyznał słuszność p. Janowi Chełmińskiemu i skazał niesfornego wydawcę na 5.000 franków kary, zwrot wszystkich egzemplarzy dzieła, rozwiązując kontrakt i czyniąc za to rozwiązanie odpowiedzialnym firmę wydawniczą Leroy. Wyrok nadto opatrzony został natychmiastową egzekutywą. Egzemplarze wspaniałego wydawnictwa „Wojsko Księstwa Warszawskiego“, uwięzione dotąd w połowie nakładu przez proces, ruszą lada dzień w świat, ku wielkiemu zadowoleniu miłośników tej pięknej epoki.

Z notaryatu. Minister sprawiedliwości przeniósł notaryuszów: Jana Maleszkiewicza w Złoczowie do Nadwórnej, Emila Müllera w Pruchniku do Tłumacza, Ernesta Ganthera w Mostach Wielkich do Lubaczowa, Stanisława Wescłowskiego w Kulikowie do Złoczowa i Eugeniusza Misky'ego w Baligrodzie do Tyśmienicy.

Mianowania i przeniesienia. Ministerstwo handlu zamianowało asystentami pocztowymi: podoficerów rachunkowych Chunego Kurzmanna i Arona Brennera i sierżanta saperów Stanisława Ruszla; praktykantów pocztowych Józefa Plądra w Krakowie, Stanisława Gerhardta we Lwowie, Włodzimierza Pruszyńskiego w Nowym Sączu, Stanisława Szelca w Krośnie, Stanisława Makarskiego w Sanoku, Zygmunta Muchę we Lwowie, Romana Korwackiego w Stanisławowie, Eugeniusza Rudnickiego we Lwowie, Konrada Robaczowskiego w Tarnowie, Józefa Kaweckiego, Marcina Szybowskiego, Jana Kiełbasę i Michała Ekerta we Lwowie, Ferdynanda Arkusiewicza w Kołomyi, Stanisława Hyjka w Tarnobrzegu, Ludwika Wolskiego, Jana Sankowskiego i Władysława Bartosza we Lwowie, Oskara Spielmanna w Brodach, Bogdana Hładyłowicza we Lwowie, Marcina Pytla w Podwołoczyskach, Jana Hajdycza we Lwowie, Maryana Bogdanowicza w Tarnowie, Antoniego Chandlera w Jaśle, Józefa Gizę w Nowym Sączu, Józefa Rosnera w Wadowicach, Jana Pitrofa i Władysława Kociubińskiego we Lwowie; oficyantów pocztowych: Zygmunta Tabisza w Przemyślu, Szymona Weissa w Buczaczu, Józefa Urbana w Lisku, Alfreda Sowińskiego w Krakowie, Jakóba Bezena w Buczaczu, Wincentego Żarzeckiego we Lwowie i Tytusa

3krotnie

Kronika

<u>Własność dróg na Wawel.</u> Wydział Krajowy zbadawszy archiwa i akta hipoteczne odstąpił od pretensyj do własności dróg na Wawel wiodących, i nadesłał reskrypt z dnia 3 listopada 1914. zezwalający na zaintabulowanie Gminy miasta Krakowa za właścicielkę tych dróg, zgadzając się, aby Gmina miasta Krakowa została i nadal zaintabulowana za właścicielkę tych dróg w nowej księdze hipotecznej, jak była intabulowana w starej. W ten sposób kontrowersya prawna została zakończoną, a Gmina miasta Krakowa przyznała wzajemnie Funduszowi Krajowemu prawo rekonstrukcyi tych dróg za przyczynieniem kraju do kosztów i słuszność urządzenia pod poziomem tychże dróg kanałów i rurkacyi do centralnego ogrzewania budynków na Wawelu – mianowicie projektowane jest rozszerzenie i złagodzenie spadku drogi od klasztoru Bernardynów i urządzenie pod nią centrali do ogrzewania Wawelu.

367

IV

Dokumenty

uzasadniające własność i posiadanie Gminy na drogach w Dzielnicy II

k. 367-462

Dawniejsza hipoteka
Nawelu

Zu N° 431. des Besitzbogens — Katastralgemeinde Krakau
Steueramt Krakau

Veränderungs-Nachweis

zum steuerbaren Besitzstand der Krakauer Stadtgemeinde

str. 4.

Jahr	Journal Post	Besitzstand Zuwachs	Kultur	Joch	Klafter
1862.	3.	$\frac{2531}{i}$ Rest der g.P. 2531. Bog. 431	Strasse	—	5.

str. 5.

Jahr	Journal Post	Abfall	Joch	Klafter
1862.	3.	g.P. 2531 Theilweise dem Militär Aerar verkauft	—	544.

plaće i drogi miasta Krakowa

1. 370

Zu Nr. 431 des Besitzbogens

Katastralgemeinde Krakau

Steueramt Krakau

adjustirt d. 31 Oct 86

Veränderungs - Nachweis

zum steuerbaren Besitzstand des

Krakauer Stadtgemeinde

Haus-Nr.

Lager - Nr. 361. Groß - Concept.

Jahr	Des Evidenzhaltungs-Journals-Post-Nr.	Besitzstand und Zuwachs	Gesetzliche Eigenschaft untrennbar	Gesetzliche Eigenschaft trennbar	Kultur-Gattung	Klasse	Flächen-Maß Joch	Flächen-Maß Klftr.	Rein-Ertrag fl.	Rein-Ertrag kr.
		Nach dem im Grundbesitzbogen					213	1109	130	37
1858	1	G. P. 1081/a als Rest der P. 1081 in Bog. 431			[illegible]	[illegible]	1	48	3	16
		1081/c " 1081 " 431			"	"	.	280	.	33
		641/a " 641 " "			"	"	6	618	1	14
		641/c " 641 " "			"	"		120	.	14
		693/b " 693 " 613			[illegible]	"		35		
		693/c " 693 " "			[illegible]	"		22		
		695/b " 695 " "			[illegible]	"		36		
		695/c " 695 " "			[illegible]	"		53		
		698/b " 698 " 598			[illegible]	"		17		
		918/a " 918 " 431			[illegible]	"		35		
		936/a " 936 " 445			[illegible]	"		75		
		B.P 1105/b " B 1105 " 638			[illegible]	"		35		
		1106/b " 1106 " 818			"	"		46		
		1107/a " 1107 " 613			[illegible]	"		7		
		1107/b " 1107 " 613			[illegible]	"		60		
		G.P 839/a " G 839 " 431			[illegible]	II	3	394	29	13
		2592/a " 2592 " "			[illegible]	"		154		
		2594/a " 2594 " "			"	"		456		
		2595/a " 2595 " "			"	"		545		
		2607/a " 2607 " "			"	"		361		
		Summe				"	219	1306	165	7
		Hievon				.	16	489	86	16
		Bleibt Besitzstand Ende 1858					203	817	78	51
1859	8	G.P. 496/b als Rest der P. 496 in Bog. 75			[illegible]		.	10		
		497/b " 497 " 75			"		.	18		
		503/d " 503 " 837			[illegible]		.	3		
		503/c " 503 " 837			"		.	2		
		504/b " 504 " 837			"		.	23		
		507/b " 507 " 837			"		.	1		
		512/b " 512 " 837					.	36		
		2396/a " 2396 " 431			[illegible]		1	261		
		2419/a " 2419 " 431			[illegible]		2	1210		
		2419/b " 2419 " 431			[illegible]		.	234		
		2419/b " 2419 " 431			[illegible]		.	100	.	59
		2497/a " 2497 " 431			[illegible]		.	500		
		Summe			.		208	65	79	50
		Hievon			.		6	924		
		Bleibt Besitzstand Ende 1859			.		201	741	79	50

Jahr	Des Evidenzhaltungs-Journals-Post-Nr.	Abfall	Flächenmaß		Reinertrag	
			Joch	Klftr.	fl.	kr.
1858	1	G.P. 1081 zum Theil zum Festungsbau	1	764	4	41
		641 " zur Eisenbahn	.	814	1	37
		918 " " "	.	57	.	.
		838 ganz zum Festungsbau	.	658	1	18
		839 zum Theil zum "	5	713	49	1
		947/6 ganz " "	1	1513	6	10
		949/6 " " "	1	930	11	4
		949/c " " "	1	750	10	17
		950 " " "	.	16	.	2
		953 " " "	.	1062	2	6
		2592 zum Theil " "	.	612	.	.
		2594 " " "	.	786	.	.
		2607 " " "	.	707	.	.
		2609 ganz zum " "	.	138	.	.
		2610 " " "	.	1107	.	.
		2595. zum Theil " "	.	1062	.	.
		Summe	16	489	86	16
1859	8	G.P. 2396 ein Theil von Grdbb. Kowalski Lsitzbog 501/2	1	501	.	.
		" 2419 " Okonski u. Judkiewicz " 748.1211	4	1384	.	.
		" 2407 " Wiśniewski " 1212	.	639	.	.
		Summe	6	924	.	.
1860	5	G.P. 1039 ganz zur Nordbahn	.	33	.	4
		" 1044 " "	.	61	.	7
		" 1045 " "	.	47	.	6
		" 1075 ein Theil zur "	.	637	1	16
		Summe	.	778	1	33

Jahr	Des Evidenzhaltungs-Journals-Post-Nr.	Besitzstand und Zuwachs	Gesetzliche Eigenschaft untrennbar	Gesetzliche Eigenschaft trennbar	Kultur-Gattung	Klasse	Flächen-Maß Joch	Flächen-Maß Klftr.	Rein-Ertrag fl.	Rein-Ertrag kr.
1860	5	Besitzstand Ende 1859	.	.	.	.	201	741	79	50
		G.P. 1075/a als Rest der P. 1075								
		laut Bogen 431	.	1	Weide	Einz	.	407	.	48
		Summa	.	.	.	.	201	1148	80	38
		Hievon	.	.	.	.	.	778	1	33
		Bleibt Besitzstand Ende 1860	.	.	.	.	201	370	79	5
1862	3.	Gp. 4/6 rest der Gp. 4 a Bog 431.	"	.	Strasse	.	.	8.		
		" 5/6 " " 5. " "	.	.	"	.	.	78		
		2531/i " " 2531. " "	"	"	"	.	.	5		
		B 570/i " Bp. 570 " 23.	"	"	"	"	.	2		
		" 570/d " " 570 " "	.	.	"	.	.	2		
		Gp 641/a a " " 641/a " 431	"	.	Weide	Einz	.	586	1	10
		" 641/a c " " 641/i " "	.	.	"	"	.	95	.	11
		" 954/a " " 954. " "	.	.	"	.	.	245	.	29
		" 2417 " " 2417 " "	"	.	Inden platz	.	.	807	.	.
		" 2450/a " " 2450 " "	.	.	Ulica Wistana	.	.	830	.	.
		2450/i " " " " "	"	"	"	.	.	416	.	.
		" 2451/a " " 2451. " "	.	.	Ulica Blich	.	.	767	.	.
		" 2452 " " 2452 " "	.	.	Ulica Wesola	.	.	940	.	.
		" 2452/c " " " " "	.	.	"	.	1	769	.	.
		" 2465/a " " 2465 " "	.	.	Ulica Ogrodo	.	.	610.	.	.
		" 2498/a " " 2498 " "	.	.		.	.	502	.	.
		" 2498/b " " " " "	"	"	"	"	.	60	.	.
		" 2571/a " " 2571 " "	.	.	Weg	.	.	219	.	.
		" 2571/c " " " " "	.	"	"	.	.	150	.	.
		" 2573/a " " 2573. " "	.	.	.	.	.	146	.	.
		" 2573/c " " " " "	.	.	"	.	.	43	.	.
		" 2599/a " " 2599 " "	.	.	"	.	.	979	.	.
		" 2599/i " " " " "	.	.	"	.	.	234	.	.
				Fertrag		.	207	863	80	55.

5. 372

Jahr	Des Evidenzhaltungs-Journals-Post-Nr.	Abfall	Flächenmaß		Reinertrag	
			Joch	Klftr.	fl.	kr.
1862	3.	Gb. 4. Unproductio gewonden B. B. 23.	.	550	1	5
		„ 5 „ „ „ „	.	472	1	40
		„ 6. „ „ „ „		160	.	19
		„ 7 „ „ „ „		508	1	..
		„ 8 „ „ „ „		44	.	5.
		„ 9 „ „ „ „		113.	.	13.
		„ 10 „ „ „ „	1	1323	.5.	47.
		„ 12 „ „ „ „	1	1226	5	36
	2	„ 2531 Theilweise dem Milit Aerar werkaft „		544	.	.
		„ 641/a „ der Car Lud Bahn „ B 1215.		618.	1	14.
		„ 641/c „ „ „ „ B. „		120	.	14.
		„ 954 „ der Nordbahn werkauft „ 242	.	600	1	11
		„ 2417 „ dem Jor Grosshas „ „ 294.	.	809	.	.
		„ 2450. „ der Carl Lud Bahn „ 1315		1386	.	.
		„ 2451 „ „ „ „ „ „		957	.	.
		„ 2452 „ „ „ „ „ „	2	234	.	.
		2468 „ Nordbahn „ „ 242	.	714	.	.
		„ 2408 „ dem Milit. Aerar „ 23	.	1009	.	.
		„ 2571. „ „ „ „ 1215	.	459	.	.
		„ 2573 „ „ „ „ „	.	228		
		„ 2599 „ „ „ „ „		1259		
		„ 2603 „ „ „ „ „		187		
		„ 2677 „ „ „ „ „		609		
		„ 2679 „ „ „ „ „		613.		
		„ 2681 „ „ „ „ „	7	1378		
		„ 2408 „ dem Milit Aerar werkauft 23.	1	1500		
		„ 2455. „ der Carl Lud Bahn „ „ 1215.		1450		
		„ 2570 „ „ „ „ „		1430		
		„ 2611 „ der Nordbahn „ 243		598		
		Summe	42	297	18	24

Jahr	Des Evidenzhaltungs-Journals-Post-Nr.	Besitzstand und Zuwachs	Gesetzliche Eigenschaft untrennbar	Gesetzliche Eigenschaft trennbar	Kultur-Gattung	Klasse	Flächen-Maß Joch	Flächen-Maß Klftr.	Rein-Ertrag fl.	Rein-Ertrag kr.
		Uibertrag	,	,	,	.	207	863	80	55
		Gb. 2601/a Rest der Gb. 2601 Bog 24.	.	.	Weg	,		103	.	.
		" 2603/a " " 2603 " 431.	"	"	"	"	"	72	"	"
		" 2603/b " " " 431	"	"	"	"		63	"	"
		" 2677/b " " 2677 "	"	.	Weichsel fluss	"	13.	1511	.	.
		" 2677/c " " 2677 "	.	.	"	.	2	998	.	.
		" 2679/d " " 2679 "	.	.	"	.		523	.	.
		" 2681/a " " 2681 "	.	.	Alte Weichsel fluss	.	6	848	.	.
		" 2681/a " " "	.	.	.	.	1	100	.	.
		" 2408/a " " 2408 "	.	.	Ulica podzamcze	.	1	1495	.	.
		" 2435/a " " 2435 "	.	.	Ulica Lubicz	,	.	880	.	.
		" 2455/c " " " "	.	.	"	.	.	480	.	.
		" 2570/a " " " "	"	.	Weg	.	.	1182	.	.
		" 2570/c " " " "	.	.	"	.	.	153	.	.
		" 2611/a " " 2611 Bog 431	.	.		.	.	408	.	.
		BP. 572/c " BP. 572 " 23	.	.	Strasse	.	.	1	.	.
		" 1021/b " " 1021 " 75	.	.		.	.	5	.	.
		" 1245 ganz " 497	.	.	"	.	.	166	.	.
		Summe	.	.	.	.	236	253.	80	55.
		Hievon	.	.	.	.	24	297	18	24
			1862	.		.	193	1556	62	31
1863	16.	Gb. 1942/a Rest der Gb 1942 vom Bog	431	.	Bode	.	1	879	.	.
		" 2504/a " " 2504 "	"	.	Ulica Zwierzyniecka	.	.	485	.	.
		" 2505/a " " 2505 "	"	.	Ulica wygoda	.	.	322	.	.
		" 2663/a " " 2663 "	"	"	Weg	.	.	217	.	.
		" 2663/c " " 2663 "	"	"	"	.	.	165	.	.
		" 2691/a " " 2691 "	"	.	Rudawa bach	.	.	672	.	.
		" 2700/ab " " 2700/b "	"	.	"	.	5	606	.	.
			Summe				202	102	62	31
		Hievon Abfall					11	596	.	3
		Bleibt Besitzstand Ende	1863.	.	,	.	190	1106.	62	28.

7 373

Jahr	Des Evidenzhaltungs-Journals-Post-Nr.	Abfall	Flächenmaß Joch	Flächenmaß Klftr.	Reinertrag fl.	Reinertrag kr.
1863.	16.	Gb. 1944. ganz zum Festungsbau ad Bog 273	.	22	.	3.
		" 1942 theilweise " " "	3	295	.	.
		" 1943 ganz zum " " "	.	48	.	.
		" 2504 theilweise " " "	.	1233	.	.
		" 2505 " " " "	.	290	.	.
		" 2654 ganz " " " "	.	104	.	.
		" 2655 " " " " "	.	73	.	.
		" 2663 theilweise " " " "	.	519	.	.
		" 2691 " " " " "	.	1077	.	.
		" 2700 " " " " "	5.	1165	.	.
		Summe	11	596	.	3.
1865	9	Gb. 1368 ganz zum Festungsbau ad B. 275½	.	157	.	19
		" 1439 theilweise " " "	.	457	.	.
		" 263 " " " " "	"	932	.	.
		Summe	.	1546	.	19
1866.	9	Gb. 2549 theilweise ad Bog 286	.	472	.	
		Suma	.	472	.	.
1866	9	Gb. 2469 würde in Kultur umgewandelt ad B. 431	.	1026	.	.
			.	1020	.	.

Jahr	Des Evidenzhaltungs-Journals-Post-Nr.	Besitzstand und Zuwachs	Gesetzliche Eigenschaft		Kultur-Gattung	Klasse	Flächen-Maß		Rein-Ertrag	
			untrennbar	trennbar			Joch	Klftr.	fl.	kr.
		Übertrag	.	.	.	.	190	1106	62	28
1865	9	Gb. 67/c Rest der Gb 67 v Bogen №	266	.	Strasse			3	.	.
		" 1439/a " 1439 "	431	.	Öde			452	.	.
		" 2635/a " 2635 "	"	.	Weg	.	.	54	.	.
		Summe	.	.	.	.	191	502	62	28
		Abfall	.	.	.	.		1546	.	19
		Bleibt Besitzstand Ende 1865		.	.		190	556	62	9
1866	9	Gb. 2549a Rest der Gb. 2549 v Bog	431	.	Weg	.	.	443	.	.
		2549.b	.	.	Weg	.	.	10	.	.
					Summe		190	1009	62	9
				Abfall				472	.	.
		Bleibt Besitzstand Ende 866.					190	537	62	9
				Abfall				1020	.	.
					Rest		189	1117	62	9.
1866.	9	Gb. 9a vom Bogen № 23					.	97	.	11.
		" 10a " " "			"		1	43	3	15
		" 2469/a Rest der Gb. 2469 v Bog	431.				.	628	.	.
		" 2469.b. " " " " "			Garten	II		392	3	53
		Besitzstand Ende	866.				191	677	69	28.

Abfall

Jahr	Post-Nr. des Evidenzhaltungs-Journals	Ursache	Uebertragen an den Besitzbogen mit Nr.	Parzellen Nr.	Flächenmass		Reinertrag	
					Joch	□ Klft.	fl.	kr.

Besitzstand-Veränderung und Zuwachs

Jahr	Post-Nr. des Evidenzhaltungs-Journals	Ursache der Veränderung, Erwerbstitel des Zuwachses	Erhalten von dem Besitzbogen mit Nr.	Parzellen Nr.	Gesetzliche Eigenschaft: untrennbar	Gesetzliche Eigenschaft: trennbar	Culturs-Gattung	Classe	Flächenmass: Joch	Flächenmass: □Klft.	Reinertrag: fl.	Reinertrag: kr.
1866.		Besitzstand nach den individuellen Besitzbogen							191	677	69	28
							Abfall		3	811	5	20
							Verbleiben		187	1466	64	8
1868	3.	Theilung	431	2486/a	1.		Oede	.	.	519	.	.
			424	1416/a	1		Garten	II	.	28	.	16
			63	1495/b	1		Rudawabach	.	.	25.	.	.
			431	2491/a	1		Ulica droga	.	,	569	.	.
			"	2491/b	1		Rudawafluss		.	4	.	.
			.	2495/a	1		Ulica Krupnicza	.	.	859		
			.	2556/a	1		droga	.	.	400		
			.	2556/b	1		"			11		
			.	2686/a	1		Rudawafluß	.	.	220		
		Besitzstand Ende 1868						.	189	901	64	24
1869	12		275½	839/68	1		[illegible]	2	.	395	2	13.
		Besitzstand Ende 1869							189	1296	66	37
		Nach dem Bemessigung v. Kataster Inspektorate in Jahre 1869							191	757	49	50
		Abfall								1370	5.	24
		Besitzstand Ende 1872							190	987	44	26
							Abfall			807	.	
							½.		190	180	44	26
1873	8	Theilung	431	2417/1	a		Oede			802		
			976	1613						123.	.	
		Besitzstand Ende 1873							190	1105.	44	26

Abfall

Jahr	Post-Nr. des Evidenzhaltungs-Journals	Ursache	Uebertragen an den Besitzbogen mit Nr.	Parzellen Nr.	Flächenmass Joch	Flächenmass □ Klft.	Reinertrag fl.	Reinertrag kr.
1868	3.	Theilung et Grundtheilungsbogen ex 867	431 1230	2486	.	594	.	.
				2491	.	573	.	.
			431, 154 1221	2495	.	900	.	.
			275, 430 ½	1081a	1	48	3	16
			"	1082		331		39
			275½	1555		714	1	25
			431-275 ½	2556	.	484	.	.
				2686	.	367	.	.
				/	3	811	5	20
1872	14	Besitzbemisstigung	994.	2005	.	1264	5	24
			"	2659	.	106	.	.
						1370	5	24
1873	8.	Et Gemidts Bog ex 872	431/1255.	2417a	.	807	.	.

Besitzstand-Veränderung und Zuwachs

Jahr	Post-Nr. des Evidenzhaltungs-Journals	Ursache der Veränderung, Erwerbstitel des Zuwachses	Erhalten von dem Besitzbogen mit Nr.	Parzellen Nr.	Gesetzliche Eigenschaft: untrennbar	Gesetzliche Eigenschaft: trennbar	Culturs-Gattung	Classe	Flächenmass: Joch	Flächenmass: □Klft.	Reinertrag: fl.	Reinertrag: kr.
	Besitzstand nach den individuellen Besitzbogen								✓.			
				Übertrag					190	1105.	44	26
				Abfall						321.		
									190	784	44	26
1874.	9	Teilung	431	2393	a		Oede			84		
				2394	a					161		
			946	1685	d					17		
		Besitzstand Ende 1874							190	1040	44	26
1876	25.		1053	1385	b		Gasse Ulica czarna			31		
				1383			"			18		
				1386	c		"			45		
				1393	da		"			10		
			1105	1424	b		" Batorego			200		
			"	1425	b					135		
			"	1427	b					151		
			387	1464	b					110		
			"	1465						38		
			"	1466	b					70		
			"	1467	b					59		
				1468	b					170		
			946	1731	b		" gancarska			14		
				1732	b		"			65		
		Besitzstand Ende 1876							191	561	44	26

Abfall

Jahr	Post-Nr. des Evidenzhaltungs-Journals	Ursache	Uebertragen an den Besitzbogen mit Nr.	Parzellen Nr.	Flächenmass		Reinertrag	
					Joch	□ Klft.	fl.	kr.
1874	9	Grundtheilungsbogen	431.1256	2393	.	120	.	.
		ex 1873		2394	.	201	.	.
			f.	.		321.	.	.

Besitzstand-Veränderung und Zuwachs

Jahr	Post-Nr. des Evidenzhaltungs-Journals	Ursache der Veränderung, Erwerbstitel des Zuwachses	Erhalten von dem Besitzbogen mit Nr.	Parzellen Nr.	Gesetzliche Eigenschaft untrennbar	trennbar	Culturs-Gattung	Classe	Flächenmass Joch	□ Klft.	Reinertrag fl.	kr.
	Besitzstand nach den individuellen Besitzbogen								191	561	44	26
							Abfall		1	176	.	4
		Besitzstand .	.						190	385	44	22
1877	9	[illegible] Prog. 876	158	1220 b			gasse			140	.	.
			431	2463 a			"			560	.	.
			.	2463 aa			"			356	.	.
		Besitzstand Ende 1877r							190	1441	44	22

Abfall

Jahr	Post-Nr. des Evidenzhaltungs-Journals	Ursache	Uebertragen an den Besitzbogen mit Nr.	Parzellen Nr.	Flächenmass Joch	Flächenmass □ Klft.	Reinertrag fl.	Reinertrag kr.
1877	9	lt Grundtheilsbogen N. 87b	242	1051	.	64	.	4
			242/431	2463	.	844	.	.
			242	2464		258	.	.
			242/431	2465		610	.	.
			./.		1	176	.	4.

Besitzstand-Veränderung und Zuwachs

Jahr	Post-Nr. des Evidenzhaltungs-Journals	Ursache der Veränderung, Erwerbstitel des Zuwachses	Erhalten von dem Besitzbogen mit Nr.	Parzellen Nr.	Gesetzliche Eigenschaft		Culturs-Gattung	Classe	Flächenmass		Reinertrag	
					untrennbar	trennbar			Joch	□ Klft.	fl.	kr.
	Besitzstand nach den individuellen Besitzbogen											

17

378

Jahr	Des Evidenzhaltungs-Journals-Post-Nr.	Abfall	Flächenmaß		Reinertrag	
			Joch	Klftr.	fl.	kr.

Ad Lager-Nr. 361. Groß-Concept. Einlagsbogen.

Jahr	Des Evidenzhaltungs-Journals-Post-Nr.	Besitzstand und Zuwachs	Gesetzliche Eigenschaft		Kultur-Gattung	Klasse	Flächen-Maß		Rein-Ertrag	
			untrennbar	trennbar			Joch	Klftr.	fl.	kr.

Jahr	Des Evidenzhaltungs-Journals-Post-Nr.	Abfall	Flächenmaß		Reinertrag	
			Joch	Klftr.	fl.	kr.

381

Mapy Wawelu
i
Kataster

Plan

przebrukowania drogi do Kościoła Katedralnego wiodącej. –

II

Brama Pałacu

Brama

Narożnik № 164.

Kościół Katedralny

Rotunda

Gmachy Sukienników

Sporządzony w Oddziale Budownictwa W. M. Krakowa – d. 20 Czerwca 1845 r.

Baraniec

10. 20. 30. 40. 50. stóp do niwellacyi
sążni do sytuacyi.

Plany
proiektowe

Übersichts-Skizze des „Wawel" in Krakau.

Inzynier Swiatowski

Pod-Zamcze-Gasse. Kanonna-Gasse. St. Egidy. Grod-Gasse. Bernardiner-Gasse. UJEŻDŻA LINIA

Kathedralkirche. Schlosstrakt. Kastell. Großer Hof. Seminartrakt. Rekonvaleszentenhaus. Badeanstalt. Garnisons-Spital No. 15. Siechenhaustrakt. Stall-Gebäude. Senatorenturm. Bauhof. Plac

Legende:

- intabulirt als Eigenthum des Staates
- " " " der Stadtgemeinde Krakau
- " " " der ehemaligen Republik Krakau
- " " " dem Domcapitel.

1:1440.

Krakau am 2. April 1903.

Kuntschel Obstlt

Karl Hughofer v. Szalkay Hptm
kommandirt beim Generalstabe

Do tego akta Mgtu { L. C[illegible]62/901

~~8[illegible]/901~~

33934/903

p. Synvyk D[r] Stanisław Brzeziński Lwów
ul. 3 Maja l. 2.

odpis kontraktu [illegible] 1889 do ~~pocz~~ porę-
czycieli p. sekr[illegible]rsowi Szczerbie.

S[illegible]

DR. KLEMENS BĄKOWSKI
ADWOKAT
KRAKÓW - ul. Św. Jana l. 12. II. piętro

384

WAWEL

Syndyk st. król. miasta Krakowa.

Oznaczenia katastralne
liczby czarne, dawne, z mapy kat. 1:1440
liczby czerwone, nowe, z mapy kat. 1:1000.

[zielony] bezwarunkowo musi zostać własnością gminy jako obecnie ulice, place i dla zamku bezcelowe.

[niebieski] droga na Wawel dobro gminne publiczne

co do innych parcel porozumienie łatwe

Przez parcele 22 przejazd i przechód w statu quo, nie potrzebuje być intabulowany

7/6 1912

Dr Bąkowski

15/7. 1912.

Niesporne

stan	
9.	28 nowa
6	31
2530.	32
40/2 części = 2528	

Mapy Lemelr

M. 4
5-6

Parafia Zamek
Księgi hip. z r. 1822-1826

(Lwh. 504) Gmina II. m. Krakowa 1. 385

L. Kadastru 26. (L. Kad. 10 i 11)

Kamienica № 155 na Zamku.

Poz.	Imię, nazwisko właściciela	Tytuł własności
	Skarb Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego miasta Krakowa z Okręgiem Właściciel Kamienicy pod № 155 na Zamku sytuowanej.	Gdy mimo przedłużonego terminu do produkcyi do Kamienicy pod № 155 na Zamku sytuowanej nikt prawa własności w Komisyi Wypołecznej nie złożył w dopełnieniu więc przepisów artykułu 87 prawa o ustaleniu własności nieruchomych dóbr Komisya Wypołeczna Skarb Wolnego Niepodległego miasta Krakowa jako w Kadastrum Wójta II Gminy miejskiej w dniu 1. sierpnia 1821. sporządzonym umieszczony za Właściciela w mowie będącej Kamienicy zapisuje.

Parafia Zamek

(nowe) <—>

Gmina II

Liczba 134.

L. 14 Kadastru.

Poz.	Imię, nazwisko właściciela	Tytuł własności
2	Rząd wm. Krakowa	Na zasadzie dekretu dziedzictwa przez Trybunał I. instancyi wm Krakowa 1832 roku wydanego w księdze XI. Ingross. pod № 620-kgr.fa dnia 3. listopada 1832 r. wpisanego tytuł własności domu w obwodzie zamkowym pod № 134 w gminie II. położonego do sukcesorów Anny Gomołczyńskiej należącego, na rzecz Rządu W.M. Krakowa jako przeznacz na publicznej licytacyi za kwotę słodzie. wiąćdziesiąt pięć złp. dwadzieścia pięć groszy (195 złp 25 gr.) kupionego przepisany został.

>>

Parafia Zamek

2.

L. Kadastru 17.

№ 140 Gm. II.

2	Rząd WM Krakowa	Dnia 23. lutego 1843 r. w księdze XXII. dok. pod № 186 karta ... złożony wyrok Trybunału WM Krakowa d. 4. stycznia 1843 r. zapadły świadectwem prawomocnem opatrzony mocą którego własność placu na którym stał dom pod № 140 w Krakowie obwodzie zamkowym w kadastrze hypotecznym № 17 oznaczony i na imię Wojciecha Łowarskiego zapisany Rządowi WM Krakowa przyznaną została.

(Lwh. 510.)

Parafia Zamek

Gmina II.

L. 31 Katastru. Liczba 161.

Właściciele:

2	Sebastyan Korylowski, Helena z Korylowskich Gołuchowska i Leon Korylowski
3	Helena z Korylowskich Gołuchowska
4	Wdrożenie postępowania spadkowego po Helenie z Korylowskich Gołuchowskiej
5	Ludwik Atora Korylowski
6	Wydzielenie 81'524 m² i utworzenie nowego ciała hip. (wykaz dodatkowy) do gm. II. pag. 38 n. 1. kacr.)

Parafia Zamek. Gmina II m. Krakowa

L. Kadastru 28.

Kamienica N° 158 na Zamku.

Zgromadzenie Księży Mansyonarzy przy kościele katedralnym krakowskim ma własność kamienicy na Zamku krakowskim pod N° 158 zapisanej.	Akt urzędowy zeznany w Wielkorządach Zamku krakowskiego dnia 10. czerwca r. 1724, z księgi 1247 Transactionum Relationum Actorum Procurationis Cracoviensis Pagina 1727 wyjęty, mocą którego księżę biskup Szaniawski za zezwoleniem Zgromadzenia Księży Mansyonarzy i upoważnieniem kapituły katedralnej krakowskiej kamienicę tegoż Zgromadzenia własną przez niegdyś P. Hincza de Rogow kasztelana sandomirskiego w r. 1467 darowaną do Gmachu Seminaryum Zamkowego przyłączył, a wzamian tej kamienicy inną dawniej Owsianą zwaną przez Króla Jmci w r. 1724 na rzecz Seminarii Zamkowego ustąpioną dziś liczbą popisową 158 oznaczoną, Zgromadzeniu Księży Mansyonarzy przy kościele katedralnym krak. tytułem niewzruszalnej własności nadał. N° podania 85.

(Lwh. 507.)

Parafia Zamek. Gmina II m. Krakowa

L. Kadastru 29.

Kamienica N° 159 na Zamku.

1 | Księża Mansyonarze i Rorantyści jako właściciele kamienicy pod N° 159 w 2/3 częściach na Zamku krakowskim

Akt donacyi z r. 1543 drugiego dnia po św. Jakóbie

wydany w aktach grodzkich dnia 30. grudnia r. 1780 wciągniony, mocą którego Najjaśniejszy Zygmunt król polski wyreparowanoszy z gruntu dom na Zamku krakowskim przy bramie sytuowany, dwie części domu tego na wieczne czasy Przełożonemu Księży Missyonarzy i Księży przy kaplicy królewskiej dał darował, zostawując część trzecią domu tego na zsypkę zboża królewskiego, na utrzymanie zaś przyzwoite tych księży prócz dziesięcin z wsiów Czaski; Czerwona niwa, Kossocic z dochodów salin wielickich zapewniony został czynsz Sto Marków ilości i monety Królestwa

№ podania 84.

№ 4/neu Stadtteil II.

Parafia Zamek

L. Kadastru 29.

№ 159/alt Gm. II.

poz. 2. – Der Vorsteher und Probst der königlichen Capelle.

Z. 18473 ein. 13. Oktober 1863 Tab. Z. 1134, vollzogen 11. Jänner 1864. In Gemässheit landesgerichtlichen Beschlusses vom 19. Oktober 1863 Z. 18473 wird auf Grund Erlasses der kk. Finanz-Landes-Direktion in Krakau vom 14. Juli 1863 Z. 11844.

1) Das im Eigentumsstande der Realität № 4 Stadtteil II. (früher № 159 Gm. II) in Krakau lauf n. 1. her. haftende Recht der dritten Teil dieser Realität zum Schütten des königlichen Getreides zu verwenden, extabulirt und gelöscht, und

2) der Vorsteher der Missionäre und Probst der königlichen Capelle in der krakauer Katedralkirche als Eigen,

tümer des zum Schütten des königlichen Getreides vorbehaltenen 1/3 Teils jener Realität, sohin als vollständiger Eigentümer der Realität sub No 4 Stadtteil II (früher No 159 Gm. II.) in Krakau im Eigentumsstande derselben intabuliert.
Urkundenbuch 42 Seite 2845. A. Błoński

Luk. 513.

Parafia Zamek. Gmina II m. Krakowa.

L. Kadastru 27.

Kamienica No 156/7 na Zamku

Zgromadzenie Księży Missyonarzy utrzymujące Seminaryum dyecezji krakowskiej jako właściciele kamienicy murowanej o 2 piętrach na Zamku No 156/7.

Erekcya Seminaryum przez Konstantego Szaniawskiego biskupa krak. w r. 1728 z aktów katedralnych krak. w wierzytelnym odpisie złożona, która zawierając w sobie fundusz Seminaryum zamkowego z kamienic, dóbr, sum kapitalnych i dziesięcin składające się obejmuje oraz wzmiankę że kontraktem z dnia 13 maja r. 1728 biskup Szaniawski kamienicę Pinczów zwaną na rzecz Seminaryum zamkowego od wielebnych Księży Wikaryów kościoła katedralnego wieczyście kupił, kamienicę dla Missyonarzy tuż za bliższą Sem. potem ustąpił, kosztem własnym wyreperował, wieś Ludwinów dla wygody Seminarium wykupił, wyłożywszy na Seminarium wieczne z gruntu exygowane sto sto tysięcy Złp.

No podania 5466.

№ 19 Stadtteil II. 6.
neu

Parafia Zamek

L. Kadastru 27.
№ 156/7 Gm. II alt.

Ces. król. Skarb wojskowy

Dnia 14 września 1853 w księdze XXXII dok. pod № 642 karta 2659 złożono akt przed c. k. Notaryuszem Strzelbickim dnia 26. sierpnia 1853 r. zeznany, którym ks. Antoni Dąbrowicz, Rektor Seminarium Stradomskiego w asystencji ks. Antowskiego sekretarza z strony konsystorza delegowanego a Józefa Słomińskiego z strony c. k. Biura spraw skarbu i instytutów publicznych wyznaczonego na zasadzie rozporządzenia c. k. Komisji gubernialnej z dnia 28. czerwca 1853 r. do L. 8864 w imieniu Seminaryum Dyecezyi krak. zezwala na przepisanie tytułu własności realności pod L. 156/7 w Zamku krak. Gm II. H. leżących, na rzecz i korzyść c. k. Skarbu wojskowego, oraz na umieszczenie niniejszej deklaracyi do hypoteki M. Krakowa i umieszczenie treści jego w wykazach hipotecznych rzeczonych realności – co też w moc decyzyi Zwierzchności hipotecznej z dnia 14. kwietnia 1853 wpisanem zostaje

Str. 130 st. Lok. 505.

Parafia Zamek

Gmina II m. Krakowa

L. Kadastru 30.
Kamienica № 160.

Kapituła katedralna krakowska jako

właścicielką domu pod N° 160 przy ulicy Kanoniczej

Wyciąg ex libro Beneficiorum Ecclesiarum Cathedralis et Collegiatarum Dioecesis Cracoviensis An. 1440 wyjęty do którego się Kapituła katedralna krak. odwołuje udowadnia wogóle, że przestrzeń od Zamku krakowskiego aż ku klasztorowi św. Franciszka była niegdyś próżną i niezamieszkałą i że proboszczowie i kanonicy zakupiwszy place zaczęli murować domy dla siebie i swych następców ustanawiając dla pamiątki Anniversarze co do domów przez siebie fundowanych. Wyciąg ten poparty Spisem funduszów kościelnych z roku 1802 z którego jak równie i z Kadastrum przez wójta Gminy II. Miasta Krakowa z dnia 1. sierpnia 1821 r. podanego wykrywa się dowód że Kapituła katedralna krak. kamienicy pod N° 160 oznaczonej przy ulicy Kanoniczej sytuowanej jest właścicielką.

Numer podania 83.

(Lwh. 509.)

8.

Gmina II
Liczba 134

L. 14. Katastru

« — » str. 1.

||: — :|| str. 2

(Lwh. 512.)

L. Katastru 22	– Kamienica	№ 150	z ogródkiem na Zamku
" " 23	"	" 151	" " "
" " 24	"	" 152	" " "
" " 25	"	" 153	" " "

Właściciele:

Księża Wikaryusze katedralnego kościoła na Zamku

Parafia Zamek Gmina II m. Krakowa

L. Kadastru 14.

Kamienica N° 134 na Zamku.

Anna Gumułczyńska właścicielka domu drewnianego na Zamku pod N° 134.

Wyciąg orzeczenia Urzędu Wielkorządowego krakowskiego z dnia 19. stycznia 1789 r. w akta magistratualne miasta stołecznego Krakowa w księdze II. wieczystych czynności N° 43 od karty 145 do karty 147 dnia 23. maja 1798 wciągnionego, mocą którego Sławetni Gumułczyńscy małżonkowie domu niegdy Szczakowskich potem Stępczyńskich dziedzicznego na gruncie wielkorządowym w Zamku krakowskim stojącego, dziedzice i sukcesorowie uzyskali odsądzenie wierzycieli sukcesorów bądź innych jakichkolwiek do rzeczonego domu prawa i possesye mających lub mieć uroszczonych z nakazem wiecznego o to milczenia i powodów od obowiązku odpowiedzi na zawsze uwolnienia, a to pod karą wywołania wiecznego.

Numer podania 86.

Kamienica No 132 na Zamku

Należała do Starostwa krak., następnie była w dożywotniem posiadaniu Eliasza hr. Wodzickiego, który zrzekł się w r. 1800 Starostwa na rzecz Rządu austr.

Ces. austr. Urząd ekonomiczny 20. maja 1802 inkamerował dom ten na rzecz Skarbu.

W r. 1817 dom ten został zniesiony.

Kamienica No 133 na Zamku pod murami przy stajniach krakowskich na gruncie Babsztyn.

Kontraktem kupna - sprzedaży z 29. czerwca 1782 Józef i Wiktorya Mękalscy nabyli ją od Walentyna i Brygidy Janowskich i Agnieszki z Janowskich Hubertowej za dwa tysiące (2.000) Złp.

Dom drewniany No 141 na Zamku

Na podstawie Kadastrum wójta gminy II za właściciela zapisany Walenty Gorzkowski.

Nowa księga dotąd nieotwarta Dz. II.

Lwh 1. Katedra św. Wacława

dawn 504-510

1 Katedra
3/2 plac Kat
5 L. p. 1.

Lwh 2. Muzeum dyecezalne

dawn 506, 507, 573

2 l. p. 2
10. L. p. 9.

Kapituła Katedralna

Lwh 3 Wikarówka

dawna 505, 509 ~~2~~

3/1 L. spis 3.

Kapituła Katedralna

Lwh 4. Zamek Krol

Nr. 4	wpisan	4	dawne
6	"	5	Lwh 504, 508
7	"	6	509, 512, 573
8	"	7	
9	"	7 sic	
11	"	9	

12/1 1. sp. 13.
12/3 [illegible]
13 1. sp. 8
14/1 " 10
15/1 " 11
16 " 12
18/1 pastorale
20/1 "
21 agrov

Ludwig Kraj

Lwh 5

davni 1783

12/2 agrov
14/2 agrov
15/2 agrov
17 pastorale
18/2 pastorale
19 "
20/2 "
22 agrov
23 "
25 past

26 past
27 past
wydrukowane
do Lwh 9
24, 29, 30/1, 33
notowane

B

Ludwig Kraj

10/2 1936 Skarb Pamięt Rektor Pol. Barw.

Lwów 6. pod Zamkiem

Zabłocie [illegible]

Z aktu z 16/4 1890 obowiązek zamurowania własnym kosztem wszelkich okien na granicy na parcele 17 na żądanie właściciela parceli l. 17. (Lwów 5)

Lwów 7

28 [illegible]

32½ plac [illegible]

31 " [illegible]

32 " [illegible]

37 plac

39 Podwórze

40 [illegible]

Granica do [illegible]

Lwów 8 dawny 574

34 l. spis 14

35 " 14

36 Ogród

Granica

Lwów 9 —

24-29, 30½ — 33 drogi

[illegible]

[illegible] Pol.)

[illegible]

12/2 1936 dano p. Bo-
buszowi odpis z hipoteki
lwh 6 i lwh 5, w celu
zarządzania zamurowania
okienek domu lwh 6. wycho-
dzących na parcelę skarbową
lh. 17. (lwh 5.)

[illegible]

Nowa Liczba	Stara kat.	Przedmiot
33	2525	obie rampy dojazdowe od północy miasto żąda tylko części pod katedrą
14/2	2525; 17	Stok pod Barbakanem
3/2	17	Plac katedralny
3/1	"	Wikarówka
16	22	Plac zamkowy
17	12	Stok zewnętrzny od ul. Kanoniczej Podzamcze [illegible] aż po Bernardyny
18/1	bez	mur okalający zamek, północny
24	21 części	droga z trawnikami pod Muzeum Narod.
22	21 część	Ogródek pod Muzeum Narod.
29	2531	część drogi połud. z [illegible] pod murem południowym nad drogą
30/1	2524	części } droga południowa
30/2	"	" } " w środku placu Bernardyńskiego
25	7	Stok pod wzg. Senatorską
1	574	Katedra
4;5	575	Nad bramą
9	576	Muzeum diecezjalne
10	577	Dom Kapitulny
	578	
11	580	Seminarium
12/1	581	[illegible] austr

Nowa	stara	
17	12	stok pod hale
33	2525	rampa dojaz północna i podskarp. Nogą
18/1	—	mur podmurowy
18/2	42	stok pod Pałacem północny
14/2	17	pod Barbakanem placyk
3/2	17	plac Katedralny wikarówka
16 3/1	22	" zamkowy
1	574	Katedra
4, 5	575	Nad branką wjazdową
9	576	Murem Dyce
10	577	Kapitulne
	578	
11.	580	Seminarz
12/1	581.	Akustyka
23	585.	Baszta Złodziejska
24	21?	pod Murem Nadb
22	21	ogródek " "
8	588	Baszta Sandomierska
29	2531	droga pod murem południowym
30/1	2529	część starej
30/2	"	"
25	7	Stok pod Senatorską

Dz II. obejmuje

Lwów 1. Katedra Muzeum dyecezalne

" 2 Kapituła, Wikarówka

" 3. Kapituła

" 4. Fundusz zamek

5 " (gruntowe parcele)

6 Źródełko pod Zamkiem

7 Gmina ulice etc

8 Gmina domy pod Zamkiem

9 Fundusz Drogi

Wawel

Wymiar

Baryerów wokoło Wawelu i innych Mieysc sporządzony

		Sąg. bieżących	
1.	Od Rogu Muru do Słodnika Stradom	31½	nowe
2.	Od 1szego zabudowań na dół pod Altanę	80.	
3.	Wedle Altany górą	15.	
4.	Pod Altaną od Bernardynów dołem	7½	
5.	1szego Parapetu od Bernardynów obydwóch Stron	75.	
6.	Od Rampy Kamienney ku Grodzkiey Ulicy	30.	
7.	2go Parapetu górnego obydwóch Stron	31½	
8.	Od Rampy Kamienney pod Starą Basztę	90.	
9.	Za Basztą do góry wedle Słodnika	12	
10.	Pod Kapitułami od Rybaków	35.	
11.	1szego schodu z góry ku Katrze	21.	
12.	ostatniego schodu pod Kaczkę	11.	
13.	Od Rogu Muru Wału pod Słup Nowy Świat	67.	
14.	Wokoło Słupa Nowy Świat	17.	
15.	Po obydwóch Stronach schodu	15.	
16.	Od Kaczki do wchodu pod Słup N: S:	43.	
17.	Te między schodami pod Słup N: S:	5½	
18.	Od Wchodu pod Słup do Bramy Poboczney	57.	
19.	Pod Zygmuntem	90.	
20.	Pod Starą Słupą do Wiazdu od Bernard.	67.	
	Zniesienie	841.	

Mila Jeograficzna = 3909. Sążni Wiedeńs:

	Na Kanale przy Bog. IX pod Zamkiem — — —	8
	Wedle Brzegu Wisły — —	117
	Przeniesienie Stron	841.
21.	Pod Młynami Dolnemi wedle Rudawy	48.
22.	Pod Łazienkami nowo restaurowanemi	11.
23.	Na Ulicy Sᵗ Piotra pod Młynami Gornemi	26.
24.	Pod Młynem Gornem z drugiej strony	4.
25.	Za Młynami Gornemi do Łazienek	34½
26.	Pod Wzgórzem na Smentarz kościoła Wszystk	6.
27.	Przy Ogrodzie Pijarskiem na Kanale pod Wszys:	5½
		~~[illegible]~~
		1101
	Wedle Stawiska — — — — — — — —	270.
	Od Zamku do Ulicy Poselskiej — — — — —	383.
	Od Poselskiej do Franciszkanskiej —	227.
	Od Franciszkanskiej do Wislnej — — —	105.
	Od Wislnej do Jagiellońskiej — — — —	220.
	Od Jagiellońskiej do Gołębiej — — — —	273.
	Od Gołębiej do Sᵗᵉʸ Anny — — — —	125.
	Od Sᵗᵉʸ Anny do Szewskiej — — — —	105.
	Od Szewskiej do Szczepańskiej — — —	94.
	Od Szczepańskiej do Żydowskiej — — — —	81.
	Od Żydowskiej do Rogackiej — — — —	169.
	Od Rogackiej do Sławkowskiej — — — —	140.
	Wedle Placu obok Muru Pijarskiego poledronego — —	290.
	Od Sławkowskiej do Floryańskiej — — — —	160.
	W około Bramy floryańskiej — — — —	59.
	Od Floryańskiej do połowy koła wielkiego — — —	140.
	Od Połowy koła wielkiego do Mikołajskiej — — —	230
	Od Mikołajskiej do Siennej — — — —	416.
	Od Siennej do Grodzkiej czyli Stradomia — — —	356.
	razem — —	4944.

Koło. gdzie muzyka na Plantacyach grywa, potrzebuje do zasypania 600. Sążni kub: Ziemi —

8. Lutego 1845. r.

[illegible]

Mila Geograficzna = 3909. Sążni Wiedeńs:

Liczba porządkowa	Przedmiot	Summa pieniężna			
		z osobna		razem	
		Złp.	gr.	Złotych pol.	gr.

Nro 1116 DB

Wykaz Kosztów

Przebrukowania drogi od Ulicy Kanonnej do kościoła Katedralnego aż ku Bramie pałacu zamkowego wiodącej –

Robota Brukarska

fig od a do b – dł. 36.3.0 / por. sz. 5.0.0 } = 182.3.0.

troj. c podst. 8.0.0 / wy 5.00/2 2.3.0 } = 20.0.0

d podst. 8.0.0. / wy 6.00/2 3.0.0. } = 24.0.0

e podst. 10.0.0. / wy 4.00/2 2.0.0 } = 20.0.0

f podst. 3.3.6 / wy 1.30/2 0.4.6. } = 2.4.1.

g dł. 15.0.0. / por. szer. 9.5.0 } = 147.3.0

h. – dł. 14.0.0. / por. szer. 4.0.6 } 57.1.0

troj. i – dł. 15.0.0 / wy. 1.10/2 0.3.6 } 8.4.6

k. – dł. 9.0.0 / por. szer. 3.3.6 } = 32.1.6.

l. – dł. 10.3.0. / wy 6.00/2 3.0.6 } = 34.3.0

m – dł. 11.3.0. / wy 1.40/2 0.5.0 } 9.3.6

n – dł. 7.4.0. / wy 1.00/2 0.3.0 } = 3.5.0

Kwadratowe ~~542.4.6~~

542 4.7

Liczba porządkowa	Przedmiot	Summa pieniężna z osobna Złp.	gr.	razem Złotych pol.	gr.
	przeniesienie 542. 4. ~~6~~ 7				
	troj o podst. 15. 3. 0. wys: 4.90/2 2. 1. 6 } = 34. 5. 3				
	p. podst: 7. 0. 0. wys 1.10/2 0. 3. 6 } = 4. 0. 6				
	q podst: 13. 2. 0 wys 3.10/2 1. 3. 6 } 21. 0. 8				
	r. podst. 15. 1. 0. wys 4.30/2 2. 1. 6 } = 34. 0. 9				
	s podst. 15. 1. 0. wys 5.00/2 2. 3. 0 } 37. 5. 6				
	t. dł: 32. 0. 0 porz. 5. 1. 6 } 168. 0. 0				
	u dł: 10. 1. 0. porz 6. 0. 0 } = 61. 0. 0				
	troj w dł: 7. 2. 0 wys 4.00/2 2. 0. 0 } = 14. 4. 0				
	x. dł: 7. 0. 0 sz 6. 3. 0. } = 45. 3. 0				
	razem 964. 0. 2. (3)				
	964. 0. ~~2~~ 3 sążni kwadr: potrzebowania drogi, z wyjęciem starego bruku, z urządzeniem wypukłości i chodnika podle planu, sążni z odpowiednim starego kamienia pro... Nasypki i ~~ziemi~~ [illegible] ziemi	2	~~12~~ 6	~~2313~~ 2120	~~20~~ 27
	Od 1. do 2. dł: 16. 0. 0. sz. 4. 0. 0. por. wys 0.18/2 0. 1. 0 } = 8. 5. 4				
	8 5 4			~~2313~~ 2120	~~20~~ 27

Liczba porządkowa	Przedmiot	Summa pieniężna			
		z osobna		razem	
		Złp.	gr.	Złotych pol.	gr.
	przeniesienie — 8. 5. 4			~~2313~~ 2120	~~20~~ 27
	od 2 do 3 st: 18. 0. 0. por. ur. 5. 3. 0. por. wyj. 0.16/2 0 0 9. = 12. 2. 3				
	od 3 do 4 st: 15. 0 0. por. ur. 3. 2. 0. por. wyj. 0.13/2 = 0 0 7 = 4. 5. 2				
	od 4 do 5 — st: 14. 1 0. por. ur. 4 0 0 wyj. 0 0 9/2 0 0 4½ = 3. 2. 2				
	od 7 do 8 — st: 19. 0 0 por. ur. 6 1 6 por. wyj. 0 1 6/2 0 0 9. = 14. 5. 0				
	od 8 do 9 — st: 21. 0 0. por. ur. 5 1 6 por. wyj. 0 1 6/2 0 0 9. = 13. 4 8				
	od 9 do 10 st: 15. 0 0 por. ur. 6 0 0 por. wyj. 0 1 2/2 = 0 0 7 = 8. 4 6				
	razem 67. 0. 1.				
	~~67. 0. 1. sążni bryłowych rozplantowania ziemi nawiezionej po~~	~~2~~		~~134~~	
	Zebranie od 5 do 6 15. 0 0 por. ur. 6 0 0 por. wyj. 0 1 2/2 = 0 0 7 = 8. 4 6				
	od 6 do 7 st. 14 0 0. por. ur. 6 0 0 por. wyj. 0.12/2 0 0 7 = 8 1 0				
	~~16. 5. 6~~ 16 5 6				
	16. 5. 6. sążni bryłowych zebrania ziemi i rozłożenia tejże w miejsca potrzebne od sążnia po	3		50 / 100	23 / 5
	Tą którą ziemię potrzebowały ad narzytek porządkowania do rozplantowania po 50° 0' 7" ziemi nawiezionej				
	Summa sobotniego Bud.			~~2498~~ 2.271.	~~13~~ 25

Liczba porządkowa	Przedmiot	Summa pieniężna z osobna Złp.	gr.	razem Złotych pol.	gr.
964 96 12/18 867	**Materyał z dostawy**				
	Na 964 sążni kwadr: Bruku wchodzące 1 sążeń brukowy na ~~8~~ 6 sążni kwadr: potrzeba:				
	160 ~~120½~~ sążni brukowych kamienia porfirowego po	50	27	8144 ~~8867~~ ~~8600~~ ~~6025~~	
	~~Piasku do podsypki i do Bruku~~				
	nasypki wynosi — ~~67.0.1.~~				
	zbitki — ~~16.5.6.~~				
	~~50.0.7.~~				
	50.0.7 sążni brukowych piasku dowieść czyli wchodzące na 1 sążeń fur 4½ kwocowych (?) 14 wypadnie				
	700 ~~556~~ fur. do nasypki				
	~~964~~ 482 do Bruku dodatkowo				
	1182 ~~1920~~ fur piasku dowieść po	1	12	1654 ~~2128~~	24
	około 60 sążni kamienia starego dowieść od sążnia po	9		540	
	Summa za materyały			~~8693~~ 11061	24
	Zebranie Summ				
	Robota Brukarsk. Grab.	~~[illegible]~~		2271	25
	Materyał z dost:	~~8693~~		11061	24
	Summa ogólna	~~11491~~	~~13~~	13333	19

Krakowie 26 Stycznia 1856

Kremer (?) Baran (?)

W r. 1858 Arch. ponumerował
Dzielnicę, którą oznaczył „Wa-
wel" i osobno drugi numerował
osobno ją traktował podobnie
i administracyjnie [illegible]
[illegible]

Adwokat
DR. KLEMENS BĄKOWSKI
Syndyk szl. Sćol. Miasta Krakowa
Kraków, ul. Św. Jana l. 12/

D o

Swiet nego c.k. Sądu Powiatowego

w

Krakowie

Powód:

Elelktrownia miejska w Krakowie
przez
Adw, Dr. Klemensa Bąkowskiego

Pozwany:

Edward Wertheim
w Krakowie ul. Zyblikiewicza l.15 u WP. Dygatowej

SKARGA

o zapłacenie 33 Kor. 96 hal. zpn.

2 krotnie
n1 napis

Materyały

odpisy dokumentów watykańskich
ad Wawel

Raport

budownictwa wojskowego, dotyczący przeróbek na Wawelu.

Bau Rapport.

Für den Monat November 1851.

I. Neue und Adaptierungs-Arbeiten am Castell.

Am Flankirungs-Thurme Nro. II. wurde das Fuarda„ ment ausgemauert und die nothwendige Erdab„ nebung fortgesetzt, die Krönelirte Wallgangsmauer der Kanonen-Bastei auf 2 Höhe aufgemauert, am Wallgange selbst eine Plattform auf 24 Länge hergestellt, die beiden Wasser-Abzugs-Canäle bis ausserhalb des Castells ausgemauert u./grössten„ teils eingewölbt, die Graben-Escarpe bei dem neuen Einfarths-Thore an dei Rampe des Kirchenaufgan„ ges auf 1-3-6" u./4 Hohe aufgemauert, die Krönelirte Mauer auf der Ostseite des Castells auf 66 Länge mit Steinplatten eingedeckt. Auf den Kanon u. Brüder Bastei 3 Hohe aufge„ führt u. dann würde die Anschüttung der Stra„ sse an der Ostseite des Castells durch Erdenschü„ ttung fortgesetzt.

Bau-Rapport.
für den Monat April 1852.

I. Neue u. Adaptierungs-Arbeiten am Castell.

Am Flankirungsthurm Nr. II. wurde die Ausmauerung des Fundamentes fortgesetzt u. mit der Aufmauerung der äusseren Thurm Umfassung begonnen, die Eindeckung der krönelirten Mauer auf Bruderbastion, mit Sandsteinplatten, so wie die Abbrechung der alten Rampen-Escarpenmauer, dann die Erdabhebungen u. Aushebungen des Fundamenten fortgesetzt, die Ausmauerung u. Einwölbung der Wasserhauptabzugskanäle auf der Kanonenbastion begonnen, u. die Escarpen an der Auffahrt in die Batterie auf der Brüder-Bastion bis zur vollen Höhe von 6 aufgemauert.

Bau Rapport
für den Monat September 1852.

I. Neue und Adaptierungsarbeiten am Castell.

Stradomer Thor, die völlige Aufmauerung der Anschlussmauer, des Thores und der Wohlfsgrube vollendet so wie das Thor selbst fertig gemacht. Thüren N. 1. die Aufmauerung der Umfassungsmauer mit den Erkerthürmchen, der Stiege und des Wachthauses vollendet, die Asphaltirung

des Thüren Verdeckes begonnen und zur Hälfte fertig.
Thurm N. 2, die Kanonen und Gewehrscharten der Kasamatten versetzt, die Stiegen hergestellt, die Umfassungsmauer bis zur Cordonhöhe gehoben die Rampe und Kehlmauer des Thurmes begonnen, die Rampe angeschüttelt mit der Betonirung oben dem Gewölben des Thurmes begonnen:
Florian Thurm und Eckseite die Aufmauerung derselben und die Verbandlung völlig bewirkt.
Krönelirte Mauer zwischen Thurm II und Bastion II, die Aufmauerung derselben in ihrer ganzen Länge sammt Platteneindeckung bewirkt, die Plasterung Anschüttung und Betonirung am Füsse derselben so dann Verbandlung begonnen. -
Flanque Mauer der Bastion II, dieselbe aus dem ausgehobenen Fundamente bis zur Schartenhöhe aufgemauert.
Thor auf den Kirchen Auffart sammt anschossenden Wachzimmer das Thor vollkommen hergestellt, das Wachzimmer in bewohnbaren Stand hergestellt und ober demselben asphaltirt.
Abort und Seesgrube am Rondell neben dem Domthor, das Fundament des Abortes um die Seesgrube ausgehoben, beide ausgemauert und mit Steinplatten eingedeckt.
Die Regulirung der Stradomer Böschung durch Abhebung der Erde und Scarpirung fortgesetzt, die Belegung derselben mit Kasenriegel begonnen, die Verbreitung der beiden Rampen durch Abschüttung und die in standhaltung ihrer Auffarthen fortgesetzt.

An der Böschung der Rampe des Kirchenaufganges, 2 Canäle aufgehoben, die Böschung scarpirt und am Fusse derselben angeschuttet und planirt, die alte baufällige Rampenmauer zur Bastion III. sammt deren befindlichen Aborte demolirt, an deren Stelle eine Erdböschung durch theilweise Planirung u. Placagirung begonnen.

Bau-Rapport

Für den Monat Dezember 1852.

I. Neue u. Adaptirungsarbeiten am Castell.

An den 3 Hauptthoren des Castells die steinernen Radabreisen versetzt; die Pflasterung einen dem Thore des Kirchenaufganges, dann die Rasenbelegung an der Hradomer Böschung vollendet, die Böschung der Hauptabfahrt so wie die Vorplätze u. deren Zugänge regulirt.
Schlegelschotten für die winterliche Instandhaltung der Strassen erzeugt u. an Depot verführt, an der Hauptauffahrt mit Errichtung eines provisorischen Schutzgeländers begonnen 3 Rampen Aufgange zu den Thoren beschotten und im Stande erhalten.

Bau-Rapport

für den Monat Mai 1853.

I. Neue und Adaptierungsarbeiten am Castell.

Aushebung der Erde rückwärts der Innerste Mauern, und Ausmauerung der Contreforts daselbst, Herstellung des Kanales am Fusse

der Bastion III. und der Plagage ~~nacht~~ nach dem Hradomer Thore, Versatzen der Adler und der Inschriften oben den 3 Hauptthörne so wie I u. II. dien Abtragung der beschädigten Mauern in der Flanke der Bastion Nr. I.

Bau-Rapport

für den Monat Juli 1853

I. Neue u. Adaptirungsarbeiten am Castell.

Die Erhohung u. Verstärkung der Umfassungsmauer an der Westseite des Castells, sowie die Versetzung den steinernen Säulen u. Anerbidung der eisernen Geländerstangen auf der Hradomer Thor Rampe fortgesetzt die Rampe Ausfahrten überhaupt beschottert u. in Stand erhalten.

Bau Rapport

für den Monat Juni 1853.

I. Neue und Adaptirungsarbeiten am Castell.

Die Aushebung der Erde an der Umfassungsmauer. Die Verstärkung und Erhöhung derselben Austemmung der verwitterten, alten Ziegel daselbst bei gleichzeitiger Ersetzung durch neue, so wie die Verhandlung der Fugen fortgesetzt. Die rückwärtige Verstärkung der forts an der Innerste Mauer sammt Schliessen

Einrichtung wurde beendet, die Graben Mauer nächst dem Thurme II. wurde aufgeführt und mit Steinplatten gedeckt, unter den Boll„ brücken beim Stradoner und Kirchen Thore wurden Wasser Ablaufskanälle hergestellt und die Stradoner Thor Rampe mit Rasen belegt.

Bau-Rapport

für das 4 Quartal respe: für das Militar Jahr 1853.

I. Neue und Adaptirungsarbeiten am Castell.

Die Flanken Escarpe Mauer in der Bastion I. mit einer Höhe von 20 sammt Ban. Bedeckung sammt der neuen Thore daselbst hergestellt, die Wolfsgrube ausgehoben u. ausgemauert, die Escarpe Mauer vom Thore der Bastions N. I. bis zur Spitze der Bastion II. wurde in ihrem ganzen Umfange in einer Lange 181 in einer Höhe von 2 bis 5 durch Ausstemmung der schadhaften verwitterten Ziegel u. Ersetzung derselben durch neue aus„ gebessert, ebenso, die theilweise Verstärkung derselben in einer Gesammtlange von 103. 1-0 in einer durchschnittlichen Höhe von 2 u. einer Dicke von 2 bis 5 schuh bewirkt, en„

dlich auf der ganzen Länge die Escarpe ~~soll~~ von 181 eine krönelirte Mauer von 1 bis 1-3 -C Höhe und 1-6 bis 2 Dicke aufgeführt und Steinplatten eingedeckt. Aufmauerung der Verstärkungspfeiler hinter der Terassemauer auf der Ostseite des Castells u. 2. auf eine Länge von 11-5-0 breit 1-2-6 und 3-1-2 tief bewirkt. In der Bastion N. I. wegen der Anlage des Thores ein neues Wachzimmer und einen Abort aufgeführt. Die Regulirung des Terrainplans längs den der ganzen Strecke von der Spitze der Bastion II. bis zum Thore der Bastion I u. die Pflasterung der daselbst hergestellt.

Bastion I. verbreitert, plazagirt dann die Geländerstein und eisernen Sicherheitsstangen daselbst beigelegt.

Bau-Rapport

über die im Laufe des Militär-Jahre 1853 bewirkten Arbeiten.

I. Neue und Adaptirungsarbeiten am Castell.

Die Escarpe Mauer vom Thore der Bastion Nr. I. bis zur Spitze der Bastion II. wurde in ihrem ganzen Umfange in einer Länge von 181° in einer Höhe von

2 bis 5° durch Ausstemmung der schadhaften verwitterten Ziegeln u. Ersetzung derselben durch neue ausgebessert, ebenso würde die theilweise Verstärkung derselben in einer gesamt Länge von 103°-1-0 einer durchschnittlicher Höhe von 2° und einer Dicke von 2 bis 5 Schuh bewirkt, endlich würde auf der ganzen Länge der Escarpe von 181° eine krönelirte Mauer von 1 bis 3° Höhe und 1-6" Dicke aufgeführt und mit Steinplatten eingedeckt.

Die Aufmauerung der Verstärkungspfeiler hinter der Terassemauer auf der Ostseite des Castells u. z. auf eine Länge von 11°-5-0" breit 1°-2-6" und 3°-1-3" tief bewirkt.

In der Bastion I. ein neues Rauchzimmer u. Abort aufgeführt.

Die Regulirung des Tuereßlanes der ganzen Strecke von der Spitze der Bastion II. bis zum Thore der Bastion I. und die Pflasterung der Rigols daselbst hergestellt.

Die Auffahrts Rampen beim Stradomer Thor und dem Thore der Bastion I. verbreitet, planirt, die Gebäudensteine

und eisernen Sicherheitsstangen daselbst versetzt.

Die auf diesem Objeckte hergestellte Mauer Arbeiten sind:

an Fundament Mauerwerk im Jahre 1853-
54°-5-0" Cubikm.

und im Ganzen . . . . 443°-0-4"

an gemischten ordinären
Ziegelmauerwerk 363-2-9

im Ganzen 1474-1-5

an Geröll Mauerwerk . . 2-4-3

und im Ganzen 38-0-9

zusammen im Jahre 1853 . . 421-0-0

Cubm. und im Ganzen in den
3 Baujahren - - - - - 1955.2-6 Cubm.

Bau-Rapport

für das 2 Quartal des Militär Jahres 1856.

I. Neue und Adaptirungarbeiten am Castell:

Die Verführung u. Planirung der am Fusse des Castells angehäuften Erde wird bewirkt.

Der Abbruch dem Verbindungsmau-
ern ~~zwischen~~ dem neuen Spitalsgebäude
u. den Senator Thüren wegen Herstellung
so wie das Versetzen der noch fehlenden
Geländer Steine an der Rampe wurde
angefangen.

Bau-Rapport

pro August, September u. Oktober 1856 zu-
gleich als Haupt Rapport über die im
laufend Militär Jahre bewirkten extra-
ordinäre Arbeiten.

I. Neue und Adaptierungsarbeiten am Castell.

Den Abbruch der alten Verbindungsmauer
zwischen den neuen Spitale u. dem Hall-
gebäude, dann Herstellung der Linnen
hierauf wurde bewirkt.
Das Versetzen der Gebände an der Ram-
pen auf der Stradomer Seite und
dies vollendet.
Beim Pulverturm wurde das neue
Stiegenhaus aufgeführt, das alte Dach
desselben abgetragen, der äussere versetzt
des ganzen Thurmes hergestellt, in

den letzten 3 Stockwerken die Sturz und Fuss-
boden dann Abteilungwände sowie die Anfer-
tigung der Fenster beendet.
Der obere Aufsatz dieses Thurmes wurde
abgetragen den Schütt verführt und die
Herrstellung der Linne bewirkt.
Die zu Fusse des Castells angehäufte
Erde u. Schütt wurde grösteuteils da-
selbst verführt und planirt.
Die Reinhaltung der Communicationen,
Rampen, Brück Rigols, Wege u. Böschun-
gen wurde besorgt.

Abschrift eines Erlasses des hohen k. k. Ministeriums des Innern ddt. Wien 25. Oktober 856 Z. $\frac{23116}{522}$ an Seine Hochgeboren den Herrn k. k. Landes Präsidenten in Krakau, Grafen Clam Martinic.

Hochgeborner Graf! Über das mit dem Berichte vom 28. April 1853 Z. 1966 von der bestandenen Krakauer Gubern: Kommission vorgelegte Operat, betreffend die Ausscheidung des Vermögens der Stadtgemeinde Krakau, aus dem Staats- und Fondsvermögen, wird in Folge allerhöchster Entschließung vom 5. September l. J. im Einvernehmen mit dem Finanzministerium, und mit Rücksicht auf die Äußerungen der galiz: Finanz-Prokuratur, des Präsidiums der Finanz-Landes direction in Lemberg und der hiesigen Finanz-Prokuratur Folgendes bedeutet:

In Bezug auf die Grundsätze, welche von der Gub: Kommission bei der Beurteilung der vorliegenden Ausscheidungsfrage zum Leitpuncte genommen wurden, kömmt weder vom Standpuncte der Finanzverwaltung noch des Ministeriums des Innern etwas einzuwenden.

Rücksichtlich der diesen Grundsätzen gegebenen Anwendung, haben sich aber die oberwähnten vom Finanzministerium über den Gegenstand einvernommenen Behörden, deren Äußerungen im Anschluße mitfolgen, nicht durchweg einverstanden erklärt, und es wird von denselben eine Anzahl von Objecten bezeichnet, in Ansehung deren zur gehörigen Klarstellung des Anspruchstitels, vorerst noch weitere Erhebungen erforderlich sind.

Nachdem das Finanzministerium mit Rücksicht auf die diesfalls beigefügten punctweisen Erörterungen sich dem obigen Einrathen anschließt, so vereinigt sich auch das Ministerium des Innern mit diesen Anträgen, zumal eine nähere Erörterung des Gegenstandes nur erwünscht sein kann.

Zur theilweisen Begleichung dieser Angelegenheit wird aber über alle Puncte des Operates, bezüglich deren in den Anträgen der Landesbehörden Einheit vorliegt, und auf die Ansicht der betheiligten Centralstellen übereinstimmt, schon jetzt der bestimmte Ausspruch gefällt, somit einerseits der

Stadt Krakau dasjenige zugewiesen werden,
was als Gebühr derselben anerkannt ist,
andererseits aber dem Staatsärar das,
was ihm nach den vorliegenden dokumen-
tirten Erklärung zukömmt, und so mehr
vorbehalten, als ebenfalls der Stadt, wenn
sie sich in ihren Ansprüchen beeinträchti-
get glauben sollte, ohnehin der Rechtsweg
offen stehen wird.
Bezüglich der sonach erübrigenden, vor-
läufig noch einer näheren Erhebung
bedürfenden Puncte, muß die Ver-
handlung fortgesetzt werden, und es
werden nach Maßgabe der erfolgen-
den Klarstellungen die betreffenden
Entscheidungen hinausgegeben werden.
Um jedoch diesen Gegenstand ohne un-
nöthige Verzögerung ehebald zum
Abschluße zu bringen, findet man es
angemeßen, daß die noch erforderlichen
Erörterungen nicht durch weitwendige
und zeitraubende Korrespondenzen,
sondern in der kürzesten Art auf
<u>kommißionellem Wege</u> und zwar
durch Beiziehung von einsichtsvollen
und sachkundigen Vertretern der betheilig-
ten Behörden, welche auf diese Art ihre
Ansichten leichter und schneller austau-
schen, und somit auch schneller zur

Übereinstimmung oder Ausgleichung ge-
langen können, – gepflogen werden.
In dieser Beziehung wird das k. k. Fi-
nanzministerium gleichzeitig angegan-
gen, die Vertreter der Finanzverwal-
tung zu bestimmen, und selbe der k. k.
Landes-Regierung thunlichst bald nam-
haft zu machen, und Euer Hochgeboren
werden aufgefordert, die Commissions-
mitglieder von Seite der k. k. Lan-
des-Regierung und der Stadtgemein-
de unverzüglich zu ernennen, und
der Commission die thätigste Beschleu-
nigung und baldige Beendigung
dieser Verhandlung zur besonderen
Pflicht zu machen.
Sobald nun auf diesem Wege in
Betreff eines der aufzuklärenden Puncte
die angedeuteten Erhebungen zu Ende
geführt und die nöthigen Aufklä-
rungen und die erforderlichen Do-
kumente gesammelt sein werden, so ist
eine solche Erhebung unter Beilegung
der bezüglichen Auszüge aus den oben-
bezogenen Äußerungen der Finanz-
procuratur und des Lemberger Fi-
nanz-Directions-Präsidiums, dann
der Sub. Commission und des Bureau
für Rechtssachen sammt dem eigenen

Gutachten mit abgesonderten Berichten successive vorzulegen, damit die Entscheidung über einen solchen Punct deshalb, weil die Erhebung über einen andern Punct längere Zeit in Anspruch nehmen wird, nicht unnöthig aufgehalten werde.

Dieß vorausgeschickt wird nunmehr über die einzelnen Puncte des Operates, auf Grundlage der von dem Präsidium der Finanz-Landes-direction in Lemberg gelieferten und ihrer abbezogenen Äußerung zuliegenden sieben Nachweisungen, folgendes bemerkt:

Ausweis A.

Realitäten, welche sich im provisorischen Besitze der Stadt Krakau befinden:

Von den Landrealitäten werden die Objekte:

Post. Z. 1. Gut Piaski

Post. Z. 2. Gut Dąbie- vorläufig mit Ausschluß der Weidenpflanzungen

Post. Z. 3. Vorwerk Szlak-

Post. Z. 4. Dorf Grzegórzki, vorläufig ohne Weidenpflanzungen

Post. Z. 5. Vorwerk Kawiory

Post. Z. 6. das Grundstück Folusz

Post. Z. 7. der Steinbruch Lassota,

Ferner von den Realitäten in der Stadt Krakau die Objecte

Post. Z. 1. Hauptwachhaus, Rothgärberhaus, die Schuhbänke und die Fischbänke

Post. Z. 2. Realität, genannt Postrzegalnia

Post. Z. 3. Tuchlaubengewölbe, (: Sukiennice,

Post. Z. 4. die Reihen-Laden (: bogate Kramy:) mit Einschluß des Ladens N. 60½, dessen Geringfügigkeit eine weitere Erörterung nicht lohnt.

Post. Z. 5. die städtischen Holzbuden und die Leinwandstände;

Post. Z. 11. die Realität sub Cons: N. 167 B. in der VIII Gemeinde, in welcher das Linienamt des Warschauer-Mauthschrankens untergebracht war.

Post. Z. 17a die Schießstätte und

b der Grund Ulrichowski

Post. Z. 20 die freien Plätze unter p, q. und z; desgleichen von den Realitäten der Stadt Kazimierz die Objecte:

Post. Z. 21. Vorwerk Dajwor und

Post. Z. 22. Gut Beszcz; endlich von den Realitäten in der Stadt Kazimierz:

Post. Z. 23. das Rathhaus

Post. Z. 24. das Haus unter Cons: Z. 2 und

Post. Z. 25. die hölzernen Krambuden, definitiv als Eigenthum der Stadt Gemeinde Krakau, jedoch unter den von der

Finanz Prokuratur in Lemberg in ihrem Berichte vom 10. April 1854 Z. 14691/833 hinsichtlich der einzelnen Objecte angedeuteten Modalitäten und Vorbehalten, hiemit erklärt

Hinsichtlich der bei dem Gute Dąbie und bei dem Dorfe Grzegórzki befindlichen Weidenpflanzungen, sind laut des Berichtes des Finanz=Landes=Directions=Präsidiums besondere Verhandlungen anhängig, und es wird nach deren Beendigung über die Frage, ob diese Weidenpflanzungen ein Eigenthüm der Stadt oder des Staates seien, die Entscheidung nachfolgen. Auch in dieser Hinsicht ist sich mit der k. k. Finanz Landes Direction in das Einvernehmen zu setzen, und auf die baldige Beendigung dieser Verhandlung thätigst einzuwirken. Da die Stadt als Eigenthümer der oberwähnten Objecte auch die auf denselben hypothezirten Schulden ubernehmen muss, so ist, falls es noch nicht geschehen wäre, die Verfügung zu treffen, dass die Zahlung der Interessen von den hypothezirten Kapitalien bei jener Staatskasse, von welcher die Zahlung etwa geleistet wird, eingestellt werde, und dass im Falle

wirklich stattgehabter Zahlung solcher Interressen mit der Stadt Krakau unter Rücksicht auf den Tag der Uibergabe des Objectes an dieselbe, die Abrechnung gepflogen werde.
Was die, auf der Rosenzweig'schen Realität N. 42 in Dąbie haftende Wiederkaufssumme pr. 1400 fg. betrifft, so ist die von der gal: Finanzprokuratur in ihrem bezogenen Berichte Seite 52 und 53 beantragte Erörterung durchzuführen. Auch sind in Ansehung der zu Grzegórzki gehörigen Realitäten N. 1. 2. 3. 4. 5. 6 und 7 dann der zu entrichtenden Erbpachtzinse, die im Berichte der Finanz-Prokuratur Seite 65 bis 75 angedeuteten Erhebungen pflegen zu lassen, weil erst sohin mit Bistimmtheit sich ergeben wird, ob und welche Rechte diessfalls dem Aerar oder der Stadt zustehen.
Bei Vorlegung des Resultates der diese Realitäten in Grzegórzki betreffenden Erhebung, sind in Ansehung der daselbst befindlichen Ziegelbrennerei, jene Verhandlungsacten samt einer deutschen Uibersetzung derselben anzuschliessen, welche den Senatsreskripten vom 28. Oktober 1842 Z. 5674 und vom 20 Oktober 1843 Z. 5171 zur Grundlage dienten.
Was den Steinbruch und Grund Lamane góry oder Lasota betrifft, da derselbe sich in Händen dritter Besitzer befindet, so wird

die Stadt ihr Eigenthumsrecht im Processwege geltend machen müssen.
Zur Post. 6. Das Steinhaus Syndykówka soll zwar nach dem übereinstim̄enden Antrage der Landesbehörden /: Bericht der Finanzprokuratur S. 155 bis 157:/ ungeachtet im Hypothekenbuche das Aerar als Eigenthümer eingetragen ist, als städtisches Eigenthum anerkan̄t werden. Das Gewicht der von der Finanzprokuratur hiefür entwickelten Gründe ist zwar nicht zu verkennen, es erscheint aber jedenfalls noch nothwendig zu erheben, auf Grundlage welcher Urkunde die Eintragung des Aerars als Eigenthümer in den Hypothekenbüchern erfolgt sei, und ob nicht etwa das Aerar des Krakauer Freistaates das Eigenthum dieses ursprünglich zweifellos städtischen Gebäudes erworben habe.
Post. 7. Die Realität bei der heiligen Scholastika C. N. 597. und
Post. 8. die Realität Altana C. N. 684.
Wie aus der erschöpfenden Darstellung der galizischen Finanzprokuratur Seite 157 bis 169 hervorgeht, ist das Eigenthumsrecht der Stadt bezüglich dieser zwei Realitäten nicht zweifellos dargethan. Es ist daher diese Verhandlung in der, von der galiz: Finanzprokuratur angedeuteten Weise zu vervollständigen.
Post 9. Die Realität C. N. 671, ehemals das städtische Lazaret.

Diese Realität wird von den Landesbehörden als ein städtisches Eigenthum bezeichnet.
Nach den gegenwärtigen Vorlagen kann jedoch dieser Ansicht noch nicht beigestimt werden.
Dieses Gebäude war nähmlich ursprünglich das Eigenthum einer Stiftung für die Armen der Marienkirche. In folge eines Uibereinkomens vom 7. Oktober 1790 mit dem Erzpriester der Marienkirche Kielczewski hat die Stadt das Provisoriat auf das Spital ad St Rochum für die Armen der Marienkirche abgetreten, und dafür das in Rede stehende Gebäude ubernommen, und zum Militärgebrauche übergehen.
Dieses ganze Uibereinkomen ist aber nicht recht verständlich, so lange nicht sämtliche darauf bezügliche Verhandlungsacten vorliegen, aus denen erst ersichtlich werden muss, was es mit dem Provisoriate auf das Spital ad St Rochum für ein Bewandtniss hatte.
Es scheint auch schon früher das hier obwaltende Verhältniss den Behörden nicht recht klar gewesen zu sein; denn die Westgalizische Einrichtungs-Hofkomission hat in ihrem Berichte an die galizische Hofkanzlei vom 20. März 1798 Z. 2717. das fragliche Gebäude auf Grundlage des erwähnten Uibereinkomens als ein Eigenthum des Religionsfondes

angesehen und in den Hypothenbüchern ist diese Realität als Staatseigenthum eingetragen.
Diese Angelegenheit ist nun in der angedeuteten Richtung zu vervollständigen.

Post. 10. Das Schlachthaus Kat: 163 wird von der Finanz-Landes-Direction, der Guber: Komission und dem Bureau für Rechtssachen für ein städtisches Eigenthum gehalten.
Die galizische Finanzprokuratur pflicht aber dieser Ansicht nicht unbedingt bei, sondern trägt auf die Vorlegung der auf das Schlachthaus bezüglichen Akten an, weil dieses Gebäude aus Landesmitteln erbaut worden sein soll.
Zur Vervollständigung dieser Verhandlung sind die betreffenden Akten nebst deutschen Uibersetzungen derselben, vorzulegen.

Post. 12. 13. 14 das Mogiłaer, Rakowiceer und Lobzower Linienhaus betreffend.

In Ansehung dieser drei Linienhäuser sind vorläufig noch die von der galiz: Finanzprokuratur (: S. 178 bis 183 ihres Berichtes:) angedeuteten Erhebungen zu pflegen, da die Bedenken, welche diese Behörde gegen die sogleiche und unbedingte Anerkennung des Eigenthumes der Stadt auf diese Gebäude vorbringt, in den Gegenbemerkungen der galiz: Finanz-Landes-Direktion nicht ihre vollständige Beseitigung finden.

Post. 15. Der allgemeine Friedhof.

Die galizische Finanz Prokuratur entnimmt laut ihres Berichtes Seite 183 aus den Berichten des k. k. Bureau für Rechtssachen des Staatsschatzes vom 18. Jänner 1850. Z. 1387 (v. 17) und vom 28. November 1851 Z. 1489 (N. 17) und aus dem Berichte der Gubernial Komission vom 28. April 1853 Z. 1966 folgenden Sachverhalt. Behufs der Gründung eines allgemeinen Friedhofes für die Stadt Krakau hat bereits die frühere k. k. österreichische Regierung von dem Karmelitenkonvente in Lublin und Czerna einen Theil von dessen Vorwerke Bosackie oder Trzcerowckie in einem Flächenraume von 10 Joch angekauft und hiefür eine Obligation über 1150 fr. zur Z. 30234 hinausgegeben. Es sei jedoch nicht bekant, aus welchem Fonde dieser Ankaufspreis bezahlt wurde, da nicht einmal der bezügliche Vertrag rücksichtlich der Erwerbung des geachten Grundstückes durch die k. k. österr. Regierung in den Akten aufgefunden werden konnte.

Aus den im Anschlusse in Abschrift mitfolgenden, in dem hierortigen Archivs-Protokolle im Auszuge enthaltenen zwei Erlässen der Hofkanzlei vom 16. Mai und 6. August 801 an das westgalizische

Gubernium ist jedoch zu entnehmen, dass zum Ankaufe des Ackerfeldes zur Einrichtung des christlichen Friedhofes in Krakau, aus dem Stiftungsfonde (: Religionsfonde :) 5500 f vorgeschlossen worden sind, und dass dieser Vorschuss auch gleich hätte eingebracht werden sollen, nachdem die angetragene Repartition auf die Pfarr-Patrone, also auf die Konkurrenz - genehmiget worden ist. Der weitere Gang dieser Verhandlung konnte hierorts nicht verfolgt werden, weil die Originale der eben bezogenen Aktenstücke, so wie alle, die Stadt Krakau betreffenden, den Faszikel 92 bildenden Akten, zu folge Erlasses der bestandenen Hofkanzlei vom 17. Jänner 1830 Z. 28084 dem galizischen Gubernium zur weiteren Ausfolgung zugesendet worden sind, sich aber dermal entweder im Archive der früheren Freistädte Regierung oder auch der k. k. Landes-Regierung befinden dürften, da wie aus der mit dem Berichte vom 28. April 1853 Z. 1966 vorgelegten Abschrift des Hofkanzleidekretes vom 25. September 1800 Z. 2415 zu ersehen ist, dessen Original, welches ebenfalls in dem Verzeichnisse der abgetretenen Akten vorkomt, bei der Landes-Regierung sich befindet.

Sollten sich die bezogenen Originalacten bei der Landes-Regierung nicht befinden, so sind dieselben von dort, wo sie sind, abzuverlangen. Zu diesem Behufe wird das Verzeichniss

der an das galizische Gubernium gesendeten, die Stadt Krakau betreffenden Akten im Anschlusse mitgetheilt.
Nach diesen Andeutungen ist nun die notwendige Erörterung zu pflegen, und die gehörige Aufklärung in dieser Beziehung zu liefern, insbesondere aber zu erheben, von welcher Beschaffenheit die Obligation pr 1150 f. ist, welche für das Grundstück dem Karmeliten-Konvente verabfolgt worden sein soll, wo sie sich befindet, und wer die Zinsen von derselben berichtiget.
Post. N. 16. Uiberreste der Stadtmauern.
Die Landesbehörden beantragen diese als städtisches Eigenthum anzuerkennen. Bevor jedoch hierüber definitiv entschieden wird, sind zur näheren Aufklärung die Originale der Hofkanzlei Dekrete vom 16. und 25. Oktober 806. Z. 19046 und 19474 samt den Verträgen, auf welche sich in der Gubernial-Intimation vom 21. Novbr. 1806 Z. 48391 bezogen wird, und welche sich ebenfalls unter den abgetretenen Aktenstücken befinden, dann weil aus dem Schlussabsatze des Gubernialdekretes hervorgeht, dass hinsichtlich der Verwendung des Materials mehrfältige Verhandlungen gepflogen worden sind, – sämtliche auf diese Angelegenheit bezüglichen Akten, vorzulegen.
Post. 17. In Betreff der Stadtanlagen, welche

an die Stelle der niedergerissener Stadtmauern getreten sind, wird der Ausspruch nach dem Ergebnisse der zu Post. 16 angeordneten Aktenvorlage geschehen.

Post. 18. Die Stadt- oder Lienienwälle.

Die Gubernialkomission und das Bureau für Rechtssachen beantragen zwar die Anerkennung derselben, als ein städtisches Eigenthum; zur näheren Aufklärung sind aber die von der galizischen Finanz-Prokuratur angedeuteten Erhebungen zu pflegen.

Einen näheren Aufschluss über das Eigentumsrecht auf die Stadtwälle dürften vielleicht die Hofkanzlei Dekrete vom 30. April, 13. August, 29. Oktober und 24. Dezember 1801, welche sich ebenfalls unter den abgetretenen Akten befinden, geben.

Post. 19. Hinsichtlich der Fleischbänke ist gleichfalls die von der galiz. Finanz Prokuratur beantragte Erhebung durchzuführen.

Post. 20. Öffentliche Plätze, Gassen-Brücken, mit Ausnahme der Franz-Josephs-Weichselbrücke, Kanäle u. d. g.

Die Landesbehörden beantragen, sie sämtlich als Eigenthum der Stadt anzuerkennen.

In dieser Beziehung wird vorläufig Folgendes bemerkt:

a, - der freie Platz sub C. N. 184 ist ein Bestandtheil der Stadtanlagen. Es wird daher über die ~~Abschrift zur Z. 2346/622 CC 856~~ . . . . . .

ciąg dalszy vide ad strona 18.

Abschrift zur Z. $\frac{23116}{522}$ ex 856.

Dekret ans westgalizische Gubernium dtt. 16. Mai 1801.

Zur Herstellung des christlichen Begräbniss-Platzes in Krakau wird ein Vorschuss von 4 bis 5000 fr aus dem Religionsfonde, dann zu dem jüdischen von 3000 f aus dem Koscherfleisch-Fond gegen 5% bewilliget, und sind selbe weit abgesondert anzulegen, auch wäre zu versuchen, ob nicht die dasigen Carmeliten das zum Leichenhof bestimte Ackerfeld um einen jährlichen Zins hiezu für immer statt des Ankaufes hergäben? Und da allhier die Stollbeziehenden Pfarrer die Anlegung dieser Leichenhöfe vergüten mussten, so wird das Gutachten abgefordert, ob nicht dortlandes eine gleiche Verfügung Platz greifen könnte, oder wie sonst der Vorschuss zurückvergütet würde; die Zurückzahlung des jüdischen Vorschusses wird nach dessen Antrag genehmiget.

Abschrift zur Z. $\frac{23116}{522}$ ex 856.

Dekret ans westgalizische Gubernium
dtt. 6. August 1801.

Da die zur Errichtung des christlichen Leichenhofes ausserhalb der Stadt Krakau aus dem Stiftungsfonde vorgeschossene 5500 f. ohnehin nun gleich zurückgezahlt werden, so komt es von allen Interressen-Zahlung ab, und so wie der Ankauf des hiezu benöthigten Ackerfeldes gebilliget wird, ebenso wird auch die angetragene Repartition dieser gesammten Auslagen auf die Pfarrpatronen genehmiget, ohne sich durch die Frage aufhalten zu lassen, ob als Patron der Universitäts-Pfarre, der Universitäts- oder allgemeine Stiftungsfond den Beitrag zu leisten habe?

Eigenthumsverhältnisse desselben erst dann abgesprochen werden können, wenn die bezüglich der Stadtanlagen obwaltenden Eigenthumsverhältnisse endgültig festgestellt sein werden.

b dasselbe gilt von den freien Plätzen sub ex 186, 187, 188, 189, 190, 191 und 192, da sie gröstenteils Bestandtheile der Stadtanlagen bilden, so wie

c von den freien Plätzen N. 272 und 273, welche theilweise von Bestandtheilen der Stadtmauern herrühren, wesshalb die Entscheidung der Eigenthumsfrage bezüglich dieser Plätze, von der Entscheidung der Eigenthumsfrage, bezüglich der Stadtmauern, abhängt,

d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, o.

Alle diese Realitäten, rücksichtlich Plätze, sind dermalen noch nicht zur Anerkennung als Eigenthum der Stadt geeignet, weil sie gröstentheils von Anbauten der Stadtmauern herrühren, und daher die Eigenthumsfrage der Stadtmauern auch hier entscheidend sein wird.

Zur näheren Aufklärung dieser Angelegenheit ist die Anfertigung eines Situationsplanes, auf welchem die Stadtanlagen, und die hier angedeuteten Plätze mit den betreffenden Zahlen und Buchstaben zu bezeichnen sind,

anzuordnen.
Uibrigens wird bemerkt, dass die nötigen Erhebungen und Aufklärungen in Betreff der Stadtmauer, der Stadtanlagen, und der freien Plätze, als im Zusammenhangen stehend, mit einem und demselben Berichte vorzulegen sind.
Post. 22. Was die auf dem Vorwerke Daywór zu Gunsten mehrerer Bruderschaften intabulirten Kapitalien anbelangt, so sind diese Kapitalien nunmehr zu Gunsten derjenigen Fonde, an welche das Vermögen dieser Bruderschaften übergegangen ist, in Anspruch zu nehmen, und ist diesfalls die nöthige Verfügung zu treffen, und seiner Zeit Bericht zu erstatten.
Post. 26 und 27. In Ansehung der Post. 26 erwähnten freien Plätze nach den abgetragenen Realitäten N. 21 und 39, welche zu den Stadtmauern, und Post. 27 Stadtmauern, muss vorläufig das Resultat der Erörterungen bezüglich der Eigenthumsverhältnisse in Ansehung der Stadtmauern überhaupt abgewartet werden.

Ausweis B.

Kapitalien der Stadtgemeinde Krakau
a theils auf Realitäten versichert,
b theils bereits eingezahlt, und in der städtischen Kasse deponirt.

Von diesen Kapitalien werden schon jetzt
ad a Post 1. das Kapital pr. 1866 f 20 gr poln:
dann jene

ad b – b pr 120 f poln: als Ablösung der jährlichen Zinses von der Realität N. 124 von den Eheleuten Valentin und Josefa Paliczewskie eingezahlt und

d pr 1062 f 8 gr: dann pr 151 fr 20 gr. als Entschädigungen für die zur Eisenbahn genommenen, zum Vorwerke Szlak gehörigen städtischen Grundstücke – definitiv als Eigenthum der Stadt Krakau erklärt.

In Betreff des Post. 2. angeführten Kapitals pr 500 fr. poln: welches auf dem Hause N. 360 hypotezirt ist, ist vorläufig die von der galizischen Finanz Prokuratur Seite 263 angedeutete Erhebung durchzuführen, eben so sind.

In Ansehung der unter Post. 3. 4 und 5 angegebenen Kapitalien welche von dem Erlöse für veräussertes Materiale der Stadtmauern herrühren, die geforderten Aufklärungen zu liefern, und wird hierüber erst dann abgesprochen werden können wenn über die Eigenthumsfrage bezüglich der Stadtmauern, endgiltig entschieden sein wird.

ad C

zu a In Ansehung des von Sebastian Batwanski eingezahlten Betrages pr 336 fr. 24 gr: pol: ist die von der galiz: Finanzprokuratur beantragte Erhebung zu pflegen.

zu e. Um aussprechen zu können, wem das von Aloisia Wotzilkowa zur Erhaltung des Friedhofes verschriebene Legat pr 903 f. 10 gr. pol: gehöre, ist eine Abschrift der leztwilligen Anordnung derselben samt deutscher Uebersetzung vorzulegen.
Auch wird die Entscheidung dieser Frage von jener, hinsichtlich des allgemeinen Friedhofes abhängen, wesshalb die Aufklärungen über beide, in einem und demselben Berichte vorzulegen sein werden.
In Betreff der zu e und f erwähnten vier Kapitalien pr 600 f und 128 f. pol; welche Josef Jakubowski als Erwerber der Realität N. $\frac{147}{8}$ eingezahlt hat, dann der zum Fonde Węgielnica eingezahlten pr 2000 f und 400 f pol: sind die von der galiz: Finanzprokuratur angedeuteten Aufklärungen zu liefern.

Ausweis C.

Städtische Gefälle.

Der Bezug der Bürgerrechts-Verleihungstaxe
Post. 2. wird der Stadtgemeinde bis zur Regelung des Gemeindewesens belassen, dessgleichen hat die Gemeinde im Bezuge
Post. 3. der Markt- und Standgelder
Post. 4. der Stadtwag-Gelder
Post. 5. der Zimentirungsgebühren
Post. 7. der Grundzinse /: mit Ausnahme des ärarischen Spenadelgeldes der Kazimirzer Judenschaft :/ und

Post. 16. der Gebühren von Dienstgebern und Dienstbothen, und zwar lezterer bis zur Einführung einer allgemein giltigen Dienstbothenordnung zu verbleiben.

Rücksichtlich der Schlachthaustaxe

Post. 1. ist die Entscheidung von dem Ergebnisse der über die Eigenthumsverhältnisse des Schlachthauses eingeleiteten Erörterungen abhängig, da, so lange nicht entschieden ist, wem das Schlachthaus gehört, auch nicht bestimt werden kann, wem die Taxe gebührt, zumal der, von den Landesbehörden wiederholt bezogene Erlass des Finanzministeriums vom 11. Februar 1894 Z. $\frac{39867}{2283}$ als eine lediglich auf die damaligen Umstände berechnete Verfügung, noch keineswegs als eine endgiltige Entscheidung über die Zuständigkeit der Schlachthaustaxe anzusehen ist. Gleiches gilt von der Stadtlinienmauth.

Post. 6., Da die Fuhrmanns- und Pflastergelder deren Stelle diese Mauth-vertritt, in anderen Kronländern ~~z~~ als durch die Verzehrungssteuer aufgehoben erklärt, und dafür nur Zuschläge zur Verzehrungssteuer im Falle des Bedarfs zugestanden werden.

Auch dießfalls wird erst bei Erlangung der hinsichtlich der Lienienmauthhäuser geforderten näheren Aufschlüsse, die Entscheidung erfolgen.

In Betreff der, unter Post. 8 und 9 berührten, als Abgaben aus dem Titel des Erwerbes sich darstellenden Licenzgebühren, ist mit Rücksicht auf den hierortigen Erlass vom 25. November 855 Z. 25925 nach Abschluss der Vermögens-Ausscheidung, die Auflassung derselben zu verfügen, und haben dieselben nur bis dahin der Stadt noch zuzukomen.

In wie ferne die Polizeistrafgelder Post. 10 und die Licenzgebühren für das Abhalten von Bällen, theatralischen Vorstellungen, und musikalischen Productionen in der Folge dem Sicherheitsfonde zuzufliessen haben werden, oder aber dem Lokalarmenfonde zuzuweisen wären, ist nach Einvernehmung der dortigen Polizei Direction ein wohlbegründeter Antrag zu erstatten.

Der städtische Aufschlag bei den Konsumtions-Steuern.

Post. 12. ist in den, der Stadt zur Verzehrungssteuer gewährten Zuschlägen aufgegangen.

Der Fortbestand des Komunalbeitrages der Kazimierzer Judengemeinde,

Post. 13. erscheint erscheint als eine Sondersteuer, den dermaligen Verhältnissen nicht mehr zusagend und vom Standpuncte der Gleichheit in der Vertheilung der Lasten nicht zu rechtfertigen, da die genannte Gemeinde schon bei den allgemeinen Gemeindezuschlägen bethei-

liget ist.
Dieses Gefälle ist nach Abschuss der Vermögensausscheidung aufzulassen.
Der Bezug der Gebühren von Grabstätten. Post. 14. ist von der Lösung der Frage in Betreff des allgemeinen Friedhofes bedingt.
Rücksichtlich der Exekutionsgebühren aus Anlass der Eintreibung städtischer Giebigkeiten.
Post. 15 ist falls es noch nicht gesehen wäre, die frühere Gepflogenheit einzustellen, und in dieser Beziehung das Nöthige in Gemässheit der kaiserlichen Verordnung vom 20. April 1854 die Vollstreckung der Verfügungen und Erkenntnisse der landesfürstlichen, politischen und polizeilichen Behörden betreffend (: R. G. Bl. Nr. 96 S. 345:) zu verfügen.
Uibrigens versteht es sich von selbst, dass nur Bezüge, welche dermalen in die städtischen Renten einfliessen, rücksichtlich welcher aber die Frage, ob das Bezugsrecht der Stadt oder dem Aerar definitiv zuzuerkennen sei, noch einer weiteren Verhandlung vorbehalten bleibt, bis zur Ausgleichung dieser Frage oder sonstiger kompetenten Verfügung fortan der Stadt zuzufliessen haben werden.

Ausweis D.

Realitäten, in deren Besitz sich der Staat oder Private befinden, und die von der Stadt angesprochen werden.

Post 1. Das sogenannte städtische Arsenale.

Dieses Gebäude befindet sich im Besitze der Kameral-Bezirksverwaltung zu Krakau, welche es bei der Verwaltung der Konsumtionssteuern verwendet. Die Landesbehörden beantragen zwar, dessen Rückstellung an die Stadt; Behufs der definitiven Entscheidung in Betreff dieser Realität sind jedoch noch vorläufig die Verhandlungsacten, bezüglich auf die erfolgte Uibergabe dieses Gebäudes an die Kaal Bezirksverwaltung vorzulegen.

Post. 2. Das heilige Geist-Spital

Die Landesbehörden beantragen dessen Rückstellung an die Stadt. Hierüber wird jedoch erst dann definitiv entschieden werden können, wenn die damit in Verbindung stehende oben angedeutete Verhandlung, in Betreff der Realität bei der heiligen Scholastika zu Ende geführt sein wird.

Post. 3. Die Realität N. 177, Wächterhaus an der Weichselbrücke.

Da dieses Gebäude bereits vom bestandenen Senate als ein Staatseigenthum angesehen, und wie der Hypothekenausweis darthut, in folge der Verfügung des Senats, das Eigenthum dieses Gebäudes zu Gunsten, des Staates, unterm 12.

Juli 1844 verbüchert wurde, so wird dasselbe hiemit definitiv als Eigenthum des Aerars (resp: Mauthgefälls) erklärt.

Post. 4. Das sogenannte Komisions-Haus, in welchem sich gegenwärtig die Militärhauptwache befindet. Die Landesbehörden beantragen dessen Rückstellung an die Stadt.

Zur näheren Würdigung dieses Antrages sind vorläufig die Verhandlungsacten in Betreff der erfolgten Uibergabe dieses Hauses an das Militär, vorzulegen.

Post. 5. Das Haus C. N. 32 am Kleparz und
Post. 6. leerer Platz C. N. 60 werden nach dem Antrage der Landesbehörden als Eigenthum der Stadt erklärt, erstere Realität jedoch unter der Bedingung der Berichtigung des Restes der Ankaufssume und der Zinsen.

Post. 7. Realität Laternia genannt.

Da diese Realität von der Regierung des Herzogthums Warschau dem Freistaate Krakau als Staatseigenthum übergeben wurde und laut des Hypothekenausweises das Eigenthum derselben im Grunde des bezogenen Uibergabsactes, auf den Staat eingetragen ist, so wird diese Realität aus diesen und den übrigen, von der galiz: Finanzprokuratur Seite 340 und 341 angeführten Motiven, hiemit als Staatseigenthum erklärt.

Post. 8. Ehemaliger Friedhof in der Vorstadt Piasek

In Ansehung dieser Realität ist vorläufig die Verhandlung in der, von der galizischen Finanz Prokuratur angedeuteten Weise zu vervollständigen.

Post. 9. Das ärarische Haus Cons. N. 80 in Kazimierz

Da dieses Haus zu den Stadtmauern gehörte, so wird über dasselbe bei endgiltiger Entscheidung in Betreff der Stadtmauern überhaupt abgesprochen werden.

Dasselbe gilt auch

Post. 10. von der in Kazimierz befindlichen, an einem Uiberreste der Stadtmauern zugebauten Kalkhütte.

Post. 11. Da die hier verzeichneten 8 Realitäten welche ursprünglich städtisches Eigenthum waren, sich dermalen im Besitze von Privaten befinden, so muss der Stadt überlassen bleiben, ihre allfälligen Rechte gegen dieselben geltend zu machen.

Ausweis E.

Von der Stadt Krakau angesprochene Kapitalien, die von der Regierung des Freistaates zu verschiedenen Zwecken verausgabt wurden.

Die Gesamtsumme dieser von der bestandenen Regierung des Freistaates zu verschiedenen Zwecken verwendeten Kapitalien beträgt – . . . . 232.238 f 5 gr pol.

Die bestandene Gubernialkomission trägt ein=verständlich mit dem Bureau für Rechtssachen an, dass hievon der Stadt Krakau der Betrag von 231.333 f 28 gr. (: richtiger 230.333 f 28 gr. :) baar aus dem Staatsschatze vergütet, und wenn diess nicht auf einmal thunlich wäre, bis zur Ab=stattung, mit 5% verzinset werde.

Die Gubernial = Kommission war der Ansicht, dass dermal, wo es sich um die Ausscheidung des Gemeindevermögens handle, auch jene Kapita-lien, die ihrer Natur nach, städtisch sind, und auch unter der Regierung des Freistaa-tes, als städtisch anerkannt wurden, ausgeschie=den werden müssen dass daher in so ferne städtische Kapitalien zur Ansichbringung oder Herstellung gewisser Realitäten ~~etc~~ ect. verwendet wurden, die Stadtgemeinde verhält=nissmässig entweder auf diese Realitäten, oder den Rückersatz - der hierauf verwende-ten Kosten, einen Anspruch haben dürfte.

Den Rechtstitel zu diesem Ersatzanspruche findet die Gubern: Komission in der Art der Verwendung dieser Kapitalien.

Sie seien nähmlich Vorschüsse auf die Bauten der Fundamente des Lazarus= Spitals zum Anlaufe und Herstellung des Theatergebäudes, zum Baue der festen Brücke über die Weichsel, zur Befriedigung des Eigenthümers der Güter Chrzanów, für den zu Staatsbergwerken in Jaworzno gelieferten Galmei, und zur Zah-lung rückständiger Kongrua der Geistlich=

keit. Daher zu Zwecken verwendet werden, welche das Interesse der Stadtkommune nicht berühren. Diesen Ansichten der Gub: Komission kann jedoch nicht beigestimmt werden.
Denn vor allem fehlt, wie die galiz: Finanz Prokuratur ganz richtig bemerkt, die Gewissheit, dass die eingezahlten Kapitalien zur Realisirung von Staatszwecken verwendet worden sind, da die zur Erweisung dieses Umstandes beigebrachten Behelfe nicht die Eigenschaft besitzen, um hierüber jeden Zweifel zu beheben.
Auch sind die fraglichen Kapitalien nur uneigentlich in das Bereich dieser Verhandlung gezogen werden, welche die Ausscheidung des Staats- und städtischen Vermögens zum Gegenstande hat, da sie in Folge des Senatsbeschlusses vom 1. Juli 844 verbraucht worden sind, somit nicht mehr existiren; von Ausscheidung aber nicht existirenden Vermögenstheile wohl keine Rede sein kann.
Es könnte sich hier nur um die Frage handeln, ob der Stadtgemeinde ein Ersatz für die, zu Staatszwecken wirklich verwendeten städtischen Kapitalien in dem Masse zu gewähren wäre, als aus der Abrechnung die gegenseitigen Forderungen des Staates nicht grösser sein werden.
Diese Frage ist aber in der Rücksicht, dass die Einziehung und Verwendung dieser Sumen noch unter der Regierung des Freistaates er=

folgte, rein staatsrechtlicher Natur, weil hiebei die Vorfrage in Betracht kome, ob die österreichische Regierung, die auf jene Kapitalien Bezug habenden Regierungsacte des bestandenen Senats zu vertreten habe.
So viel ist gewiss, dass nach dem Wortlaute des bezogenen Landtagsbeschlusses die Inkamerirung der fraglichen städtischen Kapitalien zu den darin ausgedrückten Zwecken unbedingt geschah, ein Ersatz hiefür der Stadtkomune nicht zugesichert wurde, und die Inkamerirung sich daher als eine schon, während des Bestandes der früheren freistädtischen Regierung vollendete Tatsache darstellt.
Der Antrag der Gub: Komission auf die Rückerstattung jener Kapitaliensume an die Stadtgemeinde erscheint um so weniger begründet, als unter diesen Kapitalien sich viele befinden, von denen es nach den Zeugnissen des Hypothekenamtes heisst, das sie entweder ganz oder zum Teile in das Eigenthum anderer Institute übergingen.
Wenn gleich mit Rücksicht auf die erörterte Natur der einzelnen Kapitalien schon dermal, bezüglich der meisten derselben kein Zweifel darüber obwaltet, dass dieselben ihren Ursprung aus dem eigentlichen Vermögen der Stadtgemeinde Krakau herleiten, so kann daraus doch noch nicht die Folgerung gezogen werden, dass diese von der bestandenen Regierung des Freistaates zu verschiedenen Zwecken

verwendeten Kapitalien derzeit der Stadtgemeinde aus dem Staatsschatze zu vergüten seien. Es muss nähmlich in Betracht gezogen werden, dass unter der Regierung des Freistaates, das Staats= und Fondsvermögen, dann jenes der Krakauer Stadtgemeinde in Kassa= und rechnungsmässiger Hinsicht, in ein Ganzes vereiniget waren, und aus diesem Gesamteinkomen alle Auslagen und sonach auch jene der Stadtgemeinde Krakau, ohne Rücksichtsnahme auf die eigentlichen Vermögenskräfte der letzteren bestritten wurden. Laut der Nachweisung der Krakauer Buchhaltung vom 3. September 1848 Z. 1210 sind vom regierenden Senate in den Jahren 1833–1846 aus dem Gesamteinkomen des Freistaates zu verschiedenen Zwecken im

Ganzen .... 1,394255 f 15 gr:

verwendet und hievon insbesondere

a zur Herstellung des Tuchlaubengebäudes (: Sukiennice :) .... 7108 f.

b für das, für Stadt- und Landkranke benützte Lazarus=Spital ...... {125198 f 19 gr: {37789 f

c zum Baue der Weichselbrücke ...... 682.082 f. 26 gr:

d des Krakauer Theatergebäudes ..... 402.689 f. 1 gr:

e zur Kongrua der Geistlichkeit ... 2,507 f 12 gr:

und f für angekauften Galmai ..... 36910 f 17 gr:

beausgabt worden.

Nach der Darstellung der Krakauer Buchhaltung und der Gub: Komission lässt sich nicht ermitteln, wie viel von diesen Gesamt=

auslagen aus dem Staatsvermögen, und wie viel aus jenem der Stadtgemeinde bestritten wurde. Es lässt sich daher derzeit auch nicht behaupten, dass obige, von der Gubern: Komission zu Gunsten der Stadtgemeinde in Anspruch genom̄ene Sum̄e von 231.333 f. 28 gr. zu einem oder dem anderen der bezeichneten Objekte verwendet worden sei.

Aber auch abgesehen hievon könnte es sich bei der Frage, ob der Anspruch auf den Rückersatz jener Kapitalssumme begründet erscheine, nicht um die blosse Nachweisung, dass dieselbe zu den fraglichen Bauten verwendet wurde, allein handeln, sondern es müsste mit Hinblick auf die oberwähnte kumulative Gebahrung mit dem Staatsfonds= und Gemeindevermögen und den Umstand, dass aus diesem Gesamteinkom̄en auch der städtische Haushalt ohne Rücksichtsnahme auf die eigentlichen Vermögenskräfte der Stadt seine Befriedigung fand, eine förmliche, eindringliche Erörterung der ganzen Gebahrung während der Dauer des Bestandes des Freistaates in der Richtung Statt finden, um zu der nothwendigen Kenntniss des Vermögens und Einkom̄ens, dann der bezüglichen Auslagen für jeden der dabei betheiligten Zweige (: daher des Staats, der Fonde und der Stadtgemeinde :) zu gelangen.

Eine solche Scheidung der Gebahrung müsste auch noch die Erörterung im Gefolge haben, ob und in wie ferne das eigentliche städ=

tische Vermögen und Einkomen gleich den übrigen Staatsangehörigen zu den allgemeinen Stadtslasten und Steuern in dem sie betreffenden Masse beigetragen haben. Nur das Resultat einer so gearteten Erörterung und Abrechnung würde herausstellen, ob, und in wie ferne für die Stadtgemeinde ein im Rechte oder in der Billigkeit gegründeter Anspruch auf eine nachträgliche Vergütung aus dem Staatsschatze bestehe. Da aber eine solche Erörterung und Abrechnung derzeit, wenn nicht durchaus unausführbar, so doch mit vielen Schwierigkeiten und grossen Kosten und Zeitaufwande verbunden wäre, so wird dem Anspruche der Stadtgemeinde auf die zu leistende Vergütung der in Frage stehenden Kapitalien aus dem Staatsschatze um so mehr keine Folge gegeben, als bei einer eindringlichen Prüfung der Budget's des Freistaates und deren Gebarung sich ohne Zweifel das Resultat herausstellen würde, dass aus dem kumulativen Einkomen des Freistaates bei weitem grössere Beträge zu Zwecken der Stadtgemeinde verwendet worden sind, als das eigentliche städtische Einkomen betragen hat, der Stadtgemeinde daher bei dieser kumulativen Gebarung keine Kürze geschehen sei.

Hier muss noch bemerkt werden, dass in dem, dem Berichte der Krakauer Buchhaltung vom 3. September 1848 Z. 1210 angeschlossenen Hauptausweise über die vom Senate des bestandenen Freistaates zu ver=

schiedenen Zwecken verwendeten Kapitalien, welche ihren Ursprung aus dem Vermögen des Staates herleiten, unter den Posten 21. 36 und 49. drei Kapitals-sumen pr. .... 6540 f. 6 gr:
4341 f. 9 gr:
9333 f. 10 gr:

Zusammen .... 20.214 f. 25 gr:

vorkamen, welche noch aushaften und auf den, in dem bemerkten Ausweise angedeuteten Steinhäusern in Krakau hypothekarisch sichergestellt sind. Da von diesen, ein Vermögen des Staates bildenden Kapitalien in der vorliegenden Verhandlung keine Erwähnung geschieht, so sind hinsichtlich dieser Kapitalien die nöthigen Aufklärungen zu liefern.

Ausweis F.

Angesprochene Gefälle, die sich nicht im Besitze der Stadt befinden.

Post. 1. Es wird der Stadt überlassen, die ihr gegenüber der Fischerzunft aus dem Titel der Fischerei auf der Weichsel und der Fischerstände zustehenden Rechte zu verfolgen.

Post. 2. Die Einhebung der Ufferniederlagsgelder wird unter der Beschränkung auf die Gebühren für die Uiberwinterung der Galeeren und den Bau derselben auf dem städtischen Weichselufer, der Stadt bewilliget.

Post. 3. Uiberfuhr über die Weichsel unterhalb des Kastells

Da die auf diesen Gegenstand Bezug

nehmenden Verhandlungsacten nachweisen, dass die Uiberfuhr seit vielen Jahren, sogar noch vor dem Jahre 796 von der gewesenen polnischen Regierung im Einverständnisse mit der k. k. österreichischen Regierung administrirt wurde, dass dieselbe in der Epoche vom Jahre 796 bis 809 und in der Folge unter der Regierung des Herzogthums Warschau, ein Staatseinkomen begründete und bei der Uibergabe der Staatseinkünfte durch die königliche Regierung, an den Krakauer Senat dieses Einkomen, als ein Staatseinkomen übergeben wurde, so kann der Anspruch der Stadt auf dieses Gefälle nicht berücksichtiget werden.
Eben so sind die Ansprüche auf

Post. 4. Das Einkomen aus dem Zapfengelde (: Czopowe miejskie :) und

Post. 5. Das Kanal-Einkomen vom Schlacht oder Stechvieh ist mit Rücksicht auf die Entscheidung des Finanzministeriums vom 1. Februar 1852 Z. 1682 und mit Rücksicht auf den, bei Post. 12 des Ausweises C. erwähnten Umstand, unstatthaft.

Ausweis G.

Realitäten, welche dermal ein Staats- oder Fondsvermögen bilden, von denen die Stadtgemeinde 11 in Anspruch nimt

Post. 1. Realität C. N. 100 und 106 samt anstossenden Plätzen neben der St. Peterskirche.
Diese Gebäude, welche ursprünglich den Jesuiten gehört haben, wurden schon zu Zeiten der früheren österreichischen Regierung, dann

unter der Regierung des Herzogthums Warschau und des Krakauer Freistaates zur Unterbringung der Staatsbehörden benützt, und erscheinen im Hypothekenbuche als Nationaleigenthum, eingetragen.

Post. 2. Realität C. N. 110, das Arsenal oder Zeughaus genannt war seit frühesten Zeiten als Staatseigenthum angesehen, und erscheint im Hypothekenbuche als Staats-(: National :) Eigenthum eingetragen.

Post. 3. Realität C. N. 114. Primatialgebäude genannt
welches ursprünglich ein Eigenthum des Erzbischofes von Gniezno, als Primas des Königreichs Polen gewesen ist, – wurde später von der Regierung eingezogen und erscheint in dem Hypothekenbuche als Staats-(National) Eigenthum eingetragen.

Post. 4. Realität C. N. 116. Militärkaserne in der Grodzkaer Gasse, welche nach dem Tode des Domherrn Sierakowski im Jahre 1808 inkamerirt wurde und während des Bestandes des Freistaates zu einer Maler- und Bildhauerschule, dann zur Unterbringung des Bauamtes diente, erscheint im Hypothekenbuche ebenfalls als Staats (National) Eigenthum eingetragen.

Post. 5. Realität C. N. 129, welche nach dem Ableben des Krakauer - Suffragens noch im Jahre 1806 inkamerirt wurde, zur Zeit des

Bestandes des Freistaates zur Unterbringung der Polizei Direction diente, erscheint im Hypothekenbuche als Eigenthum des Institutsfondes eingetragen.

Post. 6. Das Krakauer Schloss, d. i. jener Theil des Kastells, welcher „Pallast" genannt wird, - war die ehemalige Residenz der polnischen Könige - wurde stets als Eigenthum des Staates angesehen und erscheint auch im Hypothekenbuche, in Folge der Konstitution vom J. 1736 als National Eigenthum eingetragen.

Post. 7. Realität C. N. 131., welche ursprünglich zur Krakauer - Starostei gehörte, und zu Folge die vom lezten Besitzer derselben ausgestellten Verzichtsurkunde vom 17. Mai 1800 in das Eigenthum der Aerars überging, erscheint auch im Hypothekenbuche als Eigenthum des Schatzes der Republik also als Eigenthum des Staatsschatzes eingetragen.

Post. 8. Realität C. N. $\frac{156}{157}$ auf dem Kastell.

Diese Realität erscheint im Hypothekenbuche als Eigenthum der Krakauer Mansionarien intabulirt, - überging aber laut der von der Lemberger Prov: Staatsbuchhaltung gelieferten Nachweisungen durch Ankauf in das Eigenthum der Aerars. Da die bestandene Gub: Komission bereits die Einleitung getroffen hat, dass das Eigenthum dieser Realität in den Hypothekenbüchern auf den Namen des Aerars übertragen werde,

so ist die Vollziehung dieser Verfügung zu überwachen.

Post. 9. Realität C. N. 168. in der Domherrngasse, welche ursprünglich dem Krakauer Domkapitel gehörte, im Jahre 1802 dem allgemeinen Stiftungsfonde einverleibt, und zu Zeiten des Herzogthums Warschau, dann unter der Freistaatischen Regierung zur Unterbringung von Staatsbehörden verwendet wurde, – erscheint im Hypothekenbuche als Eigenthum des Staates eingetragen.

Post. 10. Realität N° $\frac{176}{177}$ welche früher das ehemalige Kloster der barfüssigen Karmeliten und ein dem Krakauer Domkapitel gehöriges Gebäude bildete, und welche für den Stiftungsfond eingezogen wurde, und die Bestimmung zum Inquisitions- und Strafgerichte, dann zu Kriminalarresten erhielt; ist im Hypothekenbuche als Eigenthum des Staates eingetragen.

Post. 11. Realität C. N. 26, 27 und 28 am Stradom.

Diese Realität ist von der früheren österreichischen Regierung zur Unterbringung der Mauthadministration erbaut worden, und wurden hiezu die Realitäten N. 26 und 28 von dem Spitale zur h. Hedwig im Kaufswege und die Realität Nr. 27. von den regulirten Chorherren des h. Grabes zu Miechów im Tauschwege gegen Uiberlassung des dem Staate ge-

hörigen ehemaligen Inquisitenkollegiums, erworben. Diese Realität erscheint im Hypothekenbuche ebenfalls als Eigenthum des Staates eingetragen.

Nachdem nun von diesen 11. Realitäten die unter 1. 2. 3. 4. 6. 7. 9. 10 und 11 angeführten, auf den Namen des Staates, die Realität unter 5 auf dem allgemeinen Stiftungsfond und die unter 8 auf die Krakauer Mansionaren, welche aber auf den Staat überging, verbüchert sind, — die Stadtgemeinde ihre Ansprüche hauptsächlich darauf stüzt, dass diese Realitäten in dem Uibergabsacte vom J. 1816 nicht vorkomen, dieses Motiv aber durchaus von keinem Belange ist, weil in diesem Uibergabsacte nur solche Realitäten verzeichnet waren, welche in der Stadt Krakau gelegen sind, und unter der Administration der Prądniker Präfektur sich befanden, nachdem endlich nach Ansicht aller Landesbehörden die Stadtgemeinde Krakau durchaus keinen Rechtstitel auf das Eigenthum der erwähnten Realitäten hat, so wird dieselbe mit ihren Ansprüchen auf deren Eigenthum hiemit abgewiesen.

Uiber den angeregten Zweifel, ob die unter der Post. L. 1. 3. 4. 9. und 10 ersichtlichen Realitäten nicht etwa als spezielles Eigenthum der allgemei-

nen Stiftungsfondes (: Religionsfondes:) aufzufassen komen, sind die, von der Finanz Prokuratur in ihrem Berichte angedeuteten Akten und Aufklärungen vorzulegen, wornach erst die definitive Entscheidung erfolgen wird.

Euere Hochgeboren werden ersucht hievon den Stadtmagistrat in Krakau unverzüglich zu verständigen und die Verfügung zu treffen, dass diejenigen Objecte, welche hiemit definitiv als Eigenthum der Stadt anerkannt worden sind, derselben unaufgehalten übergeben werden, und dass in Betreff der angedeuteten weiteren Erörterungen das hiezu bestimte Comité die diessfälligen Arbeiten schleunigst beginne, und deren Resultate baldigst vorgelegt werden.
Die mit dem Berichte der Gub: Komission vom 28. April 1853 Z. 1966. vorgelegten Verhandlungsakten folgen im Anschlusse mit.

431

Abschrift eines Erlasses des hohen k.k. Ministeriums des Innern dtt. Wien 25. Oktober 856 Z. $\frac{23116}{522}$ an Seine Hochgeboren des Herrn k.k. Landes Präsident in Krakau, Grafen Clam-Martinitz.

Hochgeborener Graf! Über das mit dem Berichte vom 28. April 1853 Z.1966 von der bestandener Krakauer Gubern. Komision vorgelegte Operat betreffend die Ausscheidung des Vermögens der Stadtgemeinde Krakau, aus dem Staats und Landsvermögens, wird in folge allerhöchsten Entschliessung vom 5. September l.J. im Einvernehmen mit dem Finanzministerium und mit Rücksicht auf die Ausserungender galiz. Fina nz Prokuratur, des Präsidiums der Finanz= Landes Direction in Lemberg und der hiesigen Finanz-Prokuratur folgendes bedeutet: F

/ dalsze ustępy opuszcza się/ str. 12:

Pos. 20. Öffentliche Plätze Gassen=Brücken mit Ausnahmen der Franz-Jozephs = Weichselbrücke, Kanäle u.d.g.

Die Landesbehörden beantragen sie sämtlich als Eigenthum der Stadt anzuerkennen.

/dalsze ustępy opuszcza się jako niedotyczące przedmiotu ~~Wawelu~~ sporu/

str. 28:

Ausweis G.

Realitäten, welche dermal ein Staats oder Fondsvermögen bilden, von denen die Stadtgemeinde 11 in Ausspruch nimmt.

Pos. 1. Realität C.N.100. und 106 samt anstossenden Plätzen neben der St. Peterskirche. Diese Gebäude welche ursprünglich dem Jesuiten gehört haben, werden schon zu Zeiten der fruherrenn österreichischen Regierung, dann unter der Regie

F str. 4. Ausweis A Realitäten welche sich im provisorischen Besitze der Stadt Krakau befinden :/ opuszcza się ~~pieces~~ pkt 1. do 19. jako ~~niedotyczące~~ także nie dotyczące obecnego przedmiotu sporu:/

rung des Herzogthums Warschau und des Krakauer Freistaates zur Unterbringung der Staatsbehörden benützt, und erscheinen im Hypothekenbuche als Nationaleigenthumeingetragen.

/dalsze ustępy opuszczone, nie odnoszące się do przedmiotu sporu./ str. 29.

Pos. 6. Das Krakauer Schloss, d.i. jener Theil des Kastels, welcher „Pallast" genannt wird, war die ehemalige Residenz der polnischen Könige, wurde stets als Eigenthum des Staates angesehen und erscheint auch im Hypothekenbuche in Folge der Konstitution vom J.1736 als National Eigenthum eingetragen.

Pos. 7. Realität C.N.131. welche ursprünglich zu Krakauer-Starostei gehörte und zu volgender vom lezten Besitzer derselben ausgestellten. Verzichtsurkunde von 17. Mai1800 in das Eigenthum des Aerars überging, erscheint auch im Hypothekenbuche als Eigenthum des Schatzes der Republik, also als Eigenthum des Staatsschatzes eingetragen.

Pos. 8. Realität C.N.$\frac{156}{157}$ auf dem Kastell.

Dieser Realität erscheint im Hypothekenbuche als Eigenthum der Krakauer Mansionairen inta buliert, überging aber laut der von der lemberger Prov. Staatsbuchhaltung gelieferten Nachweisungen durch Einkauf in das Eigenthum des Aerars Da die standene Gub. Kommision bereits die Einleitung getroffen hat dass das Eigenthum dieser Realität in den Hypothekenbüchern auf den Namen des Aerars übertragen werde, so ist die Vollziehung dieser Verfügung zu überwachen.

Pos. 9. Realität C.N. 168 in der Domherrngasse welche ursprünglich dem Krakauer Domkapital gehörte, im Jahre1802 dem allgemeinen Stiftungsfonde einverleibt, und zu Zeiten des Herzogsthums Warschau, dann unter der Freistaatischen Regierung zur Unterbringung von Staatsbehörden verwendet wurde,- erscheint im Hypothekenbuche als Eigenthum des Staates eingetragen.

9 Pos. 10. Realität N. 176/177 welche früher das ehemalige Kloster der barfüssigen Karmeliten und ein dem Krakauer Domkapitel gehöriges Gebäude bildete, und welche für den Stiftungsfond eingezogen wurde, und die Bestimung zum Inkvisitions und Strafgerichte, dann zum Kriminalarresten erhielt, ist im Hypothekenbuche als Eigenthum des Staates eingetragen.

/dalsze ustępy opuszcza się /.

Nachdem nun von diesen 11. Realitäten die unter 1.2.3.4.6.7. 9.10. und 11. angefürten, auf den Namen des Staates, die Realität unter 5. auf den allgemeinen Stiftungsfond und die unter 8. auf die Krakauer Mansionairen, welche aber auf die Staat übergging , verbüchert sind. Die Stadtgemeinde ihre Ansprüche hauptsächlich darauf stützt, dass diese Realitäten in dem Uber -- gabsacten vom J.1816 nicht vorkommen, dieses Motiv aber durchaus von keiner Belange ist, weil in diesem Übergabsacte nur solche Realitäten verzeichnet waren, welche in der StadtKrakau gelegen sind, und unter der Administration der Prądniker Präfektur sich befanden, nachdem endlich nach Ansicht alter Landesbehörden die Stadtgemeinde Krakau durchaus keinen Rechtstitel auf das Eigenthum der erwähnten Realitäten hat,so wird dieselbe mit ihren Ansprüchen auf deren Eigenthum hiemit abgewiesen.--- Uber den angeregten Zweifel, ob die unter der Pos. Z.1.3.4.9.und 10. ersichtlichen Realitäten nicht etwa als specialles Eigenthum des allgemeinen Stiftungsfondes /Religionsfondes/ aufzufassen komen ,sind die von der Finanz-- Prokuratur in ihrem Berichte angedeuteten Actes und Aufklärungen vorzulegen, vornach erst die definitive Entscheidung erfolgen wird. ----- Euren Hochgeboren werden ersucht hievon dem Stadtmagistrat in Krakau unverzüglich zu verständigen.

/ dalsze ustępy opuszcza się /.

/jako nie dotyczące przedmiotu obecnego sporu./

Abschrift eines Erlasses des hohen k.k. Ministeriums des Innern dtt. Wien 25. Oktober 856 Z. $\frac{23116}{522}$ an Seine Hochgeboren des Herrn k.k. Landes Präsident in Krakau, Grafen Clam-Martinitz.

Hochgeborener Graf! Über das mit dem Berichte vom 28. April 1853 Z.1966 von der bestandener Krakauer Gränzbern.Komision vergelegte Operat betreffend die Ausscheidung des Vermögens der Stadtgemeinde Krakau, aus dem Staats und Landsvermögens, wird in folge allerhöchsten Entschliessung vom 5. September l.J. im Einvernehmen mit dem Finanzministerium und mit Rücksicht auf die Ausserungender galiz. Finanz Prokuratur, des Präsidiums der Finanz= Landes Directionin Lemberg und der hisigen Finanz-Prokuratur folgendes bedeutet:

/ dalsze ustępy opuszcza się/

str 12

Pos. 20. Öffentliche Plätze Gassen= Brücken mit Ausnahmen der Franz-Jozephs = Weichselbrücke, Kanäle u.d.g.

Die Landesbehörder beantragen sie sämtlich als Eigenthum der Stadt anzuerkennen.

/dalsze ustępy opuszcza się./

str 28

A u s w e i s G.

Realitäten, welche dermal ein Staate oder Fondsvermögen bilden, von denen die Stadtgemeinde 11 in Ausspruch nimmt.

Pos.1. Realität C.N.100. und106 samt anstossenden Plätzen neben der St.Peterskirche. Diese Gebäude welche ursprünglich dem Jesuiten gehört haben, werden schon zu Zeiten der fruherrenm österreichischen Regierung, dann unter der Regie

rung des Herzogthums Warschau und des Krakauer Freistaates zur Unterbringung der Staatsbehörden benützt, und erscheinen im Hypothekbuche als Nationaleigenthumeingetragen.

/dalsze ustępy opuszczone/

str 29.

Pos. 6. Das Krakauer Schloss, d.i. jener Theil des Kassels, welcher „Pallast" genannt wird, war die ehemalige Residenz der polnischen Könige wunderstets als Eigenthum des Staates angesehen und erscheint auch im Hypothekenbuche in Folge der Konstitution vom J.1736 als National Eigenthum eingetragen.

Pos. 7. Realität C.N.131. welche ursprünglich zu Krakauer-Starostei gehörte und zu volgender vom lezten Besitzer derselben ausgestellten. Verzichtsurkunde von 17. Mai1800 in das Eigenthum des Aerars überging, erscheint auch im Hypothekenbuche als Eigenthum des Schatzes der Republik, also als Eigenthum des Staatsschatzes eingetragen.

Pos. 8. Realität C.N. 156/157 auf dem Kastell.

Dieser Realität erscheint im Hypothekenbuche als Eigenthum der Krakauer Mansionairen inta buliert, überging aber laut der von der lemberger Prov. Staatsbuchhaltung gelieferten Nachweisungen durch Einkauf in das Eigenthum des Aerars Da die standene Gub. Kommision bereits die Einleitung getroffen hat dass das Eigenthum dieser Realität in den Hypothekenbüchern auf den Namen des Aerars übertragen werde, so ist die Vollziehung dieser Verfügung zu überwachen.

Pos. 9. Realität C.N. 168 in der Domherrngasse welche ursprünglich dem Krakauer Domkapital gehörte, im Jahre1802 dem allgemeinen Stiftungsfonde einverleibt, und zu Zeiten des Herzogsthums Warschau, dann unter der Freistaatischen Regierung zur Unterbringung von Staatsbehörden verwendet wurde,- erscheint im Hypothekenbuche als Eigenthum des Staates eingetragen.

Pos. 10. Realität N. 176/177 welche früher das ehemalige Kloster der barfüssigen Karmeliten und ein dem Krakauer Domkapitel gehöriges Gebäude bildete, und welche für den Stiftungsfond eingezogen wurde, und die Bestimung zum Inkvisitions und Strafgerichte, dann zum Kriminalarresten erhielt, ist im Hypothekenbuche als Eigenthum des Staates eingetragen.
/dalsze ustępy opuszcza się /.

Nachdem nun diesen 11. Realitäten die unter 1.2.3.4.6.7. 9.10. und 11. angefürten, auf den Namen des Staates, die Realität unter 5. auf den allgemeinen Stiftungsfond und die unter 8. auf die Krakauer Mansionairen, welche aber auf die Staat übergeging , verbüchert sind. Die Stadtgemeinde ihre Ansprüche hauptsächlich darauf stüzt, dass diese Realitäten in dem Uber -- gabsacten vom J.1816 nicht vorkommen, dieses Motiv aber durchaus von keiner Belange ist, weil in diesem U bergabsacte nur solche Realitäten verzeichnet waren, welche in der StadtKrakau gelegen sind, und unter der Administration der Prądniker Präfektur sich befanden, nachdem endlich nach Ansicht alter Landesbehörden die Stadtgemeinde Krakau durchaus keinen Rechtstitel auf das Eigenthum der erwähnten Realitäten hat,so wird dieselbe mit ihren Ansprüchen auf deren Eigenthum hiemit abgewiesen.--- Über den angeregten Zweifel, ob die unter der Pos. Z.1.3.4.9.und 10. ersichtlichen Realitäten nicht etwa als specialles Eigenthum des allgemeinen Stiftungsfondes /Religionsfondes/ aufzufassen komen ,sind die von der Finanz-- Prokuratur in ihrem Berichte angedeuteten Actes und Ausklärungen vorzulegen, vornach erst die definitive Entscheidung erfolgen wird. ----- Euren Hochgeboren werden ersucht hievon dem Stadtmagistrat in Krakau unverzüglich zu verständigen.
/ dalsze ustępy opuszcza się /.

Abschrift eines Erlasses deshohen k. k. Ministeriums des Innern dtt. Wien 25. Oktober 856 Z.23116/522 an Seine Hochgeboren des Herrn k.k. Landes Präsident in Krakau, Grafen Clam-Martinitz.

Hochgeborener Graf! Über das mit dem Berichte vom 28.April 1853 Z.1966 von der bestandener Krakauer Gubern Komision vorgelegte Operat betreffend die Ausscheidung des Vermögens der Stadtgemeinde Krakau, aus dem Staats und Landsvermögens, wird in folge allerhöchsten Entschliessung vom 5. September l.J.im Einvernehmen mit dem Finanzministerium und mit Rücksicht auf die Ausserungen der galiz. Finanz Prokuratur, des Präsidiums der Finanz Landes Direction in Lemberg und der hiesigen Finanz-Prokuratur folgendes bedeutet:

str. 4.

A u s w e i s A.

Realitäten welche sich im provizorischen Besitze der Stadt Krakau befinden:/opuszcza się poz. 1 do19. jako nie dotyczące obec przedmiotu sporu/

str. 12.

Pos. 20. Offentliche Plätze, Gassen, Brücken mit Ausnahmen der Franz-Josephs Weichselbrücke, Kanäle u.d.g.
Die Landesbehörden beatragen sie sämtlich als Eigenthum der Stadt anzuerkennen. /dalsze ustępy opuszcza się jako nie należące do przedmiotu sporu/.

str. 28.

A u s w e i s G.

Realitäten, welche dermal ein Staats oder Fondsvermögen bilden, von denen die Stadtgemeinde ll. in Anspruch nimmt.

Pos. 1. Realität C.N. 100.und 106. samt anstossenden Plätzen neben der St. Peterskirche. Diese Gebäude welche ursprünglich

den Jesuiten gehört haben, werden schon zu Zeiten der früheren österreichischen Regierung, da nn unter der Regierung des Herzogthums Warschau und des Krakauer Freistaates zur Unterbringung der Staatsbehörden benützt und erscheinen im Hypothekembuche als Nationaleigenthum eingetragen.

/ dalsze ustępy opuszcza się jako nie należące do przedmiotu sporu/

str. 29.

Pos.6. Das Krakauer Schloss, d.i. jener Theil des Kastels welcher „Pallast" genannt wird, war die ehemalige Residenz der polnischen Könige, wurde stets als Eigenthum des Staates angesehen und erscheint auch im Hypothekenbuche in Folge der Konstitution vom J.1736 als National Eigenthum eingetragen.

Pos. 7. Realität C.N. 131. welche ursprünglich zu Krakauer Starostei gehörte und zu volgendervom lezten Besitzer der selben ausgestellten. Verzichtsurkunde von 17. Mai 1800 in das Eigethum des Aerars überging, erscheint auch im Hypothekenbuche als Eigenthum des Schatzes der Republik, also als Eigenthum des Staatsschatzes eingetragen.

Pos. 8. Realität C.N.-$\frac{156}{157}$ auf dem Kastell.
Dieser Realität erscheint im Hypothekenbuche als Eigenthum der Krakauer Mansionairen intabuliert, überging aber laut der von lemberger Prov. Staatsbuchhaltung gelieferten Nachweisungen durch Einkauf in das Eigenthum des Aerars. Da die standene Gub. Kommisionbereits die Einleitung getroffen hat, dassdas Eigenthum dieser Realität in den Hypothekenbüchern auf den Namen des Aerars übertragen werde, so ist die Vollziehung dieser Verfügung zu überwachen.

Pos. 9. Realität C.N.168 in der Domherrngasse welche ursprünglich dem Krakauer Domkapitel gehörte, im Jahre 1802 dem allgemeinen Stiftungsfonde einverleibt, und zu Zeiten des Herrzogthums

Warschau , dann unter der Freistaatischen Regierung zur Unterbringung von Staatsbehörden verwendet wurde,-erscheint im Hypothekenbuche als Eigenthum des Staates eingetragen.

Pos. 10.Realität N.176/177 welche früher das ehemalige Kloster der barfüssigen Karmeliten und ein dem Krakauer Domkapitel gehöriges Gebäude bildete, und welche für den Stiftungsfond eingezogen wurdeund die Bestimmung zum Inkvisitions und Strafgerichte, dann zum Krimminalarresten erhielt, ist im Hypothekembucheals Eigenthum des Staates eingetragen.
/ dalsze ustępy jako nie dotyczące przedmiotu sporu opuszcz się/

Nachdem nun von diesen 11. Realitäten die unter 1.2.3.4. 6.7.9. und 10.angefürten, auf den Namen des Staates, die Realität unter 5. auf den allgemeinen Stiftungsfond und die unter 8. auf die Krakauer Mansionairen, welche aber auf die Staat überging, verbüchert sind. Die Stadtgemeinde ihre Ansprüche hauptsächlig darauf stützt, dass diese Realitäten in dem Ubergabsacten vom J.1816 nicht vorkommen, dieses Motiv aber durchaus von keiner Belange ist, weil in diesem Ubergabsacte nur solche Realitäten verzeichnet waren, welche in der Stadt Krakau gelegen sind und unter der Administration der Prądniker Präfektur sich befanden, nachdem endlich nach Ansicht alter Landesbehörden die Stadtgemeinde Krakau, durchaus keinen Rechtstitel auf das Eigenthum der erwähnten Realitäten hat, so wird dieselbe mit ihren Ansprüchen auf dern Eigenthum hiemit abgewiesen. Uber den angeregten Zweifel, ob die unter der Pos. Z. 1.3.4.9.und10. ersichtlichen Realitäten nicht etwa als specialles Eigenthum des allgemeinen Stiftungsfondes /Religionsfondes/ aufzufassen kommen, sind die von der Finanz-Prokuratur inihrem Berichte angedeuteten Actes und Ausklärungen vorzulegen, vornach erst die definitive Entscheidung erfolgen wird, Euren Hochgeboren Werden ersucht hievon dem Stadtmagistrat in Krakauunverzüglich zu verständigen. /dalsze ustępy jako nie dotyczące przedmiotu obecnego sporu, opuszcz się./

437

1856 r.

Abschrift eines Erlasses deshohen k. k. Ministeriums des Innern ddt. Wien 25. Oktober 856 Z.25116/522 an Seine Hochgeboren des Herrn k.k. Landes Präsident in Krakau, Grafen Clam-Martinitz.

Hochgeborener Graf! Über das mit dem Berichte vom 28.April 1853 Z.1966 von der bestandener Krakauer Gubern Komision vorgelegte Operat betreffend die Ausscheidung des Vermögens der Stadtgemeinde Krakau, aus dem Staats und Landsvermögens, wird in folge allerhöchsten Entschliessung vom 5. September l.J.im Einvernehmen mit dem Finanzministerium und mit Rücksicht auf die Ausserungen der galiz. Finanz Prokuratur, des Präsidiums der Finanz Landes Direction in Lemberg und der hiesigen Finanz-Prokuratur folgendes bedeutet:

str. 4.

Ausweis A.

Realitäten welche sich im provizorischen Besitze der Stadt Krakau befinden:/opuszcza się poz. 1 do19. jako nie dotyczące obec przedmiotu sporu/

str. 12.

Pos. 20. Offentliche Plätze, Gassen, Brücken mit Ausnahmen der Franz-Josephs Weichselbrucke, Kanäle u.d.g.
Die Landesbehörden beatragen sie sämtlich als Eigenthum der Stadt anzuerkennen. /dalsze ustępy opuszcza się jako nie należące do przedmiotu sporu/.

str. 28.

Ausweis G.

Realitäten, welche dermal ein Staats oder Fondsvermögen bilden, von denen die Stadtgemeinde 11. in Anspruch nimmt.

Pos. 1. Realität C.N. 100.und 106. samt anstossenden Plätzen neben der St. Peterskirche. Diese Gebäude welche ursprünglich

den Jesuiten gehört haben, wurden schon zu Zeiten der früheren österreichischen Regierung, dann unter der Regierung des Herzogthums Warschau und des Krakauer Freistaates zur Unterbringung der Staatsbehörden benützt und erscheinen im Hypothekenbuche als Nationaleigenthum eingetragen.

/ dalsze ustępy opuszcza się jako nie należące do przedmiotu sporu/

str. 29.

Pos.6. Das Krakauer Schloss, d.i. jener Theil des Kastels welcher „Pallast" genannt wird, war die ehemalige Residenz der polnischen Könige, wurde stets als Eigenthum des Staates angesehen und erscheint auch im Hypothekenbuche in Folge der Konstitution vom J.1736 als National Eigenthum eingetragen.

Pos. 7. Realität C.N. 131. welche ursprünglich zu Krakauer Starostei gehörte und zu volgendervom lezten Besitzer der selben ausgestellten. Verzichtsurkunde von 17. Mai 1800 in das Eigethum des Aerars überging, erscheint auch im Hypothekenbuche als Eigenthum des Schatzes der Republik, also als Eigenthum des Staatsschatzes eingetragen.

Pos. 8. Realität C.N.-$\frac{156}{157}$ auf dem Kastell.

Dieser Realität erscheint im Hypothekenbuche als Eigenthum der Krakauer Mansionairen intabuliert, überging aber laut der von lemberger Prov. Staatsbuchhaltung gelieferten Nachweisungen durch Einkauf in das Eigenthum des Aerars. Da die standene Grb. Kommisionbereits die Einleitung getroffen hat, dassdas Eigenthum dieser Realität in den Hypothekenbüchern auf den Namen des Aerars übertragen werde, so ist die Vollziehung dieser Verfügung zu überwachen.

Pos. 9. Realität C.N.158 in der Domherrngasse welche ursprünglich dem Krakauer Domkapitel gehörte, im Jahre 1802 dem allgemeinen Stiftungsfonde einverleibt, und zu Zeiten des Herzogthums

Warschau , dann unter der Freistaatischen Regierung zur Unterbringung von Staatsbehörden verwendet wurde,-erscheint im Hypothekenbuche als Eigenthum des Staates eingetragen.

Pos. 10.Realitet N.176/177 welche früher das ehemalige Kloster der barfüssigen Karmeliten und ein dem Krakauer Domkapitel gehöriges Gebäude bildete, und welche für den Stiftungsfond eingezogen wurdeund die Bestimmung zum Inkvisitions und Strafgerichte, dann zum Kriminalarresten erhielt, ist im Hypothekembuchsals Eigenthum des Staates eingetragen.
/ dalsze ustępy jako nie dotyczące przedmiotu sporu opuszcz się/

Nachdem nun von diesen 11. Realitäten die unter 1.2.3.4. 6.7.9. und 10.angefürten, auf den Namen des Staates, die Realitätx unter 5. auf den allgemeinen Stiftungsfond und die unter 8. auf die Krakauer Mansionairen, welche aber auf die Staat uberging. verbuchert sind. Die Stadtgemeinde ihre Ansprüche hauptsächlig darauf stuzt, dass diese Realiteten in dem Übergabsa cten vom J.1816 nicht vorkommen, dieses Motiv aber durchaus von keiner Bela nge ist, weil in diesem Ubergabsacte nur solche Realitäten verzeichnet waren, welche in der Stadt Krakaugelegen sind und unter der Administration der Przdnikor Präfektur sich befanden, nachdem endlich nach Ansicht alter Landesbehörden die Stadtgemeinde Krakau, durchaus keinen Rechtstitel auf das Eigenthum der erwähnten Realitäten hat, so wird dieselbe mit ihren Ansprüchen auf dern (c) Eigenthum hiemit abgewiesen. Über den angeregten Zweifel, ob die unter der Pos. Z. 1.3.4.9.und10. ersichtlichen Realitäten nicht etwa als speciellen Eigenthum des allgemeinen Stiftungsfondes /Religionsfondes/ aufzufassen kommen, sind die von der Fina nz-Prokuratur inihrem Berichte angedeuteten Actes und Ausklärungen vorzulegen, vornach erst die definitive Entscheidung erfolgen wird, Euren Hochgeboren werden ersucht hievon dem Stadtmagistra t in Krakauunverzüglich zu verständigen. /dalsze ustępy jako nie dotyczące przedmiotu obecnego sporu, opuszcz się./

1890

440

L.23702. Załatwiając sprawozdanie c.k.Sądu krajowego cywilnego w Krakowie z dnia 30 maja 1890 L.12544 z przedłożeniem do zatwierdzenia projektu nowego wykazu hip.w księdze gruntowej gminy kat.Kraków utworzyć się mającego dla parcel obejmujących place publiczne,ulice drogi i chodniki nie wpisane dotąd do księgi gruntowej: c,k.Sąd krajowy wyższy zatwierdza projekt nowego wykazu hipotecznego dla ciała hipotecznego obejmującego place, ulice,drogi i chodniki i plantacye miasta Krakowa w księdze gruntowej dla miasta Krakowa utworzyć się mającego i wyznacza dzień I. Października 1890 od którego powyżej wyrażony wykaz hipoteczny za otwarty i do użytku publicznego oddany uważany być winien. Wydanie edyktu I.podług ustawy z dnia 25 lipca 1871 §.96 D.pp.zostaje pominięte,albowiem parcele powyższym wykazem objęte były dotąd dobrem publicznem i prawem zastawu obciążone nie były. I. O powyższej decyzyi c.k.Sądu krajowego wyższego w Krakowie z dnia 2-go września 1890 1.10043 zawiadamiamy: 1/ Gminę miasta Krakowa do rąk p.Adw.Dr.Hajdukiewicza 2/. Ekspozyturę c.k.Prokuratoryi Skarbu w Krakowie imieniem Wysokiego Skarbu. 3/ Ekspozyturę c.k.Prokuratoryi Skarbu w Krakowie imieniem konwentu OO.Paulinów. 4/. Swietne c.k.Starostwo w Krakowie jako władzę administracyjną powołaną do czuwania nad dobrami publicznemi istniejącemi w gminie miasta Krakowa 5/. Swietny Magistrat miasta Krakowa 6/. Swietną c.k.Ewidencyę katastru podatku gruntowego w Krakowie . II. Wskutek powyższej decyzyi c.k.Sądu krajowego wyższego polecamy c.k.Urzędowi hipotecznemu: a/ aby w wykazie hipotecznym księgi głównej dla miasta Krakowa oznaczonym liczbą porządkową 1783,obejmującym nowo utworzone ciało hipoteczne pod nazwą ,, Place,ulice,drogi i chodniki gminy miasta Krakowa " na karcie A. zanotować,iż wykaz ten, zatwierdzony decyzyą c.k.Sądu krajowego wyższego z dnia 2-go września 1890 1.10043 jako ustalony z pominięciem postępowania sprostowawczego począwszy dnia I-go października 1890 otwartym do publicznego użytku oddanym zostaje :

b/. aby wykreślić uskutecznioną w tymże wykazie hipotecznym w oddziale drugim karty A.adnotacyę,że takowy stanowi dopiero projekt wykazu hipotecznego i że w celu ustalenia takowego wprowadzono postępowanie przepisane ustawą z dn.15 lipca 1871 N.96 dz.p.p.

c/. aby spisu IV obejmującego parcele katastralne położone w Gminie kat. Kraków,nie będące przedmiotem ksiąg gruntowych lecz stanowiące dobro publiczne,wykreślić parcelę,które zamieszczone zostały na karcie stanu posiadania nowo utworzonego ciała hipotecznego pod nazwą ,, Place,ulice,drogi,chodniki gminy miasta Krakowa " !

d/ aby rejestr przedmiotów wpisanych do księgi gł.dla miasta Krakowa / spis posiadłości/ tudzież rejestr osobowy odpowiednio sprostował względnie uzupełnił. Podpis nieczytelny. Z Rady CK.Sądu krajowego Kraków dnia 26 września 1890 . Marecki.

Świadectwo hipoteczne. – Z ck. urzędu hipotecznego poświadcza się, że na karcie stanu posiadania wykazu hipotecznego 1783 gminy katastr. Kraków, obejmującego place, ulice, drogi, chodniki i plantacye miasta Krakowa, – zapisane przychodzą obok innych parcel także następujące, a to:

a) L. kat. 7. plac pod zamkiem dotyczący ulicy Grodzkiej i Bernardyńskiej w objętości 685□°

b) L. kat. 10. pastwisko pod zamkiem obok planu musztry – w objętości 769□° –

c) L. kat. 11. pastwisko pod smoczą jamą w objętości 60□° –

d) L. kat. 32 plac (: brzeg zamkowy przed Bernardynami :) w objętości 88□° –

e) L. kat. 2529 droga w objętości 635□° i

f) L. kat. 2531 " " 323□°

które zaintabulowane są wedle poz. 1. wł. na imię gminy miasta Krakowa – Ograniczeń własności co do powyższych parcel – ani też obciążeń – nie ma żadnych. Ck. Urząd hipoteczny Kraków dnia 26. października 1891. Tarnowski m.p. (L. S.) –

L: 273/898 – 27/10 – Mag. do L: 66622/98 przesyła odezwę Festungs-Com̄do z dn. 23/10 898 l: 779 co do warunków wykonania wodociągu | 1/11 spisano protokół w Starostwie i złożono akt w Starostwie z zastrzeżeniem zwrotu i zawiadomiono komendę twierdzy

L: 277/98 – 29/10 – Mag: z dn. 29/10 l: 67527/98 przesyła odezwę c.i.k. komendy twierdzy l: 806/Res. z dn. 29/10 898, którem zawiadomiono Starostwo, że koncesya może być wydaną i że woda ma być do Wawelu doprowadzoną kosztem miasta | 1/11 | zakomunikowano Komisarzowi Dobrowolskiemu

L: 280/98 – 31/10 – Prezydent do L: 67323/98 przesyła odpis uchwały Rady miasta co do dostarczania wody do budynków wojskowych na Wawelu | 1/11 | uchwałę doręczono Dobrowolskiemu

Zwrócenie o zasiadanie imieniem Wydziału Krajowego o zakładaniu nowych wodociągów na Wawelu

w. d. 25/4. 1900

l. 241/om.

Do

Wysokiego Wydziału

Krajowego

Krol. Galicyi i Lodomeryi

i W. Ks. Krakowskiego

we Lwowie

Według zasięgniętych z krótkiej drogi informacyj przyszła ugoda między Wysokim Wydziałem Krajowym a c. i k. Skarbem wojskowym o objęcie zamku królewskiego na Wawelu w posiadanie ~~Kraj.~~ do skutku. Wobec tego należy Kraj uważać od chwili podpisania umowy za współwłaściciela zamku królewskiego, aż do zupeł.

~~czasie~~ ewakuacyi tegoż
przez c. i k. wojsko.

Przy sposobności udzie-
lenia gminie m. Kra-
kowa koncesyi na bu-
dowę wodociągu zastrzegła
c. i k. Komenda Twierdzy
na mocy rozporządzenia
c. i k. Ministerstwa wojny,
że rura wodociągowa o
średnicy 125 mm ma
być położona przez Wa-
zel Mostem gminy
miasta Krakowa, jak kil-
nięk gruntu, z którymi
rura wodociągowa ma-
być położoną, że jest
własnością c. k. Skarbu
wojskowego.

W wykonaniu tego za
gminę m. Krakowa za
twierdzę obowiązku, ma
być z mocą będąca ona

wodociągowa w Królew. ułożona,
a to według trasy, na
dołączonym planie wy-
konanej; przeprowadzonej
przez [wewnętrzne] podwórze zamku
Królewskiego, zamiast
pierwotnej trasy pełną
oznaczona linią nakre-
ślonej.
Zmiana ta uzyskała apro-
batę zastępców c. i k. Władz
zupełnej podczas Komi-
syjnego obejścia trasy w
październik 1899.
W myśl posiadanych na
miejscu informacyi, udaje
się przed rozpoczęciem
robót do Wysokiego Wy-
działu Krajowego z za-
pytaniem, czy Wysoki
Wydział Krajowy nie ma
przeciw ułożeniu rury
wodociągowej [na terasie] w ogólności
a przeciw projektowanej
trasie zwłaszcza w szcze-
gólności co do zamiany

L. 241/Prez. 1900.

Chodzi o czy na wykonanie zamierzonego ~~[illegible]~~ wodociągu na gruncie, Krajowym na Wawelu zezwala.

Ponieważ roboty około budowy sieci wodociągowych w mieście najpóźniej w przeciągu 2 tygodni będą ukończone i tylko ten wodociąg przez Wawel pozostanie do wykonania, upraszam Świetny Wydział Krajowy uprzejmie o ile możności spieszne zawiadomienie mnie o powziętej decyzji, aby w razie zgody wodociąg można wykonać bez przerwy w robotach wodociągowych.

W Krakowie d. 25 Kwietnia 1900

Prezydent Kr. st. m. Krakowa

[illegible] [signature]

exp. 25/4 900 [illegible]

L: 28241 Lwów, 10 maja 900

W odpowiedzi na pismo z d. 25. kwietnia b. r. l: 241 Wydział Krajowy oświadcza, iż:

1) na założenie rur wodociągowych na gruntach należących do Zamku na Wawelu zezwala, i że

2) przeciw projektowanej trasie rurociągu przez wewnętrzne podwórze Zamku Królewskiego nic nie ma do zarzucenia.

Oświadczenie to składa Wydział Krajowy z tem zastrzeżeniem, że założenie rur wodociągowych na Wawelu nastąpi w myśl udzielonej koncesyi wyłącznie kosztem gminy miasta Krakowa, i że fundusz krajowy z tytułu założenia wodociągu na Wawelu

/

do żadnych kosztów ani świadczeń nie będzie obowiązanym. –

Z Wydziału krajowego
Marszałek
Zastępca

[illegible]

südliche, gegen Radom führende, Zufahrtsrampe fortgesetzt werden.

Mit Rücksicht auf den beschränkten Raum auf den Zufahrtsrampen, wolle das k. k. Festungs-Commando gefälligst das Erforderliche betreffs der Einstellung des Verkehres am Wawel während der Bauten veranlassen.

Sollte das k. k. Festungs-Commando bezüglich der Durchführung der Bauten irgend welche Wünsche haben, dann ersuche ich sich in dieser Hinsicht an den Bauleiter k. k. Oberingenieur Ingarden directe wenden zu wollen.

Der Praesident der kgl. Hauptstadt Krakau

Członek Wydz. kraj.
Vayhinger

m. p.

Ingarden

exp. 16/5 900
[illegible]

Wasserleitungs-Rohre
in den beiden Zufahrtsram-
pen am Wawel sowie über
im äusseren und inneren
Burghofe ertheilt hat.

Im Sinne der Concessions
Urkunde vom 8ten November
1898 Z. 35897, sowie ge-
mäss der sehr geschätzten
Zuschrift des k. k. Festungs-
Commandos vom 23 Okto-
ber 1898 Res. N. 779,
mit welcher der Stadtge-
meinde von Krakau die
Pflicht zur Verlegung der
in Rede stehenden Rohr-
stränge auf eigene Kosten
auferlegt worden ist, be-
absichtige ich den Bau der in
Rede stehenden Rohrstränge,
als letzten im Stadtrohr-
netze, am Montag den
21 Mai l. J. zu veranlassen.
Der Bau dieser Rohrsträn-
ge wird auf der nördli-
chen Zufahrtsrampe begonnen
und successive über die
beiden Burghöfe gegen die

f: 8.

Biuro wodociągowe
n. d. 15/5 1900
l. 298/w

An
das k. u. k. Festungs-Commando
in Krakau.

Krakau am 16 Mai 1900

Ich beehre mich dem k. u. k. Festungs-Commando zur Kenntniss zu bringen, dass der galiz. Landes-Ausschuss, als dermaliger Miteigenthümer des Königlichen Schlosses am Wawel, mit Zuschrift vom 10 Mai 1900 Z 28241 die Genehmigung zur Verlegung der

Wydział Krajowy we Lwowie
L. 28241 Do
Jaśnie Wielmożnego Pana
Prezydenta miasta „Krakowa"
w Krakowie

Ruch urzędowy
Wolne od porto

17/5

Z urzędu.

Wskutek zawezwania c.k. Dyrekcyi Policyi dn. o dalszych robotach przy zakładaniu rur wodociągowych w mieście

16/5. 900

L. 305/mm.

Do

1) Świetnej c.k. Dyrekcyi Policyi

2) Szanowny Komisaryat Obwodu III

3) Szanowna komenda straży pożarnej

4) Szanowny Urząd budownictwa miejski

5) Szanowny Zarząd gazowni miejskiej

W Krakowie d. 17 maja 1900

Wypełnić blankiet jak przyległy.

[signature]

Biuro wodociągowe miejskie.

L: 305

B. W.

Do

. . . .

. . . .

w Krakowie

Mam zaszczyt zawiadomić, że od dnia 21. maja . . . do dnia 15 czerwca . 1900 będą wykonywane roboty około zakładania rur wodociągowych ~~w ulicach~~: na Zaułku Józefiny . od ul Podzamcze . . . .

. . . .

Z tego powodu będzie koniecznem zamknąć ulice . . . .

. . . .

dla ruchu wozowego.

W Krakowie dnia 17 maja . 1900

[illegible signature]

451

Zawiadomienie Dr Tomkowicza i radcy Odrzywolskiego o robotach wodociągowych na Wawelu.

W. d. 20/5 1900

L. 319/MW

I

Do

W. Pana Dr. Stanisława Tomkowicza

c.k. Konserwatora

w Krakowie

W. P.

Mam zaszczyt zawiadomić W. Pana, że dnia 21 maja b. r. rozpoczynam roboty około ułożenia sieci wodociągowej na terytoryum zamku królewskiego na Wawelu.

Rura wodociągowa będzie ułożona z obydwóch stron nad dziedzińcem od strony ul. Podzamcze i dziedzińca Andrzeja przez podwórze zewnętrzne i wewnętrzne zamku królewskiego

Ze względu na prawdo-
podobieństwo znalezienia
z pośród [illegible]
[illegible]
podczas roku [illegible]
[illegible]
W. P. uprzejmie o
zawiadomienie w tej
[illegible] [illegible]
[illegible] mającej objąć
z [illegible]

II

Do

W. Pana

Starosty [illegible]
c. k. sądu [illegible]
w Krakowie.

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

Ze względu na [illegible]
[illegible] [illegible] Katedry

upraszam W. Pana o
przejrzenie i odpowiednie
zarządzenie, aby ~~się~~ roboty
około restauracji i budowy
zdrojowej mogły się odby-
wać ile możności bez
utrudniania się na
wzajem.
Równocześnie zawiada-
miam Dr. Tomkowicza
c.k. konserwatora o [illegible]
[illegible] się [illegible]
z prośbą o dozór robót
[illegible] ze względu
na możliwe znalezienie
starożytnych zabytków podczas
kopania rowów wodociągowych
z kat. dni

P. [illegible]

l. 319/om.

453

MAGISTRAT
stoł. król. miasta
KRAKOWA.

Wawell
Muzeum

Kraków, dnia 9 września 1912

L. 102160/1912
IV.

Termin

do 11/9

DO

WPana Dra.Klemensa Bąkowskiego,Adwokata
Krajowego i Syndyka miasta
Krakowa

Wskutek petycyi Gminy miasta Krakowa o oddanie gmachu poszpitalnego na Wawelu na pomieszczenie zbiorów Muzeum Narodowego i Archiwum akt dawnych nadesłał Wydział Krajowy,reskryptem z dnia 10 lipca 1912 L.W.30604 uchwałę Sejmu Krajowego w tym przedmiocie.-

Wedle ustępu V.ma być zawarta formalna umowa między Wydziałem Krajowym,a Gminą miasta Krakowa bliżej określona w tymże ustępie,a Wydział Krajowy oczekuje obok planów i kosztorysów na roboty adaptacyjne tego budynku także nadesłania sobie projektu wspomnianej wyżej umowy.-

Załączając pod 1/. akta Magistratu L.L.35912/11,77846/11, i 132025/11,dalej uchwałę Rady miejskiej z dnia 9 stycznia 1912 w tej sprawie,referat tutejszy L.132025/11,oraz wspomniany na wstępie reskrypt Wydziału Krajowego z dnia 10 lipca 1912 L.W.30604 /L.81110/12/,upraszam WPana o jak najrychlejsze wygotowanie projektu umowy między Wydziałem Krajowym,a Gminą miasta Krakowa w tym przedmiocie zawrzeć się mającej z tem nadmienieniem,iż żądane przez Wydział Krajowy plany i kosztorysy przygotowuje już kierownictwo budowy.-

Oddano projekt zaltatano 14/9 1912

Sprawdzono

Druk Magistratu L. 51.

U M O W A

zawarta między Wysokim Wydziałem Krajowym Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem działającym imieniem tegóż Królestwa, a Gminą stoł.król. Miasta Krakowa działająca przez statutową reprezentacyę tejże Gminy.

Art. I.

Na posiedzeniu z dnia 14 lutego 1912 powziął Wysoki Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem następujacą uchwałę:

Sejm upoważnia Wydział krajowy do oddania gminie miasta Krakowa na lat 50 gmachu poszpitalnego na Wawelu, za opłatą czynszu rocznego w wysokości 1 /jednej/ korony, wyłącznie na pomieszczenie w tym budynku części Muzeum narodowego i Archiwum aktów dawnych miasta Krakowa.

Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia z gminą miasta Krakowa formalnej umowy co do sposobu i rozmiarów wykonać się mających robót adaptacyjnych w budynku poszpitalnym na Wawelu, przyczem zastrzega Sejm, że restauracya tego budynku wykonaną być

ma ściśle według planów zatwierdzonych przez Wydział krajowy, po poprzednim zasięgnięciu opinii krajowego Komitetu dla restaur-cyi Wawelu zwłaszcza co do szczegółów architektonicznych projekto-wanej fasady tego gmachu.-

Wydział krajowy czuwać ma nad postępem robót adaptacyjnych zaś w przyszłości gmina miasta Krakowa obowiązaną będzie stosować się ściśle do wskazówek Wydziału krajowego co do konserwacyi tj. utrzymania tego budynku w dobrym stanie.

W celu wykonania należytej kontroli gmina miasta Krakowa obowiązana będzie przedkładać Wydziałowi krajowemu do zatwierdze-nia plan i kosztorys każdej zamierzonej roboty konserwacyjnej.

Wszelkie roboty, uznane przez Wydział krajowy ze względu na utrzy-manie budynku w dobrym stanie jako konieczne, obowiązaną będzie gmina miasta Krakowa wykonać własnym kosztem.

Na podstawie powyższej uchwały oddaje Wydział krajowy Króle-stwa Galicyi i Lodomeryi z W. Księstwem Krakowskiem Gminie stoł. król. Miasta Krakowa w użytkowanie Gmach poszpitalny koło wieży Sandomierskiej na Wawelu w Krakowie na lat pięćdziesiąt wyłączni-na cele pomieszczenia w tym budynku części Muzeum narodowego ora-Archiwum aktów dawnych miasta Krakowa pod warunkami wyszczegól-

nionymi w powyższej uchwale sejmowej z dnia 14 lutego 1912.

Art. I I.

Gmina stoł.król. Miasta Krakowa przyjmuje na mocy uchwały Rady miasta Krakowa z d. 9 stycznia 1912 r. wyraźnie wszelkie warunki podyktowane powyższą uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 14 lutego 1912 roku i zobowiązuje się tytułem czynszu rocznego za powyższe użytkowanie płacić czynsz uznawszy po jednej koronie rocznie zawsze w dniu trzecim stycznia każdego roku do Funduszu krajowego w sposób przez Wydział krajowy wskazać się mający.

Art. I I I .

Wszelkie koszta tej umowy ponosi Gmina stoł.król. Miasta Krakowa.

Art: I V.

Umowa niniejsza wygotowaną zostaje w dwóch egzemplarzach.-

na dziele według planów zatwierdzonych przez Wydział krajowy,

po poprzedniem zasiągnięciu opinii Krajowego Komitetu dla restau-

racyi Wawelu zwłaszcza co do szczegółów przedsiębranych projek-

towanej fasady tego gmachu.-

Wydział krajowy [illegible] na każdy postęp robót [illegible]

nad w przyszłości gmina Miasta Krakowa obowiązaną będzie stosować

się ściśle do wskazówek Wydziału krajowego co do konserwacyi t.j.

utrzymania tego budynku w dobrym stanie.

W celu wykonania należytej kontroli gmina miasta Krakowa

obowiązaną będzie przedkładać Wydziałowi Krajowemu do zatwierdze-

nia plan i kosztorys każdej zamierzonej roboty konserwacyjnej.

Wszelkie roboty, uznane przez Wydział krajowy ze względu na utrzy-

manie budynku w dobrym stanie jako konieczne, obowiązaną będzie

gmina miasta Krakowa wykonać własnym kosztem.

Na podstawie powyższej uchwały oddaje Wydział krajowy Króle-

stwa Galicyi i Lodomeryi z W. Księstwem Krakowskiem Gminie stoł.

król. Miasta Krakowa w użytkowanie Gmach pozostały koło wieży

Sandomierskiej na Wawelu w Krakowie na lat pięćdziesiąt wyłącznie

na cele pomieszczenia w tym budynku części Muzeum narodowego [illegible]

Archiwum aktów dawnych miasta Krakowa pod warunkiem wymienionym [illegible]

Jw Jana 12

Wypis z księgi raportów drogowych

Drogę na Wawel od pl. Bernardyńskiego rozpoczęto:
28/II 1912 ukończono 2/III 1912

Użyto szutru wapiennego 52 m³
żwirku porf. 6 "
walec konny pracował 3 dni
robocizna K 218 – h.
koszt ogólny K 592·50

Kraków, dnia 13. marca 1913.

[illegible signature]

Działo się w Wydziale Magistratu w dniu 9/5 1913.

Protokół

spisany z p. Eustachym Świa-
tłowskim, inżynierem emeryt.
miejskim, mieszkającym w Kra-
kowie przy ul. Czystej Nr 14. I p.

Jawi się p. Eustachy Świątłowski
i na stosowne zapytanie
oświadcza:

Gmina m. Krakowa za moich
czasów wykonała chodnik
na drodze do katedry na Wa-
welu. Roboty wykonywał
brukarz miejski ś.p. Mateusz
Skawczykowski pod moim
nadzorem i kierownictwem.
Koszta ułożenia tego chodnika
od ulicy Kanoniczej aż do
bramy zamkowej przed katedrą
poniosła wyłącznie gmina.

Eustachy Świątowski

do L. 98/913

460

Akta hip. Kraków. Gm. II. N° 100-250 fasc.

N° 130 zamek sam

N° 131 dom starościński – r. 1800, 28/5 Eliasz ks. Wodzicki zrzeka się starostwa na rzecz rządu austr. – 1826 własność rządu w. m. Krakowa. – 1818 zburzony.

N° 132. dom i plac starościński jak przy nr. 131 r. 1818 zburzony

2) N° 134. plac, na którym dom pod N^{rem} 134 stoi 1823 d. 17 lipca. wykaz kasy głównej rządowej wypłaconych dotąd czynszów ziemnych wielkorządowych i czynszów ziemnych dla kasy gminnej miejskiej – z którego okazuje się, iż dawniej i teraz Anna Gumułczyńska z placu, na którym dom pod N^{rem} 134 stoi w Krakowie na zamku, obowiązana jest płacić, płaci czynszu ziemnego wielkorządowego przez rząd austryjacki miastu darowanego złp. 2. Uchwałą senatu z 10 lipca 1832 N° 325 Gnchwalono nabyć dom opustoszały drewniany pod N^{rem} 134 w zaokrągleniu zamku położony dla wyporządzania placu zamkowego rozebrać (Przemo z 19/12 1833 N° 8094 Senatu)

1832, 6/4 – licytalacyę domu opustoszałego pod L. 134 Gm. II do sukcesorów nieobecnych ś.p. Anny Gomółczyńskiej należącego rozpisano na 12/5.

N° 133. plac na którym dom pod N^rem 133 stoi na zamku.

1823, 17/7. Wykaz kasy głównej rządowej – według którego okazuje się, że dawniej, teraz p. Majkolski z placu na którym dom pod N. 133 stoi, obowiązany jest płacić, płacić czynszu ziemnego wielkorządowego przez rząd austryacki miastu darowanego złp. 2.

1832, 21/7. dom pod N. 133 zniebrany od dawne w zamku krak. w własność niegdyś p. Jana Kadłubowskiego

N° 148. Dom pod N. 148 szkoła początkowa na zamku

1837. 2/5. Biuro rachuby przypomina, że w r. 1798 była szkoła zamkowa.

1798, 19/8 N° 4989 Na polecenie urzędu cyrkularnego N° 3970 Maciej Dubiecki kan. krak. donosi, że szkoła zamkowa należy do zarządu scholasteryi krak., budynek murowany, 9 mieszkań dla biednych uczniów obejmuje – podaje przedmioty wykładane w szkole.

N° 156/7. Dawne Seminaryum zamkowe za rządu austryackiego na koszary wojskowe zajęte.

N° 161.

1836, 26/9. Senat do Biura rachuby poleca kasie głównej, ażeby zaspokoiła p. Gołuchowskę za plac, na którym niegdyś

istniał dom № 161 – wedle uchwały Senatu № $\frac{5726}{829}$ na rzecz rządu od rzeczonej p. Gołuchowskiej właścicielki tegoż za 400 złp. nabyty został.

19/12 1829. Plac po zburzeniu domu № 161 w zamku krak. na 282 złp 15 gr. oszacowany, właścicielka placu p. Helena z Korytowskich Gołuchowska odstępuje takowy na użytek rządu, żądając zań 400 złp – ponieważ koszta wypłaszczania więcej wyniosłyby, Senat zgadza się na 400 złp.

V

k. 463 - 470

463

1927.

Wysokie

Prezydjum Miasta Krakowa !

do L. 33290/913
I.a.

Dnia 15/7. br. zastałem o godzinie 7 ½ wieczorem zamkniętą bramę pod basztą sandomierską na Wawelu przecinającą w poprzek drogę gminną lk.29 i lk.24, wiodącą od strony Bernardynów do budynku po szpitalnego przez Gminę posiadanego i dalej do katedry i domów kapitulnych a stróżka przy bramie mówiła, że teraz zamyka się tę bramę o godz. 7. wieczorem / i oczywiście za otwarcie bramy trzeba dać stróżce napiwek/ Zamykanie tej bramy przed godziną policyjną tj. przed 10. w nocy jest bezprawne, albowiem jest to droga publiczna, którędy każdy a zwłaszcza mieszkający w budynku poszpitalnym i w budynkach kanoniczych ma prawo przechodzić. Obecnie gdy jeszcze dzień jest długi zajeżdżają też jeszcze fjakry z turystami między 6 a 7 wieczór.-

Zarządzenie zamykania tej bramy jest prawdopodobnie dziełem kierownika restauracji pałacu królewskiego, który to kierownik okazuje imperjalistyczne tendencje i zajął już bezprawnie część gmachu poszpitalnego przeznaczonego na pomieszczenie zbiorów miejskiego Muzeum Narodowego - zarządzenie to zamykania bramy na drodze publicznej jest naruszeniem drogi publicznej.-

Dla przypomnienia dodaję,że b. Wydział Krajowy deklaracją z 3 listopada 1914. L.W.4781/14 uznał Gminę za właścicielkę ciała hipotecznego Lwh.9. Dz.II. Wawel złożonego z parcel lk.33 -29 -30/1 i 24.

Kraków,dnia 19/7. 1927 r.

Magistrat stoł. król. m. Krakowa. — Wydział ......

Do L. cz. ...... Kraków, dnia ...... 19......

Do ......

Odpowiedź: ......

Wydziałowi I

Do L. 1953/30

B. u.

Na konferencji 13/v na Wawelu – uzgodniono, że geometra przeprowadzi pomiary, a potem zejdą się reprezentanci własności skarbowej i Gminy celem opisania granic i postawienia granicznikow.

Naczelnik Wydziału

Geometra zapowiedział, że będzie musiał z miesiąc (!) i że nie skończy jak w jesieni. Dołączam z aktów odpisy tych, które służą do objaśnienia stanu sprawy.

[illegible] 15/5 1930.

dor. 12/V. 930.

Magistrat stoł. król. m. Krakowa. — Wydział I.

Kartka służbowa.

Do L. cz. 1953/930 Bb

Kraków, dnia 12. maja 1930.

Do Pana Syndyka m. Dra Bąkowskiego w Krakowie

W dniu 13 bm. tj. we wtorek o godz. 8.30 przed południem odbędzie się w kancelarji Zarządu zamku na Wawelu konferencja w sprawie odgraniczenia własności państwowej w Dz. II Wawel.

Proszę o wzięcie udziału w tej konferencji.

TERMIN

WAŻNE!

Prezydent miasta

Naczelnik Wydziału

[illegible]

Kartka służbowa otwarta. — Druk Mgtu L. 702.

Odwrócić

Po porozumieniu z geometrą p. Strobą przeprowadzi pomiar, poczem zejdą się strony do podpisu protokołu ograniczenia znakami

wid.

13/V 1930

[illegible]

ADWOKAT
Dr. KLEMENS BĄKOWSKI
Syndyk stoł. król. Miasta Krakowa
KRAKÓW, ul. Św. Jana 12.

465

Wydziałowi I. do L.I -8725/30
i 1953/30.

Na pismo Kancelarji Cywilnej P. Prezydenta Rzptej z dnia 6.XII. 1930. Nr. 18941/30 w sprawie regulacji hipoteki Wawelu

p r o p o n u j e

następującą o d p o w i e d ź

Na pismo Kancelarji Cywilnej P. Prezydenta Rzptej z dnia 6.XII. 1930 r.Nr.18941/30 w sprawie regulacji hipoteki Wawelu Zarząd Miasta Krakowa ma zaszczyt odpowiedzieć, iż z największą chęcią uczyni Gmina stoł. król.miasta Krakowa wszelkie ułatwienia co do usunięcia utrudnień administracyjnych Wawelu z powodu niecelowości niektórych obecnych granic własności na Wawelu i przedstawi Radzie Miasta wnioski na potrzebne w tym celu sprostowania hipoteczne i katastralne, po uprzedniem porozumieniu się z Kierownictwem Robót na Wawelu co do żądanych zmian po dokładnem sprecyzowaniu ich w stosunku do obecnego stanu hipotecznego i katastralnego, a niewątpliwie wszyscy będą tylko cieszyć się z uzgodnienia wyglądu wzgórza z architekturą.-

Pod względem formalnym musi się zauważyć, że o ile faktyczne oddanie potrzebnych rezydencji na Wawelu skrawków gruntu i sprostowanie mapy katastralnej nie będzie przedstawiać żadnych trudności-to pod względem hipotecznego wpisu tej transakcji zachodzą poważne prawne przeszkody, mianowicie kompleks budynków i gruntów należących do Rezydencji stanowi 2 ciała hipot. oznaczone licz. wykazu hip. 4 i 5 Dzielnicy II.,które zaintabulowane są na własność " Funduszu Krajowego Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krak." / ten tytuł obejmował zabór austrjacki/ " z przeznaczeniem na rezydencję dla cesarza austrjackiego i jego dynastji", a to na zasadzie kontraktu z dnia 15.VII.1903 r.którym to " Królestwo" częścią drogą kupna częścią drogą zamiany, nabyło własność powyższych ciał hipot. od Skarbu Austrjackiego/ który je zabrał byłej

Rzeczypospolitej Krakowskiej w r. 1846/.

Otóż ewentualne dokumenty Gminy miasta Krakowa z odstąpieniem ewentualnem powyższych skrawków dla Rezydencji na Wawelu musiałyby być zaintabulowane do wykazów hip. L.4 i 5 Dz.II. a tem samem opiewać na rzecz hipotecznego właściciela tychże ciał hipo. L.4 i 5. czyli na rzecz Królestwa Galicji etc. co byłoby nonsensem w obecnych warunkach, z czego wynika, że przedewszystkiem należy drogą ustawy przepisać własność ciał Lwh.4 i 5. Dzielnica Wawel w Krakowie na rzecz Skarbu Państwa - poczem deklaracje Gminy Miasta Krakowa opiewałyby na rzecz Skarbu Państwa. -

Ponieważ w wykazie hipot. L.9 Dz.II. obejmującym parcele gminne lk.33, 29, 30/1 i 24 na karcie ciężarów zaintabulowano służebność urządzenia pod poziomem parcel tych kanałów i wszelkich ubikacyj dla centralnego ogrzewania budynków Dzielnicy II. oraz prawa rekonstrukcji tychże dróg za przyczynieniem się funduszu krajowego - na rzecz Funduszu Krajowego Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem - przeto należałoby równocześnie z przepisaniem własności Lwh.4 i 5 Dz.II. na rzecz Skarbu Państwa, przeintabulować na rzecz Skarbu Państwa i wpis tej służebności ciążącej na real. gminnej Lwh.9 Dz.II. -

Wawel otoczony jest na stoku wzgórza zewnątrz murów drogami i placami publicznymi. Drogi te i place mogłyby w pewnej mierze być zaokrąglone i dostosowane do wymagań estetycznych, któreby Kierownictwo Odbudowy Wawelu ewent. zaproponowało, jednak jako dobro publiczne gminne nie mogą stracić charakteru placów i dróg publicznych.-

Co się tyczy dróg lk.33, 29, 30/1 i 24 wiodących na wzgórze od północy i od południa do Katedry Rezydencji i domów kapitulnych to Gmina co do ukształtowania tych dróg co do granicy i szerokości pójdzie na rękę Kierownictwu Odnowienia Zamku, jednak zasadniczo zatrzymując własność tych dróg.-

Doświadczenia zmian politycznych zaszłych w XVIII, XIX i XX wieku nakładają na miasto obowiązek wobec całej Polski zapewnienia

tego dostępu na wszelki wypadek. Kraków był od r.1794 do 1796 w ręku pruskiem, od 1796 do 1809 austrjackiem, od 1809 do 1846 w ręku Rzeczypospolitej Krakowskiej, od 1846 do 1918 znowu w ręku austrjackiem, własność zamku zmieniała się, ale własność duchowna i gminna i drogi przez gminę utrzymywane zostały nienaruszone i służyły publiczności za wolny zawsze dostęp na Wawel i dlatego postarała się Gmina o zahipotekowanie tych dróg na jej własność.-

Okoliczność, że drogi te będą się w hipotece nazywać jak dotąd gminnemi a nie skarbowemi jest obojętną dla istoty rzeczy. Rezydencje na Hradczanach w Pradze i w Budzie przecinają także drogi gminne publiczne. Rezydencja taka jak Wawel nie może być tylko objektem muzealnym, lecz jest budynkiem żywym, a zresztą obok jest katedra i domy duchowne, które muszą mieć dostęp. Drogi te w razie uroczystości lub obecności P. Prezydenta w Krakowie, mogą być w drodze administracyjnej chwilowo co do używania ograniczone do pewnych godzin lub zawarunkowane okazaniem legitymacji, biletu wstępu i tp. tak, że drogi te zupełnie nie ograniczają Rezydencji w niczem.-

Powszechne jest zdanie prawników, że na wypadek zmian politycznych, więcej przez nieprzyjacieli jest szanowaną własność prywatna i gminna niż własność skarbu państwa, a na ten wypadek nie dający się nigdy wykluczyć ze sfery przypuszczeń, pewniejsze są te drogi, gdy są na gminę zaintabulowane, niż gdyby były zaintabulowane na Skarb - i z tego powodu musi Gmina miasta Krakowa obstawać przy ich własności.-

Oświadczając więc gotowość Gminy miasta Krakowa co do ewentualnego ustalenia granic w myśl życzeń Kierownictwa Odbudowy Wawelu, oczekuje Gmina miasta Krakowa konkretnych propozycyj.-

Kraków, dnia 30 stycznia 1931 r.

[signature]

tego dostępu na wszelki wypadek. Kraków był od r.1794 do 1796 w ręku pruskiem, od 1796 do 1809 austrjackiem, od 1809 do 1846 w ręku Rzeczypospolitej Krakowskiej, od 1846 do 1918 znowu w ręku austrjackiem, własność zamku zmieniała się, ale własność duchowna i gminna i drogi przez gminę utrzymywane zostały nienaruszone i służyły publiczności za wolny zawsze dostęp na Wawel i dlatego powstrzymuje się Gmina o zahipotekowanie tych dróg na jej własność.-

Okoliczność, że drogi te będą się w hipotece nazywać jak dotąd gminnemi a nie skarbowemi jest obojętną dla istoty rzeczy. Rezydencja na Hradczanach w Pradze i w Budzie przecinają także drogi gminne publiczne. Rezydencja taka jak Wawel nie może być tylko objektem muzealnym, lecz jest budynkiem żywym, a zresztą obok jest Katedra i domy duchowne, które muszą mieć dostęp. Drogi te w razie uroczystości lub obecności P. Prezydenta w Krakowie, mogą być w drodze administracyjnej chwilowo co do używania ograniczone do pewnych godzin lub zawarunkowane okazaniem legitymacji, biletu wstępu i tp. tak, że drogi te zupełnie nie ograniczają Rezydencji w niczem.-

Powszechne jest zdanie prawników, że na wypadek zmian politycznych, więcej przez nieprzyjaciół jest szanowana własność prywatna i gminna niż własność skarbu państwa, a na ten wypadek nie dający się nigdy wykluczyć ze sfery przypuszczeń, korzystniejsze są te drogi, gdy są na gminę zaintabulowane, niż gdyby były zaintabulowane na Skarb - i z tego powodu musi Gmina miasta Krakowa obstawać przy ich własności.-

Oświadczając więc gotowość Gminy miasta Krakowa co do ewentualnego udzielenia gruntu w myśl życzeń Kierownictwa Odbudowy Wawelu, oczekuje Gmina miasta Krakowa konkretnych propozycyj.-

Kraków, dnia 30 stycznia 1931 r.

467

ADWOKAT
Dr. KLEMENS BĄKOWSKI
Syndyk stoł. król. Miasta Krakowa
KRAKÓW, ul. Św. Jana 12.

Wydziałowi I. do L.I -8725/30
i 1953/30.

Na pismo Kancelarji Cywilnej P. Prezydenta Rzptej z dnia 6.XII. 1930. Nr. 18941/30 w sprawie regulacji hipoteki Wawelu

p r o p o n u j ę

następującą o d p o w i e d z

Na pismo Kancelarji Cywilnej P. Prezydenta Rzptej z dnia 6.XII. 1930 r.Nr.18941/30 w sprawie regulacji hipoteki Wawelu Zarząd Miasta Krakowa ma zaszczyt odpowiedzieć, iż z największą chęcią uczyni Gmina stoł. król.miasta Krakowa wszelkie ułatwienia co do usunięcia utrudnień administracyjnych Wawelu z powodu niecelowości niektórych obecnych granic własności na Wawelu i przedstawi Radzie Miasta wnioski na potrzebne w tym celu sprostowania hipoteczne i katastralne, po uprzedniem porozumieniu się z Kierownictwem Robót na Wawelu co do żądanych zmian po dokładnem sprecyzowaniu ich w stosunku do obecnego stanu hipotecznego i katastralnego, a niewątpliwie wszyscy będą tylko cieszyć się z uzgodnienia wyglądu wzgórza z architekturą.--

Pod względem formalnym musi się zauważyć, że o ile faktyczne oddanie potrzebnych rezydencji na Wawelu skrawków gruntu i sprostowanie mapy katastralnej nie będzie przedstawiać żadnych trudności-to pod względem hipotecznego wpisu tej transakcji zachodzą poważne prawne przeszkody, mianowicie kompleks budynków i gruntów należących do Rezydencji stanowi 2 ciała hipot. oznaczone licz. wykazu hip. 4 i 5 Dzielnicy II.,które zaintabulowane są na własność " Funduszu Krajowego Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krak." / ten tytuł obejmował zabór austrjacki/ " z przeznaczeniem na rezydencję dla cesarza austrjackiego i jego dynastji", a to na zasadzie kontraktu z dnia 15.VII.1903 r.którym to " Królestwo" częścią drogą kupna częścią drogą zamiany, nabyło własność powyższych ciał hipot. od Skarbu Austrjackiego/ który je zabrał byłej

Rzeczypospolitej Krakowskiej w r. 1846/.

Otóż ewentualne dokumenty Gminy miasta Krakowa z odstąpieniem ewentualnem powyższych skrawków dla Rezydencji na Wawelu musiałyby być zaintabulowane do wykazów hip. L.4 i 5 Dz.II. a tem samem opiewać na rzecz hipotecznego właściciela tychże ciał hipo. L.4 i 5. czyli na rzecz Królestwa Galicji etc. co byłoby nonsensem w obecnych warunkach, z czego wynika, że przedewszystkiem należy drogą ustawy przepisać własność ciał Lwh.4 i 5. Dzielnica Wawel w Krakowie na rzecz Skarbu Państwa - poczem deklaracje Gminy Miasta Krakowa opiewałyby na rzecz Skarbu Państwa. -

Ponieważ w wykazie hipot. L.9 Dz.II. obejmującym parcele gminne lk.33, 29, 30/1 i 24 na karcie ciężarów zaintabulowano służebność urządzenia pod poziomem parcel tych kanałów i wszelkich ubikacyj dla centralnego ogrzewania budynków Dzielnicy II. oraz prawa rekonstrukcji tychże dróg za przyczynieniem się funduszu krajowego - na rzecz Funduszu Krajowego Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem - przeto należałoby równocześnie z przepisaniem własności Lwh.4 i 5 Dz.II. na rzecz Skarbu Państwa, przeintabulować na rzecz Skarbu Państwa i wpis tej służebności ciążącej na real. gminnej Lwh.9 Dz.II. -

Wawel otoczony jest na stoku wzgórza zewnątrz murów drogami i placami publicznymi. Drogi te i place mogłby w pewnej mierze być zaokrąglone i dostosowane do wymagań estetycznych, któreby Kierownictwo Odbudowy Wawelu ewent. zaproponowało, jednak jako dobro publiczne gminne nie mogą stracić charakteru placów i dróg publicznych.-

Co się tyczy dróg lk.33, 29, 30/1 i 24 wiodących na wzgórze od półncoy i od południa do Katedry Rezydencji i domów kapitulnych to Gmina co do ukształtowania tych dróg co do granicy i szerokości pójdzie na rękę Kierownictwu Odnowienia Zamku, jednak zasadniczo zatrzymując własność tych dróg.-

Doświadczenia zmian politycznych zaszłych w XVIII, XIX i XX wieku nakładają na miasto obowiązek wobec całej Polski zapewnienia

tego dostępu na wszelki wypadek. Kraków był od r.1794 do 1796 w ręku pruskiem, od 1796 do 1809 austrjackiem, od 1809 do 1846 w ręku Rzeczypospolitej Krakowskiej, od 1846 do 1918 znowu w ręku austrjackiem, własność zamku zmieniała się, ale własność duchowna i gminna i drogi przez gminę utrzymywane zostały nienaruszone i służyły publiczności za wolny zawsze dostęp na Wawel i dlatego postarała się Gmina o zahipotekowanie tych dróg na jej własność.-

Okoliczność, że drogi te będą się w hipotece nazywać jak dotąd gminnemi a nie skarbowemi jest obojętną dla istoty rzeczy. Rezydencje na Hradczanach w Pradze i w Budzie przecinają także drogi gminne publiczne. Rezydencja taka jak Wawel nie może być tylko objektem muzealnym, lecz jest budynkiem żywym, a zresztą obok jest katedra i domy duchowne, które muszą mieć dostęp. Drogi te w razie uroczystości lub obecności P. Prezydenta w Krakowie, mogą być w drodze administracyjnej chwilowo co do używania ograniczone do pewnych godzin lub zawarunkowane okazaniem legitymacji, biletu wstępu i tp. tak, że drogi te zupełnie nie ograniczają Rezydencji w niczem.-

Powszechne jest zdanie prawników, że na wypadek zmian politycznych, więcej przez nieprzyjacieli jest szanowaną własność prywatna i gminna niż własność skarbu państwa, a na ten wypadek nie dający się nigdy wykluczyć ze sfery przypuszczeń, pewniejsze są te drogi, gdy są na gminę zaintabulowane, niż gdyby były zaintabulowane na Skarb - i z tego powodu musi Gmina miasta Krakowa obstawać przy ich własności.-

Oświadczając więc gotowość Gminy miasta Krakowa co do ewentualnego ustalenia granic w myśl życzeń Kierownictwa Odbudowy Wawelu, oczekuje Gmina miasta Krakowa konkretnych propozycyj.-

Kraków, dnia 30 stycznia 1931 r.

[signature]

tego dostępu na wszelki wypadek. Kraków był od r.1794 do 1796 w ręku pruskim, od 1796 do 1809 austrjackim, od 1809 do 1846 w ręku Rzeczypospolitej Krakowskiej, od 1846 do 1918 znowu w ręku austrjackim, własność zaś zmieniała się, ale własność duchowna i gminna i drogi przez gminę utrzymywane zawsze były nienaruszone i służyły publiczności za wolny zawsze dostęp na Wawel i dlatego postarała się Gmina o zahipotekowanie tych dróg na jej własność.-

Okoliczność, że drogi te będą się w hipotece nazywać jak dotąd gminnemi a nie skarbowemi jest obojętną dla istoty rzeczy. Rezydencje na Hradczanach w Pradze i w Budzie przecinają także drogi gminne publiczne. Rezydencja taka jak Wawel nie może być tylko objektem muzealnym, lecz jest budynkiem żywym, a zresztą obok jest Katedra i domy duchowne, które muszą mieć dostęp. Drogi to w razie uroczystości lub obecności P. Prezydenta w Krakowie, mogą być w drodze administracyjnej chwilowo co do używania ograniczone do pewnych godzin lub uwarunkowane okazaniem legitymacji, biletu wstępu i t.p. tak, że drogi te zupełnie nie ograniczają Rezydencji w niczem.-

Powszechne jest zdanie prawników, że na wypadek zmian politycznych, więcej przez nieprzyjaciół jest szanowaną własność prywatna i gminna niż własność skarbu państwa, a na ten wypadek nie da się nigdy wykluczyć ze sfery przypuszczeń, pewniejsze są te drogi, gdy są na gminę zaintabulowane, niż gdyby były zaintabulowane na Skarb - i z tego powodu musi Gmina miasta Krakowa obstawać przy ich własności.-

Oświadczając więc gotowość Gminy miasta Krakowa co do ewentualnego ustalenia granic w myśl życzeń Kierownictwa Odbudowy Wawelu, oczekuje Gmina miasta Krakowa konkretnych propozycyj.-

Kraków, dnia 20 stycznia 1931 r.

[signature]

Wydział IV

469

Wydziałowi IV. IV.-2265/31.

Sprawa Gmachu poszpitalnego na Wawelu.-

Gmina otrzymała posiadanie Gmachu na 50 lat na cele Muzeum Narodowego i rozpoczęła adaptację znacznym kosztem, lecz ukończeniu przeszkodziła wojna światowa a potem zupełna zmiana stosunków.

Brak pomieszczeń dla instytucji, mieszkań dla pojedynczych osób, spowodował pewne odchylenia w użytkowaniu Gmachu, który oddano częściowo kierownictwu odnowienia Wawelu, częściowo na mieszkania służby muzealnej i dla p. Dąbczańskiej, która przechowywała tam część zbiorów pod nazwą " Filja Muzeum Narodowego " i chwilowo mieszkała, potem oddano część rządowi / Kuratorjum szkolnemu/ i Związkowi Legjonistów a część zachowała Gmina na przechowywanie zbiorów muzealnych.-

W ten sposób większość budynku jest w użytkowaniu Skarbu Państwa tj. w imieniu Skarbu posiada część Kierownictwo odnowienia Zamku a część Kuratorjum szkolne. Obecnie projektowane jest także umieszczenie w tym gmachu z konieczności Muzeum Etnograficznego tak, że dla Gminy ma pozostać tylko kilka ubikacyj na magazyny, które zapewne także długo tam nie pobędą.-

W tym stanie rzeczy myśl przebudowy gmachu poszpitalnego na Muzeum Narodowe należy uważać za pogrzebaną i Gmina nie będzie miała żadnego interesu w tem, co w tym budynku zrobionem będzie, wobec tego należałoby definitywnie sprawę zajmowania tego budynku rozwiązać tj. oddać go Skarbowi / Kierownictwu budowy Wawelu/ zatrzymując jeszcze kilka na razie niezbędnych na magazyny muzealne ubikacyj.-

Z pisma Magistratu z dnia 7.II. 1929 r. L.1358/29 wynika, że Gmina skłonną jest do zrezygnowania z tego [handwritten: części] budynku, a jedynie [handwritten: lokalu kuratoryum]

zastrzegała sobie zabezpieczenie na wypadek jakichś pretensji mieszkańców budynku. Od zastrzeżenia tego można odstąpić ,albowiem obawa, aby Kuratorjum szkolne mogło rościć sobie jakie pretensje jest bezzasadną. Kuratorjum nie jest żadną osobą prawniczą, nie może ani skarżyć ani być skarżonem, gdyż jest organ rządowy a Gmina zezwoliła mu precario modo na używanie części budynku protokołem z 15. IV. 1925 r. tylko na czas do 30 czerwca 1931 r. i zastrzegła sobie odebranie lokalu w drodze administracyjnej bez żadnej interwencji sądowej. Należy więc 30 czerwca 1931 r. lokal ten oddać Kierownictwu budowy Wawelu przez obejście i wskazanie. Tak Kierownictwo odbudowy jak Kuratorjum reprezentują Skarb Państwa tj. jedną rękę, zatem Skarb właściwie już posiada ten lokal szkolny a potrzeba jedynie oświadczenia Gminy,że rezygnuje z dysponowania lokalem zajmowanym przez Kuratorjum szkolne - rzeczą zaś jest wewnętrzną Zarządu Skarbu jak urządzi sposób wykonywania posiadania budynku między Kierownictwem odbudowy, Kuratorjum szkolnem, Związkiem Legjonistów i td.

Znajdująca się w aktach opinja Kuratorjum,że rzekomo lokal jego ma być 3 miesiące naprzód wypowiedzianym i że rzekomo używanie przedłużyło się do 30 czerwca 1932 r. jest bezzasadne, gdyż Gmina w art.XV. i VII. wyraznie zezwoliła na używanie tylko do 30 czerwca 1931 r. a w ustępie 2-gim tegoż artykułu V. w przewidywaniu ewentualności przedłużenia używania po 30 czerwca 1931 r. wyjaśniła,że gdyby Gmina lokalu tego 30 czerwca 1931 r. nie odebrała, to w późniejszym czasie może zażądać lokalu każdej chwili za poprzedniem trzech-miesięcznem zawiadomieniem, a nie wypowiedzeniem. Ewentualność przedłużenia używania lokalu przez Kuratorjum obecnie jest wykluczona,ponieważ właściciel /Skarb Państwa/ żąda przez Kierownictwo odbudowy,aby mu oddano ten lokal do dyspozycji. Gmina oddała ten lokal Rządowi tj. jego organowi Kuratorjum szkolnemu a obecnie inny organ rządowy domaga się dysponowania tym lokalem,przeto Gmina, skoro tego lokalu nie używa zgadza się,aby Skarb Państwa zadysponował tym lokalem według swego uznania.-

Nie można stać na stanowisku jakiejś dwoistości Skarbu. Tak Kuratorjum jak Kierownictwo odbudowy są pełnomocnikami Skarbu i ich rzeczą jest porozumieć się między sobą, jak Skarb ma wykonywać użytkowanie lokalu. Gmina w żadnym razie nie może być odpowiedzial= ną za to, że Skarb Państwa przeniesie używanie lokalu z Kuratorjum szkolnego na Kierownictwo odbudowy zwłaszcza, że miarodajny organ rządowy Ministerstwo samo protegowało wobec Gminy Kuratorjum szkol= ne, aby mu z gmachu rządowego poszpitalnego oddała Gmina lokal.

Reasumując powyższe wywody jestem zdania, że należy zawiadomić Kierownictwo odbudowy Zamku i Kuratorjum szkolne, że z dniem 30.go czerwca 1931 r. Gmina oddaje Skarbowi Państwa w dyspozycję lokalem zajmowanym w budynku poszpitalnym przez Kuratorjum szkolne.-

Kraków, dnia 9 czerwca 1931 r.